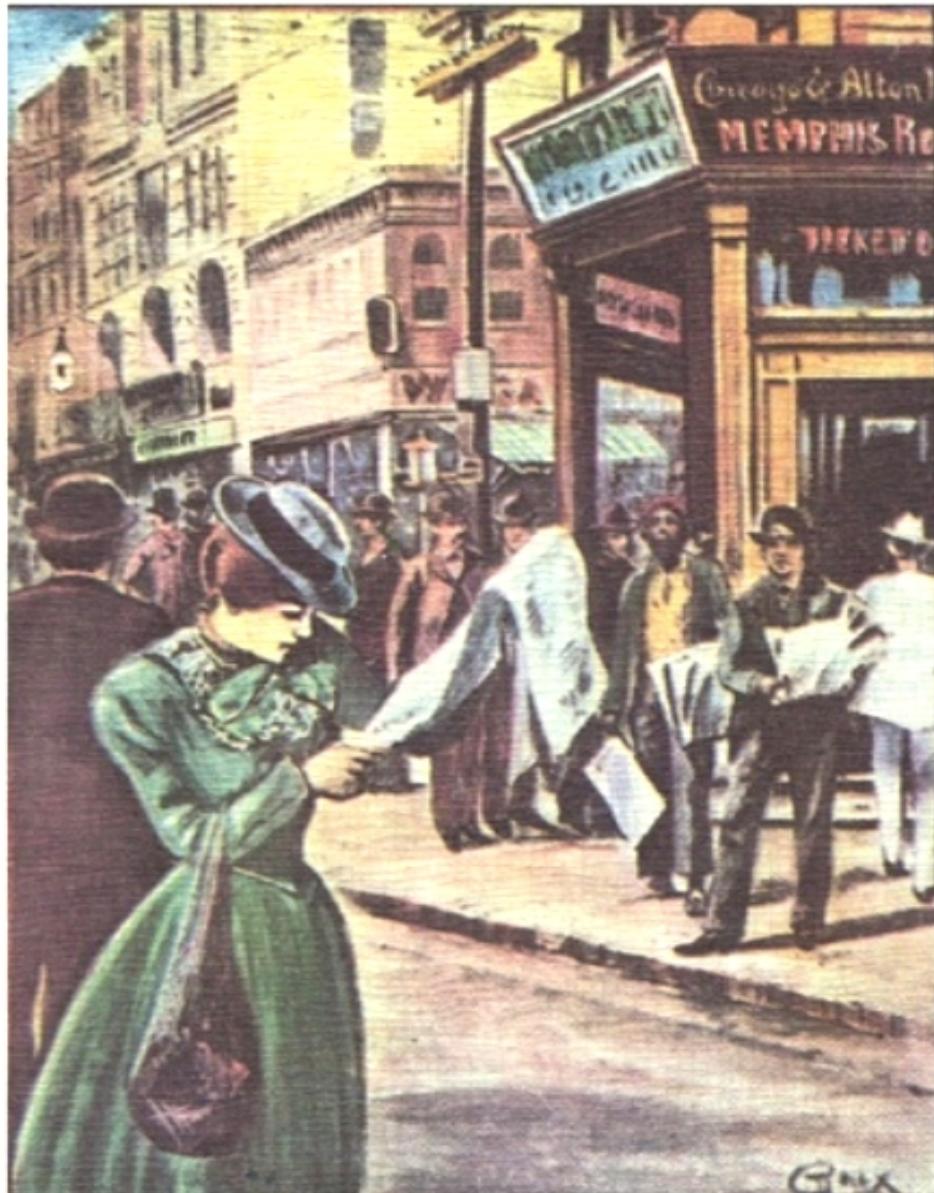

Jules Verne

Testamentul unui excentric

EDITURA ION CREANGĂ

Jules Verne

30

Jules Verne

Testamentul unui excentric

În românește de Teodora Cristea

Prezentarea grafică: Val Munteanu

Editura Ion Creangă

1981

PARTEA ÎNTÂI

Capitolul I

Un oraș în sărbătoare

Un străin, sosit în cel mai de seamă oraș din Illinois, în dimineața de 3 aprilie 1897, ar fi putut să se considere pe drept cuvânt un favorit al zeului călătorilor, căci în această zi și-ar fi îmbogățit carnetul cu însemnări deosebit de interesante, pe care să le folosească mai târziu în scrierea unor articole senzaționale. Și dacă și-ar fi prelungit, mai întâi cu câteva săptămâni și apoi cu câteva luni, șederea la Chicago, i-ar fi fost dat să trăiască, alături de ceilalți, emoțiile, palpitările, trecerile de la speranță la desesperare, înfrigurarea și, la un moment dat, chiar buimăcea la acestui mare oraș care-și pierduse stăpânirea de sine. Începând de la ora 8, o mulțime imensă, mereu crescândă, se mișca în direcția cartierului 22, unul dintre cele mai bogate, situat între North Avenue și Division Street, iar în sensul opus, între North Halsted Street și Lake Shore Drive, scăldat de apele lacului Michigan.

Se știe că orașele moderne ale Statelor Unite își orientează străzile lor după latitudini și longitudini, impunându-le simetria liniilor unei table de șah.

— Ei, zise un sergent al poliției municipale, stând de gardă la colțul străzii Beethoven cu strada Norh Wells, oare tot poporul va invada acest cartier?

Sergentul acesta, de origine irlandeză, era un individ înalt, ca majoritatea colegilor săi de la corporație, vrednici păzitori ai ordinei, care își cheltuiesc cea mai mare parte a soldei de 1000 de dolari pentru a-și stinge setea nepopolită, atât de obișnuită la băştinașii din verdele Erin.

— O să fie o zi bună pentru hoții de buzunare, îi răspunse unul din camarazi, tot atât de înalt, tot atât de însetat și tot atât de irlandez ca el.

— Așa că, rosti primul, fiecare să-și păzească buzunarul dacă nu vrea să-l găsească gol când va ajunge acasă, căci noi suntem prea puțini ca să-i putem prinde pe răufăcători.

— Și astăzi, urmă al doilea, o să avem, cred, destul de lucru. Chiar dacă ar fi numai să oferim brațul doamnelor la traversarea străzilor.

— Pariez că vor fi mai mult de o sută de accidentați, adăugă celălalt. Din fericire, în America lumea are bunul obicei de a-și purta singură de grijă, fără a aștepta de la administrație un ajutor pe care aceasta nu-i în măsură să-l dea.

Și totuși, ce îmbulzeală amenința cartierul 22 dacă o jumătate a populației din Chicago se îndrepta spre el!

Metropola număra pe atunci nu mai puțin de 1.700.000 de locuitori. De altfel, orașul nu ocupă încă, aşa cum remarcă Elisée Reclus, tot teritoriul municipiului, pe care legiuitorii îl-au atribuit pe malul lacului Michigan, adică 471.000 de kilometri pătrați, o suprafață aproape egală cu cea a departamentului Senei.

Deci numărul locuitorilor n-avea decât să crească (lucru nu numai posibil, dar chiar probabil) pentru a popula întinderea aceea de 47.000 hectare.

Sigur este că în ziua despre care vorbim mulțimea curioșilor sosea din trei secțiuni formate de râul Chicago cu cele două brațe ale sale din nord-vest și sud-vest – North Side și South Side – considerate de către anumiți călători primul drept cartierul Saint-Germain, iar al doilea drept cartierul Saint-Honoré ale marelui oraș din Illinois.

Este adevărat că șuvoiul de lume nu lipsea nici din partea cuprinsă la vest între cele două brațe ale cursului de apă.

Cei din cartierele mai puțin elegante se arătau la fel de dornici să-și adauge prezența la masa publicului, chiar dacă veneau din locuințele mizerie din împrejurimile străzilor Madison și Clark. Deci tot acest exod se îndrepta spre cartierul 22 gălägios, năvalnic, și cele 80 de străzi care-l deserveau n-ar fi ajuns niciodată la scurgerea unei asemenea mulțimi.

În furnicarul acela de oameni se amestecau diferite categorii ale populației – funcționari de la Federal Building și de la Poșta Centrală magistrați de la Court House, membri superiori de la Hotel Comté, consilieri municipali de la City Hall, personalul imensului Caravanserai *Auditorium*, ale cărui camere se numărau cu miile, comisionari de la marile magazine de noutăți ca și de la prăvăliile mici, cei de la Marshall Field, Lehmann și W.W. Kimball, lucrători de la fabricile de untură de porc și margarină care produc un unt de o calitate excepțională cu 10 centi sau 10 centime livra¹, muncitorii atelierelor de vagoane ale celebrului constructor Pullmann, veniți din cartierul lor îndepărtat din sud, slujbași ai importantei case de vânzări universale Montgomery Ward and Co., 3000 lucrători de la M. Mac Cormick, inventatorul faimoasei combine, cei de la marile cuptoare și laminoare unde se fabrică în uriașe cantități otelul Bessemer, cei de la uzinele M.J. Mac Gregor Adams care prelucrează nichelul, cositorul, zincul,

arama și rafinează aurul și argintul, cei de la industria de încălțăminte, unde utilajul este atât de perfecționat încât un minut și jumătate ajunge pentru confecționarea unei perechi de pantofi, și cei 1800 de lucrători de la firma Elgin care livrează comerțului 2000 ceasuri zilnic. Trebuie să adăugăm la această enumerare destul de lungă personalul elevatoarelor din Chicago, cel dintâi oraș al pieții mondiale agricole.

Mai sunt de menționat feroviarii care pe 27 linii diferite și cu mai mult de 1300 de trenuri aduc în fiecare zi 75.000 călători în acest oraș, cei de la vehiculele cu aburi sau electrice, de la funiculare sau alte mijloace, care transportă 2.000.000 de persoane, în fine populația de cârmaci și marinari ai unui port însemnat, a cărui mișcare comercială ocupă într-o singură zi vreo 60 de vapoare.

Numai un orb n-ar fi văzut, în mijlocul acestei mulțimi, pe directorii, redactorii, cronicarii, compozitorii, reporterii de la 540 ziară, cotidiene ori săptămânale, ale presei din Chicago. Numai un surd n-ar fi auzit strigătele agenților de bursă *bulls*, adică cei care anunță valorile în urcăre, și *bears*, care vestesc valorile în scădere, la fel ca la Board of Trade sau Wheat Pit, bursa grâului. Si în jurul acestei lumi gălăgioase se agita toți slujbașii băncilor naționale sau de stat: Corn Exchange, Calumet, Merchants'-Loane Trust and Co., Fort Dearborn, Oakland, Prairie State, American Trust and Savings Chicago City, Guarantee of North America, Dime Savings, Northern Trust and Co. etc. Si cum i-am putea uita în această demonstrație publică pe elevii colegiilor și pe studenții universităților Northwestern University, Union College of Law, Chicago, Manual-trainingschool și multe altele, pe artiștii celor 23 teatre și cazinouri ale orașului, cei de la Opera Mare ca și cei de la Jacobs' Clark Street Theater, cei de la Auditorium și Lyceum. Cum să nu amintim personalul de la 29 de cluburi și hoteluri de mâna întâi, chelnerii și ajutoarele lor din restaurantele spațioase, gata să primească 25.000 de clienți pe oră, măcelarii și casapii de la Great Union Stock Yard, care în contul caselor Armour, Swift, Nelson, Morris și altele taie milioane de boi și porci, plătiți cu 2 dolari de cap de viață. Mai e de mirare că Chicago detine locul al doilea, după New York, printre orașele industriale și comerciale ale Statelor Unite, când cifra lui anuală de afaceri atinge 30 miliarde?

Se știe că Chicago, ca și celealte mari orașe americane, se bucură de o libertate în același timp absolută și democratică. Descentralizarea este

completă și, îngăduindu-ne un joc de cuvinte, ne putem întreba ce-i făcea în acest caz pe oameni să se centralizeze în acea zi în jurul străzii La Salle?

Oare spre City Hall se îndreptau valurile nestăvilate ale populației? Era oare vorba de un curent irezistibil al speculațiilor, de ceea ce se cheamă un *boom*, de vreo adjudecare de terenuri care înfierbântă toate mințile? Sau poate de una din acele campanii electorale care pasionează multimile, de un meeting unde republicanii, conservatorii și democrații liberali se luptă la Federal Building? Se duceau la inaugurarea unei noi expoziții mondiale columbiene, repetând, sub umbrarele parcului Lincoln, de-a lungul bulevardului Midway Plaisance, primirile fastuoase și solemne din 1893?

Nu, se pregătea o ceremonie de cu totul alt gen, cu un caracter foarte trist dacă organizatorii ei nu s-ar fi conformat dorințelor personajului în cauză, îndeplinindu-le în mijlocul bucuriei generale. La această oră, strada La Salle era în întregime liberă datorită sergenților plasați în număr mare la cele două capete.

Procesiunea, care trebuia să parcurgă acest drum, putea aşadar să treacă nestingherită.

Dacă bogătașii americanii nu căutau să locuiască pe strada La Salle în aceeași măsură ca pe bulevardele Prairie, Calumet sau Michigan cu clădirile lor impunătoare, ea este totuși una din străzile cele mai populate ale orașului. Poartă numele unui francez, Robert Cavelier de La Salle, unul din primii călători veniți în 1679 să exploreze această regiune a lacurilor și ajuns celebru în Statele Unite.

Pe la mijlocul străzii La Salle, trecătorul, care ar fi putut să răzbată prin dubla baricadă de sergenți, ar fi văzut la colț cu strada Goethe un car tras de șase cai, staționând în fața unei locuințe deosebit de frumoase.

Înaintea și în urma acestui car, un cortegiu într-o ordine perfectă nu aștepta decât semnalul de a se pune în mișcare. Prima jumătate a cortegiului se compunea din câteva companii de soldați, toți în mare ținută, conduși de ofițerii lor, o orchestră de nu mai puțin de 100 de executații și un cor bărbătesc cu același număr de membri, care trebuia în mai multe rânduri să intervină în acordurile orchestrei.

Carul era acoperit de draperii de un roșu aprins, tivite cu argint și aur, pe care se reliefau cu străluciri diamantine literele W.J.H. Deasupra se amestecau nenumărate jerbe și buchete de flori, rare în orice altă parte decât în acest oraș supranumit Orașul Grădină. De la înălțimea vehiculului, demn

de a figura într-o serbare națională, atârnau ghirlande până la pământ ținute de către 6 persoane – 3 la dreapta, 3 la stânga. La câțiva pași în urmă se vedea un grup de vreo 20 de personalități, printre alții James T. Davidson, Gordon S. Allen, Harry B. Andrews, John I. Dickinson, Thomas R. Carlisle etc., membri ai clubului *Excentric* din Mohawk Street, al cărui președinte era Georges B. Higginbotham, membri ai cercului Calumet din Michigan Avenue, ai clubului Hyde Park din Washington Avenue, ai lui Columbus din strada Monroe, ai ligii Union din Custom House Place, ai ligii irlandezo-americane din strada Dearborn și alte 14 cluburi ale orașului.

Se știe că la Chicago se găsește cartierul general al diviziei Missouri și reședința permanentă a comandantului. Este de la sine înțeles că acest comandant, generalul James Morris, statul său major, ofițerii din birourile instalate în clădirea Pullman se grăbeau în urma grupului menționat mai sus. Pe urmă venea guvernatorul statului, John Hamilton, primarul și adjuncții săi, membrii Consiliului municipal, comisarii administratori ai ținutului sosiți special din Springfield, capitala oficială a statului Illinois, unde se află diferitele servicii publice, precum și magistrații Curții federale care, spre deosebire de alți funcționari, nu sunt aleși prin vot universal, ci numiți direct de președintele Statelor Unite. La sfârșitul coloanei, se înghesuiau negustori, industriași, ingineri, profesori, avocați, medici, dentiști, judecători, procurori, șerifi, la care urma să se adauge o multime imensă, în momentul când cortegiul avea să iasă din strada La Salle.

Este adevărat că, pentru a feri convoiul de năvala populației, generalul James Morris masase detașamente puternice de cavalerie, care așteptau cu săbiile scoase și drapelele fălfâind în briza răcoroasă.

Lunga descriere a tuturor acestor corpuri civile sau militare, a tuturor acestor societăți și corporații care luau parte la extraordinara ceremonie trebuie să fie completată de un detaliu semnificativ: toți cei ce participau, fără excepție, purtau o floare la butonieră, o gardenie care le fusese oferită de către majordomul în haină neagră postat la intrarea locuinței. În plus, clădirea căpătase o înfățișare sărbătoarească. Râurile de lumină ale candelabrelor cu multe brațe și becurile electrice luptau cu razele puternice ale soarelui de aprilie. Fereștele larg deschise lăsau să se vadă tapetele multicolore. Servitorimea, în livrele pentru marile primiri, se găsea pe trepte de marmoră ale scării de onoare. Saloanele erau aranjate ca pentru o recepție solemnă. Sufrageriile aveau mesele împodobite cu strălucitoare

vase din argint masiv, cu splendida veselă a multimilionarilor din Chicago și cu pahare de cristal pline cu vinurile cele mai bune și cu șampanie de mărci renumite.

În sfârșit, la ceasul din City Hall bătu ora 9. Fanfarele izbucniră la colțul străzii La Salle. Trei strigăte de «ura!», ieșite din toate piepturile, umplură văzduhul. La semnalul șefului poliției, cortegiul se puse în mișcare cu steagurile desfășurate.

La început, formidabilele instrumente ale orchestrei lăsară să se audă ritmurile înălțătoare ale lui «Columbus March», compus de profesorul John K. Paine din Cambridge. Încet și măsurat, defilarea începu urcând strada La Salle. Aproape în același timp, carul se puse în mișcare în pasul celor șase cai împodobiți luxos cu egrete. Ghirlandele de flori fură întinse celor șase privilegiați, a căror alegere se datora capriciilor fanteziste ale hazardului. Pe urmă, cluburile, autoritațile militare, civile și municipale și multimea care urma detașamentele de cavalerie înaintară într-o ordine perfectă.

Este de prisos să spunem că la porți, pe balcoane, la ferestre, pe streșini se aflau spectatori de toate vîrstele, care-și ocupaseră locurile cu o seară înainte.

Când primele rânduri ale cortegiului ajunseră la capătul străzii La Salle, o luară puțin la stânga pentru a trece prin bulevard situat de-a lungul parcului Lincoln. Ce furnicar de necrezut pe cei 250 de acri ai acestui parc admirabil, scăldat la est de undele înfiorate ale Michiganului, cu aleile sale umbroase, boschetele, peluzele, coastele sale împădurite, cu atolul Winston, cu monumentele ridicate în memoria lui Grant² și Lincoln³, câmpurile de paradă și grădina zoologică, unde animalele sălbaticice urlau iar maimuțele țopăiau pentru a fi la unison cu agitația generală.

Deoarece, de obicei, parcul este aproape pustiu în timpul săptămânii, un străin ar fi putut crede că-i duminică! Nu, era într-o vineri, tristă și posomorâtă vineri, care anul acesta cădea în ziua de 3 aprilie.

Curioșilor nu le păsa însă de acest lucru și schimbau păreri la trecerea cortegiului, din care fără îndoială regretau că nu fac parte.

— Să știi, zicea unul, că este tot atât de frumos ca la ceremonia de deschidere a Expoziției noastre.

— Adevărat, răspundeal altul, la fel de impunător ca la defilarea de 24 octombrie din Midway Plaisance.

— Uite-i pe cei șase care merg alături de car! strigă un luntraș de pe Chicago-river.

— Și care se vor întoarce cu buzunarele pline, zise un lucrător de la uzina Cormick.

— Iată câştigătorii lozului cel mare! zbiera un berar uriaș, care nădușea bere prin toti porii. Aș da o avere să fiu în locul lor...

— Și fii sigur că n-ai pierde! îi răspunse un măcelar voinic din Stock Yards.

— Ziua asta le va aduce pachete de acțiuni în valoare de milioane! se repeta în jurul lor.

— Da, a dat norocul peste ei!...

— Și încă ce noroc!

— 10 milioane de dolari fiecare...

— Vrei să spui 20 milioane...

— Mai curând 50 decât 20!

Porniți cum erau, acești oameni vrednici sfârșiră prin a ajunge la un miliard, cuvânt des rostit în Statele Unite. Dar toate nu erau decât simple presupuneri. Cortegiul urma să facă acum înconjurul orașului? Ei bine, dacă programul ar fi stabilit un asemenea traseu, o zi întreagă ar fi fost prea puțin.

Oricum, cu mereu aceleași demonstrații de bucurie, însوtiți de acordurile puternice ale orchestrei și de corul care intona bucata «To the Son of Art», în strigătele de «hip, hip, ura!» ale mulțimii, lunga coloană neîntreruptă ajunse la intrarea parcului Lincoln unde începe bulevardul Fullerton. Apoi o luă spre stânga și merse înspre vest aproape două mile, până la brațul de nord al râului Chicago.

Între trotuarele ticsite de lume era destul loc ca defilarea să se poată desfășura cum trebuie. După ce trecu podul, cortegiul o luă prin Brand Street, pe admirabila arteră care poartă numele de bulevardul Humboldt, pe un parcurs de 11 mile, și coboară spre sud după ce cotește spre vest. Urmă această direcție până la colțul șoselei Logan după ce sergenții, nu fără greutate, degajaseră șoseaua de mulțimea de curioși așezată pe mai multe rânduri. De acum încolo, carul merse drept înainte până la Palmer Square și se opri în fața parcului care poartă numele ilustrului savant prusac.

Era ora 12. Se făcu un popas de o jumătate de oră care era foarte binevenit, căci mai aveau un drum lung.

Mulțimea putea să se împrăștie în voie pe aceste locuri înverzite, răcorite de izvoare sprințare, și a căror suprafață depășește 200 de acri.

Când carul rămase pe loc, orchestra și corul atacară bucata «Star Spangled Banner», care fu primită cu aplauze ca un număr de music-hall.

Punctul cel mai de vest pe care programul îl fixase în mersul cortegiului, parcul Garfield, fu atins la ora 2. După cum se vede, parcurile nu lipseau în marele oraș din Illinois. Se puteau număra peste 15 principale – dintre care acela al lui Jackson nu măsoară mai puțin de 586 de acri – iar în total ele cuprindeau 2000 de acri⁴ de crânguri, de hătișuri, de boschete și pajiști. Când colțul dinspre est al bulevardului Douglas a fost depășit, defilarea continuă în aceeași direcție ca să ajungă la Douglas Park și de acolo, prin sud-vest, să treacă brațul de sud al râului Chicago, apoi canalul Michigan care merge paralel cu partea superioară a acestuia. Nu mai aveau decât să coboare spre sud de-a lungul lui Western Avenue, pe o lungime de 3 mile, pentru a întâlni parcul Gage.

Bătu ora trei și se făcu o nouă oprire, înainte de a se reveni la cartierele estice ale orașului.

De data aceasta orchestra cântă cu un antren extraordinar cele mai vioaie melodii de dans, cele mai furtunoase allegro-uri din repertoriul compozitorilor Lecocq, Varney, Audran, Offenbach. Era de mirare că lumea nu începu să danseze la auzul acestei muzici ritmate de bal popular. În Franță nimeni nu ar fi stat locului. De altfel, timpul se arăta frumos, deși rece. În primele zile de aprilie e încă iarnă în Illinois și navigația pe lacul Michigan și râul Chicago se întrerupe de la începutul lui decembrie până la sfârșitul lui martie. Dar, în ciuda temperaturii scăzute, aerul era deosebit de pur, cercul soarelui se profila pe un cer fără nori și trimitea raze atât de calde, de parcă se simtea și el «în sărbătoare», cum zic cronicarii presei oficiale; totul părea că va merge strună până seara. De altfel, mulțimea nu se împuțina deloc. Curioșii din cartierele de nord fuseseră înlocuiți de curioșii cartierelor din sud, și mai că îi întreceau pe primii prin demonstrațiile însuflețite și prin entuziasmul uralelor la trecerea cortegiului.

În ceea ce privește diversele grupuri care alcătuiau convoiul, ele rămăseseră tot ca la început, în fața locuinței din strada La Salle, și nu aveau să se schimbe, fără îndoială, până la sfârșitul acestei lungi etape. Ieșind din Gage Park, carul reveni direct spre est prin bulevardul Garfield.

La începutul acestui bulevard se deschide în toată splendoarea sa parcul Washington, având o întindere de 371 acri. Multimea se înghesuia, aşa cum se întâmplase cu câțiva ani înainte cu ocazia expoziției organizate în preajmă. De la orele 4 la 4 și jumătate avu loc o oprire, în timpul căreia fu executat în mod remarcabil de către corul de bărbați, în aplauzele frenetice ale numerosului auditoriu, imnul de slavă de Beethoven. Pe urmă drumul reîncepu sub umbrarele parcului, până la partea care cuprinde, împreună cu Midway Plaisance, cartierul de la World's Columbian Fair, în vasta incintă a parcului Jackson, chiar pe malul lacului Michigan. Carul se îndrepta oare spre acest cartier, de acum înainte celebru? Era oare vorba de o aniversare, serbată în fiecare an, pentru a nu lăsa să se steargă din analele orașului Chicago o dată memorabilă?

Nu. După ce înconjurară Washington Park Club prin bulevardul Cottage Grove, primele rânduri ale poliției staționară în fața unui parc împresurat, în acest cartier populat, de șinele de tramvai, ca de o rețea deasă de oțel. Cortegiul se opri înainte de a pătrunde sub umbra stejarilor falnici și instrumentiștii intonară unul dintre cele mai antrenante valsuri de Strauss.

Acest parc era oare parcul unui cazinou și o imensă sală aștepta să-și primească oaspeții, invitați la o noapte de carnaval? Porțile se deschiseră larg și polițiștii nu parveneau, decât cu prețul unor mari sforțări, să țină pe loc multimea mai numeroasă, mai zgomotoasă și mai năvalnică decât oriunde. De astă dată ea nu mai năpădi parcul, păzit de detașamente ale poliției, pentru a permite carului să intre la sfârșitul acestei plimbări, după un drum de vreo 15 mile prin imensul oraș.

Acest parc nu era un parc. Era Oakswoods Cemetery, unul din cele mai vaste din cele 11 cimitire din Chicago. și acest car era un car funebru, care ducea la ultimul lăcaș rămășițele pământești ale lui William J. Hypperbone, unul din membrii clubului *Excentric*.

Capitolul II

William J. Hypperbone

Cu toate că domnii James T. Davidson, Gordon S. Allen, Harry B. Andrews, John I. Dickinson, Georges B. Higginbotham, Thomas R. Carlisle au fost citați printre onorabilele grupuri de personaje care urmau îndeaproape carul funebru, nu trebuie să se credă că ei erau cei mai notorii reprezentanți ai clubului *Excentric*.

De fapt, la drept vorbind, singurul lucru excentric în felul lor de viață pe această lume era că făceau parte din sus-zisul club de pe strada Mohawk.

Poate că acești fii înstăriți ai lui Jonathan⁵, îmbogătiți în multele și fructuoasele afaceri de terenuri, de pește sărat, de petrol, de căi ferate, de mine, de crescătorii de animale, de abatoare, aveau intenția să uluiască pe compatrioții din cele 51 de state ale Uniunii, Lumea Veche și Lumea Nouă, prin extravagante ultra-americane. Dar viața lor publică sau particulară, trebuie să-o spunem, nu oferea nimic care să atragă atenția Universului. Erau vreo cincizeci, platnici de «mari impozite», dând o cotizație ridicată; fără a avea legăturidurabile cu societatea înaltă din Chicago, se arătau foarte zeloși în saloanele de lectură și la jocurile de noroc, cîteau numeroase jurnale și reviste, jucau pe sume mai mari sau mai mici ca în toate cercurile. Uneori își mărturiseau unul altuia ce-au făcut în trecut sau ce făceau în prezent.

«Categoric, nu suntem deloc, dar deloc excentrici!»

Totuși, unul dintre membri se părea că are mai mult decât colegii săi oarecare predispoziții spre originalitate! Cu toate că încă nu se remarcase printr-o serie de ciudătenii răsunătoare, te puteai aștepta ca în viitor să ajungă să justifice numele purtat prematur de celebrul club.

Dar, din nenorocire, William J. Hypperbone murise. E adevărat că ceea ce nu făcuse niciodată în timpul vieții sale realizase într-un anumit fel după moarte, căci, din voința lui expresă, funeraliile sale se desfășurau în această zi în mijlocul veseliei generale.

Răposatul William J. Hypperbone, când și-a sfârșit în mod brusc existența, nu avea peste cincizeci de ani. La această vîrstă era un om frumos, înalt, cu umerii lați, bine făcut, cam scorțos dar nu fără eleganță, cu un aer de noblețe. Avea părul castaniu, tuns scurt, o barbă în formă de evantai, ale cărei fire mătăsoase de aur se amestecau cu câteva fire de argint, ochii de un albastru închis, aprinși și strălucitori sub sprâncenele stufoase, gura cu sirurile de dinți neștirbite și buzele subțiri puțin strânse.

Acest splendid tip de american din nord se bucura de o sănătate de fier. Niciodată un medic nu i-a luat pulsul, nu i-a examinat limba, nu i s-a uitat în gât, nu i-a ciocănit pieptul, nu i-a ascultat inima, nu i-a luat temperatura. Și totuși nu lipseau la Chicago nici medicii, nici dentistii, cu toții de o mare abilitate profesională; dar n-au avut ocazia să și-o arate în ceea ce îl privește.

Deci se putea spune că nicio mașină, fie ea și de 100 de doctori putere, nu ar fi fost capabilă să-l smulgă din această lume pentru a-l duce în celaltă; și totuși murise, murise fără ajutorul Facultății de Medicină și, tocmai pentru că trecuse de la viață la moarte, carul lui funebru stătea înaintea porții din Oakswoods Cemetery. Ca să întregim portretul fizic al personajului prin portretul său moral, trebuie să mai spunem că William J. Hyperbone avea o fire foarte rece, că era un om cu picioarele pe pământ și că în orice împrejurare rămânea stăpân pe sine. Dacă găsea că viața are părțile ei bune, aceasta se datora faptului că era filosof – și la urma urmei nu-i greu să fii filosof când posezi o mare avere. Scutit de orice boli și griji familiale, poți fi binevoitor și generos.

Ne vom întreba, aşadar, dacă era logic să te aştepți la vreo manifestare excentrică de la o fire atât de practică și atât de cumpătată. Era oare în trecutul acestui american ceva care să te facă să crezi posibil un asemenea lucru? Da, există un singur indiciu.

La vîrstă de patruzeci de ani, lui William J. Hyperbone i-a venit în minte să se însoare în toată regula cu cea mai autentică centenară a noului continent, a cărei naștere data din anul 1781, chiar din ziua când, în timpul marelui război, capitularea lordului Cornwallis obligase Anglia să recunoască independența Statelor Unite. Dar, în momentul când voia să o ceară în căsătorie, demna domnișoară Anthonia Burgoyne muri de o boală a copilăriei, de un acces de tuse convulsivă. Totuși, fidel memoriei venerabilei domnișoare, el rămase celibatar, și acest lucru poate foarte bine trece drept o excentricitate.

De atunci nimic nu mai putu să tulbure viața sa, căci el nu făcea parte din școala marelui poet care a avut îndrăzneala să spună aceste minunate versuri:

*Oh moarte întunecată zeiță în care totul piere,
Ia-ți înapoi copiii la sânul tău stelar,
Sloboade-i tu de spațiu, de timp și de durere
Și pacea, de viață tulburată, dă-le-o iar.*

Într-adevăr, ce-i veni lui William J. Hyperbone să invoce pe întunecata zeiță? Timpul, durerile, spațiul l-au stingherit vreodată pe acest pământ? Oare nu i-a reușit totul pe lume? Nu era marele favorit al soartei, care l-a copleșit cu binefacerile ei întotdeauna și în toate împrejurările?

La 25 de ani, având o oarecare avere, el a știut să-o dubleze, să-o însutească, să-o înmiască în speculații reușite, la adăpostul oricărora necazuri neprevăzute. Originar din Chicago, el nu a avut decât să urmeze nemaipomenita dezvoltare a acestui oraș cu cele patruzeci și șapte de mii de hectare ale sale care, după cum afirmă un călător, în valoare de 2.500 de dolari în 1823, prețuiesc azi opt miliarde. În aceste condiții usoare, cumpărând la preț mic și revânzând la prețuri mari terenuri pentru care să au găsit cumpărători la două și trei mii de dolari suprafața de un yard pentru construcții de case cu 28 de etaje, apoi prin diverse participări la afaceri de cale ferată, de petrol, de zăcăminte aurifere, William J. Hypperbone putu să se îmbogățească în aşa fel, încât să lase în urmă-i o avere enormă. În adevăr, domnișoara Anthonia Burgoyne a greșit lăsând să-i scape o căsătorie atât de frumoasă.

În orice caz, dacă părea firesc ca moartea nemiloasă să fi răpit pe centenară la acea vârstă, era de mirare că William J. Hypperbone, la doar 50 de ani, în plină viață, în plină putere, să-a dus să-o regăsească într-o lume pe care nu avea niciun motiv să-o credă mai bună.

Și acum, când el nu mai există, cui îi vor reveni milioanele onorabilului membru al *Excentric-Clubului*?

La început să-a pus problema dacă însuși clubul nu va fi instituit ca moștenitor al celui dintâi dintre membri care a murit, de la înființarea lui, ceea ce i-ar îndemna poate pe colegi să-i urmeze mai târziu bunul exemplu.

Trebuie spus că William J. Hypperbone trăia în cercul din Mohawk Street mai mult decât în casa din La Salle Street. El lua acolo masa, se odihnea și se distra. Cea mai mare dintre plăcerile sale, și e bine să ținem minte acest lucru, era jocul. Nu săhul, nu jocurile jacquet sau trictrac, nici jocul de cărți, nici baccara, nici treizeci și patruzeci, nici lansquenet, nici pocker, nici măcar pichet, ecarte sau whist, ci numai acela pe care el însuși l-a introdus la club, rezervându-i preferința sa. E vorba de «jocul găștei», nobilul joc mai mult sau mai puțin schimbă de cum îl jucau elini. E cu neputință să exprimăm în cuvinte cât de mare-i era pasiunea pentru el, pasiune pe care ajunsese să o aibă și colegii săi. Fremăta când trecea dintr-o «căsuță» în alta după capriciile zarurilor, când sărea din «gâscă» în «gâscă», pentru a ajunge la ultimul dintre acești locuitori ai ogrăzii, când se plimba pe «pod», rămânea la «han», se pierdea în «labirint», cădea în «puțuri», stătea la «închisoare», se împiedica de «capul de mort», pătrundea în ascunzișurile,

colibele și vizuinile «marinarului», «pescarului», «portului», «cerbului», «morii», «șarpelui», «soarelui», «măștii», «leului», «iepurelui», «ghiveciului cu flori» etc.

Se înțelege de la sine că între aceste personaje înstărîte ale *Excentric-Clubului* penalizările după regulile acestui joc nu erau mici, că ele se cifrau la mii de dolari, iar câștigătorul, oricât de bogat era, simțea o adevărată plăcere să-și umple buzunarele cu mari sume de bani.

Astfel, de vreo zece ani încoace, William J. Hypperbone, în afara câtorva plimbări de-a lungul lacului Michigan, își petrecea zilele la clubul său. Neavând niciodată dorința americanilor de a străbate lumea, călătoriile sale se mărginiseră la Statele Unite. Atunci, de ce colegii, cu care nu avusesese decât relații excelente, nu l-ar fi moștenit? Nu erau ei singurii dintre semenii săi de care să fi fost legat prin simpatie și amiciție? Nu i-au împărtit ei zi de zi nemăsurata lui pasiune pentru nobilul joc al gâștei, luptând cu el pe acest teren unde norocul rezerva atâtea surprize? Astă în cazul că William J. Hypperbone nu avusesese ideea de a fonda un premiu anual în onoarea unuia dintre partenerii săi care ar fi câștigat majoritatea partidelor între 1 ianuarie și 31 decembrie.

E timpul să declarăm că defunctul nu avea familie, nici moștenitor direct sau colateral și niciun fel de rudă care ar fi avut drept la avere sa. Or, fiind mort, fără să fi dispus de banii lui, aceștia ar fi revenit în mod firesc Republicii Federale care, ca și statele monarhice, i-ar fi acceptat fără să se lase prea mult rugată.

De altfel, pentru a ști care au fost ultimele dorințe ale defunctului, nu trebuia decât să te duci în Sheldon Street nr. 17, la maestrul Tornbrock, notar, și să-l întrebi dacă exista un testament al lui William J. Hypperbone, și, în caz că da, care erau clauzele și condițiile.

— Domnilor, răsunse maestrul Tornbrock lui Georges B. Higginbotham, președintele clubului, și lui Thomas R. Carlisle, care fuseseră delegați cu studierea importantului act, mă aşteptam la vizita dumneavoastră... Ea mă onorează...

— Și pe noi ne onorează, rostiră cei doi membri ai clubului.

— Dar, spuse notarul, înainte de a ne ocupa de testament, ar trebui să ne ocupăm de funeraliile defunctului.

— Fiindcă veni vorba despre asta, urmă Georges B. Higginbotham, nu ar trebui să fie celebrate cu o strălucire demnă de colegul nostru?

— Nu am decât să mă conformez instrucțiunilor clientului meu, care sunt în acest plic, răspunse maestrul Tornbrock, arătând un plic al cărui sigiliu îl rupse.

— Și aceste funeralii vor fi?... întrebă Thomas R. Carlisle.

— În același timp fastuoase și voioase, domnilor, cu acompaniament de instrumentiști și coruri și de asemenea cu participarea publicului, care va cinsti din toată inima, cu vesele urale, memoria lui William J. Hyppernbone...

— Nu mă așteptam la altceva din partea unui membru al clubului nostru, spuse președintele, aprobat din cap.

— Nu putea să vrea să fie îngropat ca un muritor de rând, adăugă Thomas R. Carlisle.

— Totodată, continuă maestrul Tornbrock, William J. Hyppernbone și-a manifestat dorința ca întreaga populație a Chicago-ului să fie reprezentată la înmormântarea sa printr-o delegație de șase membri, trași la sorti în condiții speciale. În vederea acestui proiect, el a strâns de câteva luni încoace, într-o urnă, numele tuturor cetățenilor de ambe sexe din Chicago, având între douăzeci și șaizeci de ani. Ieri, conform instrucțiunilor sale, am procedat la această tragere la sorti în prezența primarului și a adjuncților săi, apoi am făcut cunoscut, prin scrisoare recomandată, celor dintâi șase persoane ieșite la tragere, dispozițiile defunctului și i-am invitat să-și ia locul în primele rânduri ale cortegiului, rugându-i să nu se sustragă de la datoria de a-i aduce omagiile lor postume...

— Vor face totul ca să nu lipsească, spuse Thomas R. Carlisle, căci este de presupus că vor fi răsplătiți în testamentul defunctului... chiar dacă nu sunt singurii săi moștenitori...

— E posibil, zise maestrul Tornbrock, și nu m-ar mira deloc.

— Și ce condiții trebuie să îndeplinească aceste persoane pe care le-a ales soarta?... voi să știe Georges B. Higginbotham.

— Una singură, răspunse notarul, să fie născuți și să domicilieze la Chicago.

— Ce... numai atât?

— Nimic altceva.

— Perfect, răspunse Thomas R. Carlisle, și acum, domnule Tornbrock, când trebuie să deschideți testamentul?

— Cincisprezece zile după deces.

- De-abia peste cincisprezece zile?
- De-abia atunci, cum o indică nota alăturată, deci la 15 aprilie...
- Și de ce această întârziere?
- Deoarece clientul meu a vrut, înainte de a pune publicul la curenț cu ultimele sale dorințe, să existe certitudinea că el a trecut irevocabil de la viață la moarte.
- Un om prevăzător, prietenul nostru Hypperbone... spuse Georges B. Higginbotham.
- Nu ești niciodată destul de precaut în aceste grave împrejurări, adăugă Thomas Carlisle, decât dacă e să te incinereze...
- Și încă, spuse notarul, riști să fii ars de viu...
- Fără îndoială, ripostă președintele, dar astfel este cel puțin sigur că ai murit...

N-a fost vorba de incinerarea corpului lui William J. Hypperbone și defunctul a fost așezat în sicriu, sub draperiile cernite ale carului funebru.

Se înțelege de la sine că atunci când știrea morții lui William J. Hypperbone s-a răspândit în oraș, ea a făcut mare vâlvă.

Iată ce se află în primul moment. La 30 martie, după-amiază, onorabilul membru al *Excentric-Clubului* era așezat cu doi din colegii săi în fața mesei cu nobilul joc al găștei. Tocmai făcuse prima mișcare, adică dăduse nouă din șase și trei – început foarte bun – care-l trimitea la căsuța cincizeci și șase. Deodată față i se congestionă și membrele îi înțepeniră. Vru să se ridice, se clătină, întinse mâinile și ar fi căzut jos dacă John I. Dickinson și Harry B. Andrews nu l-ar fi prins în brațe și l-ar fi culcat pe o canapea. Au fost nevoiți să chemă imediat un medic. Veniră doi. Declarația lor fu că William J. Hypperbone încetase din viață în urma unei congestii cerebrale, decesul fiind absolut sigur. Și Dumnezeu știe că se pricepeau bine la moarte, atât doctorul H. Burnham din aleea Cleveland cât și doctorul S. Buchanan din Franklin Street!

O oră mai târziu defunctul era transportat acasă, în camera lui, unde maestrul Tornbrock, prevenit de îndată, sosi fără întârziere.

Cea dintâi grija a notarului fu să deschidă plicul cu dispozițiunile defunctului, referitoare la funeraliile sale. În primul rând, era poftit să tragă la sorți cele șase persoane care trebuiau să ia parte la cortegiu; numele lor se găsea, împreună cu alte sute de mii, într-o urnă enormă aflată în mijlocul holului.

Când această bizară clauză fu cunoscută, ne dăm seama cu ușurință ce multime de ziariști asaltară pe maestrul Tornbrock – atât reporterii de la *Chicago Tribune*, de la *Chicago Inter-Ocean*, de la *Chicago Evening Journal*, care sunt republicane sau conservatoare, cei de la *Chicago Globe*, *Chicago Herald*, *Chicago Times*, *Chicago Mail*, *Chicago Evening Post*, care sunt democratice sau liberale, cât și cei de la *Chicago Daily News*, *Daily News Record*, de la *Freie Presse* și *Staats Zeitung*, de politică independentă.

Locuința din La Salle Street fu plină de lume toată după-amiaza. Și tot ce acești căutători de noutăți, acești furnizori de fapte diverse, acești redactori de cronică senzaționale, acești reporteri – ca să nu zicem «reporterași» – voiau să-și smulgă unul altuia, nu erau amănunte despre moartea lui William J. Hyperbone, despre cauzele care au provocat-o atât de neașteptat în momentul famoasei aruncări de zaruri: nouă din șase cu trei... Nu! Voiau numele celor șase privilegiați care urmau să fie trase din urnă.

Maestrul Tornbrock, asaltat, ieși cu îndemânare din încurcătură, cu acel simț practic pe care îl au în cel mai înalt grad compatriotii săi. El oferi să pună aceste nume la licitație, să le comunice ziarului care le va plăti cel mai scump, cu singura condiție ca suma încasată să fie împărțită între două din cele douăzeci și unu de spitale ale orașului.

Câștigă ziarul *Tribune*. Zece mii de dolari. Se ajunsese cu licitația până la zece mii de dolari, după o luptă acerbă cu *Chicago Inter-Ocean*.

Administratorii spitalelor Charitable Eye and Ear Illinois Infirmary, 237, strada W. Adams și cei de la Chicago Hospital for Women and Children, W. Adams, Corner Paulina își frecară mâinile de bucurie!

Dar și ce succes, a doua zi, pentru marele ziar și ce beneficiu realiză el cu un tiraj suplimentar de două milioane cinci sute de mii de exemplare!

Trebuiră expediate cu sutele de mii în cele 51 de țări care alcătuiau atunci Statele Unite.

«Numele, strigau vânzătorii de ziare, numele celor mai fericiți muritori, aleși de scrutin din populația orașului Chicago!»

Ei erau cei șase «norocoși» sau «șansarzi» cum fură porecliți – înzestrând cu acest termen dicționarul pe care Academia franceză va sfârși prin a-l îmbogăți cu sus-numitul cuvânt – sau, pe scurt, «cei șase».

De altfel, *Tribune* era cunoscut pentru asemenea îndrăzneli care făceau vâlvă, ceea ce nu-și puteau îngădui ziarele bine informate ca acela din Dearborn și Madison Street, stând pe un buget de un milion de dolari și

având acțiuni emise cu o mie de dolari, ajunse azi la douăzeci și cinci de mii...

Pe deasupra, în afara numărului acesta de 1 aprilie, *Tribune* publică cele șase nume pe o listă specială, pe care agenții săi o distribuiră din plin până în cele mai îndepărtate orașe ale Republicii Statelor Unite.

Iată, în ordinea în care soarta i-a desemnat, numele menite să străbată lumea timp de mai multe luni, în vâltoarea unor peripeții extraordinare, cu neputință de închipuit chiar de către cei mai imaginativi romancieri din Franța:

Max Réal
Tom Crabbe
Hermann Titbury
Harris T. Kymbale
Lissy Wag
Hodge Urrican.

După cum se vede, din aceste șase personaje cinci aparțineau sexului tare și unul singur sexului slab, în măsura în care acest calificativ ar putea fi justificat când e vorba de femeile americane.

Totuși curiozitatea publicului nu fu complet satisfăcută din prima oară. Cine erau purtătorii celor șase nume, unde locuiau ei, cărei clase sociale aparțineau? *Tribune* nu putu de la început să-i informeze pe numeroșii săi cititori. Se găseau cel puțin în viață, la această dată, aleșii scrutinului postum?... întrebarea era firească.

Într-adevăr, numele fuseseră puse în urnă cu câtva timp în urmă, acum câteva luni și, admîțând că nimeni, dintre cei pe care soarta îi alesese, nu decedase, se putea ca unul sau mai mulți să fi părăsit America.

În fine, dacă erau în stare, ei vor veni să ia loc în jurul carului funebru – nu încăpea îndoială. Se putea să refuze, să nu răspundă la invitația bizară, dar serioasă, a lui William J. Hypperbone – excentric măcar după moartea sa – să renunțe la bogăția pe care le-o rezerva, fără îndoială, testamentul depus în biroul maestrului Tornbrock?... Nu! Vor fi toți acolo, căci puteau, pe drept cuvânt, să se considere ca moștenitorii marii averi a defunctului – și moștenirea va scăpa cu siguranță lacomelor dorințe ale statului.

Acest lucru se văzu foarte bine, când, trei zile mai târziu, «cei șase», fără măcar să se cunoască, se iviră pe treptele locuinței din La Salle Street în fața notarului care, după ce verifică identitatea fiecărui, le încredință panglicile

carului. Si câtă curiozitate și invidie stârniră! Din ordinul lui William J. Hypperbone, orice semn de doliu fiind interzis la aceste funeralii extraordinare, ei s-au conformat clauzei publicate în ziare și s-au îmbrăcat în haine de sărbătoare, haine care arătau prin calitatea și croiala lor că cele șase personaje aparțineau unor clase sociale foarte diferite.

Iată în ce ordine au fost așezăți:

În rândul întâi: Lissy Wag la dreapta, Max Réal la stânga. În rândul doi: Hermann Titbury la dreapta, Hodge Urrican la stânga. În rândul trei: Harris T. Kymbale la dreapta, Tom Crabbe la stânga.

Mii de urale îi întâmpinărau, după ce își luară locul în primire, urale la care unii răspunseră printr-un gest amabil și alții nu răspunseră deloc.

Și astfel ei se puseră în mișcare, la semnalul dat de poliție, și străbătură timp de circa 8 ore străzile și bulevardele marelui oraș Chicago.

Cei șase invitați la funeraliile lui William J. Hypperbone nu se cunoșteau dinainte, dar nu vor întârzia să facă cunoștință.

Și cine știe, dat fiind că lăcomia omenească este nesăturată, dacă acești candidați la viitoarea succesiune nu se considerau din primul moment ca rivali și dacă nu le era teamă ca avea să nu fie atribuită unui singur moștenitor, în loc să fie împărțită la șase.

S-a văzut cum s-a desfășurat înmormântarea, cu ce pompă s-a mers, în aclamațiile publicului, din La Salle Street, până la cimitirul Oakswoods, ce piese vocale și instrumentale, care nu aveau nimic funebru, au fost executate și ce urale, în onoarea defunctului, au însoțit cortegiul pe tot parcursul său.

De acum nu mai rămâne decât să se pătrundă în lăcașul morților și să fie depus în mormânt, pentru a dormi somnul de veci, acela care a fost William J. Hypperbone de la Excentric-Club.

Capitolul III

Oakswoods

Numele de Oakswoods arată că locul pe care se găsește cimitirul a fost cândva acoperit de o pădure de stejari – copacul cel mai des întâlnit pe aceste nemărginite singurătăți din Illinois, care se cheme odinioară Prairie State din cauza bogăției vegetației. Din toate monumentele funerare pe care le avea, multe foarte costisitoare, niciunul nu putea fi asemuit cu al lui W.J. Hypperbone. Milionarul îl ridicase pentru sine cu câțiva ani înainte.

Se știe că cimitirele americane, ca și cele engleze, sunt adevărate parcuri. Nimic nu lipsește pentru a încânta privirea – nici pajiști, nici umbrare, nici ape curgătoare. Se pare că sufletul nu se poate întrista aici. Păsărelele ciripesc mai vesele ca în altă parte, pentru că sunt în siguranță în acest câmp al odihnei de veci. Pe lângă un mic lac cu ape liniștite și clare, se ridică mausoleul construit după planurile și prin grija onorabilului W.J. Hypperbone.

Acest monument, în stilul arhitecturii anglo-saxone, avea și toate fanteziile stilului gotic, cu elemente ale Renașterii. El amintea de o capelă prin fațada deasupra căreia se înălța o clopotniță de vreo sută de picioare, și de vilă prin forma acoperișului și a ferestrelor duble, ca un mirador⁶ cu vitralii.

Clopotnița, ornamentată cu crose și motive florale, se sprijinea pe contraforturile fațadei și avea un clopot cu puternică sonoritate, care bătea toate orele ceasului luminos de la temelia ei. Glasul metalic al acestui ceas, trecând prin ferestrele dantelate și aurite, era auzit dincolo de zidurile Oakswoods-ului, până la malurile lacului Michigan.

Monumentul măsura 120 picioare lungime, pe o lățime de 60 la transept⁷. Pe plan geometric semăna cu o cruce latină, terminată printr-o absidă în formă de rotundă.

Grilajul frumos cizelat în aluminiu, se sprijinea din loc în loc pe coloanele felinarelor. În jur se grupau arbori falnici de un verde veșnic, meniți să încadreze superbul mausoleu.

Poarta grilajului, deschisă în acest moment, dădea spre o alei mărginită de boschete, tufișuri și ronduri de flori, care ducea până la o terasă cu cinci trepte de marmoră albă. De pe terasă se deschidea un portal cu batanți de bronz, împodobit cu motive de fructe și flori.

Prin această intrare pătrundeai într-o anticameră cu divane bătute în ținte mari de aur și cu glastră de portelan chinezesc, pline de flori mereu proaspete. Din plafon atârna un candelabru de cristal cu șapte brațe, cu becuri electrice. Prin guri de alamă, așezate la colțuri, caloriferul – întreținut iarna de paznicul cimitirului – răspândea o căldură dulce și constantă în interiorul monumentului.

Împingând ușile de sticlă, așezate față în față cu portalul de bronz, intrai în încăperea principală. Era un hol spațios de formă circulară, de un lux

extravagant, pe care și-l poate îngădui un arhimilionar pentru a continua și după moarte belșugul vieții sale.

Înăuntru, lumina se revărsa prin sticla mată ce închidea partea superioară a bolții. Pe pereți se înlanțuiau arabescuri, ramuri, pătrate mici și mari, reliefuri, flori și alte ornamentează foarte fin desenate și sculptate, aidoma celor de la Alhambra. Partea de jos a ornamentelor dispărăea în spatele unor divane acoperite cu stofe de un colorit viu. Ici și colo erau aşezate statui de bronz și marmură – fauni și nimfe.

Între coloanele de stuc strălucitor, pe care se odihneau nervurile bolții, se puteau admira tablouri de pictori moderni, în mare parte peisaje, în rame de aur cu reflexe sclipitoare. Covoare groase și moi acopereau podeaua decorată cu mozaicuri strălucitoare.

După hol, în fundul mausoleului se rotunjea absida, cu un luminator mare ale cărui vitralii se aprindeau când soarele le atingea cu razele lui oblice. Absida avea tot felul de obiecte și mobile moderne: scaune, fotolii, canapele, balansoare, împrăștiate într-o dezordine voită.

Pe o masă zăcea clacie peste grămadă cărți, reviste și ziare din țară și din străinătate.

În spatele geamurilor sale, un bufet, unde se găsea și vesela necesară, oferea diverse varietăți de gustări totdeauna pregătite, fiind reînnoite zilnic: conserve delicate, sandvișuri succulente, fursecuri, vinuri fine, lichioruri care scânteiau în sticle cu mărci vestite. Ce loc potrivit pentru lectură, odihnă sau luncheon⁸!

În centrul holului, scăldat de lumina filtrată prin geamurile bolții, se ridică un mormânt de marmoră albă, ornat cu sculpturi fine, ale cărui unghiuri reproduceau figuri de animale heraldice. Acest mormânt, înconjurat de un cerc de becuri aprinse, era deschis și lespedea sta ridicată.

Acolo urma să fie depus corpul lui W.J. Hypperbone, să se odihnească în sicriul căptușit cu mătase albă.

Desigur, un astfel de mausoleu nu putea să inspire idei funebre. El evoca mai mult bucuria decât tristețea. Prin aerul pur care-l umplea nu se simtea fâlfâind aripa morții, ca deasupra mormintelor dintr-un cimitir. Și, ca să spunem tot, nu era oare acest mormânt demn de originalul american care alcătuise un program atât de puțin întristător al funeraliilor sale, cel în față

căruia trebuia să se termine ceremonia cu cântece vesele, în uralele de bucurie ale mulțimii?

În timpul vieții, W.J. Hypperbone venea regulat de două ori pe săptămână, marțea și vinerea, pentru a petrece câteva ore în mausoleu. Din când în când, mai mulți colegi îl întovărășeau. De fapt, era un loc plăcut și liniștit pentru a sta de vorbă. Întinse pe divanele din absidă sau așezate la masă, onorabilele persoane citeau, discutau despre evenimentele politice ale zilei, despre cursul acțiunilor și mărfurilor, despre avantajele și dezavantajele legii Mac Kinley care preocupa neîncetat spiritele serioase. Și în timp ce stăteau de vorbă, servitorii aduceau tăvile cu gustări. Apoi, după ce petrecea atât de plăcut după-amiaza, membrii clubului *Excentric* se urcau în trăsurile lor, care veneau până pe Grove Avenue să-i ia și să-i ducă pe fiecare acasă. E de la sine înțeles că nimeni nu putea pătrunde în «cottage-ul⁹ de la Oakswoods», cum i se spunea, în afara proprietarului. Numai paznicul cimitirului, însărcinat cu întreținerea mausoleului, avea o a doua cheie.

Dacă W.J. Hypperbone nu s-a deosebit în niciun fel de semenii săi prin faptele vieții sale publice, cea particulară, împărțită între mausoleul din Oakswoods și cercul din Mohawk Street, dovedea oarecare ciudătenie, ceea ce îl îndreptătea să se numere printre excentricii din vremea lui.

Atât ar mai fi lipsit, ca o culme a excentricității, ca defunctul să nu fi murit cu adevărat. Dar moștenitorii săi, oricine erau, puteau să fie liniștiți. Nu era un caz de moarte aparentă, ci de moarte definitivă.

În vremea aceea, de altfel, începuseră să se aplice razele ultra X ale profesorului Friedrich din Elbing (Prusia), cunoscute sub numele de «Kritikstrahlen¹⁰». Aceste raze au o putere atât de mare încât străbat trupul omenesc și posedă ciudata proprietate de a produce imagini fotografice diferite, după cum corpul examinat este mort sau viu. J. W. Hypperbone a fost supus încercării, iar imaginile obținute nu lăsau nicio îndoială în mintea medicilor. «Defunctuozitatea» – acesta fu cuvântul de care se slujiră în raportul lor – era sigură și nu li se va putea imputa eroarea unei prea grabnice înhumări.

La ora cinci patruzeci și cinci, carul intră pe poarta cimitirului Oakswoods. Monumentul se înălță în centru, la marginea apei. Cortegiul, în ordinea sa de nezdruncinat, dar sporit de năvala din ce în ce mai mare a

mulțimii stăvilită cu deosebită greutate de sergenți, porni în direcția lacului, pe sub copacii înalți.

Carul se opri în fața grilajului. Candelabrele aruncau razele orbitoare ale lămpilor cu arc în întunericul care se lăsa.

Numai vreo sută din cei prezenți puteau intra înăuntrul mausoeului. Dacă programul funeraliilor mai număra câteva părți, ele trebuiau executate afară. Și, într-adevăr, aşa aveau să se petreacă lucrurile. După opirea carului rândurile se strânseră, respectând însă locul celor șase purtători ai ghirlandelor, care aveau misiunea să însoțească sicriul până la mormânt. Din mijlocul mulțimii, dornică să vadă și să audă, se înălță un murmur nedeslușit. Dar încetul cu încetul rumoarea se liniști, grupurile rămăseră nemîșcate, vocile se stinseră, tacerea domni în jurul grilajului. Atunci reverendul Bingham, care îl întovărășise pe defunct până la ultimul său lăcaș, rosti cuvintele liturghiei. Asistența ascultă cu reculegere, și în această clipă, dar numai în această clipă, înmormântarea căpătă un caracter religios.

După cuvintele reverendului, spuse cu un glas pătrunzător ce se auzi până departe, se execută celebrul marș de Chopin, atât de răscolitor în ceremoniile funebre. Poate orchestra îl cânta mai vioi decât sunau indicațiile compozitorului, dar mai în spiritul publicului și al decedatului. Ne găseam în cu totul altă stare sufletească decât cea a Parisului atunci când la înmormântarea unuia dintre fondatorii Republicii se executase Marseieza, cu melodia ei vibrantă, în tonuri stinse.

După marșul de Chopin se ajunse la punctul culminant al programului. Unul dintre colegii lui W. J. Hypperbone, cel cu care era mai bun prieten, președintele Georges B. Higginbotham, se desprinse de grup, veni în fața carului și într-o caldă cuvântare făcu în termeni apologetici biografia amicului său.

La 25 de ani. În posesia unei averi mijlocii, W. J. Hypperbone a știut să fructifice. Achizițiile norocoase de terenuri, ale căror suprafețe de un yard valorau acum atât cât costa să le acoperi cu aur... Ridicarea sa la rangul milionarilor orașului... cu alte cuvinte, printre cetățenii de vază ai Statelor Unite ale Americii... Activitatea sa de acționar priceput al puternicelor companii de căi ferate ale Federației... Speculațiile chibzuite, lansarea în afaceri care i-au adus venituri mari... Generozitatea sa de filantrop, gata oricând să subscrive la împrumuturile cerute de țara sa, în ziua în care țara ar fi avut nevoie de asemenea împrumuturi, ceea ce n-a fost cazul... Și ce

coleg distins pierdea Excentric-Clubul un membru pe care se bizuia pentru a-l reprezenta, omul care, dacă existența i s-ar fi prelungit peste vârstă de 50 de ani, ar fi uluit Universul... Dar se nasc uneori genii ce nu se dezvăluie decât după ce nu mai sunt!... Fără a vorbi de funeraliile desfășurate în împrejurările binecunoscute, în mijlocul unei populații întregi, era de așteptat ca ultimele dorințe ale lui W. J. Hyperbone să acorde condiții excepționale moștenitorilor săi... Nu-ncape îndoială că testamentul cuprinde clauze menite să trezească admirația celor două Americi.

Astfel vorbi Georges B. Higginbotham, stârnind emoțiile adunării. Se părea că W. J. Hyperbone se va ivi înaintea ochilor lor, fluturând într-o mâna testamentul, întocmit astfel încât să-i imortalizeze numele, și cu cealaltă împrăștiind peste capetele «celor șase» milioanele averii sale!

Publicul primi cuvântarea celui mai bun prieten al defunctului cu un murmur măgulitor, care fu reluat puțin câte puțin până în ultimele rânduri de întreaga adunare din cimitirul Oakswoods. Cei care auziseră își împărtășeau impresiile celor care nu putuseră auzi, dar care nu fură din această pricina mai puțin mișcați. Apoi corul și orchestra, într-un răsunător ansamblu vocal și instrumental, executată formidabilul «Aleluia» din «Messia» de Händel.

Ceremonia se aprobia de sfârșit, părțile programului se terminaseră și totuși publicul se aștepta parcă la ceva extraordinar, chiar supranatural.

Dar, de astă dată, legile naturii au rămas imuabile și Universul nu a fost tulburat de fenomene de neînțeles.

Venise clipa scoaterii coșciugului de pe dric și ducerii lui înăuntru, pentru a fi coborât în mormânt. Trebuia să fie purtat de 8 servitori ai mortului, îmbrăcați în livreaua de gală. Aceștia se apropiară, desfăcându-mătăsurile în care era drapat sicriul, îl ridicară pe umeri și se îndreptară spre poarta grilajului. «Cei șase» mergeau în ordinea și pe locurile stabilite la plecarea din fața casei de pe strada La Salle. Cei din dreapta țineau cu mâna stângă iar cei din stângă cu mâna dreaptă mânerele de argint ale coșciugului, după indicațiile maestrului de ceremonii. Membrii clubului *Excentric*, autoritatele civile și militare mergeau în urma lor. Pe urmă poarta grilajului se închise și abia putură să încapă toți în anticamera, holul și absida mausoleului. Afără se îndesau ceilalți invitați ai cortegiului, iar mulțimea se răspândi în toate colțurile cimitirului Oakswoods, în timp ce ciorchini de oameni se atârnaseră de crengile copacilor care încadrau monumentul.

În acea clipă sunară atât de tare trompetele miliției, că piepturile care le umpleau cu suful lor erau gata să se spargă și te puteai crede în valea Iosafat, la începutul judecății de apoi.

Se dădu drumul unui uriaș stol de păsări cu panglici multicolore legate la picior; ele se împrăștiară deasupra lacului, peste frunziș și, din nou libere, scoaseră strigăte de bucurie. Părea că sufletul defunctului, purtat în zbor, se ridică în înălțimile văzduhului.

După ce urcară treptele terasei, cei ce duceau sicriul trecură de primul portal, apoi de-al doilea și se opriră la câțiva pași de mormânt. Vocea reverendului Bingham se auzi din nou, rugând pe Domnul să deschidă larg porțile cerului, ca să-l primească pe răposatul W. J. Hypperbone și să-l găzduiască cu drag în «cetatea eternă».

— Slavă preacinstitului Hypperbone! rosti cu un glas limpede și puternic maestrul de ceremonii.

— Slavă... slavă... slavă! repetară de trei ori cei de față.

Și, luându-se după ei, afară, mii de guri trimiseră în spațiu acest ultim rămas bun!

Atunci «cei șase» făcură înconjurul mormântului cum cerea ritualul și, după ce fură salutați de Georges B. Higginbotham în numele *Excentric-Clubului*, se pregătiră să părăsească holul. Nu mai rămăsese decât să se coboare greaua lespede de marmoră unde aveau să fie gravate numele și titlurile defunctului.

Maestrul Tornbrock înaintă câțiva pași și, după ce scoase din buzunar dispozițiile privitoare la funeralii, citi ultimele rânduri care sunau astfel:

Doresc ca mormântul meu să mai rămână deschis vreme de douăsprezece zile și, după trecerea acestui răstimp, în dimineața zilei a douăsprezecea, cele șase persoane, alese de soartă să mă însoțească în cursul funeraliilor, să vină și să depună cărțile lor de vizită pe sicriul meu. Atunci se va pune piatra funerară și maestrul Tornbrock se va duce la ora douăsprezece fix a zilei respective în sala Auditorium, să dea citire testamentului meu care se află în mâinile sale.

WILLIAM J. HYPPERBONE

Fără îndoială, defunctul W. J. Hypperbone era un original și cine știe dacă această originalitate postumă va fi ultima? Lumea se retrase, paznicul cimitirului închise întâi porțile monumentului, apoi pe cele ale grilajului.

Era în jur de opt. Timpul rămăsese frumos. Seninul cerului părea și mai mare când se lăsară cele dintâi umbre ale nopții. Nenumărate stele scânteiau pe boltă, sporind cu blânda lor lumină strălucirea felinarelor aprinse în jurul mausoleului.

Mulțimea se împrăștia încet prin diferitele ieșiri ale cimitirului, dornică să se odihnească după o zi atât de istovitoare. Timp de câteva clipe, zgomotul năvalnic al pașilor tulbură străzile învecinate. Apoi liniaștea domni în sfârșit în îndepărțatul cartier Oakswoods.

Capitolul IV

«Cei șase»

A doua zi Chicago își relua numeroasele sale ocupații. Diversele cartiere aveau din nou aspectul lor obișnuit. Dacă populația nu se mai revărsa ca în ziua precedentă de-a lungul străzilor și bulevardelor în timpul trecerii carului funebru, ea nu se interesa mai puțin de surprizele pe care le rezerva testamentul lui William J. Hypperbone.

Ce clauze conținea, ce obligații, bizare sau nu, se impuneau «celor șase» și cum vor intra ei în posesia moștenirii, admitând că totul nu se va termina cu vreo farsă de dincolo de mormânt, demnă de un membru al clubului *Excentric*?

Ei bine, toți refuzau să țină seama de această eventualitate. Nimeni nu voia să credă că domnișoara Lissy Wag, domnii Urrican, Kymbale, Titbury, Crabbe și Réal vor putea găsi în această împrejurare numai dezamăgire și batjocură.

Desigur, ar fi existat un mijloc foarte simplu pe de o parte de a satisface curiozitatea publică, iar pe de alta de a evita celor interesați nesiguranță, gata să le taie pofta de mâncare și să le răpească somnul. Era suficient să se deschidă testamentul și să se ia cunoștință de cuprinsul lui.

Dar acest lucru era formal interzis până la 15 curent și maestrul Tornbrock n-ar fi consimțit niciodată să încalce condițiile impuse de defunct. La 15 aprilie, în sala teatrului *Auditorium*, în prezența numeroasei mulțimi ce putea încăpea acolo, se va da citire testamentului lui William J. Hypperbone – la 15 aprilie, ora 12, nicio zi mai devreme și mici un minut mai târziu. Deci trebuiau să se resemneze – ceea ce de altfel va face să fiarbă și mai tare creierii locuitorilor din Chicago, pe măsură ce se va apropiă data fatală. În plus, cele două mii două sute de ziare cotidiene, cele cincisprezece

mii de alte publicații săptămânale, lunare, bilunare ale Statelor Unite vor întreține această surescitare. De vreme ce nu puteau nici măcar prin presupuneri să ghicească secretele defunctului, ei își propuseră să supună pe fiecare din «cei șase» la tortura interviului și, în primul rând, să stabilească starea lor socială. Și cum fotografii nu se vor lăsa mai prejos de ziariști și portretele, mari sau mici, reprezentându-i în întregime sau numai cap ori bust, nu vor întârzia să fie puse în circulație cu sutele de mii, se va admite, fără greutate, că «cei șase» erau sortiți să figureze printre personajele cele mai cunoscute din Statele Unite.

Reporterii de la *Chicago Mail* care se prezintă la Hodge Urrican, la 73 Randolph Street, fură destul de prost primiți.

— Ce vreți de la mine? li se răspunse cu sinceră mânie. Nu știu nimic! Nu am nimic de spus! Am fost invitat să urmez cortegiul și l-am urmat! Și mai erau ca și mine încă cinci, unul după altul, lângă carul funebru... cinci ființe pe care nu le-am văzut înapoi niciodată... Și dacă s-ar întâmpla să se sfârșească prost pentru vreunul din ei, asta nu m-ar mira deloc! Eram acolo, ca un șlep ținut în lanț, spumegând fără să-mi pot vârsa furia. Ah, acest William Hypperbone – Dumnezeu să-l aibă în pază, și mai ales să-l țină acolo – dacă m-a înșelat, dacă mă obligă să mă plec față de acești cinci intruși, o să fie vai de el, aşa mort și îngropat cum este! Chiar dacă ar trebui să aştept până la judecata de apoi, voi ști eu să...

Unul dintre reporterii potopiți de un asemenea șuviu obiectă:

— Nimic nu vă îndreptășește să credeți, domnule Urrican, că vi s-a întins o cursă... Că ați avea de regretat din pricina că sunteți unul dintre aleșii soartei... Și chiar dacă n-ați primi decât o a șasea parte din moștenire...

— A șasea parte!... A șasea parte! ripostă vajnicul interviewat cu o voce tunătoare. Și măcar a șasea parte sunt oare sigur că o voi căpăta integral?

— Calmați-vă, vă rog...

— Nu mă voi calma. Nu-mi stă în fire să mă calmez! Am obișnuința furtunilor și m-am arătat întotdeauna mai furtunos ca ele.

— Nu e vorba de furtună, îi atrase atenția reporterul. Orizontul e senin...

— O să vedem noi, domnule, replică supărăciosul american. Și dacă informați publicul despre persoana mea, despre actele mele, despre gesturile mele, aveți grijă ce spuneți... sau veți avea de-a face cu comodorul Urrican!

Era într-adevăr comodor acest Hodge Urrican, ofițer din marina Statelor Unite, pensionat acum șase luni – lucru de care nu se putea consola – un

bun și brav matelot, care a știut să-și facă totdeauna datoria sub ploaia de foc a inamicului, ca și sub ploaia de foc a cerului. Cu toți cei cincizeci și doi de ani ai săi, el nu pierduse nimic din impulsivitatea naturală. Închipuiți-vă un om voinic, înalt, lat în spete, cu un cap puternic și ochii mari sub sprâncenele stufoase, fruntea puțin îngustă, părul tuns scurt, bărbia pătrată înconjurate de o bărbuță pe care o netezea tot timpul cu o mâna febrilă, brațe solide, picioarele bine arcuite, imprimând trunchiului acea mișcare legănată proprie marinilor. Având un caracter violent, totdeauna gata de ceartă, incapabil să se stăpânească, era nesuferit atât în viața particulară cât și în viața publică și nu avea niciun prieten. Ar fi fost surprinzător ca un asemenea om să fie căsătorit.

Într-adevăr nici nu era, și «ce noroc pe soția lui!», repetau cu plăcere gurile rele. El făcea parte din categoria celor pe care furia îi face să pălească datorită unui spasm al inimii, să-și aplece trupul înainte ca pentru atac, să li se îngusteze ochii scăpărători. Au în voce un ton dur când sunt calmi și răcnesc atunci când nu sunt.

La ora când cronicarii ziarului *Chicago Globe* veniră să bată la ușa atelierului din South Halsted Street, la numărul 3997 – strada este foarte lungă după cum se vede – ei nu găsiră pe nimeni acasă, afară de un Tânăr negru de 17 ani care era în serviciul domnului Max Réal. El le deschise.

- Unde este stăpânul tău? îl întrebară.
- Nu știu.
- Și când a plecat?
- Nu știu.
- Și când se întoarce?
- Nu știu.

Și într-adevăr Tommy nu știa, pentru că Max Réal plecase în zorii zilei, fără să-i spună nimic lui Tommy, fiindcă acestuia îi plăcea să doarmă ca un copil, iar stăpânul său nu voise să-l trezească aşa devreme.

Dar pentru că Tommy nu putea să răspundă la întrebările reporterilor, nu trebuie să se credă că lui *Chicago Globe* îi vor lipsi informațiile în privința lui Max Réal. Nu! «Cei șase» fuseseră dinainte obiectul unor interviuri foarte răspândite în Statele Unite.

Era un Tânăr pictor talentat, un peisagist ale cărui tablouri începeau să se vândă la prețuri mari în America. Viitorul îi hărăzea o frumoasă carieră în domeniul artelor. Se născuse la Chicago, dar numele său era de origine

franceză fiindcă se trăgea dintr-o familie canadiană din Quebec. Acolo rămăsesese doamna Réal, văduvă de câțiva ani, care se pregătea să vină să locuiască împreună cu el în metropola din Illinois.

Max Réal își adora mama care la rândul ei îl adora – o mamă excelentă și un fiu excelent. De aceea el nu vrăsă să întârzie nicio zi să o pună la curent cu ceea ce se petrecuse și cum fusese ales pentru a ocupa un loc special la înmormântarea lui William J. Hypperebone. Îi mărturisi, de altfel, că nu-și făcea niciun fel de iluzii asupra urmărilor testamentului. I se părea nostrim, atâtă tot.

Max Réal abia împlinise douăzeci și cinci de ani. Avea din naștere grația, distincția și eleganța francezului. Era ceva mai înalt peste statura obișnuită, cu părul și barba castanii și ochii de un albastru închis. Ținea capul sus fără ostentație sau mândrie, avea o gură surâzătoare, mersul hotărât, semne ale unui echilibru interior de unde izvorăște o încredere în viață optimistă și nezdruncinată. Era la el o mare revărsare a acelei puteri vitale care se vădește prin curaj și generozitate.

După ce se făcuse cunoscut ca un pictor de reală valoare, el se decisese să părăsească Canada pentru Statele Unite, Quebecul pentru Chicago. Tatăl lui, un ofițer, nu lăsase la moarte decât o mică avere, și dacă voia să devină celebru și bogat, era mai mult pentru mama sa decât pentru sine.

Așadar, când se constată că Max Réal nu se găsea la numărul 3997 din Halstedt Street, nu fu nevoie să se ceară de la Tommy date despre stăpânul său. *Chicago Globe* știa destule pentru a satisface curiozitatea cititorilor cu privire la Tânărul artist. Dacă Max Réal nu se afla azi la Chicago, el fusese ieri și cu siguranță se va întâlni la 15 aprilie, chiar dacă ar fi numai pentru a asista la citirea faimosului testament și a completa grupul «celor șase» în sala Auditorium. Mare deosebire când reporterii lui *Daily News Record* se prezintară la domiciliul lui Harris T. Kymbale. Pe acesta nu era nevoie să te duci să-l găsești la domiciliul său din Milwaukee Avenue, 213, căci el ar fi venit singur să se întâlișeze confrăților săi.

Harris T. Kymbale era gazetar, cronicar principal al popularului ziar *Tribune*. Avea treizeci șișapte de ani, nici prea înalt, nici prea scund, robust, cu figura simpanică, un nas iscoditor, ochii mici pătrunzători, urechi fine făcute să audă tot, o gură neastâmpărată, gata să repete tot ce se vorbea. Era viu ca silitra, activ, descurcăreț, vioi, vorbăreț, răbdător, neobosit, energetic și știa să pună la cale bluff-uri, adică «șmecherii americanești». Având

limpede sentimentul puterii sale, fiind totdeauna gata de acțiune, dotat cu o voință dârzsă, capabilă să se manifeste energetic, el a vrut să rămână celibatar, cum se cade să fie un om care se amestecă zilnic în viața altora. Un bun camarad, de nădejde, stimat de confrății săi și căruia nu i se va invidia norocul de a figura printre «cei șase», admitând că aceștia și-ar împărți într-adevăr bunurile pământești ale lui William J. Hypperbone.

Nu! Era de prisos să-i pui întrebări lui Harris T. Kymbale, căci dânsul îi întâmpină pe colegii lui strigând:

— Da, dragii mei, eu, chiar eu, în persoană, fac parte din Sfatul «celor șase»!... M-ați văzut ieri când pășeam în rând lângă carul mortuar. Ați observat atitudinea mea demnă și pătrunsă, având grija să-mi stăpânesc buna dispoziție, cu toate că în viața mea nu asistasem la niște funeralii atât de vesele! Si când mă gândesc că era acolo, aproape de mine, culcat în raclă, acest defunct excentric! Știți ce îmi spuneam?... «Dar dacă n-o fi mort, preacînstitul, dacă va striga din coșciug... dacă va apărea mai viu ca oricând!...» Ei bine, credeți-mă, dacă aşa s-ar fi întâmplat și William J. Hypperbone s-ar fi ridicat, cât era de lung, ca un nou Lazăr ieșind din mormânt, n-aș fi avut gândul rău de a-i purta pică, de a-i face mustrări pentru învierea sa neașteptată. Totdeauna ai dreptul, nu-i aşa, să învii, cu condiția să nu fii mort!...

Iată cele ce spunea Harris T. Kymbale, dar trebuia să-l fi auzit cum le spunea!

— Si ce credeți dumneavoastră, fu întrebat, că se va întâmpla la 15 aprilie?

— Se va întâmpla, răsunse el, că maestrul Tornbrock va deschide testamentul la douăsprezece fix.

— Si nu vă îndoîți că «cei șase» vor fi declarați singurii moștenitori ai defunctului?

— Nici cât negru sub unghie! De ce, adică, William J. Hypperbone să ne fi adus la înmormântarea sa, dacă nu spre a ne lăsa avereia?...

— Ce se poate ști!...

— N-ar mai lipsi decât să ne fi deranjat, fără despăgubiri!... Gândi-ți-vă... unsprezece ore de cortegiu...

— Dar nu-i de așteptat ca testamentul să conțină dispozițiuni mai mult sau mai puțin bizare?...

— Probabil, având în vedere pe cel ce l-a întocmit. Ei bine, dacă ceea ce cere este posibil, acest lucru va fi făcut, și dacă este imposibil, cum se spune în Franța... se va face. În orice caz, dragi prieteni, contați pe Harris T. Kymbale, el nu va da cu niciun pas înapoi!

Nu, pentru onoarea jurnalistului el nu va da înapoi, să fie siguri și cei care-l cunoșteau, și cei care nu-l cunoșteau, dacă s-ar găsi vreunul în stare să se îndoiască în întreg Chicago. Indiferent de condițiile impuse de defunct, cronicarul principal de la *Tribune* le va accepta și le va îndeplini până la capăt!... Dacă ar fi să plece în Lună, el va pleca, și numai dacă se va înăbuși din lipsă de aer se va opri din drum.

Ce contrast între acest american aşa de hotărât și comoștenitorul său pentru a șasea parte, care purta numele de Hermann Titbury și locuia în cartierul comercial, traversat de la sud la nord de lunga arteră a Robey Street-ului. Când trimișii lui *Staats Zeitung* sunară la ușa casei cu numărul 77, ei nu reușiră să treacă pragul.

— Domnul Hermann Titbury, întrebară prin ușa intărită, este acasă?...

— Da, răspunse un fel de făptură uriașă, ciufulită, prost îmbrăcată, un fel de femeie-dragon.

— Poate să ne primească?...

— Am să vă răspund după ce voi întreba pe doamna Titbury.

Căci exista o doamnă Titbury, în vîrstă de 50 de ani, adică cu doi ani mai mare decât bărbatul ei. Răspunsul pe care-l dădu această matroană, și pe care servitoarea îl transmise întocmai, fu următorul:

— Domnul Titbury n-are de ce să vă primească și se miră că vă permiteți să-l deranjați!

Și doar nu voiau decât să intre în biroul său, nu în sufragerie, să-i ceară câteva lămuriri despre persoana sa și nu să ia loc la masa lui!

Cu toate acestea, casa rămase închisă și reporterii de la *Staats Zeitung* trebuiră să se întoarcă cu buzele umflate.

Hermann Titbury și Kate Titbury alcătuiau perechea cea mai avară care să a unit vreodată pentru a străbate împreună această vale a plângerii, unde de altfel n-au vîrsat niciodată vreo lacrimă înduioșându-se de soarta celor nenorociți. Erau două inimi uscate, nesimțitoare, făcute să bată la unison. Din fericire, Cerul nu a binecuvântat această căsnicie și neamul lor se va stinge odată cu ei. Bogați, averea lor nu provenea nici din comerț și nici din

industria. Amândoi – căci femeia lucrase cot la cot cu bărbatul – s-au ocupat cu afacerile suspecte ale micilor bancheri, ale celor ce împrumutau pe gaj, ale cumpărătorilor de polițe la preț de nimic, ale cămătarilor de ultimă speță, ale acelor lupi care-i jefuiesc pe oameni fiind întotdeauna în limitele legalității, o legalitate despre care un mare romancier francez a zis că ar fi o afacere bună pentru nemernici... dacă n-ar exista Dumnezeu!

Când cercetai arborele genealogic al strămoșilor lor, în prima linie întâlneai ascendenți de origine germană, ceea ce justifica prenumele de Hermann.

Era un om gras și scund, cu barba roșie, după cum și nevastă-sa avea părul roșu. O sănătate de fier le-a permis la amândoi să nu cheltuiască niciodată o jumătate de dolar pentru medicamente sau pe doctor. Având un stomac în stare să mistuie orice – aşa cum numai oamenii cumsecade ar trebui să-l aibă – trăiau din mai nimic și servitoarea lor se supunea aceluiași regim.

De când domnul Titbury se retrăsese din afaceri, el nu mai avea relații în afara casei și se lăsa complet condus de doamna Titbury, gospodină cât se poate de rea și care drămuia fiecare dumicat, cum spune o expresie populară.

Cei doi soți stăteau într-o locuință cu ferestrele înguste ca și ideile lor, zăbrele cum le era inima și care semăna cu o casă de bani cu cifru secret. De altfel, nu deschideau ușa nici unui străin, nici unui membru al familiei, căci erau fără rude, nici unui prieten, neavând niciodată parte de vreunul. Și de data aceasta ea rămase tot aşa de încisă în fața dezamăgiților căutători de informații.

Este adevărat că, și fără a-i intervieva pe soții Titbury, nimic nu era mai ușor decât să-ți dai seama de starea lor sufletească din ziua în care intraseră în grupul «celor șase».

Ce uimire când Hermann Titbury citi numele său în faimosul număr al ziarului *Tribune* din 1 aprilie! Dar oare nu mai erau alții cetăteni din Chicago cu același nume? Niciunul – cel puțin la numărul 77 din Robey Street. Și nici nu putea crede că era obiectul unei farse, nu, în niciun caz! Hermann Titbury se și vedea posesorul unei șesimi a enormei averi, și marele lui regret, ciuda să chiar, era că nu fusese singurul ales al soartei. Așa că resimțea mai mult decât invidie pentru comoștenorii săi, îi ura ca și

comodorul Urrican – și ceea ce domnul Titbury și dânsul gândeau despre acești intruși, e bine să-i lăsăm pe cititori să-și închipui singuri.

Desigur soarta comisese o greșeală grosolană, cum se întâmpla ades, alegând un personaj atât de neinteresant și nesuferit să primească o parte din moștenirea lui William J. Hyperbone, dacă într-adevăr asta fusese intenția excentricului.

De altfel, a doua zi după înmormântare, încă de la cinci dimineață, domnul și doamna Titbury au părăsit locuința lor și s-au dus la cimitirul din Oakswoods. Acolo ei l-au scutat pe paznic și l-au întrebat:

— Nimic nou... în noaptea aceasta?

— Nimic nou, răspunse paznicul.

— Atunci e mort de-a binelea?

— Atât de mort cât poate cineva să fie, fiți liniștiți! declară vrednicul om, care aşteptă în zadar un mic dar pentru vesteala bună.

Liniștiți da, desigur! Defunctul nu se trezise din somnul de veci și nimic nu a tulburat pacea locuitorilor din cimitirul Oakswoods.

Domnul și doamna Titbury se întoarseră acasă; dar o dată după-masă și încă o dată seara, pe urmă a doua zi dimineață ei făcură din nou drumul lung până la cavou, ca să fie siguri că William J. Hyperbone n-a revenit în lumea vegheată de Lună.

Ei, s-a vorbit destul de această pereche, destinată să figureze în curioasa noastră poveste și pe care, niciunul din vecini nu veni să o felicite pentru marea ei șansă.

Cei doi reporteri de la *Freie Presse* ajunseră la Calumet Street, nu departe de lacul cu același nume, situat în partea de sud a orașului, în mijlocul unui cartier industrial aglomerat, și întrebară pe sergenți unde se găsea locuința lui Tom Crabbe. La numărul 7 se afla casa lui Tom Crabbe, sau mai bine zis a antrenorului său. Într-adevăr, John Milner îl asista la celebrele lupte din care stimabilii gentlemenii ies de cele mai multe ori cu ochii învineți, falca ruptă, plămâni străpunși de una sau două coaste, gura cu câțiva dinți lipsă, pentru a apăra onoarea boxului într-un campionat național. Tom Crabbe era deci un profesionist, actualmente campionul Lumii Noi, de când îl învinsese pe faimosul Fitzsimons, care la rândul lui învinsese în acest an pe nu mai puțin renumitul Corbett.

Ziariștii pătrunseră fără greutate în casa lui John Milner și fură primiți la parter de renumitul antrenor – un om de o statură obișnuită, de o slăbiciune

de necrezut, numai piele și os, dar și numai mușchi, nervos, cu privirea pătrunzătoare, dinții ascuțiți, spân, sprinten ca o capră sălbatică și cu o îndemânare de maimuță.

- Tom Crabbe? se interesără ei.
- E pe cale să-și termine prima masă, răsunse Milner acru.
- Poate fi văzut?
- Pentru ce?
- În chestiunea testamentului lui William J. Hypperbone. Vrem să ne ocupăm de el în ziarul nostru.
- Când e vorba să se publice ceva despre Tom Crabbe, replică John Milner, Tom Crabbe poate fi văzut oricând.

Reporterii intrară în sufragerie și se găsiră în fața personajului. Tocmai înghițea a șasea felie de șuncă afumată, a șasea bucată de pâine cu unt, al șaselea pahar de băutură, așteptând ceaiul care fierbea în marele ceainic și cele șase păhărele de whisky cu care termina în mod obișnuit primul său dejun, servit la șapte și jumătate dimineață și urmat de alte cinci în cursul zilei. Se observă rolul important deținut de cifra șase în viața famosului boxer, și poate că acestei misterioase influențe i se datora faptul că făcea parte din grupul moștenitorilor lui William J. Hypperbone.

Tom Crabbe era un colos, depășind cu 10 degete¹¹ cele șase picioare¹² englezesti și măsurând trei picioare de la un umăr la celălalt. Avea un cap mare, cu păr aspru și negru, tuns foarte scurt, ochi mari și bovini sub sprâncenele stufoase, fruntea îngustă și teșită, urechile blegi, maxilarele pronunțate, în formă de bot, o mustață mare tăiată la colțul buzelor și toti dinții întregi, căci formidabilele lovitură de pumn nu i-au scos niciunul; trunchiul lui era cât un butoi de bere, brațele ca niște biele, picioarele ca stâlpii făcuți să suporte această enormă construcție umană. Umană? Oare este cuvântul potrivit? Nu, animală, căci nu există decât animalitate în acest produs gigantic. Organele sale lucrau ca o mașină când erau puse în funcțiune, o mașină care avea ca mecanic pe John Milner. Boxerul era renumit în cele două Americi și nu se îndoia de celebritatea sa. A mâncă, a bea, a boxa, a dormi, la aceasta se mărginea existența lui, fără niciun efort intelectual. Înțelegea el oare ceea ce norocul făcuse pentru el introducându-l în grupul «celor șase»? Știa el de ce mersese în ajun, cu pasul său greoi, lângă carul funebru, în aplauzele publicului? Poate, dar într-un fel nelămurit.

În schimb antrenorul înțelegea în locul lui; și toate drepturile pe care le-ar datora acestei şanse, John Milner va ști să le valorifice în favoarea sa.

Ca urmare, acesta din urmă răspunse el la întrebările reporterilor în privința lui Tom Crabbe. Le furniză toate amănuntele care puteau să-i intereseze pe cititorii lui *Freie Presse*: greutatea personală – cinci sute treizeci și trei de livre¹³ înaintea mesei și cinci sute patruzeci după; înălțimea – exact cele șase picioare și 10 degete, aşa cum am mai spus; puterea măsurată cu dinamometrul – șaptezeci și cinci kilogrammetri, aceea a unui cal putere; forța maximă de contracție a maxilarelor – două sute treizeci și patru de livre; vârstă – treizeci de ani, șase luni și șaptesprezece zile; părinții – tatăl care era casap, sau tăietor de animale, la abatoarele casei Armour, iar mama care se produsese ca luptătoare de bâlci la circul Swansea.

Ce s-ar putea cere mai mult pentru a scrie un articol de o sută de rânduri despre Tom Crabbe?

- El nu spune nimic... observă unul din ziariști.
- Cât mai puțin, răspunse John Milner. De ce să-și bată gura?
- Poate nu gândește mai mult decât vorbește?
- La ce i-ar servi să gândească?...
- La nimic, domnule Milner.
- Tom Crabbe nu este decât un pumn, adăugă antrenorul, un pumn încleștat... tot aşa de iute la atac, ca și la ripostă!

După ce ieșiră, reporterii de la *Freie Presse* comentară:

- O brută!... exclamă unul din ei.
- Și ce brută! răspunse celălalt.

Și desigur că nu vorbeau de John Milner.

Când te îndrepți către nord-estul orașului, după ce ai trecut de bulevardul Humboldt, intri în cartierul al douăzeci și șaptelea. Aici agitația e mai mică, lumea mai puțin grăbită. Vizitatorul s-ar putea crede în provincie, cu toate că acest cuvânt n-are nicio semnificație în Statele Unite. Din Wabansia Avenue ajungi în partea de jos a străzii Sheridan. Mergând până la numărul 19, te găsești în fața unei locuințe cu aparență modestă, de 17 etaje, având vreo sută de locatari. Aici, la etajul 9, Lissy Wag ocupa un mic apartament de două camere, unde nu venea decât după orele de lucru. Era ajutor de casieră la magazinele de nouăță ale lui Marshall Field. Lissy Wag aparținea

unei onorabile, dar nu prea înstărite familii, din care nu mai rămăsese nimeni afară de dânsa. Binecrescută și instruită, cum sunt cele mai multe tinere americane, după multe lovitură ale soartei și moartea timpurie a părinților, ea trebui să muncească pentru a-și câștiga existența. Într-adevăr, domnul Wag a pierdut tot ce avea într-o afacere nenorocită de asigurări maritime, și lichidarea, cerută în vederea intereselor ficei sale, nu dădu niciun rezultat.

Lissy Wag însă, înzestrată cu un caracter energetic și o minte chibzuită, cu o inteligență pătrunzătoare, calmă și stăpână pe sine, avea destulă forță morală ca să nu-și piardă curajul. Grație intervenției câtorva prieteni ai familiei sale, ea fu recomandată șefului casei Marshall Field și în 15 luni dobândise o situație bunicică.

Era o fată fermecătoare, care abia împlinise 21 de ani, de statură mijlocie, cu părul blond, ochii de un albastru închis, o carnație frumoasă de om sănătos, mersul elegant și chipul puțin prea serios, însuflare câteodată de un surâs care făcea să strălucească dinții ei de o albeță immaculată; amabilă, afabilă, îndatoritoare, serviabilă, binevoitoare, ea nu avea decât prietene printre colegele sale.

Având gusturi simple și foarte modeste, fără ambiții, fără să se lase în voia visurilor unde se rătăcesc atâtea altele, Lissy Wag fu desigur cea mai puțin emoționată din «cei șase» când află că soarta a chemat-o să figureze în cortegiul funebru. Primul ei gând a fost să refuze. Acest fel de expoziție nu i se potrivea deloc. Îi inspira o repulsie profundă ca numele și persoana ei să fie expuse curiozității publice. S-a silit să treacă peste sentimentele sale, cele mai onorabile de altfel, și, cu inima grea și plină de rușine, cu fruntea îmbujorată, își luă locul lângă carul funebru.

Trebuie spus că cea mai intimă dintre prietenele ei a făcut tot ce i-a stat în putință ca să-i înfrângă împotrivirea. Era vioaia, vesela, surâzătoarea Jovita Foley, de douăzeci și cinci de ani, nici frumoasă, nici urâtă – și ea o știa – dar cu o figură săgalnică și spirituală, foarte fină, foarte degajată, cu un caracter extrem de bun. O strânsă afecțiune o lega de Lissy Wag. Aceste două tinere locuiau în același apartament și după ce își petreceau zilele în magazinele lui Marshall Field, unde Jovita Foley era primă vânzătoare, ele se duceau acasă împreună. Rar ai fi văzut-o pe una fără cealaltă. Dar dacă Lissy Wag, în această împrejurare, cedă în cele din urmă irezistibilelor îndemnuri ale tovarășei sale, ea nu acceptă cu niciun chip să primească pe

cronicarii de la *Chicago Herald*, care se prezintă în aceeași seară la numărul 19 din Sheridan Street.

În zadar Jovita Foley o rugă pe amica ei să se arate mai puțin sălbatică. Aceasta nu voi să dea niciun interviu. După reporteri vor veni fotografii care-și vor îndrepta asupra ei obiectivele lor indiscrete. După fotografi vor veni curioșii de tot soiul... Nu! Mai bine era să închidă ușa acestor nepoftiți. Oricum ar socoti Jovita Foley, căsta era cel mai cuminte lucru de făcut și *Chicago Herald* fu împiedicat să servească cititorilor săi un articol senzațional.

— Tu, spuse Jovita Foley când ziariștii pleoștiți plecară cu mâinile goale, le-ai închis ușa în nas, dar nu vei scăpa de curiozitatea publicului! Ah, dacă aş fi fost eu!... Dar te previn, Lissy, că voi ști să te silesc să îndeplinești toate condițiile testamentului... Gândește-te... o parte dintr-o moștenire de neînchipuit.

S. Rowley

— Moștenirea... Nu cred nici cât negru sub unghie, Jovita, răspunse Lissy Wag. Dar dacă va fi vorba de capriciul unui farsor, să știi că nu-mi va părea rău.

— Cum, draga mea Lissy, exclamă Jovita Foley îmbrățișând-o, nu ți-ar părea rău când este vorba de o avere?...

— Oare nu suntem fericite?...

— De acord, dar dacă aş fi fost eu aceea!... repetă Tânără ambițioasă.

— Ei bine, dacă ai fi fost tu aceea...

— În primul rând, am împărți, dragă Lissy.

— Aşa cum aş face-o și eu, nu te îndoii! răspunse domnișoara Wag, râzând de eventualele promisiuni ale entuziastei sale prietene.

— Dumnezeule! Cât aş vrea să fiu la 15 aprilie, reluă Jovita Foley, și cât de lung mi se va părea timpul până atunci... Voi număra orele... minutele!

— Nu-mi vorbi și de secunde!... spuse Lissy Wag. Ar fi prea multe!

— Cum poți să glumești când e vorba de o problemă atât de serioasă... care trebuie să aducă milioane de dolari!...

— Sau mai curând milioane de necazuri, de neplăceri, aşa cum le-am avut în tot timpul acestei zile!

— Ești prea greu de mulțumit, Lissy!

— Și vezi, Jovita, mă întreb cu neliniște cum se va sfârși...

— Se va sfârși cu sfârșitul, ca orice lucru de pe această lume!

Aşa erau, deci, cei şase moştenitori – nu se îndoia nimeni că erau chemeaţi să-şi împartă enormă avere – poftiţi de William J. Hypperbone la funeraliile sale. Aceşti muritori privilegiaţi n-aveau decât să mai aibă răbdare cincisprezece zile.

În fine, cele două lungi săptămâni trecu să sosi 15 aprilie.

În această dimineață, conform clauzei impuse de testament, în prezența lui Georges B. Higginbotham, asistat de maestrul Tornbrook, Lissy Wag, Max Réal, Tom Crabbe, Hermann Titbury, Harris T. Kymbale și Hodge Urrican veniră să depună cartea lor de vizită pe mormântul lui William J. Hypperbone. Apoi piatra funerară fu așezată deasupra coșciugului. Excentricul defunct nu va mai avea de primit nicio vizită la cimitirul Oakswoods.

Capitolul V

Testamentul

În dimineața aceea, chiar de la ivirea zorilor, cartierul al 19-lea fu potopit de mulțime. Într-adevăr, interesul publicului nu părea mai mic decât în ziua când nesfârșitul cortegiu îl conducea pe William J. Hyppernbone la ultimul său lăcaș.

Din cele o mie trei sute de trenuri zilnice din Chicago s-au revărsat încă din ajun mii de călători în oraș. Timpul promitea să fie minunat. Răcoroasă, briza dimineții limpezise cerul de negurile nopții. Soarele se legăna pe linia depărtată a zării care mărginea lacul Michigan, cu fața-i atât de albastră, brăzdată de ușoare încrăpături și cu valurile-i moi mânăgând țărmul.

Prin Michigan Avenue și Congress Street sosea mulțimea zgomotoasă și se îndrepta către o clădire enormă, terminată la unul din colțuri cu un turn pătrat, înalt de trei sute zece picioare.

Lista hotelurilor din oraș este lungă. Călătorul nu știe ce să aleagă mai întâi. Indiferent unde îl vor duce trăsurile cu tariful de 25 de centi mila¹⁴, n-ară să se teamă că nu va găsi loc. I se va da o cameră în stil european la prețul de doi sau trei dolari pe zi, și american la prețul de patru sau cinci.

Printre principalele hoteluri se citează *Palmer-House* din State and Monroe Streets, *Continental* din Wabash Avenue and Monroe Street, *Commercial* și *Fremont-House* din Dearborn și Lake Streets, *Alhambra* din Archer Avenue, *Atlantic*, *Wellington*, *Saratoga* și alte douăzeci. Dar ca importanță, amenajare, promptitudine, buna ordine a serviciilor, lăsând fiecăruia latitudinea de a locui americaneste sau europenește, *Auditorium* era pe primul loc. Vast loc de popas cu cele zece etaje ale sale ce se ridică la colțul Congress Street-ului cu Michigan Avenue, în fața Lake-Park-ului, imensa clădire nu numai că poate adăposti mii de călători, dar are și un teatru destul de mare, cu o sală pentru opt mii de spectatori.

Deci, în cursul dimineții, el urma să se umple mai mult decât la maximum, și acest calificativ se aplică și la încasări. Da, încasări, căci după fericita idee de a pune la licitație numele «celor șase», notarul Tornbrock o avu și pe aceea de a-i face să-și plătească locul pe cei care voiau să asculte citirea testamentului în sala teatrului *Auditorium*. În felul acesta, săracii vor beneficia din nou de vreo zece mii de dolari, care urmau să se împartă între spitalele Alexian Brothers și Maurice Porter Memorial for Children.

Și cum să nu se fi grăbit să alerge curioșii orașului, bătându-se și pentru cele mai mici colțuri ale sălii? Pe scenă se aflau primarul și municipalitatea;

puțin mai în spate, membrii clubului *Excentric* în jurul președintelui lor, Georges B. Higginbotham; puțin mai în față «cei șase» pe un singur rând, aproape de rampă, fiecare într-o atitudine conformă cu firea sa.

Lissy Wag, sincer rușinată de a fi expusă în felul acesta în fața miilor de ochi avizi, își ținea capul plecat și ședea modestă în fotoliul ei.

Harris T. Kymbale se lăfăia într-al său, salutându-i pe numeroșii săi confrăți de la diferitele jurnale de toate nuanțele, care se îngrămădeau în mijlocul sălii.

Comodorul Urrican rotea niște ochi furioși și era gata să se certe cu oricine și-ar fi permis să-l privească în față.

Max Réal observa nepăsător, în sala înțesată până la refuz, lumea împinsă de o curiozitate pe care el nu o împărtășea deloc, și trebuie spus că se uita mai ales la fata așezată nu departe de dânsul, iar sfiala ei îi trezea un viu interes.

Hermann Titbury calcula *in petto*¹⁵ la ce cifră s-ar putea ridica încasările – o simplă picătură de apă în mijlocul milioanelor moștenirii.

Tom Crabbe nu știa pentru ce se găsea aici, așezat nu într-un fotoliu – căci n-ar fi putut cuprinde enorma lui persoană – ci pe o canapea lată ale cărei picioare se încovoiau sub el.

Se înțelege de la sine că în primul rând al spectatorilor se găseau antrenorul John Milner, doamna Kate Titbury, care făcea soțului ei semne de neînțelus, și neastâmpărata Jovita Foley, fără insistențele căreia Lissy Wag n-ar fi consumțit niciodată să înfrunte acest public teribil. Apoi, în vasta sală, în amfiteatru, pe băncile cele mai îndepărtate, în orice locșor unde putea să intre un corp omenesc, în toate găurile unde putea să pătrundă un cap, se îngrămădeau bărbați, femei, copii, aparținând diverselor clase ale populației în stare să-și plătească un bilet. Iar afară, de-a lungul lui Michigan Avenue și Congress Street-ului, la ferestrele caselor, pe balcoanele hotelurilor, pe trotuare, pe stradă, unde mersul trăsurilor și al vehiculelor fusese întrerupt, se strânsese o lume imensă, asemenea apelor umflate ale fluviului Mississippi, ultimele valuri revărsându-se dincolo de marginile cartierului.

S-a socotit că în acea zi Chicago primise un număr de cincizeci de mii de vizitatori străini, veniți din toate colțurile Illinois-ului, din statele învecinate și de asemenea din New York, din Pennsylvania, din Ohio și din Maine.

Bătu ora douăsprezece. Se auzi un «ah!» formidabil, scos de tot *Auditorium*-ul.

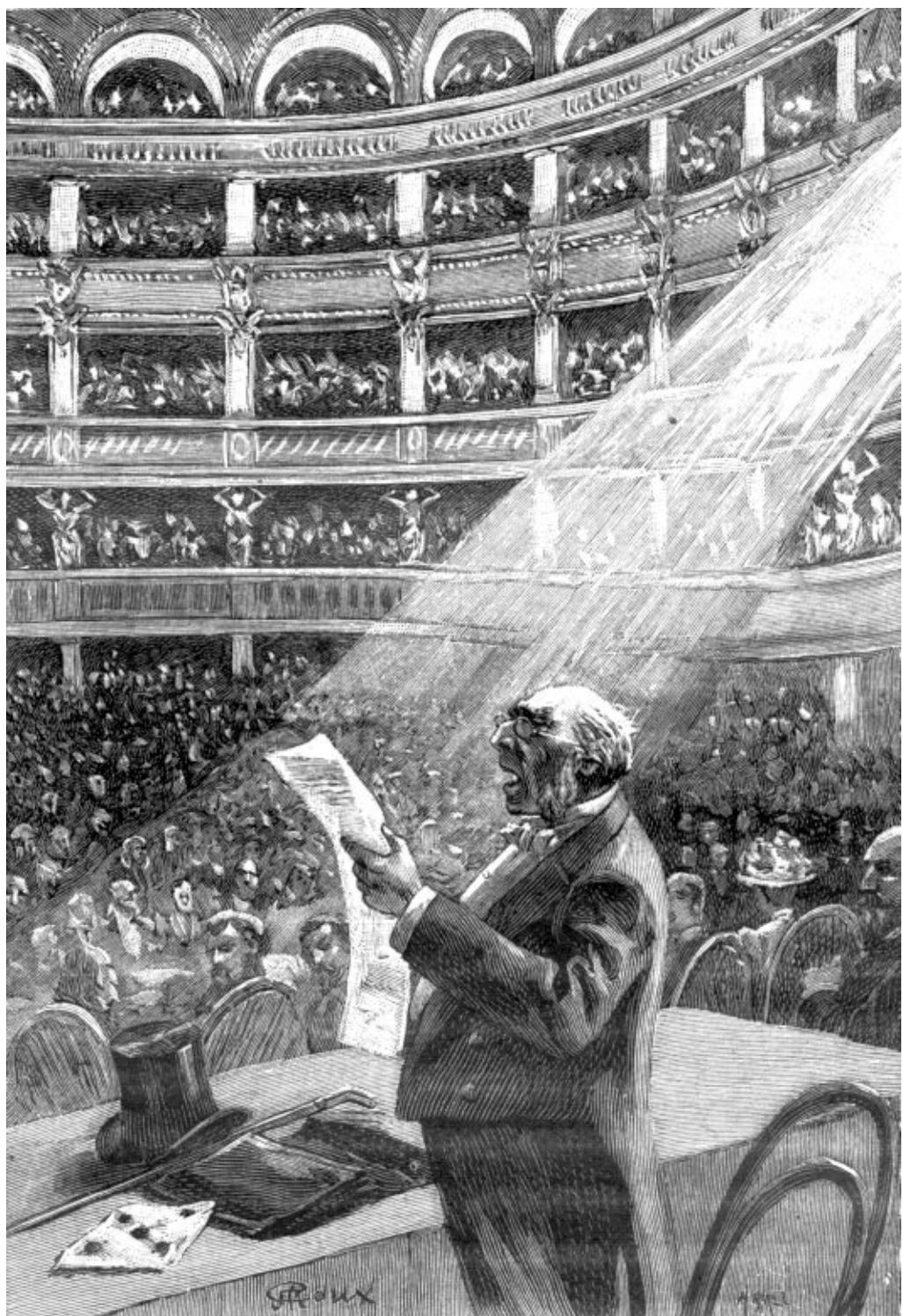
În acest moment, maestrul Tornbrock se sculă, și suful din sală înfioră mulțimea de afară aşa cum trece briza prin tufișurile dese.

Apoi se făcu o liniște adâncă – ca în acele răgazuri între fulger și bubuitul tunetului, atunci când toate sufletele sunt apăsate.

Maestrul Tornbrock, în picioare, în fața mesei din mijlocul scenei, cu brațele încrucișate, cu înfațișarea gravă, aștepta a douăsprezecea bătaie a orologiului. Pe masă se afla un plic închis cu trei peceți roșii purtând inițialele defunctului. În acest plic se găsea testamentul lui William J. Hypperbone și fără îndoială, după dimensiunile lui, conținea și alte hârtii cu dispoziții testamentare. Câteva rânduri de pe plic indicau că nu trebuie desfăcut decât la cincisprezece zile după deces. Ele precizau de asemenea că deschiderea lui se va face în sala teatrului *Auditorium*, la ora douăsprezece.

Maestrul Tornbrock, cu o mâнă nerăbdătoare, rupse pecețile plicului și scoase mai întâi un pergament, pe care apărea scrisul apăsat, binecunoscut al testatorului, apoi o hartă împăturită în patru și în fine o cutiuță, lungă și lată de un deget și înaltă de o jumătate de deget.

Apoi, cu o voce puternică și care se auzi în cele mai depărtate colțuri ale sălii, maestrul Tornbrock, după ce își aruncă privirile, de după ochelarii cu rama de aluminiu, peste primele rânduri ale testamentului, citi

cele ce urmează:

Acesta este testamentul meu, scris în întregime de mâna mea, făcut la Chicago, la 3 iulie 1895.

Sănătos la trup și la minte, în toată plenitudinea facultăților mele mintale, am redactat acest act unde sunt exprimate ultimele mele dorințe. Aceste dorințe maestrul Tornbrock, cu sprijinul colegului și amicului meu Georges B. Higginbotham, președinte al clubului «Excentric», va avea grijă să fie executate în întregime, aşa cum au fost respectate și în ceea ce privește funeraliile mele.

În sfârșit, publicul și cei interesați vor ști despre ce este vorba! Vor găsi răspuns la toate întrebările ce se puneau de cincisprezece zile începând, la presupunerile, ipotezele care se făcuseră în timpul celor două săptămâni de așteptare febrilă!

Maestrul Tornbrock continuă astfel:

Fără îndoială, până acum niciun membru al «Excentric-Clubului» nu s-a remarcat prin excentricitate notorii. Chiar cel care scrie aceste rânduri n-a ieșit mai mult decât colegii săi din banalitatea existenței! Dar ceea ce a lipsit din viața sa se va produce după moarte.

Un murmur de satisfacție străbătu rândurile auditoriului. Maestrul Tornbrock trebui să aștepte ca el să se potolească, înainte de a reîncepe lectura întreruptă timp de o jumătate de minut.

Și iată ce citi:

Scumpii mei colegi, n-ați uitat că dacă am avut vreodată o pasiune, aceasta a fost numai pentru nobilul joc al gâștei, atât de cunoscut în Europa și mai ales în Franța, unde se spune că a fost adus de greci, cu toate că Elada nu l-a văzut jucat nici de Platon, nici de Temistocle, Aristide, Leonidas, nici de Socrate și nici de un alt personaj din istoria sa. Acest joc eu l-am introdus în cercul nostru. El mi-a procurat cele mai vii emoții prin varietatea detaliilor sale, neprevăzutul aruncării zarurilor, capriciul combinațiilor, unde singur norocul îi conduce spre victorie pe cei care luptă pe acest câmp de bătaie.

Ce rost avea nobilul joc al gâștei în testamentul lui William J. Hypperbone?... Era firesc să-ți pui această întrebare...

Notarul reluă:

Acest joc, toată lumea din Chicago știe, este compus dintr-o serie de căsuțe juxtapuse și numerotate de la unu la șaizeci și trei. Paisprezece din

căsuțele respective sunt ocupate cu poza unei gâște, acest animal învinuit pe nedrept de prostie și care ar fi trebuit să fie reabilitat din ziua când a salvat Capitoliul de atacurile lui Brennus și a galilor săi.

Câțiva dintre cei prezenți, mai sceptici, începură să se întrebe, dacă într-adevăr răposatul William J. Hyppernone nu-și bătea joc de lume cu elogiile lui nepotrivite la adresa acestui tip din specia palmipedelor.

Testamentul continua astfel:

Ca urmare a împărțirii arătată mai sus, în afara celor paisprezece căsuțe, mai rămân patruzeci și nouă, din care numai șase obligă pe jucător să plătească penalizări; adică, o penalizare la cea de-a șasea – unde se găsește o puncte pentru a sări la a douăsprezecea, două penalizări la a nouăsprezecea – unde trebuie să aștepte la han până partenerii săi vor fi jucat de două ori, trei penalizări la a treizeci și una – unde se află un puț în fundul căruia așteaptă până ce un altul vine să-i ia locul, două penalizări la a patruzeci și două – aceea a labirintului pe care trebuie să-l părăsească imediat pentru a se reîntoarce la a treizecea unde se găsește un buchet de flori, trei penalizări la a cincizeci și două – unde va sta la închisoare atâtă timp cât nu va fi înlocuit, și în fine trei penalizări la a cincizeci și optă căsuță – unde rânește un cap de mort – cu obligația de a reîncepe partida.

Când maestrul Tornbrock se opri după această lungă frază pentru a-și trage răsuflarea, dacă se auziră câteva murmure ele fură imediat stăvilite de majoritatea publicului, evident favorabil defunctului.

Și totuși, această lume nu venise să se înghesuie la Auditorium pentru a asculta o lecție despre distinsul joc al gâștei.

Notarul continuă în următorii termeni:

Se va găsi în acest plic o hartă și o cutie. Harta este aceea a nobilului joc al gâștei, stabilită după o nouă folosință a căsuțelor sale, aşa cum am închipuit-o eu, și care va trebui să fie adusă la cunoștința publicului. Cutia conține două zaruri, la fel cu acelea de care mă serveam în mod obișnuit la cercul meu. Harta pe de o parte și zarurile pe de alta vor fi destinate unei partide care va fi jucată în condițiile următoare:

Cum, o partidă?! Era vorba de o partidă a jocului gâștei? Cu siguranță că aveau de-a face cu un farsor! Nu era decât un humbug¹⁶, cum se spune în America. Strigăte puternice de «liniște!» fură adresate celor nemulțumiți și maestrul Tornbrock urmă lectura sa:

Iată ce m-am gândit să fac în onoarea țării mele pe care o iubesc cu inflăcărarea unui patriot, cunoscând diversele ei state pe măsură ce numărul lor sporea cu tot atâtea stele steagul Republicii Americane!

Aci tripla salvă de urale, repetată de ecurile sălii Auditorium, fu urmată de o liniște profundă, căci curiozitatea ajunsese la culme.

Actualmente, fără a ține seama de Alaska, situată în afara teritoriului său, dar care se va alipi în curând, când Dominionul Canadei ne-o va înapoia, Statele Unite au cincizeci de țări, repartizate pe o suprafață de aproape opt milioane de kilometri. Ei bine, luând aceste cincizeci de state și aranjându-le în căsuțe, unele după altele, prin repetarea de paisprezece ori a unuia din ele, am obținut o hartă compusă din șaizeci și trei de căsuțe, la fel cu aceea a nobilului joc al găștei devenit astfel nobilul Joc al Statelor Unite ale Americii.

Acei dintre auditori care se pricepeau la jocul cu pricina înțeleseră fără greutate ideea lui William J. Hypperbone. Într-adevăr, o împrejurare fericită îi permisese să împartă precis, în șaizeci și trei de căsuțe, Statele Unite. De aceea auditoriul izbucni în aplauze călduroase și curând toată strada aclamă ingenioasa invenție a defunctului. Maestrul Tornbrock continuă să citească:

Rămânea să stabilesc care din cele cincizeci de state trebuie să figureze de paisprezece ori pe hartă. Or, puteam oare să aleg altul decât cel căruia apele Michigan-ului îi scaldă minunatele coaste, care se mândrește cu un oraș ca al nostru, acest Illinois, regiune privilegiată, mărginită la nord de Michigan, la sud de Ohio, la vest de Mississippi, la est de Wahash, stat în același timp continental și insular, aflat azi în fruntea marii Republici federale?

Noi tunete de «hip-hip-ura!» făcură să se cutremure zidurile sălii și răsunară în tot cartierul, repetitive de o multime în culmea nerăbdării. De data aceasta notarul trebui să întrerupă lectura câteva minute. Când se făcu din nou liniște, urmă:

Era vorba acum să numim partenerii chemați să-l joace pe imensul teritoriu al Statelor Unite, conformându-se hărții închise în acest plic. Ea va trebui să fie tipărită în milioane de exemplare, pentru ca fiecare cetățean să poată să urmărească fazele partidei care va avea loc. Acești parteneri, în număr de șase, au fost trași la sorti din populația orașului nostru și ei trebuie să se afle cu toții în această clipă pe scena teatrului «Auditorium».

Ei se vor deplasa în persoană în fiecare stat indicat prin numărul de puncte câștigate, până la locul precis pe care-l va face cunoscut executorul meu testamentar după o notă alăturată, alcătuită de mine.

Așadar, acesta era rolul «celor şase». Capriciul zarurilor îi va plimba pe întinderea Americii... Ei vor fi pionii unei astfel de partide de necrezut... Dacă Tom Crabbe nu înțelese nimic din ideea lui William J. Hyperbone, altfel stăteau lucrurile cu comodorul Urrican, Harris T. Kymbale, Hermann Titbury, Max Réal și Lissy Wag. Toți se priveau și erau priviți din această clipă ca niște ființe extraordinare, ieșite din rândurile muritorilor de rând.

Dar mai erau de aflat ultimele dispoziții ale defunctului:

Incepând cu cincisprezece zile după citirea testamentului meu, zicea el, din două în două zile, în această sală a «Auditorium-ului», la opt dimineață, maestrul Tornbrock, în prezența membrilor «Excentric-Clubului», va agita cu mâinile sale cornetul de zaruri, va anunța cifra ieșită și va expedia printr-o telegramă această cifră, la locul unde fiecare partener va trebui să se găsească în momentul acela, sub sancțiunea eliminării din partidă. Dat fiind ușurința și rapiditatea comunicațiilor pe teritoriul Confederației, căreia niciunul din «cei șase» nu va trebui să-i depășească granițele, în caz contrar fiind descalificat, am apreciat că cincisprezece zile ajung pentru orice deplasare, cât de lungă ar fi.

Era evident că dacă Max Réal, Hodge Urrican, Harris T. Kymbale, Hermann Titbury, Tom Crabbe, Lissy Wag acceptau rolul de parteneri în acest joc nobil, răspândit nu de greci ci de francezi, prin William J. Hyperbone, ei vor fi obligați să se supună în mod strict regulilor lui. Or, în ce condiții vor avea loc aceste curse nebunești prin Statele Unite?

— «Cei șase» vor călători pe cheltuiala lor, zise maestrul Tornbrock în mijlocul unei liniști desăvârșite, și vor plăti din punga lor penalizările ce trebuie depuse la sosirea în cutare sau cutare căsuță, cu alte cuvinte în cutare sau cutare stat, amendă fiind fixată la o mie de dolari una. Dacă nu va plăti o singură penalizare, jucătorul, oricare ar fi el, va fi scos din concurs.

O mie de dolari, și când riscai să-i plătești de mai multe ori – dacă te păștea ghinionul – asta putea să se ridice la o sumă frumușică.

Nu era deci de mirare dacă Hermann Titbury strâmbă din nas, ceea ce făcu numaidecât și soția sa. Nu încape îndoială că obligația de a depune penalizarea de o mie de dolari, când va fi nevoie, puse în încurcătură, dacă nu pe toți, cel puțin pe unii din parteneri.

E drept că se vor găsi, cu siguranță, persoane gata să le împrumute bani, să vină în ajutorul jucătorilor cu cele mai multe şanse. Nu se oferea un nou teren pasiunii pentru speculații a cetătenilor american?...

Testamentul mai conținea anumite precizări interesante și în primul rând această declarație despre situația financiară a lui William J. Hypperbone:

Averea mea mobila și imobilă, în valori industriale, în acțiuni bancare sau de cale ferată, ale căror titluri sunt depuse la notariatul maestrului Tornbrock, poate fi evaluată la șaizeci milioane de dolari.

Această declarație fu primită cu un murmur de satisfacție. Toți erau recunoscători defunctului de a fi lăsat o moștenire atât de importantă și această cifră păru respectabilă chiar și în țara domnilor Gould, Bennett, Vanderbilt, Astor, Bradley-Marlens, Hatty-Green, Hutchinson, Caroll, Prior, Morgan Slade, Lenox, Rockefeller, Shemeorn, Richard King, May Gaclet, Ogden Mills, Sloane, Belmont și altor miliardari, regi ai zahărului, grâului, făinii, petrolului, căilor ferate, cuprului, argintului și aurului!

În orice caz, acela sau aceia, dintre «cei șase», cărora le va reveni o asemenea avere, în întregime sau în parte, puteau fi mulțumiți, nu-i aşa?... Dar în ce condiții o vor primi?

La această întrebare răspundeau testamentul prin următoarele rânduri:

La nobilul joc al găștei, după cum se știe, câștigă partenerul care ajunge primul la a șaizeci și treia căsuță. Această căsuță nu e definitiv ocupată decât dacă numărul de puncte realizat la ultima aruncare de zaruri duce exact până la ea. Într-adevăr, dacă o depășește, jucătorul este obligat să se întoarcă cu tot atâtea căsuțe câte puncte are în plus.

Deci, conform regulilor jocului, moștenitorul întregii mele averi va fi acela dintre parteneri care va putea să ajungă în cea de-a șaizeci și treia căsuță, cu alte cuvinte, în al șaizeci și treilea stat, care este Illinois.

Prin urmare, un singur câștigător... primul sosit! Nimic tovarășilor săi de călătorie, după atâtea oboseli, atâtea emoții, atâtea cheltuieli!...

Eroare! Al doilea trebuia să fie despăgubit și să i se înapoieze într-o oarecare măsură banii investiți.

Al doilea, spunea testamentul, adică acela care la sfârșitul partidei se va afla cel mai aproape de căsuța șaizeci și trei, va căpăta, pentru a-i da o bună și rodnică întrebuițare, suma strânsă din vărsăminte penalizărilor de câte o mie de dolari, pe care întâmplarea poate să o ridice la o cifră considerabilă.

Această clauză nu fu nici bine, nici rău primită de cei prezenți. Așa cum era, nu putea fi discutată.

Apoi William J. Hyperbone adăuga:

Dacă dintr-o cauză sau alta unul sau mai mulți parteneri s-ar retrage înainte de terminarea partidei, ea va continua să fie jucată de acela sau aceia care vor fi rămas în luptă. Si în cazul când toți ar abandona-o, moștenirea mea va fi atribuită orașului Chicago, devenit legatarul meu universal, pentru a fi folosită cât mai bine în slujba intereselor sale.

În fine, testamentul se termina cu aceste rânduri:

Acestea sunt dorințele mele formale, la executarea cărora vor veghea Georges B. Higginbotham, președintele «Excentric-Clubului», și notarul meu, maestrul Tornbrock. Ele vor trebui riguros respectate, cum pretind să fie de asemenea și toate regulile nobilului Joc al Statelor Unite ale Americii.

Și acum. Dumnezeu să călăuzească partida, să hotărască şansele și să favorizeze pe cei mai vrednici.

Un ultim «ura!» întâmpină acest apel final la intervenția Providenței în favoarea unuia dintre parteneri, și asistența era pe punctul de a se retrage, când maestrul Tornbrock, cerând printr-un gest imperios să se facă tăcere, adăugă următoarele cuvinte:

— Este și un codicil!

Un codicil?... Avea el să distrugă toată rânduiala acestei opere testamentare și să dea în sfârșit la iveală farsa pe care câțiva neîncrezători o mai aşteptau de la excentricul defunct?...

Iată ce citi notarul:

Celor șase parteneri, desemnați de soartă, li se va adăuga un al șaptelea, la alegerea mea, care va figura în partidă sub inițialele X.K.Z., se va bucura de aceleași drepturi ca și concurenții săi și va trebui să se supună acelorași reguli.

Numele său adevărat nu va fi dezvăluit decât dacă va câștiga partida, și rezultatul aruncărilor de zaruri care-l privesc îi vor fi trimise numai sub cele trei inițiale.

Aceasta este ultima mea dorință.

Lucrul păru ciudat. Ce ascundea cea din urmă clauză a codicilului? Dar ea era la fel de indisutabilă ca și celealte și multimea, viu impresionată, cum zic cronicarii, părăsi sala Auditorium.

Capitolul VI

Harta pusă în circulație

În ziua aceea, ziarele de seară și, a doua zi, cele de dimineață au fost smulse de la două și trei ori prețul din mâinile vânzătorilor de ziare și din chioșcuri. Dacă opt mii de spectatori au putut să asculte lectura testamentului, sute de mii de americani din Chicago și milioane de locuitori în Statele Unite, morți de curiozitate, n-au avut acest noroc.

Totuși, cu toate că articolele, interviurile, reportajele au fost de natură să satisfacă în mare măsură masele, dorința generală cerea publicarea grabnică a unei piese care însوtea actul testamentar.

Era vorba de harta nobilului Joc al Statelor Unite, alcătuită de William J. Hyppernone și care avea o întocmire identică cu aceea a nobilului joc al găștei. Cum a rânduit onorabilul membru al *Excentric-Clubului* cele cincizeci de state ale Uniunii?... Care erau cele menite să producă întârzieri, opriri momentane sau prelungite, reînceperea partidei, mișcări îndărăt cu plata penalizărilor simple, duble sau triple?...

Să nu vă mirați că, mai mult chiar decât publicul, «cei șase» și prietenii lor personali doreau în mod deosebit să capete lămuriri complete în această privință.

Prin grija lui Georges B. Higginbotham și a maestrului Tornbrock, harta, reprodusă exact după aceea a defunctului, fu desenată, gravată, colorată, tipărită în mai puțin de douăzeci și patru de ore, apoi răspândită în câteva milioane de exemplare prin toată America, la prețul de doi centi bucata. Ea era astfel la îndemâna tuturor cetătenilor, care vor putea să marcheze cu ace, în mod succesiv, fiecare fază și să urmărească mersul memorabilei partide.

Iată în ce ordine erau dispuse cele cincizeci de state din care se compunea la acea epocă Republica Americii, în căsuțele însirate și numerotate:

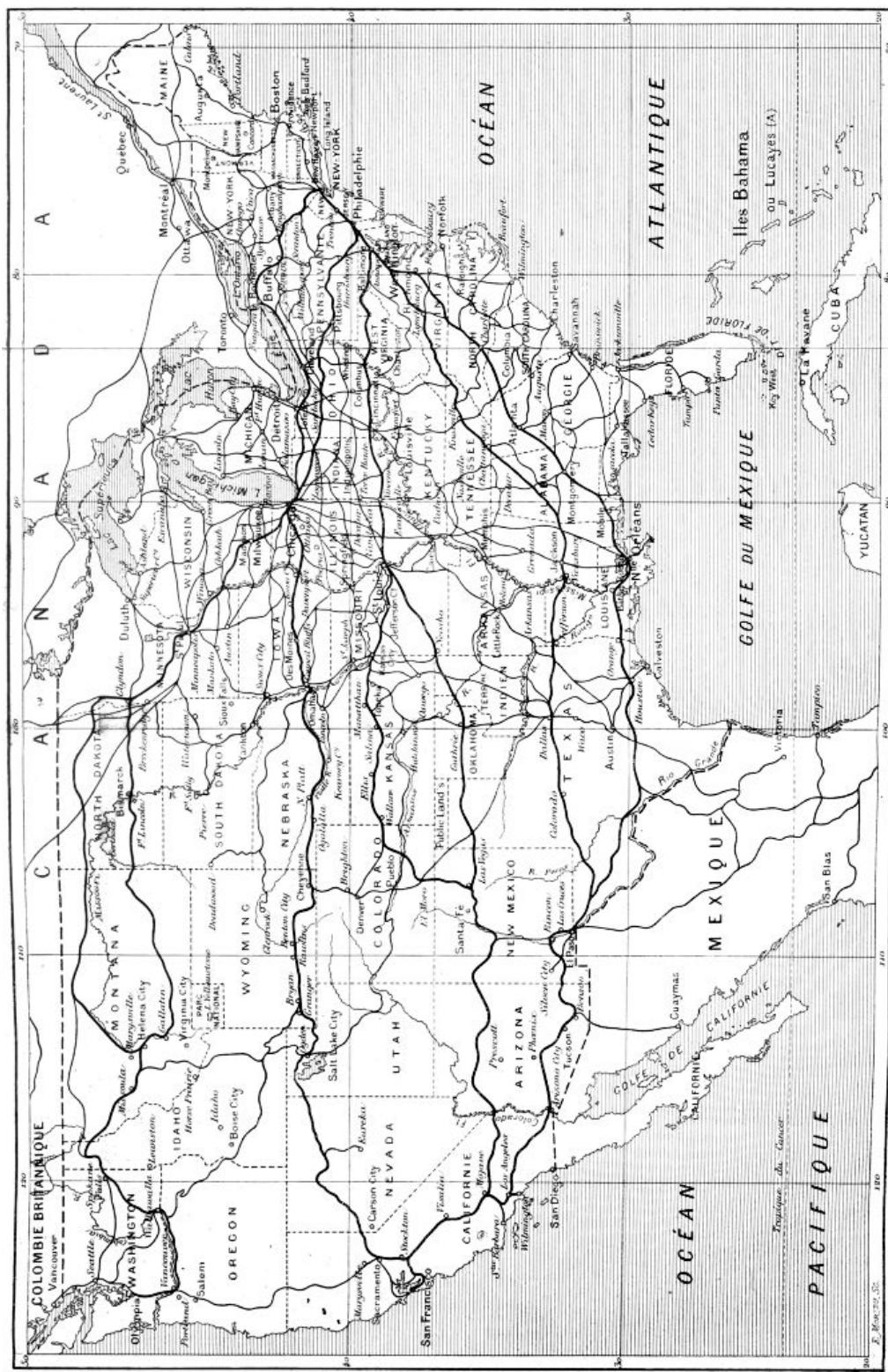
Căsuța	1	Rhode Island	Căsuța	33	North Dakota
"	2	Maine	"	34	New Jersey
"	3	Tennessee	"	35	Ohio
"	4	Utah	"	36	Illinois
"	5	Illinois	"	37	West Virginia
"	6	New York	"	38	Kentucky
"	7	Massachusetts	"	39	South Dakota
"	8	Kansas	"	40	Maryland
"	9	Illinois	"	41	Illinois
"	10	Colorado	"	42	Nebraska
"	11	Texas	"	43	Idaho

”	12	New Mexico	”	44	Virginia
”	13	Montana	”	45	Illinois
”	14	Illinois	”	46	District of Columbia
”	15	Mississippi	”	47	Pennsylvania
”	16	Connecticut	”	48	Vermont
”	17	Iowa	”	49	Alabama
”	18	Illinois	”	50	Illinois
”	19	Louisiana	”	51	Minnesota
”	20	Delaware	”	52	Missouri
”	21	New Hampshire	”	53	Florida
”	22	South Carolina	”	54	Illinois
”	23	Illinois	”	55	North Carolina
”	24	Michigan	”	56	Indiana
”	25	Georgia	”	57	Arkansas
”	26	Wisconsin	”	58	California
”	27	Illinois	”	59	Illinois
”	28	Wyoming	”	60	Arizona
”	29	Oklahoma	”	61	Oregon
”	30	Washington	”	62	Teritoriu Indian
”	31	Nevada	”	63	Illinois
”	32	Illinois			

Acesta era locul fiecărui stat în cele șaizeci și trei de căsuțe – acela al statului Illinois găsindu-se repetat de paisprezece ori.

În primul rând, trebuie să văzut care erau statele, alese de William J. Hyppernbone, unde se cerea pe de o parte plata penalizărilor, iar pe de alta, unde jucătorii ghinioniști erau obligați la staționări sau la primejdioase mutări îndărăt. Ele erau în număr de șase:

1) Căsuța numărul șase, statul New York, corespundea cu aceea a punții din nobilul joc al găștii. Partenerul, când ajungea la ea, trebuie să-o părăsească

imediat pentru a se duce la căsuță 12, statul New Mexico, contra unei penalizări simple.

2) A nouăsprezecea căsuță, statul Louisiana, corespunde cu aceea unde figurează hanul. Partenerul trebuie să stea acolo, fără să joace, timp de două aruncări de zaruri, după plata unei penalizări duble.

3) A treizeci și una căsuță, statul Nevada, corespunde cu aceea a puțului, în fundul căruia partenerul rămâne până în momentul când un altul îl înlocuiește, după ce a plătit o penalizare triplă.

4) A patruzeci și două căsuță, statul Nebraska, corespunde cu aceea unde se află desenate liniile întortocheate ale unui labirint și de unde, după plata unei duble penalizări, partenerul trebuie să se întoarcă la căsuță treizecea, rezervată statului Utah.

5) A cincizeci și două căsuță, statul Missouri, corespunde cu aceea unde, plătind o penalizare triplă, partenerul e poprit la închisoare și nu poate ieși decât în momentul când un altul îi ia locul, plătind la rândul lui o penalizare de aceeași valoare.

6) A cincizeci și optă căsuță, statul California, corespunde cu aceea unde se află capul de mort. Odată ajuns aici, regula nemiloasă îl obligă pe partener să abandoneze; după ce a plătit o penalizare triplă, el are dreptul să reînceapă partida la căsuță întâi, respectiv statul Rhode Island.

În ceea ce privește statul Illinois, aflat de paisprezece ori pe hartă, căsuțele ocupate de el – a cincea, a noua, a paisprezecea, a optsprezecea, a douăzeci și treia, a douăzeci și şaptea, a treizeci și două, a treizeci și şasea, a patruzeci și una, a patruzeci și cincea, a cincizecea, a cincizeci și patra, a cincizeci și noua și a şaizeci și treia – toate corespundeau cu cele ale găștii. În ele partenerii nu trebuie să se opreasă niciodată și, după regulă, li se dublează punctele obținute, până ce întâlnesc o altă căsuță decât cele rezervate simpanicului palmiped pentru care William J. Hypperbone cerea reabilitarea. E drept că dacă la prima aruncare de zaruri jucătorul obținea numărul nouă, el putea ajunge din gâscă în gâscă direct la căsuța şaizeci și trei, adică la potou. Iată de ce, cum cifra nu poate să iasă decât în două feluri cu cele două zaruri – sau prin trei cu şase, sau prin cinci cu patru – partenerul, în primul caz, ajunge în căsuță douăzeci și şase, statul Wisconsin, și în al doilea caz în a cincizeci și treia căsuță, statul Florida.

După cum se vede, acest jucător norocos ar avea un avans considerabil față de concurenții săi. Dar avantajul este mai mult aparent decât real,

deoarece trebuie ocupată ultima căsuță cu un număr exact de puncte, și jucătorul este condamnat să facă drumul înapoi dacă depășește acest număr.

În fine, o ultimă observație: dacă unul din parteneri este ajuns de un altul, trebuie să-i cedeze căsuța sa și să revină la aceea pe care o ocupa celălalt – după ce va fi plătit o penalizare simplă, afară de cazul când el va părăsi această căsuță în ziua când celălalt va sosi în ea. Această derogare fusese admisă de testator, având în vedere timpul necesar pentru deplasările succesive.

Rămânea însă o întrebare secundară, de altfel foarte interesantă, la care studierea hărții nu putea totuși da un răspuns.

Care era, în fiecare stat, locul unde jucătorul trebuia să plece?... Era vorba de orașul capitală, orașul de reședință a oficialităților, sau de metropolă, de obicei orașul mai important, ori de orice altă localitate mai însemnată din punct de vedere istoric sau geografic? Nu era de presupus că defunctul, bazându-se pe propriile sale călătorii, alesese de preferință locurile cele mai renumite?

O notă alăturată testamentului indica destinația, dar ea nu putea fi comunicată interesatului decât prin telegrama care-i făcea cunoscut rezultatul zarurilor, aruncate pentru el. Depeșa avea să fie expediată de către maestrul Tornbrock acolo unde jucătorul trebuia să se găsească în acel moment.

Se înțelege că jurnalele americane publicară aceste informații, reamintind că, după dorința expresă a defunctului, regulile nobilului joc al găștei trebuiau să fie riguros respectate.

Cât despre intervalul de timp care va permite să se ajungă la fiecare destinație, el era mai mult decât suficient, cu toate că fiecare aruncare de zaruri va avea loc din două în două zile. Cum jucătorii erau în număr de șapte, fiecare din ei va dispune de șapte ori câte două zile, deci paisprezece, și nu va avea nevoie de mai mult, chiar dacă ar fi să fie trimis dintr-un capăt la celălalt al Americii, ca de exemplu, de la Maine în Texas sau din Oregon până la cel mai îndepărtat promontoriu al Floridei. În acea vreme, rețeaua căilor ferate străbătea întreg teritoriul și, combinând orariile și graficele, se putea călători foarte rapid.

Acestea erau regulile care nu admiteau nicio discuție. Cum se spune, le luai aşa cum sunt ori te lăsai păgubaș.

Și au fost primite aşa cum erau.

Nu-ncape îndoială că nu toți șase le-au acceptat cu aceeași grabă ori cu aceeași lăcomie. În această privință, comodorul gândeau la fel ca Tom Crabbe, sau mai degrabă ca John Milner și Hermann Titbury. Max Réal și Harris T. Kymbale priveau afacerea mai mult din punctul de vedere al turistului, unul pentru a face pictură, iar celălalt pentru a scrie articole. Cât despre Lissy Wag, iată ce-i declară Jovita Foley:

— Draga mea, mă voi duce să-i cer domnului Marshall Field să-ți acorde un concediu și mie la fel, căci te voi însobi până la căsuța șaizeci și trei.

— Astă-i o nebunie! răspunse fata.

— E, din contră, foarte cuminte, replică Jovita Foley, și cum tu vei fi aceea care va câștiga cele șaizeci de milioane de dolari ale onorabilului domn Hypperbone...

— Eu?!

— Tu, Lissy, și vei avea bunăvoița să-mi dai jumătate pentru osteneala mea.

— Totul... dacă vrei...

— Accept... răspunse Jovita Foley cu cea mai mare seriozitate.

Se înțelege de la sine că doamna Titbury va însobi pe domnul Titbury în peregrinările sale, cu toate că aceasta însemna de două ori atâtea cheltuieli. Din moment ce nu era interzis să plece împreună, vor pleca amândoi. Era mai bine și pentru unul, și pentru celălalt, în plus, doamna Titbury îi pretinsese să-l însobească, aşa cum îi ceruse și să-și îndeplinească rolul de partener, căci asemenea deplasări și costul lor îl însărcinău pe domnul Titbury, la fel de fricos pe căt era de avar. Dar autoritara Kate se pronunțase răspicat și Hermann trebui să asculte.

Într-o situație asemănătoare se găsea și Tom Crabbe, pe care antrenorul său nu-l părăsea niciodată și fără doar și poate avea să-l mâne într-o cursă îndrăcită.

Iar comodorul Urrican, Max Réal, Harris T. Kymbale vor călători oare singuri, sau vor lua cu ei un servitor?... Ei nu se pronunțaseră încă. Nicio clauză a testamentului nu le interzicea să o facă. Oricine era liber să-i însobească dacă voia, și să parieze pe unul sau pe celălalt, cum se pariază pe caii de curse.

E de prisos să adăugăm că excentricitatea postumă a lui William J. Hypperbone stârni o vâlvă imensă în Lumea Nouă, și chiar în vechiul continent.

Nu începe îndoială, dat fiind interesul pentru speculații al americanilor, că ei vor juca sume enorme pentru sorții de reușită ai acestei emoționante partide.

Singurii într-adevăr cu resurse personale, Hermann Titbury și Hodge Urrican, foarte bogați, precum și John Milner, care câștiga mulți bani cu Tom Crabbe, nu riscau să fie opriți în drum din neputința de a plăti penalizările. Pentru Harris T. Kymbale, *Tribune* – și ce reclamă pentru jurnal! – era gata să acorde creditele necesare.

Lui Max Réal nu-i păsa de obligațiile financiare, care, după el, nu se vor produce. În caz contrar, va vedea ce-i de făcut.

Iar Lissyei Wag, Jovita Foley se mulțumise să-i spună:

— Nu-ți fie teamă de nimic, vom da toate economiile noastre pe cheltuielile de călătorie.

— Atunci nu vom ajunge departe, Jovita...

— Foarte departe, Lissy...

— Dar dacă soarta ne obligă să plătim penalizări?...

— Soarta nu ne va obliga... decât să câștigăm! declară Jovita Foley cu un glas atât de hotărât, că Lissy Wag nu mai îndrăzni să deschidă gura.

Era foarte probabil ca nici Lissy Wag, nici poate Max Réal să nu ajungă vreodată favoriții amatorilor de speculații americane, pentru că neplata unor penalizări i-ar exclude din partidă în beneficiul concurenților lor.

Totuși, în mintea unora, ceea ce ar fi putut pleda pentru Max Réal, era că însăși soarta l-a ales să înceapă jocul – fapt pentru care comodorul Urrican se arăta furios până la absurd. Nu! Nu putea să îngheță jignirea să aibă numărul șase, după Max Réal, Tom Crabbe, Hermann Titbury, Harris T. Kymbale și Lissy Wag. Și totuși, dacă stăteai să te gândești, nu avea nicio importanță. Oare ultimul din serie nu putea să-i depășească pe partenerii săi și din prima aruncare de zaruri, de exemplu, să fie trimis, prin cinci cu patru, până în a cincizeci și treia căsuță, aceea a Floridei? Căci acestea sunt posibilitățile nenumăratelor combinații ale jocului, datorate, dacă e să credem legenda, simțului fin și atât de poetic al ingenioasei Elade.

Era evident că publicul, foarte entuziasmat de la început, nu voia să vadă nimic din greutățile și cu atât mai puțin din oboselele călătoriei. Fără îndoială, dacă nu era cu totul imposibil ca ea să se încheie în câteva săptămâni, se putea de asemenea să dureze luni și chiar ani de zile. N-o știau prea bine membrii *Excentric-Clubului*, care au fost martorii sau

jucătorii acelor nesfârșite partide începute în fiecare zi de William J. Hypperebone, în salonul cercului? Prin deplasările prelungite în astfel de condiții de istovire și de locomoție rapidă, era de temut ca unii din parteneri să se îmbolnăvească și să fie constrânși să abandoneze toate șansele de a ajunge la capăt, în favoarea celor mai energici și mai ocrotiți de zeul hazardului.

Asemenea eventualități însă nu aveau darul să preocupe acum pe nimeni. Toți erau grăbiți să înceapă competiția, și atunci când «cei șase» vor fi plecați, să ia parte la emoțiile lor, să-i însoțească în gând și chiar în realitate, cum fac cicliștii amatori într-o cursă de profesioniști, și să-i urmărească în multiplele lor plimbări de-a lungul Americii.

Iată ce va satisface lăcomia hotelierilor din statele străbătute de itinerar!

Dar dacă publicul refuza să se gândească la greutățile de tot felul ce se puteau ivi, o idee foarte firească trecu prin mintea unora dintre parteneri. De ce nu s-ar înțelege între ei ca acela care va câștiga să împartă cu cei pe care soarta nu i-a ajutat? Sau, cel puțin, păstrând pentru el jumătate din fabuloasa avere, să cedeze cealaltă jumătate nenorocoșilor?...

Treizeci de milioane de dolari pentru el, iar restul fiecăruia dintre pierzători era destul de ispititor. Să fii sigur de a pune mâna, în orice caz, pe mai multe milioane, părea oamenilor practici și lipsiți de spirit aventurist o ofertă demnă să fie luată în considerație.

În general, o astfel de înțelegere nu avea nimic care să vină în contradicție cu clauzele testamentului, deoarece partida începea tot în condițiunile prescrise și câștigătorul putea să dispună de partea sa după cum credea de cuviință. Prin urmare, «cei șase» fură convocați la o întrevedere oficioasă, organizată de unul dintre ei, evident cel mai chibzuit, în scopul de a lua în discuție propunerea. Hermann Titbury era de părere să fie acceptată. «Gândiți-vă la numărul de milioane garantat fiecăruia!», spuse el. Cu temperamentul ei de veche jucătoare, doamna Titbury șovăia, dar până la urmă se hotărî să cedeze. După ce chibzui puțin, deoarece avea un caracter aventuros, Harris T. Kymbale fu și el de aceeași părere, ca și Lissy Wag la sfatul patronului ei, domnul Marshall Field, și cu toată împotrivirea ambițioasei Jovita Foley, care voia totul sau nimic. John Milner era foarte mulțumit să fie de acord pe contul lui Tom Crabbe, și dacă Max Réal făcu unele nazuri era pentru că artiștii – se știe! – au un grăunte de nebunie în capul lor. De altfel, se declară gata să semneze acest angajament cu

partenerii săi, numai pentru ai fi pe plac Lissyei Wag, a cărei soartă îl interesa deosebit de mult.

Dar pentru ca înțelegerea să fie definitivă, trebuia ca toți să o fi semnat. Or, dacă cinci s-au declarat de acord, al șaselea se arăta de o încăpățânare de neînfrânt. Ați ghicit desigur că era vorba de cumplitul Hodge Urrican, care nu voi să țină seama de niciun argument. El a fost ales de soartă să joace partida și deci o va juca până la capăt. Fură deci nevoiți să intrerupă discuțiile, comodorul punându-se pe picioarele dindărăt, cu toată amenințarea unei formidabile lovitură de pumn pe care Tom Crabbe se pregătea să i-o dea, la îndemnul lui John Milner, și care i-ar fi rupt patru cinci coaste. Pe deasupra, se mai uita un lucru: anume că, după codicil, jucătorii nu mai erau șase, ci șapte. Mai era necunoscutul X.K.Z., ales de William J. Hyperbone. Cine să fie?... Locuia la Chicago? Maestrul Tornbrock știa la ce să se aștepte din partea lui? Codicilul decidea că numele acestui misterios personaj să nu fie dezvăluit decât în cazul când ar fi fost el câștigătorul. Iată ceea ce preocupa spiritele; era un nou fapt menit să-i încurce. Cum era imposibil ca X.K.Z. să vină să accepte aranjamentul propus, înțelegerea nu se putea încheia chiar în cazul când comodorul Urrican și-ar fi dat consimțământul.

Deci, nu mai rămânea decât să se aștepte prima aruncare de zaruri, al cărei rezultat trebuia să fie anunțat la 30 aprilie în sala teatrului *Auditorium*.

Era în 25, cinci zile îi mai despărțeau de data fatală. Cât despre pregătirile de drum, timpul nu lipsea nici comodorului Urrican, sortit să plece al șaselea, nici celorlalți patru, Hermann Titbury, Harris T. Kymbale, Tom Crabbe și Lissy Wag, dinaintea lui.

Nu s-ar crede, dar jucătorul desemnat să înceapă jocul nu se prea gândeau la apropierea călătoriei. Fantezistul Max Réal părea destul de puțin sau deloc preocupat de ea, și când doamna Réal, care părăsise Quebecul și locuia acum în casa din South Halstedt Street, îi vorbea despre plecare, el răspundea:

- Am destul timp.
- Nu, nu prea mult, copilul meu!
- Și apoi, mamă, la ce bun să mă bag în această absurdă aventură?
- Cum, Max, tu n-ai vrea să-ți încerci norocul?...
- Să ajung mare milionar?...

— Fără îndoială, relua buna femeie, care visa ceea ce toate mamele visează pentru feciorii lor. Trebuie să-ți faci pregătirile de călătorie...

— Mâine, dragă mamă... poimâine, sau mai bine chiar în ajunul plecării...

— Dar, dragul meu, spune-mi cel puțin ce ai de gând să iezi cu tine...

— Pensulele, paletele, pânzele; voi porni cu ranița în spinare, ca un soldat.

— Gândește-te că poți fi trimis la capătul Americii...

— Al Statelor Unite, cel mult, ripostă Tânărul, și numai

cu o singură valiză aş face înconjurul lumii!

Era cu neputință să scoți altceva de la el. Apoi se întorcea în atelier. Dar doamna Réal înțelegea să nu-l lase să scape o ocazie atât de frumoasă de a face avere.

Lissy Wag avea tot timpul, deoarece nu trebuia să plece decât zece zile după Max Réal. Și tocmai de asta se plângea nerăbdătoarea Jovita Foley.

— Ce ghinion, sărmانا mea Lissy, repeta întruna, să iei numărul cinci!

— Liniștește-te, scumpă prietenă, răspunde fata. E tot aşa de bun ca și celealte... sau poate tot aşa de prost!

— Nu spune asta, Lissy! Nu avea asemenea gânduri... o să ne meargă rău...

— Jovita... uită-te bine la mine... crezi cu adevărat...

— Că vei câștiga?...

— Da.

— Sunt sigură, draga mea, tot aşa de sigură cum sunt că mai am în gură treizeci și doi de dinți!

Și atunci Lissy Wag izbucnea într-un asemenea râs, că Jovitei îi venea s-o bată.

N-are rost să insistăm asupra stării de spirit a comodorului Urrican. Nu mai trăia. Era hotărât să părăsească Chicago, la zece minute după ce zarurile se vor fi pronunțat pentru el. Nu se va opri nicio zi, nicio oră, chiar dacă ar fi trimis la capătul Evergladelor din peninsula Florida.

Soții Titbury nu se gândeau decât la penalizările ce trebuiau să le plătească dacă aveau ghinion. Mai mult chiar decât că vor sta eventual în «închisoarea» din Missouri sau în «puțurile» din Nevada! Dar, cine știe, poate vor avea norocul să oculească aceste locuri funeste!...

Pentru a termina, un cuvânt despre Tom Crabbe.

Boxerul continua să-și ia cele șase mese pe zi, fără să se gândească la viitor, și spera să nu schimbe nimic din bunele sale obiceiuri în timpul călătoriei. Oricât de mare mâncău era, tot va găsi hanuri destul de bine aprovizionate, chiar și în cele mai mici târguri. John Milner va fi acolo și va avea grija să nu-i lipsească nimic. O să coste scump, fără îndoială, dar ce reclamă pentru campionul Lumii Noi! Și oare în drum nu s-ar prezenta ocazia de a se organiza vreo întrunire de box, din care celebrul sfărâmător de fălcăi să se aleagă cu glorie și bani?

În fine, trebuie spus că se și înființaseră la Chicago și în numeroase alte orașe ale Statelor Unite agenții pentru pariuri, cu cote speciale pentru fiecare din parteneri. E de la sine înțeles că ele nu puteau să funcționeze atât timp cât nu începuse partida. Și dacă nerăbdarea publicului fusese mare între 1 și 15 aprilie – zi în care fusese citit testamentul – ea nu scăzu între 15 și 30 aprilie, când pentru prima oară zarurile trebuiau să fie aruncate pe harta întocmită de William J. Hypperbone. Toți cei ce se ocupau de pariuri nu așteptau decât ora de a face socotelile în legătură cu «cei șase», acum «șapte». Ce baze trebuiau stabilite pentru cote? Nu puteau fi, ca la caii de curse, nicio serie de premii câștigate în trecut, nici ilustra origine hipică, nici garanția unor antrenori renumiți.

Nu aveai să te bizui decât pe calitățile personale ale partenerilor, pe șanse numai de ordin moral. Max Réal se purta în aşa fel încât pierdu toată simpatia celor care pariau. Cui i-ar fi venit să credă că la 29 aprilie, în ajunul zilei când zarurile aveau să decidă itinerarul său, el părăsise Chicago! De patruzeci și opt de ore, cu uneltele de pictat pe umăr, el plecase la țară! Mama sa, în culmea îngrijorării, nu știa să spună când se va întoarce. Ah, de-ar fi reținut undeva, sau dacă n-ar fi aici a doua zi, să răspundă la strigarea numelui său, ce satisfacție pentru al șaselea partener, care devinea astfel al cincilea! Acest al cincilea ar fi fost Hodge Urrican, iar ciudatul individ se bucura la gândul că va înainta cu un loc și că nu va mai avea de combătut decât cinci concurenți!...

Pe scurt, nimeni nu putea să spună dacă Max Réal se întorsese din excursia sa, la 30 aprilie, nici măcar dacă se găsea în sala *Auditorium*.

La 12 fix, în fața furtunoasei mulțimi a spectatorilor, maestrul Tornbrock, asistat de Georges B. Higginbotham, înconjurat de membrii clubului *Excentric*, agita cornetul cu o mâna fermă și făcu să se rostogolească cele două zaruri pe hartă.

— Patru cu patru, strigă el.

— Opt! răspunse într-un singur glas asistență.

Această cifră era a căsuței atribuită de defunct statului Kansas.

Capitolul VII

Plecarea primului jucător

A doua zi, în gara mare din Chicago domnea o însuflețire deosebită. Ce stârnea această animație? Fără îndoială, prezența unui călător în costum de

turist cu uneltele de pictor în spinare, urmat de un negru Tânăr ducând o valiză usoară și un sac pe umăr, care se pregătea să ia trenul de 8 și 10 dimineață. În Republica federală trenuri sunt câte vrei. Ele deservesc teritoriul în toate direcțiile, în Statele Unite, valoarea căilor ferate depășește cincizeci și cinci de miliarde de franci, și șapte sute de mii de feroviari sunt întrebuințați pentru mersul lor. Numai la Chicago sunt transportați trei sute de mii de călători zilnic, fără a pune la socoteală cele 10.000 tone de ziare și scrisori expediate anual.

De aici se poate înțelege că oriunde capriciul zarurilor l-ar fi trimis de-a lungul și de-a latul Statelor Unite, fiecare din cei șapte parteneri era în stare să ajungă la destinație, fără greutate și fără întârziere. Și mai trebuie să adăugăm la numeroasele căi ferate vasele, vaporăsele și bărcile de pe lacuri, canale și râuri. Cât despre orașul Chicago, este ușor să te duci și tot atât de ușor să pleci de acolo.

Max Réal, întors cu o zi înainte din excursia sa, se ascundea în mulțimea care se înghesuia la *Auditorium*, când cifrele patru și patru fură strigate de maestrul Tornbrock. Nimeni nu-l știa aici, sosirea lui nu era cunoscută. Și la strigarea numelui său se făcu o liniște îngrijorătoare, căreia îi puse capăt vocea răsunătoare a lui Hodge Urrican. Comodorul rosti de la locul său:

- Absent.
- Prezent! fu răspunsul.

Și Max Réal, salutat de aplauze, se urcă pe scenă.

- Gata de plecare?... întrebă președintele clubului Excentric.
- Gata să plec... și să câștig, răspunse surâzând Tânărul pictor.

Comodorul Hodge Urrican l-ar fi mâncat de viu ca un papuaș canibal.

În schimb, simpaticul Harris T. Kymbale înaintă și zise fără supărare:

- Drum bun!
- Mulțumesc, asemenea, răspunse Max Réal, când va veni ziua să-ți faci geamantanul.

Și amândoi își strânseră mâna prietenește.

Nici Hodge Urrican, nici Tom Crabbe, unul furios, celălalt năuc ca de obicei, nu socotiră de cuviință să se asocieze la urările gazetarului.

În ceea ce-i privește pe soții Titbury, ei nu aveau decât o singură dorință, ca toate ghinoanele jocului să se abată pe capul primului care pornea la drum – să cadă în «puțurile» din Nevada, sau să stea la «închisoare» în Missouri până la sfârșitul vietii sale.

Trecând prin fața Lissyei Wag, Max Réal se înclină respectuos și zise:

— Domnișoară, îmi permiteți să vă urez noroc...

— Dar vorbiți împotriva propriului dumneavoastră interes, domnule! protestă ea, puțin surprinsă.

— Nu face nimic, domnișoară, și fiți sigură că vă doresc să izbutiți!

— Vă mulțumesc, domnule, răsunse Lissy Wag.

Iar Jovita Foley șopti la urechea prietenei sale următoarea observație justă:

— Ce om drăguț acest Max Réal, și va fi și mai drăguț dacă, după cum țio dorește, te va lăsa să ajungi prima.

După ce totul se termină, sala *Auditorium*-ului se goli încetul cu încetul și rezultatul aruncării zarurilor se răspândi în tot orașul.

«Meciul Hypperbone», după expresia adoptată de public, putea să înceapă.

Seara, Max Réal își termină pregătirile de plecare, foarte puțin complicate de altfel – și a doua zi dimineața își îmbrățișă mama, după ce îi făgăduise din toată inima să-i scrie cât mai des posibil. Pe urmă părăsi numărul 3997 din Halstedt Street, însorit de credinciosul Tommy, care mergea înaintea lui, și ajunse pe jos la gară, 10 minute înainte de plecarea trenului.

Rețeaua de sine îinconjoară ca niște raze îndreptate în toate direcțiile orașul Chicago. Max Réal știa acest lucru și nu avea decât să aleagă între cele două-trei căi ferate care se îndreptau spre Kansas. Acest stat nu se mărginește cu statul Illinois, dar nu este despărțit de el decât prin statul Missouri.

Călătoria pe care soarta o hărăzea Tânărului pictor nu cuprindea decât 550 – 600 mile, după itinerarul pe care îl prefera.

«Nu cunosc Kansas-ul, se gândi el, și iată o ocazie să fac cunoștință cu „deșertul american”, cum i se spunea înainte. Și apoi, printre fermierii din această țară se numără o multime de franco-canadieni... Mă voi simți ca în familie, căci cred că am voie să călătoresc după gustul meu pentru a ajunge la ținta stabilită.»

Da, nu era interzis să mergi pe unde îți place. Așa sună hotărârea maestrului Tornbrock, consultat în această privință. După însemnările lui W. J. Hypperbone, Max Réal avea obligația să ajungă la Fort Riley în Kansas și trebuia doar să se găsească acolo a 15-a zi după plecarea sa, ca să primească printr-o telegramă cifra celei de a doua aruncări de zaruri pentru el. Deci,

din cele 50 de state arătate pe hartă în ordinea știută, în numai trei partenerii erau nevoiți să ajungă în cel mai scurt timp la locul indicat, pentru a avea toate șansele să fie înlocuiți prin aruncarea următoare a zarurilor: Louisiana, căsuța 19 unde se afla «hanul», Nevada, căsuța 31 unde se afla «puțul» și Missouri, căsuța 52 unde se afla «închisoarea».

Și acum, de vreme ce lui Max Réal îi făcea plăcere să ajungă la țintă pe ocolite, mergând încotro vedea cu ochii, cum zice poporul, n-avea decât.

Se-nțelege că un turbat cum era comodoul Urrican, sau un zgârcit ca Hermann Titbury n-au să-și irosească nici răbdarea, nici banii pentru a hoinări pe drum.

Ei ar porni în grabă, cu maximum de viteză, nefiind dornici de *transire videndo*¹⁷.

Iată care era itinerarul adoptat de Max Réal: în loc să se îndrepte pe drumul cel mai scurt spre Kansas City, traversând oblic de la est la vest statele Illinois și Missouri, el va folosi Grand Trunk, o linie ferată care pe o lungime de trei mii șapte sute optzeci și patru de mile duce de la New York la San Francisco.

«De la ocean la ocean», se zice în America. Pe un parcurs de aproape cinci sute de mile va ajunge la localitatea Omaha, aflată la frontieră cu Nebraska, și de acolo, la bordul unui steamer care coboară pe fluviul Missouri, va sosi în capitala Kansas-ului. Așa, ca turist și artist, va veni la Fort Riley la ziua fixată.

Când Max Réal intră în gară, el găsi o mulțime de curioși. Înainte de a miza sume mari în această partidă pe cale să înceapă, cei ce pariau doreau să vadă cu propriii lor ochi pe primul care pleca în călătorie.

Deși cotele, având în vedere probabilitățile mai mult sau mai puțin valabile, nu erau încă stabilite, lumea voia să-l urmărească pe Tânărul pictor în clipa plecării. Atitudinea lui inspira încredere? Va fi oare în formă? Era în stare să devină marele favorit, cu toate că din cauza penalizărilor posibile te puteai teme să nu se opreasca în drum?

Trebuie să mărturisim că Max Réal nu avu darul – și lui îi păsa prea puțin – de a plăcea concetătenilor săi, datorită faptului că își lua cu sine uneltele de pictură. Jonathan, ca om practic, considera că nu era cazul să umbli hai-hui sau să faci tablouri, ci să călătorești în calitate de partener și nu de artist.

După părerea sa, partida închipuită de W. J. Hypperbone se ridica la înălțimea unei probleme naționale, și ea trebuia jucată în mod serios. Dacă vreunul din «cei șapte» nu pornea cu tot zelul de care era în stare, asta însemna o lipsă de considerație față de imensa majoritate a cetățenilor din libera Americă.

Rezultatul fu că la urcarea lui în tren, dintre cei care asistau dezamăgiți, niciunul nu-l însotî pe Max Réal măcar până la prima stație ca, după cum se spune mai pe şleau, să-l vadă plecat și bun plecat. Vagoanele se umplură doar cu călători chetați de obligații profesionale în afara orașului Chicago.

Max Réal putu să se aşeze deci confortabil pe una din banchete cu Tommy lângă el, căci timpul în care albi nu ar fi suportat vecinătatea oamenilor de culoare trecuse. În fine, se auzi șuieratul trenului și acesta se puse în mișcare; puternica locomotivă scotea prin coșul ei larg jerbe de scântei amestecate cu aburi. și în mijlocul mulțimii rămase pe peron, ai fi putut zări pe comodorul Urrican aruncând lui Max Réal priviri amenințătoare.

Ca stare a vremii, călătoria începea prost. Să nu uităm că în America, la această latitudine, cu toate că este pe aceeași paralelă cu Spania septentrională, în luna aprilie mai e iarnă. Pe întinsul vastelor ținuturi, unde nu se găsește niciun munte, anotimpul rece se prelungeste până la această epocă a anului și curentii atmosferici veniți din regiunile polare se dezlanțuie în voie.

Și cu toate că frigul începea să descrească și să cedeze sub razele soarelui de mai, rafalele de vânt înghețat mai tulburau văzduhul.

Norii joși, aversele întunecau orizontul și-l mărgineau la o distanță scurtă. Era o vreme supărătoare pentru un pictor în căutare de priveliști luminoase și meleaguri însorite.

Totuși e mai bine să străbați Statele Unite în primele zile ale primăverii. Mai târziu căldurile devin de neîndurat. La urma urmei, se putea spera că timpul urât nu va ține mai mult de o lună și câteva semne arătau chiar că vremea tinde să se schimbe.

Un cuvânt acum despre Tânărul negru, intrat de doi ani în serviciul lui Max Réal pe care-l întovărășea într-o călătorie atât de bogată probabil în surprize. Era, după cum se știe, un băiat de 17 ani, în consecință născut liber, de vreme ce emanciparea sclavilor avusese loc după războiul de

Secesiune, care se sfârșise cu vreo 30 de ani înainte, spre onoarea americanilor și a umanității.

Mama și tatăl lui Tommy au trăit în timpul sclavagismului, fiind originari din acest stat al Kansas-ului, unde s-a dat o luptă atât de cruntă între aboliționiști și plantatorii din Virginia.

Părinții lui Tommy, trebuie să insistăm asupra acestui aspect, nu au fost supuși unei soarte prea vitrege și existența lor a fost mult mai ușoară ca a celor mai mulți dintre semenii lor. Având un stăpân bun, sensibil și drept, ei s-au considerat ca făcând parte din familie.

Prin urmare, atunci când fu aprobată legea abolirii sclaviei, ei n-au vrut să-l părăsească, aşa cum nici el nu se gândeau să se despartă de ei. Tommy era deci liber la nașterea sa, și după moartea părinților și a stăpânului lor – dintr-o tendință atavică sau datorită amintirilor fericite ale copilăriei sale – nu prea știa ce să facă singur în fața greutăților vietii. Poate Tânăra lui minte n-a înțeles avantajele marelui act al emancipării atunci când a fost nevoie să se bizuie numai pe propriile lui forțe pentru a se descurca singur și să se gândească la ziua de mâine, el care nu s-a preocupat niciodată de viitor, el pentru care prezentul era totul. Spre norocul lui, Tommy a fost recomandat lui Max Réal. Era destul de intelligent, sincer, cu o bună purtare, gata să iubească pe acei care îi arătau oarecare afecțiune. El se legă de Tânărul artist și avea să găsească la el un loc sigur.

De un singur lucru îi părea rău și nu-l ascundea, acela de a nu-l sluji pe veci cu trup și suflet – și îl repeta adeseori.

— Dar de ce? întreba Max Réal.

— Pentru că, dacă ați fi stăpânul meu, dacă m-ați fi cumpărat, aş rămâne veșnic la dumneavoastră.

— Și ce ai câștiga, băiete?

— Aș câștiga că n-ați putea să mă dați afară, ceea ce se face cu un servitor de care nu ești mulțumit.

— Dar, Tommy, cine vorbește de condesciere? De altfel, dacă ai fi sclavul meu, aş putea să te vând.

— Nu-i același lucru, stăpâne, e cu totul altceva, și ar fi mai sigur.

— În niciun fel, Tommy.

— Ba da, ba da... și pe urmă, nici eu nu aş putea să plec când mi s-ar năzări.

— Ei bine, fii liniștit, dacă sunt mulțumit de serviciile tale, am să te cumpăr într-o zi.

— De la cine, de vreme ce eu nu sunt al nimănui?

— De la tine însuți, când voi fi bogat, de la tine însuți... și la orice preț vei voi.

Tommy încuviința din cap, cu ochii strălucitori în orbitele negre, arătându-și dinții de o scliptoare albeață, fericit că va putea hotărî într-o zi să rămână pentru totdeauna lângă stăpânul său și iubindu-l de aceea și mai mult.

Ar fi de prisos să spunem cât de mulțumit era să-l întovărășească în această plimbare prin Statele Unite. S-ar fi necăjit mult dacă l-ar fi văzut plecând singur, chiar dacă ar fi fost o despărțire de numai câteva zile. Și cine știe cât va ține partida începută în aceste condițuni dacă soarta nu se va pronunța.

Fie că avea să dureze mult sau puțin, călătoria a fost neplăcută în această primă zi, între ferestrele aburite ale vagonului șiroind de ploaie. Trebuia să te resemnezi să treci prin țară fără să vezi nimic. Totul se pierdea în tonurile cenușii, atât de urâte de pictori – cerul, câmpul, orașele, gările.

Meleagurile statului Illinois se deslușeau cu greu prin ceată. Nu se zăriră decât coșurile înalte ale morilor de la Naperville și acoperișurile fabricilor de ceasuri din Aurora. Nimic din Oswego, din Yorkville, din Sandwich, din Mendoza, din Princeton, din Rock Island, din podul mareț de peste Mississippi, ale cărui ape îmbelșugate înconjoară insula Rock, nimic din acea proprietate a statului transformată în arsenal, unde sute de tunuri își înalță gurile între crânguri înverzite și tufe de flori.

Max Réal era foarte dezamăgit. Trecând numai prin ploaie, nu-i va rămâne nimic în amintirile lui de pictor. Mai bine ar fi dormit ziua întreagă, cum făcu conștiincios Tommy.

Spre seară ploaia încetă. Norii se risipiră. Soarele apunea în vălurile de aur ale orizontului. Fu o desfătare pentru ochii artistului. Dar aproape imediat umbrele amurgului cuprinseră granița dintre Iowa și Illinois.

Așa că străbaterea acestui teritoriu, cu toate că noaptea era destul de luminoasă, nu dădu nicio mulțumire lui Max Réal. Nu trecu mult până închise ochii, și nu-i deschise decât în zorii dimineții următoare.

Și poate avea dreptate să regrete că nu coborâse în ajun la Rock Island.

«Da, am greșit, am greșit, își zise când se deșteptă. Timpul nu mi-e măsurat și mai am până la ultimele 24 de ore. Ziua pe care mi-am rezervat-o pentru Omaha ar fi trebuit să-o petrec la Rock Island. De la Davenport, de pe malul lui Mississippi, nu aveam decât să trec dincolo și l-aș fi văzut în sfârșit pe acest măreț părinte al apelor, căruia va trebui poate să-i urmez cursul, dacă soarta mă va plimba prin toate teritoriile centrale.»

Dar era prea târziu pentru a se lăsa pradă gândurilor. Acum trenul alerga cu toată viteza prin câmpiiile statului Iowa.

Max Réal nu putu zări Iowa City în valea cu același nume, și care timp de 16 ani a fost capitala acestui stat, nici Des Moines, capitala actuală, un vechi fort construit la confluența râului cu acest nume și Raccoon, acum un oraș de 50.000 de locuitori, nod de cale ferată.

Soarele răsărea când trenul se opri la Council Bluff, aproape de graniță și la numai trei mile de Omaha, localitate însemnată din Nebraska, având drept frontieră naturală fluviul Missouri. Acolo se ridica altădată «Stâncă Marelui Sfat», unde se adunau triburile indiene din Far West. De acolo porneau expedițiile de cucerire sau comerciale, care trebuiau să atragă după ele recunoașterea ținuturilor brăzdate de nenumăratele șiruri ale Munților Stâncosi și ale Noului Mexic.

Ei bine, nu se va putea spune că Max Réal a trecut ca o săgeată de prima stație a lui Union Pacific, cum trecuse în fugă prin atâtea orașe în ajun.

— Să coborâm, grăi el.

— Oare am ajuns? întrebă Tommy deschizând ochii.

— Ai ajuns întotdeauna când ești într-un loc.

Și după acest răspuns atât de limpede, amândoi unul cu sacul în spinare și celălalt cu valiza în mâna, săriră pe peronul gării. Steam-boat-ul nu trebuia să pornească de pe cheiul din Omaha înainte de ora 10 dimineața. Or, nu era decât 6 și aveau destul timp pentru a vizita până și Council Bluff de pe malul stâng al fluviului Missouri. Ceea ce și făcură, după o scurtă oprire ca să ia micul dejun.

Apoi viitorul stăpân și viitorul sclav merseră între două linii ferate care, ajungând la două poduri de peste fluviu, se desfac în două căi spre metropola din Nebraska.

Cerul se înseininase. Soarele arunca o jerbă de raze matinale prin spărtura dintre norii muiați peste vale de o ușoară briză din est. Ce mulțumire, după

ce douăzeci și patru de ore ești întemnițat într-un vagon de tren, să hoinărești astfel cu pasul liber și dezmorțit!

Este adevărat că Max Réal nu se gândi să picteze în trecere câteva priveliști. Înaintea ochilor săi se întindeau maluri sterpe și nesfârșite, puțin ademenitoare pentru penelul unui artist. De aceea merse drept spre Missouri, acest mare affluent al fluviului Mississippi, care se cheme altădată Mise Souris, adică în limba indiană «Fluviul mocirlos», în acest loc, cursul său, de la izvor până aici, ajunge să măsoare 3.000 mile.

Max Réal avu o idee de neconceput pentru comodorul Urrican sau antrenorul lui Tom Crabbe, sau chiar pentru Harris T. Kymbale: să se susțragă cât se putea curiozității publicului. Iată de ce el nu făcuse cunoscut itinerarul său când părăsise Chicago. Or, Omaha se interesa la fel de mult ca și celelalte orașe de partida nobilului Joc al Statelor Unite ale Americii și, dacă ar fi știut că primul călător sosise în dimineața aceea între zidurile sale, l-ar fi primit cu toate onorurile cuvenite unui personaj atât de însemnat. Un oraș mare, Omaha, cuprinzând împreună cu suburbia sa din sud un număr de nu mai puțin de 150.000 de locuitori. Boom-ul, adică tocmai ceea ce Reclus numește «perioada de reclamă, de speculații, de afaceri de bursă, dar în același timp de muncă asiduă», l-a făcut, ca pe multe alte orașe, să iasă în 1854 din anonimat, cu industria și civilizația sa. Jucători din naștere, cum ar fi putut locuitorii din Omaha să reziste nevoii de a paria pentru unul sau altul din partenerii pe care destinul orb îi va împrăștia pe toate teritoriile Statelor Unite? Și iată că unul dintre ei se încumeta să nu le vestească nici măcar sosirea lui.

Într-adevăr, Max Réal nu făcea nimic pentru a-și câștiga simpatia concetătenilor săi. El se mărgini să ia masa într-un han oarecare, fără a-și dezvăluî identitatea și a spune ce-l aduce aici. Se putea ca hazardul să-l trimeată de mai multe ori în Nebraska sau în statele pe care le deservește Grand Trunk. Or, tocmai la Omaha începe această lungă cale ferată, numită «Pacific Union» între Omaha și Ogden, pe urmă «Southern Pacific» între Ogden și San Francisco. Și ce să mai vorbim, în ceea ce privește liniile care fac legătura între Omaha și New York, călătorii au de unde să aleagă.

Nefind cunoscut de nimeni, Max Réal se plimbă prin principalele cartiere ale orașului care are, ca și vecina sa Council Bluff, forma regulată a unei table de șah cu 64 de căsuțe juxtapuse și dreptunghiulare, cu marginile drepte impuse de geometrie.

Era ora 10 când pictorul, urmat de Tommy, reveni spre fluviul Missouri prin partea de nord și coborî cheiul până la debarcaderul steamboat-ului.

Dean Richmond era gata de plecare. Cazanele sale suflau ca un bețiv, balansierul ¹⁸ nu aștepta decât ordinul să se pună în mișcare și să se legene deasupra punții.

Ziua era destul de lungă pentru ca *Dean Richmond*, după un parcurs de 150 de mile, să ajungă la Kansas City.

Max Réal și Tommy se duseră pe covoră.

Ah, dacă pasagerii ar fi știut că unul din partenerii famoasei partide cobora în tovărășia lor apele missouriene până la orașul Kansas, ce primire entuziasă i-ar fi făcut! Dar Max Réal continua să nu-și dezvăluie numele, și Tommy nu și-ar fi îngăduit să-l trădeze. La ora 10 și 10 fură dezlegate parâmele, puternicele roți se puseră în mișcare și vasul o luă în direcția curentului. Fluviul era presărat de pietreponce plutitoare, rupte de izvoarele lui din trecătoarea Munților Stâncosi.

Malurile înverzite ale lui Missouri în regiunea de șes a Kansas-ului nu au aspectulizar pe care li-l dă în susul apei încastrarea stâncilor de granit. Aici fluviul galben nu mai este întrerupt de cataracte, baraje, ecluze, nici tulburat de cascade și pante înclinate.

După ce primește afluenții veniți din regiunile depărtate ale Canadei, se varsă în el și alte numeroase cursuri de apă, din care principalul este râul Yellowstone.

Dean Richmond înainta repede printre vasele cu aburi sau pirogele care folosesc spre vale cursul fluviului; partea de sus nu este navigabilă iarna fiind plină de ghețuri, iar vara secând din pricina căldurii.

Ajunsă la Platte City, pe râul care dă unul din numele sale statului care se cheamă Nebraska. Dar, de fapt, Platte i se potrivește mai bine, pentru că meandrele sale se desfac între maluri acoperite de iarba, foarte joase și însorite, care lasă puțină adâncime albiei. După alte 25 de mile, steamboatul făcu escală la Nebraska City. Acest oraș este adevăratul port pentru Lincoln, capitala statului, cu toate că se află la vreo 20 de leghe spre est.

În timpul după-amiezii, Max Réal putu termina câteva schițe ale dealului Atkinson și o priveliște remarcabilă de lângă Leavenworth, acolo unde peste Missouri trece unul din cele mai frumoase poduri, în acest loc a fost înălțat în 1827 un fort menit să apere ținutul împotriva triburilor indiene.

Era aproape miezul nopții când Tânărul pictor și Tommy debarcară la Kansas City. Le mai rămâneau circa 12 zile ca să ajungă la Fort Riley, locul indicat în acest stat de nota lui W. J. Hypperebone.

În primul rând, Max Réal alese un hotel cu o înfățișare destul de luxoasă, unde petrecu o noapte odihnitoare, după 24 de ore de tren și 14 de vapor. A doua zi o consacra vizitării orașului sau mai curând ambelor orașe, căci există două Kansas-uri așezate pe același mal drept al fluviului Missouri, care face în acest loc o meandră îngustă, dar despărțite de râul Kansas. Unul aparține statului Kansas, altul statului Missouri. Al doilea este mult mai însemnat cu cei 130.000 de locuitori ai săi, în timp ce primul nu are decât 38.000. De fapt, dacă s-ar afla într-un singur stat, nu ar forma decât o unică așezare. De altfel, Max Réal nu avea intenția să rămână mai mult de 24 de ore nici în Kansas-ul din Kansas, nici în Kansas-ul din Missouri. Cele două orașe semănau ca două picături de apă și cine a văzut unul l-a văzut și pe celălalt. Prin urmare, la 4 mai, dis-de-dimineață, pictorul porni din nou la drum spre Fort Riley, și de astă dată dorea să călătorească cum se potrivește unui artist. Desigur că luă trenul, dar era ferm hotărât să coboare la stațiile care îi plăceau, în căutare de peisaje care măcar să-l inspire dacă, deși fiind primul plecat, nu va reuși să sosească primul.

Privelîștea care se desfășura înaintea lui nu mai era deșertul american de odinioară. Uriașa câmpie se întinde spre vest, până la o altitudine de 500 de stânjeni, de-a lungul graniței statului Colorado. Ondulațiile succesive ale solului sunt întrerupte de râpe adânci și împădurite, despărțite de stepă care se aştern cât vezi cu ochii; cu o sută de ani în urmă indienii Kansas, Nas-Găurit, Oteas și alte triburi cunoscute sub numele de Piei-Roșii le străbăteau în lung și-n lat.

Ceea ce schimbase complet ținutul era dispariția pădurilor de chiparoși și brazi, plantarea milioanelor de pomi fructiferi pe suprafețele savanelor ca și înființarea pepinierelor pentru întreținerea livezilor și viilor.

Spațiile nesfârșite pentru culturile de sorg, necesar în procesul obișnuit de fabricație a zahărului, alternau cu câmpurile de orz, secără, hrișcă, ovăz, grâu care fac din Kansas una dintre cele mai bogate regiuni din Statele Unite.

Iar florile, într-o mare varietate de specii, cresc în voie, mai ales de-a lungul malurilor râului Kansas – cu precădere nenumăratele tufe de peliniță

cu frunze păroase, unele ierboase, altele ca niște arbuști, care răspândesc în aer o mireasmă de terebentină.

Pe scurt, din stație în stație, luând-o uneori patru sau cinci mile peste câmpuri, schițând câteva pânze, Max Réal avu nevoie de o săptămână ca să ajungă la Topeka, unde sosi la 13 mai, după-amiază. Topeka este capitala Kansas-ului. Numele îi vine de la cartofii sălbatici care creșteau puzderie pe pantele văilor. Orașul ocupă malul meridional al apei și este întregit de cartierele mărginașe de pe malul opus.

Max Réal își luă o jumătate de zi de odihnă, necesară atât lui cât și Tânărului negru, dar își întrerupse repausul ca să viziteze a doua zi capitala. Cei 32 de mii de locuitori habar n-aveau că printre ei se află celebrul partener al cărui nume sta scris pe afișe cu litere de-o șchioapă.

Era așteptat, cum se spune, pe traseu. Nimeni nu-și închipuia că pentru a sosi la Fort Riley luase alt tren decât cel care merge de-a lungul Kansas-ului și deservește Topeka.

Populația însă nu se alese decât cu așteptarea și Max Réal plecă din nou pe data de 14, în zori, fără să i se bănuiască nicio clipă prezența. Până la Fort Riley, la confluența râurilor Smoky-Hill și Republican, nu mai avea decât vreo 60 de mile.

Pictorul putea deci ajunge în aceeași seară dacă dorea, sau a doua zi, dacă îi venea să hoinărească pe drum. Astă și făcu după ce coborî din tren la Manhattan. Dar puțin a lipsit să nu fie oprit de la începutul partidei și să nu piardă dreptul să-o continue. Ce vreți, artistul a fost mai tare decât pionul de săh purtat de soartă prin aceste ținuturi.

După-amiază, Max Réal și Tommy, după ce s-au dat jos la penultima stație, trei sau patru mile înainte de Fort Riley, s-au îndreptat spre malul stâng al Kansas-ului. Cum o jumătate de zi era destul ca să parcurgă această distanță chiar pe jos, nu aveau de ce să-și facă griji. De aceea Max Réal s-a oprit la marginea apei, unde deodată văzu înaintea ochilor o priveliște încântătoare. La un cot al râului, în jocurile neprevăzute de umbre și lumini, se-nălța unul dintre ultimii arbori ai unui străvechi codru de chiparoși. Crengile lui se-mpleteau într-un leagăn de la un mal la altul. La poale se vedea urmele unei cabane mexicane și în spate o câmpie întinsă smălțuită cu flori, îndeosebi cu veselele și strălucitoarele floarea-soarelui. Dincolo de râul Kansas se zărea un fond de verdeață cu colțuri de umbră prin care răzbăteau ici și colo razele sclipitoare ale soarelui. Ansamblul era minunat.

«Ce priveliște frumoasă! își spuse Max Réal. În două ore am să isprăvesc o schiță.»

Dar, după cum se va vedea, el fu acela gata să fie isprăvit.

Tânărul pictor se aşeză pe mal cu mica lui pânză prinsă de capacul cutiei cu culori. Lucra de 40 de minute, cu totul absorbit de munca lui, când un zgomot îndepărtat – acel *quadrupedante sonitu*¹⁹ al lui Vergiliu se auzi dinspre răsărit. Părea un tropot de copite grozav, venind din câmpia de pe malul stâng. Tommy, culcat la poalele unui copac, fu trezit din ațipeală, în voia căreia se lăsase cu nesaț, de acest vuiet crescând. Stăpânul său nu auzea nimic, nici măcar nu întorcea capul. Atunci Tommy se sculă în picioare, făcu câțiva pași pe mal în sus ca să poată scruta depărtările. Zgomotul se mări și în zare se ridică nori de praf, împinși spre vest de briza răcoroasă.

Tommy se întoarse și, cuprins de groază, îi spuse lui Max Réal:

— Stăpâne...

Pictorului, adâncit în contemplare în fața pânzei sale, nici prin gând nu-i trecea să răspundă.

— Stăpâne... repetă Tommy cu glas îngrijorat, punându-i mâna pe umăr.

— Ei! Ce te-a apucat, Tommy? exclamă Max Réal, foarte ocupat să amestece cu vârful pensulei puțin cafeniu cu roșu aprins.

— Stăpâne... nu auzi? strigă Tommy.

Numai un surd n-ar fi auzit vuietul acestui furtunos galop. Numaidecât Max Réal se ridică, își lăsă paleta pe iarba și se duse până la marginea râului. La 500 pași de el alerga o herghelia uriașă, ridicând nori de praf și aburi, ca un soi de avalanșă, rostogolindu-se pe suprafața câmpiei de unde izbucneau nechezaturi furioase. În câteva clipe avalanșa avea să ajungă pe mal. Nu puteau fugi decât spre nord. Așa că, după ce-și strânse uneltele, Max Réal o luă la goană într-acolo, înainte sau, mai curând, după Tommy. Herghelia care galopa cu toată viteza era alcătuită din mai multe mii de cai și catări pe care statul îi creștea altădată într-un țarc pe malul fluviului Missouri. Dar de când sunt la modă automobilele și bicicletele, aceste hipomotoare – căci aşa au ajuns să fie numite – lăsate în voia soartei rătăcesc prin câmpii. Cei de față galopau desigur, înnebuniți, de ore întregi. Niciun obstacol neputând să-i oprească, lanurile, arăturile au fost devastate de trecerea lor și, dacă apa nu însemna pentru ei o stavilă de netrecut, cine știe unde se puteau duce?

Pe Max Réal și pe Tommy, cu toate că fugeau de le sfârâiau călcâiele, erau gata să-i ajungă și i-ar fi făcut zob sub copite dacă amândoi nu s-ar fi cățărat la timp în crăcile joase ale unui nuc gros, singurul copac ce se înălța pe întinderea netedă a câmpiei.

Era ora cinci după-amiază. Puși la adăpost, așteptară până ce ultimele rânduri ale hergheliei pieriră pe după cotul râului.

— Iute, hai, iute! strigă atunci Max Réal.

Tommy nu se prea grăbea să părăsească craca pe care încălecase.

— Haide mai iute, îți spun, sau am să pierd 60 de milioane de dolari și n-am să pot face din tine un sclav păcătos!

Max Réal glumea, căci nu era nicio primejdie să întârzie la Fort Riley. Iată de ce, în loc să se întoarcă la stația de care se depărtaseră prea mult și unde se putea să nu găsească niciun tren gata de plecare, merse liniștit pe jos, cu pas agale peste câmp, iar când se lăsa seara se călăuzi după luminile strălucind în depărtare.

Astfel se încheie ultima parte a călătoriei și, înainte ca orologiu orașului să bată de opt, Max Réal și Tommy se aflau în fața hotelului *Jackson*. Primul pion se găsea aşadar în locul ales de William J. Hypperbone, în căsuța a opta.

Ce l-a făcut pe milionar să aleagă acest oraș? Probabil faptul că dacă Missouri, așezat în centrul geografic al Statelor Unite, a putut fi denumit «statul central», Kansas-ul, pe de altă parte, poartă și el pe drept acest nume pentru că ocupă mijlocul geometric, iar Fort Riley se află chiar în inima țării, pricină pentru care s-a ridicat lângă el un monument în punctul unde se-ntâlnesc râurile Smoky Hill și Republican.

În sfârșit, indiferent de motivul alegerii, bine că Max Réal sosi teafăr la Fort Riley. A doua zi, părăsind hotelul Jackson unde trăsese, pictorul se duse la Post Office, intră în birou și se interesă dacă n-a primit o telegramă.

— Numele dumneavoastră? întrebă slujbașul.

— Max Réal.

— Max Réal din Chicago?

— În persoană.

— Unul din jucătorii marii partide a nobilului Joc al Statelor Unite ale Americii?

— El însuși.

Era cu neputință de astă dată să treacă neobservat; stirea prezenței sale se răspândi în tot orașul.

În mijlocul uralelor care-l stinghereau atât de mult, Tânărul pictor se întoarse la hotel. Acolo i se va aduce, de îndată ce va sosi, depeșa cu rezultatul celei de-a doua aruncări de zaruri privitoare la el și care-l va trimite... unde oare? Unde vor voi toanele nepătrunsului destin!

Capitolul VIII

Tom Crabbe tras după sine de John Milner

Unsprezece din șase cu cinci nu era, în definitiv, un rezultat de disprețuit, atâtă vreme cât niciun jucător nu realizează nouă din șase cu trei, sau din cinci cu patru, pentru a ajunge la căsuța douăzeci și șase sau la cincizeci și trei.

Ceea ce se putea regreta era că statul indicat de numărul unsprezece se afla foarte departe de Illinois și fără nicio îndoială că Tom Crabbe sau cel puțin antrenorul său John Milner au suferit o oarecare deceptie. Soarta îi trimitea în Texas, cel mai vast teritoriu al Statelor Unite, având numai el o suprafață mai mare decât cea a Franței. Acest stat, situat la sud-vestul Confederației, se mărginește cu Mexicul de care nu fusese despărțit decât în 1835, după bătălia câștigată de generalul Houston contra generalului Santa-Anna.

Două drumuri principale îi permiteau lui Tom Crabbe să ajungă în Texas. El putea, părăsind Chicago, sau să meargă la Saint-Louis și să ia vaporul pe Mississippi până la New Orleans, sau să plece cu trenul spre metropola din Louisiana, traversând statele Illinois, Tennessee și Mississippi. De acolo va căuta calea cea mai scurtă până la Austin, capitala Texasului, locul marcat în nota lui W. J. Hypperbone, fie folosind calea ferată, fie unul din acele vapoare care fac cursa între New Orleans și Galveston.

John Milner preferă trenul, pentru a-l duce pe Tom Crabbe în Louisiana. În tot cazul, el nu avea timp de pierdut ca Max Réal, nici răgaz să umble hai-hui, pentru că trebuia la 16 să ajungă negreșit, în carne și oase, la capătul călătoriei.

— Ei bine, îl întrebă cronicarul de la *Freie Presse* după ce rezultatul tragerii fu proclamat la 3 mai în sala *Auditorium*, când plecați?...

— Deseără.

— V-ați făcut valiza?

— Valiza mea... este Crabbe, răspunse John Milner. E gata burdușit, încis, trebuie numai să-l conduc la gară.

— Și el ce zice?...

— Nimic. Imediat ce va fi terminat a șasea lui masă, vom merge împreună să luăm trenul, și l-aș pune la bagaj dacă nu mi-ar fi teamă că depășește greutatea permisă.

— Am presimțirea, reluă cronicarul, că Tom Crabbe va fi favorizat de aceeași șansă...

— Nu vă îndoiați, spuse John Milner.

— Drum bun!

— Mulțumesc.

Antrenorul nu ținea să tăinuiască în timpul călătoriei numele campionului Lumii Noi. O persoană atât de impozantă – la propriu – ca Tom Crabbe n-ar fi putut să treacă neobservată. Plecarea sa nu se petrecu în secret. O mulțime mare se afla în seara aceea pe peroanele gării, spre a-l vedea suind în vagonul său în mijlocul uralelor. John Milner urcă după dânsul.

Pe urmă trenul se puse în mișcare și poate că locomotiva simți un surplus de greutate datorat transportării marelui număr de kilograme ale pugilistului.

În timpul noptii trenul străbătu trei sute cincizeci de mile și a doua zi ajunse la Fulterton, aflat la granița statului Illinois cu Kentucky. Tom Crabbe nu se sinchisi de țara prin care trecea, a paisprezece ca însemnatate din Statele Unite.

Fără îndoială că, în locul său, Max Réal și Harris T. Kymbale n-ar fi scăpat prilejul să viziteze Nashville, capitala actuală, și câmpul de bătălie de la Chattanooga, unde Sherman a reușit să croiască drum spre sud armatelor federale. Și apoi, unul ca artist, celălalt ca reporter, de ce n-ar fi făcut un ocol de o sută de mile până la Grand Junction, cu scopul de a onora Memphis-ul cu prezența lor? Este singura localitate importantă a acestui stat – pe malul stâng al lui Mississippi, și are un aspect foarte atrăgător – așezată pe faleză care domină cursul frumosului fluviu cu multe insule pline de verdeță. Dar antrenorul nu vră să se depărteze de itinerarul său pentru a permite celor două picioare enorme ale lui Tom Crabbe să calce în orașul cu denumire egipteană.

Trenul continuă deci să ducă pe al doilea partener și pe nepăsătorul său însățitor de-a lungul câmpilor statului Mississippi. El trecu prin Holly

Springs, Grenada și Jackson. Această ultimă localitate este capitala, nu prea mare, a unui teritoriu care din cauza culturii exclusive a bumbacului a rămas mult în urmă din punct de vedere comercial și industrial.

Aici, însă, timp de o oră, în gară, sosirea lui Tom Crabbe făcu o mare vâlvă. Mai multe sute de persoane au vrut să-l privească pe celebrul distribuitor de pumni. Desigur, el nu avea înălțimea lui Adam, căruia i se atribuiau, înainte de rectificarea ilustrului Cuvier, nouăzeci de picioare, nici cea a lui Abraham, de optsprezecete picioare, nici măcar aceea a lui Moise, de douăsprezecete picioare, dar era oricum un tip gigantic al speciei umane.

Printre curioși se afla un savant, onorabilul Kil Kirney, care, după ce a măsurat cu o precizie extremă pe campionul Lumii Noi, crezu de cuviință să facă unele rezerve și iată ce nu ezită să declare *ex professo*²⁰:

— Domnilor, conform cercetărilor istorice cărora m-am dedicat, am putut să regăsesc principalele calcule de măsurătoare care se referă la studiile gigantografice, cifrate după sistemul decimal. În secolul al 17-lea apără Walter Parson, înalt de doi metri douăzeci și șapte; în secolul al optsprezecela au existat germanul Müller din Leipzig, înalt de doi metri patruzeci, englezul Burnsfield, înalt de doi metri treizeci și cinci, irlandezul Magrath, înalt de doi metri treizeci, irlandezul O'Brien, înalt de doi metri cincizeci și cinci, englezul Toller, înalt de doi metri cincizeci și cinci și spaniolul Elacegin, înalt de doi metri treizeci și cinci. În secolul al nouăsprezecela, au fost cunoscuți grecul Auvassab, înalt de doi metri treizeci și trei, englezul Hales din Norfolk, înalt de doi metri patruzeci, germanul Marianne, înalt de doi metri patruzeci și cinci și chinezul Chang, înalt de doi metri cincizeci și cinci. Or, de la talpa piciorului până la capătul gâtului, voi atrage atenția onorabilului antrenor că Tom Crabbe măsoară numai doi metri treizeci.

— Ce vreți să fac! Răspunse pe un ton destul de acru John Milner. Nu pot să-l întind...

— Nu, fără îndoială, reluă Kil Kirney, și nici nu cer aşa ceva, totuși îi este inferior lui...

— Tom, spuse atunci John Milner, dă o directă în pieptul domnului savant, pentru ca să măsoare și puterea bicepsului tău!

Savantul Kil Kirney nu vră să facă o experiență care nu i-ar fi lăsat numărul reglementar de coaste și se retrase cu un pas demn și măsurat. Cât

despre Tom Crabbe, fu și mai aclamat de public, când John Milner lansă în numele lui o provocare amatorilor de box. Dar provocarea nu fu primită și campionul Lumii Noi se urcă din nou în compartiment, în timp ce urările de reușită plouau în jurul lui.

După ce traversă de la nord la sud statul Mississippi, trenul ajunse la frontieră statului Louisiana, la stația Rocky Comfort.

De-a lungul râului Tangipaoha, coborâră apoi până la lacul Ponchartrain, depășindu-i malul vestic prin îngusta limbă de pământ care separă acest lac de lacul Maurepas și peste care se afla viaductul Mauchac. Stația Carrollton se află lângă fluviul lat de aproape patru sute cincizeci de stânjeni, ale cărui meandre încinjoară Louisiana.

La New Orleans, Tom Crabbe și John Milner părăsiră definitiv drumul cu calea ferată, după un parcurs de aproape nouă sute de mile de la Chicago încocoace. Sosiți aici în după-amiaza zilei de 5 mai, le rămâneau însă treisprezece zile, vreme destulă chiar dacă surveneau întârzieri, pentru a ajunge la Austin, capitala Texasului, fie pe linia Southern Pacific, fie pe mare.

În orice caz, n-ar fi avut rost să-i ceri lui John Milner să-l plimbe pe Tom Crabbe al său prin oraș pentru a-i admira frumusețile. Dacă hazardul l-ar fi trimis aici pe un altul dintre «cei șapte», acesta ar fi știut mai bine să le guste. Austin mai era departe, la mai mult de patru sute de mile, și John Milner nu se gândeau decât să plece pe drumul cel mai scurt și cel mai sigur. Cel mai scurt ar fi fost pe drumul de fier, pentru că există o linie de legătură între cele două orașe, cu condiția de a schimba repede trenul. Într-adevăr, după ce înaintează spre vest, străbătând Louisiana prin Lafayette, Rarelant, Terrebone, Tigerville, Ramos, Brashear către capul lacului Grand, calea ferată întâlnеște, la depărtare de o sută optzeci de mile de acolo, frontieră Texasului. Începând de la acest punct, linia continuă de la stațiunea Orange până la Austin, pe un parcurs de două sute treizeci de mile. Cu toate acestea – poate făcu o greșală – John Milner dădu preferință unui alt itinerar și gândi că este mai bine să se îmbarce la New Orleans pentru portul Galveston pe care o cale ferată îl leagă de capitala texană.

Vaporul *Sherman* părăsea New Orleans cu destinația Galveston chiar a doua zi dimineață. Era o împrejurare de care trebuia profitat. Trei sute de mile pe un vapor care face douăsprezece mile pe oră însemna o zi și jumătate, cel mult două zile, până și cu vânt nefavorabil.

John Milner nu socoti că trebuie să-l consulte pe Tom Crabbe în această privință, tot aşa cum nu-ți consulți valiza, după ce ţi-ai făcut-o. După a șasea masă luată într-un hotel din port, eminentul boxer trase un pui de somn până dimineață.

Era ora șapte, când căpitanul Curtis dădu ordin să sedezge parâmele vasului *Sherman*, după ce îl primi pe ilustrul campion, cu cinstea cuvenită celui de-al doilea partener al meciului Hypperbone.

— Onorabile Tom Crabbe, îi zise el, sunt măgulit de onoarea prezenței dumneavoastră pe bordul vasului meu!

Boxerul avu aerul că nu înțelege ce-i spunea căpitanul Curtis și privirea sa se îndreptă în mod instinctiv către sala de mese.

— Credeți-mă că voi face și imposibilul, spuse comandantul lui Sherman, să ajungeți cu bine în cel mai scurt timp. Nu voi economisi combustibilul și nici aburii; voi fi sufletul cilindrilor, sufletul balansierului, al roților, care se vor învârti cu toată viteză pentru a vă asigura gloria și câștigul!

Gura lui Tom Crabbe se deschise ca să răspundă și se închise imediat, ca să se redeschidă și apoi să se închidă din nou. Aceasta însemna că ora primului dejun sunase la orologiu stomachului său.

— Toată magazia de provizii este la dispoziția dumneavoastră, declară căpitanul Curtis, și fiți sigur că vom debarca la timp în Texas, chiar dacă ar trebui să întrebuițez supapele la maximum, încât să sară vaporul în aer.

— Să nu sărim în aer, răsunse John Milner, cu bunul-simț care îl caracteriza. Ar fi o greșală... în ajun de a câștiga șaizeci de milioane de dolari.

Timpul era frumos și, în plus, nu exista niciun pericol în canalele de la New Orleans, cu toate că sunt supuse unor capricioase schimbări, supravegheate de serviciul maritim.

Sherman naviga pe canalul din sud printre trestiile și stuful malurilor lui joase. Poate că nasul călătorilor fu izbit în mod neplăcut de miasmele de hidrogen provenite din depunerile pe care le formează fermentările materiilor organice de pe fundul apei, dar nu era nicio primejdie de eșuare în acest canal, devenit adevăratul estuar al marelui fluviu.

Trecură dinaintea mai multor uzine și antrepose situate pe ambele maluri: înaintea târgului Algiers, înaintea capului Hache, înaintea Jumpului. De altfel, în această perioadă nivelul apelor crește în fiecare an; în aprilie, mai și iunie, Mississippi se umflă și nivelul apelor sale nu scade la

minimum decât în noiembrie. *Sherman* nu trebui deci să reducă viteza și ajunse fără greutate la Port Eads, după numele inginerului ale cărui lucrări îmbunătățiseră această trecere spre sud.

Aci Mississippi se pregătea să se verse în golful Mexic după un drum de cel puțin patru mii cinci sute de mile (7.240 km).

Sherman o luă spre vest imediat ce ocoli ultimele limbi de pământ.

Cum a suportat Tom Crabbe această ultimă parte a traversării?... Foarte bine. După ce mâncă la orele lui obișnuite, se duse să se culce. A doua zi apăru proaspăt și bine dispus, atunci când veni să-și reia locul pe puntea de la pupa. *Sherman* se găsea la cincizeci de mile în larg și coasta joasă abia se mai zărea spre nord.

Era întâia oară că Tom Crabbe făcea o călătorie pe mare, aşa că în primul rând fu mirat de legănarea vasului dus pe valuri. Față sa, îmbujorată de obicei, căpătă o paloare crescândă pe care John Milner, simțitor la tot ce se petreceea cu boxerul, nu întârzie să-o observe.

«I s-o fi făcut rău?» se întrebă apropiindu-se de banca pe care tovarășul său fusese nevoie să se așeze.

Și scuturându-l de umeri, zise:

— Merge?

Tom Crabbe deschise gura și de astă dată nu foamea îi puse în mișcare mușchii gâtului, mai ales că ora primei mese trecuse. Și cum nu putu să închidă la timp, un șuvi de apă sărată îi pătrunse în gât, în momentul când *Sherman* se înclină din cauza unui val puternic.

Tom Crabbe fu smuls de pe bancă și căzu pe punte. Era mai bine să fie dus numai decât în mijlocul punții, unde clătinaturile se simt mai puțin.

— Vino, Tom, spuse John Milner.

Tom Crabbe vrăsă să se ridice, dar încercă zadarnic și se prăbuși din nou cu întreaga lui greutate.

Căpitanul Curtis, auzind bufnitura, se îndreptă spre pupa vasului.

— Văd ce se întâmplă... spuse el. Nu e mare lucru și onorabilul Tom Crabbe se va obișnui. E imposibil ca un asemenea om să sufere de rău de mare. De astă se plâng mai mult femeiuștile și ar fi îngrozitor să-l aibă o persoană atât de voinică, îngrozitor într-adevăr, și niciodată pasagerii nu asistaseră la un spectacol atât de jalnic.

Răul de mare, trebuie să recunoaștem, le e dat mai mult pricăjișilor și suferinților. Dar un tip de o asemenea corpolență și putere... Cu el nu se

întâmplă oare la fel ca și cu clădirea impunătoare care este mult mai zdruncinată de un cutremur de pământ decât subreda colibă a unui indian?... Cea din urmă rezistă pe când prima se dărâmă.

Și Tom Crabbe, dărâmat, era gata să se prefacă într-un morman de ruine. John Milner, foarte necăjit, interveni.

— Trebuie să-l urnim de aici.

Căpitanul Curtis chemă pe șeful de echipaj și doisprezece marinari pentru această muncă grea. Detașamentul, cu forțe unite, încercă în zadar să-l ridice pe campionul Lumii Noi. Fură nevoiți să-l rostogolească de-a lungul punții de la pupa, ca pe un butoi, pe urmă să-l coboare cu o macara, apoi să-l târască până la sala mașinilor, unde balansierul părea să-și bată joc de grămadă aceasta de carne neputincioasă, care rămase acolo inertă.

— Iată, spuse John Milner căpitanului Curtis, ce i-a făcut apa aia sărată când l-a izbit drept în față! Dacă cel puțin era alcool...

— Dacă era alcool, răspunse pe drept cuvânt căpitanul Curtis, de mult marea ar fi fost băută până la ultima picătură și n-ar mai fi fost posibilă nicio navigație.

Aveau într-adevăr ghinion. Vântul care sufla din vest își schimbă complet direcția și începu să bată foarte tare. Vasul se clătina din ce în ce mai mult, apoi, mergând contra valurilor, viteza lui scăzu considerabil. Durata călătoriei se dublă, șaptezeci până la optzeci de ore în loc de patruzeci. Pe scurt, John Milner trecu prin toate chinurile îngrijorării, în timp ce tovarășul său trecea prin toate chinurile acestui rău cumplit: zdruncinarea intestinelor, tulburarea aparatului circulator, amețeli mult mai grozave decât poate da vreodată, beția cea mai mare. Într-un cuvânt, după o expresie a căpitanului Curtis, Tom Crabbe era bun doar să-l aduni cu fărașul.

În fine, la 9 mai, după o vijelie care din fericire fu de scurtă durată, se ivi, la 3 noaptea, coasta Texasului tivită de dune albe de nisip, apărată de un șirag de insule deasupra căror zburau cârduri mari de pelicanii.

Starea campionului făcuse o mare economie bucătăriei vasului, căci Tom Crabbe, deși deschise gura și încă destul de des, nu mâncase nimic de la ultima sa masă luată în dreptul portului Eads.

John Milner se legăna în iluzia că tovarășul său își va veni în simțiri și va învinge îngrozitoarea boală, că își va relua infățișarea umană, că va fi în sfârșit prezentabil când Sherman, la adăpost de flux în golful Galveston, nu

va mai fi săltat de hulă. Nu, nenorocitul nu reuși să-și revină nici în apă liniștită!

Orașul este situat la capătul unei limbi de pământ nisipos. Un viaduct îl leagă de continent și pe aci se exportă mărfurile, printre altele bumbacul, de o importanță considerabilă.

Sherman, după ce trecu prin canal, se apropiere de dana sa. John Milner nu putu să-și stăpânească o înjurătură furioasă. Câteva sute de curioși erau pe chei. Înștiințați telegrafic că Tom Crabbe se îmbarcase la New Orleans pentru Galveston, îl așteptau să sosească. Și ce le va prezenta antrenorul său în locul campionului Lumii Noi, al doilea jucător care a pornit în meciul Hypperbone? O masă informă, semănând mai mult cu un sac gol decât cu o făptură omenească.

John Milner mai încercă să-l pună pe picioare pe Tom Crabbe.

— Ei bine, nu te simți în puteri?

Sacul rămase sac și adevărul este că a trebuit să fie transportat pe targa la *Beach Hotel* unde i se reținuse un apartament.

Câteva glume, câteva zeflemele se auziră la trecerea sa, în locul uralelor cu care era obișnuit și care însotiseră plecarea sa din Chicago.

Dar, la urma urmei, nu era totul pierdut. Încă de mâine, după o noapte de odihnă și o serie de mese copioase. Tom Crabbe va regăsi, fără îndoială, energia sa vitală, vigoarea sa normală și nu se va mai vedea nicio urmă a slăbiciunii lui.

Ei bine, dacă John Milner și-ar fi spus aceste lucruri, s-ar fi înselat din nou. Noaptea nu aduse nicio schimbare în starea sănătății tovarășului său. Zdruncinarea tuturor facultăților sale fu tot aşa de mare ca și în ajun, cu toate că nu i se cerea niciun efort intelectual de care ar fi fost incapabil, ci un simplu efort animal. A fost inutil. Gura sa rămase închisă ermetic de când căzuse jos. Ea nu cerea hrana și stomacul nu mai voia de mâncare la orele de masă.

Astfel se scurse ziua de 10 mai, apoi cea de 11, și 16 era ultimul termen când erau obligați să ajungă la Austin.

John luă atunci singura hotărâre pe care o avea de luat. Mai bine să sosească prea devreme decât prea târziu. Dacă Tom Crabbe trebuia să iasă din starea de prostrație, el va ieși tot aşa de bine la Austin ca și la Galveston, și cel puțin se va afla la postul său.

Tom Crabbe fu aşadar dus la gară cu camionul și în cele din urmă băgat ca un colet într-un vagon. La ora opt și jumătate seara trenul se puse în mișcare, în timp ce grupurile celor care pariau, rămași pe peron, refuzau să riște cea mai mică sumă, nici măcar douăzeci și cinci de cenți, pe un partener într-o formă atât de proastă.

Din fericire, campionul Lumii Noi și antrenorul său nu avură de parcurs cele șaptezeci și cinci de milioane de hectare pe care le are suprafața Texasului. Ei nu trebuiau să meargă decât o sută șaizeci de mile, distanța între Galveston și capitala statului.

Desigur că ar fi fost de dorit să te oprești să vezi regiunile scăldate de minunatul Rio Grande și atâtea alte fluvii ca Antonio, Brazos, Trinity, care se varsă în golful Galveston, apoi Colorado și malurile sale dantelate presărate de scoici cu perle.

O țară minunată Texasul, cu pajiștile sale imense, unde altădată poposeau comanșii. El este acoperit la vest de păduri virgine, bogate în magnolii și sicomori, pacanieri, salcâmi, palmieri, chiparoși, stejari și cedri; cât vezi cu ochii se întind câmpii de portocali, nopali și cactuși, cele mai frumoase exemplare ale florei.

La nord-vest, lanțurile montane care vestesc apropierea Munților Stâncoși sunt minunate. Texasul produce și trestia de zahăr superioară celei din Antile, tutunul din Nocogdoches superior celui din Maryland sau Virginia, un bumbac superior celui din Mississippi și Louisiana; are ferme de patruzeci de mii de acri, cu tot atâtea capete de vite, în ranch-urile sale se cresc cu sutele de mii cele mai frumoase specii de rasă cabalină. Dar întrucât puteau toate acestea să-l intereseze pe Tom Crabbe, care nu se uita niciodată la nimic, și pe John Milner care nu se uita decât la Tom Crabbe?

Seara trenul se opri două ore la gara Houston, până la care pot să urce ușoarele ambarcațiuni pe un mic curs de apă. Aci se găsește antrepozitul pentru mărfurile aduse pe Trinity, Brazos și Colorado.

A doua zi, 13 mai, Tom Crabbe coborî foarte devreme în gara Austin la capătul călătoriei sale. Centru industrial important, deservit de apele fluviului oprit de un baraj, această capitală este clădită pe o înălțime la nord de Colorado, în mijlocul unei regiuni bogate în fier, cupru, mangan, granit, marmoră, ipsos și argilă. Oraș mai american decât multe altele din Texas, ales pentru a fi sediul parlamentului, el numără douăzeci și șase de mii de locuitori, aproape toți de origină anglo-saxonă. Are o populație uniformă, pe

când orașele de pe Rio Grande sunt amestecate, cu case de lemn de o parte a fluviului și cabane de alta – ca El Paso, El Presidio – pe jumătate mexicane.

Deci la Austin nu-i întâmpină decât amatori americanii, mănați de curiozitate, sau poate cu scopul de a paria. Ei doreau să-l privească pe cel de al doilea partener, pe care zarurile îl trimiteau din depărtatele regiuni ale statului Illinois, și fură mai norocoși decât locuitorii din Galveston și Houston. Punând piciorul pe pavajul capitalei texane, Tom Crabbe se trezi în fine din toropeala neliniștită de care îngrijirile, rugămințile, ba chiar mustrările lui John Milner n-au izbutit să-l scape. Poate că în primul moment campionul Lumii Noi păru puțin sleit, puțin moale, puțin fleșcăit ca ținută – și nu era de mirare, de vreme ce nu înghițise nimic decât aer marin, de când *Sherman* ieșise în larg. Da! Gigantul se văzuse nevoit să se hrănească din el însuși. E drept că, dacă ar mai fi fost obligat să țină acest regim, nu i-ar fi lipsit hrana încă multă vreme.

Dar și ce masă luă în dimineața aceea – masă care dură până seara! Hălcii de vânat, ciosvărte de berbec și carne de vită, diferite mezeluri, legume, fructe, brânzeturi și half and half, gin, whisky, ceai, cafea! John Milner se-ngrăzi oarecum gândindu-se la nota de plată a hotelului care îi va fi prezentată la sfârșitul şederii sale.

Și asta se repetă a doua zi și a treia zi, și în felul acesta sosi ziua de 16 mai. Campionul redevenise minunata mașină umană în fața căreia Corbett, Fitzsimons și alții boxerii, nu mai puțin celebri, au mușcat țărâna.

Capitolul IX

Unu și cu unu fac doi

În dimineața aceea, un hotel, sau mai bine zis un han – hanul *Sandy Bar* – și nu unul din cele mai bune, primea doi călători, sosiți cu primul tren la Calais, simplu târg al statului Maine.

Cei doi călători, un bărbat și o femeie, vizibil istoviți după un drum lung și greu, se înscriseseră sub numele de domnul și doamna Field. Aceste nume, ca și cel de Smith, Johnson și alte câteva de care ne izbim la tot pasul, sunt dintre cele mai obișnuite la familiile de origine anglo-saxonă. Trebuie să fi dotat cu calități excepționale, să fi ajuns la o situație considerabilă în politică, să fii un geniu, într-un cuvânt, pentru a putea să atragi atenția publică, atunci când ai un nume atât de comun. Deci numele de domnul și doamna Field nu spunea nimic, nu indica deloc personaje marcante, și

hangiul îl înscrise în registrul său fără să mai întrebe altceva. În toate Statele Unite, niciun nume nu era mai răspândit, mai des repetat de milioane de guri, decât cel al partenerilor și al fantasticului membru al *Excentric-Clubului*. Or, niciunul din «cei șapte» nu se numea Field. Deci la Calais nu se ocupă nimeni de acești Field mai mult decât de oricare călător. De altfel, amândoi aveau o înfațisare pe care nu dădeai nici doi bani și stăpânul hanului se întreba, poate, câți vor da ei atunci când va veni ceasul să plătească nota.

Ce venea să facă această pereche de străini în orașelul situat la granița unui stat, așezat și el la capătul de nord-est al Statelor Unite?... De ce au adăugat încă două unități la cele șase sute șaizeci și unu de mii ale locuitorilor acestui stat, a cărui suprafață ocupă jumătate din teritoriul numit îndeobște Noua Anglie?

Camera de la primul etaj, închiriată domnului și doamnei Field la hanul *Sandy Bar*, era puțin confortabilă: un pat pentru două persoane, o masă, două scaune, o măsuță de toaletă. Fereastra dădea spre râul Saint-Croix, al cărui mal stâng este canadian. Singurul cufăr lăsat la intrarea corridorului fusese adus de un hamal din gară. Într-un colț erau așezate două umbrele din pânză groasă și un sac de voiaj vechi.

Când domnul și doamna Field rămăseră singuri, după ce hangiul plecă, imediat ce ușa se închise cu zavorul tras pe dinăuntru, ambii își lipiră urechea de canat, voind să fie siguri că nimici n-ar putea să-i audă.

— În fine, spuse unul din ei, iată-ne la capătul călătoriei!

— Da, răsunse celălalt, după trei zile și trei nopți întregi de la plecarea noastră!

— Credeam că nu se va mai termina, reluă domnul Field, lăsând brațele să-i cadă, ca și cum nu-l mai țineau mușchii.

— Nu s-a terminat încă, zise doamna Field.

— Și cât o să ne coste?

— Nu e vorba de ceea ce ar putea să coste, răsunse doamna cu glas acru, ci de ceea ce ne-ar putea aduce.

— În fine, adăugă domnul, am avut ideea fericită de a nu călători sub numele nostru adevărat.

— O idee de a mea...

— Și excelentă!... Ne vezi tu la cheremul hotelierilor, hangiilor, vizitiilor, al tuturor celor care iau șapte piei de pe om, îngrășați de victimele căzute în

mâinile lor, și asta sub pretext că milioane de dolari vor umple buzunarul nostru?...

— Am făcut bine, replică doamna Field, și vom reduce și pe viitor cheltuielile noastre cât de mult cu putință. Noi nu ne-am aruncat banii în restaurantele gărilor în ultimele trei zile și sper că vom continua în felul acesta...

— Oricum, poate am fi făcut mai bine să refuzăm...

— Destul, Hermann! rosti poruncitor doamna Field. N-avem și noi aceeași șansă ca și ceilalți să ajungem primii?..

— Fără îndoială, Kate, dar cel mai cuminte lucru ar fi fost să semnăm angajamentul... să împărțim moștenirea...

— Nu sunt de părere. De altfel, comodorul Urrican s-a opus, și acel X.K.Z. nu a fost acolo ca să-și dea consimțământul.

— Ei bine... vrei să-ți spun ceva? replică domnul Field. Dintre toți, de el mă tem cel mai mult... Nu se știe cine este... nici de unde vine... Nimenei nu-l cunoaște. Se numește X.K.Z... Ăsta-i un nume?... Este cuviincios să te chemi X.K.Z.?...

Domnul Field se arăta indignat. Dar dacă nu-și ascundea numele sub inițiale, oare nu și-l prefăcuse și el din Titbury în Field – căci cititorul l-a recunoscut singur imediat după cuvintele schimbate cu falsa doamnă Field, cuvinte care dezvăluiau dezgustătoarea lor zgârcenie...

Da, era în adevăr Hermann Titbury, al treilea partener, pe care numărul unu cu unu l-a trimis la căsuța a doua, statul Maine. Și ce ghinion, căci acest zar nu-l aprobia decât cu doi pași de șaizeci și trei, obligându-l în același timp să plece la capătul cel mai îndepărtat al Statelor Unite.

Într-adevăr, Maine se mărginește cu Canada și New Brunswick. Intrat în Confederație din 1820, are la granița orientală golful Passamaquoddy, în care fluviul Saint-Croix își varsă apele – tot aşa cum statul, împărțit în douăsprezece districte, trimite doi senatori și cincizeci de deputați în Congres, acest golf național – s-ar putea spune cu oarecare emfază – unde se varsă fluviile politice ale Statelor Unite.

Doamna și domnul Titbury părăsiseră încă în seara de 5 mai mohorâta lor locuință din Robey Street și ocupau acum o odaie în acest jalnic han din Calais. Se știe ce motive i-au făcut să-și ia un nume de împrumut. Neanunțând pe nimeni de ziua și ora plecării lor, călătoria s-a făcut în cel

mai mare secret, ca și aceea a lui Max Réal, e drept din pricini cu totul diferite.

Lucrul i-a cam supărat pe cei care pariau căci, trebuie recunoscut, Hermann Titbury avea multe șanse în această cursă după milioane. Fără îndoială, cota sa se va mări în cursul partidei și va deveni unul dintre favoriții meciului. Nu era el oare unul din acei privilegiați cărora totul le reușește pe lumea asta, fiind puțin scrupulos în ce privește mijloacele întrebuiințate pentru a-și asigura succesul? Avea să îi permită să plătească eventualele penalizări, dacă soarta i le-ar fi impus, și, oricât de considerabile ar fi fost, era gata să le plătească cu bani gheață. De altfel, el nu se va lăsa atras de nicio distracție sau fantezie în cursul deplasărilor lui, cum ar face, poate, Max Réal și Harris T. Kymbale. Puteai avea temeri că va întârzia din vina lui, ducându-se dintr-un stat în altul? Nu, și el oferea siguranță absolută că va fi în ziua fixată la locul indicat. Neîndoios, erau garanții serioase acelea ce le oferea Hermann Titbury, fără a mai vorbi de șansa sa personală, care nu l-a trădat niciodată în existența sa de om de afaceri.

Respectabila familie avusesese grija să întocmească itinerarul cel mai rapid și puțin costisitor din încurcatele rețele de căi ferate, întinse ca o imensă pânză de păianjen pe ținuturile Uniunii orientale. Așa că, fără a se opri, fără a se expune să fie jefuiți în bufetele gărilor sau restaurantelor hotelurilor, trăind numai din proviziile lor de drum, trecând de la un tren la altul cu precizia unei mingi în mâna unui prestidigitator, fără a se interesa de frumusețile ținutului mai mult decât Tom Crabbe, mereu preocupăți de aceleași gânduri, mereu urmăriți de aceleași neliniști, notând cheltuielile zilnice, numărând tot timpul suma pe care o aveau cu ei pentru nevoile călătoriei, posaci ziua, dormind noaptea, domnul și doamna Titbury străbătuseră Illinois de la vest la est, pe urmă statul Indiana, apoi Ohio, apoi statele New York și New Hampshire. Și astfel ajunseră la frontieră statului Maine, în dimineața zilei de 8 mai, la poalele muntelui Washington, din grupul Munților Albi, al cărui pisc înzapezit poartă, în mijlocul ploilor și grădinelor, la o înălțime de cinci mii șapte sute cincizeci de picioare, numele eroului Republicii americane.

De aici domnul și doamna Titbury ajunseră la Paris, pe urmă la Lewiston pe Androscoggins, oraș manufaturier, care împreună cu municipiul Auburn rivalizează cu importantul oraș Portland, unul din cele mai bune porturi din Noua Anglie, adăpostit de golful Casco. Trenul îi duse apoi la Augusta,

capitala oficială a ținutului Maine, ale cărei vile elegante sunt răspândite pe malurile Kennebec-ului. De la stația Bangor trebuie să urce apoi către nord-est, până la Backahogan, unde se termină calea ferată, și să coboare după aceea cu diligența până la Princeton, care este legat printr-o șosea de Calais.

Iată cum, cu dese și plăcute schimbări de trenuri, trecuseră prin Maine, unde turiștii vin cu plăcere să vadă munții, câmpii de morenă, podișurile lacustre, adâncile și nesfârșitele păduri de stejari, de pini de Canada, de arțari, de fag, de mestecătan, bogătie însemnată a regiunii septentrionale care furniza șantierelor lemnul în construcțiile navale, înainte de folosirea carcaselor de fier.

Domnul și doamna Titbury – alias Field – sosiseră la Calais la 9 mai în zori, cu mult înainte de vreme, fiind obligați să rămână aci până la 19. Aveau de stat 10 zile în acest târg de câteva mii de locuitori, în acest simplu port de cabotaj. Cum își vor petrece timpul, până în momentul când o telegramă a maestrului Tornbrock îi va sili să plece din nou?

Și totuși, la câte minunate excursii nu te poftea teritoriul atât de variat al statului Maine! Către nord-vest se găsește minunata regiune dominată de muntele Khatadin, de trei mii cinci sute de picioare, enorm bloc de granit, ivindu-se brusc din domul codrilor, în ținutul platourilor lacustre. Și Portland, aşezare de treizeci și șase de mii de suflete, în care s-a născut marele poet Longfellow²¹, oraș animat de marele trafic cu America de Sud și insulele Antile, cu monumentele, parcurile și grădinile sale, pe care locuitorii foarte pricepuți le întrețin cu atâta bun gust! Și modestul Brunswick, cu celebrul său colegiu Bowdoin, a cărui galerie de tablouri atrage numeroși amatori. Iar mai la sud, pe țărmurile de-a lungul coastei Atlanticului, acele stații balneare atât de căutate în timpul sezonului cald de către bogatele familii ale statelor vecine, care, dacă n-ar petrece aici câteva săptămâni, s-ar socoti mai prejos de situația lor – între altele minunata insulă Mount-Desert, cu golful său de la Bar Harbor!

Dar să pretinzi asemenea deplasări de la două moluște, smulse de pe bancul lor natal și transportate la nouă sute de mile depărtare, ar fi fost o osteneală zadarnică. Nu, ei nu vor părăsi Calais nicio zi, nicio oră! Vor rămâne mereu între patru ochi, cântărind șansele lor, blestemându-i pe partenerii lor, după ce vor fi chibzuit de o sută de ori la întrebuițarea noii

lor averi, dacă norocul îi va face multimilionari. De fapt, oare nu i-ar încurca?... Să-i încurce pe ei milioanele?! Fiți fără grijă, vor ști să le plaseze în valori foarte sigure, acțiuni bancare, miniere, ale societăților industriale, vor încasa enormele lor venituri, nu le vor risipi pe opere de binefacere, ci le vor plasa din nou fără a sustrage nimic pentru confortul lor, pentru plăcerile lor, și vor trăi, ca și înainte, concentrându-și existența în dragostea pentru bani, roși de *auri sacra famēs*²²; și vor rămâne veșnic la fel de zgârie-brânză, cum se spune, zgârciobi, lași, avari, cărpănoși, strânși la pungă, puși pe ciupeli și învârteli, vânători de franci, membri permanenți ai academiei bogătașilor care strigă neîncetat că n-au un ban.

Într-adevăr, dacă soarta ar favoriza acest cuplu oribil, fără îndoială ar avea motivele sale. Dar care motive era greu de închipuit, și mai ales în dauna partenerilor mult mai vrednici de avereia lui William J. Hypperbone și care i-ar da o întrebuițare mult mai bună – fără a excepta chiar pe Tom Crabbe și comodorul Urrican!

Iată-i deci pe amândoi la capătul teritoriului federal, în acest mic orașel Calais, ascunși sub numele de Field, plăcute și nerăbdători, uitându-se la vasele de pescuit ce ieșeau la fiecare maree și care se întorceau cu încărcătura lor de macrouri, heringi și somni. Pe urmă reveneau să se închidă în camera hanului *Sandy Bar*, tremurând tot timpul ca identitatea lor să nu fie descoperită.

Într-adevăr, Calais nu este un orașel atât de pierdut în statul Maine pentru ca vâlva despre faimosul meci să nu ajungă până la locuitorii săi. Ei știau că a doua căsuță este atribuită acestui stat din Noua-Anglie și telegraful le făcuse cunoscut că a treia aruncare de zaruri – unu și cu unu – obligă pe partenerul Hermann Titbury la o sedere în orașul lor.

Astfel trecu 9, 10, 11 și 12 mai, într-o mare plăcuteală în târgușorul monoton. Nici chiar Max Réal nu ar fi suportat sederea aici fără greutate. Când te plimbi de-a lungul străzilor mărginite de case de lemn, când hoinărești pe cheiuri, timpul îți pare nesfârșit. Si în aşteptarea telegramei indicând noul itinerar, depeșă care nu va fi expediată înainte de 19, cu câtă răbdare trebuia să te înarmezi pentru a adăsta aşa încă şapte zile lungi.

Și totuși, soții Titbury aveau o ocazie foarte simplă de a face o plimbare în străinătate, traversând fluviul Saint-Croix, al căruia mal stâng aparține

Dominionului Canada. Așa își spuse și Hermann Titbury și, în dimineața zilei de 13, el făcu o propunere în următorii termeni soției sale:

— Să-l ia dracu' pe acest Hypperbone! De ce-o fi ales cea mai neplăcută localitate din Maine, pentru a trimite acolo partenerii care au neșansa să aibă numărul doi la începutul partidei!

— Bagă de seamă, Hermann! răspunse doamna Titbury cu voce joasă. Dacă cineva te-ar auzi... Dacă soarta ne-a trimis la Calais, trebuie să rămânem, de voie de nevoie, la Calais...

— Nu ne este oare permis să părăsim orașul?...

— Fără îndoială... dar cu condiția să nu ieşim de pe teritoriul Statelor Unite.

— Deci nu avem nici măcar dreptul să trecem fluviul?

— În niciun fel, Hermann... Testamentul interzice în mod formal să ieși din Statele Unite.

— Și cine ar putea să știe, Kate?... exclamă domnul Tilbury.

— Nu te înțeleg, Hermann! replică matroana, ridicând glasul. Tu vorbești astfel? Nu te mai recunosc!... Și dacă mai târziu s-ar afla că am trecut frontiera?... Și dacă vreun accident oarecare ne-ar opri acolo?... Și dacă nu ne-am întoarce la timp... în 19?... De altfel, nu admit acest lucru!

Și avea dreptate să nu vrea autoritara doamnă Titbury! Oricum, nu se știe ce se poate întâmpla! Poate să vină un cutremur de pământ... New Brunswick să se rupă de continent... această parte a Americii să se disloce... o prăpastie să se sape între cele două țări... Cum să te găsești atunci la biroul poștei în ziua hotărâtă? Există deci riscul de a fi scos din joc.

— Nu, nu putem traversa fluviul, declară cu hotărâre doamna Titbury.

— Ai dreptate, n-avem voie, replică domnul Titbury, și nu știu cum de mi-a venit ideea asta! Într-adevăr, de la plecarea noastră din Chicago, nu mai sunt același!... Această călătorie blestemată m-a prostit! Pentru niște oameni care nu s-au mișcat niciodată din casa lor de pe Robey Street... iată-ne umblând creanga pe drumuri, la vîrsta noastră!... Eh, n-am fi făcut mai bine să rămânem acasă, să refuzăm partida?...

— Șaizeci de milioane de dolari merită osteneala să te deranjezi! afirmă doamna Titbury.

Oricum să fi fost Saint-Stephen, orașul Dominionului, care ocupă malul celălalt al fluviului Saint-Croix, el nu avu onoarea să găzduiască familia

Titbury.

Se părea, deci, că niște oameni atât de precauți, de o prudență aşa de excesivă, care ofereau mai multe garanții decât ceilalți parteneri, ar fi trebuit să fie la adăpost de orice neplăceri, că nu vor fi prinși niciodată cu vreo greșeală, că nu li se va întâmpla nimic de natură să-i compromită. Dar hazardului îi place să-și bată joc de cei mai pricepuți, să le pregătească niște capcane de care toată înțelepciunea lor să nu fie în stare să-i ferească – și nu poți să nu ții seama și de el.

În dimineața zilei de 14, doamna și domnul Titbury avură ideea să facă o excursie. Fiți liniștiți, ei nu intenționau să se îndepărteze mult – doar două sau trei mile în afara orașului Calais. În treacăt trebuie spus că târgușorul a primit un nume francez fiindcă este situat la capătul Statelor Unite, aşa cum omonimul său se află la marginea Franței, iar în ceea ce privește statul Maine, numele său se trage de la primii coloniști care s-au stabilit aci sub domnia lui Carol I al Angliei.

Timpul era furtunos, nori negri se ridicau la orizont, căldura se pregătea a fi copleșitoare la amiază. Zi prost aleasă pentru o plimbare pe jos în susul apei, de-a lungul malului drept al fluviului Saint-Croix.

Domnul și doamna Titbury părăsiră hanul pe la 9 și merseră de-a lungul apei, pe urmă în afara orașului, la umbra copacilor pe ramurile cărora săreau mii de veverițe.

Ei l-au întrebat înainte pe hangiu dacă nicio fieră sălbatică nu se găsea în împrejurimi. Nu, nici lupi, nici urși, numai câteva vulpi. Se poate deci aventura oricine cu toată încrederea, chiar înăuntrul pădurilor care făceau odinioară din statul Maine o uriașă întindere acoperită de brazi.

Se înțelege de la sine că domnul și doamna Titbury nu se preocupau deloc de peisajele variate ce li se deschideau în fața ochilor. Ei nu vorbeau decât de partenerii lor, cei care plecaseră înainte de ei, cei care vor pleca după. Unde se găseau acum Max Réal și Tom Crabbe!... și apoi iarăși veșnicul X.K.Z., de care se temea mai mult decât de oricare altul!

În fine, după ce au mers două ore și jumătate, apropiindu-se amiaza, se gândiră să se întoarcă la hanul *Sandy Bar*, să ia prânzul. Dar, foarte însetați de căldura moleșitoare, se opriră la o cărciumă de pe mal, la o jumătate milă de oraș.

Cățiva băutori aflați în cărciumă ocupau mese pe care se înșiruiau halbe de bere. Domnul și doamna Titbury se aşezară la o parte și se sfătuiră mai

întâi ce să comande. Porter sau bere englezescă se părea că nu le convine.

— Mi-e teamă să nu fie prea rece, observă doamna Titbury. Suntem nădușiți și ar fi primejdios.

— Ai dreptate, Kate, și o pleurezie se capătă repede, răsunse domnul Titbury.

Pe urmă, întorcându-se către cârciumar, ceru:

— Un grog cu whisky!

Cârciumarul exclamă pe dată:

— Un grog cu whisky, ați spus?

— Da, sau cu gin.

— Unde este autorizația dumneavoastră?

— Autorizația mea?... răsunse domnul Titbury, foarte uimit de această întrebare.

Și nu ar fi fost atât de mirat dacă și-ar fi amintit că Maine aparține grupului de state care au stabilit principiul prohiției alcoolului. Da, în Kansas, North Dakota, South Dakota, Vermont, New Hampshire și mai ales în Maine e interzis să se fabrice și să se vândă băuturi spirtoase, distilate sau fermentate. Singuri agenții municipali, în fiecare localitate, sunt însărcinați să le dea, contra bani, acelora care le cumpără pentru uz medical sau industrial, și după ce aceste băuturi au trecut prin expertiza unui comisar al statului. A călca legea până și printr-o cerere imprudentă era să te expui la pedepse severe, legiferate în vederea dispariției alcoolismului.

De aceea, abia rostise domnul Titbury cele câteva cuvinte de mai sus, că un om se apropie de el:

— Nu aveți autorizație?

— Nu, nu am...

— Atunci vă fac proces de contravenție.

— Contravenție?... Pentru ce anume?

— Pentru a fi cerut whisky sau gin.

Acest om era un agent, un agent în exercițiul funcțiunii, care făcea controlul obișnuit; el înscrise numele domnului și doamnei Titbury pe carnetul său și îi preveni că vor trebui să se prezinte a doua zi în fața judecătorului.

Cei doi soți se întoarseră foarte plouați la han. Și ce zi și noapte au petrecut! Dacă doamna Titbury era aceea care avusesese regretabila idee de a intra în cârciumă, domnul Titbury a avut ideea, nu mai puțin proastă, să

prefere un grog unei halbe de bere englezescă sau unui porter! La ce amendă s-au expus amândoi!... Acuzațiile și certurile ținură până în zori.

Judecătorul, un anume R. T. Ordak, era într-adevăr ființa cea mai nesuferită, cel mai arătos și totodată cel mai supărăcios om din cătii îți poți închipui. A doua zi dimineață, când contravenienții se înfațișară în cabinetul său, el nu ținu seama deloc de amabilitățile lor și îi întrebă pe scurt și cu asprime: Numele? Domnul și doamna Field. Locul unde domiciliază? Ei indică la întâmplare Harrisburg, Pennsylvania. Profesia? Rentieri. Pe urmă le trânti o amendă de 100 dolari, pentru a fi încălcat prohiția cu privire la băuturile alcoolice din statul Maine.

Era prea din cale-afară! Oricât se reținu și cu toate eforturile soției sale, care încercă în zadar să-l calmeze, domnul Titbury nu se putu slăpâni. El se înfurie, îl amenință pe judecătorul R. T. Ordak și judecătorul Ordak dublă amendă – încă o sută de dolari – pentru lipsă de respect față de justiție. Aceast supliment îl făcu și mai furios pe domnul Titbury. Două sute de dolari în plus la cheltuielile făcute până acum pentru a ajunge la capătul acestui blestemat stat Maine! Exasperat, contravenientul uită orice prudență și merse până acolo încât să sacrifice avantajul că venise incognito.

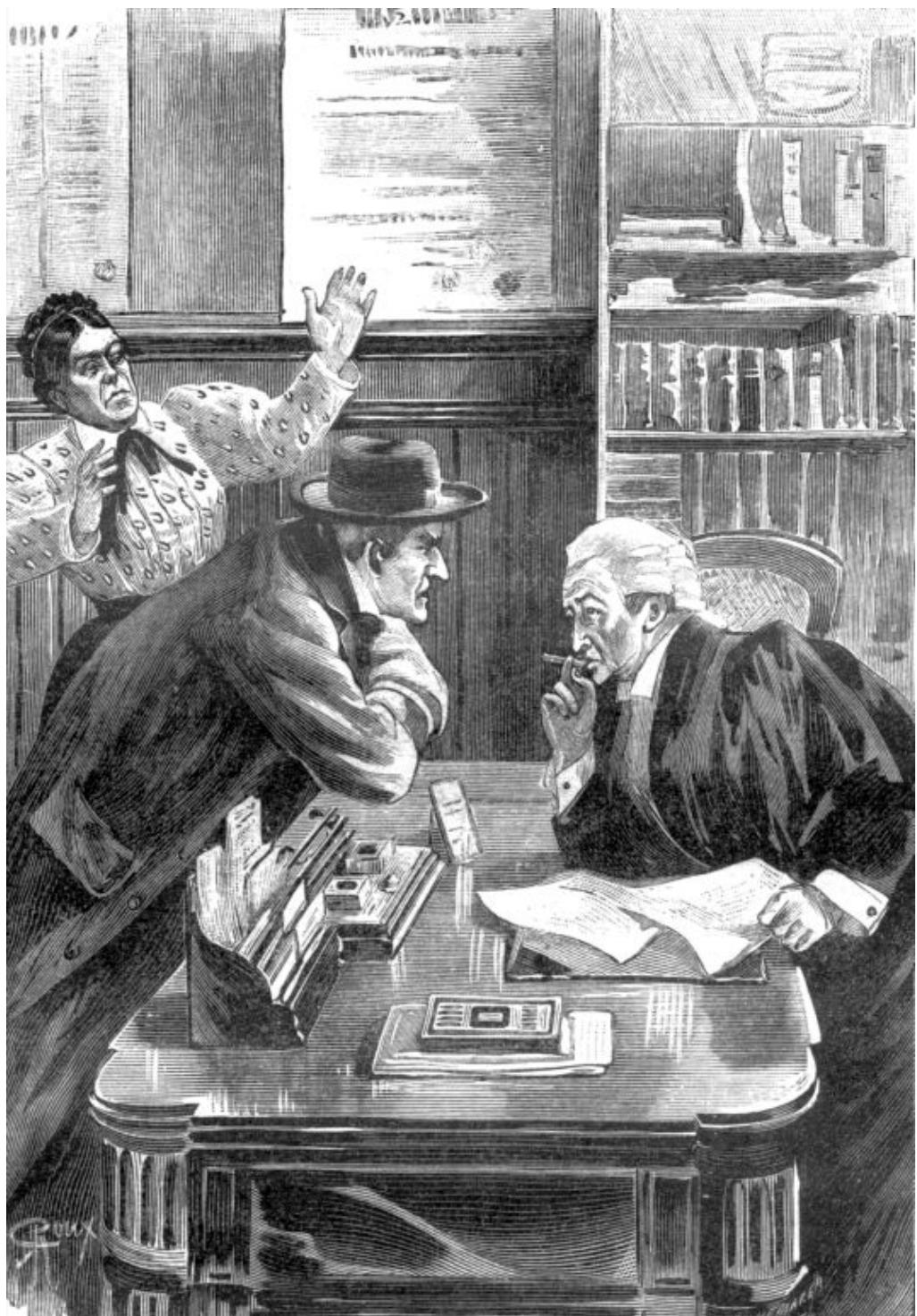
Și, cu brațele încrucișate, cu fața aprinsă, îmbrâncind-o pe doamna Titbury cu o violență neobișnuită, el se aplecă peste biroul judecătorului și îi spuse:

— Știi dumneata cu cine ai a face?

— Cu un bădăran pe care-l gratific cu trei sute de dolari amendă, deoarece continuă pe tonul acesta, replică, nu mai puțin exasperat, R. T. Ordak.

— Trei sute de dolari! exclamă doamna Titbury, căzând pe jumătate leșinată pe o bancă.

— Da, relua judecătorul, accentuând fiecare silabă, trei sute de dolari pentru domnul și doamna Field din Harrisburg, Pennsylvania.

— Ei bine, urlă domnul Titbury lovind cu pumnul în birou, află deci că eu nu sunt domnul Field din Harrisburg, Pennsylvania.

— Și atunci, cine ești?

— Domnul Titbury din Chicago, Illinois...

— Care va să zică un individ care-și permite să călătorească sub un nume fals! spuse judecătorul, ca și cum ar fi zis: «încă o infracțiune adăugată la atâtea altele!»

— Da, domnul Titbury din Chicago, al treilea jucător în meciul Hypperbone, viitorul moștenitor al imensei sale averi.

Această declarație păru să n-aibă niciun efect asupra lui R. T. Ordak. Magistratul, tot atât de cărcotaș pe cât era de imparțial, înțelegea să nu țină seama de acest al treilea partener mai mult ca de oricare marină din port.

Astfel, cu vocea șuierătoare și ca și cum ar fi supt fiecare cuvânt al său, pronunță:

— Ei bine, domnul Titbury din Chicago va fi cel care va plăti amendă de trei sute de dolari și, în plus, pentru că și-a permis să se prezinte înaintea justiției sub un nume care nu este al său, îl condamnăm la opt zile închisoare.

Asta le-ntrecu pe toate și domnul Titbury căzu la rândul său lângă doamna Titbury, prăbușită pe bancă.

Opt zile de închisoare, când în cinci zile va sosi telegrama așteptată, iar în 19 va trebui să plece din nou, pentru a se îndrepta poate spre celălalt capăt la Statelor Unite! În caz de neprezentare la data respectivă, va fi eliminat din partidă...

Iată ceea ce era mult mai grav pentru domnul Titbury decât dacă ar fi fost la căsuța cincizeci și doi, statul Missouri, în «închisoarea» din Saint-Louis. Acolo, cel puțin, ar mai fi avut posibilitatea să fie eliberat de către unul din partenerii săi, pe când în închisoarea din Calais, din voința judecătorului R. T. Ordak, el va rămâne închis până la expirarea pedepsei.

Capitolul X

Un reporter la drum

«Da, domnilor, da! Consider meciul Hypperbone ca unul din cele mai uimitoare evenimente naționale cu care se va îmbogăți istoria glorioasei noastre țări! După războiul de Independență, războiul de Secesiune, proclamarea doctrinei Monroe, aplicarea legii Mac Kinley, este faptul cel

mai marcant impus atenției lumii întregi de imaginația unui membru al *Excentric-Clubului»* Așa vorbea Harris T. Kymbale, adresându-se călătorilor din trenul care părăsea gara Chicago în ziua aceea de 7 mai. Reporterul *Tribunei*, nebun de bucurie și plin de încredere, perora umblând încolo și încocace întâi pe culoarul central al vagonului, apoi dintr-un vagon în altul, pe platforma dintre ele, apoi de la capătul până la sfârșitul garniturii, care, în mers, cu maximum de viteză, înconjura malul de sud al lacului Michigan.

Harris T. Kymbale plecase singur. După ce mulțumi acelora dintre confrății săi care doreau să-l însوțească, nu acceptă oferta lor. Nu, nici măcar un servitor – singur, singur de tot.

El, cum se vede, nu ținea să treacă neobservat ca Max Réal sau Hermann Titbury. Făcea mărturisiri tuturor și ar fi scris cu placere, pe pălăria sa: *Al patrulea partener al meciului Hypperbone!* Un alai numeros îl conduse la gară, însoțindu-l cu urale și cu urări de drum bun. Era atât de entuziast, atât de sigur de victorie! Se știa că e tot atât de descurcăreț pe cât de îndrăzneț și hotărât, așa că mai multe pariuri se și încheiaseră pentru el. L-au apreciat cu unul contra doi, și chiar contra trei, ceea ce îl măgulea, socotind că e de bun augur.

Totuși, dacă Harris T. Kymbale refuzase câțiva amici ca însوțitori în timpul peripețiilor prin care avea să treacă în deplasările sale prin Statele Unite, nu însemna că se simțea silit, după cum se vede, să se izoleze în colțul său, să cadă tăcut pe gânduri și să nu vorbească decât în sinea lui. De parte de aceasta! Toți călătorii cu care va face drumul împreună vor deveni tovarășii săi. El făcea oarecum parte din neamul celor care nu pot gândi decât atunci când vorbesc și în cursul itinerarelor nu va fi zgârcit nici la vorbă și nici la pungă. Casieria foarte bogatului ziar *Tribune* îi era deschisă și va ști să se achite cu multele interviuri, descrieri, știri, articole de tot felul pentru care peripețiile meciului îi vor furniza un amplu și interesant material.

— Dar, îl întrebă un gentleman – yankeu din cap până-n picioare – nu cumva dați o importanță prea mare partidei imaginante de W. J. Hypperbone?

— Nu, domnule, răsunse reporterul, și cred că o idee atât de originală nu putea să ia naștere decât într-un creier ultra-american.

— Aveți dreptate, spuse un mare comerciant din Chicago. Ce nebunie a iscat în Statele Unite! În timpul funeraliilor s-a putut vedea de câtă

popularitate se bucura defunctul, a doua zi după moartea sa!

— Domnule, îl întrebă o doamnă bătrână cu proteză dentară și ochelari, ghemuită într-un colț sub cuverturile ei, oare ați urmat și dumneavoastră cortegiul?

— Ca și cum aş fi fost unul din moștenitorii marelui nostru cetățean, replică negustorul din Chicago, cu o undă de mândrie în glas, și sunt cât se poate de onorat să mă întâlnesc în drum spre Detroit cu unul din viitorii săi moștenitori.

— Mergeți la Detroit?... întrebă Harris T. Kymbale, care îi dădu mâna.

— La Detroit, Michigan.

— Ei bine, domnule, voi avea plăcerea să vă însوțesc până-n acest oraș cu un viitor atât de strălucit... dar pe care nu-l cunosc... și aş dori să-l cunosc.

— Nu veți avea timp, domnule Kymbale! declară atât de aprins yankeul, încât ai fi putut să-l iezi drept unul care a pariat pe el. Ar fi să lungiți itinerarul și, vă repet, nu aveți timpul necesar...

— Totdeauna ai timp să faci totul, răsunse T. Kymbale pe un ton sigur, care nu produse o impresie defavorabilă.

Într-adevăr, toți din wagon, mândri să aibă un călător cu astfel de temperament, izbucniră în urale ale căror ecouri se auziră până la coada trenului.

— Domnule, se informă în acest moment un pastor bătrân, care, cu ochelarii pe nas, îl mâncă din ochi, sunteți mulțumit de prima dumneavoastră aruncare de zaruri?

— Da și nu, părinte, răsunse ziaristul cu glas respectuos. Da... deoarece partenerii plecați înaintea mea n-au depășit a doua, a opta și a unsprezecea căsuță, pe când eu sunt trimis de doi și patru la a șasea și de acolo la a douăsprezecea. Nu... pentru că statul New York ocupă a șasea căsuță unde este un «pod», conform jocului, un pod al Niagarei! Si mi-e prea cunoscută Niaga! Am vizitat-o până acum de douăzeci de ori! Răsuflată, vă asigur, răsuflată și cascada americană, și cascada canadiană, și Grota vânturilor, și insula Caprei!... Si pe urmă, e și prea aproape de Chicago!... Ceea ce vreau este să colind mult, să fiu târât în cele patru colțuri ale Statelor Unite, să-mi iau picioarele la spinare și să străbat mii de mile...

— Cu condiția, totuși, reluă pastorul, să fiți prezent la ora stabilită...

— Adevărat, părinte, și, credeți-mă, nu voi întârzia la întâlnire cu niciun minut!...

— Oricum, spuse un negustor de conserve al cărui obraz rumen și sănătos pleda în favoarea produselor sale, mi se pare, domnule Kymbale, că trebuie să vă felicitați pentru că după ce veți pune piciorul în statul New York plecați în statul New Mexico... Nu se prea învecinează unul cu altul.

— Aș! exclamă reporterul. Câteva sute de mile... care le despart...

— Ba sunt destule, spuse yankeul, și doar dacă ești trimis la capul Florida sau în ultimul sat al Washington-ului...

— Iată ce mi-ar place, declară Harris T. Kymbale, să traversez teritoriile Statelor Unite de la nord-vest la sud-est.

— Dar, întrebă pastorul, oare trimiterea la a șasea căsuță, unde este un «pod», nu vă obligă la plata unei prime penalizări?

— Eh, o mie de dolari nu va ruina *Tribune*. De la cascada Niagara îi voi trimite telegrafic un cec pe care se va grăbi să-l achite...

— Și asta cu atât mai mult, declară yankeul, cu cât meciul Hypperbone este pentru ziar o afacere...

— Care va deveni o afacere bună, răsunse plin de încredere în el Harris T. Kymbale.

— Sunt atât de sigur, întări negustorul din Chicago, că, dacă aș paria, aș paria pe dumneavoastră.

— Și bine ați face! replică reporterul.

Se va înțelege, după aceste răspunsuri, că încrederea în sine a jurnalistului era cel puțin tot așa de mare ca aceea a Jovitei Foley în prietena sa Lissy Wag!

— Totuși, remarcă pastorul, nu-i aşa că există un concurent care, după părerea mea, e mai de temut decât ceilalți?

— Care, părinte?

— Al șaptelea, domnule Kymbale, cel care este indicat numai prin inițialele X.K.Z...

— Acest partener de ultimă oră! exclamă ziaristul. Haida-de, el beneficiază de taina care-l înconjoară... E omul mascat după care toți gurăcască se înnebunesc... Dar până la urmă misterul va fi pătruns și, chiar dacă ar fi președintele Statelor Unite în persoană, nu va fi mai de temut decât oricare din «cei șapte»!

Nu prea era de așteptat ca președintele Americii să fie ales drept al șaptelea jucător, dar în America nimeni n-ar fi găsit deplasat ca primul

cetățean al Statului să ia parte la o astfel de luptă pentru a câștiga, în dauna concurenților, o avere de șaizeci de milioane de dolari.

Aproximativ șapte sute de mile despart Chicago de New York și Harris T. Kymbale nu trebuia să străbată decât două treimi din ele pentru a ajunge la Niagara, fără să treacă prin marea metropolă americană. Nu avea niciun chef să o viziteze pentru că o cunoștea cel puțin tot atât de bine ca și vestita cascadă unde trebuia să se prezinte.

Părăsind Chicago, după ce înconjură golful inferior al lacului Michigan, trenul intră în Indiana, care se mărginea cu Illinois la stația Ainsworth, și apoi urcă până la Michigan City. În pofida numelui său, orașul nu aparține acestui stat și este considerat ca unul din porturile statului Indiana.

Dacă optimistul reporter a ales acest drum din toată rețeaua regiunii, dacă a trecut pe la New Buffalo și s-a oprit câteva ceasuri la Jackson, important centru manufacturier cu mai mult de douăzeci de mii de suflete, dacă continua să se îndrepte spre nord-est era fiindcă a vrut să viziteze Detroit-ul unde ajunse în noaptea de 7 spre 8 mai.

A doua zi, după un somn scurt în confortabila odaie a unui hotel de unde numele său s-a împrăștiat în tot orașul, fu salutat în zori de mii de curioși, ba chiar simpatizanți, care în timpul șederii l-au urmat ca propria-i umbră. Poate că regretă că nu se putea adăposti sub vălul unui incognito, pentru a vizita pur și simplu orașul. Dar cum să scapi de celebritatea și neplăcerile ei, când ești cronicar-șef la *Tribune*, și unul din «cei șapte» ai meciului Hypperbone?

Însoțit de o mulțime numeroasă și gălăgioasă, el vizită metropola din Michigan, a cărui capitală este modestul oraș Lansing. Acest oraș prosper, născut dintr-un mic fort de etapă, fondat de francezi în 1670, își trage denumirea de Detroit din strâmtoarea, largă în acest loc de patru sute de stânci, prin care lacul Huron își varsă apele bogate în lacul Erie. În fața lui se ridică orașul canadian Windsor, suburbia sa, unde al patrulea călător se feri să pună piciorul. Abia avu timp să viziteze această metropolă de două sute de mii de locuitori care îl primiră cu entuziasm urându-i succes, cum ar fi făcut fără îndoială cu oricare alt partener.

Harris T. Kymbale plecă seara. Dacă ar fi avut dreptul să întrebuițeze căile ferate din Canada, să treacă prin sudul provinciei Ontario, ar fi putut, prin tunelul lung săpat sub fluviul Saint-Clair la vărsarea lui în lacul Huron, să ajungă mult mai direct la Buffalo și Niagara Falls. Dar teritoriul

Dominionului îi era interzis. Trebuia să intre în statul Ohio, să coboare până la Toledo, oraș în dezvoltare la capătul de sus al lacului Erie, să schimbe direcția către Sandusky, în mijlocul viilor celor mai bogate ale Americii, apoi, de-a lungul litoralului estic al lacului, să treacă prin Cleveland. Ah, ce mândrețe de oraș, cu populația sa de două sute șaizeci și două de mii de suflete, cu străzile sale umbrite de arțari, cu bulevardul său Euclide – Champs Elysées al Americii – cu cartierele etajate pe coline, cu bogățiile pe care le varsă neîncetat bazinele petrolifere ale regiunii, de care până și Cincinnati ar avea dreptul să fie gelos!

Pe urmă ajunse la Erie City din Pennsylvania, apoi ieși din acest stat prin stația Northville, pentru a intra în statul New York, zbură ca vântul prin Dunkirk, iluminat de hidrogenul puțurilor sale naturale, și în seara de 10 mai ajunse la Buffalo, al doilea oraș ca mărime al statului, unde cu o sută de ani înainte ar fi întâlnit mii de bizoni în loc de sute de mii de locuitori.

Desigur, Harris T. Kymbale făcu bine să nu zăbovească în acest frumos oraș, de-a lungul bulevardelor, al aleilor din Niagara Park, în jurul macaralelor și antrepozitelor sale, pe malurile lacului care deschide drumul apelor Niagarei. Trebuia peste 10 zile să fie în persoană la Santa Fe, capitala statului New Mexico, cale de o sută de mile, pe care trenurile nu o deserveau peste tot. A doua zi, deci, după un drum scurt de aproape douăzeci de mile, el descinse în orășelul Niagara Falls.

În pofida a tot ce putea spune reporterul despre această celebră cădere de apă, prea cunoscută și industrializată acum și cu atât mai mult în viitor, când vor fi stăpâniți cei șaisprezece milioane de cai putere ai cascadei, nici Poarta Adirondaks, acest admirabil ansamblu de defileuri, de depresiuni circulare, de păduri, care sunt pe cale să devină proprietatea statului, nici împrejurimile lui Hudson, nici parcul Central al metropolei, nici Broadway, nici podul din Brooklyn, atât de îndrăzneț construit peste râul din est, nu vor fi în stare să rivalizeze cu minunile Horseshoe Falls-ului pentru turiștii ce străbat ținuturile acestea.

Nu, nimic nu se compară cu tumultuoasa revărsare de ape a lacului Erie în lacul Ontario prin canalul niagarian! Saint-Laurent trece, spărgându-se de pintenul lui Goat Island, pentru a forma de o parte cascada americană și de cealaltă cea canadiană, în formă de potcoavă!

Și ce impresionante sunt salturile furioase la piciorul ambelor cataracte și adâncurile verzi în centrul celei de a doua, după care râul potolit își plimbă

apele sale de-a lungul a trei mile până la Suspension-Bridge, unde se dezlănțuie din nou în puhoiae înfricoșătoare.

Altădată turnul Terrapine se înălța pe stâncile din capătul Goat Islandului, încunjurate de vârtejuri ale căror spume pulverizate ajungeau până în vârful lui și formau ziua curcubeu în soare, iar noaptea curcubeu la lumina lunii. Dar a trebuit să fie dărămat, deoarece căderea de apă s-a retras cu o sută de picioare într-un secol și jumătate, și turnul ar fi căzut în prăpastie. În prezent, un pod îngust aruncat cu îndrăzneală peste zgomotosul râu îți permite să admiră în toată splendoarea sa curentul dublu al apei. Harris T. Kymbale, escortat de numeroși vizitatori americanî și canadieni, se aşeză în mijlocul acestei pasarele, având grija să nu pună piciorul în partea care aparține Dominionului. Apoi, după ce stârni uralele miilor de voci entuziaste care răzbătușă prin zgomotul căderii de apă, el reveni în orașul Niagara Falls, cu împrejurimile lui urătite de prea multe uzine. Ce vreți, utilizarea unui debit de o sută de milioane de tone pe oră nu-i glumă!

Reporterul nu începu să rătăcească prin crângurile înverzite ale insulei Caprei, nu coborî în Grota vânturilor de sub masivul insulei, nu se aventură în spatele adâncilor pânze de apă ale Horseshoe Falls-ului – ceea ce nu se poate face decât de pe malul canadian – dar nu uită să se ducă la poșta din sat, de unde expedie un cec de o mie de dolari pe numele maestrului Tornbrock din Chicago, cec pe care casierul de la *Tribune* se va grăbi să-l plătească la prezentare. După-amiază, în urma unui dejun strălucit oferit în onoarea sa, Harris T. Kymbale se întoarce la Buffalo și în aceeași seară părăsi acest oraș pentru a efectua în timpul prescris a doua parte a itinerarului său.

În momentul când se urcă în vagon, primarul orașului, onorabilul H. V. Exulton, îi zise cu o voce gravă:

— O dată nu-i păcat, dar nu vă mai amuzăți să hoinăriți cum ați făcut-o până acum!

— Și dacă mie-mi place?! replică Harris T. Kymbale, care nu prea gusta observațiile, chiar dacă veneau de sus. Mi se pare că am dreptul...

— Nu, domnule... nu mai mult decât îl are un pion pe masa de şah...

— Ei! Cred că sunt propriul meu stăpân.

— Eroare profundă, domnule! Aparțineți acelora care au pariat pe dumneavoastră și eu am pus 5.000 de dolari.

În fond, onorabilul H. V. Exulton avea dreptate și, în propriul său interes, cronicarul lui *Tribune*, chiar dacă reportajele sale ar fi suferit, nu trebuia să aibă decât o singură preocupare: să ajungă la postul său cât mai repede și pe căile cele mai scurte.

De altfel, Harris T. Kymbale n-avea ce să mai afle în statul New York, vizitat de mai multe ori de el. Între metropola sa și Chicago comunicațiile sunt tot atât de ușoare pe cât sunt de numeroase. O singură zi le e de ajuns americanilor, ale căror trenuri dețin recordul a mii de mile în douăzeci și patru de ore, să facă această călătorie.

În fond, Harris T. Kymbale nu avea de ce să regrete zarurile de început. După statul New York nu era el oare trimis în statul New Mexico, unde curiozitatea sa de turist va putea fi satisfăcută? Era de presupus că prin capriciul zarurilor vor fi expediați aici mai mulți dintre jucătorii meciului – care nu vizitaseră încă acest ținut – ca de exemplu Hermann Titbury, Lissy Wag și inseparabila ei Jovita Foley.

Statul New York este primul din Confederație ca densitate a populației, numărând nu mai puțin de șase milioane de locuitori, deși este al 29-lea ca întindere, cu suprafața sa de patruzeci și nouă mii de mile pătrate. «Empire State», după cum i se spune uneori, are forma unui triunghi cu laturile drepte, alese în mod arbitrar în lipsă de frontiere naturale.

E adevărat, partenerii care ar veni aici ca și Harris T. Kymbale n-ar avea posibilitatea să rămână cele două săptămâni dintre trageri. Ca și dânsul, după ce vor fi făcut act de prezență pe puntea Niagarei, vor fi obligați să ajungă la Santa-Fe, capitala statului New Mexico. Dacă în cel mai bun caz ar merge până la New York, celelalte orașe tot nu vor primi vizita lor. Cu toate acestea, cele mai multe meritau să fie văzute. Albany, sediul legislaturii, populat de o sută de mii de locuitori, mândru de muzeele sale, de școlile, de parcurile, de palatul său, care nu a costat mai puțin de douăzeci de milioane de dolari; Rochester, orașul făinii, manufacturier prin excelență și înlesnit foarte mult în producția sa industrială de către mănoasele căderi de apă ale fluviului Genesee; Syracusa, oraș bogat în sare, pe care i-o furnizează inepuizabilele saline Onondaga – și multe altele, o întreagă familie de orașe, pe care statul le poate arăta cu o întemeiată mândrie.

Dacă ai vizitat metropola și încă e ceva: «merită drumul», cum se spune. Trebuie să vezi New York-ul, între Hudson și East-river, aşezat pe peninsula

Manhattan, pe o întindere de o sută șase kilometri pătrați, adică douăsprezece mii de hectare, și care va ocupa trei sute șaizeci – mai mult decât Paris și Londra – când Brooklyn și Long Island vor fi reunite într-un singur municipiu. Trebuie să admir monumentele sale, bulevardele, mia sa de biserici; Fifth Avenue, lung de șapte mile, catedrala Saint-Patrice, construită din marmoră albă, Central Park, de trei sute patruzeci și cinci de hectare, cu peluze, arbori, curs de apă și unde ajunge marele apeduct din Croton, podul Brooklyn pe East-river, în aşteptarea aceluia care va traversa Hudsonul, portul său cu un trafic comercial de opt sute de milioane dolari, golful vast, plin de insule, între altele Bedloe's Island, unde se află gigantica statuie a lui Bartholdi «Libertatea luminând lumea».

Dar, o spunem din nou, toate aceste minunății nu ar fi avut pentru cronicarul-șef al lui *Tribune* atracția noutății. După vizita la Niagara, se va conforma în mod minuțios itinerarului său, fără a se abate de la el.

Într-adevăr, era 11 mai și trebuia să fie la Santa-Fe cel mai târziu la 21, înainte de amiază. Iar două state despărțite de o mie cinci sute până la o mie șase sute de mile unul de altul nu sunt tocmai învecinate.

Părăsind Buffalo, Harris T. Kymbale își propusese să revină la Chicago, pentru a folosi Grand Trunk înspre vest. Dar cum nu se bifurca nicio linie ferată care să-l ducă direct la Santa-Fe, ar fi fost o greșală, căci ar fi trebuit să facă un drum foarte lung cu diligenta, în mijlocul unei regiuni prost deservită din punctul de vedere al transporturilor.

Noroc de confrății săi de la *Tribune* care, după un studiu amănunțit al acestei părți a Far Westului. Au alcătuit un itinerar, indicându-i-l printr-o telegramă expediată la Buffalo. Telegrama suna astfel:

Să revină de la Niagara Falls la Buffalo, să coboare din nou până la Cleveland. Să traverseze oblic Ohio prin Columbus și Cincinnati, Indiana prin Laurencebourg, Madison, Versailles și Vincennes, Missouri prin Salem, Belley și Saint-Louis. Va alege linia din Jefferson pentru Kansas City. Să străbată Kansas pe linia ferată de la sud prin Laurence, Emporia, Toledo, Newton, Hutehinson, Plum Buttes, Fon Zarah, Larned, Petersburg, Dodge City, Fort Atkinson, Sherbrooke, apoi estul Colorado-ului prin Grenada și Las Arimas. Va lua apoi trenul la Pueblo și prin Trinidad va ajunge la Clifton, pe frontieră New Mexic-ului. În fine, prin Cimarron, Las Vegas și Galateo, va sosi până la mica linie ferată care urcă la Santa-Fe. Să

nu uite că semnatarul acestei telegrame a pariat o sută de dolari pe el și că orice alt itinerar ar putea să-l facă să-i piardă.

BRUMAN S. BICKHORN

Secretarul redacției

Cum ar fi putut acela din «cei șapte», pe care prietenii săi îl serveau cu atâtă zel ușurându-i cu atâtă precizie îndeplinirea misiunii, să nu aibă cele mai mari șanse să ajungă primul?... Da, fără îndoială, dar cu condiția să urmeze sfatul onorabilului H. V. Exulton, adică să nu zăbovească cu admirarea inopportună a unor priveliști.

«În regulă, bunul meu Bickhorn, voi urma acest itinerar, își zise Harris T. Kymbale, și nu-mi voi permite nici cea mai mică abatere! Cât despre trenuri, să n-ai grija. Fii liniștit, amabile secretar de redacție, dacă vor fi întârzieri ele nu se vor datora zăpăcelilor mele, nici neglijenței, și cei o sută de dolari ai tăi vor fi tot aşa de energetic apărați ca și cei cinci mii ai înălțimii-sale, primul magistrat din Buffalo! Nu uit că port culorile ziarului *Tribune!*»

Un jocheu nu s-ar fi exprimat mai bine. Acest jocheu, e drept, era mai degrabă un centaur și alerga pe cont propriu. Și astfel, printr-o judicioasă combinare a mersului trenurilor, fără să se grăbească, odihnindu-se noaptea în cele mai bune hoteluri, Harris T. Kymbale traversă în șasezeci de ore cele cinci state – Ohio, Indiana, Illinois, Missouri, Kansas și Colorado – și se opri în 19 seara la stația Clifton, la frontieră statului New Mexico. Acolo, dacă reporterul nu schimbă decât cinci sute patruzeci și șase de străngeri de mâna, este pentru că nu existau decât două sute șaptezeci și trei de bimani în sătulețul pierdut în imensele șesuri ale Far Westului.

Era sigur că o să petreacă o noapte odihnitoare la Clifton. Dar când coborî din vagon, care nu-i fu dezamăgirea auzind că, din cauza unor importante reparații, circulația trenurilor va fi întreruptă timp de câteva zile. Mai erau încă o sută douăzeci și cinci de mile până la Santa-Fe și nu mai dispunea decât de treizeci și șase de ore pentru ca să le parcurgă. Înțeleptul Bruman S. Bickhorn nu prevăzuse acest lucru.

Din fericire, la ieșirea din gară, Harris T. Kymbale se găsi în fața unui individ, jumătate american, jumătate spaniol, care îl aștepta. Cum îl văzu pe reporter, el pocni de trei ori din bici – întreită detunătură – de care probabil se servea de obicei pentru a-i saluta pe oameni. Apoi, într-o limbă care o imita mai mult pe cea a lui Cervantes²³ decât a lui Cooper²⁴, întrebă:

— Harris T. Kymbale?
— Eu sunt.
— Vreți să vă duc până la Santa-Fe?
— Mai întrebî?!...
— S-a făcut.
— Cum te numești?
— Isidorio.
— Isidorio îmi place.
— Uite colo trăsura mea gata de plecare.
— Să plecăm și nu uita, prietene, că dacă o trăsură merge datorită cailor, ea ajunge datorită vizitului.

Spaniolul-american înțelesese oare în întregime tâlcul acestui aforism? Poate...

Era un om de vreo patruzeci și cinci de ani, cu obrazul tuciuriu, cu ochiul ager, cu înfățișarea mupalită, unul din acei șireți care nu se lasă păcăliți ușor. Era mândru că duce un personaj care avea o șansă din șapte să prețuiască șasezeci de milioane de dolari, lucru de care reporterul nu se îndoia, cu toate că nimic nu era mai puțin sigur.

Harris T. Kymbale era singur în trăsură. Nu era o diligență cu șase cai, ci o simplă brișcă, urmând să schimbe caii, la popasuri. Porniră pe drumul desfundat al Aubeys'-Trail-ului, brăzdat de numeroasele albii ale puhoaielor peste care se trece prin pasuri, luând merinde la opriri și odihnindu-se numai câteva ore noaptea.

A doua zi, în zori, brișca străbătuse patruzeci de mile prin Cimarron, de-a lungul poalelor Munților Albi, fără să fi avut vreo întâlnire neplăcută. De altfel, apașii, comanșii sau alte triburi de piei roșii, care mișunau altădată prin regiune, nu mai erau de temut, unele căpătând de la guvernul federal dreptul de a-și păstra independența.

După-amiază, trăsura depășise Fort Union și Las Vegas și intra în defileurile din Mora Peaks, cărare de munți grea, periculoasă chiar, în orice caz nu prea potrivită unui mers iute. Într-adevăr, după ce treci de șesurile joase, trebuie să urci șapte-opt sute de stâncjeni, Santa-Fe având această altitudine deasupra nivelului mării.

Dincolo de enorma spinare a New Mexic-ului, se întinde valea scăldată de numeroșii afluenți ai fluviului Rio Grande del Norte, unul dintre cele mai mărețe cursuri de apă de pe versantul de est al Americii. Aici începe calea

importantă care merge de la Chicago la Denver, înlesnind comerțul cu provinciile Mexicului.

În timpul acelei nopți, de la 20 la 21, brișca înainta destul de încet și destul de greu.

Nerăbdătorul călător se temu, nu fără temei, că nu va ajunge la timp. Ca urmare, neîncetate îndemnuri și mustrări, adresate flegmaticului Isidorio.

— Văd că stai pe loc...

— Ce vreți, domnule Kymbale, n-avem decât roți și ne-ar trebui aripi...

— Dar nu înțelegi că trebuie să fiu la 21 la Santa-Fe?...

— Bun, dacă nu sunteți atunci, vom ajunge o zi după.

— Dar va fi prea târziu...

— Calul meu și cu mine vom face tot ce ne stă în putință și nu se poate cere mai mult de la un animal și de la un om...

Într-adevăr, nu era vorba de rea-voință din partea lui Isidorio, care nu se crăța deloc.

Atunci Harris T. Kymbale crezu că trebuie să-l intereseze mult mai direct în partida pe care o juca. În timp ce calul se istovea cu urcușul unuia din cele mai abrupte defileuri ale lanțului de munți, în mijlocul unei păduri dese de arbori verzi, mergând pe serpentinele unui labirint plin de pietre și trunchiuri doborâte de vreme, el îi zise vizituiui:

— Isidorio, am să-ți fac o propunere.

— Faceți-o, domnule Kymbale.

— O mie de dolari pentru tine... dacă sunt mâine dimineață la Santa-Fe...

— O mie de dolari, ați spus? replică hispano-americanul, clipind din ochi.

— O mie de dolari... cu condiția, bineînțeles, să câștig partida.

— Ați spus, rosti Isidorio, cu condiția să...

— Desigur.

— Fie... e bine și aşa, și iuți pasul calului cu o întreită lovitură de bici. La miezul nopții, brișca nu ajunsese încă la înălțimea trecătorii și îngrijorarea lui Harris T. Kymbale crescă de două ori pe atât. De aceea, nemaiputându-se stăpâni, îl bătu pe umăr pe vizitui:

— Isidorio, am o nouă propunere...

— Faceți-o, domnule Kymbale.

— Zece mii... da, zece mii de dolari... dacă ajung la timp...

— Zece mii... ați spus?... repetă Isidorio.

- Zece mii...
- Și tot în caz de câştigați partida?
- Bineînțeles.

Pentru a coborî din nou lanțul de munți, dar nu până la Galisteo, spre a da de micul drum de cale ferată – ceea ce l-ar fi făcut să piardă din timp – apoi spre a merge de-a lungul văii râului Chiquito și a ajunge la Santa-Fe, adică vreo cincizeci de mile, nu mai aveau decât douăsprezece ore.

E drept, drumul era practicabil, cu puțin urcuș, și era greu să ai un cal mai bun decât cel de la popasul Tuos. Așadar, puteau ajunge la timp, cu condiția însă să nu întârzie niciun minut și dacă vremea rămânea bună. Noaptea era minunată, cu o lună mare de parcă ar fi fost comandată telegrafic de către binevoitorul Bickhorn, un aer plăcut, o briză usoară și înviorătoare din nord. Vor porni cu vântul din spate, care cel puțin nu bătea împotriva mersului briștii. Calul tropăia de nerăbdare la poarta hanului, un animal focus din rasa mexican-americană, crescut în ranch-urile provinciilor vestice.

Cât despre cel ce ținea hățurile, nu s-ar fi putut găsi unul mai bun. Zece mii de dolari curați, dați de o mâna darnică! Nu întrevăzuse strălucirea unei asemenea sume nici în visurile sale cele mai nebunești! Și cu toate astea, Isidorio – după cum vedea Harris T. Kymbale – nu părea atât de uluit pe cât ar fi trebuit să fie de norocul ce dăduse peste el. De aceea, în momentul plecării, reporterul îi șopti la ureche:

- Isidorio, nu mai e vorba acum de zece mii de dolari...
- Vă luați înapoi făgăduiala? exclamă cu un glas aspru Isidorio. Ia te uită...
- Nu, prietene, nu, dimpotrivă! O sută de mii de dolari să fie ai tăi... dacă ajungem înainte de amiază la Santa-Fe...
- O sută de mii de dolari... ați spus? repetă Isidorio, cu ochiul stâng închis pe jumătate. Apoi adăugă:
- Tot... dacă ieșiți câștigător?...
- Da... dacă ies câștigător.
- N-ați putea să-mi scrieți asta pe o bucată de hârtie, domnule Kymbale, numai câteva cuvinte...
- Cu semnătura mea?
- Cu semnătura și parafa dumneavoastră.

Se înțelege de la sine că, într-o afacere de o asemenea importanță, niște simple vorbe nu puteau ajunge. Fără să șovăie, Harris T. Kymbale scoase

carnetul și scrise pe una din foi că se angajează să dea o sută de mii de dolari domnului Isidorio din Santa-Fe, angajament care va fi respectat întocmai dacă reporterul devinea unicul moștenitor al lui William J. Hypperbone. Apoi semnă, parafă și dădu hârtia destinatarului ei. Isidorio o luă, o citi, o împături cu grijă, o băgă în buzunar și zise:

— La drum!

Ah, ce galop nebunesc! Calul zbura ca vântul și târa într-o cursă vertiginoasă trăsura, de-a lungul fluviului Chiquito. Și cu toate aceste eforturi, cu riscul de a sfărâma vehiculul, de a-l răsturna în fluviu, n-au ajuns la Sante-Fe decât la douăsprezece fără zece minute.

Capitala nu are mai mult de șapte mii de locuitori. Dacă New Mexico era anexat la teritoriul Republicii federale din 1850, admiterea sa în numărul celor cincizeci de state nu data decât de câteva luni – ceea ce permisese excentricului defunct să-l plaseze pe harta sa.

De altfel, el rămăsese sădит spaniol prin obiceiuri și aspect, iar caracterul anglo-american nu se impunea repede. În ceea ce privește Santa-Fe, așezarea sa în mijlocul zăcămintelor de argint îi asigura un viitor prosper. După spusele locuitorilor, orașul se află chiar pe un fundament masiv de argint, și s-a putut extrage din solul străzilor sale un mineral care valora până la două sute de dolari tonă.

Oricum o fi, orașul oferă puține atracții turistilor, în afara de ruinele unei biserici, clădită de spanioli înainte cu aproape trei secole, și un «Palat al guvernatorului», clădire modestă cu un singur nivel, ornamentată de o galerie susținută de mici coloane de lemn. Casele, spaniole și indiene, sunt construite din adob sau cărămidă nearsă; unele din ele nu formează decât un cub de zidărie, în care sunt tăiate pervazuri neregulate, cum se pot întâlni în așezările indigene.

Harris T. Kymbale se bucură de aceeași primire ca pe întregul parcurs. Dar nu avu timp să răspundă celor șapte mii de mâini întinse spre el decât printr-un «mulțumesc», adresat tuturor. Într-adevăr, se făcuse ora unsprezece cincizeci și trebuia să fie la oficiul poștal înainte ca orologiul municipal să fi bătut ora douăsprezece.

Două telegrame îl așteptau expediate în dimineața aceea, aproape în același timp, din Chicago. Prima, semnată de maestrul Tornbrock, îi notifica o două aruncare de zaruri care îl privea. Prin zece, din cinci și cinci, al patrulea partener era trimis la căsuța douăzeci și două, South Carolina. Ei

bine, acest cutezător și neobosit traveller²⁵, care visa itinerare neobișnuite, nu-și putea dori altceva mai bun. Avea o mie cinci sute de mile de străbătut, îndreptându-se spre versantul Atlantic al Statelor Unite. El își permise această reflecție:

— Până în Florida aş fi avut câteva sute de mile în plus!

La Santa-Fe, hispano-americanii au vrut să sărbătorescă prezența compatriotului lor, organizând întruniri, banchete și alte ceremonii de acest fel. Dar, spre marele său regret, reporterul șef al lui *Tribune* refuză. Era pătit și deci hotărât să țină seama de sfaturile onorabilului primar din Buffalo, să nu întârzie sub niciun pretext, să călătorescă pe drumul cel mai scurt, neavând decât să se plimbe după ce sosește la țintă. În plus, ultima telegramă, trimisă de precautul Bickhorn, conținea un nou itinerar, nu mai puțin bine studiat decât cel precedent, pe care confrății săi îl rugau să-l urmeze, plecând cât mai devreme. De aceea se decise să părăsească în aceeași zi capitala statului New Mexico.

Vizitiii orașului știau ce făcuse pentru Isidorio acest călător extrem de generos. Nu-i rămase decât să aleagă pe cine voia, căci toți îi oferiră serviciile în speranța că vor fi la fel de bine răsplătiți ca tovarășul lor. Fără îndoială, e de mirare că Isidorio nu a vrut să aibă cinstea – deși era aproape dreptul său – de a-l duce la prima linie de cale ferată, și nu s-a gândit că – mai știi! – poate va adăuga altă sută de mii de dolari la cei făgăduiți...

Dar probabil că acest om practic era tot așa de obosit pe cât era de satisfăcut. El veni totuși să-și ia rămas bun de la ziarist care, după ce sențelesese cu un alt vizitru, se pregătea să plece chiar la trei după-masă.

— Ei, dragul meu, îi zise Harris T. Kymbale, cum îți merge?

— Bine, domnule.

— Uite, nu cred că m-am achitat față de tine, doar asociindu-te la șansa mea...

— Preabunule domn Kymbale, nu merit...

— Da, da, trebuie să-ți mulțumesc de mii de ori deoarece fără zelul tău, fără devotamentul tău aş fi ajuns prea târziu, aş fi fost scos din partidă și pentru asta n-au lipsit decât zece minute.

Isidorio ascultă aceste laude, liniștit și zeflemitor cum îi era felul, și zise:

— Dacă sunteți mulțumit, atunci sunt și eu...

— Și unde-s doi puterea crește, cum se spune, Isidorio... Păstrează cu grijă hârtia pe care ți-am semnat-o. Apoi, când vei auzi că sunt proclamat în lumea întreagă învingător în meciul Hypperbone – fără îndoială că până atunci calea ferată va fi repusă în funcțiune – pleacă la Clifton, ia trenul, vino la Chicago și treci pe la casierie!... Fii fără grijă, voi onora semnătura mea!

Isidorio dădu din cap, își frecă fruntea, clipi din ochi cu înfățișarea unui om destul de nehotărât, care vrea să spună ceva dar se codește să facă.

— Vorbește, îi spuse Harris T. Kymbale, oare nu te simți destul de răsplătit?

— Ba da, sigur că da, răspunse Isidorio. Dar cei o sută de mii de dolari... îi primesc numai... dacă veți fi câștigător...

— Gândește-te, prietene, gândește-te! Ar putea fi altfel?

— De ce nu?...

— De! Aș fi oare în stare să-ți plătesc o asemenea sumă dacă n-aș pune mâna pe moștenire?...

— Ah, înțeleg, domnule Kymbale... Înțeleg foarte bine. Dar... aș prefera...

— Ce anume?

— O sută de dolari peșin.

— O sută în loc de o sută de mii?...

— Da, răspunse liniștit Isidorio. Ce vreți, nu-mi place să mă bizui pe noroc... și o sută de dolari curați pe care mi i-ați da imediat... ar fi un lucru serios...

Pe legea mea – și poate că în fond regreta generozitatea sa – Harris T. Kymbale scoase din buzunar o sută de dolari și îi dădu acestui înțelept, care rupse biletul și înapoie bucățile.

Reporterul plecă însotit de zgomotoase urări de drum bun și dispărut în galop pe strada mare a orașului Santa-Fe. De data aceasta, noul vizitru se va arăta mai puțin filosof decât camaradul său dacă se va ivi prilejul.

Când Isidorio fu întrebat cum de luase o asemenea hotărâre, răspunse:

— Ei bine, o sută de dolari... sunt o sută de dolari... Apoi... n-am avut încredere! Un om atât de sigur pe el... Vedeți... n-aș paria nici douăzeci de cenți pe capul lui!

Capitolul XI

Temerile Jovitei Foley

Lissy Wag, datorită numărului său de ordine, trebuia să plece a cincea. Nouă zile vor mai trece între data când Max Réal a părăsit Chicago și cea când și dânsa va lăsa în urmă metropola din Illinois.

Vai, în ce stare de nerăbdare petrecu ea această nesfârșită săptămână sau, mai bine spus, o petrecu Jovita Foley în locul ei! Lissy Wag nu reușea să-o calmeze. Nu mai mâncă, nu mai dormea, nu mai trăia. Pregătirile fuseseră făcute chiar a doua zi după prima aruncare de zaruri, la 1 ale lunii, la opt dimineață. 48 de ore mai târziu, ea o obligă pe Lissy Wag să-o însوtească până la sala *Auditorium*, unde a doua aruncare trebuia să se facă în prezența unui public totdeauna la fel de numeros, totdeauna la fel de emoționat. Pe urmă se anunță rezultatul aruncărilor a treia și a patra, la datele de 5 și 7 mai. Mai rămâneau două zile și soarta se va pronunța cu privire la nedespărțitele prietene care nu mai alcătuiau decât o singură ființă. Să ne înțelegem totuși: Jovita Foley o trăgea după sine pe Lissy Wag, aceasta fiind redusă la rolul de mentor, prudent și rezonabil, pe care nu-l ascultă niciodată.

N-are rost să mai spunem că domnul Marshall Field dăduse concediu ajutoarei de casieră și primei sale vânzătoare încă de la 16 aprilie, a doua zi după citirea testamentului. Ambele domnișoare nu trebuiau să mai meargă la magazinul din Madison Street, ceea ce o neliniștea oarecum pe cea mai cuminte, căci dacă, nu-i aşa, absența ținea săptămâni sau luni de acum încolo, patronul se va putea oare lipsi de serviciile lor?...

— Am greșit, rostea mereu Lissy Wag.

— Bineînțeles, răspunde Jovita Foley, și vom continua să greşim, atât cât va fi nevoie.

Acesta zise, neastâmpărata și focoasa Jovita nu înceta să umble încoace și încolo în micul apartament din Sheridan Street. Ea deschidea una valiză cu rufărie și costume de călătorie și se asigura că nu uitase nimic pentru o deplasare care putea fi de lungă durată, apoi începea să numere iar și iar banii disponibili – toate economiile lor preschimbate în bancnote și aur, pe care hotelurile, trenul, trăsurile, neprevăzutul le vor înghiți spre marea mâhnire a Lissyei Wag. Pe urmă vorbea despre toate acestea cu locatarii, atât de numeroși în uriașul stup de 17 etaje din Chicago, unde locuiau. Cobora cu ascensorul și urca din nou imediat ce auzea vreo știre, apărută în presă și strigată de vânzătorul de ziare de pe stradă.

— Ah, draga mea, spuse ea într-o zi, domnul Max Réal a plecat, dar unde o fi... Nici măcar n-a făcut cunoscut itinerarul său spre Kansas!

Și într-adevăr, cei mai ișteți copoi ai cronicii locale n-au dat de urma Tânărului pictor, despre care nu se putea ști nimic înainte de 15, adică cu o săptămână înainte după ce Jovita Foley și Lissy Wag vor porni să cutreiere marile drumuri ale Statelor Unite.

— Ei bine, ca să vorbesc deschis, zise Lissy Wag, dintre toți partenerii noștri cel mai mult mă interesează acest Tânăr.

— Pentru că ți-a urat drum bun, nu-i aşa? răspunse Jovita Foley.

— Și pentru că mi se pare demn să fie alesul soartei.

— După tine, cred...

— Nu, înaintea mea.

— Înțeleg. Dacă n-ai face parte din «cei șapte», răspunse Jovita, ai dori să iasă el câștigător.

— Doresc și-așa!

— Se înțelege, dar cum faci parte dintre jucători și eu de asemenea, în calitate de cea mai bună prietenă a ta, înainte de a te ruga să câștige Max Réal, roagă-te pentru mine. De altfel, ți-o repet, nu se știe unde este artistul nostru, nu departe de Fort Riley cred... dacă vreun accident nu l-o fi...

— Să sperăm că nu, Jovita...

— Să sperăm că nu, se înțelege... se înțelege, draga mea!

Adesea Jovita Foley riposta cu aceste cuvinte, ironice în gura ei, la remarcile temătoarei Lissy Wag.

Apoi, provocând-o din nou, îi spunea:

— Nu-mi vorbești niciodată de groaznicul Tom Crabbe care a plecat la drum cu conducătorul său... spre Texas, parcă. Oare te rogi să câștige și acest crustaceu?

— Mă rog, Jovita, ca soarta să nu ne trimeată în regiuni prea depărtate...

— Lissy!

— Vezi, Jovita, nu suntem decât niște biete femei și un stat vecin ne-ar conveni mai bine.

— De acord, Lissy, și totuși dacă soarta nu se va purta cu mănuși într-atât încât să ne cruce slăbiciunea... dacă ne expediază până la Oceanul Atlantic... la Oceanul Pacific sau în Gulful Mexic, vom fi nevoite să ne supunem.

— Ne vom supune, de vreme ce vrei tu, Jovita.

— Nu că vreau eu, dar pentru că trebuie, Lissy. Tu nu te gândești decât la plecare, niciodată la sosire... la marea sosire... la cea de-a șaizeci și treia căsuță, în timp ce eu mă gândesc la asta zi și noapte! Apoi la întoarcerea la Chicago... unde milioanele ne așteaptă în casa de bani a excelentului notar...

— Da!... Faimoasele milioane ale moștenirii... zise Lissy Wag, surâzând.

— Uite, Lissy, ceilalți parteneri le-au acceptat fără atâtea mofturi! Oare soții Titbury nu sunt în drum spre statul Maine?...

— Sărmanii oameni, îi plâng!...

— Ah, până la urmă mă scoți din sărite! exclamă Jovita Foley.

— Și tu dacă nu te liniștești, dacă continui să te enervezi, cum o faci de o săptămână încوace, te vei îmbolnăvi și voi rămâne să te îngrijesc, te previn...

— Eu bolnavă?!... Ești nebună!... Nervii sunt cei care mă susțin, care îmi dau tărie, și voi fi nervoasă tot timpul călătoriei!

— Fie, Jovita, dar atunci, dacă nu vei cădea tu la pat... voi fi eu aceea...

— Tu, tu... ei bine... vezi să nu fii bolnavă! exclamă foarte buna și foarte exuberanta domnișoară, care o îmbrățișa pe Lissy Wag.

— Atunci fii calmă, o rugă Lissy Wag răspunzând sărutărilor ei, și totul va merge bine!

Jovita Foley, nu fără mare greutate, reuși să se stăpânească, înfricoșată la gândul că prietena ei ar putea fi bolnavă în ziua plecării.

În ziua de 7, dimineața, revenind de la *Auditorium*, Jovita Foley aduse vestea că al patrulea partener, Harris T. Kymbale, obținând cifra șase, va merge întâi în statul New York, la podul Niagara și de acolo la Santa-Fe, New Mexico.

Lissy Wag făcu observația că reporterul de la *Tribune* avea de plătit o penalizare..

— Asta-i un fleac pentru ziarul lui! replică prietena sa.

— Da, Jovita, dar pentru noi nu ar fi, dacă am fi obligate să plătim o mie de dolari la începutul... sau chiar în cursul călătoriei!

Cealaltă îi răspunse, ca de obicei, printr-o mișcare a capului, care însemna în mod clar: «Aşa ceva nu se va întâmpla... Nu! Aşa ceva nu se va întâmpla!»... În fond, o asemenea posibilitate o neliniștea cel mai mult, cu toate că nu voia să lase să se vadă acest lucru. Noapte de noapte, în timpul unui somn neliniștit care îl tulbura și pe al Lissyei Wag, ea visa cu voce tare

poduri, hanuri, labirint, puțuri, încisori – căsuțele nefaste în care trebuiau plătite penalizări simple, duble, triple, pentru a putea juca mai departe.

În fine sosi 8 mai și a doua zi cele două tinere călătoare vor pleca la drum...

Numai cu cărbunii aprinși pe care Jovita Foley stătea de o săptămână se putea încalzi o locomotivă rapidă, care să le ducă la capătul Americii.

Se înțelege de la sine că Jovita Foley cumpărase un ghid general de călătorie prin Statele Unite, cel mai bun și complet dintre *Guidebooks*, pe care-l răsfoia, îl citea, îl recitea fără încetare, cu toate că nu avea încă de ce să studieze unul sau altul dintre itinerare.

De altfel, pentru a fi ținut la curent, era destul să consulți ziarele metropolei sau ale oricărui alt oraș. S-au stabilit imediat legături cu fiecare stat ieșit la sorți și mai ales cu fiecare din localitățile indicate în nota lui William J. Hyperbone. Poșta, telefonul, telegraful funcționau la orice oră. Ziarele de dimineață, ziarele de seară conțineau coloane de informații mai mult sau mai puțin adevărate, ba chiar, trebuie să recunoaștem, mai mult sau mai puțin fanteziste. E drept că cititorul, cumpărător ori abonat, este totdeauna de acord asupra acestui lucru: mai bine o știre falsă decât niciun fel de știre.

În rest, informațiile depindeau, se înțelege, de parteneri și de modul lor de a proceda. Astfel, în ceea ce-l privea pe Max Réal, informațiile puteau să nu fie serioase, căci el nu-și dezvăluise proiectele nimănuia, cu excepția mamei sale.

Nefind semnalat cu Tommy la Omaha, apoi la Kansas City, la debarcarea sa de pe *Dean Richmondy* reporterii i-au căutat în zadar urma, dar nu se știa ce se întâmplase cu el.

Tot aşa, o mare taină învăluia și pe Hermann Titbury. Nimeni nu avea nicio îndoială că plecase cu doamna Titbury în ziua de 5, și în locuința din Robey Street nu se mai afla decât servitoarea, namila feminină pomenită mai înainte. Dar ceea ce nu se știa era că porniseră la drum sub un nume de împrumut, și cronicarii se străduiau în zadar să dea de ei. Probabil nu vor exista știri precise despre cei doi soți decât în ziua când vor sosi la poșta din Calais pentru a-și lua telegrama.

Veștile de la Tom Crabbe erau mult mai numeroase. Plecat în 3 din Chicago, în fața tuturor, Milner și tovarășul său au fost văzuți și intervievați în principalele orașe ale itinerarului și ultima oară la New-Orleans unde se

îmbarcaseră pentru Galveston în Texas. *Freie Presse* avu grijă să remarce, în această privință, că steamer-ul *Sherman* era de naționalitate americană, adică o parte din însăși patria-mamă. Și într-adevăr, cum era interzis partenerilor să părăsească teritoriul național, era bine să nu se facă traversarea pe un vas străin, chiar dacă acest vapor se găsea în apele Federației.

Cât despre Harris T. Kymbale, știrile despre el nu lipseau. Ploua cu ele ca în aprilie, căci el nu făcea economie de telegramme, articole sau scrisori care puteau să servească lui *Tribune*. A fost cunoscută astfel trecerea lui prin Jackson, apoi prin Detroit și cititorii așteptau cu nerăbdare detalii despre receptiile care se organizau în onoarea sa la Buffalo și Niagara Falls.

Sosi ziua de 7 mai. A doua zi maestrul Tornbrock, asistat de Georges B. Higginbotham, va proclama în sala *Auditorium* rezultatul celei de a cincea aruncări de zaruri.

Încă treizeci și șase de ore și Lissy Wag își va cunoaște soarta. E lesne de închipuit prin ce neliniște a trecut în aceste două zile Jovita Foley, ba chiar se abătură asupra ei griji foarte mari.

Într-adevăr, în noaptea de 7 spre 8, pe Lissy Wag începu s-o doară foarte tare gâtul și, având un acces de febră, trebui s-o trezească pe prietena ei care dormea în camera de alături.

Jovita Foley se sculă imediat, îi dădu primele îngrijiri, îi prepară o băutură caldă și calmantă, o acoperi bine să nu-i fie frig, repetând cu o voce liniștită:

— N-o să fie nimic, draga mea, n-o să fie nimic...

— Sper, răsunse Lissy Wag. Căci ar însemna să mă îmbolnăvesc într-un moment cu totul nepotrivit.

Era și părerea Jovitei Foley. Nici nu s-a mai gândit să se culce, ca să poată s-o vegheze pe Tânăra ei prietenă al cărei somn fu foarte agitat.

A doua zi, toată casa știa că a cincea parteneră era destul de bolnavă pentru ca să fie nevoie de un medic și aștepta la ora nouă venirea doctorului.

Toată casa era la curent cu situația; apoi strada nu întârzie să afle și ca, pe urmă vesteau s-auzi în tot cartierul, în tot sectorul și în tot orașul, răspândindu-se cu acea viteză fulgerătoare cu care se răspândesc îndeosebi știrile proaste.

De ce să ne mirăm, de altfel! Domnișoara Wag nu era ea femeia zilei... persoana cea mai notorie de la plecarea lui Harris T. Kymbale?... Nu spre

dânsa era îndreptată toată atenția publicului... singura eroină, între ceilalți șase eroi ai meciului Hypperbone?... Or, iată-o pe Lissy Wag bolnavă – poate grav bolnavă – în ajunul zilei în care destinul se va pronunța în privința ei. În sfârșit, medicul chemat, dr. M. P. Pughe, veni puțin după ora nouă. El o întrebă întâi pe Jovita Foley ce fire are pacienta.

— Excelentă, i se răspunse.

Doctorul se aşeză atunci lângă patul Lissyei Wag, o privi cu atenție, o puse să scoată limba, îi luă pulsul, o examină, o ascultă. Nimic la inimă, la ficat, nimic la stomac. În fine, după un examen conștiincios, care numai el merita 4 dolari vizita, spuse:

— Nu-i nimic grav, cu condiția să nu survină vreo complicație.

— Avem să ne temem de complicații? întrebă Jovita Foley, tulburată de cuvintele medicului.

— Da și nu, răspunse dr. M. P. Pughe. Nu, dacă boala este oprită de la început... Dar dacă nu este oprită și ia, în ciuda îngrijirilor, o dezvoltare pe care medicamentele nu o mai pot împiedica...

— Totuși, reluă Jovita Foley, pe care aceste răspunsuri evazive o îngrijorau din ce în ce mai mult, puteți să vă pronunțați asupra bolii?...

— Da, și încă fără nicio șovăire.

— Vorbiți atunci, doctore!

— Ei bine, am diagnosticat o simplă bronșită... Bazele celor doi plămâni sunt prinse. Se aude ceva pulmonar, dar pleura nu a fost atinsă. Așadar, până acum nu există primejdia unei pleurezii.

— Dar?

— Dar bronșita poate să degenereze în pneumonie și pneumonia în congestie pulmonară. E ceea ce numesc eu complicații.

Și doctorul prescrise medicamentele obișnuite – picături, siropuri calmante, ceaiuri calde și odihnă, în special odihnă. Apoi, după promisiunea de a reveni seara, părăsi locuința, grăbindu-se să ajungă la cabinetul său de consultații pe care reporterii îl și invadaseră.

Complicațiile posibile se vor produce oare – și dacă se vor produce, ce se va întâmpla? În fața acestei eventualități, Jovita Foley fu pe punctul de a-și pierde capul. În timpul orelor care urmară, Lissy Wag i se păru mai bolnavă, mai moleștită. Zăcea scuturată de friguri care vesteau un al doilea acces de febră, pulsul îi bătea neregulat și starea de apatie creștea.

Jovita Foley, cu moralul la pământ, cel puțin tot atât pe cât era bolnava din punct de vedere fizic, nu plecă de lângă patul ei, neîncetând să-o privească, să-i steargă fruntea care ardea, să-i dea lingurițele de poțiune, decât pentru a se cufunda în gândurile cele mai negre sau pentru a se plânge, pe drept cuvânt, de un ghinion atât de vădit.

«Nu, își spuse dânsa, niciun Crabbe, niciun Titbury nu ar fi căpătat bronșită în ajunul plecării lor... niciun Kymbale, niciun Max Réal! și nici pe comodorul Urrican nu l-ar fi ajuns o asemenea nenorocire! A trebuit să i se întâmpile sărmanei mele Lissy, atât de plină de sănătate. și mâine, da, mâine este a cincea tragere!... și dacă suntem trimise departe... departe, și dacă o să ne împiedice să ajungem la destinație o întârziere de numai cinci sau șase zile, și dacă 23 ale lunii vor sosi înainte ca noi să fi putut părăsi Chicago... și dacă e prea târziu ca să-o mai facem și suntem eliminate din partidă înainte să o fi început?»...

Da! da! aceste gânduri deznađăjduite frământau creierul Jovitei Foley și făceau să-i zvâcnească tâmpalele.

Către ora trei febra scăzu de tot, Lissy Wag ieși din toropeală și tusea deveni parcă mai puternică.

Când i se deschiseră ochii, Jovita Foley sta aplecată asupra ei.

— Ei bine, o întrebă, cum te simți? Mai bine, nu-i aşa? Ce vrei să-ți dau?

— Vreau să beau ceva, răsunse domnișoara Wag cu o voce foarte schimbătă din cauza durerii de gât.

— Iată, draga mea, o băutură calmantă... apă sulfuroasă cu lapte Cald! și apoi... doctorul ţi-a prescris câteva tablete.

— Iau tot ce vrei tu, buna mea Jovita.

— Atunci o să treacă de la sine!

— Da... de la sine.

— Arăți mai bine.

— Știi, draga mea, răsunse Lissy Wag, când febra trece ești foarte moleștită, dar nu te mai simți aşa de rău.

— Asta se cheamă convalescență! exclamă Jovita Foley. Mâine n-o să se mai vadă nici urmă de boală.

— Convalescență... aşa de repede? șopti bolnava încercând să surâdă.

— Da... repede, și când medicul va reveni el va spune că poți să te scoli.

— Între noi... mărturisește, buna mea Jovita, că într-adevăr n-am noroc!

— N-ai noroc? Tu?...

— Da, eu, și soarta s-a înselat amarnic că nu te-a ales în locul meu! Mâine ai fi fost la *Auditorium*... și ai fi plecat în aceeași zi...

— Aș fi plecat... lăsându-te în starea asta?

— Aș fi știut eu să te silesc!..

— De altfel, nu e vorba de asta! răspunse Jovita Foley. Nu eu sunt a cincea parteneră... Nu eu sunt viitoarea moștenitoare a răposatului Hypperbone. Ci tu! Dar gândește-te, draga mea. Nimic nu e pierdut, chiar dacă plecăm cu patruzeci și opt de ore mai târziu. Ne mai rămân încă treisprezece zile să facem călătoria... și în treisprezece zile se poate ajunge dintr-un capăt al Statelor Unite în celălalt.

Lissy Wag nu vră să răspundă că boala sa ar fi putut să se prelungă cu o săptămână și chiar – cine știe? – peste cele cincisprezece zile când expira termenul. Ea se mulțumi să spună:

— Îți promit, Jovita, să mă însănătoșesc cât mai repede cu puțință.

— Și eu nu-ți cer mai mult... Dar pentru moment... destul cu vorba. Nu te obosi... caută să dormi puțin. Uite, mă aşez aici, lângă tine...

— Vei ajunge să te îmbolnăvești și tu...

— Eu? Fii fără grijă. De altfel, avem vecini buni care mă vor înlocui la nevoie... Dormi liniștită, Lissy.

După ce strânse mâna prietenei sale, fata se întoarse pe-o parte și așipi imediat.

Totuși, ceea ce o neliniști și o supără pe Jovita Foley era că, după-masă, o agitație neobișnuită însuflețî strada în acest cartier liniștit. Era un vuiet de natură să tulbure odihnă Lissyei Wag, chiar la al nouălea etaj.

Curioșii mergeau de colo până colo pe trotuar. Mulți dintre ei, preocupați, opreau și își punea întrebări unul altuia în fața numărului 19. Soseau trăsuri cu un huruit infernal și plecau în toată viteza spre marile cartiere ale orașului.

— Cum îi merge? spuneau unii.

— Nu prea bine, răspundeau alții.

— Se vorbește de o febră a mucoaselor.

— Nu... de o febră tifoidă...

— Ah, sărmâna domnișoară! Există persoane care, într-adevăr, nu au noroc!

— Cu toate acestea, e un noroc să faci parte dintre «cei șapte» ai meciului Hypperbone.

— Frumoasă sansă, dacă nu poți profita de ea!

— Și chiar dacă Lissy Wag va fi în stare să ia trenul, oare va putea suporta oboselile atâtorelui călătoriei?

— Da... dacă partida se termină din câteva aruncări de zaruri... ceea ce este posibil...

— Și dacă durează luni de zile?

— Poți să știi vreodată ce-ță rezervă destinul?

Și mii de vorbe de felul acesta.

E de la sine înțeles că mai mulți curioși – poate cei care pariau și, cu siguranță, un număr de reporteri – se prezintă la domiciliul Jovitei Foley. Cu toate insistențele lor, aceasta refuză să-i primească. De aici, știri contradictorii, pline de exagerări sau pe de-a-ntregul false, relative la boala, străbăteau orașul. Dar Jovita Foley rezista, mulțumindu-se să se apropie de fereastră și să blestemă gălăgia de pe stradă. Ea nu făcu excepție decât pentru o funcționară a casei Marshall Field, căreia îi dădu, de altfel, vești foarte liniștităre – o răceală... o simplă răceală.

Între orele patru și cinci seara, cum vacarmul devine mai mare, ea scoase capul pe fereastră și recunoscu în mijlocul unui grup foarte zgomot... pe cine? Pe cine!... Pe Hodge Urrican. El era însoțit de un bărbat de vreo patruzeci de ani, cu înfățișare de marină, viguros, îndesat, agitându-se și gesticulând. Părea mai violent și mai supărăcios decât teribilul comodor.

Desigur, nu din simpatie pentru Tânără sa parteneră se găsea Hodge Urrican în această zi pe Sheridan Street, se plimba pe sub ferestrele ei și nu le pierdea din ochi.

Jovita Foley observă foarte bine că tovarășul său, mai nestăpânit ca el, ridică pumnul, mâniș la culme.

Pe urmă, cum unii spuneau că boala Lissyei Wag nu era decât o simplă răceală, strigă celor din jur:

— Cine este imbecilul care a zis asta?

Cel interpelat nu căută să se apropie, fiindu-i teamă de o încăierare.

— Rău, îi merge rău! declara comodorul Urrican.

— Din ce în ce mai rău... supralicită tovarășul său... și dacă cineva susține că nu...

— Hai, Turk, liniștește-te.

— Să mă liniștesc! replică Turk, rotind niște ochi de tigru furios. E ușor pentru dumneavoastră, comodore, căci sunteți cel mai răbdător dintre

oameni! Dar eu... să ascult cum se vorbește în felul acesta... mă scoate din fire și nu mă mai simt stăpân pe mine!

— Bine, destul! ordonă Hodge Urrican, scuturând brațul tovarășului său, gata să i-l scoată din loc.

După aceste câteva fraze, trebuia deci să crezi, ceea ce nimeni nu ar fi socotit cu putință, că există pe pământ un om pe lângă care comodorul Hodge Urrican trecea drept un înger de blândețe.

În orice caz, amândoi veniseră aci sperând să culeagă vești proaste și să se asigure că meciul Hypperbone nu se mai juca decât între șase parteneri. Jovita Foley pricepu și abia se ținea să nu coboare în stradă. Ah, ce chef avea să-i trateze pe cei doi indivizi aşa cum meritau, cu riscul de a fi înghițită de fiara aceea cu chip de om!

Pe scurt, din aceste împrejurări rezultă că informațiile primelor ziare, publicate pe la ora 6 seara, erau pline de cele mai ciudate contradicții. După unele, boala Lissyei Wag cedase la primele îngrijiri ale medicului și plecarea ei nu va întârzia nici măcar cu o zi. După altele, boala nu prezenta nicio gravitate. Cu toate acestea, un anumit timp de odihnă va fi necesar și domnișoara Wag nu va putea să plece la drum înainte de sfârșitul săptămânii. Dar tocmai *Chicago Globe* și *Chicago Evening Post*, favorabile tinerei fete, se arătaseră cele mai alarmante: consultări ale medicilor celor mai renumiți... e nevoie de operație. Domnișoara Wag și-a rupt un braț, spunea primul – un picior, spunea al doilea. În fine, că o scrisoare semnată de Jovita Foley fusese adresată maestrului Tornbrock, executorul testamentar al defuncțului, pentru a-l preveni că a cincea parteneră renunță la partea sa eventuală de moștenire.

Cât despre *Chicago Mail*, ai cărui redactori păreau să-și însușească simpatiile și antipatiile comodorului Urrican, el nu se sfii să declare că Lissy Wag și-a dat ultima suflare între ora patru, patruzeci și cinci și patru, patruzeci și șapte după-masă. Când Jovita Foley află aceste știri, era să i se facă rău. Din fericire, doctorul Pughe, la vizita lui de seară, o liniști într-o oarecare măsură. Nu... nu era vorba decât de o simplă bronșită, repetă el. Niciun simptom al teribilei pneumonii, nici al groaznicei congestii pulmonare – până în prezent, cel puțin... Vor fi de ajuns câteva zile de calm și repaos.

— Câte?...

— Șapte-opt zile.

— Șapte... opt?!

— Și cu condiția ca bolnava să se ferească de curent.

— Șapte sau opt zile! repeta nenorocita Jovita Foley, frângându-și mâinile.

— Dacă nu se ivesc complicații!

Noaptea nu fu prea bună. Febra reveni – un acces care dură până dimineața și provoacă o transpirație abundantă. Totuși durerea de gât cedase și expectorația se restabili fără mari eforturi.

Jovita Foley nu se culcă. Aceste ore nesfârșite ea le petrecu la căptâiul sărmanei sale prietene. Ce infirmieră i-ar fi putut întrece îngrijirile, atențiile și zelul?

De altfel, nici n-ar fi cedat locul nimănui.

A doua zi dimineața, Lissy Wag se trezi cu o stare de agitație, dar, după ce se simți câteva momente rău, adormi din nou.

Era pe 9 mai și a cincea aruncare de zaruri a meciului Hypperbone trebuia să aibă loc în sala *Auditorium*.

Jovita Foley ar fi dat zece ani din viață să se afle acolo. Dar să o părăsească pe bolnavă... nu... nici prin gând nu trebuia să-i treacă! Se întâmplă însă lucrul următor: Lissy Wag se deșteptă, o strigă pe prietena ei și îi zise:

— Draga mea Jovita, roag-o pe vecina noastră să vină să te înlocuiască lângă mine.

— Vrei să...

— Vreau să te duci la *Auditorium*... A rămas pentru ora opt, nu e aşa?

— Da... ora opt.

— Ei bine, te vei întoarce după douăzeci de minute... Mă simt mai bine să te știu acolo... și pentru că ai încredere în şansa mea...

«Dacă am încredere!» ar fi exclamat Jovita Foley cu trei zile înainte. Dar acum nu răspunse. O sărută pe bolnavă pe frunte și o chemă pe vecină, o doamnă foarte cumsecade, care se așeză la căptâiul Lissyei. Pe urmă coborî, se aruncă într-o trăsură și ceru s-o ducă la *Auditorium*.

Era șapte și patruzeci când Jovita ajunse la ușa sălii, încă de la ora asta plină de lume.

Recunoscută de cum intră, fu asaltată de întrebări.

— Cum se simte Lissy Wag?

— Foarte bine, declară dânsa cerând să i se permită să înainteze până la scenă – ceea ce și făcu.

Moartea tinerei fete fiind anunțată în mod formal de către ziarele de dimineață, câteva persoane se mirară că cea mai intimă prietenă a sa venise și nici măcar nu era în doliu.

La ora opt fără zece, președintele și membrii *Excentric-Clubului*, însotind pe maestrul Tornbrock care-și purta veșnicii ochelari de aluminiu pe nas, sosiră pe scenă și se aşezară în fața mesei.

Harta era întinsă sub ochii notarului. Cele două zaruri se aflau lângă cornetul de piele. Încă cinci minute și orologiul din sală va bate ora opt.

Deodată o voce răsunătoare întrerupse liniștea care se făcuse cu destulă greutate. Cu toții o recunoscură după timbrul ei de clopot dogit: era vocea comodorului. Hodge Urrican ceru să i se dea cuvântul pentru a face o simplă observație – ceea ce se admise.

— Mi se pare, domnule președinte, zise el îngroșându-și glasul pe măsură ce rostea fraza, mi se pare că, pentru a ne conforma înseși dorințelor defunctului, ar fi bine să nu aibă loc a cincea aruncare de zaruri, pentru că a cincea parteneră nu este în stare...

— Da!... da!... urlără mai mulți din grupul unde se găsea Hodge Urrican și, cu o voce mai sălbatică decât a celorlalți, omul fioros care-l însotise în ajun sub ferestrele Jovitei Foley.

— Tac!... Turk... tac! îi porunci comodorul Urrican, ca și cum s-ar fi răstit la un câine.

— Să tac?

— Numaidecât!

Turk se resemna să tacă sub privirea fulgerătoare a lui Hodge Urrican care urmă:

— Fac această propunere deoarece am motive serioase să cred că a cincea parteneră nu va putea pleca nici azi... nici mâine...

— Nici măcar peste opt zile... strigă un spectator din fundul sălii.

— Nici în opt zile, nici în cincisprezece, nici în treizeci, afirmă comodorul Urrican, pentru că a murit azi-dimineață la ora cinci și patruzeci și șapte...

Un murmur lung urmă acestei declarații. Dar el fu imediat potolit de o voce feminină care repetă de trei ori:

— Nu-i adevărat, nu-i adevărat, nu-i adevărat... pentru că eu, Jovita Foley, când am părăsit-o pe Lissy Wag, acum douăzeci și cinci de minute, era vie... vie și nevătămată!

Atunci începură din nou urletele și protestele grupului Urrican. După declarația atât de precisă a comodorului, Lissy Wag era lipsită, evident, de orice bună-cuvînță. Nu trebuia să fie moartă, de vreme ce el anunțase moartea ei?...

Orice s-ar spune, era greu să iei în seamă declarația lui Hodge Urrican. Totuși, încăpățânatul personaj stăru schimbându-și totodată argumentele.

— Fie... a cincea parteneră nu-i moartă, dar nici mult nu-i lipsește! Față de această situație, cer ca aruncarea de zaruri pentru mine să se facă cu patruzeci și opt de ore mai devreme și ca rezultatul tragerii ce se va proclama în câteva minute să fie atribuit celui de-al șaselea partener, care astfel va fi clasat de acum înainte pe locul cinci.

Un nou tunet de strigăte și tropăielni se auzi în urma acestei pretenții a lui Hodge Urrican, susținut de adepti demni de a naviga sub pavilionul său. În fine, maestrul Tornbrock reuși să calmeze furtunoasa adunare și, când domni iarăși liniștea, zise:

— Propunerea lui Hodge Urrican se bazează pe o interpretare greșită a dorințelor testatorului și ea este în contradicție cu regulile nobilului Joc al Statelor Unite ale Americii, Oricare ar fi starea sănătății celei de-a cincea partenere și chiar dacă această stare s-ar agrava până la a o scoate din numărul celor vii, sunt obligat, ca executor testamentar al răposatului William J. Hyperbone, să procedez la tragerea din 9 mai, și anume pentru Lissy Wag. Dacă în cincisprezece zile ea nu se va fi dus la postul său, moartă sau nu, va fi scoasă din drepturile sale și partida va continua să se joace între șase parteneri.

Se auziră crâncenele proteste ale lui Hodge Urrican. El susținea cu o voce furioasă că dacă există o greșită interpretare a testamentului, aceasta îi aparținea maestrului Tornbrock, cu toate că notarul se bucura de aprobarea *Excentric-Clubului*. Aruncând vorbe amenințătoare, comodorul, oricât era de roșu, părea palid alături de tovarășul său, a cărui față se făcuse stacojie. De aceea simți că trebuie să-l potolească pe Turk, ca să nu se întâiple o nenorocire. După ce-l opri, îl întrebă în momentul când acesta încerca să se smulgă din strânsoare:

— Unde te duci?

— Acolo... răspunse Turk, arătând scena cu pumnul.

— De ce?...

— Să-l iau de ceafă pe Tornbrock și să-l arunc afară ca pe un maimuțoi...

— Stai pe loc, Turk, aici! comandă Hodge Urrican.

Se putu auzi în pieptul lui Turk un răget surd de fierbinte decât să-l înghită pe îmblânzitor.

Bătu ora opt.

Imediat zgomotului din sală îi urmă o tăcere profundă. Și atunci maestrul Tornbrock – poate ceva mai nervos ca de obicei – luă cornetul cu mâna dreaptă, introduce zarurile cu mâna stângă și îl agită, ridicându-l și coborându-l. Se auziră micile cuburi de fildeș izbindu-se de pereții de piele și, când căzură, se rostogoliră pe hartă până la capătul mesei.

Maestrul Tornbrock invită pe Georges B. Higginbotham și pe colegii săi să verifice numărul format și cu o voce clară strigă:

— Nouă din șase cu trei.

Cifră cât se poate de norocoasă, deoarece a cincea parteneră mergea dintr-un salt la căsuța douăzeci și șase, statul Wisconsin.

Capitolul XII

A cincea parteneră

— Ah, dragă Lissy, ce norocoasă... ce minunată aruncare de zaruri! exclamă focoasa Jovita Foley.

Intră în cameră, grăbită, fără să-i pese dacă o deranjează pe bolnavă, care poate se odihnea în acest moment.

Lissy Wag era trează, foarte palidă, și schimba câteva cuvinte cu buna doamnă bătrână care sedea lângă patul său.

După proclamarea rezultatului de către maestrul Tornbrock, Jovita Foley părăsi sala *Auditorium*, lăsând mulțimea să vorbească și pe Hodge Urrican furios că n-a putut profita de o asemenea aruncare de zaruri.

— Și care e numărul de puncte? întrebă Lissy Wag, ridicându-se puțin în patul ei.

— Nouă, draga mea, nouă din șase cu trei, ceea ce ne duce dintr-un salt la căsuța douăzeci și șase...

— Și această căsuță?

— Statul Wisconsin... Milwaukee... la două ore... numai două ore cu rapidul!

Adevărul era că pentru un început de partidă nu puteai spera ceva mai bun.

— Nu... nu! repetă ea plină de avânt... Ah, știu bine, cu nouă din cinci și patru se ajunge direct la căsuța cincizeci și trei! Dar... acea căsuță... privește harta... este Florida! Și ne vezi tu obligate să plecăm în Florida?... Ar fi, cum s-ar zice, la capătul lumii!

Și roșie la față, gâfâind, se servea de hartă ca de un evantai.

— Într-adevăr, ai dreptate, răsunse Lissy Wag. Florida... e puțin cam departe...

— Fie ca toate șansele, draga mea, strigă Jovita, să fie de partea ta și ceilalți să aibă numai ghinoane.

— Fii mai generoasă...

— În afară de Max Réal, dacă vrei, căruia tu îi ții pumnii...

— Fără îndoială...

— Dar să revenim la oile noastre, Lissy... Căsuța douăzeci și șase... vezi și tu ce avans avem! Până acum în frunte se afla ziaristul Harris T. Kymbale și el n-a ajuns decât la căsuța a douăsprezecea, pe când noi... încă treizeci și

sapte de puncte... nu mai mult de treizeci și șapte de puncte... și am sosit la țintă!

O dezamăgea oarecum că Lissy Wag nu era la același diapazon cu ea și de aceea exclamă:

— Dar nu prea ai aerul că te bucuri...

— Ba da, Jovita, ba da... vom pleca la Wisconsin... la Milwaukee...

— Oh, avem tot timpul, draga mea Lissy... nu mâine, nici poimâine...

Peste cinci sau șase zile, când vei fi vindecată... ba chiar peste cincisprezece, dacă e nevoie... numai să fim acolo pe 23 înainte de prânz.

— Atunci totul e cum nu se poate mai bine, dacă tu ești mulțumită...

— Sunt, draga mea, tot aşa de mulțumită pe cât de nemulțumit este comodorul!... Acest om josnic a vrut să te scoată din concurs, să-l oblige pe maestrul Tornbrock să-i atribuie a cincea aruncare, sub pretextul că tu nu vei putea să te foloseşti de ea... fiindcă nu vei părăsi patul multe săptămâni... Si după spusele lui, nici nu mai erai pe lumea asta!... Ah, ticălosul lup de mare!... Tu știi că nu doresc răul nimănui... Totuși lui îi doresc să se rătăcească în «labirint», să cadă în «puț», să putrezească în «închisoare», să aibă de plată penalizări simple, duble și triple... În fine, toate neplăcerile care-i pândesc pe ghinioniști în acest joc, fiindcă nici nu merită să aibă nicio sansă! Dacă l-am fi auzit pe maestrul Tornbrock când i-a răspuns! Ah, prea-bunul notar, îmi venea să-l sărut!

Lăsând la o parte obișnuitele ei exagerări, desigur că Jovita Foley avea dreptate.

Rezultatul de nouă din șase cu trei era unul din cele mai bune pe care-l puteai avea la început. Nu numai că-i dădea un avans asupra celor patru parteneri de dinaintea sa, dar lăsa Lissyei Wag și timpul de a-și redobândi sănătatea.

Într-adevăr, statul Wisconsin se mărginește cu Illinois, de care e despărțit la sud aproape numai de linia celei de-a patruzeci și două paralele. El este încadrat la vest de cursul lui Mississippi, la est de lacul Michigan, al cărui mal occidental îl formează, în partea de nord de Lacul Superior. Madison este capitala sa, Milwaukee, metropola. Situată pe malul lacului, la mai puțin de 200 de mile de Chicago, această metropolă are mijloace de comunicație dese, regulate și rapide cu toate centrele comerciale din Illinois. Deci, această zi de 9, care ar fi putut să se desfășoare atât de prost, începu de minune. E adevărat că emoția pe care o avusese provoca oarecare

tulburări bolnavei. Astfel, când dr. M. P. Pughe veni s-o vadă a doua zi dimineața, el o găsi puțin mai agitată decât în ajun. Tușea uneori de-și rupea pieptul, iar accesele erau urmate de oboseală și de câteva linii de febră. Nimic de făcut, totuși, în afară de a urma cu medicația prescrisă.

— Liniște... în special liniște... recomandă doctorul Jovitei Foley, în timp ce ea îl însوtea la plecare. Vă sfătuiesc, domnișoară, să evitați orice oboseală domnișoarei Wag... să rămână singură... să doarmă...

— Domnule, nu-i nimic îngrijorător? întrebă Jovita Foley, care fu cuprinsă de noi temeri.

— Nu, o repet... atâta vreme cât nu e decât o bronșită care-și urmează cursul! Nimic la plămâni... nimic la inimă... Și, în special, feriți-o de curent. Are să se întărească, și cu puțină hrană... silindu-se dacă trebuie! Lapte... supe...

— Dar, doctore... dacă nu se ivesc complicații...

— Care e bine să fie întotdeauna prevăzute, domnișoară...

— Da... știu... se poate spera ca bolnava noastră să fie vindecată în vreo opt zile?...

Medicul nu vru să răspundă decât printr-o clătinare a capului, care nu era prea liniștită. Jovita Foley, destul de necăjită, consimți să nu stea în camera Lissyei Wag și rămase într-a ei, lăsând ușa întredeschisă. Aci, în fața mesei, unde se întindea harta nobilului Joc al Statelor Unite ale Americii, răsfoind tot timpul ghidul, ea nu încetă să studieze statul Wisconsin până la cele mai mici orașele și sate, sub raportul climei, al curățeniei, al obiceiurilor, al moravurilor, ca și cum ar fi visat să se instaleze acolo pentru tot restul vieții.

Ziarele Federației au publicat, cum era și firesc, rezultatul celei de-a cincea aruncări de zaruri. Mai multe se ocupă chiar de incidentul Urrican, unele pentru a sprijini reclamațiile furiosului comodor, altele pentru a înfiera pretențiile sale. În total, majoritatea îi fu mai curând ostila. Nu, el nu avea dreptul să ceară al cincilea rezultat al zarurilor pentru el, și bine a făcut maestrul Tornbrock că a aplicat regulile jocului în toată rigoarea lor! De altfel, orice ar fi spus Hodge Urrican, Lissy Wag nu era moartă, nici aproape de a-și da ultima suflare. Se făcu, chiar, în favoarea ei, o schimbare de opinie a publicului, obișnuită în asemenea cazuri... Ea deveni mult mai interesantă, cu toate că era greu să se credă că va putea să suporte până la sfârșit oboseala unor asemenea călătorii. Cât despre boală, nu era nici măcar

o bronșită, nicio laringită și în mai puțin de douăzeci și patru de ore nici nu se va mai pomeni de ea.

Și totuși, cum cititorul este exigent în materie de știri, un buletin despre sănătatea celei de a cincea partenere fu publicat dimineața și seara, nici mai mult, nici mai puțin decât dacă ar fi fost vorba de o principesă de sânge regal.

Ziua de 9 nu a adus nicio schimbare în starea bolnavei. Ea nu se înrăutăți în cursul nopții, nici în ziua de 10 mai. Jovita Foley trase imediat concluzia că opt zile vor fi suficiente să o pună pe prietena ei pe picioare. Și chiar dacă restabilirea ei ar avea nevoie de zece zile... unsprezece... douăsprezece... chiar treisprezece... chiar cincisprezece zile!... Nu era vorba decât de o călătorie de două ore... numai să fie amândouă pe 23 la Milwaukee... înainte de prânz... conform cu clauzele meciului Hypperbone... Și pe urmă, dacă va fi nevoie de puțină odihnă, se vor odihni în metropolă.

Noaptea de zece spre unsprezece fu destul de calmă. Lissy Wag mai avu două sau trei frisoane și se părea că perioada de febră a luat sfârșit. Deși tusea continua să fie foarte obosită, pieptul se limpezea încetul cu încetul, răsuflarea era mai puțin aspră și respira mai ușor. Deci nicio nouă complicație. Ca urmare, Lissy Wag se simțea mult mai bine când, dimineață, Jovita Foley se întoarse după ce lipsise o oră. Unde fusese plecată? Nu i-a spus nici măcar vecinei, care la întrebarea domnișoarei Wag nu putu să niciun răspuns.

Imediat după ce Jovita Foley intră în cameră, ea veni, fără măcar să-și scoată pălăria, să o sărute lung pe frunte pe Lissy Wag care, văzându-i fața atât de însuflețită, ochii atât de șagalconici, nu putu să se stăpânească să nu-i zică:

— Ce ai în dimineața asta?

— Nimic, draga mea, nimic! Mă bucur că te găsesc ceva mai bine... Și pe urmă e atât de frumos... un soare dulce de mai... știi... razele acelea minunate pe care le sorbi... pe care le respiți! Ah, dacă ai putea sta măcar o oră la fereastră!... Hai... o doză bună de soare! Sunt sigură că asta te-ar vindeca imediat... Dar fără imprudențe... din cauza complicațiilor...

— Și unde ai fost, draga mea Jovita?

— Unde am fost? Mai întâi la magazinele Marshall Field, să le dau știri despre tine... Patronii noștri trimit după ele în fiecare zi și am vrut să le mulțumesc...

— Ai făcut foarte bine, Jovita. Au fost destul de amabili să ne acorde acest concediu... și când el se va termina...

— Se înțelege... se înțelege... draga mea... nu vor angaja pe nimeni pe locurile noastre!

— Și pe urmă?

— Pe urmă?

— Nu te-ai dus în altă parte?

— În altă parte?

Se părea că Jovita Foley ezită să vorbească. Dar deodată îi scăpă o vorbă, cum se spune: de altfel, n-ar mai fi putut să se stăpânească multă vreme. Afară de asta, Lissy Wag o și întrebă:

— Nu e azi 11 mai?

— Da, 11, draga mea, răsunse ea răspicat, și încă de două zile ar fi trebuit să fim instalate la hotel, în acest frumos oraș Milwaukee... dacă n-am fi întinute aici de bronșită...

— Ei bine, reluă Lissy Wag, dacă suntem în 11... a avut loc a șasea aruncare de zaruri.

— Fără îndoială...

— Și atunci?...

— Și atunci... Nu, zău aşa, niciodată n-am avut o placere atât de mare... niciodată!... Hai... să te sărut! N-am vrut să-ți povestesc... pentru că nu trebuie să-ți fac emoții... Nu, e peste poate, trebuie să-ți spun!

— Atunci spune, Jovita...

— Închipuiște-ți, draga mea... a dat nouă și el... dar din patru cu cinci!

— Cine... el?

— Comodorul Urrican.

— Eh... mi se pare că această aruncare e mai bună.

— Da, pentru că de la început merge la căsuța cincizeci și trei... cu un mare avans față de toți ceilalți... Dar e și foarte proastă...

Și Jovita Foley se lăsă pradă unei bucurii, pe cât de extraordinară pe atât de inexplicabilă.

— Și de ce e proastă?... întrebă Lissy Wag.

— Deoarece comodorul e trimis la dracu...

— La dracu?

— Da! în fundul Floridei.

Acesta fusese, într-adevăr, rezultatul tragerii din această dimineată, proclamat cu o vizibilă satisfacție de maestrul Tornbrock, încă supărat pe Hodge Urrican. Cum l-a primit comodorul?... Turbând de furie, fără îndoială, și probabil că a și trebuit să intervină ca să-l împiedice pe Turk să se dezlănțuie. În această privință, Jovita Foley nu putu spune nimic, căci ea părăsise imediat sala *Auditorium*.

— În fundul Floridei, repetă ea, în colțul cel mai îndepărtat al Floridei... La mai mult de două mii de mile de aici!

Oricum ar fi fost, știrea nu stârni bolnavei o emoție atât de mare pe cât credea prietena sa. Firea ei cea bună o făcea mai degrabă să-l deplângă pe comodor.

— Iată cum iezi tu lucrurile! exclamă nestăpânita ei tovarășă.

— Da, sărmanul om... murmură Lissy Wag.

Ziua nu fu rea, cu toate că nu începuse încă convalescența. Însă mai erau de temut complicațiile, a căror eventualitate o prevede orice medic prudent.

Începând de a doua zi, în 12, Lissy Wag putu să mai amelioreze starea ei mâncând câte ceva. Dar încrucât nu-i fu permis să părăsească patul, deși îi trecuse febra, și cum timpul le părea celor două prietene foarte lung – mai ales Jovitei Foley – aceasta veni să stea în cameră și conversația nu lâncezea, dacă nu sub formă de dialog, cel puțin sub formă de monolog.

Și despre ce putea vorbi Jovita Foley, dacă nu despre Wisconsin, care era, după părerea ei, cel mai frumos, cel mai interesant dintre statele Confederației. Cu ghidul în fața ochilor, ea nu mai înceta să vorbească! Și dacă Lissy Wag va întârzia până în ultima zi și nu va rămâne acolo decât câteva ore, cel puțin va cunoaște ținutul ca și cum și-ar fi petrecut acolo câteva săptămâni.

— Închipui-ți, draga mea, zicea Jovita Foley cu un glas plin de admirație, că se numea altădată Mesconsin, din cauza unui râu cu acest nume, și că nicăieri nu există țară care să se poată compara cu el. În nord se mai văd rămășițele acelor vechi păduri de pin care acopereau tot teritoriul! Apoi are și izvoare termale, superioare celor din Virginia, și sunt sigură că bronșita ta...

— Dar, observă Lissy Wag, noi nu trebuie să mergem la Milwaukee?

— Da... Milwaukee, principalul oraș al statului, al cărui nume înseamnă în vechea limbă indiană «ținut frumos»... un oraș de două sute de mii de locuitori, draga mea, mulți germani de exemplu!... De aceea se mai cheamă

și Atena germano-americană. Ah, dacă eram acolo, ce plimbări splendide sunt de făcut pe faleze, unde se înalță clădiri superbe chiar pe malul fluviului... Numai cartiere elegante și curate... numai construcții de cărămidă, albe ca laptele – de unde și numele de... Ei, nu ghicești?

— Nu, Jovita.

— Cream City, draga mea, Orașul smântână... îți vine să moi pâinea în el!... Ah, de ce trebuie blestemata asta de bronșită să ne împiedice să mergem acolo!

Apoi, Wisconsin avea numeroase alte orașe, pe care amândouă ar fi avut timp să le viziteze dacă ar fi putut pleca pe ziua de 9. Era Madison, clădit pe istmul ca o punte între lacurile Mendota și Monona, care se varsă unul în celălalt. Apoi alte târguri cu nume bizare: Fundul-lacului, pe malul Râului vulpii, pe un pământ găurit de fântâni arteziene ca un ciur...

Și încă un ținut frumos, care se cheamă «Eau-Claire», cu un torrent admirabil care îi îndreptățea numele... și lacul Winnebago... și Golful verde... și micul port de coastă, numit Doisprezece apostoli, în fața golfului Ashland... și Lacul dracului, una din frumusețile naturale ale acestui minunat Wisconsin.

Jovita Foley citea cu o voce entuziastă paginile ghidului său și povestea diversele transformări ale acestui stat, odinioară străbătut de triburile indiene, descoperit și colonizat de către franco-canadieni, în perioada când era cunoscut sub numele de Badger State – Statul bursucului.

În dimineața zilei de 13, curiozitatea publicului din Chicago crescuse și mai mult. Ziarele ațâțaseră de altfel spiritele în ultimul grad. Sala *Auditorium* era arhiplină ca în ziua când se citise testamentul lui William J. Hyperbone. Într-adevăr, la ora 8 trebuia să fie proclamată așaptea aruncare de zaruri pentru misteriosul și enigmaticul personaj, indicat cu inițialele X.K.Z.

În zadar se făcuseră încercări de a descoperi identitatea acestui partener. Cei mai abili reporteri, cei mai șireți dihorii ai cronicii locale eșuaseră. De mai multe ori li se păru că sunt pe o urmă serioasă, care se dovedi însă întotdeauna greșită. Mai întâi se credea că, prin codicilul adăugat testamentului, defunctul a vrut să-l includă pe unul din colegii săi de la *Excentric-Club* și să-i dea așaptea parte de șansă în meci. Se pronunță chiar numele lui Georges B. Higginbotham, dar onorabilul membru dădu o dezmințire categorică.

Cât despre maestrul Tornbrock, când i se puseră întrebări, declară că nu știe nimic și că n-are altă misiune decât să trimită la oficiile poștale ale localităților, unde al șaptelea jucător trebuia să aștepte, rezultatul tragerilor privind pe «omul mascat» – expresie adoptată de mulți.

Cu toate acestea, se speră – nu fără temei poate – ca domnul X.K.Z. să răspundă în dimineața asta la strigarea inițialelor sale, în sala *Auditorium*. De unde toată această mulțime, din care numai o mică parte găsise loc înaintea scenei, pe care se înființară notarul și membrii clubului *Excentric*. Spectatorii se îngheșau cu miile pe străzile învecinate și sub copaci din Lake Park.

Dar curioșii avură o mare decepție. Mascat sau nu, niciun individ nu se prezintă când maestrul Tornbrock rostogoli zarurile pe hartă și proclamă cu voce tare:

— Nouă din șase cu trei, căsuța douăzeci și șase, statul Wisconsin.

Situație neobișnuită: era același număr pe care-l obținuse Lissy Wag, rezultat și el din șase cu trei. Dar – împrejurare extrem de gravă pentru dânsa – după regula stabilită de defunct, dacă se mai găsea încă la Milwaukee în ziua când X.K.Z. ar sosi, ea trebuia să-i cedeze locul și să revină la al ei, ceea ce echivala, în acest caz, cu reînceperea partidei. Si să nu poți pleca, să fii întinut la Chicago!

Mulțimea nu voia să iasă, aștepta. Nimeni. Trebui să se resemneze. Dar dezamăgirea era generală, iar ziarele de seară o exprimau prin articole lipsite de simpatie pentru necuviosul X.K.Z. Nu-ți bați astfel joc de o întreagă populație!

În fine, zilele trecu. Din patruzeci și opt în patruzeci și opt de ore, tragerile se faceau regulat, în condiții normale, și rezultatele erau trimise telegrafic celor interesați, acolo unde trebuiau să fie la termenele stabilite.

Se ajunse în felul acesta la 22 mai. Nicio știre despre X.K.Z., care nu apăruse încă în Wisconsin. E adevărat că era destul să sosească pe 27, la oficiul poștal din Milwaukee. Ei bine, Lissy Wag nu putea să plece imediat la Milwaukee și, conformându-se regulii jocului, să părăsească orașul înainte ca X.K.Z. să fi sosit? Da, pentru că era aproape restabilită. Dar atunci se ivi pericolul ca Jovita Foley, care căpăta o criză de nervi puternică, să se îmbolnăvească la rândul ei. După un acces de febră, ea căzu la pat.

— Te-am prevenit, sărmana mea Jovita... îi zise Lissy Wag. Nu ești rezonabilă...

— Nu va fi nimic, draga mea... De altfel, situația nu este aceeași... Eu nu fac parte din partidă și, dacă nu voi putea pleca, vei pleca singură...

— Niciodată, Jovita!

— Va trebui, totuși.

— Niciodată, îți spun! Cu tine, da... cu toate că povestea asta n-are nici cap, nici coadă... Fără tine, nu!

Și neîndoileloc că dacă Jovita Foley nu putea s-o însoțească, Lissy Wag era decisă să piardă toate șansele de a deveni unica moștenitoare a lui William J. Hypperbone. Să fim liniștiți, Jovita Foley scăpă cu o zi de dietă și repaus, în 22 după-amiază, putu să se scoale și închise pentru ultima oară valiza celor două călătoare care aveau să străbată Statele Unite.

— Ah, exclamă ea, aş da zece ani din viața mea să fiu la drum! Cu cei zece ani pe care-i dăduse până acum de câteva ori și cu alți zece ani pe care-i va da din nou, și nu o dată, în timpul călătoriei, nu-i mai rămânea decât foarte puțină vreme de petrecut pe lumea asta!

Plecarea era fixată pentru a doua zi, 23, la opt dimineață, cu trenul care sosește în două ore la Milwaukee, unde Lissy Wag va găsi la prânz telegrama maestrului Tornbrock.

Această ultimă zi s-ar fi terminat fără niciun incident, dacă, puțin înainte de ora cinci, cele două prietene n-ar fi primit o vizită la care nu se așteptau deloc.

Lissy Wag și Jovita Foley la fereastră, aplecate în afară, priveau spre stradă unde se găsea un număr de curioși care stăteau și se uitau tot timpul la ele.

Sună la ușă și Jovita se duse să deschidă. Un individ urcăse cu ascensorul și se oprișe pe palierul etajului nouă.

— Domnișoara Wag? întrebă el, salutând-o pe Tânăra fată.

— Locuiește aici, domnule.

— Mă poate primi?

— Dar... răspunse șovăitor Jovita Foley, domnișoara Wag a fost foarte bolnavă... și...

— Știi... știi... zise vizitatorul, am însă toate motivele să cred că este complet vindecată...

— Fără îndoială, domnule, de vreme ce trebuie să plecăm mâine dimineață.

— Ah! Cu domnișoara Jovita Foley am onoarea să vorbesc?

— Chiar cu dânsa, domnule; în ceea ce vă privește, pot să-o înlocuiesc pe Lissy?

— Aș prefera să-o văd... cu ochii mei... dacă e posibil...

— Aș putea să vă întreb pentru ce anume?

— Nu am de ce să vă ascund ceea ce mă aduce aici... domnișoară.. Am intenția să pariez în meciul Hypperbone... să pun o sumă mare pe a cincea parteneră și, înțelegeți, aş vrea...

Sigur că Jovita Foley înțelegea... și era mai mult decât încântată! În fine era cineva căruia sănsele Lissyei Wag îi păreau destul de serioase pentru a voi să riște pe dânsa mii de dolari.

— Vizita mea va fi scurtă... foarte scurtă, adăugă domnul înclinându-se.

Era un om de vreo cincizeci de ani, cu barba puțin încărunțită, cu ochi vii în spatele ochelarilor, mai vii decât te așteptai la vîrsta sa, cu un aer de gentleman, cu figura distinsă, ținuta dreaptă, vocea deosebit de blandă. Tot stăruind să vadă pe Lissy Wag, el o făcea cu o perfectă politețe, scuzându-se că o deranjează tocmai în ajunul unei călătorii atât de importante...

«În definitiv, își zise Jovita, ce neajuns ar fi să-l primească, de vreme ce vizita nu se va prelungi prea mult!»

— Pot să cunosc numele dumneavoastră, domnule?

— Humphry Weldon din Boston, Massachusetts, răsunse gentlemanul.

Și intră în prima cameră, după ce Jovita Foley îi deschise ușa, apoi se îndreptă spre cea de-a doua, în care se găsea Lissy Wag.

Zărindu-l pe vizitator, aceasta vră să se ridice.

— Nu vă deranjați, domnișoară... zise el, mă veți scuza că am venit într-un moment nepotrivit, dar doream să vă văd – oh, numai o clipă!...

Totuși trebui să ia loc pe scaunul pe care Jovita Foley îl împinse spre el.

— O clipă... numai o clipă! repetă el... Așa cum am spus, intenția mea este de a paria pentru dumneavoastră o sumă importantă și voi am să mă asigur că sănătatea dumneavoastră...

— Sunt complet restabilită, domnule, răsunse Lissy Wag, și vă mulțumesc pentru încrederea pe care mi-o acordați... Dar... sănsele mele... sunt într-adevăr...

— Chestie de presimțire, domnișoară, răsunse domnul Weldon pe un ton ferm.

— Da... presimțire... adăugă Jovita Foley.

— Acest lucru nu se discută... afirmă onorabilul gentleman.

— Ceea ce credeți despre prietena mea Wag, cred și eu! exclamă Jovita Foley. Sunt sigură că va câștiga...

— Și eu sunt tot atât de sigur... din moment ce nimic n-o mai împiedică să plece, declară domnul Weldon.

— Mâine, afirmă Jovita Foley, vom fi amândouă la gară și trenul ne va duce la Milwaukee, înainte de prânz.

— Unde vă veți odihni câteva zile, dacă e nevoie... spuse domnul Weldon.

— Da de unde!... replică Jovita Foley.

— Și de ce?

— Pentru că nu mai trebuie să fim acolo în ziua când ar putea ajunge domnul X.K.Z. În caz contrar am fi obligate să reîncepem partida.

— E adevărat.

— Dar unde ne va trimite a doua aruncare... zise Lissy Wag, asta mă preocupa.

— Eh, ce importanță are, draga mea! exclamă Jovita Foley, avântându-se ca și cum ar fi avut aripi.

— Să sperăm, domnișoară Wag, reluă gentlemanul, că a doua aruncare de zaruri va fi tot atât de norocoasă pentru dumneavoastră ca și prima!

Apoi excelentul om vorbi despre precauțiuni ce trebuie luate în timpul călătoriei, de obligația de a le conforma orarului, de a schimba cu foarte mare precizie trenurile atât de numeroase ale acestei rețele care acoperă teritoriul Confederației.

— De altfel, adăugă el, văd cu mare satisfacție, domnișoară Wag, că nu plecați singură...

— Nu... prietena mea mă însوșește... sau, pentru a spune adevărul, mă trage după sine.

— Și aveți dreptate, domnișoară Foley, răsunse domnul Weldon. E mai bine să plecați amândouă... E mai plăcut...

— Și este mai prudent, când e vorba să nu pierzi trenul... declară Jovita Foley.

— Contez pe dumneavoastră, adăugă domnul Weldon, pentru a o face să câștige pe prietena dumneavoastră Wag...

— Bizuiți-vă pe mine, domnule...

— Atunci, toate urările mele de succes, domnișoarelor, căci succesul dumneavoastră îl garantează pe al meu.

Vizita durase douăzeci de minute și după ce ceru permisiunea să strângă mâna Lissyei Wag, apoi pe cea a amabilei sale prietene, domnul Humphry Weldon fu recondus la ascensor, de unde le trimise ultimul său salut.

— Sărmanul om, zise atunci Lissy Wag, și când mă gândesc că eu voi fi aceea care îl va face să-și piardă banii!...

— În regulă, replică Jovita Foley. Dar ține minte ce îți spun. Draga mea, oamenii în vîrstă sunt plini de bun-simț. Au un fler care nu-i însălcă niciodată! Si acest demn gentleman, în jocul tău, este un talisman care aduce noroc!

Pregătirile fiind terminate – și se știe de când – nu le mai rămânea decât să se culce de cum se făcu noapte, pentru a se putea scula în zori. Totuși așteptară ultima vizită a medicului, care promisese să vină în cursul serii. Domnul dr. M. P. Pughe sosi fără întârziere și putu să constate că starea pacientei sale nu mai putea provoca nicio îngrijorare și că orice teamă de complicații era, în fine, înlăturată.

A doua zi, 23 mai, la ora cinci dimineața, cea mai nerăbdătoare dintre cele două călătoare era în picioare.

Și iat-o pe teribila Jovita Foley, într-o ultimă criză de nervi, cum își imagina o serie întreagă de obstacole și ghinoane, întârzieri și accidente... Dacă trăsura care le ducea la gară se va răsturna în drum... dacă o aglomerație le va împiedica să treacă... dacă s-a schimbat mersul trenurilor... dacă se va întâmpla o deraiere...

— Calmează-te, Jovita... calmează-te, te rog!... nu înceta să repete Lissy Wag.

— Nu pot... nu pot, draga mea!

— Vei fi într-o asemenea stare tot timpul călătoriei?

— Tot timpul!

— Atunci rămân...

— Trăsura așteaptă jos... Lissy. Să mergem... să mergem.

Într-adevăr, trăsura aștepta, chemată cu o oră înainte de a fi nevoie. Cele două prietene coborâră, însotite de urările întregii case, la ferestrele căreia, cu toate că era atât de devreme, apărură câteva sute de capete.

Trăsura o luă prin North Avenue până la North Branch, coborî din nou pe malul drept al râului Chicago, traversă podul la capătul străzii Van Buren și le lăsa pe cele două fete în fața gării, la ora săpte și zece.

Poate că Jovita Foley avu o oarecare deceptie când văzu că plecarea celei de-a cincea partenere nu atrăsese un mare număr de curioși. Desigur Lissy Wag nu era favorita meciului Hypperbone. Modesta fată nu se plângea și prefera să părăsească Chicago fără a atrage atenția publicului.

— Nici măcar domnul Weldon nu este aici! nu putu să se rețină să remarce Jovita Foley. Și într-adevăr, vizitatorul din ajun nu venise s-o conduceă la tren pe partenera care-l interesa atât de mult.

— Vezi, grăi Lissy Wag, și el mă părăsește!

În fine, trenul pleca fără măcar ca prezența Lissyei Wag să fie salutată. Niciun «ura!», niciun «hip-hip!» decât aceleia pe care Jovita Foley le rosti *in petto* în onoarea ei!

Înconjurară lacul Michigan. Lake View, Evanston, Glenoke și alte stații fură depășite cu toată viteza. Timpul era minunat. Apele străluceau în larg, brăzdate de vase cu aburi și vase cu pânze – acele ape care din lac în lac, Superior, Huron, Michigan, Erie, Ontario, se vor vîrsa, prin marea arteră Saint-Laurent, în oceanul Atlantic. După ce părăsiră Vankegan, oraș important de pe litoral, trenul ieși din Illinois la stația State Line, pentru a intra în Wisconsin.

Ceva mai la nord, făcu o haltă la Racine, mare cetate manufacturieră, și era aproape zece când se opri în gara Milwaukee.

— Am ajuns... am ajuns! exclamă Jovita, scoțând un asemenea suspin de ușurare că voaleta ei se întinse ca o pânză în bătaia vântului.

— Și chiar cu două ore înainte... spuse Lissy Wag, uitându-se la ceas.

— Nu... cu paisprezece zile întârziere! ripostă Jovita Foley, care sări pe peron.

Apoi se preocupă să-și găsească valiza în mijlocul grămezii de bagaje. Valiza nu se rătăcise – nu se știe de ce Jovita Foley se temuse că se va pierde.

O trăsură se apropie.

Cele două călătoare se suiră și dădură adresa unui hotel convenabil găsit în ghid.

Întrebate dacă rămân mai mult timp la Milwaukee, Jovita Foley spuse că o să dea răspunsul după ce va reveni de la poștă, dar probabil că vor pleca mai departe în aceeași zi.

Apoi, întorcându-se, spuse Lissyei Wag:

— Nu ți-e foame?

- Aș lua masa bucuros.
- Ei bine, să mâncăm și pe urmă să facem o plimbare.
- Dar știi că la douăsprezece...
- Eu să nu știu, draga mea?

Se aşezară la masă la restaurant, dar nu rămaseră mai mult de o jumătate de oră.

Cum încă nu-și trecuseră numele în regisztru, voind să-o facă după ce vor reveni de la poștă, Milwaukee nu putea să știe că a cincea parteneră a meciului Hyperbone se afla între zidurile sale.

Pe scurt, la douăsprezece fără un sfert, cele două călătoare intrară în oficiul poștal și Jovita Foley îl întrebă pe slujbaș dacă a sosit vreo telegramă pentru domnișoara Lissy Wag.

La auzul acestui nume, funcționarul își înălță capul și ochii săi exprimă o vie satisfacție.

- Domnișoara Lissy Wag?... întrebă el.
- Da... din... Chicago... răspunse Jovita Foley.

— Telegrama vă așteaptă, adăugă funcționarul, predând depeșa destinatarei.

— Dă-mi-o, Lissy... dă-mi-o, zise Jovita Foley. Va ține prea mult timp până să-o deschizi tu și voi căpăta un atac de nervi.

Cu degetele tremurând de nerăbdare, ea rupse plicul și citi aceste cuvinte: *Lissy Wag, oficiul poștal Milwaukee, Wisconsin.*

Douăzeci din zece și zece dublat, căsuța patruzeci și șase, statul Kentucky, Mammouth.

TORNBROCK

Capitolul XIII

Aventurile comodorului Urrican

Comodorul Urrican, înștiințat de numărul de puncte al celei de-a șasea trageri care îl privea, la 11 mai, ora 8 dimineața, părăsi Chicago la nouă și douăzeci și cinci de minute.

N-a pierdut timpul, după cum se vede, căci nici nu avea timp de pierdut, fiind obligat să se afle înainte de expirarea celor cincisprezece zile la capătul peninsulei Florida.

Nouă din patru cu cinci, una dintre cele mai bune aruncări de zaruri ale partidei! Din primul salt, norocosul jucător era trimis la a cincizeci și treia

căsuță. E drept că pe harta întocmită de William J. Hypperbone această căsuță o ocupa Florida, statul cel mai îndepărtat din sud-estul Republicii Nord-Americană.

Prietenii lui Hodge Urrican – mai bine zis adeptii săi, căci nu avea prieteni, deși anumite persoane credeau în şansa unui om atât de ursuz – voră să-l felicite la ieşirea din *Auditorium*.

— Şi de ce, mă rog? întrebă el pe tonul acru care dădea atâta farmec conversației sale. Să mă încarc și cu complimentele voastre în momentul plecării? Am și-așa destul de dus.

— Domnule comodor, i se spunea întruna, cinci cu patru e un început minunat...

— Minunat... îmi închipui, mai ales pentru cei care au treabă în Florida!...

— Remarcați, domnule comodor, că depășiți cu mult pe concurenții dumneavoastră...

— Așa e și drept, cred, deoarece soarta mă face să plec ultimul!...

— Evident, domnule Urrican, și ar fi destul acum să mai aveți zece puncte pentru a ajunge la țintă și să câștigați partida din două aruncări...

— Într-adevăr, domnilor! Şi dacă am doar nouă, nu voi putea să câştig nici măcar la tragerea viitoare; și dacă am mai mult de zece, voi fi nevoie să mă întorc cine știe până unde!

— N-are importanță, domnule comodor, oricine în locul dumneavoastră ar fi mulțumit...

— Poate... dar eu nu sunt!

— Gândiți-vă, șaizeci de milioane de dolari... poate... la înapoierea dumneavoastră...

— Pe care i-aș fi câștigat tot aşa de bine dacă cea de-a cincizeci și treia căsuță ar fi fost a unui stat vecin cu al nostru!

Nimic mai exact; și cu toate acestea, deși comodorul refuza să fie de acord, avantajul său față de ceilalți cinci parteneri era real. Era cu neputință ca aceștia să ajungă la ultima căsuță din tragerea următoare, pe când pe el zece puncte l-ar fi făcut să atingă ținta.

În fine, pentru că Hodge Urrican se arăta surd la glasul rațiunii, probabil că până și în cazul că ar fi fost trimis în vreun stat învecinat cu Illinois – în Indiana sau Missouri – tot n-ar fi recunoscut că are un rezultat bun.

Mormăind și bombănind, comodorul se întoarse la locuința sa din Randolph Street, cu Turk, ale cărui proteste deveneau atât de violente, încât stăpânul său trebui să-i ordone categoric să tacă. Stăpânul său? Hodge Urrican era oare stăpânul lui Turk, atunci când pe de o parte America proclamase abolirea sclavajului și, pe de alta, numitul Turk – cu toate că avea obrazul smead – nu ar fi putut trece drept negru?... Era poate servitorul său? Da și nu.

Mai întâi Turk, cu toate că era în serviciul comodorului, nu primea nicio plată și când avea nevoie de bani – întotdeauna extrem de puțini! – cerea și i se dădeau. Era mai mult, cum s-ar zice, un «om de companie», aşa cum se numea doamnele din suita principeselor. De altfel, distanța socială care-l separa pe Hodge Urrican de Turk nu-i permitea să-l considere tovarășul său.

Turk se numea în adevăr Turk și era un vechi marinări care se angajase în marina federală și deci nu navigase decât pe bastimentele de stat. Fusese pe rând, trecând prin toată filiera, mus, ajutor de marină, marină și caporal de marină.

Își făcuse serviciul la bordul acelorași nave ca și Hodge Urrican, care fusese succesiv elev, miciman, locotenent, căpitan și comodor. Așadar, amândoi se cunoșteau foarte bine și Turk era singurul din semenii săi cu care aprigul ofițer putuse să se înțeleagă vreodată. Și poate că lucrurile stăteau aşa pentru că Turk era mai supărăcios ca dânsul, ținându-i partea în toate ciocnirile, totdeauna gata să se războiască cu cei care n-aveau norocul să-i fie pe plac.

În cursul drumurilor sale pe mare, Turk a fost deseori în serviciul personal al lui Hodge Urrican, care-i aprecia calitățile și nu se mai putea lipsi de el. Când ieși la pensie, Turk, al cărui timp reglementar de serviciu trecuse, părăsi marina, îl regăsi pe comodor și îl urmă în condițiile descrise mai sus. Astfel, de trei ani încoace, în locuința din Randolph Street, el ocupa situația unui administrator care nu administra nimic, sau – cum s-ar spune – acela de intendent onorific.

Dar ceea ce nu s-a spus – ceea ce nimeni nu bănuia – era că Turk era pur și simplu cel mai bland, cel mai inofensiv, cel mai puțin certăreț, cel mai prietenos dintre oameni. Pe bord nu se răstea la nimeni, nu lua parte la încăierările dintre mateloți, niciodată n-a ridicat mâna asupra cuiva, chiar când băuse câteva pahare de whisky sau gin fără să le numere, și-și vedea netulburat de drum ca un vas cu pânzele sus.

De unde îi venise atunci ideea, lui, omul blajin și liniștit, de a întrece sau de a părea să întreacă în violență pe omul cel mai violent din lume? Turk avea o reală afecțiune pentru comodor, în ciuda mizantropiei acestuia. Era ca unul din acei câini credincioși care, atunci când stăpânul lor se înfurie contra cuiva, latră cu o furie și mai mare. Numai că în vreme ce câinele ascultă de firea sa, Turk se împotrivea temperamentului său. Obiceiul de a izbucni la orice cuvânt, și mult mai tare decât Hodge Urrican, nici măcar nu a schimbat blândețea lui obișnuită. Se prefăcea mâños, juca un rol, dar atât de bine că – după o zicătoare populară – «intrase în pielea omului» după care se lăua.

Așadar, din pură afecțiune pentru stăpânul său și cu scopul de a-l face să se stăpânească, el îl întrecea și îl speria arătându-i urmările pe care violențele sale puteau să le aibă. Și într-adevăr, când intervenea să-l calmeze pe Turk, Hodge Urrican sfârșea prin a se calma el însuși. Când comodorul îl trimitea să spună vreo două de la obraz câte unui prost-crescut, celălalt striga că-o să se ducă să-l bată; sau că-o să-l omoare pe loc când Urrican amenință pe cineva doar cu o palmă. Atunci stăpânul căuta să-l cumințească pe Turk și astfel acest băiat cumsecade a stins deseori diferende din care comodorul n-ar fi ieșit nepăgubit. Și acum, cu prilejul trimiterii sale în Florida, când Hodge Urrican voi să-l atace pe notar, ca și cum maestrul Tornbrock ar fi avut vreo vină, Turk strigă sus și tare că odiosul notar a trișat, că jură să-i rupă urechile și să le dea în dar stăpânului său.

Așa se purta acest original, destul de îndemânicic ca să nu lase să se întrevadă jocul său. El îl însoțea în această dimineață, la gara centrală din Chicago, pe comodorul Urrican. La plecarea celui de-al șaselea partener, mulțimea se îngrămădea pe peron și printre ei, o repetăm, avea, dacă nu prieteni, cel puțin un număr de oameni care erau deciși să-și riște banii mizând pe capul lui. Nu era de sperat ca un om atât de aprig să fie capabil să forțeze și norocul?

Și acum, care era itinerarul ales de comodor? Desigur cel ce oferea cele mai puține riscuri de întârziere, fiind în același timp și cel mai scurt.

— Ascultă, Turk, spuse el imediat ce sosi în locuința sa din Randolph Street, ascultă și privește.

— Ascult și privesc, stăpâne.

— Ți-am pus în față harta Statelor Unite.

— Foarte bine... harta Statelor Unite.

— Da... aici este Illinois cu Chicago... acolo este Florida...

— Oh, ştiu, răsunse Turk, care continua să mormăie. Pe timpuri, am navigat şi ne-am luptat pe acolo, domnule comodor.

— Înțelegi, Turk, că dacă era vorba să merg la Thallahassee, capitala Floridei, sau la Pensacola, sau chiar la Jacksonville, aş fi ajuns uşor, schimbând diversele trenuri care te duc acolo.

— Uşor şi repede, repetă Turk.

— Şi, reluă comodorul, când mă gândesc că această Lissy Wag, această neroadă, nu trebuie decât să se deplaseze de la Chicago la Milwaukee...

— Ticăloasa! bombăni Turk.

— Şi că acest Hyperbone...

— Oh, dacă n-ar fi mort, domnule comodor!... exclamă Turk ridicând pumnul ca şi cum ar fi vrut să-l zdrobească pe extravagantul defunct.

— Calmează-te, Turk, e mort... Dar de ce trebuie să aibă această absurdă idee, să aleagă din toată Florida punctul cel mai îndepărtat al statului... capătul cozii acestui istm care se scaldă în golful Mexicului...

— O coadă cu care ar merita să fie biciuit până la sânge! declară Turk.

— Căci, ce să mai vorbim, va trebui să ne trambalam până la Key West, pe această insuliţă din Pine Islands... O insuliţă, ba chiar un «os rău», cum zic spaniolii, bună cel mult pentru un far şi pe care a crescut un oraş întreg.

— Afurisite meleaguri, domnule comodor! răsunse Turk. Farul l-am văzut de multe ori, înainte de a intra în strâmtoarea Floridei...

— Ei bine, cred, reluă Hodge Urrican, că cel mai bine, mai scurt şi mai iute va fi să facem prima jumătate a călătoriei pe uscat şi a doua pe mare... adică nouă sute de mile pentru a sosi la Mobile şi cinci până la şase sute, pentru a ajunge la Key West.

Turk nu avea nimic de spus şi pe drept, căci proiectul era bine chibzuit, în treizeci şi şase de ore cu trenul, Hodge Urrican va fi la Mobile, în Alabama, şi îi mai rămâneau douăsprezece zile pentru traversarea, de la Mobile la Key West.

— Şi n-am ajunge la timp, declară comodorul, numai dacă vasele n-ar mai merge pe apă.

— Sau dacă nu ar mai fi apă în mare! răsunse Turk cu un glas ameninţător la adresa golfului Mexic.

Cele două eventualităţi, trebuie să recunoaştem, nu prea erau de temut.

Nu era nicio problemă de a găsi la Mobile un vas care să plece spre Florida. Portul era foarte frecventat, avea un trafic de nave considerabil și, pe de altă parte, grație așezării sale între Golful Mexic și Oceanul Atlantic, Key West a devenit o escală pentru toate vasele.

În fond, acest itinerar era până la un punct același cu al lui Tom Crabbe. Campionul Lumii Noi coborâse bazinul fluviului Mississippi până la New Orleans din statul Louisiana; comodorul îl va coborî până la Mobile din statul Alabama. Odată ajuns în port, primul s-a întrebat spre vest, spre coasta Texasului, iar al doilea se va întrepta spre est, spre coasta Floridei.

Deci, luând cu ei o valiză mare, Hodge Urrican și Turk s-au dus la gară de la nouă dimineață. Costumul lor de călătorie – bluză, cingătoare, cizme, șapcă – trăda pe oamenii de mare. În plus, erau îmarmați cu acel Derringer cu șase focuri care se găsește totdeauna în buzunarul pantalonilor unui american adevărat.

De altfel, niciun incident nu se întâmplă la plecarea lor, care fu însoțită de uralele obișnuite, în afara de o explicație foarte aprinsă a comodorului cu șeful de gară, pentru o întârziere de trei minute și jumătate.

Trenul plecă în mare viteză și călătorii traversară tot aşa statul Illinois. La Cairo, aproape de frontieră statului Tennessee, unde Tom Crabbe a mers pe linia care se termină la New Orleans, ei o luară pe aceea care merge de-a lungul frontierei lui Mississippi cu Alabama și se termină la Mobile. Principalul oraș pe care-l întâlniră fu Jackson din Tennessee, care nu trebuie confundat cu așezările cu același nume din Mississippi, Ohio, California sau Michigan. Apoi, după stația State Line, trenul lor trecu de hotarul Alabamei în după-masa zilei de 12, la aproape o sută de mile înainte de sfârșitul liniei.

După cum prea bine vă dați seama, comodorul Urrican nu călătorea pentru a călători, ci pentru a ajunge în cel mai scurt timp la locul și data fixate. Deci n-avea nicio preocupare de turist. De altfel curiozitățile uscatului – priveliști, peisaje, orașe și altele – nu puteau să-l intereseze pe bătrânul lup de mare, iar pe Turk nici pe-atât.

La zece seara trenul se opri în gara Mobile, după ce a efectuat fără accidente sau incidente acest lung parcurs. Trebuie chiar remarcat că Hodge Urrican nu avu nici măcar o singură ocazie să se certe cu mecanicii, șoferii, conducătorii, slujbașii căilor ferate, nici chiar cu ceilalți călători.

De altfel, el nu ascundea deloc cine era și tot trenul știa că în persoana sa zgomotoasă era transportat al șaselea partener al meciului Hypperbone.

Comodorul trase la un hotel lângă port. Era prea târziu să se intereseze de un vas care pleca. Mâine dis-de-dimineață, Hodge Urrican își va părăsi camera, Turk o va părăsi pe a sa, și dacă se va găsi un vas gata să se-ndrepte în direcția strâmtorii Florida, ei se vor îmbarca numaidecât.

A doua zi, la răsăritul soarelui, ambii se aflau pe cheiurile din Mobile.

Montgomery este capitala oficială a statului Alabama, stat care și-a tras numele de la bazinul acestui fluviu. El are două regiuni, una muntoasă unde declină către sud-vest ultimele ramificații ale munților Apalaca, cealaltă formată din șesuri întinse, pe jumătate mlăștinoase în partea meridională. Pe vremuri aici nu se cultiva decât bumbac. Acum, grație căilor ferate, se exploatează în mod avantajos minele de cărbune și fier.

Dar nici Montgomery, nici chiar Birmingham, un oraș înfloritor din interiorul statului, nu pot să rivalizeze cu Mobile care are treizeci și două de mii de locuitori. El se ridică pe o terasă, în fundul golfului de la care își trage numele, și oferă ușor acces în orice anotimp vaselor venite din larg. Acest oraș, cu casele joase, foarte înghesuite în cartierul comercial, are o suprafață prea mică pentru nevoile sale maritime, adică exportul de trabuce, de bumbac și de legume. De aceea posedă și suburbii care se întind până departe în mijlocul boschetelor de verdeată.

Pe drept cuvânt comodorul Urrican s-a gândit că nu-i vor lipsi mijloacele de a ajunge pe mare la Key West. Atât de mare este importanța portului Mobile, încât primește

anual cel puțin cinci sute de vase.

Dar există oameni pe care fatalitatea nu-i cruță, care nu pot scăpa de ghinion, și de data aceasta Hodge Urrican avu ocazia să se înfurie pe bună dreptate. Căci iată că sosise la Mobile în plină grevă – o grevă generală a lucrătorilor portuari, declarată în ajun! – și ea amenința să dureze mai multe zile!... Și, din vasele care trebuiau să plece, niciunul nu va putea ieși în larg înainte ca acordul să fie încheiat cu armatorii, care nu voiau să cedeze la revendicările greviștilor!... Astfel, zadarnic așteptă comodorul în zilele de 13,14 și 15 ca un vas să încarce și să plece. Mărfurile zăceaau pe chei, focurile cazanelor nu se mai aprindeau, baloturile de bumbac umpleau docurile și navigația n-ar fi încrmenit mai mult dacă golful Mobile ar fi fost prins de ghețuri. Această stare neobișnuită putea să se prelungească toată săptămâna, ba chiar mai mult... Ce era de făcut?

Adepti de-ai comodorului îi sugerară atunci ideea foarte bună de a pleca la Pensacola, unul din importantele orașe ale Floridei, care se învecinează cu Alabama. Urcând cu trenul până la granița de nord și coborând până la litoral, era ușor de ajuns la Pensacola în douăsprezece ore.

Hodge Urrican – trebuie să-i recunoaștem această calitate – era un om decis și știa să găsească neîntârziat o soluție.

Astfel, în ziua de 16 dimineața, se urcă în tren cu Turk și ajunse în aceeași seară la Pensacola. Îi mai rămâneau nouă zile și în realitate erau mai multe decât avea nevoie pentru traversarea de la Pensacola la Key West, până și la bordul unui vas cu pânze.

Florida, peninsulă care pătrunde în golful Mexic, măsoară aproximativ patru sute cincizeci de mile lărgime și aproape trei sute cincizeci în lungime. Porțiunea lată se află în partea de nord, la baza peninsulei ce se întinde de la sud de Alabama și Georgia până la malul oceanului Atlantic. Dacă Thallahassee este capitala și sediul parlamentului, Pensacola egalează Jacksonville, metropola statului. Legat printr-o rețea de cale ferată de centrul Federației, Pensacola, cu cei douăsprezece mii de locuitori ai săi, este un oraș înfloritor și – ceea ce îl interesa pe Hodge Urrican în căutarea unui vapor – mișcarea sa maritimă ocupă aproape o mie două sute de nave. Ei bine, ghinionul continua totuși să-l urmărească! La Pensacola, fără îndoială, nu se declarase grevă, dar nu era niciun vas care se pregătea să părăsească portul – cel puțin în direcția sud-est – nici către arhipelagul

Antilelor, nici spre Atlantic și, în consecință, nu exista nicio escală posibilă la Key West.

— Hotărât, observă Hodge Urrican mușcându-și buzele, stăm prost!

— Și n-ai cui să ceri socoteală! răspunse tovarășul său, aruncând o privire cumplită jur împrejur.

— Nu putem totuși să ancorăm aici timp de o săptămână...

— Nu, trebuie să pornim, orice ar fi, domnule comodor! declară Turk.

Hodge Urrican nu pierdu niciun ceas, mergând din vas în vas, indiferent dacă era vapor sau navă cu pânze, dar nu obținu decât vagi promisiuni... Se va pleca... după ce se vor încărca mărfurile sau se va completa încărcătura... Nimic sigur, cu tot prețul ridicat pe care comodorul îl oferea pentru traversare. Atunci căută pricina, cum se spune, acelor blestemăți căpitanii și chiar și căpităniei portului, cu riscul de a fi arestat.

Pe scurt, două zile trecuă până în seara de 18 și atunci nu mai rămânea decât să încerce drumul pe uscat, dacă nu-l puteau face pe mare. Dar în afară de oboseli, mai mult sau mai puțin suportabile, de câte întârzieri nu aveai să te temi!... Judecați! Trebuie – cu trenul, se înțelege – să traversezi Florida, aproape în toată largimea ei, de la vest la est, prin Thallahassee până la Live Oak, apoi să cobori din nou până în sud, spre a ajunge la Tampa sau Punta Gorda, pe golful Mexic, adică aproape șase sute de mile cu trenuri al căror mers nu este regulat. Și ar fi fost cum ar mai fi fost dacă de-acolo rețeaua de căi ferate ar fi deservit partea de sud a peninsulei... Ei bine, nu!

Dacă nu se va găsi repede un vas care să plece, va rămâne de parcurs un drum lung și în condiții din cele mai proaste!

Este o regiune tristă, puțin locuită, această parte a Floridei, scăldată de apele golfului de la Cedar Key încolo. Vor fi acolo mijloace de transport, diligente, trăsuri, cai, care să le permită să ajungă în câteva zile până la capul peninsulei? Și admitând că se pot procura cu mulți bani, ce drum lung, anevoios, primejdios chiar, în mijlocul acestor păduri nesfârșite, sub bolțile chiparoșilor întunecați, de nepătruns câteodată, pe jumătate năpădite de bălți, la cheremul terenurilor mișcătoare ale solului ierbos, care-ți fuge de sub picioare, prin desărurile de ciuperci gigantice, care plesnesc la orice atingere ca o ploaie de artificii, prin labirintul potecilor mlăștinoase și al întinderilor lacustre, unde mișună șopârlele și lamantinii, unde colcăie cei mai periculoși șerpi de specie ofidiană, trigonocefali a căror mușcătură este

mortală. Aşa arată acest ținut groaznic al Evergladelor, ultim refugiu al triburilor seminole, indieni frumoşi şi sălbatici, care sub şeful lor Oiseola au luptat vitejeşte contra cotropirii federale. Numai indigenii pot găsi cu ce să trăiască, sau cel puţin să-şi tragă zilele pe asemenea meleaguri cu clima umedă şi caldă, bântuite de frigurile palustre care în câteva ore doboară pe oamenii cei mai voinici – chiar şi comodori de teapa lui Urrican!

Ah, dacă această parte a Floridei ar fi fost la fel cu cea care se află la est până la paralela douăzeci şi nouă, dacă ar fi fost cazul să mergi de la Fernandina la Jacksonville şi la Saint-Augustine, în regiunea unde nu lipsesc nici târgurile, nici oraşele şi nici căile de comunicaţie! Dar să pleci de la Punta Gorda şi să vrei să pătrunzi până la capul Sabie...

Veni ziua de 19 mai. Nu mai rămâneau decât şase zile şi era imposibil să te gândeşti că poti face drumul pe uscat.

Dimineaţa, comodorul Urrican fu acostat pe chei de unul din patronii, pe jumătate americani, pe jumătate spanioli, care fac micul cabotaj de-a lungul coastelor Floridei.

— Numitul patron, pe care-l chema Huelcar, îi spuse, salutându-l cu mâna la beretă.

— Tot niciun vas pentru Florida, domnule comodor?

— Nu, răspunse Hodge Urrican, şi dacă ştii vreunul, ai zece piaştri!

— Ştiu unul.

— Care?

— Al meu...

— Al dumitale?

— Da... *Chicola*, o goletă frumoasă de patruzeci şi cinci de tone, cu un echipaj de trei oameni, care merge de obicei cu 9 noduri pe oră pe timp bun şi...

— Sub pavilion american?

— American.

— Gata de plecare?

— Gata de plecare, la ordinele dumneavoastră, răspunse Huelcar. Cinci sute de mile, aproximativ, de la Pensacola la Key West – adevărat, în linie dreaptă – cu o medie de numai cinci noduri şi ținând seama de devierile de drum sau de vânturile potrivnice, puteau fi străbătute în şase zile. Zece minute mai târziu, Hodge Urrican şi Turk se aflau la bordul *Chicolei*, pe care o examinară ca nişte cunoşători. Era un vas de cabotaj de mic pescaj,

făcut pentru a naviga de-a lungul coastei, dar cu carcasa destul de mare pentru a avea o velatură puternică.

Doi marinari, cum erau comodorul și fostul caporal de marină, nu erau oameni care să se teamă de pericolele mării. În definitiv, patronul Huelcar străbătea aceste locuri de douăzeci de ani cu goeleta sa, de la Mobile la insulele Bahama prin strâmtoarea Floridei, și se oprișe deseori la Key West.

— Cât vrei pentru traversare? întrebă comodorul.

— O sută de piaștri pe zi.

— Cu hrana asigurată?

— Da.

Era scump și Huelcar profita de situație.

— Plecăm imediat... porunci Hodge Urrican.

— De îndată ce bagajul dumneavoastră va fi pe bord.

— La ce oră e refluxul?

— Începe acum și înainte de o oră vom fi în larg.

A face traversarea cu *Chicola* era singurul mijloc de a ajunge la Key West, unde al șaselea partener trebuia să fie pe data de 25 cel mai târziu, înainte de prânz.

La ora 8, după ce plătiseră hotelul, Hodge Urrican și Turk se îmbarcară. Cincizeci de minute mai târziu, goeleta ieșea din golf, între forturile Mac Rae și Pickens, construite odinioară de francezi și spanioli, și se îndrepta spre larg.

Capitolul XIV

Urmare la Aventurile comodorului Urrican

Timpul era schimbător. Briza sufla destul de rece din est. Marea, apărată de barajul peninsulei Florida, nu se resimțea încă de valurile mari ale Atlanticului și *Chicola* mergea bine.

De altfel, nimic de temut, nici pentru comodor, nici pentru Turk în ce privește răul de mare de care Tom

Crabbe suferise atât de groaznic. Cât despre manevrarea goelelei, vor fi gata să vină în ajutor patronului Huelcar și celor trei oameni ai săi dacă vasul va trebui să țină piept unei furtuni.

Chicola, cu vântul în față, mergea în aşa fel încât să fie la adăpostul coastei. Din această cauză, traversarea va fi fără îndoială mai lungă, dar furtunile golfului sunt puternice și o ambarcație usoară nu poate să se aventureze departe de porturi, de golfurile mari sau mici, de gurile fluviilor sau ale râurilor, atât de numeroase pe litoralul Floridei și atât de accesibile vapoarelor de mic tonaj. În plus, *Chicola* ar avea totdeauna un liman, un intrând unde să se refugieze pentru câteva ore. E adevărat că se pierdea vreme, și Hodge Urrican avea foarte puțină de irosit.

Vântul ținu toată ziua și toată noaptea, cu tendința de a se liniști. Dacă își schimba direcția, aceasta ar permite să se facă drumul într-un ritm mai susținut, cu o viteză mai mare. Din nenorocire, a doua zi slăbi din ce în ce, până când încetă să bată. La suprafața mării nemîșcate, *Chicola*, deși cu toate pânzele întinse, nu putea să străbată decât vreo douăzeci de mile spre sud-est. Trebuiră chiar să folosească lopețile, pentru a nu fi târâți spre largul golfului. Astfel trecuță patruzeci și opt de ore, fără să fi înaintat aproape deloc. Comodorul își mușca mâinile de nerăbdare, fără a vorbi cu nimeni – nici măcar cu Turk.

Totuși, în 22, mânătă de curentul golfului, *Chicola* trecea în dreptul așezării Tampa, un port cu cinci până la șase mii de locuitori, unde navele de un anumit tonaj găseau un adăpost sigur, mergând de-a lungul coastei plină de recife și bancuri de nisip. Dar acest port mai era la vreo cincizeci de mile spre est și goelela n-ar fi putut să ajungă acolo, pentru a se ține până la capăt de coasta Floridei, fără să sufere intârziere.

De altfel, după liniștea din ajun era de prevăzut, după cum arăta cerul, o apropiată schimbare a vremii.

Comodorul Urrican ca și marinarii goelelei nu se înselară în această privință.

— Vine furtuna, zise, de dimineață, comodorul Urrican.

— Nu poate decât să ne fie de folos, răsunse Turk, dacă vântul va bate spre vest.

— Marea simte ceva, grăi patronul Huelcar. Uitați-vă la valurile lungi și mari și la hula care începe să înverzească apa în larg.

Apoi, după ce scrută cu atenție orizontul, clătină din cap și adăugă:

— Nu-mi place vântul din partea aceea...

— E cel bun totuși, zise Turk, și n-are decât să sufle năprasnic, dacă ne împinge unde vrem să ajungem!

Hodge Urrican tăcea, vizibil neliniștit de aceste semne care se accentuau, între vest și sud-vest. E de dorit să ai un vânt bun. Dar mai trebuie să nu te răstorni, și în această ambarcațiune de patruzeci de tone, încărcată numai pe jumătate... Nu!... Niciodată nu se va ști ce se petrecea în capul înfierbântat al comodorului și dacă furtuna de pe mare nu era în sufletul lui Hodge Urrican.

După-masă, vântul, care bătea acum spre vest, începu să sufle în rafale mari, intrerupe de scurte răgazuri. Fu necesar să se strângă pânzele de sus. Pe marea aceasta, care devinea agitată și amenințătoare, goeleta se ridică asemeni unui fulg pe valurile învolturate.

Acum *Chicola* se vedea împinsă către coasta Floridei mai mult decât era nevoie. Pentru că nu mai era timp să cauți un refugiu, trebuie cu orice preț să menții direcția sud-est, spre vârful peninsulei.

Patronul manevra ca un marinări încercat. Turk, cu mâna pe bară, ferea pe cât posibil mersul goelelei de devierile ce se puteau produce din cauza ruliului. Comodorul ajută echipajul să ia terțarola de la velă și pânza mare și nu lăsă decât focul mic.

Era destul de greu să rezistești în același timp vântului și curentului care te ducea spre uscat.

Și într-adevăr, în dimineața zilei de 23, coasta, deși era joasă, apăru în mijlocul cețurilor învălmășite ale orizontului.

Huelcar și oamenii săi o recunoscură destul de greu, dar o recunoscură.

— Este golful Whitewater, spuse că ei.

Acest golf taie neregulat și adânc litoralul și nu e despărțit de Florida decât de o limbă de pământ, apărată de fortul Poinsett, la capătul capului Sabie. Încă zece mile și goeleta va eșua acolo.

— Mă tem să nu fim nevoiți să ne oprim, rosti Huelcar.

— Să ne oprim... pentru a nu mai putea ieși pe vânturile astăzi!... exclamă Turk. Hodge Urrican tăcea.

— Dacă nu ne adăpostim, reluă patronul, și dacă în dreptul capului Sabie curentul ne aruncă în strâmtoare, nu vom ancora la Key West, ci la Bahama, în largul oceanului Atlantic!

Comodorul continua să tacă și poate că nu putea să scoată niciun cuvânt, atât își simțea de încleștat gâtlejul și atât de tare își strângea buzele.

Cât despre patron, el înțelegea bine că, dacă se adăpostește în golful Whitewater, *Chicola* va fi blocată aici mai multe zile în sir. Or, era în 23 mai și trebuia să ajungă la Key West înainte de patruzeci și opt de ore. Atunci echipajul se întrecu în îndrăzneală și îndemânare, pentru ca vaporasul să țină piept vijeliei din larg, cu riscul de a frângă catargul sau de a se răsturna sub pânzele sale. Încercără să mențină direcția cu focul mic și cu randa din spatele vasului. Goeleta mai pierdu încă trei sau patru mile din viteză în timpul zilei și nopții următoare. Dacă vântul nu o împinge spre nord sau sud, nu va mai putea rezista și va fi aruncată a doua zi dimineață pe coastă. Acest lucru deveni mai mult ca sigur când, din primele ore ale zilei de 24, pământul plin de stânci, cu o centură de recifi, își înălță la cinci mile depărtare vârfurile amenințătoare ale capului Sabie. Peste câteva ore *Chicola* va fi târâtă prin strâmtoarea Florida. Totuși, cu noi eforturi, profitând de fluxul mării, ar fi putut să intre în golful Whitewater.

— Trebuie!... declară Huelcar.

— Nu! răspunse Hodge Urrican.

— Ei! Nu vreau să risc să-mi piară vasul și noi cu el, încăpățânându-mă să rămân în larg...

— Îți cumpăr vasul...

— Nu e de vânzare.

— Un vas e totdeauna de vânzare, când îl cumperi peste prețul pe care-l merită.

— Cât îmi dați?

— Două mii de piaștri...

— În regulă, răspunse Huelcar, încântat de un târg atât de bun.

— E de două ori cât merită, zise comodorul Urrican. Ai, aşadar, o mie de piaștri pentru corpul vasului și o mie pentru al tău și al oamenilor tăi.

— Plătibile?...

— De îndată, cu un cec pe care îl voi da la Key West.

— Bine, domnule comodor.

— Și acum, Huelcar, direcția largul mării!

Toată ziua *Chicola* luptă vitejește, câteodată acoperită aproape în întregime de valuri, cu bastingajele pe jumătate sub apă. Dar Turk o

menținea cu o mâna fermă și echipajul manevra cu tot atâta curaj câtă îndemânare.

Goeleta reuși să se îndepărteze de coastă, datorită mai ales unei ușoare schimbări în direcția vântului care bătea puțin spre nord. Totuși, când sosi noaptea, briza începu să scadă și atmosfera se umplu de neguri dese.

Nimeni nu știa ce să facă. Fusese imposibil să calculezi poziția în timpul zilei. Goeleta se găsea oare în dreptul Key West-ului, sau trecuse de sirul de stânci nevăzute, care prelungesc vârful peninsulei spre Marquesas și Tortugas?... După părerea patronului Huelcar, *Chicola* trebuia să fie foarte aproape de acest sirag de insulițe, în spatele căror se răspândesc, împreună cu curenții rapizi din adâncurile strâmtoarei Florida, apele calde ale Gulfstream-ului.

— Am vedea cu siguranță farul din Key West, dacă n-ar fi ceată, zise el, și trebuie să băgăm de seamă să nu dăm peste stânci. După părerea mea, ar fi bine să aşteptăm să se facă ziua, și dacă ceața se risipește...

— Nu voi aştepta, răsunse comodorul.

Și într-adevăr, nu putea să aştepte dacă voia să fie la Key West a doua zi dimineața. *Chicola* continua deci să țină, în mijlocul cărular, direcția spre sud, pe o mare care devinea din nou calmă, când spre ora cinci dimineață simțiră o primă izbitură și apoi a doua.

Goeleta se lovise de o stâncă.

Ridicată a treia oară de un val năprasnic, pe jumătate distrusă, cu coca desfundată în față, se răsturnă spre babord.

În momentul acesta se auzi un strigăt.

Turk recunoșcu vocea comodorului.

Îl chemă, dar nu primi niciun răspuns.

Negura era atât de deasă, că nu se vedea stâncile din jurul goeletei.

Patronul și cei trei oameni putură să ajungă pe una din ele.

Împreună cu ei, Turk, desperat, strigându-l tot timpul, îl căuta pe comodor.

Chemări zadarnice, căutări zadarnice.

Dar poate că cărularile se vor ridica și Turk îl va găsi în viață pe stăpânul său. Nu îndrăznea să spere. Lacrimi mari îi curgeau de-a lungul obrajilor...

Către ora șapte, cerul începu să se lumineze în partea de jos și marea se văzu pe o distanță de câteva cabluri²⁶.

Chicola se izbise de o grămadă de roci albicioase și se sfărâmase. Barca vasului, strivită în ciocnire, era de neîntrebuițat. La est și la vest, pe distanță de un sfert de milă, bancul se prelungea într-un sir de stânci dințate și printre ele se rostogoleau valurile însipumate. Își reluară fără zăbavă cercetările. În sfârșit unul din marinari descoperi corpul comodorului Urrican prins între doi colți de piatră.

Turk alergă, se repezi la stăpânul său, îl cuprinse în brațe, îl ridică, îi vorbi. Dar nu primi niciun răspuns.

Cu toate acestea, o răsuflare ușoară mai ieșea dintre buzele lui Hodge Urrican și i se mai auzeau bătăile inimii.

— Trăiește! Trăiește! exclamă Turk.

De fapt, Hodge Urrican era într-o stare jalnică. În cădere, capul i se izbise de muchia unei roci. Totuși, sângele nu mai curgea. Îi legară rana, care se închisese de la sine, cu o fâșie de pânză, după ce fusese spălată cu apă dulce adusă de pe goeletă. Apoi comodorul fără să-și recapete cunoștința, fu transportat pe o înălțime a insulei, unde marea în creștere nu putea să ajungă.

După ce se ridică ceața, cerul complet luminat îngădui să se vadă la câteva mile în largul mării.

Era ora nouă și douăzeci și, în acel moment. Huelcar, întinzând brațul spre vest, exclamă:

— Farul de la Key West!

Într-adevăr, farul de la Key West se găsea la numai patru mile în acea direcție. Dacă noaptea ar fi fost senină, luminile sale s-ar fi putut vedea la vreme și goleata n-ar fi ajuns să se sfarme de aceste stânci periculoase.

Marinarii au a se teme pe drept cuvânt de coastele Floridei de Sud. De aceea este de dorit ca guvernământul federal să realizeze cât mai curând un proiect pe care l-a studiat, adică un canal care ar tăia peninsula între Fernandina și Cedar Key. Acest canal ar scuti vasele de a parurge, între Golful Mexic și ocean, o distanță de aproape cinci sute de mile printr-una din cele mai anevoie strâmtori din lume.

Și acum al șaselea partener al meciului Hyperbone nu trebuia oare să considere partida ca definitiv pierdută?... Nu mai avea niciun mijloc să străbată distanța care desparte insula, de care *Chicola* se sfărâmase, de ținta sa. Așadar, era nevoie să rămână aici, așteptând să treacă vreo ambarcațiune și să-i ia pe naufragiați pentru a-i transporta la Key West.

Tristă situație pentru sărmanii oameni aflați pe grămadă albicioasă de stânci, asemănătoare unui cimitir de oase, ce se înălța, în timpul fluxului, doar cu cinci-șase picioare deasupra apei! Împrejur șerpuiau sargase în mii de culori, ierburi marine gigantice, mici alge smulse din fundul mării de currentul Gulfstream-ului. În adâncurile stâncii mișunau sute de specii de pești de toate mărimele și de toate formele – teleosteni, pești buzați, vulpi de mare, cleflice în culori minunate, sardele argintii, cavaleri vărgați în dungi multicolore. Moluștele, crustaceele, crevetele, palemoniile, homarii, racii și langustele foiau de jur împrejur.

La suprafața apei, atrași de naufragiu, se apropiau și dădeau târcoale între recife rechini lacomi, mai ales cei denumiți rechini-ciocan lungi de șase-șapte picioare, cu fălcii enorme, monștri dintre cei mai primejdioși.

Iar păsările zburau în cârduri nenumărate: egrete, stârci, bâtlani, pescăruși, cufundari, rândunele de mare, cormorani. Câtiva pelicanii foarte mari, stând pe jumătate în apă, pescuiau cu tot atâta seriozitate, dar cu mai mult succes decât pescarii cu undița, și scoteau cu o voce cavernoasă, aşa cum a spus un drumeț francez, țipătul «hoenkorr!»

De altfel, puteai să te hrănești pe aceste stânci dacă vânai numai mulțimea de broaște țestoase, fie în apă, fie pe micile plaje de nisip, până la insulele care poartă numele acestor animale târâtoare.

Între timp, vremea trecea și, cu toate îngrijirile ce i se dădeau neîncetat, bietul comodor nu-și venea în simțiri. Prelungirea acestei stări îl neliniștea foarte tare pe Turk.

Dacă ar fi putut să-l ducă pe stâpânul său la Key West, să-l arate unui medic, poate că ar fi fost salvat, înăнд seama de constituția acestui viguros om al mării. Dar câte zile vor trece până ce naufragiații vor părăsi insula? Căci era imposibil să pună goeleta pe linia de plutire să repare carcasa, crăpată dedesubt, căreia orice furtună i-ar spulbera rămășițele pe aceste meleaguri.

Se înțelege de la sine că Turk nu-și mai făcea nicio iluzie asupra rezultatului meciului Hypperbone. Partida era pierdută pentru Hodge Urrican. Ce furie teribilă l-ar apuca dacă și-ar veni în fire! Si de data aceasta oare n-ar fi de iertat mânia sa în fața unui ghinion atât de infernal?

Era puțin după ora zece când unul din mateloții vasului *Chicola*, de strajă pe stânci, striga:

— O barcă... o barcă!

Într-adevăr, o şalupă de pescuit, împinsă de o briză uşoară, se apropiă de insulă. De îndată, Huelcar făcu semne care fură observate de oamenii din barcă și o jumătate de oră mai târziu, cu naufragiații la bord. Ea se îndreptă spre Key West. Atunci Turk reîncepu să spere și poate ar fi început și Hodge Urrican, dacă ar fi putut să iasă din starea de inconștientă și să știe ce se petrece în jurul său.

Pe scurt, luată de vânt, şalupa străbătu repede distanța de patru mile și la ora unsprezece și cincisprezece minute ancora în port.

Orașul s-a ridicat pe micuța insulă Key West, lungă de două leghe și largă de o leghe, cum cresc plantele supuse unei culturi intensive. E un oraș destul de mare, legat de statele centrale prin linii telegrafice și de Havana printr-un cablu submarin. Oraș de mare viitor, prosperitatea sa crește mereu datorită unei mișcări maritime de 300 de mii de tone. Împodobit cu magnolii și alte minunate tufe înmiresmate ale zonei tropicale, are o populație pe jumătate spaniolă.

Şalupa acostă în fundul portului și imediat mai multe sute de locuitori – Key West avea optsprezece mii la acea epocă – îi înconjură pe naufragiați. Ei erau în aşteptarea comodorului Urrican – și în ce condiții se prezenta, sau mai bine zis era prezentat în fața lor!

Nu începe îndoială că marea nu-i răsfăța pe partenerii meciului Hypperbone! Tom Crabbe ajunse la Texas ca o masă inertă, iar comodorului puțin îi lipsea să fie în stare de cadavru.

Hodge Urrican fu adus în biroul portului unde un medic, chemat imediat, sosi fără întârziere.

Al șaselea partener mai respira și, dacă inima să bătea slab, se părea totuși că niciun organ nu fusese atins. Cu toate acestea, când fusese aruncat din goletă, i se spârsese capul de muchia unei stânci, săngele cursese șiroaie și se putea să se fi produs vreo leziune a creierului.

Cu toate îngrijirile, cu toate viguroasele masaje la care îl supuseră – și Turk bineînțeles nu se crăța – comodorul, deși scosese două, trei suspine, nu-și recapătă cunoștința.

Medicul propuse atunci ca pacientul să fie transportat în camera unui confortabil hotel, dacă nu chiar la spitalul din Key West, unde ar fi putut fi îngrijit mai bine decât oriunde.

— Nu... răspunse Turk... nici la spital... nici la hotel...

— Unde atunci?

— La poștă!

Devotatul Turk avu o idee pe care o înțeleseră și și-o însușiră toți cei din jurul lui. De vreme ce Hodge Urrican sosise înainte de prânz la Key West, în această zi de 25 mai – și aceasta împotriva valului, cum s-ar spune – de ce prezența sa n-ar fi constatată oficial la locul unde trebuia să se găsească la acea dată?

Se aduse o brancardă, se puse o saltea, comodorul fu întins pe ea și se îndreptară spre poștă, în mijlocul unei mulțimi mereu sporite. Mare mirare pe funcționarii de la oficiul poștal, care crezură întâi că-i vorba de o greșală. Oare biroul lor era confundat cu morga? Dar când aflară că acest trup este al comodorului Urrican, unul din participanții meciului Hypperbone, mirarea lor se transformă în emoție. Era deci acolo, în fața ghișeului de telegraf, cel pe care aruncarea de zaruri, cinci cu patru, îl trimisese la o depărtare atât de mare... și în ce hal!

Turk înainta și apoi cu o voce tare, auzită de toți, rosti:

— Este vreo telegramă pentru comodorul Urrican?

— Nu încă, răspunse impiegatul.

— Ei bine, domnule, reluă Turk, veți binevoi să certificați că noi am fost aici, înainte de sosirea ei.

Și acest lucru fu trecut pe loc într-un registru, în fața a numeroși martori.

Era ora unsprezece și patruzeci și cinci și nu mai rămânea mult până să sosească telegrama care, fără îndoială, trebuia să fi plecat în aceeași dimineață din Chicago. Nu așteptară multă vreme.

La ora unsprezece și cincizeci și trei, clinchetul aparatului telegrafic începu să se audă, mecanismul se puse în mișcare și banda de hârtie se derula. Imediat ce impiegatul o scoase, citi adresa și spuse:

— O telegramă pe numele comodorului Urrican.

— Prezent, răspunse Turk în locul stăpânului său, la care medicul nu putu nici în acest moment să întrevadă vreun semn de înțelegere. Telegrama era redactată în următorii termeni:

Chicago, Illinois 8 și 13 dimineața, 25 mai

Cinci, din trei și doi, căsuța cincizeci și opt. Statul California, Death Valley.

TORNBROCK

Statul California la celălalt capăt al teritoriului federal, care trebuia traversat de la sud-est la nord-vest!

Și nu era vorba numai că o distanță de două mii de mile desparte California de Florida, dar a cincizeci și opta căsuță era aceea a nobilului joc al găștii unde figurează capul de mort... Și după ce se va fi prezentat în persoană la această căsuță, jucătorul era obligat să se reîntoarcă din nou la prima, pentru a reîncepe partida.

— Ei, zise Turk, mai bine ar fi ca sărmanul meu stăpân să nu-și revină, căci n-ar putea să îndure niciodată o asemenea lovitură!

Capitolul XV

Situația la 27 mai

N-am uitat că la început, după actul testamentar al lui William J. Hypperbone, numărul jucătorilor nobilului Joc al Statelor Unite ale Americii fusese fixat la șase, trași la sorti. Cei șase, după instrucțiunile maestrului Tornbrock, au însoțit în timpul funeraliilor carul excentricului defunct.

Nu s-a uitat de asemenea că în ședința din 15 aprilie, când notarul dădu citire sus-zisului testament în sala Auditorium, un codicil neașteptat făcu să intervină al șaptelea partener, indicat numai prin inițialele X.K.Z. Biletul cu numele acestui nou personaj fusese scos din urnă ca și numele celorlalți concurenți, sau prezența lui fusese impusă prin simpla voință a defunctului?... Nu se știe. Oricum ar fi fost, nimeni nu se putea gândi să ocolească această, atât de precisă, clauză a codicilului. Domnul X.K.Z. – omul mascat – se bucura de aceleași drepturi ca și primii șase și în cazul când ar fi câștigat enorima moștenire, nimeni nu era în drept să i-o conteste.

Prin respectarea acestei clauze, la 13 curent, la ora 8 dimineața, maestrul Tornbrock a procedat la a șaptea aruncare de zaruri, și, după cum ne amintim, numărul de puncte obținut, nouă din șase cu trei, obliga pe X.K.Z. să plece în Wisconsin. Dacă partenerul necunoscut nu era înzestrat cu acel gust înnăscut pentru călătorii, cu acea dragoste pentru drumeție care-l stăpânea pe reporterul de la Tribune, dacă era potrivnic dorinței de mișcare, trebuia să se declare satisfăcut. După câteva ore de tren, va ajunge la Milwaukee și în caz că la sosire ar mai găsi-o pe Lissy Wag acolo, fata ar trebui să-i cedeze locul și să reînceapă partida. Nu se știe dacă omul mascat s-a grăbit să ajungă în Wisconsin imediat ce a cunoscut rezultatul celei de-a șaptea trageri, deși avea cincisprezece zile timp să plece.

La început, publicul fusese foarte mirat de introducerea în meci a acestui nou personaj. Cine era el?... Un locuitor al orașului Chicago, deoarece defunctul nu admisese decât participanți născuți în această metropolă. Dar nu se știa mai mult și curiozitatea era cu atât mai mare. Astfel, la 13 ale lunii, ziua celei de-a șaptea trageri, o mare mulțime a fost la gară la orele de plecare ale trenurilor din Chicago spre Milwaukee. Lumea spera să-l recunoască pe X.K.Z. după mers, după purtări, după vreo ciudătenie, după vreo originalitate... Dar decepția fu totală; nu se vedea decât acele figuri obișnuite de pasageri din toate clasele sociale, cu nimic deosebiti de muritorii de rând. Totuși, în momentul plecării, un călător oarecare fu luat drept omul mascat și, foarte zăpăcit, deveni obiectul unor ovații pe care nu le merita.

A doua zi mai veni un număr destul de mare de curioși, a treia zi mai puțini, și foarte puțini în zilele următoare. Nu văzură pe nimeni care să fi avut aerul de a concura pentru marele premiu al meciului Hypperbone.

Ceea ce se putea face, și aşa procedară oamenii atrași de misterul ce-l înconjura pe X.K.Z. și dornici de a risca pe dânsul mari sume, era să se intereseze de el la maestrul Tornbrock.

- Dumneavoastră trebuie să știți ceva despre acest X.K.Z.! i se spunea.
- În niciun fel, răspundea notarul.
- Dar îl cunoașteți?
- Nu-l cunosc și, chiar dacă l-aș cunoaște, n-aș avea probabil dreptul să-i trădez taina.
- Dar trebuie să știți unde locuiește... dacă are domiciliul în Chicago sau în altă parte, de vreme ce i-ați trimis rezultatul aruncării de zaruri?...
- Nu i-am trimis nimic. L-a cunoscut probabil din ziare sau afișe, ori l-a auzit proclamat în sala *Auditorium*.
- Dar va trebui totuși să-i expediați o telegramă pentru a-l informa de rezultatul tragerii care-l privește din 27 ale acestei luni.
- O voi expedia, fără nicio îndoială.
- Unde?
- Unde va fi, adică unde va trebui să fie... La Milwaukee... Wisconsin...
- La ce adresă?...
- Post-restant, pe inițialele X.K.Z.
- Și dacă nu-i acolo?

— Dacă nu-i acolo, cu atât mai rău pentru el, va pierde orice drept.

Cum se vede, la atâția «dacă» ai celor care întrebau, maestrul Tornbrock dădea același răspuns: nu știa nimic și nu putea spune nimic.

Astfel interesul, atât de viu stârnit la început de omul din codicil, nu întârzie să slăbească și fu lăsată viitorului grija de a stabili identitatea lui X.K.Z. În fond, dacă va câștiga, dacă va deveni unicul moștenitor al milioanelor lui William J. Hypperbone, aceasta nu se va întâmpla fără ca numele său să nu răsune în cele cinci părți ale lumii. Din contră, dacă nu câștiga, era oare important să se știe dacă era Tânăr sau bătrân, înalt sau scund, gras sau slab, blond sau brun. Bogat sau sărac și sub ce nume fusese înscris în registrele parohiei sale?

Până atunci, peripețiile jocului erau urmărite cu o extremă atenție în lumea unde se speculează, la căutătorii de noroc, la vânătorii de întâmplări, la doritorii de înnavuțiri. Buletinele financiare dădeau filiația zi de zi, aşa cum publicau cursul bursei. Nu numai la Chicago, pe care un cronicar îl boteză «orașul prinsorilor», nu numai în toate orașele mari ale Federației, dar și în târguri și până în cele mai mici sate jucătorii pariau cu mult zel.

Principalele orașe – New York, Boston, Philadelphia, Washington, Albany, Saint-Louis, Baltimore, Richmond, Charleston, Cincinnati, Detroit. Omaha, Denver, Salt Lake City, Savannah, Mobile, New Orleans, San Francisco, Sacramento – aveau agenții speciale, ale căror afaceri mergeau strună.

Era de așteptat ca numărul lor să se dubleze, să se tripleze, să se împătrească, să se înzecească pe măsura incidentelor provocate de capriciul zarurilor, facând din Max Réal, Tom Crabbe, Hermann Titbury, Harris T. Kymbale, Lissy Wag, Hodge Urrican și X.K.Z. beneficiari sau victime. Se înfințară adevărate burse, cu agenți și cote, unde se făcea cererile și ofertele, unde se cumpărau, unde se vindea la prețuri variabile șansele unuia sau altuia.

Se înțelege de la sine că acest curent nu se formase numai în Statele Unite ale Americii. El trecuse frontieră și străbătea Dominionul – Quebec, Montreal, Toronto și alte orașe importante ale Canadei. De asemenea, el ajungea până spre Mexic, în micile state scăldate de apele golfului. Apoi se revărsă în America de Sud, Columbia, Venezuela, Brazilia, Republica Argentina, Peru, Bolivia, Chile. Febra jocului va sfârși prin a deveni endemică în toată Lumea Nouă.

De altfel, de cealaltă parte a Atlanticului, în Europa: Franța, Germania, Anglia, Rusia; în Asia: India, China și Japonia; în Oceania: Australia și Noua Zeelandă participaseră la nebuniile acestui meci într-o proporție considerabilă.

Hotărât lucru, dacă în timpul vieții nu se auzise de defunctul membru al clubului *Excentric* din Chicago, ce mare zarvă făcea după moarte!

Onorabilul Georges B. Higginbotham și colegii săi nu puteau decât să fie mândri de a fi asociați la atâta glorie postumă.

La ora actuală, cine era favoritul acestor curse de cai de un tip nou? Dacă era greu să te pronunți până acum, deoarece nu se cunoștea decât un număr foarte mic de aruncări de zaruri, se parea totuși că al patrulea partener, Harris T. Kymbale, reunea în clipa de față cei mai mulți adepți. Atenția era îndreptată în special spre persoana sa. Despre dânsul vorbeau mai ales ziarele, căci îl urmăreau pas cu pas, ținute la curent prin corespondențele sale zilnice. Max Réal, cu discrepanția la care nu renunțase, Hermann Titbury, care călătorise la început sub un nume fals, Lissy Wag, a cărei plecare fusese întârziată până în ultima zi, nu puteau rivaliza în față publicului cu strălucitul și exuberantul reporter al ziarului *Tribune*. Trebuie ținut totuși seama că Tom Crabbe, ajutat de publicitatea făcută de John Milner, atrăsesese multe pariuri. Părea normal ca uriașa avere să revină tot atât de uriașei brute. Norocului îi plac aceste contraste sau, dacă vreți, analogii și, chiar dacă nu există vreo regulă, cel puțin sunt capricii de care ești dator să ții seama.

Cât despre comodorul Urrican, el fusese mai întâi în urcare pe piețele de pariuri. Ce debut minunat! Numărul de puncte nouă, din cinci cu patru, care-l transporta la căsuța cincizeci și trei! Dar după a doua aruncare de zaruri, trimis la a cincizeci și opta căsuță, în California, și obligat să reînceapă partida, el pierduse favoarea publicului, în plus, se știa că naufragiase lângă Key West, că debarcarea fusese făcută în condiții jalnice, că în 25, la prânz, încă nu-și recăpătase cunoștința. Va fi el în stare să plece la Death Valley și nu era oare de două ori mort, o dată ca om și o dată ca partener?...

Rămânea în fine al șaptelea partener, X.K.Z., și era de prevăzut că șireții, îndemânamecii, cărora o dispoziție specială a creierului le permite să presimtă afacerile bănoase, vor sfârși prin a se îndrepta spre el. Dacă nu se afla pe primul plan în acest moment, e fiindcă nu se știa încă dacă era sau nu

în drum spre Wisconsin. Dar situația va fi lămurită când se va prezenta la poșta din Milwaukee spre a-și lua telegrama.

Și această zi nu mai era departe. Se aprobia 27 mai, data celei de-a patrusprezecea trageri care-l privea pe omul mascat. În acea zi, după aruncarea zarurilor, maestrul Tornbrock îi va expedia o telegramă la poșta din Milwaukee, unde va trebui să vină în persoană, înainte de prânz. E ușor de imaginat că se va afla o puzderie de curioși la acest oficiu, dornici să cunoască pe domnul cu inițiale. Chiar de nu-i aflau numele, cel puțin îl vor vedea și instantaneele vor prinde repede imaginea sa fotografică pe care ziarele o vor publica în aceeași zi.

E bine de știut că William J. Hypperbone a distribuit pe harta sa diversele state ale Federației, într-un fel arbitrar. Într-adevăr, statele nu erau rânduite nici în ordine alfabetică, nici în ordine geografică. Astfel, Florida și Georgia, care sunt învecinate, ocupau una căsuță douăzeci și opta, cealaltă a cincizeci și treia. Texas și South Carolina erau numerotate cu a zecea și a unsprezecea, cu toate că între ele era o distanță de opt-nouă sute de mile. La fel și pentru celelalte. Această distribuire nu părea să fie făcută după un criteriu rațional și poate că testatorul a tras locurile la sorti.

Oricum, misteriosul X.K.Z. trebuia să aștepte la Wisconsin telegrama vestindu-i rezultatul tragerii a doua. Cum Lissy Wag și Jovita Foley n-au putut să ajungă la Milwaukee decât în 23 dimineață, ele s-au grăbit să plece imediat mai departe, pentru a nu se întâlni cu al șaptelea partener când acesta va apăra la oficiul telegrafic al orașului.

În fine, 27 mai sosi și atenția fu din nou atrasă de personajul care, din nu se știe ce motive, se ferea să destăinuie publicului numele său. Mulțimea se înghesuia deci în această zi în sala *Auditorium* și fără îndoială că aglomerația ar fi fost și mai mare dacă mii de curioși n-ar fi luat dimineața trenul spre Milwaukee, ca să fie la poștă pentru a-l vedea pe misteriosul X.K.Z.

La ora opt, solemn ca de obicei, înconjurat de membrii *Excentric-Clubului*, maestrul Tornbrock agită cornetul, răsturnă zarurile pe masă și, în mijlocul liniștii generale, proclamă cu o voce sonoră:

— A paisprezecea tragere, număr de puncte zece, din patru cu șase.

Și iată care erau urmările acestei aruncări:

X.K.Z. fiind la a douăzeci și șasea căsuță, Wisconsin, cele zece puncte l-ar fi trimis la a treizeci și șasea, dacă nu ar fi trebuit să fie dublate, deoarece

căsuța treizeci și sase era ocupată de Illinois. Trebuia deci să plece la a patruzeci și sasea, părăsind Wisconsin.

Pe harta lui William J. Hypperbone această căsuță era reprezentată de Columbia. Într-adevăr, norocul îl favoriza în mod deosebit pe acest enigmatic personaj. La prima aruncare, un stat limitrof cu Illinois, la a doua – de traversat numai trei state, Indiana, Ohio și Virginia occidentală, pentru a ajunge în Columbia și la Washington, capitala sa, care este și capitala Statelor Unite! Ce diferență între el și cei mai mulți dintre concurenții trimiși până la capătul teritoriului federal!

Desigur, n-aveai ce pierde dacă pariai pe un asemenea norocos – dacă el exista într-adevăr...

Or, în aceasta dimineață, la Milwaukee se dovedi că nu mai era cazul să te îndoiești de existența lui. Puțin înainte de prânz, în jurul și în interiorul poștei, curioșii făcură loc, pentru a putea trece, unui om de statură mijlocie, robust, cu barba căruntă și cu ochelari. Era în costum de voiaj și ținea în mână o mică valiză.

— Aveți o telegramă pentru inițialele X.K.Z.? întrebă el pe impiegat.

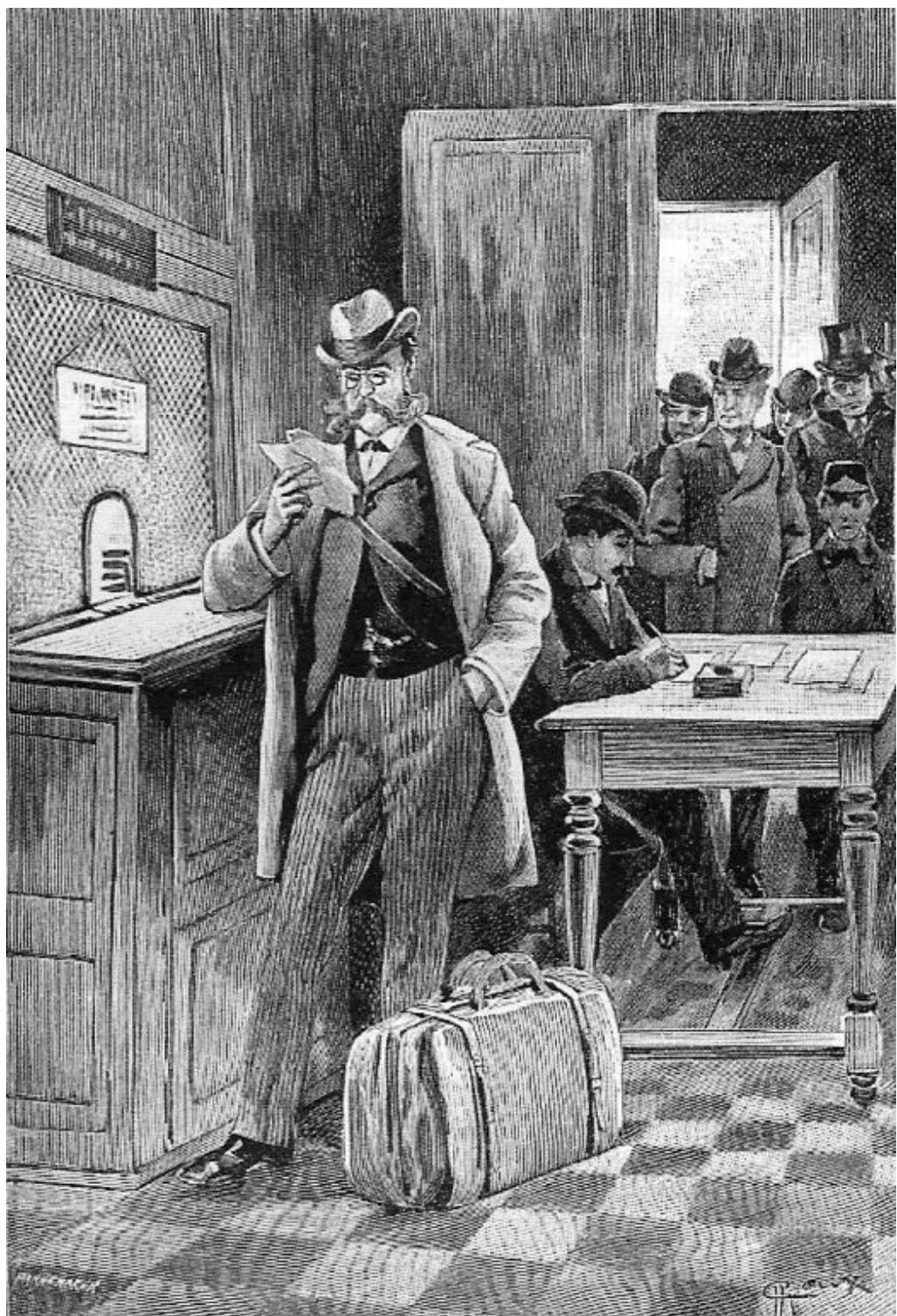
— Iat-o, i se răspunse.

Atunci, al șaptelea partener, căci chiar el era, ia telegrama, o deschide, o citește, o închide din nou, o pune în portofel, fără să fi arătat niciun semn de satisfacție sau de nemulțumire, și se retrage trecând prin mulțimea emoționată și tăcută.

A fost văzut, în fine, ultimul jucător al meciului! Exista! Nu era o închipuire! Aparținea speciei umane... Nu se știa cine este, numele său, calitățile, poziția sa socială! Sosit fără zgromot, el pleca tot aşa! Dar ce importanță avea, de vreme ce s-a aflat la data stabilită la Milwaukee și se va afla în ziua hotărâtă la Washington! E oare nevoie să se cunoască starea lui civilă?... Nu!... Ceea ce este sigur este că el îndeplinește integral condițiile înscrise în testament, dat fiind că fusese desemnat chiar de testator. La ce bun să cauți să știi mai mult! Jucătorii pot paria pe el fără ezitare! El poate deveni marele favorit căci, ținând seama de primele rezultate ale zarurilor, se pare că zeul norocului îl va însobiîn tot cursul călătoriei sale! Pe scurt, iată care era situația partidei la data de 27 mai:

Max Réal, la 15 mai, a părăsit Fort Riley din Kansas, pentru a se duce la căsuța a douăzeci și opta, statul Wyoming.

Tom Crabbe, la 17 mai, a părăsit Austin din Texas, pentru a pleca spre căsuța a treizeci și cincea, statul

Ohio.

Hermann Titbury, după ce-și ispășise pedeapsa, a părăsit la 19 mai Calais din Maine, pentru a pleca la căsuța a patra, statul Utah.

Harris T. Kymbale a părăsit, la 21 mai, Santa-Fe din New Mexico, pentru a se îndrepta spre căsuța douăzeci și doi, statul South Carolina.

Lissy Wag, la 23 mai, a părăsit Milwaukee din Wisconsin, spre a pleca la căsuța a treizeci și opta, statul Kentucky.

Comodorul Urrican, dacă nu era mort – și era de dorit să nu fie – a primit acum patruzeci și opt de ore, la 25 mai, telegrama care-l trimitea la căsuța cincizeci și opt, statul California, de unde va trebui să revină la Chicago, pentru a reîncepe partida.

În fine, X.K.Z., la 27 mai, a fost trimis la căsuța patruzeci și șase, Columbia.

Universul nu mai are de așteptat decât evenimentele următoare și rezultatul viitoarelor aruncări de zaruri, care vor avea loc din două în două zile.

O idee lansată de *Tribune* a obținut un mare succes și a fost adoptată nu numai în America, dar chiar și în lumea întreagă.

Pentru că partenerii sunt în număr de șapte, de ce – aşa cum se practică în lumea jocheilor pe hipodrom – să nu se atribuie fiecărui o culoare specială?... Îi nu ar fi nimerit să se aleagă cele șapte culori ale spectrului, în ordinea pe care o au în curcubeu?

Astfel, Max Réal va purta violetul, Tom Crabbe indigoul, Hermann Titbury albastrul, Harris T. Kymbale verdele, Lissy Wag galbenul, Hodge Urrican portocaliu și X.K.Z. roșul. Si fiecare cu culoarea sa va fi reprezentat de mici drapele, care se pot împinge în locurile ocupate zilnic de partenerii meciului Hypperbone, pe harta nobilului Joc al Statelor Unite ale Americii.

PARTEA DOUA

Capitolul I

Parcul Național

Pe 15 mai, la prânz, la oficial poștal din Fort Riley, Max Réal primi telegrama trimisă în aceeași zi din Chicago. Zece, din cinci cu cinci, acesta era numărul de puncte, ieșit la tragerea care-l privea, în al doilea tur, pe deschizătorul jocului.

Pornind de la a opta căsuță, statul Kansas, cu zece puncte, jucătorul ajungea la una din căsuțele statului Illinois. Regula îl obliga deci să dubleze numărul, astfel încât, cu 20 de puncte, pictorul trebuia să se îndrepte spre căsuța douăzeci și opt, statul Wyoming.

— Am noroc! zise Max Réal, când se întoarse la hotel împreună cu Tommy.

— Dacă stăpânul meu e mulțumit, răspunse Tânărul, sunt și eu.

— Este, declară Max Réal, din două motive: primul pentru că drumul nu va fi lung, deoarece Kansas și Wyoming se ating aproape la unul din capete, al doilea fiindcă vom avea timp să vizităm cea mai frumoasă regiune din Statele Unite, fermecătorul Parc Național din Yellowstone, pe care încă nu-l cunosc. E un adevărat noroc să-mi iasă tocmai zece, care îmi dublează numărul de puncte și aşază Wyomingul pe itinerarul meu. Înțelegi, Tommy, înțelegi?

— Nu, stăpâne, răspunse Tommy.

Și adevărul era că Tommy nu ajunsese încă să înțeleagă regulile nobilului Joc al Statelor Unite ale Americii, care-l încântau pe Tânărul pictor.

De altfel, acest fapt nu avea mare importanță și Max Réal nu putu decât să se felicite pentru a doua tragere, cu toate că rămăsese în urma Lissyei Wag și a comodorului Urrican; însă cel din urmă, după cum știți, era condamnat să reînceapă partida.

Într-adevăr, nu numai că noua călătorie nu-l supunea la nicio oboseală, dar permitea primului partener să viziteze un admirabil colț al statului Wyoming. Deci, vrând să-i dedice cât mai mult timp cu puțință și având numai 15 zile, de la 15 mai la 29 mai, el hotărî să părăsească imediat micul oraș Fort Riley.

La Cheyenne, capitala statului Wyoming, Max Réal urma să găsească telegrama pentru următoarea tragere, în caz că partida nu fusese câștigată până atunci.

Era destul ca Hodge Urrican să ajungă cu zece puncte la căsuța șasezeci și trei și ultima, deoarece la prima aruncare de zaruri el fusese mult înaintea tuturor celorlalți concurenți și se găsea la căsuța a cincizeci și treia.

— Ar fi în stare de aşa ceva omul acesta fioros, zise Max Réal când ziarele publicară rezultatul. Atunci adio moștenire, nu te voi mai putea cumpăra, bietul meu Tommy! În sfârșit, tot am fost în câștig vizitând regiunea Yellowstone... Haide, sclav urâcios, închide valizele și o pornim spre Parcul Național...

Sclavul urâcios, nespus de încântat, făcu în grabă pregătirile de plecare.

Dacă Max Réal s-ar fi mulțumit să facă drumul de la Fort Riley la Cheyenne, ar fi parcurs cu trenul cele patru sute cincizeci de mile între cele două orașe într-o singură zi. Dar pentru că intenția sa era de a urca până în unghiul de nord-vest al Wyoming-ului, unde se găsea Parcul Național, avea de făcut cel puțin de două ori pe atâtă. Nu se va mira deci nimeni că, imediat după primirea telegramei, Max Réal se uită în mersul trenurilor pentru a găsi drumul cel mai scurt.

Două linii ale Union Pacificului ofereau legături aproape la fel de rapide. Prima începe la Kansas din Nebraska și, prin Marysville, Kearney City, North Platte, Ogalalla, Antelope, ajunge până-n sud-estul Wyoming-ului și duce la Cheyenne. A doua, prin Salina, Ellis, Oakley, Monument, Wallaee, trece frontiera în Colorado la Monolony, se îndreaptă spre Denver, capitala statului, și prin Jersey, La Salle, Dover ajunge la granița cu Wyoming-ul și se oprește la Cheyenne.

Pictorul, adică Steagul violet, care era după cum se știe culoarea primului partener, preferă itinerarul din urmă. Când va fi la Cheyenne, va schimba trenul pentru a ajunge în cel mai scurt timp în patrulaterul Parcului National.

În după-amiaza zilei de 16 mai se urcară în tren, Max Réal ducând ustensilele de pictor și Tommy valiza.

Nemărginite, fără urcușuri și povârnișuri, șesurile occidentale din Kansas sunt udate de Arkansas care coboară din White Mountains din Colorado.

Cât de usoară a fost aici construcția feroviară! Pe măsură ce șinele erau așezate pe traverse, înainta și locomotiva și astfel se făcea pe zi mai multe mile de cale ferată. E adevărat că aceste stepe nesfârșite nu trezeau niciun interes în ochii unui artist, dar priveliștile vor devini variate, stranii, minunate în partea munțoasă a statului Colorado.

Noaptea trenul trecu frontiera convențională dintre cele două state și se opri în plină zi la Denver.

Max Réal nu avu timp să vadă acest oraș nici măcar un singur ceas. Trenul pentru Cheyenne pleca imediat și, dacă nu-l lua, ar fi avut o întârziere de o zi întreagă. Cele o sută de mile fură străbătute, lăsând în partea de vest minunata priveliște a munților Snowy Ranges, dominată de crestele Long's Peak.

Ce este Cheyenne? Este denumirea unui râu, a unui oraș și de asemenea a locuitorilor de altădată ai ținutului, indienii cheyenne sau «chiens» (câinii) de unde le venea numele, pe care limbajul popular l-a schimbat în cheyenni. Cât despre oraș, el s-a născut dintr-una din taberele unde forfoteau primii căutători de aur. Corturilor le-au urmat colibe, colibelor casele de o parte și de alta a străzilor și piețelor, în jur se construi calea ferată și azi Cheyenne are aproape douăsprezece mii de locuitori. Clădit pe o înălțime de o mie de stânjeni, el este un important nod de cale ferată a marii linii ferate a Pacificului.

Statul Wyoming nu are granițe naturale. El este cuprins între limitele fixate de geodezie, adică între niște linii drepte ale unui mare dreptunghi. E un ținut cu munți înalți și văi adânci din care izvorăsc fluviile Colorado, Columbia și Missouri. Și când ai dat naștere la aceste trei ape, atât de considerabile în hidrologia americană, ai dreptul să adaugi o stea la cele ce strălucesc pe steagul Statelor Unite!

Ca de obicei, Max Réal nu-și dădu nicăieri numele. Cheyenne nu știa că în această zi în oraș se află unul dintre jucătorii meciului Hyperbone, pe care nu-l aștepta atât de curând, căci avea să se prezinte la postul său pe 29. El evită în felul acesta recepțiile, banchetele indigeste, ceremoniile obositoare, pe care ar fi trebuit, fără îndoială, să le suporte din partea populației gata să se entuziasmeze și de unde cu siguranță n-ar fi lipsit femeile, care au dreptul la vot în fericitul stat Wyoming.

Sosit în dimineața zilei de 16 mai, Max Réal se pregătea să meargă fără întârziere la Parcul Național. Dacă ar fi avut mai mult timp, ar fi putut face călătoria cu trăsura sau cu diligența, oprindu-se la întâmplare, hoinăriind de-a lungul regiunii Laramie Ranges, cu șeșurile ei înalte, al căror pământ argilos fusese cândva căldarea unui lac imens. Apoi ar fi trecut ușor peste nenumăratele șuvoaie, afluenți capricioși ai râurilor North Fork și Platte River, vizitând depresiunile minunatei aşezări muntoase, cu văi

întortocheate, păduri dese și rețeaua deasă a apelor ce se varsă în râul Columbia. În fine, întreg ținutul dominat la peste două mii de stânjeni de Union Peak, Hayden Peak, Fremont Peak și posomorâtul Ouragans din lanțul munților Wide Water, de unde poate i s-a tras și numele de Oregon. Acest pisc, bântuit de vijelii și furtuni, putea să se ia la întrecere cu nu mai puțin posomorâtul comodor Urrican.

Da, să colinzi cu trăsura, călare, pe jos, să umbli în voie, să te oprești când vrei în fața priveliștilor frumoase ale acestor meleaguri, să-ți aşezi cortul ici sau colo, fără să ții seama de timp, ce putea fi mai ispititor pentru un artist și cu câtă bucurie ar fi făcut-o acum Max Réal!... Dar el nu putea să uite că nu era numai pictor, dar și partener, că deci nu era propriul lui stăpân, că era jucăria hazardului, la cheremul întâmplării, că depindea de aruncarea zarurilor, că era obligat să se miște în limita unor date anumite și să fie tratat ca un pion de șah!... În fond, acest lucru nu înceta să-l stânjenească.

«Un pion pe care soarta îl mâna după gustul ei, își zise, nu sunt altceva! Asta înseamnă pierderea oricărei demnități omenești – și totul pentru o șansă de unu la șapte, pentru a putea câștiga moștenirea unui defunct excentric!... Îmi crapă obrazul de rușine când mă privește Tommy cel tuciuriu. Aș fi fericit să-l dau dracului pe Tornbrock, să nu mai iau parte la această partidă din care ar trebui să mă retrag spre marea satisfacție a soților Titbury, a lui Crabbe, Kymbale și alde Urrican! Nu vorbesc de dulcea și modesta Lissy Wag, căci mi s-a părut foarte puțin încântală că se află printre «cei șapte»! Da, aș da dracului jocul chiar acum și aş rămâne în Wyoming cât vreau eu, dacă n-ar fi buna mea mamă care nu mi-ar ierta dacă aşdezerta!... În fine, pentru că sunt în minunatul ținut al Yellow-stone-ului, să vedem ce se poate vedea în zece zile!»

Astfel gândeau Max Réal și nu era rău gândit, după ce studie cel mai bun itinerar potrivit cu împrejurările. De altfel, dacă ar fi călătorit cum voia, s-ar fi expus nu numai la întârzieri, dar și la pericole. Câmpii și văile din centrul statului Wyoming nu sunt deloc sigure dacă mergi fără însoțitor. În afara de animale sălbaticice – urși și alte fiare care le populează – sunt de temut și atacuri ale indienilor, triburi de siucși nomazi, care nu stau în rezervațiile lor.

De aceea, când guvernul federal a organizat cercetări în 1870, pentru a explora ținutul Yellowstone, domnii Langford și doctorul Hayden au avut

escorte militare pentru a-și putea duce la capăt misiunea. Îi după doi ani, la 1 martie 1872, Congresul declară Parcul Național o regiune demnă din multe puncte de vedere să fie denumită a opta minune a lumii.

Două linii transcontinentale leagă New York de San Francisco: prima, Union Pacific, poartă numele de Oregon Short Line și pleacă din Granger: lungă de trei mii trei sute optzeci de mile, trece prin Ogden; a doua, lungă de cinci mii trei sute mile, trece prin Topeka, Denver și se întâlnește la Cheyenne cu prima linie. Plecând din acest oraș, calea ferată traversează statele Wyoming, Utah, Nevada, California și ajunge la oceanul Pacific. Din Utah la Ogden, se ramifică o linie care ajunge Union Pacificul la Pocatello, de unde Oregon Shat Line urcă până la Helena City în Montana. Această linie trece la scurtă distanță de Parcul Național, al cărui teritoriu aparține în mică parte celor două state de mai sus, dar pe cea mai mare porțiune unui al treilea stat.

De la Cheyenne la Ogden distanța este de cinci sute cincisprezece mile și de la Ogden la Monida, stația cea mai apropiată de Parcul Național, de numai patru sute cincizeci – în total mai puțin de o mie de mile. Era deci foarte indicat ca Max Réal să aleagă acest itinerar – pentru a putea ajunge pe drumul cel mai scurt în unghiul de nord-vest al statului Wyoming – pe care, dacă-l mai prelungea puțin, i-ar fi fost cu putință să viziteze și Ogden.

În aceeași seară, tot aşa de necunoscuți la plecare ca și la sosire, Max Réal și Tommy se instalară în tren, traversără lungile câmpii ale Laramiei și dormeau duși când ajunseră la stația Benton City, unul din orașele care cresc în Far West ca ciupercile – la început sălbaticice, dar curând civilizate. Fără ca ei să se fi deșteptat, trenul lăsa în urma sa Laramie, Rawlins, Halville, Granger, Separation, Buttes-Noires, Green River care se unește cu Grand River pentru a forma împreună fluviul Colorado. Apoi, mergând pe lângă cursul râului Muddy Fork până la stația Aspen, aproape de frontieră statului Utah, pătrunse pe teritoriul cu acest nume și în dimineața zilei de 27 se opri la Ogden. Aici, cum s-a mai spus, Union Pacificul, înainte de a încconjura Great Salt Lake, pe la curba sa superioară, pentru a se îndrepta spre vest, își întinde o ramificație de patru sute cincizeci de mile până la Helena City. În același punct, a doua ramificație unește Ogden cu Great Salt Lake City, capitala statului, marele oraș mormon de care s-a vorbit de atâtea ori și nu totdeauna de bine.

Ce ocazie ar fi avut Max Réal să viziteze acest oraș atât de faimos, fără să trebuiască să se depărteze mai mult de treizeci și șase de mile! El nu o făcu totuși și cine știe dacă hazardul partidei îl va mai aduce vreodată la Cetatea sfinților, de unde s-a dus fama isprăvilor matrimoniale ale lui Brigham Young și ale compatrioților săi poligami!...

Întreaga zi de 17 trenul urcă spre Idaho, lăsând la est frontieră statului Wyoming, și luând-o pe la poalele muntelui Bear River, prin Utah Hot Springs, trecu hotarul statului Idaho la Oxford.

Idaho aparține bazinei Columbia, bogat în zăcăminte miniere care atrag zgomotoasa mulțime a căutătorilor de aur și unde agricultorii vor face să rodească într-un viitor destul de apropiat câmpurile meridionale. Boise City, cu cei două mii cinci sute de locuitori ai săi, este capitala acestui teritoriu unde sunt și câteva rezervații pentru Picioare-negre, Nasuri-găurite, în afara de chinezii care s-au amestecat în cea mai mare parte cu populația albă.

Montana este un teritoriu muntos, aşa cum o indică și numele său. Vast teritoriu al Federației, impropriu pentru agricultură, dar bun pentru creșterea vitelor, el este bogat în aur, argint și aramă. Dintre toate statele, aici se găsește numărul cel mai mare de indieni, care ocupă și cele mai întinse meleaguri din Far West.

Se înțelege de la sine că între Parcul Național și stația Monida, unde se oprise primul partener, existau cele mai rapide și confortabile mijloace de comunicație și că ele se vor înmulți în viitor pentru legiunile de turiști din Lumea Veche și Nouă, invitați de guvernul federal să viziteze domeniul Yellowstone. Max Réal putu deci să plece imediat din Monida, grație unui perfect serviciu de diligente și, câteva ore mai târziu, ajunse la destinație însorit de Tommy.

Parcurile naționale s-ar putea zice că sunt pentru teritoriul Republicii ceea ce sunt grădinile pentru marile orașe. Altele în afară de Yellowstone s-au creat sau se vor crea în scurt timp, ca acela din Crater Lake în regiunea vulcanică din nord-vest, sau Elveția americană, supranumit și «Grădină a zeilor» cu o splendidă așezare în zona muntoasă a Colorado-ului.

La sfârșitul lui februarie 1872, Senatul și Camera reprezentanților ascultară citirea unui raport asupra unei propunerii de înaintat Congresului. Era vorba să se confiște de la particulari și să se pună la dispoziția statului o parte din pământul Federației, o suprafață de cincizeci și cinci pe șasezeci de mile, situată spre izvoarele râurilor Yellowstone și Missouri. Această

regiune va fi de-acum înainte un Parc Național, a cărui deplină și întreagă folosință să aparțină poporului american.

După ce arăta că spațiul cuprins între limitele indicate nu era propriu nici unei culturi productive, raportul adăugă:

«Legea propusă nu va aduce nicio micșorare a venitului statului și va fi primită de toată lumea, ca o măsură conformă cu spiritul de progres și ca un titlu de onoare pentru Congres și Națiune».

Concluziile raportului fură adoptate. Parcul Național din Yellowstone trecu sub administrația locală și dacă până acum nu a fost vizitat de toată lumea, putem fi siguri că viitorul va împlini dorința Congresului.

Se pare că acest colț privilegiat al vastului ansamblu al Statelor Unite nu-i cultivabil nici pe platouri, nici în văi și nici pe câmpii, care se găsesc la o înălțime medie de șapte mii de picioare. Clima este foarte aspră și nu e lună pe an fără îngheț. Astfel, nu e bun pentru creșterea vitelor care nu ar rezista la asemenea temperaturi joase și nu există nicio bogătie minerală într-un sol în general vulcanic, plin de roci eruptive, arse de activitatea vulcanilor, fiind în întregime încercuit de munți ai căror piscuri sunt la o mie de stâncjeni deasupra nivelului mării.

Regiunea poate fi socotită deci cea mai nefolositoare parte a lumii. Cu toate acestea, este una dintre cele mai vestite, datorită frumuseștilor sale, monumentelor sale naturale, pe care mâna omului nu mai are cum să le întregească. Această mână a intervenit totuși în scopul de a atrage turiști din toate părțile globului, lucru prevăzut și inițiat chiar de raportul oficial. Circulația este ușurată de drumuri bune care traversează acest labirint plin de obstacole. S-au ridicat clădiri care se întrec în eleganță și confort. Poți străbate domeniul în toată siguranță. Te pândește doar primejdia să nu se transforme într-o stațiune termală, într-o imensă localitate balneară, unde să mișune bolnavii atrași de sursele de apă caldă de la Fire Hole și Yellowstone.

De altfel, aşa cum spune Elisée Reclus, aceste parcuri naționale au și devenit niște imense terenuri de vânătoare pentru directorii societăților financiare, care posedă căile ferate de acces și principalele hoteluri. Astfel, întreprinderea din Terrasse Mammoth este centrul unui adevărat principat. Cine ar fi crezut?... Un principat în marea Republică Nord-Americană.

Max Réal își petrecu aici tot timpul disponibil, dar, din păcate, în mijlocul unui mare număr de vizitatori care în această epocă a anului umpleau toate

hotelurile. Din fericire, nimeni nu bănui că el ar fi unul din jucătorii meciului Hypperbone, căci ar fi fost întovărășit, ba chiar escortat, de sute de pisălogi. El putu deci să meargă în toate părțile, admirând ciudăteniile naturii care nu-l prea entuziasmau pe Tommy și pictând diverse pânze pe care negrul le găsea mult mai reușite decât priveliștile înfățișate.

Nu, niciodată Max Réal nu va uita minunățiile Parcului Național! Și totuși își spunea uneori: «Să nu pierd termenul de 29 când trebuie să fiu la Cheyenne! Dumnezeule!... Ce-ar spune buna mea mamă?»...

Este într-adevăr splendidă această vale a Yellowstone-ului, presărată de masive de bazalt, din care s-ar putea ciopli un întreg palat, cu piscurile sale dințate care se ridică de jur împrejur, cu crestele albe de unde zăpezile se scurg în mii de râulețe și șuvoaie prin pădurile de pini, cu canioanele sale cu pereții verticali foarte apropiati – nesfârșite coridoare ce brăzdează acest domeniu. Ici se văd convulsiunile unei naturi sălbaticice, colo se întind câmpiile de lavă unde se adună revărsările vulcanice. Ici se înalță colonade tăiate în falezele negricioase, vărgate cu dungi galbene și roșii, modele bune de imitat pentru arhitectura policromă; colo se îngrămădesc rămășițele unor păduri împietrite de lava aruncată din craterele acum stinse.

Și ce să mai spui de lacul Yellowstone cu țărmurile sale, care și-a săpat albia la peste șapte mii de picioare altitudine! Acest bazin, de trei sute treizeci de mile pătrate, cu apele limpezi cum e cristalul, are insule muntoase și în unele locuri se ridică coloane de aburi, nu numai pe malurile sale, dar chiar și pe suprafața sa.

Și astfel, Max Réal, neținând seama de orele și de zilele ce se scurgeau, adună amintiri nepieritoare din contemplarea acestor splendori. El vizită, ca un turist neobosit, împrejurimile lacului Yellowstone, bazinele învecinate cu apă purpurie, pline de alge în culori vii. Apoi se îndreptă spre nord până la splendida desfășurare a fântânilor naturale din Mammoth Springs. Se scăldă în piscinele lor de bazalt aşezate în semicerc, umplute cu apă călduță, peste care se încolăcesc aburii. Îl amețiră vuietele celor două cataracte spumegătoare ale Yellowstone-ului, care, de-a lungul unei jumătăți de milă, prin căderi, bulboane și cascade, se strecoară printre-o albie strâmtă plină de roci de lavă, pentru a se frângă într-o pulbere lichidă de o sută douăzeci de picioare înălțime. Circulă printre gropile arzânde care mărginesc torrentul Fire Hole. În această vale, erodată de năvalnicul affluent al Madison-ului, se găsesc sute de surse fierbinți, fântâni de nămol, gheizere neîntrecute nici de

cele din Islanda. Și ce priveliște se desfășoară înaintea ochilor, de-a lungul malurilor acestui întortocheat și neastâmpărat Fire Hole care se naște dintr-un ghiol și se îndreaptă spre nord. Pe toate treptele masivelor, care se prelungesc până la albia sa, se succed cratere de unde țășnesc gheizeri cu denumiri grăitoare. Aici este Old Faithful «Bătrânul credincios» – cu jeturile lui regulate, a cărui fidelitate începe să scadă fiindcă intermitența acestor jeturi devine mai puțin precisă. Dincolo. «Castelul medieval», pe malul unui lac mlăștinios, are formă de vechi donjon ai cărui pereți sunt inundați de o ploaie de vaporii condensați. Apoi «Stupul», fântână monstruoasă ale cărei ghizduri se ridică deasupra solului ca un trunchi de turn. «Marele gheizer» care face câte o pauză de treizeci și două de ore între eruptiile sale, «Uriașul», ale cărui jerbe de apă se ridică la o sută de picioare, mai puțin puternice însă decât ale «Uriașei» care le aruncă pe ale sale la o înălțime mai mult decât dublă.

În bazinele de sus se desfășoară «Evantaiul» cu jeturile sale în toate nuanțele curcubeului, atunci când refractă razele solare. Puțin mai departe, «Excelsior» a cărui coloană centrală, pe o circumferință de vreo 30 de stâncjeni, se ridică la 60, împrăștiind cu salvele formidabilei sale jerbe rămășițe de pietre și lavă, smulse scoarței pământului. O milă mai încolo se află «Gheizerul grotei», sau mai bine zis «al Izvorului», care încununează cu egretele sale uriașe blocuri în formă de arcadă, orificii ale întunecatelor adâncuri unde lucrează neîncetat puterile plutonice. În sfârșit, «Ploodgeiser» scuipat dintr-un crater cu pereți de argilă roșietică, pe care-l spală în trecere, pare o jerbă de sânge.

Acesta este domeniul fără pereche în lume, cu văile, canioanele, adâncimile sale lacustre, pe care-l colinda Max Réal, mergând din minune în minune, din uimire în uimire. În acest colț al Wyoming-ului, scăldat de Fire Hole și Yellowstone-ul de sus, al cărui sol tremură sub picioare cum fierbe un cazan, substanțele telurice se amestecă, se amalgamează, se combină sub acțiunea focurilor subpământene, alimentate continuu de un focar central de unde ies răgete prin mii de guri. Acolo se produc fenomenele cele mai neașteptate, asemănătoare efectelor scenice ale unei feirii provocată de bagheta unui vrăjitor în mijlocul miracolelor neasemuitului Parc Național din Yellowstone.

Capitolul II

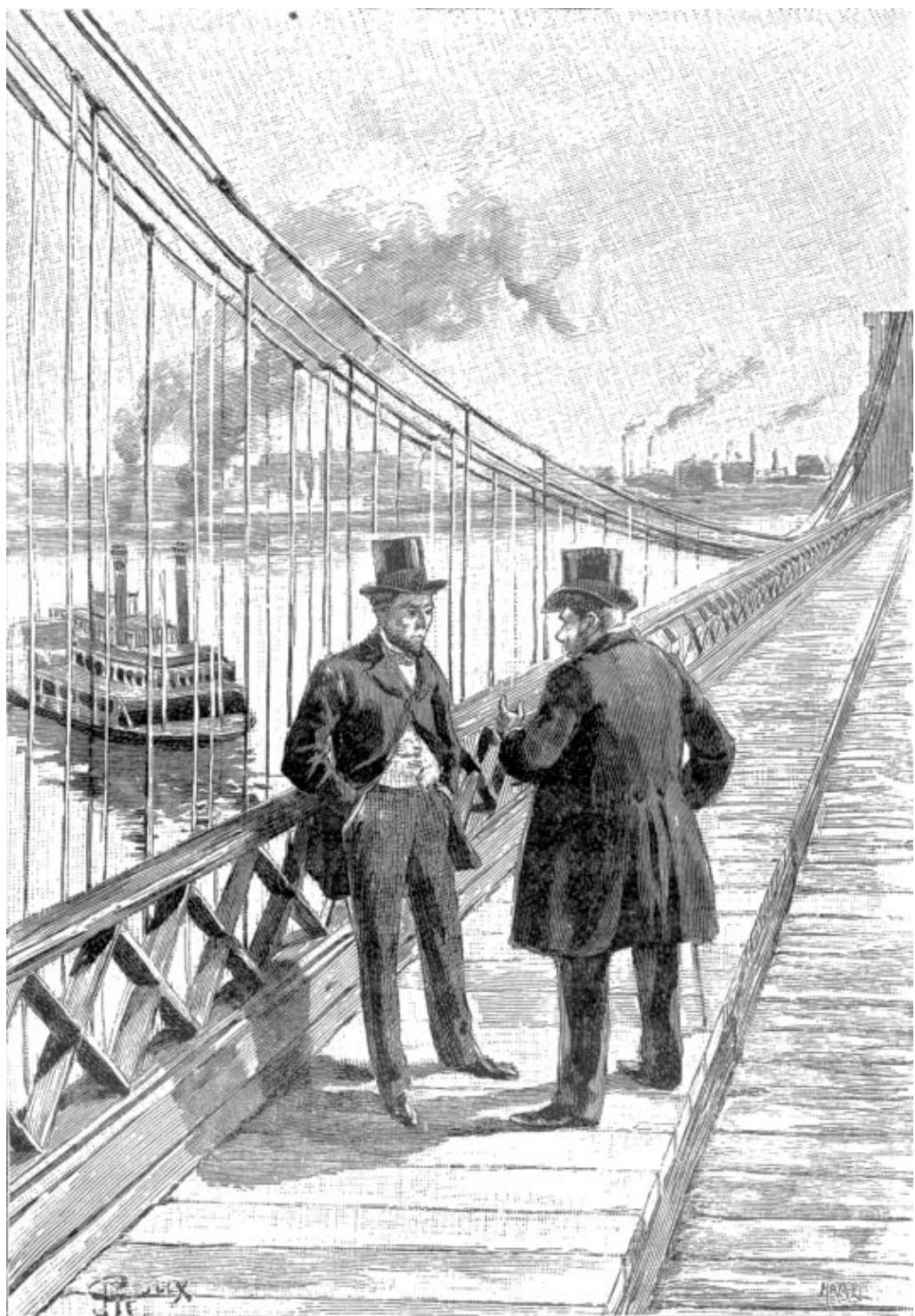
Luat drept altul

- Nu cred să fi sosit.
- Și de ce nu crezi?
- Pentru că ziarul meu n-a scris nimic.
- Prost informat ziarul dumitale, căci știrea a apărut pe larg în al meu.
- Atunci voi renunță la abonament.
- Și vei avea dreptate.
- Desigur, căci nu este permis, când e vorba de un fapt atât de important, ca un ziar să nu fie informat și cititorii săi să nu afle...
- E de neierat.

Această convorbire avea loc între doi cetăteni din Cincinnati, care se plimbau pe podul suspendat peste Ohio, lung de o sută șasezeci de stânjeni, aproape de gura râului Lacking, între metropolă și cele două suburbii, Newport și Covington, de pe teritoriul statului Kentucky.

Ohio, «Frumosul fluviu», separă sudul și sud-estul statului cu același nume de Kentucky și de Virginia occidentală. Longitudinile geodezice îi sunt comune la est cu Pennsylvania, la nord cu Michigan și la vest cu Indiana, iar malul nordic îi e scăldat de apele lacului Erie.

Traversând acest pod, la fel de elegant pe cât de cutezător, și se desfășoară în fața privirilor orașul în plină activitate, care se întinde nouă mile pe malul drept al fluviului, până la creasta Colinelor care-l mărginesc în această parte. Apoi priveliștea se întinde dincolo de parcul Eden, la est, spre un cartier de vile și aşezări pierdute sub frunzișul înverzit. Ohio a putut fi comparat, pe bună dreptate, cu fluviile din Europa – cu grădinile și

așezările sale în stil european. Alimentat pe cursul său superior de Alleghany și Monongahela, pe cursul mijlociu de Muskingum, Scioto, cele două Miami și de Licking, pe cursul său inferior de Kentucky, Green River, Wabash, Cumberland, Tennessee și alți afluenți, el se va uni la Cairo cu fluviul Mississippi.

Tot vorbind, cei doi cetăteni, pe care posteritatea va regreta să nu-i cunoască nici după nume și nici după starea lor socială, priveau, printre miile de împletituri ale podului, vapoarele care brăzdau apa, vasele cu aburi, șlepurile care suiau sau coborau, trecând sub viaductul de la amont și sub cele două viaducte de la aval, ale căror căi ferate făceau legătura cu cele două state învecinate.

În plus, în această zi de 28 mai, alți cetăteni, tot aşa de necunoscuți ca și cei dinainte, vorbeau cu însuflețire în toate colțurile orașului, în cartierele industriale sau comerciale, în uzini sau fabrici, care sunt în număr de aproape șapte mii în Cincinnati, în brasieri, mori mecanice, rafinării, abatoare, în piețe, în jurul gărilor unde se adunaseră grupuri de oameni gălăgioși.

Dar acești onorabili orășeni nu păreau să aparțină élitei intelectuale de savanți și artiști care frecventează cursurile universitare și marile biblioteci, care vizitează colecțiile prețioase și muzeele metropolei. Nu! Forfata se vedea mai ales în partea de jos a orașului și nu se întindea până la cartierele bogate, până la străzile moderne, la scuarurile, la parcurile umbroase străjuite de copaci minunați, de castanii care au făcut ca Ohio să se numească Buckeye-State.

Dacă te strecurai printre grupuri, ascultând discuțiile, puteai auzi vorbe de felul acesta:

— L-ați văzut?...

— Nu. A debărcat târziu noaptea, a fost urcat într-o trăsură închisă și dus...

— Unde?

— Nu se știe, deși asta-i lucrul cel mai însemnat.

— Oricum... doar n-a venit la Cincinnati ca să nu se arate... Va fi prezentat, cred...

— Da... poimâine, se zice... la marele concurs din Spring Grove.

— Va fi o lume!...

— Se vor călca în picioare.

Totuși, nu toți aveau aceeași părere despre eroul zilei. Mulți dintre lucrătorii voiniți de la abatoare, unde sunt apreciate mai mult calitățile fizice decât cele morale sau intelectuale, adică statura, vigoarea, forța mușchiulară, ridicau din umeri.

- Un renume exagerat... rosti unul.
- Avem noi destui care prețuiesc cât el... zise altul.
- Mai mult de șase picioare, după cum spune reclama...
- Picioare care nu au douăsprezece degete²⁷, poate...
- Se va vedea...
- Se pare totuși că, până în prezent, are șansa să-i bată pe toți concurenții...
- Eh! Spun că deține recordul... Un mijloc de a atrage publicul... și de a-l însela după aceea...
- Aici nu ne vom lăsa trași pe sfoară.
- Nu cumva vine din Texas?... întrebă un casap Tânăr și voinic, lat în spate, cu brațe puternice, mânjite de sânge.
- Ba da, pică drept din Texas, răsunse un camarad, nu mai puțin vânjos.
- Atunci să aşteptăm...
- Da, să aşteptăm... Au fost ei câțiva care ne-au sosit din afară și care ar fi făcut mai bine să rămână la ei acasă...
- La urma urmelor, dacă o să câștige... Nu-i exclus, și zău dacă m-ar mira!

După cum se vede, părerile erau contradictorii, ceea ce nu-l putea satisface pe John Milner, debarcat în ajun la Cincinnati cu Tom Crabbe, pe care cea de-a doua aruncare de zaruri l-a trimis din capitala Texasului, în metropola statului Ohio.

La Austin, în 17 mai, la prânz, John Milner primise telegrama relativă la tragerea pentru Steagul indigo, adică pentru faimosul pugilist al orașului Chicago.

Desigur, Tom Crabbe putea să considere că avea baftă mai multă decât Max Réal, cu toate că acesta făcuse un mare pas înainte, după dublarea numărului său de la ultima tragere. Pentru el, numărul de puncte era doisprezece, cel mai mare ce se poate obține cu două zaruri. Și cum acesta cădea în același timp într-una din căsuțele statului Illinois, era cazul să fie și

el dublat și numărul douăzeci și patru îl aducea pe Tom Crabbe de la a unsprezecea la a treizeci și cincea căsuță.

Mai trebuie spus că, datorită acestei trageri, se îndrepta spre provinciile cele mai populate din centrul Statelor Unite, unde mijloacele de comunicație sunt rapide și ușoare, și nu spre periferiile teritoriului federal.

Iată de ce, înainte de a pleca din Austin, John Milner fu felicitat călduros. În acea zi pariurile se înmulțiră; cota pentru Tom Crabbe urcă nu numai în Texas, dar și în multe alte state, mai ales la agențiile din Illinois, unde ele putură să-l plaseze cu unu contra cinci, cotă mai ridicată decât aceea a lui Harris T. Kymbale, favoritul de până atunci.

— Și cruțați-l... cruțați-l! i se recomanda lui John Milner. Nu-l expuneți, sub pretextul că are o constituție de fier și mușchi de oțel. Trebuie să ajungă la tel, fără avarii...

— Bizuiți-vă pe mine, răsunse scurt antrenorul. În pielea lui Tom Crabbe nu e Tom Crabbe, ci John Milner.

— Și nicio traversare pe mare, se mai adăugă, căci răul de mare îl aduce într-o stare de descompunere fizică și morală...

— Care n-a ținut mult, replică John Milner. Dar nu vă fie teamă! Nu vom face călătoria pe mare între Galveston și New Orleans. Vom ajunge la Ohio cu trenul, în etape scurte, plimbându-ne, de vreme ce avem cincisprezece zile până la data când trebuie să fim la Cincinnati.

Într-adevăr, această metropolă, conform alegerii testatorului, ocupa pe harta să căsuța a treizeci și cincea și Tom Crabbe se afla în fruntea celorlalți parteneri, cu excepția comodorului Urrican.

În aceeași zi, încurajat, răsfățat, alintat de adeptii săi. Tom Crabbe fu condus la gară, urcat în vagon și acoperit cu niște pleduri groase, ca măsură de prevedere pentru diferența de temperatură ce există între Ohio și Texas. Apoi trenul se puse în mișcare și o luă direct spre frontieră statului Louisiana. Ambii călători se odihniră douăzeci și patru de ore la New Orleans, unde fură primiți cu mai multă căldură decât prima oară. Aceasta se datora cotării famosului boxer, care era tot timpul în urcare.

Tom Crabbe era solicitat în toate agențiile, ploua cu pariuri pentru el, în toate orașele Federației era un delir, o nebunie. Ziarele anunțau că sumele angajate pe capul celui de-al doilea partener ajunseseră, în cursul itinerarului său între capitala Texasului și metropola din Ohio, la cifra de un milion și jumătate de dolari.

«Ce succes! își zicea John Milner. Și ce primire ne așteaptă la Cincinnati!... Ei bine, trebuie să fie un triumf!... Am o idee!»

Și iată ideea lui John Milner – care n-ar fi fost dezaprobată nici de ilustrul Barnum – pentru a stârni la culme curiozitatea și a mări și mai mult entuziasmul publicului pentru Tom Crabbe.

Nu era vorba, cum s-ar putea crede, să anunțe cu surle și tobe, cu ajutorul unei publicități grozave, sosirea campionului Lumii Noi și de a provoca pe cei mai îndrăzneți boxeri din Cincinnati la vreun meci din care Tom Crabbe ar fi ieșit cu siguranță victorios, pentru ca s-o ia apoi din nou la drum. Poate că, de altfel, John Milner avea s-o facă și pe asta dacă s-ar prezenta vreodată ocazia.

Ceea ce voia era, din contră, să ajungă în mare taină, să lase multimea de jucători fără nicio știre despre favoritul ei până în ultima zi, să se credă că a dispărut și că nu va mai ajunge la timp pe data de 31... Și atunci îl va face să apară în aşa fel încât va fi aclamat ca și Elie, dacă profetul ar reveni cumva din ceruri să-și caute mantia pe pământ.

John Milner tocmai aflase din ziare că va fi o mare expoziție de vite la 30 ale lunii, la Cincinnati, expoziție unde cornutele și alte animale vor fi onorate cu premii, cărora ele par să le acorde o deosebită importanță. Ce ocazie de a-l aduce pe Tom Crabbe la Spring Grove, în mijlocul acestei serbări de bâlci, după ce lumea va fi pierdut orice speranță de a-l revedea – și asta în ajunul zilei când va trebui să se găsească la poșta metropolei. N-are rost să mai spunem că John Milner nu se sfătuise în această privință cu tovarășul său, și pe drept cuvânt! Și astfel, cei doi plecară noaptea fără să fi prevenit pe nimeni, după ce luară trenul la prima stație de lângă New Orleans. Ce se întâmplase cu ei? Iată ce se întreba tot orașul a doua zi.

John Milner nu alese itinerarul pe care-l urmase când a părăsit Illinois spre a merge în Louisiana. De altfel, rețeaua de căi ferate este atât de deasă în regiunile acestea din estul Statelor Unite, că pare a acoperi harta indicatoarelor ca o pânză de păianjen. Fără să se grăbească, fără ca prezența lui Tom Crabbe să fi fost semnalată undeva, călătorind noaptea, odihnindu-se ziua, având grijă să nu atragă atenția, Steagul indigo și antrenorul său traversară statele Mississippi, Tennessee și Kentucky și se opriră la 27 în zori la un modest hotel al suburbiei Covington. Nu mai trebuia decât să treacă Ohio pentru a călca pe pământul orașului Cincinnati. Astfel, planul lui John Milner reușise. Ajunși la porțile metropolei. Tom Crabbe trecuse

neobservat. După cum scriau ziarele cele mai bine informate, nu se știa ce să a întâmplat cu dânsul... Se pierduseră urmele lui dincolo de New Orleans. Se pune aşadar întrebarea: ce însemna con vorbirea relatată mai sus și ce ar fi gândit John Milner dacă ar fi auzit-o?...

Desigur, avea dreptate să conteze pe o mare impresie asupra populației din Cincinnati, care aproape nu mai spera să-l vadă pe campion la locul său pe 31 ale lunii, asupra acelor care pariau investind în el sume considerabile, când – în ajunul zilei când trebuia să se prezinte la poștă și după ce vor fi căutat în zadar știri despre el în toate zvonurile care circulau în Federație – el va veni în mijlocul mulțimii la concursul din Spring-Grove!

Și totuși, cine știe dacă John Milner n-ar fi făcut mai bine dacă ar fi întrebuințat cele două săptămâni de care dispunea la plecarea din Texas spre a-l plimba pe fenomenul său de-a lungul teritoriului din Ohio?... Oare acest stat nu deține al patrulea loc în Republica Nord-Americană, cu populația sa de trei milioane șapte sute de mii de suflete?... Atunci, atât pentru situația sa în meciul Hyperbone, cât și pentru lumea amatorilor de box, n-ar fi fost bine să-l poarte din oraș în oraș, din târg în târg, să-l expună în principalele orașe din Ohio?... Și ele sunt numeroase și bogate, și Tom Crabbe ar fi avut cea mai bună primire... Dacă John Milner n-ar fi ținut la lovitura sa de teatru, ar fi avut cu siguranță interes să-l ducă pe superbul său boxer la Cleveland, un minunat oraș așezat pe malul lacului Erie, să-l plimbe pe bulevardul său Euclide, cel mai frumos dintre toate bulevardele Federației, să străbată cu el străzile largi și drepte, umbrite de arțari superbi. Acest oraș s-a îmbogățit prin exploatarea surselor sale de ulei mineral, ale căror rezervoare sunt puse în legătură cu portul, unul dintre cele mai active din Erie: traficul său comercial depășește două sute de milioane de dolari. Din Cleveland, Tom Crabbe ar fi plecat la Toledo și Sandusky. De asemenea porturi lacustre, unde se adună flotile de pescuit; apoi în toate centrele industriale care-și trag viața din cursul fluviului Ohio. Precum organele corpului omenesc din sângele arterelor: Starbenville. Marietta, Gallipolis și atâtea altele!

Trebuie să adăugăm că un loc însemnat îl are comerțul de vite, acestea fiind furnizate în mari cantități uzinelor din Chicago, Omaha, Kansas City – ceea ce explică importanța târgurilor și, între altele, a expoziției de specii bovine, ovine și porcine care urma să se țină la 30 ale lunii.

În fine, nu era cazul să se revină asupra hotărârii luate de John Milner. Tom Crabbe nu va fi expus în principalele orașe. El a ajuns la frontieră cu Kentucky fără accidente, fără oboseală, călătorind cum s-a spus mai sus. În timpul șederii sale în Texas, el și-a recăpătat toată forța sa fizică, vigoarea sa obișnuită. N-a pierdut nimic pe drum, era în formă bună și când va apărea în fața celor prezenți la Spring Grove va fi un adevarat triumf.

A doua zi, John Milner voia să dea o raită prin oraș, bineînțeles fără să fie însotit de numărul său de circ. Înainte de a părăsi hotelul, îi spuse:

— Tom, te las aici și ai să mă aștepți.

Cum nu pentru a-i cere părerea îi făcea această recomandare, Tom Crabbe nu avea ce să răspundă.

— Nu vei ieși din camera ta sub niciun pretext, adăugă John Milner.

Tom Crabbe ar fi ieșit dacă i s-ar fi spus să iasă. I se spunea să nu iasă, deci nu va ieși.

— Dacă voi întârzia, adăugă John Milner, și se va aduce sus primul tău dejun, apoi al doilea, pe urmă prânzul, apoi gustarea și apoi masa de seară. Voi da dispozițiile necesare și nu va fi cazul să te îngrijești de hrana ta.

Nu, Tom Crabbe nu se va îngrijii și în aceste condiții va aștepta răbdător întoarcerea lui John Milner. Îndreptându-și trupul uriaș către un mare rocking-chair, se așeză și, imprimând un ușor legănat scaunului, se cufundă în neantul gândurilor sale.

John Milner coborâ la biroul hotelului, făcu lista meselor substanțiale care vor trebui să fie servite tovarășului său, ieși pe ușă și se îndreptă spre Ohio de-a lungul străzilor din Covington, trecu fluviul cu ferry-boat-ul, debarcă pe malul drept și, cu mâinile în buzunare, plimbându-se, o luă prin cartierul comercial al orașului.

John Milner constată că domnește o agitație destul de mare. Căută aşadar să audă în trecere vorbele ce se schimbau. El nu se îndoia că lumea era preocupată de apropiata sosire a celui de-al doilea partener. Iată-l deci pe John Milner preumblându-se dintr-o stradă într-alta, printre oameni ocupați, oprindu-se lângă grupuri, înaintea prăvăliilor, în piețe, unde însuflețirea era mai zgomotoasă datorită discuțiilor care aveau loc. Până și femeile se amestecau în vorbă, și în America ele sunt tot aşa de gălăgioase ca în orice țară a vechiului continent. John Milner fu foarte satisfăcut, dar el ar fi vrut să afle până unde ajunsese nerăbdarea de a nu-l fi văzut încă pe Tom Crabbe la Cincinnati. Iată de ce, văzându-l pe onorabilul Dick Wolgod, cărnățar de

meserie, cu joben, în haină neagră și cu șorțul de lucru, care stătea în pragul ușii, el intră în prăvălie și ceru o șuncă de care avea să-l scape cu ușurință, după cum se știe, Tom Crabbe. Apoi. După ce-o plăti fără să se tocmească, zise în momentul când voia să plece:

— Mâine este expoziția.

— Da... o sărbătoare frumoasă, răsunse Dick Wolgod, care va face cinste orașului nostru.

— Va fi, fără îndoială, multă lume la Spring Grove... rosti John Milner.

— Tot orașul va fi acolo, domnule, zise Dick Wolgod, cu acea politețe pe care orice cârnățar serios o datorează cumpărătorului care vine să ia un jambon. Gândiți-vă, domnule, un asemenea spectacol!...

John Milner ciuli urechile. Era uluit. Cum de se putea bănuia că avea intenția să-l scoată la iveală pe Tom Crabbe la Spring Grove? Atunci zise:

— Așadar... lumea nu e neliniștită de întârzierile... care ar putea surveni.

— Deloc...

Și cum o călugăriță intră în acest moment, John Milner plecă năucit. Puneți-vă în situația lui...

Nu făcuse decât câțiva pași, când la colțul străzii a cincea se opri deodată, ridică mâinile spre cer și lăsa să-i cadă jambonul pe trotuar.

Pe zidul unei case era un afiș pe care sta scris cu litere de-o șchioapă:

SOSEȘTE! SOSEȘTE!! SOSEȘTE!!!

A SOSIT!!!!

Ei bine, asta le-ntrecea pe toate!... Cum, se cunoștea deci prezența lui Tom Crabbe la Cincinnati!... Se știa că nu era nimic de temut în ceea ce privește data indicată campionului Lumii Noi! Iată aşadar explicația bucuriei care anima orașul și a mulțumirii pe care o arătase cârnățarul Dick Wolgod!...

Desigur, e destul de greu unui om celebru să scape de neajunsurile celebrității și trebuia să renunțe de-acum încolo la vălul tainei, aruncat pe umerii lui Tom Crabbe pentru a-l face nevăzut.

De altfel, alte afișe mai clare nu se mărgineau să spună numai că a sosit, dar că venea direct din Texas și că va figura în concursul de la Spring Grove.

— Asta-i prea din cale-afară!... exclamă John Milner. Planul meu de a-l duce acolo pe Tom Crabbe este cunoscut!... Cu toate acestea... n-am suflat nimănuia niciun cuvânt! Haida-de!... Oi fi spus ceva de față cu Crabbe... și

Crabbe, care nu vorbește niciodată, o fi vorbit pe drum!... Altfel nu se explică!...

Acestea zise, John Milner se întoarse în cartierul Covington, se duse la hotel să ia al doilea dejun, nu-i spuse nimic lui Tom Crabbe despre indiscreția pe care cu siguranță că o făcuse și, hotărât să nu dezvăluie încă prezența campionului, rămase tot restul timpului împreună cu dânsul.

A treia zi, la ora opt, ambii se întreptară spre fluviu, traversără podul suspendat și o luară pe străzile orașului.

Se aflau în nord-vestul lui Cincinnati, în piața de la Spring Grove, unde urma să se țină marea expoziție națională a vitelor. Populația începuse să sosească în masă și – ceea ce John Milner fu nevoit să constate – nu vădea nici cea mai mică neliniște. Din toate părțile se grăbeau pâlcuri de oameni veseli și zgomotoși, a căror curiozitate va fi curând satisfăcută. Poate că John Milner credea că înainte de a sosi la Spring Grove, Tom Crabbe va fi recunoscut după statura, după înfățișarea, după chipul, după toată persoana sa pe care fotografile au reprodus-o de mii de ori și au făcut-o populară până în cele mai mici târguri ale Federației?... Ei bine, nu! Nimici nu se ocupa de el, nimeni nu întoarse capul când trecea, nimeni n-avea aerul să știe că acest colos, care mergea în pas cu John Milner, era celebrul pugilist și totodată unul din partenerii meciului Hypperbone, acela pe care numărul de puncte douăzeci și patru îl expediase la căsuța a treizeci și cincea, statul Ohio, Cincinnati. Ei ajunseră la Spring Grove la nouă fix. Încă de la această oră locul expoziției era înțesat de lume. La freamătușul mulțimii se adăugau mugetele, behăitul, grohăitul animalelor, din care cele mai renumite vor figura, spre marea lor onoare, pe paginile palmaresului oficial.

Erau adunate admirabile exemplare de specii bovine, ovine și porcine – numeroase oi și porci din rasele cele mai vestite, vaci cu lapte, boi, din care America furnizează Angliei mai mult de patru sute de mii de capete pe an.

Aici erau aduse, însotite de regii crescătorilor, acei «cattle-kings»²⁸ cotați printre cei mai onorabili cetăteni ai Statelor Unite. În centru se găsea o platformă pe care trebuiau să fie expuse produsele. Lui John Milner îi veni ideea să-și croiască drum prin mulțime, să vină lângă platformă, să-l urce pe ea pe tovarășul său și să strige către asistență: «Iată-l pe Tom Crabbe, campionul Lumii Noi, al doilea partener al meciului Hypperbone!»

Ce efect ar avea această revelație neașteptată, în prezența eroului zilei, punând stăpânire pe publicul înfierbântat!

Atunci, împingându-l în față pe Tom Crabbe și parcă tras de acest remorcher puternic, el își croi drum prin valurile mulțimii și vru să se urce pe platformă...

Dar locul era ocupat. Și ghiciți de cine? De un porc, un porc enorm, uriașul produs a două rase americane Polant China și Red Jersey – un porc vândut, la trei ani, cu două sute cincizeci de dolari, când ajungea să cântăreasă o mie trei sute cincizeci de livre – un porc fenomenal, cu lungimea de aproape opt picioare, înălțimea de patru, gâtul de șase, gros de șapte și jumătate, având o greutate actuală de o mie nouă sute cincizeci și patru de livre!...

El era acela a cărui sosire o anunțaseră afișele. El era acela care atrăgea toată atenția publicului! El era acela pe care fericitul proprietar îl prezenta aplauzelor mulțimii.

John Milner se retrase zdrobit. Apoi, făcând semn lui Tom Crabbe să-l urmeze, luă drumul hotelului său prin străzi dosnice și dezamăgit, umilit, după ce se închise în cameră, nu mai vru să iasă. Și dacă vreodată Cincinnati avu ocazia să-și recapete porecla de Porcopolis pe care i-o răpise Chicago, atunci aceasta se întâmplă, pe drept cuvânt, în ziua de 30 mai 1897!

Capitolul III

Ca melcul

Am primit de la domnul Hermann Titbury din Chicago suma de trei sute de dolari, ca plata a amenzii la care a fost condamnat prin judecata din 14 mai curent, pentru încălcarea legii împotriva băuturilor alcoolice. Calais, Maine, în 19 mai 1897.

Grefier,

WALTER HOEK

Deci Hermann Titbury din Chicago a trebuit să se execute, deși se împotrivise din toate puterile până la 9 mai. Apoi, după ce plăti această sumă, identitatea celui de-al treilea partener fiind stabilită și dovada făcută că el și soția sa erau într-adevăr domnul și doamna Titbury, care călătoreau sub numele de domnul și doamna Field, judecătorul R. T. Ordak, la capătul a trei zile de închisoare, îl iertă de restul pedepsei. Era și timpul.

În ziua de 19, la ora 8 dimineața, maestrul Tornbrock procedase la a șasea aruncare de zaruri și i-o telegrafiase la Calais celui în cauză.

Locuitorii acestui orășel, jigniți că unul din participanții meciului Hypperbone s-a ascuns sub un nume fals, nu se arătară prea primitori și râseră chiar de pățania lui. Încântați la început că din tot statul Maine răposatul Hypperbone alesese Calais, ei nu-i iertară Steagului albastru că la sosire nu și-a făcut cunoscut numele. Ca urmare, când l-au aflat, au rămas nepăsători. Imediat ce fu pus în libertate, Hermann Titbury se îndreptă spre han. Nimici nu-l însotî, nimeni nu întoarse capul după el. De altfel, cei doi soți nu țineau la uralele mulțimii, care erau atât de căutate de Harris T. Kymbale, și nu aveau decât o dorință: să părăsească cât mai repede Calais-ul.

Era nouă dimineața și mai trebuiau să treacă trei ore până în momentul când aveau obligația să se prezinte la poștă. Astfel, în timpul mesei compusă din ceai și friptură, domnul și doamna Titbury își puseră în ordine contabilitatea.

- Cât am cheltuit de la plecarea noastră din Chicago? întrebă soțul.
- Optzeci și opt de dolari și treizeci și șapte de cenți, răspunse soția.
- Atât de mult??!
- Da, și asta cu toate că n-am aruncat cu banii.

Dacă n-aveai sânge de Titbury în vine, era dimpotrivă de mirare cum de său putut reduce atât de mult cheltuielile. E adevărat că această sumă creștea cu trei sute de dolari amendă – ceea ce ridică la o cifră destul de însemnată gaura făcută în buzunarul Titbury-ilor.

— Și dacă cel puțin telegrama ce-o vom primi din Chicago nu ne-ar obliga să plecăm în celălalt capăt al teritoriului... suspină domnul Titbury.

— Va trebui totuși să ne hotărâm! declară ritos doamna Titbury. Aș prefera să renunț...

— Iarăși! exclamă matroana, autoritară. Să fie pentru ultima oară, Hermann, că mai spui să renunțăm la șansa de a câștiga șaizeci de milioane de dolari!

În fine, cele trei ore trecu și la douăsprezece fără douăzeci perechea aștepta în sala poștei cu o nerăbdare lesne de închipuit. Veniseră să-i vadă doar jumătate de duzină de curioși.

Ce diferență față de atenția de care s-au bucurat partenerii lor la Fort Riley, Austin, Santa-Fe, Milwaukee, Key West, când s-au prezentat la

ghișeul oficialului telegrafic!

— O telegramă pentru domnul Titbury din Chicago, zise impiegatul. Personajul astfel strigat fu gata să leșine în momentul când avea să i se hotărască soarta. I se muiară picioarele, i se încleie limba în gură și nu putu să răspundă.

— Prezent! zise doamna Titbury, zgâltâindu-și soțul, pe care-l luă de umeri și-l împinse spre ghișeu.

— Dumneavoastră sunteți destinatarul telegramei? urmă impiegatul.

— Mai începe vorbă! exclamă doamna Titbury.

— Mai începe vorbă! răspunse în fine al treilea partener. Întrebați-l pe judecătorul Ordak!... M-a costat destul de scump ca să nu mai fiu săcâit cu identitatea mea!...

Într-adevăr, nu era nicio îndoială în această privință. Telegrama fu deci predată doamnei Titbury și deschisă de ea, căci mâna tremurândă a soțului n-ar fi putut-o face.

Și iată ce citi cu o voce din ce în ce mai înceată, care se stinse fără a articula ultimele cuvinte:

Hermann Titbury, număr de puncte doi, din unu cu unu, Great Salt Lake City, Utah.

TORNBROCK

Li se făcu rău, în mijlocul zeflemelelor nestăpânite ale celor prezenți, și trebuiră să se aşeze pe una din băncile sălii.

Prima oară, prin unu cu unu, trimis în căsuța a doua, în fundul statului Maine, a doua oară, iar prin unu cu unu, trimis la a patra căsuță, în plin Utah!... Patru puncte în două aruncări de zaruri! Și, culmea, după ce ajunsese din Chicago într-un capăt al Federației, acum să se ducă în celălalt capăt, spre vest!

După trecerea câteva momente de slăbiciune, pe drept cuvânt foarte de înțeles, doamna Titbury își reveni și, arătându-se din nou femeia-bărbat care domina menajul, își luă soțul de braț și-l trase spre hanul *Sandy Bar*.

Nu, ghinionul era într-adevăr prea mare! Ce avans aveau ceilalți parteneri, Tom Crabbe, Max Réal, Harris T. Kymbale, Lissy Wag, fără să-l mai punem la socoteală pe comodorul Urrican! Ei fugneau ca iepurii și Titbury-i se târau ca melcii...

La miile de mile parcuse între Chicago și Calais, se vor adăuga acum cele două mii două sute de mile, care separă Calais de Great Salt Lake

City!...

În fine, dacă soții Titbury nu se resemnau să abandoneze meciul, trebuiau să nu mai întârzie la Calais și să se odihnească doar câteva zile la Chicago, deoarece răgazul pentru a ajunge la Utah era între 19 mai și 2 iunie. Și cum doamna Titbury nu înțelegea să renunțe la partidă, plecară în aceeași zi, cu primul tren din Calais, însotită de toate urările de succes pe care populația le făcea pentru concurenții lor. După o asemenea neșansă, cota celui de al treilea partener – dacă mai avea vreuna – nu putea decât să scadă la un preț derizoriu. Steagul albastru nu va mai fi nici clasificat, nici plasat.

Nefericita pereche n-avea de ce să mai studieze itinerarul deoarece era același, parcurs până în statul Maine.

Ajunsă la Chicago, vor avea la dispoziție trenurile societății Union Pacific, care prin Omaha, Granger și Ogden ajung în capitala statului Utah.

După-amiază, micul oraș se descotorosi de aceste persoane puțin simpatice care s-au prezentat atât de jalnic. Se spera ca întorsăturile nobilului Joc al Statelor Unite ale Americii să nu-i mai aducă pe aici niciodată, speranță pe care fără îndoială o împărtășeau și dânsii.

După patruzeci și opt de ore, soții Titbury debarcau la Chicago, destul de istoviți, desigur, în urma unor deplasări care nu se potriveau cu vârsta și cu tabieturile lor. Trebuiră chiar să rămână câteva zile în locuința lor din Robey Street. Domnul Titbury suferi în drum de o criză de reumatism, cum au oamenii de cincizeci de ani. O trata de obicei cu dispreț – tratament ieftin care se potrivea cu zgârcenia sa înăscută. Adevărul este însă că picioarele sale refuzară să-l mai slujească și de la gară au trebuit să-l transporte până acasă.

Se înțelege că ziarele au anunțat sosirea sa.

Reporterii de la *Staats Zeitung*, care-l sprijineau, îi făcură o vizită. Dar văzându-i în halul acesta, îl lăsară cu ghinionul său; agențiiile nu mai găseau jucători dispuși să mizeze pe el, nici măcar la procentajul de şapte la unu.

Dar socotiseră fără Kate Titbury, o femeie și jumătate, și ea le arăta în curând de ce era în stare. Trată reumatismul soțului ei nu cu indiferență, ci cu violență. Ajutată de balaurul de servitoare, ea îl fricționă pe bolnav cu atâta putere că era să-i ia și pielea de pe picioare. Niciodată un măgar sau un cal nu fusese țesălat astfel. De prisos să spunem că n-a mai fost nevoie de doctor sau farmacist și poate din cauza asta pacientul se făcu mai bine. În fine, întârzierea s-a mărginit la patru zile. În 23 totul era gata pentru

continuarea călătoriei. Scoaseră din casă câteva mii de dolari și, în dimineața zilei de 24, în zori, amândoi soții o luară din nou la drum, având tot timpul să sosească în capitala mormonă.

Într-adevăr, calea ferată leagă direct Chicago de Omaha; apoi, plecând din acest punct, Union Pacificul ajunse la Ogden și, sub numele de Southern Pacific, își continua linia până la San Francisco.

Și dacă stai să te gândești, soții Titbury au avut noroc până la urmă că nu fuseseră expediați în California, căci călătoria s-ar fi lungit cu o mie de mile. În după-amiază zilei de 28, ei ajunseră la Ogden, stație importantă, pusă în legătură cu Great Salt Lake City printr-o ramificație de linie. Aici a avut loc o întâlnire nu între două trenuri – ne grăbim să spunem – ci între doi parteneri, întâlnire menită să aibă urmări curioase. În această după-amiază, Max Réal, întorcându-se din Parcul Național, tocmai intra în Ogden. De aici pleca a doua zi, în 29, la Cheyenne, unde urma să afle rezultatul celei de-a treia aruncări de zaruri.

Pe când se plimba pe peronul gării, iată că se găsi față în față cu Titbury, alături de care urmase cortegiul lui William J. Hyperbone și urcase pe scena *Auditorium*-ului când i se citise testamentul excentricului defunct. De data aceasta, perechea se ferise să călătorească sub un nume de împrumut. Nu mai voiau să aibă neplăceri, cum pățiseră la Calais. Dacă n-au dorit să se afle cine sunt în timpul călătoriei, sigur că la hotelul din Great Salt Lake City se vor înscrie sub numele lor adevărat. N-avea rost ca domnul Titbury să dezvăluie în drum că e viitorul moștenitor a șaizeci de milioane. Va fi suficient să-o arate în capitala statului Utah, și acolo, dacă vor voi să-l exploateze, va ști să se apere.

Judecați deci ce neplăcută surpriză pentru Steagul albastru când, în fața unui număr de persoane care coborau din tren, îl auzi pe Steagul violet întrebându-l:

— Dacă nu mă înșel, am onoarea să vorbesc cu domnul Hermann Titbury din Chicago, concurrentul meu în meciul Hyperbone?

Cei doi soți tresăriră la unison. Domnul Titbury, nemulțumit de a fi semnalat atenției publice, întoarse capul și, deși îl recunoscu foarte bine, se prefăcu a nu-l fi văzut niciodată pe supărătorul călător:

— Nu știu, domnule, răspunse el. Vorbiți... din întâmplare cu mine?

— Să-mi fie cu iertare, relua Tânărul pictor, dar e cu neputință să mă înșel! Am fost împreună la famoasa înmormântare... la Chicago... Max Réal...

jucătorul care a plecat primul.

— Max Réal... replică doamna Titbury, ca și cum auzea pentru prima oară acest nume...

Max Réal, care începea să se enerveze, rosti:

— Ei, asta-i acum, domnule, sunteți sau nu sunteți domnul Hermann Titbury din Chicago?...

— Dar, domnule, i se răspunse cu o voce acră, cu ce drept vă permiteți să mă întrebați?

— N-am crezut c-o s-o luatî în felul acesta, zise Max Réal, îndesându-și pălăria în cap. Dacă nu vreți să fiți domnul Titbury, unul din «cei șapte», trimis întâi în Maine și apoi în Utah, fie, vă privește!... Cât despre mine, eu sunt Max Réal, care mă întorc din Kansas și din Wyoming... Și-acum, bună seara!

Apoi, cum trenul spre Cheyenne pleca în clipa aceea, el urcă într-un vagon cu Tommy, lăsându-i pe cei doi soți năuciți de această întâmplare și blestemându-i pe oamenii de nimic, cărora li se spune artiști.

Atunci se apropie un om care urmărise mica discuție cu mult interes. Individul, în vîrstă de vreo patruzeci de ani, era bine îmbrăcat, avea o infățișare deschisă și putea inspira încredere chiar și celor mai bănuitori.

— Ah, spuse el înclinându-se în fața doamnei Titbury, ce tip impertinent! Ar fi meritat o lecție pentru obrăznicia lui! Și dacă nu mă temeam să mă amestec în lucruri care nu mă privesc...

— Vă mulțumesc, domnule, răspunse domnul Titbury, care fu măgulit să vadă că este apărat de un om atât de distins.

— Dar, reluă omul atât de distins, Max Réal este într-adevăr partenerul dumneavoastră?

— Da, cred... în fine... replică domnul Titbury, cu toate că abia îl cunosc.

— Ei bine, adăugă călătorul, îi doresc toate neplăcerile posibile, pentru că a putut vorbi cu neobrăzare unei persoane atât de respectabile ca dumneavoastră, domnule; vă doresc să-l învingeți în această partidă... pe el și pe ceilalți, bineînțeles!

Ar fi trebuit să fii un adevărat sucit și să răstălmăcești orice ca să nu răspunzi cu bunăvoiță unui om atât de politicos, linguisitor chiar, unui gentleman care se interesa atât de mult de succesul domnului și doamnei Titbury.

Cine era acest personaj?... Domnul Robert Inglis din Great Salt Lake City unde tocmai se-ntorcea în această zi – fiind un agent de comerț dintre cei mai umblați și cunoscând perfect provincia fiindcă o străbătuse timp de mulți ani. După ce își declină numele și profesiunea, el se oferi foarte amabil să-i conducă pe soții Titbury, însărcinându-se să le găsească un hotel care să le convină. Cum să refuzi serviciile domnului Robert Inglis, care le spuse, de altfel, că pariașe o sumă foarte mare pe şansele celui de-al treilea partener. El luă micile pachete ale doamnei Titbury și le sui într-unul din vagoanele care trebuiau să plece din Ogden. Domnul Titbury se arăta foarte mulțumit, mai ales că domnul Robert Inglis îl tratase cum merita pe Max Réal, haimanaua asta! Pe deasupra, nu putea decât să se bucure că a întâlnit un tovarăș de călătorie atât de amabil, care-i va servi și de ghid în capitala Utah-ului. Totul se arăta deci cum nu se poate mai bine. Călătorii urcară în vagon și se poate spune că niciodată timpul nu a trecut atât de repede ca de-a lungul acestui parcurs, care nu era decât de cincizeci de mile.

Domnul Inglis se dovedi un vorbitor interesant și cu o vervă nesecată. Ceea ce a părut să placă excelentei doamne e că el era al patruzeci și treilea copil al unei căsnicii mormone – bineînțeles înainte ca poligamia să fi fost interzisă printr-un decret al președintelui Statelor Unite.

Și nu era de mirare, pentru că și apostolul Heber Kimball, prim-consilier al bisericii, murise lăsând treisprezece femei și cincizeci și patru de copii. Să sperăm că dacă Harris T. Kymbale, cronicarul *Tribunei*, va fi vreodată nevoie să vină în Utah, el nu va urma exemplul omonimului său. Apoi cele două nume nu se scriu la fel și, în plus, nu mai este permisă poligamia la Great Salt Lake City, chiar dacă ești unul din «Credincioșii coranului».

Dacă o asemenea conversație plăcu soților Titbury, aceasta se datora faptului că era greu să găsești un povestitor mai plăcut decât domnul Inglis. Fără îndoială că el regretă timpul când biserică mormonă slujea în toată splendoarea ei. El lăuda desăvârșirea acestei religii, descoperită de «Spiritul Domnului». Le istorisi despre Joseph Smith, care se simțise devenind profet în 1839, regăsind tablele de aur pe care erau înscrise divinele legi mormoniene, și pe urmă fusese asasinat. Povesti exodusul «Sfinților zilelor din urmă» stabiliți la New York, în Illinois, apoi în Ohio și în Missouri; și deodată iată-l că începe să vorbească, în termeni emoționanți și elogioși, despre Brigham Young, papă și președinte al bisericii, care, înfruntând

oboselile și pericolele, condusese comunitatea pe pământurile de lângă Marele Lac Sărat, unde fondase în 1847 Noul Ierusalim.

— Ah, prieteni, exclamă atunci Robert Inglis cu o voce atât de înduioșătoare încât era gata să stoarcă lacrimi doamnei Titbury, dacă l-ați fi cunoscut pe Brigham Young, veneratul nostru papă, cu părul său ca o creastă, cu barba sa încăruntită care-i încadra obrajii și bărbia, cu ochii săi pătrunzători, pe George Smith, vărul profetului și istoric al bisericii, pe Hunter, președintele episcopilor, pe Orson Hyde, președintele celor doisprezece apostoli, pe Daniel Wels, al doilea consilier, pe Elisa Snow, una din soțiile spirituale ale papei...

— Era frumoasă? întrebă doamna Titbury.

— Extrem de urâtă, doamnă, dar ce e frumusețea la o femeie?... și cea căreia i se adresă Robert Inglis avu un mic surâs aprobator.

— Ce vîrstă are acum celebrul Brigham Young?... întrebă domnul Titbury.

— Nu mai are pentru că e mort!... Dar, dacă ar trăi, ar avea o sută doi ani.

— și dumneavoastră, întrebă cu oarecare sfială doamna Titbury. Sunteți însurat?...

— Eu, scumpă doamnă!... La ce bun să te căsătorești, de când poligamia este interzisă! O singură femeie este mai greu de strunit decât cincizeci! și domnul Inglis râse atât de tare de gluma făcută, încât cei doi soți luară și ei parte la veselia sa.

Teritoriul pe care-l traversează ramificația Ogden-ului este o regiune de șes sterp, de nisip și argilă amestecate cu săruri alcaline, care-l acoperă cu excrescențe albicioase ca pe marele deșert din vestul lacului. Nu cresc decât cimbrișori, salvie, rosmarin, arbuști sălbatici și cantități imense de floarea-soarelui cu petalele ei galbene. La est se ridică crestele depărtate și învăluite în ceată ale munților Wahsatch.

Era ora șapte și jumătate când trenul se opri în gara Great Salt Lake City.

Un oraș minunat, spuse Robert Inglis și cu siguranță că nu-i va lăsa să plece pe noii săi prieteni înainte de a-l fi vizitat. E un oraș de cincizeci de mii de locuitori, și îmbia el – exagera cu cinci mii – un oraș splendid, împresurat la est de munți măreți și pe care admirabilul Jourdain îl pune în legătură cu admirabilul Lac Sărat, un oraș deosebit de curat, cu clădirile și vilele sale înconjurate de mulți copaci înverziți, cu livezile și grădinile lui de zarzavaturi... și de-a lungul străzilor comerciale, minunate clădiri de

piatră... cu o înfățișare minunată!... și monumentele sale magnifice, opere ale arhitecturii mormone, magnificul Palat prezidențial unde-și avea reședința Brigham Young, magnificul Templer mormon, magnificul Tabernacol, o construcție minunată în care puteau să încapă opt mii de credincioși... și altădată ce ceremonii magnifice, cu papa și apostolii pe o estradă magnifică, având împrejur mulțimea de sfinți, bărbați, femei, copii, câtă frunză și iarba, care asistau la citirea bibliei scrisă de însăși mâna Mormonului!... În fine, totul era magnific.

Adevărul este că domnul Robert Inglis se cam întrecea cu laudele, în dragostea pentru urbea lui natală. Orașul Great Salt Lake City nu merită astfel de elogii. El este prea întins pentru populația sa și dacă are câteva frumuseți ale naturii, e lipsit în schimb de orice operă artistică. Cât despre faimosul Tabernacol, nu este altceva decât capacul unui uriaș cazan pus de-a dreptul pe pământ.

În orice caz, nici vorbă să viziteze Great Salt Lake City în seara asta. Cel mai urgent era să tragă la un hotel și cum domnul Titbury nu voia să-l coste prea scump, ghidul său îi propuse unul afară din oraș: *Cheap Hotel*, adică «Hotel ieftin».

Numai la auzul acestui nume, cei doi soți fură încântați și liniștiți. Apoi, după ce lăsară valiza la gară, urmând s-o scoată dacă găseau *Cheap Hotel* pe gustul lor, ei îl urmară pe domnul Inglis, care ținuse să ducă el însuși geanta de voiaj și pătura «onorabilei doamne».

Coborâră spre cartierele joase ale orașului, din care soții Titbury nu putură să vadă nimic deoarece se făcuse noapte, ajunseră pe malul drept al unei ape pe care domnul Inglis o numi Crescent River și apoi umblară cam vreo trei mile. Poate că soții Titbury găsiră că drumul e cam lung, dar nu se plânseră, la gândul că hotelul va fi cu atât mai ieftin cu cât este mai departe de oraș. În fine, pe la opt și jumătate, pe o beznă de nepătruns, căci cerul era acoperit, călătorii ajunseră în fața unei clădiri de al cărei aspect nu putură să-și dea seama.

Câteva minute mai târziu, hotelierul – un tip cu o înfățișare fioroasă – îi duse într-o cameră de la parter cu pereții dați cu var, având drept mobilă doar un pat, o masă și două scaune. Dar hotărâră că n-au nevoie de mai mult și mulțumiră domnului Inglis, care plecă cu promisiunea de a reveni a doua zi dimineață. Domnul și doamna Titbury, foarte obosiți, se culcară după ce luară cina, alcătuită din câteva provizii rămase în sacul de voiaj. Apoi

adormiră unul lângă altul și visară că prezicerile amabilului domn Inglis se realizau și că apropiata aruncare de zaruri îi va face să câștige douăzeci de căsuțe. Ei se treziră la ora opt, după o noapte bună și odihnitoare. S-au sculat fără grabă și, neavând de făcut altceva mai bun, își aşteptară călăuza spre a vizita împreună orașul. Nu erau curioși de felul lor, dar cum puteau să refuze serviciile oferite de domnul Robert Inglis, care voia să le arate splendorile marii localități mormone?...

Până la ora 9 nu veni nimeni. Domnul și doamna Titbury, îmbrăcați, gata de plecare, se uitau pe fereastra care dădea spre șoseaua din fața hotelului *Cheap*.

Acest drum, după cum le spusese în ajun amabilul lor ghid, era vechiul «drum al emigranților». El mergea de-a lungul râului Crescent. Pe acolo treceau altădată furgoanele încărcate cu mărfuri destinate taberelor de coloniști. Ele erau trase de boi mânați de boar și îți trebuiau pe-atunci mai multe luni pentru a ajunge de la New York până la teritoriile din vestul țării...

Cheap Hotel părea izolat, căci, chiar apelat peste pervaz, domnul Titbury nu vedea nicio clădire pe ambele maluri ale râului. Nu se zărea altceva decât întunecata pată a pădurilor verzi de pini care creșteau pe coasta unui munte înalt.

Până la ora 10 nu veni nimeni. Domnul și doamna Titbury începură să devină nerăbdători, mai ales că le era și foame.

— Să ieşim, spuse unul din ei.

— Să ieşim, răspunse celălalt.

Și deschizând ușa camerei, pătrunseră într-o sală centrală, o adevărată sală de cabaret, a cărei ușă dădea spre șosea. În prag erau doi oameni prost îmbrăcați, cu o infățișare îngrozitoare, cu ochii injectați din pricina ginului, care păzeau intrarea.

— Nu se trece!

Astfel sună porunca dată cu o voce aspră domnului Titbury.

— Cum... nu se trece?

— Nu fără plată.

Din toată limba engleză acest cuvânt îi plăcea cel mai puțin domnului Titbury, când îi era adresat:

— Plată... repetă el... plată ca să ies? Glumești...

Dar doamna Titbury, cuprinsă deodată de neliniște, nu lăsa lucrurile nelămurite și întrebă:

— Cât?...

— Trei mii de dolari.

Ea recunoșcu această voce... Era vocea lui Robert Inglis, care se ivi în ușa hotelului.

Între timp, domnul Titbury, mai puțin ager ca soția sa, vru să ia totul în glumă.

— Ei, exclamă el, iată-l pe prietenul nostru!...

— În persoană, răspunse acesta.

— Și bine dispus ca de obicei.

— Ca de obicei.

— Într-adevăr, cererea aceasta de trei mii de dolari e destul de nostimă...

— Ce să-i faci, dragă domnule, răspunse domnul Inglis, atâta-i prețul pentru o noapte la *Cheap Hotel*.

— Vorbești serios?... întrebă doamna Titbury, care pălea.

— Foarte serios, doamnă.

Domnul Titbury vru să se repeadă spre ieșire, într-o pornire de furie. Două brațe puternice se abătură pe umerii săi și-l țintuiră locului.

Robert Inglis era pur și simplu un răufăcător, cum se întâlnesc încă prea mulți în aceste regiuni îndepărtate ale Federației, indivizi care pândesc tot timpul ocazii, de altfel destul de dese. Nu era prima oară când diversi călători fuseseră jefuiți de acest pretins al patruzeci și treilea copil al unei căsătorii mormone, ajutat de complici asemenea celor doi indivizi ai fiorosului hotel *Cheap*, un îngrozitor cuib de bandiți sau cel puțin de hoți.

Pus pe urma cea bună, după schimbul de cuvinte cu Max Réal, el oferise serviciile sale soților Titbury. Apoi, aflând de la ei că aveau asupră-le o sumă de trei mii de dolari – declarație desigur foarte imprudentă – el îi condusese la acest han izolat, unde să fie la cheremul lui.

Domnul Titbury înțelese acum totul, dar prea târziu.

— Domnule, zise el, vreau să mă lăsați să plec imediat... Am treabă în oraș...

— Nu înainte de 2 iunie, zi în care trebuie să sosească telegrama, răspunse surâzând domnul Inglis, și nu suntem decât în 29 mai.

— Atunci aveți pretenția să ne rețineți aici cinci zile?

— Și chiar mai mult, chiar mult mai mult... răspunse amabilul gentleman, afară de cazul când îmi înmânați trei mii de dolari în bancnotele Băncii din Chicago...

— Ticălosule!

— Steag albastru, îi atrase atenția domnul Inglis, eu sunt politicos cu dumneata și te rog să fii și dumneata cu mine!

— Dar acești bani... sunt tot ce am...

— Va fi ușor bogatului Hermann Titbury să ceară și să primească de la Chicago oricât va avea nevoie! De altfel, scumpul meu oaspete, ai la dumneata acești trei mii de dolari și aş putea ușor să ţi-i scot din buzunar. Dar, pe Jonathan! Nu suntem hoți. Asta e prețul la *Cheap Hotel* și vă rog să vă achitați datoria.

— Niciodată!

— Cum doriți.

Odată cu aceste vorbe, ușa fu încuiată din nou și soții rămăseră închisi în sala de jos.

Câte muștrări nu-și făcură apoi cei doi cu privire la blestemata călătorie cu necazurile și chiar pericolele ei! După amendă din Calais, furtul din Great Salt Lake City... Ce ghinion să fi dat de banditul de Inglis!...

— Și totul ni se trage de la afurisitul de Max Réal!... exclamă domnul Titbury... Noi am vrut ca numele nostru să fie cunoscut numai la sosire și acest netrebnic l-a strigat în plină gară, la Ogden! Ce-i de făcut?...

— Să sacrificăm cei trei mii de dolari, zise doamna Titbury.

— Niciodată... niciodată!

— Hermann!... Hermann!... se mulțumi să spună autoritara și ursuza soție.

De altfel, tot vor fi nevoiți să ajungă la această tristă soluție. Chiar dacă domnul Titbury se va încăpătâna să refuze, răufăcătorii vor ști să-l constrângă. Și dacă ar voi să-i ia banii cu forța și apoi să-l arunce în fundul râului Crescent împreună cu doamna Titbury, cine s-ar sinchisi de niște străini a căror prezență în oraș nici măcar nu era cunoscută?

Domnul Titbury rezistă totuși. Poate că-i va veni de undeva vreun ajutor... Speranță zadarnică! Căci un minut mai târziu amândoi fură conduși într-o cameră cu fereastra spre o curte interioară. Sălbaticul hangiu le lăsa apoi ceva de mâncare.

Douăzeci și patru, patruzeci și opt de ore trecură în aceste condiții. E cu neputință de spus până la ce stare de furie ajunseseră prizonierii. De altfel, nici nu mai avură ocazia să-l revadă pe domnul Inglis care, din discreție și pentru a nu părea că vrea să exercite presiuni asupra oaspeților săi, se ținea deoparte.

În fine, calendarul Federației arăta 1 iunie. Al treilea partener trebuia să se afle în persoană a doua zi, înainte de prânz, la biroul telegrafului din Great Salt Lake City. Dacă nu se prezintă în persoană, el pierde toate drepturile să continue această partidă, care se dovedise atât de dezastruoasă până acum pentru Steagul albastru.

Nu! Domnul Titbury nu voia să cedeze... și nu va ceda! Dar doamna Titbury, neavând răgaz din cauza termenului, interveni cu o deosebită forță pentru a-și impune voința. Presupunând că domnul Titbury, printr-un capriciu al zarurilor, ar fi fost trimis la «han», în «labirint», în «puț», la «închisoare», oare n-ar fi avut de plătit o penalizare dublă sau triplă? Ar fi ezitat să plătească? Nu!... Ei bine, era tot aşa de obligator în împrejurările actuale căci, dacă e bine să iubești banul, e mult mai bine să ții la viață, și existența lor era acum în mâna acestor răufăcători. În fine... trebuia plătit.

Domnul Titbury rezistă până la ora 7, în speranța unui ajutor neprevăzut, care nu veni. În schimb, exact la șapte și jumătate se ivi, amabil și politicos, domnul Inglis.

— Mâine este ziua cea mare, spuse el. Ar fi bine, scumpul meu oaspete, să fiți în seara aceasta la Great Salt Lake City.

— Și cine mă împiedică, dacă nu dumneata! exclamă domnul Titbury cu glasul gâtuit de furie.

— Eu? răsunse surâzător domnul Inglis. Dar e suficient să vă decideți să vă plătiți nota.

— Iată, zise doamna Titbury, întinzând domnului Inglis teancul de bancnote pe care soțul său i-l dăduse cu moartea în suflet.

Domnul Titbury era cât pe ce să-și dea duhul când văzu cum ticălosul ia teancul, numără bilettele, și nu mai putu să spună nimic când banditul adăugă:

— E inutil să vă mai dau chitanță pentru banii aceștia, nu-i aşa?... Dar nu vă fie teamă, am s-o trec în contul dumneavoastră, scumpul meu oaspete. Și acum nu-mi mai rămâne decât ca, după un călduros bună seara, să vă urez toate şansele ca să câştigați milioanele meciului Hypperbone.

Ușa era deschisă și, fără să mai aștepte, cei doi soți o zbughiră afară. Era aproape noapte și locul va fi greu de recunoscut. Atunci cum vor putea arăta poliției teatrul acestei scene tragi-comice? În fine, cel mai urgent era să ajungă la Great Salt Lake City ale cărui lumini se zăreau la trei mile de aici, în susul râului Crescent. și astfel, după o oră, domnul și doamna Titbury ajunseră la Noul Sion unde traseră la primul hotel. Oricum, nu-i va costa atât de scump ca *Cheap Hotel*!

A doua zi, 2 iunie, domnul Titbury se duse la biroul șerifului spre a depune plângere și a cere ca agenții să-l caute pe Robert Inglis. Poate mai era timp să recapete cei trei mii de dolari... Șeriful primi cu mare amabilitate plângerea păgubașului împotriva hoțului. Din păcate acesta nu putu să dea decât informații vagi asupra hanului. Fusese condus noaptea, plecase noaptea... Când vorbi despre *Cheap Hotel* de pe malul râului Crescent, șeriful îi spuse că nu știa de niciun hotel cu un asemenea nume și că nici nu există în regiune un râu numit Crescent. Răufăcătorul, care de altfel trebuie să fi fugit cu complicii lui, va fi deci foarte greu de prins.

— Ziceți, domnule Titbury, că pe acest individ îl chema...

— Inglis... ticălosul!... Robert Inglis.

— Da! Acesta este numele pe care vi l-a spus! Dar, gândindu-ne mai bine, sunt sigur că e vorba de vestitul Bill Arrol... Îi recunosc felul de a lucra. De altfel, nu e la prima lui încercare...

— Și încă nu l-ați arestat? exclamă furios domnul Titbury.

— Încă nu, răspunse șeriful. Abia l-am pus sub urmărire. Va cădea în capcană într-o zi... sau alta...

— Dar eu n-am timp să aștept până i-o veni sorocul.

— Ei... sorocul lui vine... și o să fie electrocutat... dacă nu spânzurat...

— Și banii mei, domnule, banii mei?

— Ce vreți... trebuie mai întâi să-l prinDEM pe dracul de Bill Arrol. și nu e lucru ușor! Tot ce pot să vă promit, domnule Titbury, este să vă trimiți o bucată de frângchie dacă va fi spânzurat, și dacă partida nu va fi încă terminată, o veți câștiga sigur cu un asemenea talisman!...

Asta fu tot ce putu obține domnul Titbury de la acest original șerif al orașului mormon!

Capitolul IV

Steagul verde

Steagul verde era Harris T. Kymbale. Stegulețul verde ce se înfigea pe hartă, pentru a marca sosirea sa în cutare sau cutare stat, îi fusese atribuit celui de-al patrulea partener, ținând seama de locul pe care această culoare o ocupă în spectrul solar. Cronicarul-șef al *Tribunei* se arăta foarte satisfăcut. Nu era aceasta culoarea speranței?

De altfel, ar fi fost nedrept să se plângă de soarta care-l favoriza ca turist și jucător. După ce fusese trimis cu primul număr de puncte, douăsprezece, la New Mexico, iată că punctajul de zece, din patru cu șase, îi rezerva a douăzeci și două căsuță, South Carolina, la frontierele teritoriului federal, și exact în metropola sa Charleston. El știa că jucătorii îl preferau în agenții, că era solicitat pe toate piețele lumii – se paria pe el cu unu contra nouă, cotă pe care niciunul din concurenți n-a atins-o niciodată – și era considerat pretutindeni drept marele favorit.

Din fericire, reporterul, când părăsise Santa-Fe, nu-l auzise pe Isidorio, chibzuitul vizitui, rostind că nu ar vrea să riște nici douăzeci și cinci de cenți pe şansele sale și era foarte încrezător în viitor.

Cum putea ușor să ajungă de la 21 mai până la 4 iunie în Carolina de Sud și cum de la stația Clifton călătoria se va face cu trenul, timpul nu-i lipsea. Harris T. Kymbale părăsi deci Santa-Fe pe 21 și scăpă de astă dată numai cu un bacăș bun, nemaiavând nevoie să-l ademenească pe noul său vizitui cu sute de mii, sau chiar cu sute de dolari. Sosi seara la Clifton, de unde trenul, după ce trecea paralela care mărginește la sud statul Colorado, îl duse până la Denver, capitala acestui stat.

Harris T. Kymbale se gândi bine și se opri la următorul proiect, fără a ține seama de recomandările făcute de onorabilul primar din Buffalo care-l prevenise că nu-și aparținea și că aparținea numai celor ce pariază pe el:

— Iată-mă ajuns într-una din cele mai frumoase provincii ale Federației: la vest, Munții Stâncosi... la est, câmpii extrem de fertile... un sol plin cu plumb, aur și argint, din care petrolul curge în valuri, un teritoriu unde vin emigranții atrași de bogățiile sale naturale și cei care n-au nicio treabă, atrași de orașele luxoase ale stațiunilor balneare, de aerul curat, de puritatea climei. Eu nu cunosc încă acest ținut superb și am ocazia să-l cunosc... Să mă bizui că hazardul mă va trimite din nou aici în cursul partidei?... Nimic nu e mai puțin probabil! Pe de altă parte, pentru a ajunge în South Carolina, am de străbătut trei sau patru state pe care le cunosc. Ele nu-mi vor oferi nicio noutate. Cel mai bun lucru este să-mi petrec tot timpul în Colorado,

ceea ce voi și face. De vreme ce voi fi la 4 iunie, înainte de prânz, la Charleston, nu știu ce i-ar supăra pe adeptii mei... De altfel, fac ce vreau și cui nu-i place, etc. etc..

Și iată pentru ce, în loc să-și continue călătoria pe linia care duce la Oaklay, Topeka și Kansas, Harris T. Kymbale se instală, în ziua de 21, într-un confortabil hotel din capitala statului Colorado.

El nu rămase decât cinci zile în acest stat, adică până la 25 seara. Dar nu-i nimic surprinzător ca un reporter să poată face în acest scurt popas ceea ce alți semeni ai lui n-ar fi putut face într-un timp de două ori mai lung. Este o chestiune de antrenament profesional.

Și ca să vă convingeți, n-aveți decât să priviți puțin notele din carnetul de care Harris T. Kymbale se servea pentru a-și scrie articolele pentru *Tribune*:

22 mai. Vizitat Denver, oraș elegant, străzi largi, umbroase, magazine superbe ca la New York sau Philadelphia, biserici, bănci, teatre, sală de concert, mare aşezământ universitar din Far-West, antrepozite vaste, hoteluri și restaurante de lux, «Café Français». Foarte plăcut la «Café Français». Am fost foarte bine primit de guvernatorul statului, senatorul Evans. Încurajări și laude. A pariat pe mine o sumă mare, și pe bună dreptate.

23 mai. Mers până la satele miniere, devenite orașe – Auroria, Golden City, Golden Gate, Oro City, nume frumoase, mai puțin însă ca acela de Leadville, orașul plumbului, a cărui extracție anuală se cifrează la unsprezece mii de tone. Oraș nou, prea depărtat ca să-l pot vizita.

24 mai. Fost cu rail-road-ul până la Pueblo (Colorado de Sud), mergând de-a lungul marelui lanț muntos. Important centru industrial, alimentat de minele de huilă și sursele de petrol. Voi cumpăra una sau două dacă voi câștiga partida. Trecut prin Colorado Springs, poreclit «Orașul milionarilor», renumit pentru băile lui, foarte căutate de bolnavii adevărați și de bolnavii închipuiți.

25 mai. Mă întorc din Elveția – din Elveția americană, bineînțeles – pe coasta orientală a lanțului de munți Colorado. E tot atât de frumos ca în Parcul Național din Wyoming, mai frumos decât în Elveția europeană. E drept că vorbesc ca un cetățean american. Se găsesc acolo parcuri nemaiînținute, în nord, în centru și în sud. Ce amintire frumoasă păstrează despre parcul Pair Play, înconjurat de munți măreți, pe care îi domină muntele Lincoln având o înălțime de patrusprezece mii de picioare

deasupra nivelului mării! Văzut Lacurile Gemene într-o trecătoare prin care curge Arkansas-ul. Sunt separate de o șosea de morene, unul lung de două mile și jumătate și larg de o milă și jumătate și celălalt cu o întindere dublă ca a celui dintâi. Mi-ar plăcea să stau 15 zile într-un hotel bun din Derry. Hotărât să cumpăr, cu viitoarele mele milioane, o vilășoară la Denver și două mine de huilă la Colorado!... De ce să mă zgârcesc și să nu-mi cumpăr o casă pe malul Lacurilor Twin?...

Zărit înalte piscuri în Munții Stâncoși – ale lanțului Sierra Madre – în partea cea mai ridicată a Americii, cu baza pe o suprafață de cel puțin trei sute șaptezeci și cinci de leghe. Foarte puține state din Europa, afară de Rusia, ar putea să-i adăpostească. Veritabilă coloană vertebrală a Americii de Nord și care cu întreaga întindere muntoasă din vest cuprinde un sfert din Statele Unite. Dacă ați pune la un loc Alpii, Pirineii și Caucazul și încă n-ați putea făuri Munții Stâncoși.

După-amiaza zilei de 26 Steagul verde o petrecu în frumoasa capitală. Se organiză o recepție în onoarea sa la reședința guvernatorului. Se știe că în Statele Unite un om are valoarea averii sale, și în mintile celor din Colorado, ca și în a lui de altfel. Harris T. Kymbale prețuia șasezeci de milioane de dolari. El fu sărbătorit după cum merita de acești americani bogăți, care au aur nu numai în casele lor de bani, în buzunarele lor, în pământul lor, dar și în denumirea orașelor lor.

A doua zi, la 27 mai, al patrulea partener își luă rămas bun de la guvernator, în mijlocul unui mare număr de adepti care-l aclamară. Trenul plecă din Denver și trecu frontieră prin Fort Wallace, străbătu Kansas-ul de la vest la est, apoi Missouri, cu capitala Jefferson City, și la granița sa de est se opri la gara Saint-Louis, în seara de 28.

Intenția lui Harris T. Kymbale nu era să rămână în acest mare oraș pe care-l cunoștea, și spera că soarta nu-l va trimite niciodată aci, deoarece el reprezenta căsuța cincizeci și doi și ocupa, în nobilul joc al găștei, locul unde se afla «închisoarea». În plus, statele Tennessee, Alabama și Georgia, pe care trebuia să le străbată înainte de a ajunge în South Carolina, îi oferea excursii atrăgătoare.

Așadar, simțindu-se destul de obosit, își propuse să aleagă unul dintre cele mai bune hoteluri din Saint-Louis și să se odihnească bine o noapte întreagă, pentru a pleca la doua zi dis-de-dimineață cu primul tren. Se părea

că nimic nu poate tulbura călătoria sa, nici să-l împiedice să fie la data exactă la Charleston.

Și cu toate acestea, era cât pe ce să nu poată ajunge și chiar să fie pus în situația de a nu mai călători niciodată, în urma incidentului neprevăzut de care ne vom ocupa.

Pe la șapte și jumătate, Harris T. Kymbale umbla grăbit pe peronul gării, spre a se interesa de mersul trenurilor, când se ciocni de o persoană care ieșea dintr-unul din birouri.

Pe loc fură schimbată următoarele amabilități:

— Bădăranule!...

— Nesimțitule!...

— Vezi unde calci!

— Uită-te în urma ta!

În fine, vorbe care ies ca din pușcă la oamenii nervoși sau nestăpâniți. Unul din ei avea ambele păcate, și încă în mare măsură, căci nu era altul decât Hodge Urrican.

Harris T. Kymbale îl recunoscu pe concurrentul său.

— Comodorul! exclamă el.

— Ziaristul! i se răspunse cu o voce tunătoare.

Era într-adevăr comodorul Urrican, de astă dată fără fidul său Turk, ceea ce era mult mai bine, căci Turk ar fi mers până-n pânzele albe.

După cum se vede, Hodge Urrican nu numai că a supraviețuit naufragiului *Chicolei*, dar a găsit și mijlocul să părăsească Key West... Cum? În orice caz, trebuie să fi făcut foarte repede călătoria de vreme ce era în Florida la data de 25. O adevărată înviere, desigur, căci, după starea în care fusese debucat la Key West, partenerii săi credeau că meciul «celor șapte» va continua numai în sase.

Pe scurt, Hodge Urrican se afla în carne și oase la Saint-Louis, aşa cum putea să constate izbindu-se de el concurrentul, însă și mai prost dispus ca de obicei. Nu era oare în drum spre California cu obligația de a se întoarce la Chicago, spre a reîncepe partida – după plata unei penalizări triple?

Cu toate acestea, Harris T. Kymbale, cum era un om cumsecade, îi spuse ca unei cunoștințe:

— Felicitările mele, domnule comodor Urrican, văd că n-ați murit...

— Nu, domnule, nici măcar după ciocnirea cu un neîndemânic și sunt gata să-i înmormântez pe cei care se bucurau că nu mă vor mai vedea...

— Vă referiți la mine? întrebă reporterul încruntând sprâncenele.

— Da, domnule, răsunse Hodge Urrican, care se uita țintă în ochii adversarului său, da, domnule mare favorit!

Și se părea că mestecă vorbele acestea, că le strivește între dinți.

Harris T. Kymbale, care nu era prea răbdător din fire, începu să se supere.

— Se pare că cine trebuie să treacă prin California ca să se întoarcă la Chicago nu strălucește prin politețe.

Asta-l atinse pe comodor unde-l durea...

— Mă insultă, domnule!... exclamă el.

— Ia-o cum vrei!

— Ei bine, o iau de rău și o să-mi plătești pentru obrăznicile dumitale...

— Imediat, dacă dorești...

— Da, dacă aș avea timp, urlă Hodge Urrican, dar n-am.

— N-ai decât să-ți faci...

— Ceea ce voi face va fi o călătorie cu trenul ăsta care pleacă acum și pe care nu-l pot pierde.

Într-adevăr, un tren pufăia, învăluit de fum, gata de plecare. Nu mai era nicio secundă de pierdut. Așadar, comodorul, sărind pe o platformă între două vagoane, strigă cu o voce tunătoare:

— Domnule jurnalist, veți mai auzi de mine. Veți mai auzi...

— Când?

— Chiar în seara asta, la *Hotel Europa*.

— Voi fi acolo, răsunse Harris T. Kymbale.

Dar abia pornise trenul, că ziaristul făcu următoarea remarcă:

— Ia te uită... S-a înșelat, dobitocul! Nu s-a urcat în trenul spre Omaha!

Se duce unde n-are ce căuta... În definitiv, îl privește!

Într-adevăr, trenul alerga spre est, exact încotro trebuia să plece Harris T. Kymbale spre a ajunge în Charleston.

Nu, Hodge Urrican nu se înșelase. El se întorcea pur și simplu la prima stație, la Herculaneum, unde-l aştepta Turk. O explicație violentă se iscăse între comodor și șeful stației Herculaneum în legătură cu bagajul său rămas în urmă. În cursul discuției, Turk îl amenințase pe șef că-l va arunca de viu în cazanul unei locomotive. Stăpânul său îl calmase, apoi, prințând un tren care pleca, venise să facă în persoană reclamația în gara Saint-Louis. Lucrurile se lămuriră ușor, valiza urma să fie cerută telegrafic, dar tocmai în

momentul când Hodge Urrican ieșea din birou, să se întoarcă la Herculanum, iată că avu loc întâlnirea cu cronicarul.

Harris T. Kymbale nu se mai ocupă de acest incident după plecarea adversarului său. El se întoarse la *Hotel Europa* unde trăsese. După masa de seară, făcu o lungă plimbare prin oraș și, în momentul când se întoarse, primi o scrisoare sosită din Herculanum cu ultimul tren.

Nu! Era nevoie de un creier ca acela care fierbea în craniul lui Hodge Urrican, pentru ca acest om bizar să fi scris o asemenea epistolă.

Domnule al patrulea partener, aveți desigur un revolver, aşa cum îl am și eu pe al meu. Voi lua mâine dimineață la șapte trenul care pleacă din Herculanum la Saint-Loius. Vă somez să luați la aceeași oră trenul care pleacă din Saint-Louis la Herculanum. Acest lucru nu va schimba nici itinerarul dumneavoastră, nici pe al meu!

Cele două trenuri se vor încrucișa la ora șapte și șaptesprezece minute. Dacă sunteți în stare să răspundeți de faptul de a îmbrânci oamenii și de a-i insulta pe deasupra, fiți singur în exact acel moment pe platforma care leagă ultimul vagon de vagonul de bagaje, cum voi fi și eu pe platforma ultimului vagon al trenului meu. Vom avea astfel ocazia să schimbăm câteva focuri.

comodor HODGE URRICAN

Asta-i era firea: mereu îi sărea țandăra; și încă nu-i spusese nimic lui Turk despre această ceartă, de teamă să nu învenineze lucrurile.

Dar dacă voia un adversar demn de dânsul, nu putea găsi unul mai bun decât cronicarul *Tribunei*. Acesta fu la înălțime în împrejurarea de față.

— Ei bine, exclamă el, dacă marinarul ăsta de apă sărată își închipuie că voi da înapoi, se îșsală! Voi fi pe platformă la ora fixată, de vreme ce și el va fi pe a lui! și Steagul verde al unui ziarist nu se va închinde în fața Steagului portocaliu al unui comodor!

Recunoașteți că nimic nu-i de mirare în surprinzătoarea țară a Americii!

Deci, a doua zi, cu puțin înainte de ora șapte, Harris T. Kymbale veni la gară pentru a lua trenul spre Columbus, care trece prin Herculanum la frontieră statului Tennessee. După aceea, se instală în ultimul vagon care comunica printr-o platformă cu vagonul de bagaje. Șaptesprezece minute trebuiau să treacă înainte de a-și lua în primire postul său de luptă.

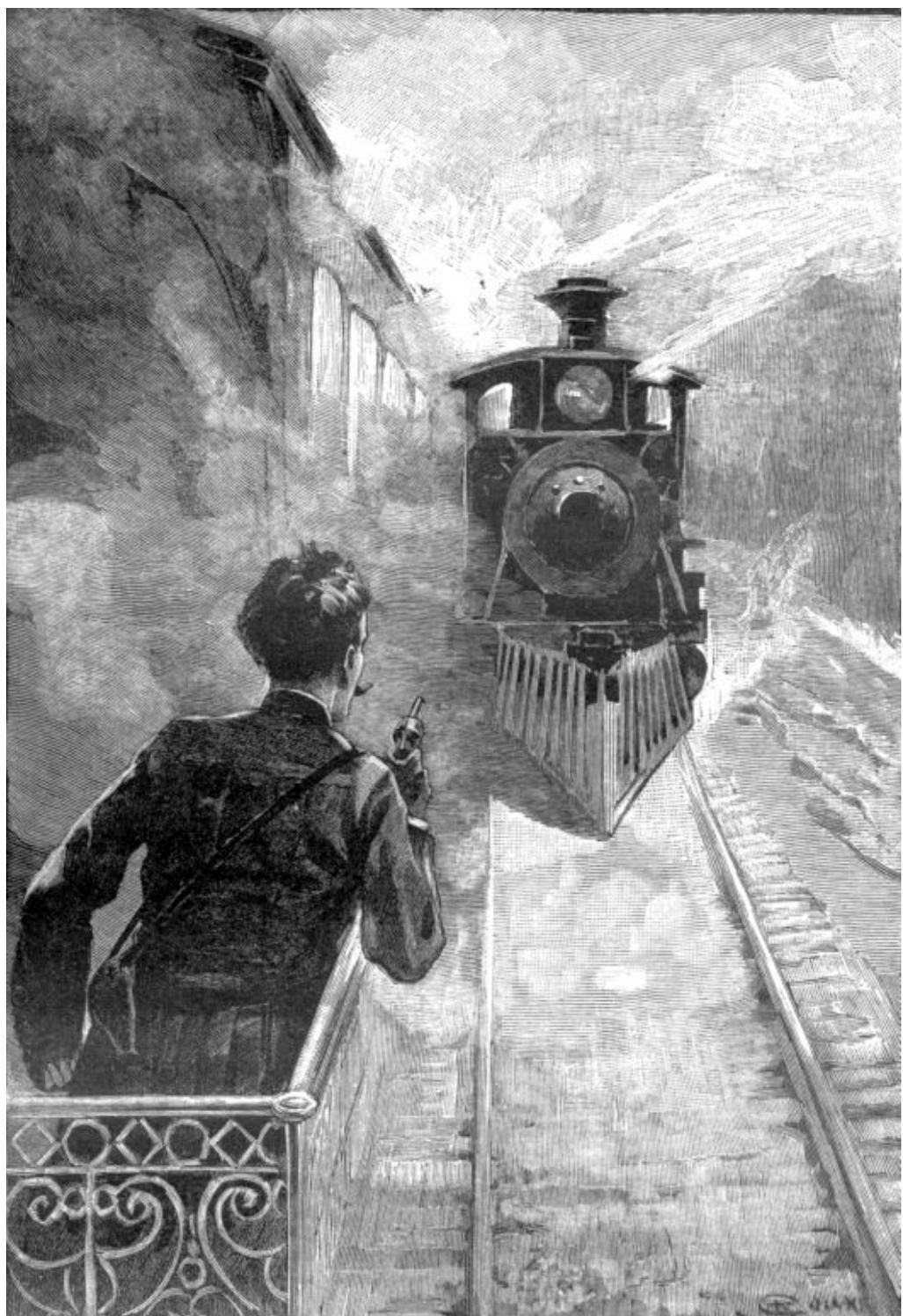
Dimineața era friguroasă, aerul rece și nimeni nu dorea să stea afară în timpul mersului. În vagonul lui Harris T. Kymbale se aflau vreo doisprezece

călători. Când reporterul se uită prima oară la ceas, era ora șapte și cinci. Nu mai avea de așteptat decât douăsprezece minute și aștepta cu un calm de care, cu siguranță, adversarul său nu era în stare.

La șapte și patrusprezece se ridică, se duse pe platformă cu revolverul scos din buzunarul pantalonului și, după ce controlă încărcătura, așteptă din nou. La șapte și șasesprezece se auzi de pe cealaltă linie vuietul crescând al trenului care venea din Herculaneum în direcție opusă, cu toată viteza.

Harris T. Kymbale ridică revolverul la înălțimea frunții, gata să-l coboare orizontal.

Locomotivele se încrucișără, lăsând în urmă un vârlej de aburi albi. O jumătate de secundă după aceea, două

detunături răsunară în același timp. Harris T. Kymbale simți vâjâitul unui glonte care-i trecu pe lângă ureche și răspunse numaidecât. Apoi, ambele trenuri se depărtară, fiecare în direcția sa.

Să nu credeți că vreun călător din vagon s-a sculat la auzul acestor focuri de revolver. Așa ceva n-avea darul să-i impresioneze. Și Harris T. Kymbale își relua locul liniștit, fără să știe dacă îl nimerise pe comodor. Călătoria continuă prin Nashville, actuala capitală a statului Tennessee aşezată pe râul Cumberland, oraș industrial de șaptezeci și șase de mii de suflete, prin Chattanooga, nume care în limba cherokee înseamnă «Cuib de corb», un cuib strategic de prim ordin la intrarea trecătorilor pe care Sherman reușise să le străpungă cu armata federală. Pe urmă străbătu statul Georgia a cărui aşezare geografică i-a dat numele de «Cheie de boltă a Sudului», cum Pennsylvania e denumită «Cheia de boltă a Nordului».

După ce traversă statul Georgia până la orașul Augusta de pe râul Savannah, unde se găsesc importante filaturi de bumbac, trenul trecu prin teritoriul statului South Carolina, o luă prin Hamburg, care se află în fața orașului Augusta, și se opri la capătul liniei ferate, în orașul Charleston. Reporterul ajunse în acest vestit oraș în seara zilei de 2 iunie, după un drum de aproape o mie cinci sute de mile de la Santa-Fe din New Mexico, călătorie în timpul căreia avusese loc întâlnirea cu Hodge Urrican.

Aici află din ziare de soarta celor doi nedespărțiți, comodorul și Turk, care trecuseră prin Ogden în ziua de 31 mai, îndreptându-se cu toată viteza către depărtatele regiuni ale Californiei.

«Pe legea mea, totul e cât se poate de bine, își zise el. Nu-mi pare rău că nu l-am nimerit. E un urs, ba chiar un urs marin cu înfățișare umană!»

De altfel, ziarele nu făceau nicio aluzie la duelul de pe rail-road, cunoscut numai de cei doi combatanți, și nimeni nu va ști niciodată de el decât dacă unul dintre ei ar vorbi... E drept, e cam greu să te bizui pe discreția unui fabricant de cronică!...

Harris T. Kymbale nu cunoștea Charleston-ul, care își merita proasta reputație de a fi considerat metropola sclavajului. Dar orașul avea o astfel de vitalitate încât a rezistat la numeroase calamități ca: inundații, incendii, cutremure de pământ și chiar friguri galbene.

Ar fi prea puțin să spunem că Harris T. Kymbale a fost primit cu entuziasm. S-a iscat un fel de delir pentru partenerul în care orașul vedea pe cel mai calificat din «cei șapte». Ceilalți nici nu mai contau. Pentru cei din

Charleston nu exista decât unul singur – acela pe care numărul de puncte zece l-a trimis aici. Cât despre milioanele răposatului Hypperbone, era ca și cum le-ar fi avut în buzunar.

Timp de patruzeci și opt de ore sosiră deci invitații peste invitații, pe care popularul reporter nu putu să le refuze – cum, de altfel, nu putu refuza plimbările prin parcurile din împrejurimi, presărate cu portocali la tot pasul. Pe toate zidurile, acoperite de afișe enorme, numele lui Harris T. Kymbale figura în litere de-o șchioapă care seara erau trasate de becuri electrice. Un reporter atât de bine primit avea o datorie de recunoștință față de oraș. Astfel el declară că, dacă va câștiga partida, va fonda în Charleston un azil pentru săracii fără familie. Și, lucru lesne de înțeles, o mulțime de sărmani veniră să se înscrie la primărie, pentru a-și rezerva primele locuri în această instituție filantropică. După cum se vede, viitorul câștigător se arăta mai generos la Charleston din Carolina de Sud decât la Denver din Colorado.

În fine, în mijlocul acestor sărbători, sosi și seara de 3 iunie. Se organiză un splendid banchet printr-o listă de subscriptie. El avu loc în afara orașului, sub copacii înfrunziți, în apropiere de estuarul Ashtley. Mulțimea se îndreptă într-acolo într-o procesiune cu steaguri desfășurate, de culoarea celui care-l reprezenta pe eroul zilei. Nu e locul să insistăm asupra acestei reuniuni, căci ar fi imposibil să ne închipuim rafinamentele culinare și fastul serviciului.

E destul să stim că partea principală a fost o plăcintă enormă, cântărind opt mii de livre, coaptă într-un cuptor imens, pe care un car tras de doisprezece cai a adus-o la locul banchetului. În prepararea acestei plăcinte au intrat două mii patru sute de livre de carne de vacă, patru sute de vițel, patru sute de oaie, cinci sute șasezeci de porc, o sută douăzeci de unt, o sută optzeci de pui de găină, trei sute șasezeci de livre de slănină, șaptezeci și șase de iepuri, două mii de porumbei, două mii opt sute de livre de făină, două sute patruzeci de bucăți de vânat. Acest monstruos aliment avea patrusprezece picioare largime, douăzeci și patru lungime și șase înălțime. Douăzeci de bucătari îl împărțiră cu niște cuțite lungi de cinci picioare, în aşa fel încât să ajungă la mai multe mii de persoane, care în plus se mai puteau înfrupta din cinci mii de cârnați.

Deodată răsunară aclamațiile pe care briza de vest le duse până în largul mării: «Ura pentru Harris T. Kymbale!... Ura pentru al patrulea partener!...

Ura pentru Steagul verde!... Ura pentru marele favorit al meciului Hypperbone!»...

Capitolul V

Grotele din Kentucky

După pariurile de pe piața din 26 mai la Chicago – și apoi în alte orașe – cererile pentru Lissy Wag deveniră mai insistente și cotele se urcă la trei contra șapte.

Dacă la început urcarea cotelor nu fusese în favoarea ei, aceasta se datora temerilor că o Tânără fată nu va putea să reziste la oboselile unor deplasări succesive, neavând destulă putere; în plus, boala contribui și ea să micșoreze puțina incredere pe care o inspira.

Dar starea sănătății celei de-a cincea partenere era acum foarte bună. Pe deasupra, a doua aruncare a zarurilor, numărul de puncte doisprezece, a fost deosebit de favorabilă, căci prin șase cu șase era trimisă în Kentucky. Pe de altă parte, călătoria se mărginea la numai câteva sute de mile și pe de alta, Kentucky ocupa pe hartă căsuța treizeci și opt. Deci Lissy Wag, în două salturi, parcursese mai mult de o jumătate din cele șasezeci și trei de căsuțe. Astfel, nu era de mirare că Jovita Foley agita triumfal steagul galben atribuit prietenei sale și că-l și vedea înfipt în milioanele lui William J. Hypperbone!

Presupunând că Lissy Wag ar fi fost preocupată de ceea ce se prevădea despre șansele sale, de schimbarea care îi adusese favoarea publicului, ea ar fi putut fi mândră la întoarcerea la Chicago.

Pe 23, cum se știe, Lissy Wag și Jovita Foley se grăbiră să părăsească Milwaukee, pentru ca să nu-l întâlnească pe misteriosul X.K.Z., ceea ce le-ar fi obligat în primul rând să plătească o penalizare simplă, apoi să cedeze locul celui de-al șaptelea partener și să reînceapă partida. Cele două prietene reveniră în metropola din Illinois sănătoase tun și întoarcerea lor fiind anunțată în ziare, câțiva reporteri se prezentără la locuința din Sheridan Street. Ca urmare a acestei vizite, în aceeași seară, *Chicago Herald* publică un interviu din care reiese că fetele sunt în «plină formă» – căci acum amândouă apăreau sub steagul galben, ceea ce nu-i dispăcea deloc zvăpăiatei Jovita Foley. Cu toate dojenile acesteia, rămaseră încă cinci zile la Chicago. N-avea rost să se ruineze cu cheltuielile de hotel și le revineau mai ieftin să stea acasă. Era chiar mai cuminte să rămână până în ajunul

zilei când telegrama maestrului Tornbrock trebuia să ajungă la Kentucky. Dar în 27 Jovita Foley nu mai putu răbda și zise:

— Când plecăm?

— Avem tot timpul, răspunse Lissy Wag. Gândește-te... până la 6 iunie, și nu suntem decât în 27 mai. Asta înseamnă zece zile și știi că în douăzeci și patru de ore putem ajunge în Kentucky.

— Fără îndoială, Lissy, dar nu mergem numai în Kentucky sau la Franefort, capitala sa. Mergem la Mammoth Caves, una din minunile Statelor Unite și chiar, se pare, a celor cinci părți ale lumii! Ce ocazie să vizităm aceste grote, draga mea, și ce idee excelentă a avut onorabilul domn Hypperbone să ne trimită acolo!...

— Nu el a fost acela, ci zarurile cu numărul de puncte douăsprezece...

— Ei lasă... nu el a ales Mammoth Caves din statul Kentucky?... Așa că îi voi fi recunoscătoare toată viața mea... ba chiar și toată viața lui, dacă nu s-ar odihni în cimitirul de la Oakswoods! E drept că, dacă n-ar fi pe lumea cealaltă, noi n-am putea să alergăm după moștenirea sa. În fine... când plecăm?...

— Când vrei...

— Atunci, mâine dimineață.

— Fie... dar, adăugă Lissy Wag, trebuie să facem o ultimă vizită domnului Marshall Field...

— Ai dreptate, Lissy.

În cursul acestei vizite, domnul Marshall Field și personalul magazinelor sale nu mai conteniră cu amabilitățile și încurajările pentru cea de-a cincea parteneră și tovarășa ei.

A doua zi plecară cu un expres cu care străbătură o sută treizeci de mile prin Illinois până la Danville, aproape de frontieră occidentală a statului Indiana. După-masă trecu și această frontieră și coborâră să ia cina la Indianapolis, un oraș de o sută de mii de locuitori și capitala statului. În locul Jovitei Foley și al tovarășei sale, Harris T. Kymbale și-ar fi întrebuințat timpul pentru a cerceta acest stat, unde în secolul trecut fuseseră exterminăți indigenii și unde coloniștii francezi fondaseră diverse instituții. Dar Jovita Foley fu de părere să se mărginească numai la Indianapolis – străbătut de White River înainte de a se vîrsa în Wabash unul din orașele cele mai bine întreținute de Federație și a cărui curățenie trezește admirăție.

În hotelul foarte confortabil unde trăseseră, călătoarele, după ce și declaraseră numele, erau foarte des confundate una cu alta. În marea partidă, se părea că Jovita Foley era mult mai aptă, decât modesta Lissy Wag, să joace rolul principal.

În ziua de 29, la opt și cincisprezece, ele plecară cu primul tren la Louisville – situat pe malul slâng al fluviului Ohio, la frontieră dintre Indiana și Kentucky – stat care fusese marele apărător al cauzei aboliționismului. La unsprezece și cincizeci și nouă, călătoria se termină.

În zadar i s-ar fi spus Jovitei Foley că merită să viziteze statul Kentucky, care este unul dintre cele mai bogate ale Federației de când cesiunea Louisianei i-a asigurat gurile fluviului Mississippi – ea ar fi ținut-o una: Mammoth Caves! – că este bogat în tot felul de cereale și de crescătorii de animale, că produce cei mai buni cai ai Americii și a treia parte din tutunul Statelor Unite – ea, ar fi ținut-o una: Mammoth Caves! – că posedă mari orașe industriale pe malurile fluviului Ohio și mine de huilă în regiunea Alleghanys. Mammoth Caves și iar Mammoth Caves! Desigur că, fascinată de acele vestite grote, Jovita Foley nu se mai gândeau la Covington și la Newport, două cartiere din Cincinnati, dar care aparțin statului Kentucky, vizitate încă de Crabbe și John Milner, sau la Middlesborough, așezare nouă care se pregătea să devină un oraș mare, nici la Franefort, capitala actuală a statului, sau la Lexington, vechea capitală. Și totuși, acest oraș este atât de frumos cu rețeaua sa de străzi largi, cu copacii săi umbroși, de unde vine o pală de aer proaspăt, cu celebra sa Universitate cunoscută în toată regiunea de sud, cu hipodromul pe care aleargă cei mai buni cai din Lumea Nouă. Dar se putea oare compara acest hipodrom, cu o suprafață restrânsă, cu imensul câmp de curse al întregii Republici americane pe care luptau partenerii meciului Hypperbone sub cele șapte culori ale curcubeului?

Nu! În această după-masă, cele două prietene se mărginiră să parcurgă principalele wards²⁹ din Louisville, să treacă peste podul de opt sute doisprezece stânjeni de peste Ohio, care unește orașul cu suburbii din New Albany și Jefferson de pe teritoriul Indianei și care împreună au o populație de o sută de mii de locuitori. Totuși ele nu se aventurară până în cartierele industriale unde sunt uzinele, fabricile de tutun, tăbăcăriile, filaturile, distileriile, șantierele de șlepuri și fabricile de mașini agricole.

De altfel, Louisville domină fluviul Ohio de pe platoul unui țărm abrupt, la o sută de picioare înălțime. De acolo se poate vedea cursul neregulat al fluviului, canalul de-a lungul malului stâng, insulele Sand și Coose, liniile ferate care-l întretaie și frumoasele căderi de apă ale valurilor sale spumegânde.

În fine, foarte obosite, Jovita Foley care nu voia să-o recunoască și Lissy Wag care o mărturisi, se reîntoarseră la hotel pe la noua seara.

— Noapte bună, zise Jovita Foley culcându-se.

— Și când plecăm?... întrebă Lissy Wag.

— Mâine dimineață.

— Așa de repede, când avem nevoie numai de câteva ore să ajungem în Kentucky? Avem tot timpul.

— Niciodată n-ai destul timp când e vorba de Mammoth Caves, răsunse Jovita Foley... Somn ușor, draga mea, te voi trezi eu...

Nu trebuie deci să ne mire că a doua zi, pe 30, trenul cu cele două călătoare se îndrepta spre sud – un parcurs de vreo sută cincizeci de mile până la celebrele grote – printr-un ținut aproape neted, acoperit de păduri dese, între care se iveau câmpuri de cereale și mai ales plantații de tutun.

Dincolo de orașelul Maufort, singurul prin care trece calea ferată în această parte a regiunii, se desfășoară frumoasa vale a lui Green River. Acest affluent al lui Ohio își poartă apele limpezi sub o tapiserie de plante acvatice, de nelumbos verzi și pontederias cu flori galbene și albastre – culori care amintea pe cele ale lui Hermann Titbury, Harris T. Kymbale și Lissy Wag.

Înainte de amiază prietenele coborâră la Mammoth Hotel, stabiliment de clasa întâi, situat lângă intrarea grotelor, în mijlocul unei încântătoare pajiști.

Cu toate că o rodea curiozitatea, Jovita Foley trebui să amâne pe a doua zi vizita la Mammoth Caves, căci toți ghizii erau plecați la această oră. Dar putea să întrebuințeze timpul liber pentru a se plimba prin împrejurimi, de-a lungul unei văi minunate, urcând pe malul umbros al râului care prin mii de cascade se vârsa în Green River.

Hotelul era foarte bine amenajat pentru confortul turiștilor care veneau în număr mare. El era compus din mai multe vile, dispuse foarte convenabil pentru diverse servicii. O cameră cu vedere spre valea râului fu pusă la dispoziția călătoarelor care – ceea ce era pe placul uneia din ele – erau așteptate cu oarecare nerăbdare.

În această epocă a anului soseau numeroși excursioniști doritori de a explora Mammoth Caves, după cum constată Jovita Foley pe la șase seara când fură chemate la masă de bătăile teribilului gong întrebuințat în toate hotelurile americane.

John Hamilton, guvernatorul statului Illinois, care se afla acolo în calitate de turist, a vrut ca Lissy Wag să fie așezată în dreapta și Jovita Foley în stânga sa. Nu era o invitație în stare să-o zăpăcească pe simțitoarea persoană? De altfel, dacă guvernatorul din Illinois, cercul său și ceilalți turiști întâmpinaseră cu atâtă căldură pe cea de a cincea parteneră și pe tovarășa sa, ele fură la fel de bine primite și de doamnele sosite să viziteze grotele din Kentucky. Se vede cât de mult se urcaseră acțiunile Lissyei Wag, și nu era oare o prevestire a succesului ei final? Să nu-i iertăm aşadar Jovitei Foley că, din cauza atențiilor și atitudinilor binevoitoare ce se răsfrângău și asupra ei, se identifica din ce în ce mai mult cu scumpa ei Lissy Wag?... De altfel, a cincea parteneră nu se gândeau niciun moment să i-o ia în nume de rău. Masa, bine servită, preparată de un bucătar francez, a fost excelentă și copioasă, cu toate că nu avea numeroasele feluri obișnuite la mesele americane. A fost alcătuită din: supă cu gombos – mici flori portocalii – păstrăvi proaspăt pescuiți în apele frumosului affluent al lui Green River, în locul unde se desface într-un ghiol liniștit, roast-beef-ul tradițional, cu diferite sosuri care-ți ardeau gura, șuncă afumată, cozonacul național cu stafide, legume și fructe de toate felurile.

Să nu se uite cupele cu șampanie trimise celor două prietene de mai mulți comeseni. Fără îndoială, ele se mulțumeau numai să-și moaie buzele, dar răspundeau cu un gratuit salut la aceste atenții. Apoi răsunară urările entuziaste pentru viitoarea izbândă a fermecătoarei favorite a meciului Hypperbone.

Niciodată Jovita Foley nu luase parte la o asemenea sărbătorire.

De altfel, Lissy Wag și cu dânsa păstrară o atitudine demnă, nu fără o ușoară deosebire, căci, dacă una primea aceste amabilități cu obișnuita-i rezervă, cealaltă le accepta cu o vizibilă satisfacție.

Și când, pe la zece seara, se întoarsere în camera lor, Jovita Foley întrebă:

— Ei bine, ce zici?

— Nu zic nimic, grăi Lissy Wag.

— Cum... răspunse ea, nu te-a mișcat primirea care ni se face... felul cum ne-a tratat guvernatorul... amabilitatea acestor turiști... care cu

siguranță vor paria pe noi?

— Bieții oameni!

— Și nu ai dorința să le arăți recunoștința ta câștigând partida?...

— Doresc să dorm, atâta tot, declară Lissy Wag, și mă voi culca, ceea ce ar fi bine să faci și tu.

— Să dorm!... Parcă pot?

— Noapte bună, Jovita!...

— Fie... noapte bună, mică zână a milioanelor! răspunse Jovita Foley, care probabil nu se mărginise să-și moaie buzele în cupele de șampanie.

Apoi adăugă cu un căscat:

— Ah, cum aş vrea să fie mâine!

«Mâine» nu întârzie să sosească și soarele răsări cu două ore înainte ca Jovita Foley să se fi trezit.

Lissy Wag nu putu să reziste la îndemnul stăruitor de a se da jos din pat și a se îmbrăca, astfel că la ora opt amândouă erau gata să părăsească hotelul. Pentru cercetarea în întregime a grotelor din Kentucky – cel puțin ceea ce este cunoscut din ele – e nevoie de șapte până la opt zile. Artera principală se întinde pe o lungime de trei până la patru leghe și imensa cavitate are unsprezece milioane de metri cubi. Ea este brăzdată în toate direcțiile de două sute de alei, culoare, galerii, pasaje, tuneluri și, trebuie repetat, e vorba numai de partea descoperită până acum.

Acum era 31 mai și până la 6 iunie dimineața Lissy Wag nu mai dispunea decât de șase zile întregi. Dar, bine întrebuințat, acest timp putea satisface pe cea mai curioasă călătoare, chiar dacă era vorba de avântata Jovita Foley. De altfel, vizitările succesive se făceau în diverse grupuri organizate, sub conducerea celor mai buni ghizi în serviciul grotelor din Kentucky.

Îmbrăcați gros, căci temperatura în fundul peșterilor era rece, turiștii de ambe sexe o porniră la ora nouă pe cărarea care șerpuiește printre stânci până la grote. Ei ajunseră înaintea deschizăturii înguste a unui munte, simplă intrare a unui corridor, lăsat aşa cum îl crease natura și pe unde oamenii mai înalți nu puteau trece fără să se aplece.

Ghizii erau însotiti de negri cu felinare și torțe care fură imediat aprinse și, printre jocurile de lumini de pe ziduri, vizitatorii înaintară până la o scară tăiată în stâncă. Această scară, în prelungirea unei galerii mai largi, duce direct la marea sală a Rotondei.

Din acest punct se ramifică o mulțime de culoare, ale căror întortocheri trebuieesc bine cunoscute, pentru a nu te rătăci dacă faci economie de ghid. Nu există alt labirint mai complicat, afară de cel din Lemnos sau din Creta. Printr-un culoar larg, turiștii ajunseră într-una din grotele cele mai mari din Mammoth Caves, denumită «Biserica gotică». Gotică?... Găsești oare la această arhitectură a construcției subterane ceva comun cu stilul ogival?... Ce importanță are! Ea este, oricum, minunată cu podoabele sale, stalagmite și stalactite, cu coloanele eiizar răsucite, cu formele ce le iau stâncile suprapuse, ale căror straturi cristalizate sunt scoase în relief de luminile torțelor, cu aşezarea naturală și plină de fantezie a stâncilor: aici un altar unde par să se îngrămădească toate ornamentele liturgice, colo o îndrăzneață orgă, ale cărei tuburi se înalță până la nervurile arcelor, ceva mai încolo un balcon, sau mai degrabă un amvon, de la care de multe ori predicatori de ocazie vorbeau în fața asistenței de cinci-șase mii de credincioși. Se înțelege de la sine că întreg grupul de excursioniști împărtășea uimirea Jovitei Foley într-un cor de exclamații entuziaste.

— Lissy, regreți această călătorie?...

— Nu, Jovita, e foarte frumos.

— Dă-ți seama, toate acestea sunt opera naturii... mâna omului n-ar fi putut săpa asemenea grote... iar noi am coborât până în măruntaiele pământului.

— Și mi-e teamă, răsunse Lissy Wag, la gândul că am putea greși drumul...

— Te cred, draga mea, și îți închipui ce s-ar întâmpla dacă ne-am rătăci în grote din Mammoth Caves și am pierde sosirea telegramei preabunului Tornbrock!

Făcuseră o jumătate de leghe de la intrare până la Biserica gotică. Mergând mai departe, ele fură obligate de mai multe ori să se aplece și să se cațăre pe cărările înguste spre Sala strigoilor. Aici o aștepta o mare dezamăgire pe Jovita Foley, căci nu văzu nicio stafie din cele pe care, în imaginația sa, visase să le întâlnească în aceste grote subterane.

În realitate, Sala strigoilor era un loc de popas, luminat de torțe, unde se găsea un bar foarte plăcut. Se servea masa preparată de personalul hotelului *Mammoth*.

Această sală merită mai degrabă numele de «Sanatoriu», căci aici se strângau și bolnavii care credeau că atmosfera grotelor din Kentucky are o

valoare terapeutică. Veniseră vreo douăzeci și se instalaseră în fața unui gigantic schelet de mastodont, care poate că a dat vastelor încăperi subterane numele de Mammoth.

Prima excursie se mărgini la această parte a grotelor. Ea fu urmată apoi de altele, când turiștii se mai opriră într-o micuță capelă care arăta ca o bisericuță gotică. Ea era așezată pe buza unei prăpăstii fără fund, în care ghizii aruncă hârtii arzânde pentru a-i lumina adâncimile întunecoase. Este Bottomless-Pit, al cărui perete săpat formează Scaunul diavolului. Pe seama lui circulă mai multe legende și ar fi cu neputință să fie altfel.

După această zi obositore, turiștii se grăbiră să se întoarcă la galeria care-i ducea la intrarea grotelor; ea era de preferat altei ieșiri mai apropiată de hotel, prin domul Annualh, dar până unde trebuiau să facă multe ocoluri. O masă excelentă și o odihnă de o noapte refăcură puterile celor două prietene, pentru explorarea de a doua zi.

De altfel, Jovita Foley mărturisi că vizitarea acestei minunate grotă – o plimbare în lumea celor *O mie și una de nopți* – chiar fără să fi întâlnit demoni sau gnomi³⁰, era un spectacol care depășea imaginația omenească și merită cu prisosință toate oboselile.

Iată de ce, timp de cinci zile, această persoană energetică, făcând dovada unei rezistențe istovitoare pentru ceilalți excursioniști și chiar pentru ghizi, se sili să cerceteze tot ce se cunoaște despre celebrele grotă, cu regretul de a nu putea să se lanseze și în necunoscut... Dar ceea ce întreprinsese ea nu putu face și Lissy Wag, nevoită să se oprească după cea de a treia zi. Căci să nu uităm că fusese de curând foarte bolnavă și nu trebuia să riște să-și întrerupă călătoria.

Așadar, n-o mai însoții pe Jovita Foley în ultimele ei excursii. Aceasta vizită singură grota Domul uriaș, plafonată la o înălțime de șaptezeci și cinci de stânjeni, Camera înstelată, cu pereții parcă încrustați cu diamante și alte pietre scumpe care străluceau în lumina torțelor, Boulevardul Cleveland, tapisat cu broderie de dantele și flori minerale. Sala de bal cu pereții ca zăpada, brăzdați de prelingerii albicioase, Munții Stâncoși, aglomerare de blocuri și piscuri, încât te face să crezi că lanțurile de munți din Utah și Colorado se continuă în interiorul pământului. Grota zânelor, atât de bogată în formațiuni sedimentare, întreținute de sursele de apă subterane, cu bolți, stâlpi și chiar un fel de arbore gigantic, un palmier de piatră, care se înalță

până la cupola acestei săli, situată la o depărtare de patru leghe de intrarea principală a grotelor Mammoth.

Și ce amintire trebuie să fi păstrat vizitatoarea când, după ce trecu de portalul Goran, coborî din nou cu barca pe râul Styx, care, ca și un Iordan al adâncurilor pământului, se varsă într-o Mare Moartă. Dar dacă este adevărat că în apele râului biblic nu poate trăi niciun pește, nu tot aşa se întâmplă în acest mare lac subpământeans. Aici se pot pescui cu miile siredonii și cypronidoni, lipsiți de orice aparat vizual, asemănători cu anumite specii de pești fără ochi din apele Mexicului.

Așa arătau minunile fără pereche ale acestor grote, care n-au dezvăluit încă decât o parte din secretele lor. Cine știe ce mai rezervă ele curiozității Universului și poate că se va descoperi într-o zi o întreagă lume extraordinară în adâncurile pământului.

În fine, cele cinci zile pe care Jovita Foley și tovarășa ei voiau să le petreacă la Mammoth Caves se apropiau de sfârșit. Telegrama trebuia să sosească la biroul hotelului, în ziua de 6 iunie. Din cauza interesului arătat de mulțimea de turiști celei de-a cincea partenere, dimineața zilei următoare avea să se scurgă într-o așteptare febrilă – nerăbdare pe care poate numai Lissy Wag nu o resimțea într-o măsură foarte mare.

În ultima seară, masa fu însotită de urări mai călduroase ca în ajun. Și cu câtă putere izbucniră uralele când John Hamilton, conform regulei prin care femeile puteau fi admise în statul major al guvernatorilor, o numi pe Lissy Wag colonel și pe Jovita Foley locotenent-colonel în milizia din Illinois.

Dacă una din acești noi ofițeri, totdeauna modestă, se simți puțin încurcată de atâtea onoruri, cealaltă le primi ca și cum ar fi purtat dintotdeauna uniforma. Și seara, când amândouă se retraseră în camera lor, Jovita Foley exclamă cu un salut militaresc:

— Ei bine, totul merge strună, domnule colonel!...

— E curată nebunie, răspunse Lissy Wag, și mi-e teamă că se va sfârși prost.

— Te rog să taci, dragă prietenă, sau uit că ești superiorul meu și mă port obraznic!

Apoi, după ce o sărută, se culcă și curând visă că a fost numită general!

A două zi, încă de la opt dimineața, lumea din hotel se grăbea către biroul de recepție, în așteptarea telegramei trimise din Chicago de maestrul Tornbrock. Ar fi greu de descris emoția pe care acest public simpatic o

resimțea pentru cele două prietene. Unde le va duce soarta? Vor fi trimise la capătul Americii? Vor avea un mare avans asupra celorlalți concurenți?...

O jumătate de oră mai târziu, se auzi țăcănitul aparatului telegrafic.

O depeșă sosea pe adresa: Lissy Wag, Kentucky, Mammoth Hotel, Mammoth Caves.

O tăcere profundă, aproape religioasă, domnea înăuntru, ca și în fața bîroului.

Și ce uimire, ce dezamăgire și chiar desperare îi cuprinse pe toți când Jovita Foley citi cu glas tremurător:

Paisprezece, din șapte cu șapte, căsuța cincizeci și doi, Saint-Louis, Missouri.

TORNBROCK

Era căsuța cu «închisoarea», unde biata Lissy Wag, după ce plătea o triplă penalizare, avea să rămână până când un alt partener, cu același ghinion, va veni s-o «elibereze», ocupându-i locul!

Capitolul VI

Valea Morții

La 1 iunie, la ieșirea din Stakton, mic orașel californian situat în bazinul lacustru San Joaquim, un tren trecea în plină viteză în direcția sud-est. Acest tren, compus numai dintr-o locomotivă, un vagon de călători și unul de bagaje, plecase, în afară de mersul obișnuit al trenurilor, cu trei ore înaintea celui ce străbate teritoriile meridionale ale Californiei, pe linia de la Sacramento la frontieră Arizonei.

Statul California este al doilea ca importanță în Confederația americană, cu o suprafață de o sută cincizeci și opt de mii de mile pătrate. Este mărginit la nord și la sud de două linii de latitudine, la est de o linie frântă al cărei unghi atinge lacul Tahoe și fluviul Colorado, la vest de oceanul Pacific, care scaldă coasta pe o întindere de șase sute de mile. Dacă socotești că pe acest teritoriu întins nu se află decât un milion două sute de mii de locuitori de origină europeană, americană și asiatică, care au emigrat aici la descoperirea minelor de aur, după ce Mexicul a cedat prin tratatul din 1848 acest teritoriu Republicii federale, înseamnă că densitatea populației este destul de mică.

Regiunea, străbătută de trenul special cu cea mai mare viteză, părea că nu-i interesează pe călătorii lui. Dar, ia să vedem, avea pasageri?... Desigur, căci, din când în când, apăreau două capete la fereastră, apoi dispăreau

imediat. Două figuri aspre sau, mai bine zis, sălbatrice. Câteodată pe geam ieșea o mâna păroasă care scutura o mică pipă și se retrăgea numai decât.

Poate că în partea septentrională a statului călătorii s-ar fi uitat mai bine la ținutul pe care-l străbateau. Câmpurile sunt cultivate cu grijă și produc în mari cantități mai ales grâu și orez, cu spicile de 12 – 15 picioare, dar și porumb, sorg și ovăz. Se văd livezi de piersici, peri, cireși – adevărate păduri de pomi fructiferi, apoi vii, atât de bogate încât California singură produce a treia parte din recolta americană.

Și toate aceste bogății sunt roadele unui pământ darnic, întreținut de un admirabil sistem de irigații.

Dar nici acest bazin, scăldat de San Joaquim și afluenții lui, nu este neproductiv. Apele i-au asigurat un serios randament agricol. Totuși călătorii nu-l priviră, ca și cum ar fi fost sterp ca acum 50 de ani, când nu se făcuse simțită mâna omului. California are o climă deosebită, căldurile sunt mai mari în septembrie ca în iulie. Liniile izotermice nu urmează aceleași paralele ca în restul Statelor Unite, iar uraganele dinspre uriașa arie a Pacificului nu-i ating toată suprafața. Multe sunt oprite de munții de pe coastă, iar altele se izbesc de lanțul Sierrei Nevada. Aici se transformă în ploi bune pentru creșterea coniferelor – pini, brazi, cedri, chiparoși – care de la o înălțime de 5-6 sute de stânjeni acoperă coamele munților. Cățiva din acești arbori, ca sequoia sau bixtrul, numit wellingtonian de englezi și washingtonian de americani, nu au mai puțin de 60 de picioare circumferință și 300 înălțime.

Cine erau oare călătorii aceștia nepăsători?... De unde veneau și încotro mergeau?... Erau californieni înflăcărăți, atrași de descoperirea unor noi bogății minerale, căutători de zăcăminte aurifere – căci fiecăruia îi e dat să speră că n-au secat și ultimele resurse ale acestui sol aurifer, chiar dacă s-a extras în ultimii patruzeci de ani aur în valoare de șase miliarde de franci.

De altfel are și alte mine prețioase, mai ales la poalele șirurilor muntoase de pe litoral: de cinabru, sulfură roșie de mercur, vermion nativ, care în exploataările din New Almaden, între 1850 și 1886, au dat nu mai puțin de 100 milioane de livre, adică 50 de mii tone. Poate călătorii făceau parte dintre fondatorii asociației «Bonanza Farms», fiind membri ai marilor sindicate de exploataitori agricole, oameni primejdioși pentru micii proprietari din cauza marilor capitaluri pe care le primesc din Anglia. Și cum n-ar atrage banul aceste meleaguri unde viile dau ciorchini de mai multe livre și

părul fructe uriașe? De aceea, aşa cum Texasul are ferme de un milion de hectare, și în California unele au o suprafață de 1200 kilometri pătrați.

În orice caz, cei doi călători trebuiau să fie oameni foarte bogăți și totodată foarte grăbiți, pentru a-și permite luxul unui tren special atunci când aveau la dispoziție trenurile obișnuite ale Companiei South Pacific. Acestea nu i-ar fi întârziat decât cu o jumătate de zi și nu i-ar fi costat câteva mii de dolari pe care au crezut de cuvintă să nu le economisească.

Locomotiva mergea cu toată viteza și cum trenurile nu sunt atât de numeroase pe această linie, se putea foarte ușor stabili direcția ei. În plus, era vorba de un parcurs relativ scurt, pe ramificația care se desface de la Beno, trece prin Carson City, capitala statului Nevada, pătrunde în statul California prin stația Bentom și se termină la Keeler – aproximativ două sute patruzeci de mile care vor fi făcute în șase până la șapte ore. Într-adevăr, atâtă dură călătoria fără ca un incident să îște vreo întârziere.

Era ora unsprezece dimineață când locomotiva, scrâșnind, se opri la un sfert de milă înaintea gării Keeler.

Doi oameni săriră pe peron cu un bagaj conținând strictul necesar, o valiză și o lădiță cu provizii, încă neatinsă. Fiecare din ei mai purta câte un sac de voiaj și o carabină în bandulieră.

Unul se apropi de locomotivă și zise mecanicului «Așteaptă!» ca și cum s-ar fi adresat unui vizititor când te dai jos din trăsură ca să faci o vizită.

Mecanicul încuviață din cap și se ocupă să gareze trenul pe o linie moartă, spre a nu stânjeni circulația.

Călătorul, urmat de tovarășul său, se întreptă apoi spre ieșire și se opri în fața unui individ care-l aștepta.

- Automobilul este aici?... îl întrebă cu glas aspru.
- De ieri.
- Gata de plecare?
- Gata.
- Să plecăm.

Puțin după aceea, cei doi călători, instalați înăuntrul unei mașini confortabile cu un motor puternic, se întreptară ca fulgerul spre est.

Cred că ați recunoscut într-unul din pasageri pe comodorul Urrican, iar în celălalt pe credinciosul Turk, cu toate că n-au avut nicio ieșire contra mecanicului de la trenul special, aflat în gară la ora stabilită, și nici împotriva șoferului care a fost la timp la Keeler.

Dar prin ce minune Hodge Urrican, pe jumătate mort la oficiul poștal din Key West, la 25 mai, reapărea opt zile mai târziu într-un orășel californian, la aproape o mie cinci sute de mile departe de Florida?... În ce condițiuni, într-adevăr excepționale, s-a făcut acest drum într-un timp atât de scurt?... Cum, în fine, cel de-al șaselea partener, atât de ghinionist, care părea că nu va mai putea continua partida, era acum aici, mai hotărât ca oricând să joace până la capăt?

N-am uitat că naufragiatul *Chicolei* fusese transportat, fără să-și fi recăptat cunoștința, la poșta din Key West. Telegrama expediată în aceeași dimineață din Chicago ajunse la ora douăsprezece fix. Și ce rezultat jalnic anunța!... O aruncare nenorocită – numărul de puncte cinci, din doi și trei!

Din cauza acestui punctaj, comodorul ajungea de la căsuța cincizeci și trei la căsuța cincizeci și opt, din Florida în California, și avea de parcurs lot teritoriul Federației, de la sud-est la nord-vest!... Și, pe deasupra, era căsuța «mortii», aleasă astfel de William J. Hyperbone, iar partenerul trebuia să se deplaseze în persoană în Valea Morții, de unde, după ce plătea tripla penalizare, trebuia să revină la Chicago! Și asta după ce avusese atâta noroc la început!...

Prin urmare, când Hodge Urrican, readus la viață grație energicelor fricțiuni și medicamentelor nu mai puțin tari, află de conținutul telegramei, fu atât de zdruncinat încât căpăta cel mai teribil acces de furie pe care Turk îl văzuse vreodată. Acest lucru îl puse pe picioare.

Din fericire pentru persoanele prezente, comodorul nu mai întâlni pe nimeni pe care putea să-și verse mânia și Turk nu trebui, conform obiceiului, să-l mai întreacă în violență.

Hodge Urrican nu scoase decât un cuvânt, unul singur, dar dintre cele care capăta valoare istorică.

— Haide!

El fu primit cu o tacere profundă. Turk trebui să-i spună stăpânului său unde era și în ce hal. Abia atunci acesta află, ceea ce nu știa până atunci, despre naufragiul goletei, aducerea pasagerilor și echipajului la Key West, unde nu se găsea niciun vapor pentru unul din porturile din Alabama sau Louisiana.

Hodge Urrican era țintuit pe stâncă precum Prometeu și inima sa urma să fie sfâșiată de vulturul nerăbdării și al neputinței.

Într-adevăr, trebuia ca în cele cincisprezece zile ce le avea la dispoziție să ajungă din Florida în California și din California în Illinois. Desigur, cuvântul «imposibil» se găsește în toate limbile, chiar și în limba americană, cu toate că se spune că el ar fi fost șters din dicționar de îndrăzneții yankei!

Și gândindu-se la consecințele partidei pierdute, neputând să părăsească Key West în aceeași zi, pe Hodge Urrican îl apucă o a doua criză de nervi, cu răcnete, înjurături, amenințări care făcură să se cutremure ferestrele oficiului poștal. Dar Turk îl potoli dezlănțuindu-se cu o asemenea furie, încât stăpânul său se strădui să-l calmeze.

Groaznică situație și mai groaznică jignire a amorului propriu: să te retragi din luptă, iar steagul tău portocaliu să se încchine în fața steagurilor violet, indigo, albastru, verde, galben și roșu!

Ei bine, se spune pe drept cuvânt că pe lumea asta nu există decât fericire și nenorocire! Șansa și neșansa se ating de multe ori și se succed câteodată cu o repezicione uimitoare! Și iată cum, printr-o schimbare într-adevăr providențială, situația atât de desperată a putut fi salvată.

La douăsprezece și treizeci și șapte, semaforul portului Key West semnală un vapor la cinci mile în larg.

Mulțimea de curioși din fața poștei, având pe Hodge Urrican și pe Turk în frunte, se urcară pe o înălțime de unde se putea vedea marea, până departe în larg. Un vapor se zărea în zare, un vas din coșurile căruia ieșeau trâmbi negre de fum.

Și atunci, cei ce se interesau de soarta comodorului se întrebară:

— Acest vas vine oare spre Key West?...

— Și dacă vine, se va opri aici și va pleca tot azi?...

— Și dacă pleacă, se va îndrepta spre un port din Alabama ori Mississippi, sau din Louisiana, New Orleans, Mobile, Pensacola?...

— Și, în fine, dacă pleacă spre unul din aceste porturi, merge cu o viteză destul de mare, ca să efectueze traversarea în patruzeci și opt de ore?

După cum se vede, erau de îndeplinit patru condiții necesare.

Ele fură toate îndeplinite. *President Grant* nu rămânea la Key West decât câteva ore, pleca în aceeași seară la Mobile și era un vas cu viteză mare, unul dintre cele mai rapide din flota comercială a Statelor Unite.

De prisos să adăugăm că Hodge Urrican și Turk fură primiți ca pasageri și căpitanul Humper se interesă de persoana comodorului, aşa cum se interesase căpitanul de pe *Sherman* de Tom Crabbe. *President Grant* porni

cu toată viteza pe o mare liniștită, cu o briză usoară din sud-est și, făcând douăzeci de mile pe oră, ajunse la Mobile în noaptea de 27.

După ce se arăta larg la plata drumului, Hodge Urrican, urmat de Turk, sări în primul tren care străbate în douăzeci de ore cele șapte sute de mile de la Mobile la Saint-Louis.

Aici se întâmplă cele știute: greutătile cu șeful din gara Herculaneum, obligația pentru Hodge Urrican de a pleca la Saint-Louis să reclame valiza, întâlnirea cu Harris T. Kymbale, provocarea adresată reporterului, întoarcerea în aceeași seară la Herculaneum, plecarea a două zile, focurile de revolver schimbate la încrucișarea trenurilor și sosirea la Saint-Louis. De acolo cei doi ajunseră cu trenul la Topeka, în 30, la Ogden, pe linia Union Pacific, la 31 și apoi la Reno, de unde plecară la șapte dimineață spre stația Keeler.

Dar pentru comodor sosirea la Keeler nu însemna că va fi la timp la țintă, adică în Valea Morții din statul California. Chiar dacă exista o șosea mai mult sau mai puțin bună între Keeler și Valea Morții, nu exista niciun fel de serviciu de transporturi, nicio stație, nicio diligență. Va trebui oare să facă întreaga distanță călare, și într-o vreme atât de scurtă să străbată cele aproape patru sute de mile dus și întors?... Își, din cauza întortocherilor șoselei, pe un drum atât de accidentat?... Ar fi fost imposibil.

Pe când era la Saint-Louis, Hodge Urrican avea buna idee de a întreba telegrafic la Sacramento, dacă se putea pune la dispoziția sa un automobil care să-l aștepte în gara Keeler.

Răspunsul fu afirmativ. Un automobil perfecționat îl va aștepta pe comodorul Urrican în gara Keeler. Două zile vor fi suficiente să ajungă la Valea Morții și două zile să se întoarcă; în felul acesta, se va afla la Chicago în ziua de 8 iunie. Șansa parea să-i surâdă din nou bătrânlui lup de mare.

Și iată cum automobilul se găsea la 1 iunie, la sosirea trenului, în stația Keeler și părăsi orășelul pe șoseaua din est, în direcția Văii Morții.

Tinând seama de graba cu care se făcea această călătorie, se va înțelege ușor de ce comodorul Urrican nu simțea curiozitatea unui turist. Union Pacific îl duse prin Nebraska, Wyoming, Munții Stâncoși, prin trecătoarea Truckee, la o mie de stânjeni altitudine, apoi prin Utah, la capătul statului Nevada. La Ogden nici măcar nu se dăduse jos din tren pentru a vedea Great Salt Lake City, nici la Carson pentru a vizita această capitală. Nici nu se gândi să admire Sacramento, capitala Eldorado-ului californian – clădită pe

o înălțime din cauza inundațiilor fluviului Arkansas, care a pricinuit atâtea dezastre. Da! A fost ridicat un rambleu care să fie deasupra nivelului celor mai mari revărsări, iar casele au fost construite la o înălțime mai mare cu zece-cincisprezece metri.

Totuși, dacă un Max Réal sau un Harris T. Kymbale ar fi regretat să nu fi «făcut» Sacramento, cu cât mai mari ar fi fost aceste regrete cu privire la San Francisco, metropola statului. Ea numără trei sute de mii de locuitori și constituie o priveliște unică în lume, în fața golfului de o sută de kilometri pătrați, mare ca lacul Leman, situat în pragul Porții de Aur care se deschide spre Pacific. Trebuie să parcurgi cartierele sale elegante, străzile sale largi forțofind de lume, cum sunt: strada Sacramento, strada Montgomery, unde se află Occidental Hotel, gata să găzduiască o colonie întreagă, sau acea stradă splendidă, în același timp Broadway, Picadilly și Rue de la Paix a frumosului Frisco, cu casele sale de un alb strălucitor, care au balcoane și turnuri în stil mexican și ornamente de flori și frunze, cu grădinile sale unde cresc cele mai frumoase specii ale florei tropicale, chiar și cu cimitirele, care sunt ca niște parcuri unde se plimbă oamenii. Și la opt mile se vede popasul Cliff House, în toată splendoarea sa, în mijlocul naturii. Apoi, din punct de vedere al importului și exportului, nu este această metropolă egală cu Yokohama, Hong-Kong, Shanghai, Singapore, Sydney, Melbourne, reginele mărilor orientale?...

Și comodorul Urrican, chiar dacă ar fi sosit într-o duminică, tot n-ar fi găsit orașul mort cum sunt atâtea altele în Statele Unite. De când elementul francez are o oarecare preponderență, Frisco a căptătat o înfațișare cu mult mai mondenă.

Apoi, în acest mediu californian, comodorul ar fi întâlnit jucători frenetici, făcând pariuri în meciul Hyperbone. Căci San Francisco este prin excelență orașul speculațiilor, orașul trusturilor, al confederațiilor financiare de acaparare a tuturor industriilor mijlocii de același fel, unde pasiunea jocului se manifestă sub formele cele mai variate, unde averile se fac și se pierd în câteva lovitură de bursă, ca o aruncare de zaruri, unde pulsul bate la fel ca și acum cincizeci de ani, în epoca febrei pentru aur!...

Și tocmai acești îndrăzneți californieni să nu fi aplaudat întrebuițarea automobilului de către al șaselea partener? Hodge Urrican, un om care nu se lăsa doborât, nu ar fi devenit favoritul lor, cu toate că trebuia să reînceapă partida în condițiuni atât de dezavantajoase?...

În general, ceea ce-l scuza pe comodorul Urrican e că nu avea nicio oră de pierdut și, de altfel, știindu-i firea, vă dați seama că nu s-ar fi gândit câtuși de puțin să viziteze California. Aceste dorințe de turist, dacă timpul ar fi permis, le-ar fi avut Max Réal sau poate Harris T. Kymbale. Numeroasele trenuri sau vase i-ar fi dus la Mariposa, lângă incomparabila vale a Yosemitei, unde vin mulți vizitatori, la Oakland, în fața Frisco-ului pe marginea golfului, unde podul lung de aproape o milă unește ambele maluri la strâmtarea Carquinez, la Benicia, unde bacurile cu aburi prelungesc linia ferată transportând trenuri întregi în fermecătoarea Santa Clara care nu va întârzia să se unească cu vecina sa San Jose, la celebrul observator de pe muntele Hamilton, la Monterey-ul spaniol, ajuns o stațiune balneară foarte căutată pentru umbrarul său de chiparoși de o specie unică, la Los Angeles pe coasta meridională, al doilea oraș al statului, unde este o climă minunată datorită copacilor de tot soiul – eucalipti, arbori de piper, ricin, cafea, ceai, cauciuc, portocali, bananieri – având fructe întreg anul și un sanatoriu foarte apreciat de americanii din vest. Și poate că Tânărul pictor și cronicarul de la *Tribune* ar fi putut, printr-o ingenioasă combinare de trenuri, să ajungă până la frontieră meridională a statului, unde frumosul oraș San Diego, cu aer curat și sănătos, pe malul unui estuar în care pot veni vase de mare tonaj, așteaptă exploatarea minelor sale de borat și carbonat de sodiu, în stare să facă din el unul din cele mai însemnate porturi din Pacific.

Nu! Hodge Urrican n-a văzut nimic, nu s-a gândit să vadă ceva și probabil nici nu dorea să vadă nimic în timpul trecerii sale prin California centrală. Își spunea că era destul să străbați regiunea cuprinsă între Keeler și Valea Morții.

Un vehicul excelent acest automobil trimis din Sacramento, având o reglare perfectă, după ultimul model al sistemului Adamson, utilizat în toată America. El funcționa cu petrol și putea să ducă cu el carburant pentru o săptămână. Așadar, chiar dacă nu va avea cum să se aprovizioneze în drum, automobilul va putea parurge ușor cele trei sute de mile dus și întors cu această rezervă.

Hodge Urrican și Turk erau instalați confortabil în spate, iar în față mecanicul cu un ajutor manipulau volanul și frânele. De data aceasta, contrar obiceiului, comodorul se închise în sine și Turk nu reușea să-l facă să vorbească. El nu se gândeau la nimic altceva decât la țelul final, hipnotizat de căsuța săsezece și trei, atât de îndepărtată acum, deși la început fusese

atât de aproape de ea. Și nu fiindcă îl preocupa costul ultimei trageri: cheltuiala pentru trenul special, pentru automobil, în afară de tripla penalizare de trei mii de dolari, pe care o va plăti la Chicago înainte de a reîncepe partida. Nu! Era vorba de onoarea și amorul lui propriu, de rușinea – da! – de rușinea de a se vedea întrecut de ceilalți șase parteneri și – trebuie să recunoaștem – de teama de a pierde moștenirea lui William J. Hypperbone.

Pe scurt, automobilul mergea repede și sigur spre Valea Morții, pe un drum destul de bun de la Keeler încolo, pe care șoferul îl mai făcuse și-n alte dăți. El depăși câteva târguri răzlețe prin văile munților Sierra Nevada, dominate de muntele Whiney, al cărui vârf se înalță la aproape patruzece mii de picioare.

După ce trecu cu ușurință prin pasurile mai multor suvoaie, automobilul porni spre sud-est, o luă peste râul Chay-o-poo-wapah, până la satul Indian Wells, la ieșirea din trecătoarea Walker.

Până aici locurile nu erau chiar atât de pustii. Se-ntâlnneau ferme, e drept la mare distanță una de alta. Se vedea plugari mergând de la așezarea lor la alta învecinată, sau pâlcuri de indieni mohaws, odinioară proprietarii teritoriului. Și ca niște oameni care nu se mai miră de nimic, locuitorii priveau fără uimire acest vehicul mecanic. Solul încă nu era sterp, creșteau tufișuri de creosote și mezehite, desisuri de yuccas, de cactuși enormi, din care unii măsurau până la opt stânjeni – toată gama arborescentă a bătrânelor păduri din Nevada.

Însă nu găseai, ca în vestitul teritoriu din Calaveras și Mariposa, arbori fenomene cum sunt «Tatăl pădurii» și «Mama pădurii», giganți înalți de peste trei sute de picioare.

Și dacă în loc de a fi trimis în Valea Morții Hodge Urrican ar fi trebuit să plece în valea Yosemite, la est de San Francisco, către partea centrală a munților Sierra Nevada, sau mai curând dacă pe Max Réal l-ar fi adus aici jocul întâmplării, ce amintire ar fi păstrat – chiar după minunile Parcului Național din Wyoming – despre parcul care străjuiește muntele Syell, la altitudinea de două mii de stânjeni, despre aceste frumuseți naturale cu denumirile lor semnificative: «Cascada cea Mare», de cinci sute de picioare. «Cascada Primăverii», «Lacul Oglinzii», «Bolțile regale», «Catedrala», «Coloana lui Washington», atât de admirate de mii de turiști.

În fine, automobilul ajunse în deșertul mărginit de depresiunile Văii Morții. Aici domnește imensa singurătate. Nu se zăreau nici oameni, nici animale. Un soare arzător cădea peste ținutul nesfârșit. Abia se vedea câteva urme de vegetație rudimentară. Nici caii și nici asinii nu s-ar fi putut hrăni aici și era o fericire că mașina propulsată nu avea nevoie decât de vaporii de petrol pentru a acționa vehiculul. Ici și colo, niște «mameloane» – coline de mică înălțime, înconjurate de câteva desisuri sărace de arbusti. După căldura înăbușitoare a zilei urmează nopțile californiene, uscate și reci, pe care roua nu le-ndulcește niciodată.

Astfel, comodorul Urrican ajunse la 3 iunie la capătul sudic al Télescope Range-ului, care mărginește la vest Valea Morții.

Era trei după-amiază. Călătoria ținuse cincizeci de ore, fără odihnă și fără incidente.

Într-adevăr, pe drept cuvânt, acest trist ținut cu sol argilos, câteodată acoperit de o pulbere salină, a fost numit Valea Morții. Valea propriu-zisă, care sfârșește la capătul Nevadei, nu este decât un canion, o fâșie largă de nouăsprezece mile, lungă de o sută douăzeci de mile, ciuruită de prăpăstii al căror fund ajunge până la treizeci de stânjeni sub nivelul mării. Pe marginile lor nu cresc în acest arid teritoriu decât plopi pitici, sălcii cu frunze de o gălbejală bolnăvicioasă, yuccași uscați cu frunze ascuțite, pelini piperniciți și mii de tufe de cactuși, numiți în California «petalinas», fără frunze, numai ramuri, veritabile candelabre funerare aşezate pe Valea Morții.

Death Valley, aşa cum spunea Elisée Reclus, a fost într-o epocă geologică anteroară albia fluviului care se pierde azi în Soda Lake, străbătută în prezent numai de șuvoiul Amargoza. Povârnișurile îi sunt acoperite cu ace de sare, boraxul se adună în gropile ei și câteva dune de nisip sunt spulberate din timp în timp de curenții atmosferici care se dezlănțuie câteodată cu mare violență.

Da! Valea Morții a fost bine aleasă de excentricul testator, pentru a-l trimite acolo pe nenorocosul partener oprit în plin elan la căsuța cincizeci și opt!

Comodorul Urrican ajunsese deci la capătul grelei călătorii. El se opri la poalele munților Funeral, denumiți astfel în amintirea caravanelor care au pierit pe aceste triste meleaguri. Avu grija să scrie pe loc o dovdă a prezenței sale în Valea Morții la 3 iunie, document care fu îngropat sub o

stâncă, după ce a fost semnat și de Turk, împreună cu cei doi mecanici ai automobilului.

Hodge Urrican zăbovi numai o oră în Valea Morții. Nu-i mai rămânea nimic de făcut decât să părăsească acest jalnic ținut, pentru a se reîntoarce la Keeler pe același drum pe care venise. Atunci, deschizând gura pentru prima oară, el pronunță cuvântul:

— Haidem!

Și automobilul porni, pe vreme bună, prin regiunea de nord a deșertului Mohaws, coborând prin trecătorile Nevadei, și sosi fără obstacole la stațiunea Keeler, patruzeci și patru de ore de la plecare, la 11 dimineața, în ziua de 5 iunie.

În trei cuvinte, dar trei cuvinte călduroase, comodorul Urrican mulțumi mecanicului și însoțitorului său, care arătaseră atâtă zel și pricepere în împlinirea misiunii lor obosităre, și, întorcându-se spre Turk, rosti:

— Haidem!

Trenul special se afla în gară, gata de plecare, așteptând reîntoarcerea comodorului. Hodge Urrican merse drept spre mecanic:

— Haidem! îi strigă.

După ce fluieră, locomotiva se puse în mișcare și, mergând cu cea mai mare viteză, se opri la Reno șapte ore mai târziu.

Pe Union Pacific se circula fără greș. De altfel, supus unor orare de o desăvârșită precizie, trenul nu putea nici să micșoreze, nici să mărească durata drumului. El traversă Munții Stâncoși, statele Wyoming, Nebraska, Iowa, Illinois și ajunse la Chicago pe 8 iunie, la nouă și treizeci și șapte dimineața.

Ce primire frumoasă îi făcură comodorului Urrican cei ce-i rămăseseră credincioși, în ciuda tuturor piedicilor! Desigur, această plecare pe picior greșit, obligația de a reîncepe partida însemnau o mare neșansă. Dar se părea că norocul îi zâmbea din nou Steagului portocaliu, cu aruncarea de zaruri din ziua în care el sosi la Chicago.

Nouă, din șase cu trei – acest număr de puncte se repeta a treia oară în meciul Hypperbone: prima oară pentru Lissy Wag, a doua pentru necunoscutul X.K.Z. și a treia oară pentru comodor.

Și după ce fusese trimis în Florida, apoi în California. Hodge Urrican nu trebuia să facă decât un pas spre a ajunge la căsuța douăzeci și șase, statul Wisconsin, care se mărginește cu Illinois și care nu era ocupată atunci de

niciunul din parteneri. Cota sa se urcă pe tabelele agenților și el fu apreciat din nou la valoarea lui Tom Crabbe și Max Réal.

Capitolul VII

Casa din South Halstedt Street

În ziua de 1 iunie, ușa casei din South Halstedt Street nr. 3997 din Chicago se deschise la 8 dimineața în fața unui Tânăr care-și purta în spate trusa de pictor, urmat de un Tânăr negru cu valiza în mână.

Ce mare fu surpriza și bucuria doamnei Réal când fiul său intră în cameră și putu să-l strângă în brațe.

— Tu, Max, cum... tu ești?...

— Chiar eu, mamă!

— Și iată-te la Chicago în loc să fi...

— La Richmond? exclamă Max Réal.

— Da... la Richmond!...

— Fii liniștită, bună mamă!... Am tot timpul să ajung la Richmond, și, cum Chicago se găsea în drumul meu, am avut, cred, dreptul să mă opresc câteva zile și să le petrec cu tine...

— Dar, scumpul meu copil, riști să pierzi...

— Ei bine, măcar n-am pierdut ocazia să te pot îmbrățișa, dragă mamă!...

Gândește-te că nu te-am mai văzut de două săptămâni nesfârșite.

— Ah, Max, cât aş vrea să se termine odată partida!

— Și eu!

— În favoarea ta... se înțelege!

— Fii fără grijă! E ca și cum aş fi posesorul cifrului casei de bani a onorabilului Hypperbone!... răspunse râzând Max Réal.

— În fine, sunt fericită că te văd, scumpul meu fiu, foarte fericită!

Max Réal se găsea la Cheyenne în statul Wyoming când, la întoarcerea sa din excursia la Parcul Național din Yellowstone, în ziua de 29 mai, primi telegrama de la a treia tragere – rezultat opt din cinci cu trei. Or, căsuța a opta, după a douăsprezecea ocupată de Wyoming, era atribuită statului Illinois. Trebui deci să se dubleză acest număr de puncte. Șase și jumătate de puncte îl ducea pe pictor la căsuța patruzeci și patru în Virginia, la Richmond City.

În plus, între Chicago și Richmond există o rețea de căi ferate care permite să parcurgi în douăzeci și patru de ore distanța care separă cele două metropole. Deci, cum Max Réal avea înaintea lui cincisprezece zile,

adică de la 29 mai la 12 iunie, el putea să facă ce-i plăcea și i se păru cel mai potrivit să se odihnească o săptămână în casa părintească.

Plecat din Cheyenne imediat după-masă, ajunse douăzeci și patru de ore mai târziu la Omaha, apoi a doua zi cu bine la Chicago, însotit de devotatul Tommy.

În timpul şederii sale aici, Max Réal își propunea să termine două pânze pe care le schițase în drum: o priveliște de pe Kansas River, lângă Fort Riley, și alta, o vedere a cascadelor Fire Hole din Parcul Național. Încredințat că va vinde aceste două tablouri la un preț bun, va avea cu ce plăti mai multe penalizări, dacă nenorocul îl va urmări în cursul călătoriilor sale. Doamna Réal acceptă toate aceste argumente, fericită că poate fi împreună cu fiul ei timp de câteva zile.

Stătură de vorbă de una și de alta și luară masa în doi – ceea ce avea întotdeauna farmec pentru mamă și fiu. Tânărul pictor se apucă să mănânce cu poftă, după felurile de hrană de care avusesese parte în Kansas și Wyoming. Cu toate că-i scrisese doamnei Real de mai multe ori, el trebui să reia descrierea călătoriei sale, să-i istorisească diversele incidente, întâmplarea cu miile de cai rătăcind pe câmpiiile din Kansas și întâlnirea cu soții Titbury la Cheyenne. Atunci abia mama sa îi relată necazurile avute de cei doi la Calais din statul Maine, cum, încalcând legea băuturilor alcoolice, domnul Titbury plătise o amendă și la cât se urca aceasta..

— Și acum care e situația partidei?...

Pentru a-i explica mai bine, doamna Réal îl conduse în camera sa și-i arătă o hartă întinsă pe masă, pe care erau înfipite mici steguleți de diferite culori.

Cât călătorise prin țară, Max Réal nu se interesase de partenerii săi și nici nu citise ziarele din hoteluri sau din gări. Dar cunoscând culoarea fiecărui din cei șapte, va fi suficient să examineze harta pentru a fi la curent cu situația. De altfel, mama lui urmărea de la început peripețiile meciului Hypperbone.

— În primul rând, al cui este steagul indigo, care se află pe locul cel mai bun?

— Al lui Tom Crabbe, dragul meu, pe care tragerea de ieri, 31 mai, îl trimite la căsuța patruzeci și șapte, statul Pennsylvania...

— Ei, mamă, tare trebuie că se mai bucură antrenorul său, John Milner! Cât despre dobitocul de boxer, marele fabricant de lovitură de pumni, dacă

înțelege ceva, fie ca pe paleta mea galbenul să se schimbe în roșu aprins. Și steagul roșu?

— E steagul lui X.K.Z., înfipt în căsuța patruzeci și șase, districtul Columbia.

Într-adevăr, grație numărului de puncte zece – dublat, adică douăzeci, omul mascat făcuse un salt de douăzeci de căsuțe, din Milwaukee, statul Wisconsin, la Washington, capitala Statelor Unite ale Americii, deplasare ușoară și rapidă în această parte a teritoriului, unde rețeaua de căi ferate este atât de deasă.

— Nu se bănuiește cine este jucătorul necunoscut?... întrebă Max Réal.

— În niciun fel, dragul meu.

— Sunt sigur, mamă, că este bine cotat la agenții și că se fac pe el pariuri mari...

— Da... Mulți cred că va câștiga și... eu însămi mă tem de el.

— Iată ce înseamnă să fii un personaj misterios! declară Max Réal.

Nimeni nu putea să spună dacă acum X.K.Z. se mai găsea la Chicago sau dacă plecase spre districtul Columbia. Și cu toate acestea, Washington – deși nu este decât un centru administrativ, fără industrie și comerț – merită ca vizitatorii să-i rezerve câteva zile.

Cu o așezare frumoasă la confluența dintre Potomac și Anacostia, făcând legătura cu oceanul prin golful Chesapeake, această capitală numără nu mai puțin de două sute de mii de suflete, chiar când nu se adună Congresul, epocă în care-și dublează populația.

E adevărat că districtul federal are o suprafață mică și că ocupă ultimul loc ca mărime între statele Republicii americane, dar orașul nu e mai puțin demn de înalta sa menire. Începând prin construcțiile sale mărețe pe teritoriile triburilor tuscaroras și monacans, el a și înglobat câteva așezări învecinate.

Al șaptelea partener, dacă nu cunoștea încă Washington-ul, putea admira aspectul arhitectural al Capitoliului de pe colina ce coboară spre Potomac, cu cele trei corpuri ale clădirilor destinate Senatului, Camerei deputaților și Congresului unde se adună trimișii națiunii, cu înalta cupolă de fier având în vârf statuia Americii, cu peristilurile, cele două șiruri de coloane, basoreliefurile care-l împodobesc și statuile din interior.

Dacă nu cunoștea Casa Albă, putea alege dintre bulevardele care pornesc de la Capitoliu pe acela al Pennsylvaniei și putea merge drept spre reședința

Președintelui – modestă și democratică locuință ridicată între clădirile Tezaurului și ale diferitelor ministere.

Dacă nu cunoștea monumentul lui Washington, obelisc de marmoră înalt de o sută cincizeci și șapte de picioare, îl putea vedea de departe în mijlocul grădinilor de pe malul Potomac-ului.

Dacă nu cunoștea Direcția Poștelor, se putea duce să admire un edificiu de marmoră albă, în stil antic, cel mai frumos din oraș.

Câte ore plăcute și instructive se pot petrece în bogatele galerii de istorie naturală și etnografie ale celebrei Instituții Smithson, instalată în Patent Office, în muzeele cu nenumărate statui, tablouri, bronzuri, și în Arsenal unde se înalță o coloană în onoarea marinarii americanii, morți într-o luptă navală în fața Algerului, pe care se citește inscripția răzbunătoare: *Schinguiți de englezi!*

Capitala Statelor Unite are o climă sănătoasă. Apele Potomac-ului o scaldă din belșug. Cele cincizeci de leghe ale străzilor sale, parcurile și grădinile sunt umbrite de peste șasezeci de mii de arbori, cum sunt cei care înconjoară Palatul Invalidilor, Universitatea Howard, Droit Park sau Cimitirul Național, cu pâlcurile lui de verdeță, unde mausoleul lui William J. Hypperbone ar fi avut o așezare tot aşa de bună ca și în țintirimul din Oakwoods din Chicago.

În fine, dacă X.K.Z. ar fi crezut de cuviință să rezerve o mai mare parte din timpul său capitalei Confederației, el n-ar fi părăsit districtul înainte de a merge într-un patriotic pelerinaj la Mount Vernon, la distanță de patru leghe de aici, unde o asociație de doamne întreține casa în care Washington și-a petrecut o parte din viață și unde a murit în 1799. În orice caz, dacă partenerul de ultim moment sosise în capitala Federației, niciun ziar nu semnalase prezența sa.

— Și steagul galben? întrebă Max Réal, arătând spre cel din mijlocul căsuței treizeci și cinci.

— Este steagul Lissyei Wag, dragul meu.

Da, steagul fetei mai flutura pe căsuța Kentucky, căci la data de 1 iunie nu avusese încă loc funesta tragere care o trimitea pe Lissy Wag în închisoarea din Missouri.

— Ah, fermecătoarea Tânără! exclamă Max Réal. O văd încă, sfioasă, roșind mereu, când a luat parte la funeraliile lui William J. Hypperbone,

apoi pe estrada de la *Auditorium*!... Drept să-ți spun, dacă aș fi întâlnit-o în drum, i-aș fi urat din nou succes!...

— Și ție, Max?...

— Și mie, mamă. Să câștigăm amândoi partida! Ne-am împărți moștenirea!... Ar fi grozav!

— Se poate?

— Nu, nu se poate... dar se întâmplă în lumea astă atâtea lucruri extraordinare...

— Știi, Max, s-a crezut că Lissy Wag nu va putea să plece...

— Da, sărmana fată a fost bolnavă și câțiva dintre «cei șapte» se și bucurau! Oh! Nu, mamă, eu nu!... Din fericire a avut o prietenă care a îngrijit-o bine și a vindecat-o... una, Jovita Foley... tot atât de hotărâtă, în felul ei, ca și comodorul Urrican! Și când va fi următoarea tragere pentru Lissy Wag?...

— Peste cinci zile, la 6 iunie.

— Să sperăm că frumoasa mea parteneră va ști să evite pericolele drumului, «labyrinth» din Nebraska, «închisoarea» din Missouri, Valea Morții din California!... Îi urez noroc... da... i-l doresc din tot sufletul!

Era limpede că Max Réal se gândeau căteodată la Lissy Wag – chiar foarte des – și fără îndoială prea mult după doamna Réal, puțin mirată de căldura cu care vorbea fiul ei de această fată.

— Și nu întrebi, Max, cine este Steagul verde?... reluă ea.

— Cel ce fâlfâie pe căsuța douăzeci și doi, scumpă mamă?

— Da, este steagul domnului Kymbale.

— Băiat bun, ziaristul, spuse Max Réal, și după cât am aflat, folosește acest prilej spre a vizita țara...

— Da, copilul meu, și *Tribune* îi publică zilnic cronicile.

— Ei bine, mamă, cititorii săi trebuie să fie mulțumiți și, dacă va explora Oregon-ul și Washington-ul, le va povesti lucruri foarte interesante.

— Dar a rămas mult în urmă.

— Asta n-are nicio importanță în jocul nostru, răspunse Max Réal, un număr norocos te face să înaintezi repede!

— Ai dreptate, băiatul meu...

— Și al cui este acest steag care atârnă aşa de trist la căsuța a patra?...

— Al lui Hermann Titbury.

— Ah, ce individ îngrozitor!... exclamă Max Réal. Trebuie să turbeze că a fost întrecut, ba e chiar ultimul!

— E de plâns, Max, căci n-a făcut decât patru pași în două aruncări de zaruri și, după ce a fost la capătul statului Maine, a trebuit apoi să plece în Utah!

La data de 1 iunie încă nu se știa că soții Titbury fuseseră jefuiți de tot ce aveau asupra lor, după sosirea la Great Salt Lake City.

— Și totuși, nu-i pot compătimi... spuse Max Réal. Nu! De zgârciții ăștia nu mă sinchisesc deloc și îmi pare rău că n-au de plătit din buzunar vreo penalizare mai mare...

— Dar nu uita că au trebuit să achite o amendă la Calais, spuse doamna Réal.

— Cu atât mai bine, și n-au avut decât ce-au meritat, ei care iau și pielea de pe om. Iar ceea ce le doresc este să mai capete o dată cel mai mic număr de puncte, unu cu unu! I-ar duce la Niagara și vama «podului» i-ar costa o mie de dolari!

— Ești crud cu familia Titbury, Max...

— Oameni îngrozitori, mamă, care s-au îmbogățit din camătă și nu merită nicio milă! Atât ar mai lipsi, ca soarta să-i facă moștenitorii generosului Hypperbone!

— Tot ce se poate, răspunse doamna Réal.

— Dar, ia spune-mi, mamă, nu zăresc steagul faimosului Hodge Urrican.

— Steagul portocaliu!... Nu mai fâlfâie nicăieri, de când ghinionul l-a trimis pe comodor în Valea Morții, de unde se va întoarce la Chicago spre a reîncepe partida.

— E greu pentru un ofițer de marină să-și coboare steagul! exclamă Max Réal. Ce furii trebuie să-l fi cuprins, și cum se va fi cutremurat vaporul său de la chilă până la vârful catargelor!

— Nu-ncape îndoială, Max.

— Și X.K.Z., când are loc tragerea pentru dânsul?

— Peste nouă zile...

— Ciudată idee a avut defunctul, să nu dea în vîleag numele ultimului din «cei șapte».

Acum Max Réal era la curent cu situația meciului.

După această aruncare de zaruri care-l trimitea în Virginia, știa că ocupă locul al treilea. Îl întrecea Tom Crabbe, aflat în frunte, și X.K.Z. pentru care

a treia tragere nu se efectuase încă.

De fapt, lui nu-i prea păsa, în pofida dorințelor doamnei Réal și ale lui Tommy. Astfel că timpul cât rămase la Chicago și-l petrecu în atelier, unde termină cele două peisaje, a căror valoare – date fiind condițiile în care au fost pictate – creștea în ochii unui amator american.

Ca urmare, Max Réal, așteptând apropiata sa plecare, nu se mai gândi la meci, nici la cei pe care acesta îi pusese pe drumuri de-a lungul Statelor Unite. În fond, el nu-și asumase rolul de partener decât pentru a nu o necăji pe buna sa mamă – tot aşa cum Lissy Wag participa pentru a nu o supăra pe Jovita Foley.

Totuși, în timpul şederii sale la Chicago, luă cunoştință de celelalte trei rezultate ale tragerilor de la *Auditorium*. Cea din 2 se arăta dezastroasă pentru Hermann Titbury, deoarece îl obliga să plece în a nouăsprezecea căsuță, statul Louisiana, menit să fie locul «hanului», unde trebuia să aștepte două trageri fără să ia parte la ele. Tragerea din 4 îl bucură pe Harris T. Kymbale, căci, dacă nu-l trimitea decât la căsuța treizeci și trei, North Dakota, îi asigura cel puțin o călătorie interesantă. În fine, pe 6 iunie, ora opt, maestrul Tornbrock aruncă zarurile pentru Lissy Wag. În dimineața aceea, Max Réal, care se interesa atât de mult de soarta fetei, se duse la *Auditorium*, de unde se întoarse cât se poate de necăjit.

De la căsuța treizeci și opt, statul Kentucky, Lissy Wag – prin numărul de puncte șapte dublat, deci patrusprezece – era trimisă la căsuța cincizeci și doi. Acolo, în statul Missouri, nefericita trebuia să stea la «închisoare», până când un alt partener venea să-i ia locul.

Cum era de așteptat, cele trei trageri avură un efect considerabil în lumea jucătorilor din toate agențiile. Pentru Tom Crabbe și Max Réal se făcuseră cereri mai multe ca oricând. Norocul era vădit de partea lor și părea greu de ales între acești doi favoriți ai soartei.

Cât de îndurerat se simți Max Réal când se întoarse acasă și o văzu pe maică-sa înfigând slegulețul galben în mijlocul statului Missouri. Transformat în «închisoare» de voința excentrică a defunctului – și pentru Lissy Wag de voința destinului! Era foarte necăjit și nu-și ascunse mâhnirea. Rezultatul cu «închisoarea» sau cel cu «puțul» erau cele mai proaste ale partidei. Da, mai grave chiar decât cel cu Valea Morții, a cărui victimă fusese Hodge Urrican! Cel puțin comodorul suferise numai o întârziere și

putea continua lupta!... Dar cine știe dacă meciul Hyperbone nu se va încheia înainte ca prizoniera să fi fost eliberată?...

În fine, a doua zi, la 7 iunie, Max Réal se pregăti să plece din Chicago. Mama sa stătu multă vreme să-l povătuiască, iar el îi făgădui că nu va întârzia pe drum.

— Și fie ca telegrama ce-o vei primi la Richmond, fiul meu, să nu te trimită... la capătul lumii...

— De-acolo te mai întorci, mamă, te întorci, în timp ce de la «închisoare»!... Recunoaște că toate acestea sunt o bătaie de joc. Să fii socotit un cal de curse, să pierzi din cauza unei jumătăți de lungime... Da... o bătaie de joc!...

— Nu, copilul meu, nu-i aşa!... Du-te, dar, și Dumnezeu să te ajute!

Și buna femeie punea tot sufletul în aceste cuvinte.

Se înțelege de la sine că Max Réal, în timpul șederii sale, n-a putut să se ferească ușor de agenții, reporterii, cei ce pariau și care-l căutau mereu în Halstedt Street. Ce să te mire? Era pe picior de egalitate cu Tom Crabbe... Ce onoare!... Max Réal îi făgăduise desigur mamei să plece în Virginia pe drumul cel mai scurt. Dar, cu condiția să fie pe 12 la Richmond, cine ar fi avut ceva de spus dacă drumul său, în loc să urmeze linia dreaptă, o lua pe o linie frântă sau curbă. Cu toate acestea, el se hotărî să nu iasă din statele pe care avea să le traverseze – Illinois, Ohio, Maryland, Virginia Occidentală, până în Virginia și metropola sa Richmond.

Doamna Réal primi după patru zile, la 11 iunie, o scrisoare în care fiul ei îi povestea pe scurt toate peripețiile călătoriei. În afara remarcilor despre ținuturile străbătute, orașele vizitate, întâlnirile avute, ea mai trăda însă și o stare sufletească deosebită, care o puse pe gânduri.

Richmond, 11 iunie, Virginia.

Buna și draga mea mama,

Iată-mă ajuns – nu la ținta acestei mari și stupide partide, ci la destinația unde m-a trimis a treia aruncare de zaruri... După Fort Riley din Kansas, după Cheyenne din Wyoming, Richmond din Virginia! Deci, nu-ți face griji pentru ființa pe care o iubești mai mult decât orice pe lume și care te iubește din toată inima: fiul tău se găsește la postul său, și este sănătos.

Aș vrea să pot spune același lucru și despre biata Lissy Wag, pe care o aşteaptă paiele umede ale «închisorii» din marele oraș missourian. Nu pot să-ți ascund, dragă mamă, cât sunt de mâhnit de nenorocul ei, cu toate că

n-ar trebui să văd în ea decât o rivală. Dar e atât de fermecătoare și atrăgătoare! Cu cât mă gândesc mai mult la nefericita tragere – șapte din trei și patru, dublat – cu atât sunt mai măhnit și regret mai mult că steagul galben trebuie să fluture pe zidurile «închisorii», după ce a fost purtat vitejește până acum, pentru amica sa, de neobosita Jovita Foley! Si până când va rămâne acolo?...

Am plecat pe data de 7, în zorii zilei. Calea ferată merge de-a lungul malului de sud al lacului Michigan, de unde se zăresc frumoasele priveliști ale acestui lac. Dar, între noi fie vorba, cunosc prea bine lacul, cât și locurile care-l îinconjoară! De altfel, în această parte a Statelor Unite, ca și în Canada, te cam plăcătesc lacurile cu ape albastre, care nu sunt totdeauna albastre, și domoale, fără să fie domoale totdeauna. Avem prea multe și mă întreb de ce Franța, care nu e atât de bogată în terenuri lacustre, nu cumpără unul la alegere, aşa cum noi i-am cumpărat Louisiana în 1803?

În tot cazul, eu am privit la dreapta și la stânga prin gaura paletei mele, în timp ce mormolocul de Tommy dormea dus.

Fii liniștită, mamă, nu ţi-am trezit negrișorul! Poate că visa că am câștigat destule milioane de dolari pentru a-l ține veșnic! Să-l lăsăm să fie fericit!

Reiau în parte drumul făcut de Harris T. Kymbale când a plecat din Illinois în statul New York, din Chicago la Niagara. Dar, ajuns la Cleveland City din Ohio, las acest drum și mă îndrept spre sud-est. De altfel, trenuri sunt puzderie încât n-ai pe unde să calci dacă vrei să mergi pe jos.

Nu-mi cere, dragă mamă, să-ți însir orele mele de sosire și de plecare din cursul acestei călătorii. N-ar putea să te intereseze. Îți voi vorbi numai de câteva localități, pe unde locomotiva noastră a împroșcat trâmbi de aburi. Ele se-ngrămadesc în această zonă industrială tot atât de multe ca și faguri unui stup de albine! Îți voi descrie numai pe cele mai importante. Din Cleveland am plecat la Warren, un mare centru din Ohio, aşa de bogat în petrol că și un orb l-ar recunoaște, numai să aibă nas, atât de dezgustător este mirosul. Ai impresia că aerul ia foc dacă aprinzi un singur chibrit. Si apoi, ce ținut! Pe câmpii, cât vezi cu ochii, numai sonde și puțuri, aşijderi pe dealuri și văi. Par niște lămpi uriașe de treizeci – patruzeci de picioare înălțime. Nu le lipsește decât fitilul!...

Dragă mamă, acest ținut nu se poate compara cu poeticile noastre câmpii din Far-West, nici cu văile sălbaticice din Wyoming, cu depărtatele priveliști ale Munților Stâncosi, sau cu zările nesfârșite ale marilor lacuri și oceanelor. Realizările industriale sunt frumoase, nu zic nu, dar mai frumoase sunt operele artistice, și nimic nu le întrece pe cele naturale...

Între noi, dragă mamă, aş fi dorit să te iau cu mine dacă as fi fost favorizat de ultima tragere, adică favorizat să fiu trimis într-un ținut frumos. Da, doamnă Réal, de exemplu în Far-West. Și nu pentru că nu ar fi interesante priveliștile din lanțul munților Alleghany pe care i-am străbătut. Dar nu se pot compara, pe cinstea mea de pictor, cu Montana, Colorado, California sau Oregonul.

— Da! Am fi călătorit împreună și dacă am fi întâlnit-o pe Lissy Wag. Cine știe... din întâmplare... Ei bine, ai fi făcut cunoștință cu ea. E drept că acum e la «închisoare» sau în drum spre ea, sărmana fată!...

Ah, dacă la următoarea tragere ar veni s-o elibereze un Titbury, Crabbe sau Urrican! Ti-l închipui pe acest grozav

G. R. COUX

FROUENT

comodor căzând în căsuța cincizeci și doi, după tot ce-a pățit! Ar fi în stare să-l lase pe Turk să-și manifeste în voie instinctele sale de tigru feroce!... La nevoie, dragă mamă, Lissy Wag ar fi putut fi trimisă, oricât de trist ar fi fost, la «han» sau în «labirint»... Dar «puțul»... îngrozitorul «puț», sau «închisoarea»... oribila «închisoare»... sunt încercări făcute pentru sexul tare! Cu siguranță că destinul n-a prea fost curtenitor în ziua aceea!

Dar să nu o luăm razna și să continuăm cu călătoria. Am depășit Warren de-a lungul Ring River-ului și, după ce am trecut de frontieră statului Ohio, am intrat în Pennsylvania. Primul oraș important este Pittsburg, așezat pe fluviul Ohio cu anexa sa Alleghany, Cetatea de Fier sau Cetatea de Fum cum este denumit, datorită miilor de conducte subterane prin care trec gazele naturale. Cât este de murdar!... Îi se înnegresc mâinile și fața în câteva minute... capeți mâini și față de negru! Ah, pajiștile mele răcoroase și luminoase din Kansas!

Am pus pe fereastră puțină apă pe fundul unui pahar și a doua zi am găsit cerneală. Cu acest amestec chimic îți scriu acum, draga mea mamă.

Am citit în ziar că tragedia din 8 îl trimite pe violentul nostru comodor Urrican în Wisconsin. Din păcate, la următoarea tragere, dacă are numărul de puncte doisprezece, chiar dublat, nu va putea ajunge la căsuța cincizeci și doi, unde Tânăra prizonieră stă atât de măhnită...

În fine, am continuat să cobor spre sud-est. Numeroase gări s-au perindat de o parte și de alta a căii ferate, orașe, târguri și sate, dar în tot acest ținut niciun colț de natură n-a fost lăsat neatins. Peste tot văd mâna omului și mașinile sale zgomotoase. E drept că și în Illinois-ul nostru se întâmplă același lucru și nici Canada nu va avea altă soartă, într-o zi, arborii vor fi de metal, câmpurile de pâslă și plajele din pilitură de fier... Aceasta e progresul.

Totuși am avut câteva ore frumoase călătorind prin trecătorile munților Alleghany. Un lanț de munți capricios, sălbatic, acoperit de conifere negricioase, brăzdat de povârnișuri abrupte, cu prăpăstii adânci, văi întortocheate, șuvoaie învolburate pe care industriașii încă nu le-au zăgăzuit și care formează cascade naturale.

Apoi am trecut prin acel colțisor al Maryland-ului scăldat de Potomac și am ajuns la Cumberland, mai important decât capitala, modesta Annapolis, neînsemnată față de năvalnicul și mândrul Baltimore unde este concentrată întreaga viață comercială a statului. Aici câmpurile sunt verzi, căci ținutul e

mai mult agricol decât industrial. Iarba crește peste un strat de fier și cărbune, iar câteva lovitură de sapă înlătură imediat solul vegetal.

În fine, iată-mă în West Virginia și fii liniștită, bună mamă, Virginia nu-i prea departe. Aș fi venit aici mai demult dacă problema sclaviei n-ar fi împărțit statul în două în timpul războiului de Secesiune. Da, în vreme ce răsăritul apăra doctrinele antiumane ale sclaviei – Tommy doarme, nu ne aude – apusul, dimpotrivă, se desprindea de Confederație ca să treacă sub drapelul federal.

E un ținut povârnit, dacă nu muntos, străbătut la est de lanțul munților Appalaches, cu mine de fier și huilă, cu ocne de sare care veacuri întregi ar fi putut îndestula Confederația. Nu m-am dus la Charleston, capitala Virginiei occidentale, care bineînțeles nu e același Charleston din Carolina de Sud, unde a fost trimis Harris T. Kymbale, nici al treilea Charlestown despre care voi vorbi mai încolo. M-am oprit însă o zi la Martinsburg City, cel mai mare oraș de pe coasta Atlanticului. Da, o zi întreagă, și nu mă certă, dragă mamă, căci am avut timp să ajung după aceea în câteva ore la Richmond. De ce m-am oprit la Martinsburg? Ca să fac un pelerinaj la mormântul lui John Brown care a ridicat primul, la începutul războiului, steagul împotriva sclaviei. Plantatorii din Virginia l-au hăituit ca pe o fiară. N-avea cu sine decât vreo douăzeci de oameni și voia să ocupe arsenalul din Harpers Ferry. Aceasta e numele unui orașel așezat la poalele unei coline, între râurile Potomac și Shenandoah, un colțișor minunat, dar mai ales vestit prin teribilele evenimente care au avut loc aici. Eroicul apărător al marii și dreptei cauze se refugiase în 1859 în această localitate. Miliția îl ataca neîncetat. După minuni de vitejie, grav rănit și dezarmat, a fost prins, târât până la așezarea învecinată Charlestown, unde a fost spânzurat la 2 decembrie 1859. Moartea lui glorioasă nu va fi uitată și numele lui va răsuna din veac în veac³¹. Acestui martir al libertății și emancipării umane am vrut să-i aduc omagiul meu de patriot.

Deci iată-mă sosit în Virginia, stat prin excelență sclavagist și care a fost teatrul principal al războiului de Secesiune. Voi lăsa geografilor grija de a-ți spune, dacă te interesează, că el ocupă locul al treizeci și treilea ca suprafață în Federație, că este împărțit în nouăsprezece districte, că – deși a fost trunchiat în partea de vest – este încă unul dintre cele mai puternice state ale Republicii Nord-Americană, că numărul de cerbi și opposumi

scade, că prepelițele, cocorii și vulturii îi brăzdează cerul, că produce în abundență grâu, porumb, secară, ovăz, hrișcă și mai ales bumbac – lucru îmbucurător, fiindcă port cămași din el – și tutun, care nu mă interesează căci nu fumez.

Cât despre Richmond, e un oraș frumos, fosta capitală a Americii separatiste, cheia statului Virginia, pusă în cele din urmă în buzunar de Guvernul federal. El e așezat între șapte coline, pe malul râului James, și înținde mâna Manchester-ului de pe malul opus; aşadar, un oraș dublu, ca atâtea altele în Statele Unite, după exemplul unor anumite stele. Îți repet că e un oraș care merită să fie văzut cu Capitoliul său, un fel de templu grec, căruia îi lipsește cerul Aticei și orizontul atenian al Acropolei, cum îi lipsesc și Partenonului din Edinburgh. Are în schimb prea multe fabrici și uzine, pentru gustul meu, cel puțin o sută numai pentru prepararea tutunului.

Are și un cartier al înaltei societăți, numit Leonard Height, unde se înalță un monument în memoria lui Lee, generalul confederaților, care merită această onoare nu pentru cauza pe care a apărat-o, ci pentru calitățile sale personale.

Îți mărturisesc, dragă mamă, că n-am vizitat alte orașe ale statului. De altfel, se asemănă oarecum între ele, ca mai toate orașele americane. Nu-ți voi vorbi deci nici de Petersburg, care a apărat pozițiile separatiștilor la sud, ca și Richmond la nord, nici de Yorktown, unde cu optzeci de ani înainte se termina războiul de Independență prin capitularea lordului Cornwallis, nici de acele câmpuri de bătaie unde Mac Clellan a fost mai puțin norocos contra lui Lee decât Grant, Sherman și Sheridan. Trec sub tăcere Lynchburg, acum un oraș industrial cu o vie activitate, unde s-au refugiat armatele secesioniste și de unde au fost nevoie să se retragă în Appalaches, ceea ce a adus sfârșitul războiului la 9 aprilie 1865. În nord-vest las la o parte Norfolk, Roanoke, Alexandria, golful Chesapeake și numeroasele stațiuni termale. Tot ce-ți pot spune este că două cincimi din populația Virginiei sunt oameni de culoare, foarte frumoși, și că aproape de orășelul Luray există grote subterane, poate mai grozave decât Mammoth Caves din Kentucky.

Și fiindcă veni vorba, mă gândesc că acolo sărmana Lissy Wag aflată de nedreapta hotărâre a soartei care a trimis-o în Missouri și mă întreb cum va

putea plăti tripla penalizare de trei mii de dolari!... Acest lucru mă întristează nespus... Da... și tu trebuie să mă înțelegi...

Citesc pe un afiș din Richmond rezultatul tragerii din 10 iunie. Numărul de puncte cinci, din doi cu trei, desemnează Minnesota pentru faimosul nostru necunoscut X.K.Z.. De la căsuța patruzeci și șase el sare acum la a cincizeci și una, și iată-l în frunte!... Dar cine dracu o fi acest om? Îmi pare deosebit de norocos și nu cred că aruncarea de zaruri pentru mine, care va avea loc mâine, mă va face să-l întrec!

Cu asta închei lunga mea scrisoare, care nu te poate interesa decât pentru că vine de la fiul tău. Te sărut din toată inima, iscălind cu numele meu, care nu mai e decât acela al unui cal de curse de pe hipodromul Hypperbone.

MAX RÉAL

Capitolul VIII

Lovitura de pumn a reverendului Hunter

Cel mai puțin îndreptățit să ajungă în căsuța patruzeci și șapte, statul Pennsylvania, și la Philadelphia, principalul oraș al statului, cel mai important din Federație după New York și Chicago, era desigur Tom Crabbe, brută din naștere și boxer de meserie.

Dar soarta nu alege, zice o vorbă populară, și în loc de Max Réal, Harris T. Kymbale sau Lissy Wag, făcuți pentru a admira frumusețile acestei metropole, ea trimisese aici o ființă stupidă, în tovărășia antrenorului John Milner. Niciodată defunctul membru al *Excentric-Clubului* n-ar fi prevăzut aşa ceva.

Dar n-aveai ce face. Zarurile hotărâseră aşa încă din primele ore ale zilei de 31 mai. Numărul de puncte doisprezece, din șase cu șase, era anunțat telegrafic pe firul dintre Chicago și Cincinnati. Astfel, al doilea partener luă măsuri să părăsească imediat vechiul Porcopolis.

— Da, Porcopolis! exclamă cu dispreț la plecare John Milner. Cum altfel s-ar fi îndreptat în masă populația la expoziția de vite, când avea cinstea să-l găzduiască pe celebrul Tom Crabbe! Acel porc a atras toată atenția publicului și nimeni nu l-a mai aclamat pe campionul Lumii Noi!... Ei bine, să punem mâna pe comoara lui Hypperbone și voi ști cum să ne răzbunăm!

Era cam nedeslușit cum voia să se răzbune John Milner. Înainte de toate trebuia câștigată însă partida. De aceea, Tom Crabbe se grăbi să ia primul

tren spre Philadelphia după indicațiile telegramei primită în dimineața aceea.

Ar fi avut destul timp pentru această călătorie, deoarece statele Ohio și Pennsylvania se-nvecinează. Imediat ce ai trecut frontiera orientală a unuia, te găsești pe teritoriul celuilalt. Între cele două metropole distanța este de nici șase sute de mile și mai multe linii ferate deservesc pe călători. Puteai ajunge în douăzeci de ore.

Un asemenea noroc nu-i era dat comodorului Urrican, iar Tânărul pictor sau reporterul *Tribunei*, în căutare de drumuri cât mai lungi, nici nu l-ar fi dorit.

John Milner, furios, întelegea să nu mai rămână nicio zi în Cincinnati, acest oraș ahtiat după curiozitățile fenomenele ale rasei porcine. Da, când va păși pe platforma trenului, el își va scutura cu dispreț praful de pe pantofi. Într-adevăr, nimeni nu-l băgase în seamă pe Tom Crabbe la Cincinnati, nimeni nu-i luase vreun interviu la hotelul său din cartierul Covington, jucătorii nu mai veniseră grămadă să parieze ca aceia din Austin sau Texas și sala poștei fu goală în ziua când se prezintă să primească telegrama maestrului Tornbrock!

Totuși, grație numărului de puncte doisprezece, Tom Crabbe întreceau cu trei căsuțe pe Max Réal și cu o căsuță pe omul mascat.

John Milner, rănit în amorul lui propriu, jignit de atitudinea populației din Cincinnati, scos din minți de atâta nepăsare, părăsi hotelul la orele douăsprezece treizeci și șapte și urmat de Tom Crabbe, care tocmai terminase a doua masă, plecă spre gară. Trenul porni și, după ce coti la Columbus, trecu frontiera orientală formată de fluviul Ohio...

Pennsylvania își trage numele de la ilustrul quaker englez William Penn, care la sfârșitul secolului XVII a cucerit pământurile de pe malul Delawarului și iată cum: William Penn creditase Anglia cu o sumă mare de bani. Carol al II-lea îi oferise în schimb o parte din teritoriile engleze din America. Penn primi și după câțiva ani, în 1681, începu să pună temeliile Philadelphiei. Regiunea era acoperită pe atunci de păduri nestrăbătute și de aceea o numi Sylvania, adăugând și numele său, de unde Pennsylvania. Harris T. Kimbale, dacă ar fi fost trimis pe aceste meleaguri, ar fi povestit faptul istoric însoțindu-l cu legende ale țării prin care trecea. Ar fi zugrăvit cu pana sa vioaie înfățișarea statului, asemănător cu Ohio, străbătut de lanțul Munților Alleghany, de la sud-est la nord-vest. Ar fi descris pădurile

de stejari, păsunile unde pasc numeroase turme și caii de rasă pe care bicicletele îi vor face să dispară ca în Oregon și Kansas. Ar fi adus laude în cuvinte înaripate și spirituale livezilor de duzi, unde se cresc viermii de mătase. În Pennsylvania iarna e frig, dar vara clima devine tropicală. Ar fi vorbit, sprijinindu-se pe cifre, de solul bogat în huilă, antracit, minereu de fier, petrol și gaze naturale, și atât de nesecat încă dă un număr de tone de oțel și fier superior producției din tot restul Statelor Unite. Poate ar fi povestit vânătorile de elani, cerbi, pisici sălbaticice, lupi, vulpi și urși care colindă marile păduri, căci era un mare amator de peripeții cinegetice. Bineînțeles, reporterul ar fi vizitat marile orașe, bucurându-se de o primire călduroasă din partea locuitorilor, s-ar fi oprit în cele două localități îngemăname dintr-o Alleghany și Pittsburgh, de unde trecuse Max Réal spre Richmond. Și-ar fi petrecut o parte din timp la Harrisburg, capitala statului, care are patru poduri peste Susquehanna, și s-ar fi plimbat prin cimitirul din Gettysburg, teatrul luptelor din 1863, unde au fost înfrânti soldații confederați în ziua când Mississippi, după cădere fortăreței de la Wicksburg, fu ocupat de generalul Grant. Pe cărările cimitirului ar fi întâlnit numeroși pelerini veniți de pretutindeni să-și cinstească morții care dorm sub crucile de piatră. L-ar fi interesat și alte orașe ca Serqton, Reading, Erie, pe lacul cu același nume, Lancaster, Altona, Wilkesbare cu o populație de peste 30 de mii de suflete. În fine, cronicarul *Tribunei* ar fi făcut desigur o excursie pe valea Leight, la muntele Ursul, înalt de 100 de stânjeni, unde trenul a ajuns prima oară în 1827. Max Réal, deși nu-i plăcea regiunile industriale, ar fi găsit și el multe priveliști pitorești pe care le-ar fi putut picta. Dar, din păcate pentru posteritate, ei n-au fost trimiși în acest frumos ținut. La ce te puteai aștepta de la Tom Crabbe sau mai degrabă de la John Milner? Ei nu se vor duce decât la Philadelphia. De astă dată vor atrage atenția asupra lor. Tom Crabbe va fi eroul zilei. La nevoie, antrenorul va ști cum să facă orașul să-l sărbătoarească din plin.

În 31 mai, pe la zece seara, Tom Crabbe își făcu intrarea în Philadelphia, «Orașul dragostei frătești», capitala Pennsylvaniei, unde el și antrenorul său își petrecură noaptea fără ca nimeni să știe de ei.

A doua zi John Milner voia să vadă cam dincotro bate vântul. Era oare un vânt prielnic și împrăștiase numele ilustrului boxer până la malurile Delawar-ului?... După obiceiul său, John Milner îl lăsase la hotel pe Tom

Crabbe, după ce luase toate măsurile pentru mesele sale din cursul dimineții.

Și de data aceasta, ca la Cincinnati, el nu înscrișese numele și profesia lor în registrul călătorilor. Milner voia mai întâi să dea o raită prin oraș. Deoarece rezultatul ultimei trageri trebuia să fie cunoscut încă din ajun, el va afla dacă populația era preocupată de venirea lui Tom Crabbe.

Dacă e vorba să străbați un oraș de categoria a treia sau a patra, cu un spațiu restrâns, o poți face în câteva ore. Dar acest lucru nu este posibil pentru o aglomerare urbană, care, împreună cu anexele Manaynak, Germanstown, Camden și Gloucester, numără nu mai puțin de două sute de mii de case și un milion o sută de mii de suflete. Așezată de la nord-est la sud-vest, de-a lungul fluviului Delaware, Philadelphia se întinde pe o lungime de șase leghe, aproape cât Londra. Locuitorii ei stau fiecare în cîte-o casă și enorumele clădiri, care ca la Chicago sau New York pot adăposti sute de oameni, sunt foarte rare. El se arată prin excelență un oraș «al căminului».

În realitate, această metropolă este imensă, minunată, cu aerul pur, construită geometric, cu străzi largi de o sută de picioare. Casele cu fațada din cărămizi și marmoră sunt străjuite de copaci bătrâni din epoca marilor păduri; are grădini îngrijite, scuaruri, parcuri – din care unul dintre cele mai vaste ale Statelor Unite, Fairmount Park, cu o suprafață de o mie două sute de hectare, situat de-a lungul râului Schuylkill, și-a păstrat aspectul sălbatic.

În tot cazul, în această primă zi, John Milner nu putu să viziteze decât o parte a orașului, așezată pe malul drept al Delawar-ului și urcă apoi spre cartierul de vest, mergând de-a lungul râului Schuylkill, un affluent al fluviului, care curge de la nord-vest spre sud-est. De cealaltă parte a Delawar-ului se întinde New Jersey, unul din micile state ale Federației, cu anexele Camden și Gloucester, care, în lipsa podurilor, comunică cu metropola prin ferry-boat-uri.

În această zi, deci, John Milner nu putu trece prin centrul orașului de unde pornesc principalele străzi în jurul Primăriei, vastă construcție din marmoră albă, care a costat multe milioane. În vîrful turnului, la o înălțime de aproape șase sute de picioare, urma să fie așezată statuia lui William Penn. În timpul șederii sale la Philadelphia, John Milner nu făcu decât să zăreasă monumentele orașului, căci niciodată nu-i trecuse prin gând să le viziteze. La urma urmelor nu venise să vadă Philadelphia. Nimeni nu

aștepta de la el picturi sau articole de ziar. El avea misiunea să-l conducă pe Tom Crabbe acolo unde indica ultima tragere. Dar înțelegea să facă din această călătorie o reclamă pentru Tom Crabbe în cazul când va fi obligat să-și continue meseria, dacă nu va câștiga cele șasezeci de milioane de dolari.

La Philadelphia nu lipsesc amatorii de box, căci sunt sute de mii de lucrători în uzinele metalurgice, în atelierele de construcții de mașini, în rafinării, în fabricile de produse chimice, în țesătoriile de covoare și stofe, mai mult de șase mii de ateliere de tot felul – și mai există și muncitorii din portul de unde se expediază cărbuni, petrol, grâne și manufactură, și care are o însemnatate comercială neîntrecută decât de portul New York.

John Milner băgă de seamă cu satisfacție că târgul de vite de pe Market Street din Philadelphia, cel mai bun din toate cele cinci părți ale lumii, nu se pregătea pentru nicio expoziție de animale. Deci tovarășul său nu avea, din acest punct de vedere, să se teamă de niciun fel de rival, cum se întâmplase în îngrozitorul Spring Grove din Cincinnati, unde Steagul indigo a fost nevoit să se plece în fața maiestății unui porc fenomenal.

Nu-i vorbă, John Milner fu de la început liniștit în această privință. Ziarele din Philadelphia anunțaseră prin articole răsunătoare că statul Pennsylvania aștepta sosirea apropiată a celui de-al doilea partener, în perioada celor 15 zile dintre 31 mai și 14 iunie. Și agențiile de pariuri se puseseră pe treabă. Curtierii încălziseră lumea jucătorilor în favoarea lui Tom Crabbe, arătând că era înaintea tuturor concurenților și că-i erau suficiente două aruncări de zaruri favorabile, pentru a ajunge la țintă... etc...

Și când a doua zi Tom Crabbe fu scos la plimbare de antrenorul său pe străzile cele mai frecventate, ar fi avut toate motivele să fie mulțumit, dacă ar fi știut să citească! Pretutindeni, afișe enorme – ce-i drept, în felul celor despre porcul din Cincinnati – cu numele partenerului numărul doi în litere de-o șchioapă și cu semne de exclamație însotindu-l ca o gardă de onoare, fără să mai vorbim de prospectele împărțite de către curtierii gălăgioși ai agențiilor!

TOM CRABBE! TOM CRABBE!

TOM CRABBE!

Ilustrul Tom Crabbe, campionul Lumii Noi!!

Marele favorit al meciului Hypperbone!!!

*Tom Crabbe care i-a învins pe Fitzsimmons și Corbet!!!
Tom Crabbe care îi bate pe Réal, Kymbale, Titbury, Lissy Wag, Hodge Urrican și X.K.Z.*

Tom Crabbe e în frunte!!!

*Tom Crabbe are numai șase prezece căsuțe până la țintă!!!
Tom Crabbe care va împlânta steagul indigo pe înălțimile din Illinois!!!
Tom Crabbe este în mijlocul nostru!!!
Trăiască! Trăiască Tom Crabbe!!!*

E de la sine înțeles că alte agenții, care nu-l considerau pe cel de-al doilea partener ca favorit, răspundeau cu afișe împânzite de nu mai puține semne de exclamație, opunând culorile sale pe cele ale lui X.K.Z., Max Réal și Harris T. Kymbale. Din păcate, ceilalți concurenți, Lissy Wag, comodorul și Hermann Titbury erau considerați ca scoși din joc.

Se va înțelege deci ce sentiment de mândrie resimtea John Milner când îl plimba pe impunătorul său boxer pe străzile Philadelphiei, prin piețele principale, prin scuaruri, prin Fairmount Park și chiar prin târgul din Market Street. Ce revanșă față de dezamăgirea din Cincinnati! Ce garanție pentru succesul final!...

Totuși, în ziua de 7, în mijlocul acestei bucurii amețitoare, John Milner avu o strângere de inimă provocată de următorul incident neprevăzut, gata să dezumfle balonul, pe care sta să se înalte, cu o singură înțepătură de ac.

Un afiș colosal fusese lipit de un rival, sau poate chiar de un concurent din meciul Hypperbone:

CAVANAUGH ÎMPOTRIVA LUI CRABBE!

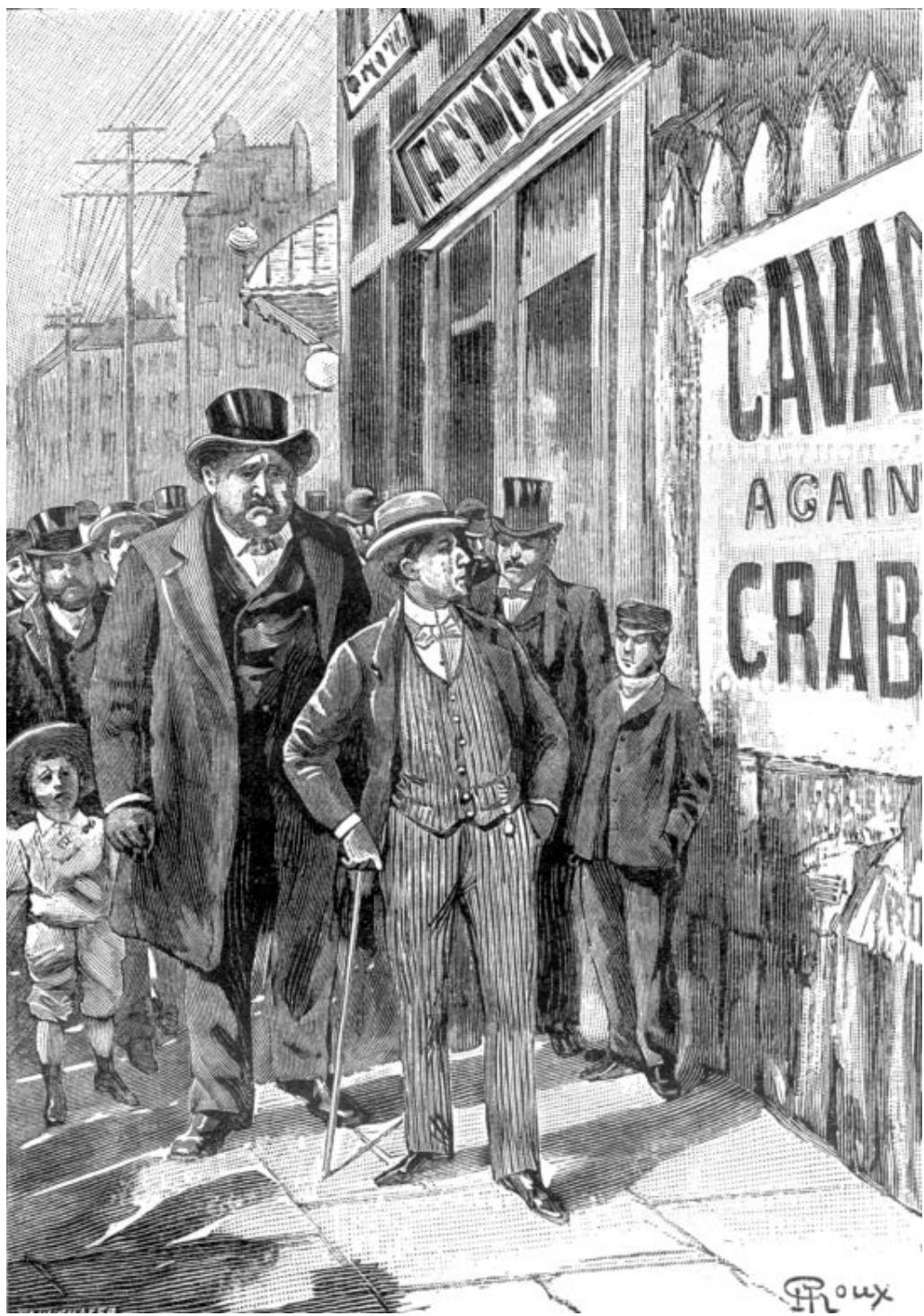
Cine era Cavanaugh? Binecunoscut în oraș, era un boxer renumit care cu trei luni înainte fusese învins în luptă de Tom Crabbe, fără să fi putut obține până acum revanșă, cu toate cererile sale stăruitoare. De aceea, de vreme ce Tom Crabbe se afla în Philadelphia, pe afiș, după numele de Cavanaugh, se citeau următoarele:

PROVOCARE PENTRU CAMPIONAT!

PROVOCARE!

PROVOCARE!

Recunoașteți că Tom Crabbe avea altceva mai bun de făcut decât să răspundă la această provocare: el trebuia să aștepte liniștit, într-un dolce farniente, tragerea următoare. Dar Cavanaugh – sau mai degrabă cei care-l împingeau să stea în calea campionului Lumii Noi – nu

privea lucrurile cu aceiași ochi, nu înțelegea să-l lase în pace.

Cine știe dacă nu era o lovitură urzită de o agenție rivală, o încercare de a opri înaintarea jucătorului care se afla în frunte?

John Milner ar fi trebuit să se mulțumească să dea din umeri. Adeptații lui Tom Crabbe interveniseră, dându-i sfatul să nu țină seama de provocările acestea lansate cu un scop bine determinat.

Dar pe de o parte John Milner cunoștea superioritatea indiscutabilă de boxer a omului său față de Cavanaugh, și pe de altă parte își făcea următoarea socoteală: la urma urmelor, dacă Tom Crabbe nu câștiga partida, dacă nu se îmbogățea cu milioanele testamentului, dacă trebuia să continue să boxeze în fața publicului, nu și-ar fi pierdut reputația refuzând această revanșă cerută atât de fațis?...

Noi afișe și mai provocatoare tindeau să păteze onoarea campionului Lumii Noi. Atunci a doua zi apăru pe zidurile Philadelphiei:

RĂSPUNS LA PROVOCARE!

CRABBE ÎMPOTRIVA CAVANAUGH!!

Vă închipuiți ce zarvă!

Cum? Tom Crabbe acceptă lupta! Tom Crabbe, în fruntea «celor șapte», își riscă situația pentru o revanșă la box?!... Uita oare în ce partidă se angajase și că erau atâția jucători care au pariat pe el? Ei bine, da!... De altfel, John Milner își zise, pe bună dreptate, că o falcă sfărâmată sau un ochi rănit nu-l vor împiedica pe Tom Crabbe să-și reia călătoria și să facă față în meciul Hyperbone!

Deci revanșa va avea loc și era mai bine mai curând decât mai târziu. Dar mai surveni ceva: deoarece luptele de acest gen nu sunt îngăduite nici măcar în America, poliția din Philadelphia le interzise celor doi eroi să se întâlnească, în caz contrar fiind pasibili de amendă și închisoare. E adevărat că a fi deținut în Penitentiary Western – unde condamnații sunt siliți să învețe să cânte dintr-un instrument toată ziua – și ce concert asurzitor, în care ce se aude mai tare e acordeonul! – nu constituia o pedeapsă prea severă. Dar să fi închis însemna să nu pleci când e nevoie, să ajungi cu întârziere, aşa cum era să pătească Hermann Titbury în statul Maine...

Mai rămânea un mijloc de a te feri de intervenția șerifului. Să te deplasezi într-o mică localitate din vecinătate, ținând secret ziua și ora întâlnirii și să pui capăt, în afara Philadelphiei, marii probleme a campionatului. Așa vor face. Încredință taina numai martorilor și câtorva amatori dintre cetățenii

de frunte ai orașului. Lucrurile se vor petrece astfel între oameni de meserie și, când se vor înapoia, autoritățile din metropolă nu vor avea cum să se mai amestece. Veți recunoaște că acest lucru nu era mai puțin nesăbuit... Ce să-i faci! Când este în joc amorul propriu...

După ce căzură de acord, cum nu se mai afișără provocări, se răspândi zvonul că revanșa fusese amânată până după terminarea meciului și toată lumea crezu că lupta nu va mai avea loc.

Totuși, în ziua de 9, la opt dimineața, în micul orășel Arondale, la o distanță de vreo 30 de mile de Philadelphia, câțiva gentlemeni se întuniră într-o sală închiriată în ascuns pentru această ceremonie.

Fotografi și operatori de cinema îi însoțeau, pentru a putea păstra pentru posteritate toate fazele unei lupte atât de palpitante.

Printre personaje figura Tom Crabbe, în plină formă, gata să-și reapeadă brațele formidabile spre capul adversarului său, și Cavanaugh, ceva mai scund, dar la fel de lat în umeri, de o vigoare excepțională – doi luptători capabili să ajungă până la douăzeci, treizeci de runde, adică douăzeci, treizeci de reprize. Primul era asistat de John Milner, al doilea de antrenorul său particular. Erau înconjurați de amatori și profesioniști, dornici de a judeca loviturile și contra-loviturile acestor două mașini de patru pumni putere.

Dar de-abia își luară poziția de luptă când își făcu apariția șeriful din Arondale, Vincent Bruck, însotit de pastorul Hugh Hunter, preotul metodist al parohiei, mare negustor de biblie, în același timp antiseptice și antisceptice. Preveniți, datorită unor indiscreții, alergără amândoi pe arenă pentru a împiedica această întâlnire imorală și înjositoare, unul în numele legilor din Pennsylvania, iar celălalt în numele legilor divine.

Nu era de mirare că au fost prost primiți, atât de cei doi campioni cât și de martorii și spectatorii iubitori ai acestui sport și care făcuseră pariuri considerabile.

Şeriful și pastorul încercără să vorbească, dar nu-i ascultă nimeni. Când au vrut să-i despartă pe combatanți, au fost împiedicați. Ce puteau face în fața unor oameni spătoși și mușchiuloși, destul de puternici ca să-i zvârle cu dosul palmei la douăzeci de metri depărtare?...

Cei doi intruși erau, fără îndoială, inviolabili. Ei reprezentau autoritățile celeste și terestre, dar le lipsea ajutorul poliției, care de obicei intervene

ultima. În momentul când Tom Crabbe și Cavanaugh se puneau în poziție de atac și apărare, Vincent Bruck strigă:

— Opriți-vă!

— Băgați de seamă!... exclamă pastorul Hugh Hunter.

În zadar! Pumnii loviră însă în gol datorită unei retrageri dibace a celor doi adversari. Atunci avu loc o scenă uimitoare care stârni admirarea celor prezenți.

Nici șeriful, nici pastorul nu erau înalți, cu grumazul puternic, ci oameni slăbuți, de statură mijlocie. Totuși, ceea ce le lipsea ca vigoare se compensa, cum se va vedea, prin suplete, pricepere și vioiciune.

Într-o clipă, Vincent Bruck și Hugh Hunter se repeziră asupra boxerilor. John Milner, care încercase să-l oprească în trecere pe pastor, primi o palmă grozavă care-l aruncă la pământ pe jumătate lezinat.

După aceea, Cavanaugh încasă de la șerif un pumn în ochiul stâng, în timp ce pastorul învinează ochiul drept al lui Tom Crabbe.

Cei doi profesioniști voră să-i omoare pe atacanți. Dar aceștia, ca să se ferească, săreau facând tumbe cu agilitate de maimuță și reușiră de minune să evite cele mai violente riposte.

Și din această clipă – ceea ce nu e de mirare, având în vedere că spectatorii erau cunoscători – aplauzele, uralele și strigătele de «hip! hip!» îi răsplătiră pe Vincent Bruck și Hugh Hunter.

Pe scurt, metodistul se arăta foarte metodic în felul său de a lucra după toate regulile artei și, după ce îl chiorâse pe Tom Crabbe, printr-o nouă lovitură în ochiul stâng îl orbi de-a binelea.

În fine sosiră câțiva polițiști și cel mai bun lucru era ca pugiliștii să steargă cât mai repede, ceea ce și făc尿ă.

Astfel se termină această luptă memorabilă, spre cinstea și avantajul unui șerif și a unui pastor.

Cât despre John Milner, cu falca umflată și ochiul vânăt, îl însotî pe Tom Crabbe la Philadelphia, unde amândoi, închiși într-o cameră de hotel ca să-și ascundă rușinea, așteptară sosirea viitoarei telegrame.

Capitolul IX

Două sute de dolari pe zi

Un talisman pentru soții Titbury?... Sigur că aveau nevoie de aşa ceva și ar fi fost bun chiar și un capăt din ștreangul în care ar fi atârnat banditul Bill

Arrol. Dar, aşa cum declarase magistratul din Great Salt Lake City, trebuia întâi capturat și apoi spânzurat.

Firește că acest talisman, care i-ar fi asigurat lui Hermann Titbury câștigarea partidei, n-ar fi fost plătit prea scump cu cei trei mii de dolari furați la *Cheap Hotel*. Dar până atunci Steagul albastru nu mai avea niciun ban și părăsi postul de poliție spre a o întâlni pe doamna Titbury, pe cât de furios pe atât de dezamăgit de răspunsurile ironice ale șerifului.

— Ei bine, Hermann, îl întrebă dânsa, ce se aude cu ticălosul de Inglis?...

— Nu-l cheamă Inglis, răspunse Titbury, prăbușindu-se pe scaun, îl cheamă Bill Arrol...

— A fost arestat?

— Va fi...

— Când?

— Când vor putea pune mâna pe el.

— Și banii noștri?... Cei trei mii de dolari...

— N-aș da pe ei nicio jumătate de dolar!

Doamna Titbury, zdrobită, se prăbuși și ea pe un scaun. Totuși, cum această femeie autoritară avea reacții prompte, ea se ridică și când soțul îi zise foarte abătut:

— Ce-i de făcut?

— Să așteptăm, răspunse ea.

— Să așteptăm... ce? Ca acest bandit de Arrol...

— Nu, Hermann... să așteptăm telegrama maestrului Tornbrock, care nu va întârzia... Apoi vom vedea ce avem de făcut...

— Și bani?...

— Avem tot timpul să ne parvină, chiar dacă am fi trimiși la capătul Statelor Unite...

— Ceea ce nu m-ar mira cu ghinionul care nu ne crucește deloc.

— Urmează-mă! răspunse hotărât doamna Titbury.

Și amândoi ieșiră din hotel spre a se duce la oficiul telegrafic.

Se înțelege că tot orașul află de pățaniile familiei Titbury. E drept, Great Salt Lake City părea că nu are pentru ei mai multă simpatie decât târgul Calais, de unde veniseră. Nu se bucurau nici de simpatie, nici de încredere. Cine ar mai fi vrut să se bizuie pe șansa unor oameni cărora li se întâmplă lucruri atât de neplăcute, nenorocoși, ajunși după două trageri abia la căsuța a patra... rămași în urmă, în timp ce concurenții lor aveau un avans aşa de

mare, încât cei care pariau nu-i mai acceptau nici cu cincizeci contra unu?...

Dacă totuși la oficiul poștal se aflau câteva persoane când sosiră cei doi soți, erau doar niște curioși sau niște mucaliți având chef să râdă de «codaș», cum era poreclit nefericitul Titbury.

Dar zeflemeaua îi lăsa rece și pe domnul și pe doamna Titbury. Puțin le păsa dacă erau bine sau prost cotați la agenții, căci cine știe dacă nu se vor redresa printr-o lovitură norocoasă. Într-adevăr, studiind harta, doamna Titbury calculase că dacă zarurile le-ar aduce numărul de puncte zece, de exemplu, acesta, trebuind să fie dublat la a patrusprezecea căsuță ocupată de statul Illinois, i-ar duce dintr-o săritură la căsuța douăzeci și patru, adică statul Michigan, mărginit cu statul Illinois, deci vor ajunge la Chicago. Aceasta ar fi, fără îndoială, punctajul cel mai bun pe care l-ar putea dori... Îl vor obține oare?...

La ora nouă și patruzeci și șapte, cu o exactitate matematică, telegrama ieși din aparat. Numărul de puncte era dezastroso.

N-ați uitat că în ziua de 2 iunie Max Réal, care se găsea lângă mama sa, l-aflat imediat, aşa cum în zilele următoare cunoscu și celealte punctaje, care trimiteau pe Harris T. Kymbale la North Dakota, pe Lissy Wag în Missouri și pe comodorul Urrican în Wisconsin. În fine, o asemenea aruncare de zaruri, pe cât era de jalnică pentru Hermann Titbury, pe atât părea de neobișnuită și trebuia să ai un ghinion blestemat ca să ţi se întâmpile aşa ceva.

Gândiți-vă numai, cinci, din doi cu trei, ceea ce te ducea de la căsuța a patra la căsuța a nouă. Or, a nouă era o căsuță a statului Illinois, deci punctele se dublau, și a patrusprezecea fiind tot în Illinois, punctele se triplau. Rezultatul de cincisprezece puncte în total duceau la căsuța nouăsprezece, Louisiana, New Orleans, menită pe harta lui William J. Hypperbone să reprezinte «hanul», într-adevăr, era imposibil să fii mai nenorocit!

Domnul și doamna Titbury se întoarseră la hotel urmăriți de glumele celor prezenți, ca niște oameni loviți cu măciuca în cap. Dar doamna Titbury avea un cap mai solid decât al soțului ei și nu rămăsese ca el doborâtă de lovitura primită.

— Louisiana, la New Orleans! repetă domnul Titbury, rupându-și părul din cap. Ah, de ce am fost atât de nerozi să alergăm în felul acesta...

- Și vom alerga mai departe, spuse doamna Titbury, încrucișând brațele.
- Ce-ți trece prin minte?...
- Să plecăm la Louisiana,
- Dar avem de străbătut cel puțin o mie trei sute de mile...
- Le vom străbate.
- Dar, avem de plătit o penalizare de o mie de dolari...
- O vom plăti.
- Dar va trebui să rămânem pe loc timp de două trageri, fără să luăm parte la ele...
- Nu vom lua parte.
- Dar va trebui să stăm patruzeci de zile în acest oraș, unde se pare că viața este foarte scumpă...
- Vom sta.
- Dar nu mai avem bani...
- Vom face rost.
- Dar nu vreau...
- Nu-i nimic, vreau eu!

Cum se vede, Kate Titbury avea răspuns la orice. Cu siguranță că la dânsa ieșea la lumină o pornire nestăpânită de veche jucătoare. Apoi mirajul milioanelor de dolari o atrăgea, o fascina, o hipnotiza.

Hermann Titbury nu încercă să se-mpotrivească. Ar fi fost în zadar. De fapt, urmările pe care prevedea că le va aduce după sine nenorocita aruncare de zaruri nu erau decât prea adevărate: după cum atrăsese atenția, însemnau o lungă și costisitoare călătorie, străbaterea întregii Confederații de la nord-est la sud-vest și scumpetea vieții din bogatul și ruinătorul New Orleans în timpul șederii lor acolo, deoarece regula îi obliga să aștepte două trageri înainte de a putea lua din nou parte la joc...

— Poate că soarta va trimite pe altul în locul nostru, spuse doamna Titbury, și atunci noi vom ocupa căsuța sa.

— Și pe cine?! exclamă domnul Titbury, dacă toți ne-au luat-o înainte?...

— Adică de ce nu s-ar putea să fie obligați să se întoarcă după ce au depășit ținta... Și să reînceapă partida, ca îngrozitorul Urrican?...

Fără îndoială, lucrul era posibil. Dar perechea din Chicago avea puține șanse!

— Și, adăugă domnul Titbury, culmea nenorocirii este că nici măcar nu avem dreptul să ne alegem hotelul unde vrem să locuim!

Într-adevăr, telegrama buclucașă anunța: «Căsuța nouăsprezece, Louisiana, New Orleans, *Excelsior Hotel*».

Nu încăpea nicio discuție. Indiferent dacă acest hotel era de primul sau al douăzecilea rang, le era impus de voința autoritarului defunct.

— Vom merge la *Excelsior Hotel*... astă-i tot! se mulțumi să răspundă doamna Titbury.

Așa era această femeie, pe cât de avară pe atât de hotărâtă. Ce mult trebuie că suferea gândindu-se la pierderile de până acum, amendă de trei sute de dolari, furtul de trei mii de dolari, cheltuielile avute și cele viitoare. Dar moștenirea strălucea în fața ochilor ei, aproape s-o orbească.

Al treilea partener avea timp berechet să sosească la locul indicat – patruzeci și cinci de zile. Era 2 iunie și ar fi fost de ajuns ca la 15 iulie steagul verde să fie desfășurat în metropola Louisianei. Totuși, aşa cum spusesese doamna Titbury, trebuia să te găsești în căsuța nouăsprezece, pentru a-ți putea da locul dacă un altul din «cei șapte» va fi trimis acolo, ceea ce se putea întâmpla de la o zi la alta...

Deci era mai bine să nu-și piardă timpul la Great Salt Lake City. Soții Titbury se hotărâră aşadar să pornească la drum, imediat ce vor sosi banii ceruți telegrafic la First National Bank din Chicago, Dearborn and Monroe Street, unde domnul Titbury avea un cont curent.

Acest lucru nu le luă decât două zile. Domnul Titbury putu să încaseze pe 4 iunie, la Banca din Great Salt Lake City, cinci mii de dolari, care – vai! – nu-i vor mai aduce nicio dobândă.

Pe 5 iunie, doamna și domnul Titbury părăsiră Great Salt Lake City în mijlocul indiferenței generale și, din nenorocire, fără să ia cu dânsii capătul de ștreang care ar fi putut să schimbe roata norocului, dacă Bill Arrol ar fi fost spânzurat.

Ei aleseră Union Pacificul – cum obișnuiau toți partenerii meciului Hypperbone – pe care străbătură statul Wyoming până la Cheyenne și prin Nebraska până la Omaha City.

De-aici călătorii luară un vas cu aburi pe fluviul Missouri, cu vaporul fiind mai ieftin decât cu trenul, și ajunseră în orașul Kansas, aşa cum făcuse și Max Réal la prima sa deplasare; apoi din Kansas plecară la Saint-Louis, unde Lissy Wag și Jovita Foley nu vor întârzia să se adăpostească pentru a executa pedeapsa lor cu «închisoarea».

Spre a intra pe apele fluviului Mississippi, părăsind cele ale lui Missouri care este principalul său affluent, era nevoie de o simplă transbordare.

Vapoarele cu aburi sunt foarte numeroase pe aceste fluvii și, dacă știi să te mulțumești cu ultima clasă, se poate călători la prețuri destul de modeste. În plus, dacă îți procuri alimente ieftine, lesne de găsit la diferite escale, e ușor să-ți mai reduci cheltuielile zilnice. Așa făcuse și soții Titbury, economisind, pe cât posibil, în vederea viitoarelor note de plată din timpul, poate lung, călătoriei petrece la *Excelsior Hotel* din New Orleans.

Steamboat-ul *Black-Warrior* primi la bordul său pe cei doi soți, pe care trebuia să-i transporte în metropola statului Louisiana. Nu aveai decât să urmezi cursul «Părintelui apelor» între statele Illinois, Missouri, Arkansas, Tennessee, Mississippi și Louisiana, pentru care fluviul este o graniță mai naturală decât gradele de longitudine sau latitudine care formează frontieră geodezică.

Nu e de mirare că această superbă arteră, de peste patru mii cinci sute de mile, a primit câteva denumiri succesive: «Misi Sipi», adică «Apa mare» în limba algonchină; spaniolii îi spuneau «Rio d'El Spiritu Santo», iar Cavelier de la Salle, la mijlocul secolului al XVII-lea, i-a dat numele de «Colbert»; apoi exploratorul Joliet, pe cel de «Bu-ade», ca pe urmă să devină «Meschacebe» sub pana poetică a lui Chateaubriand.

De altfel, toate aceste denumiri, înlăturate de cea de Mississippi, nu aveau decât un interes geografic de care nu se preocupau soții Titbury, aşa cum nu-i interesa întinderea bazinului său de trei milioane și două sute unsprezece mii de kilometri pătrați. Important era că-i ducea, cu un preț scăzut, acolo unde trebuiau să ajungă. Drumul era ușor. Ceea ce se cheamă Mississippi industrial, umflat de numeroși affluenti – Minnesota, Cedar, Turkey, Iowa, Saint-Croix, Chippewa, Wisconsin – începe în amont de Saint-Louis, din Minnesota și în aval de vijelioasele cascade Saint-Antoine. Ultimele două poduri care leagă malul său drept de cel stâng, la capătul a o mie două sute de mile, se găsesc chiar la Saint-Louis.

Mergând de-a lungul coastei statului Illinois, *Black-Warrior* trecea pe lângă țărmurile calcaroase, înalte de șasezeci de stânjeni, având pe o parte ultimele ramificații ale munților Ozark, iar pe cealaltă colinele pământurilor din Illinois.

Aspectul se schimbă complet dincolo de Cairo. Începe o imensă câmpie nisipoasă străbătută de Ohio, unul din affluentii mari ai lui Mississippi. Cu

toate că primește apele lui, ca și pe Arkansas și Râul Roșu, debitul fluviului Mississippi este mai mic la New Orleans decât la Saint-Louis, adică la gurile spre golful Mexic. Fenomenul se întâmplă din cauză că surplusul se scurge în văile din apropierea malurilor sale joase. De aceea Sunk Country, «Ținutul scufundat», este aproape în întregime inundat, formând o regiune vastă brăzdată de lagune, acoperită de mlaștini, străbătută de ape domoale sau stătătoare și care pare să se fi scufundat în timpul cutremurului de pământ din 1812.

Black-Warrior, bine și prevăzător manevrat, aluneca printre numeroasele insule de nisip mișcătoare care se schimbă și se deplasează, luate de revărsările și curenții de apă, sau se formează în câteva luni datorită unor baraje care opresc nisipul și pământul. Astfel, navegația pe Mississippi se face cu mari dificultăți, înfruntate cu succes de pricepușii piloți ai Louisianei.

Soții Titbury trecu de Memphis, vestitul oraș din Tennessee, unde curioșii putuseră să-l vadă câteva ore pe Tom Crabbe în timpul primei sale călătorii. Apoi de Helena, așezată pe panta unui deal, târg care va deveni fără îndoială oraș, căci vasele fac dese escale acolo. Pe țărmul drept, după gurile lui Arkansas, lăsat în urmă, depășiră un alt ținut de depresiuni și mlaștini, cu terenuri mișcătoare unde dispăruse într-o zi satul Napoleon. *Black-Warrior* trecu prin dreptul Vicksburg-ului, unul din puținele orașe industriale de pe Mississippi, dar nu făcu haltă din cauză că necredinciosul fluviu se retrăsese mai la sud cu câteva mile, în urma unei mari revărsări. Totuși vaporul se opri pentru o oră la Natchez, port cu numeroase șlepuri care deservesc întreaga regiune. Apoi Mississippi devine mai capricios, înmulțindu-și șerpuirile, ocolurile, meandrele, revenind apoi în albie în aşa fel încât, privind harta, pare un tipar cu mii de pui mișunând în juru-i.

Malurile sale sterpe din ce în ce mai joase și roase de ape, contopindu-se cu câmpii aluvionare, sunt pline de bancuri de nisip și cu taluzuri acoperite de trestii. În fine, *Black-Warrior*, la trei sute de mile de mare, trecu de gura Râului Roșu în locul unde se întâlnesc cele două state, lângă Fort Adam, și intră pe teritoriul Louisianei. Aici vuiesc și spumegă șuvoaie tumultoase, căci largimea fluviului de la Cairo până la delta să a scăzut incontinuu.

Dar cum apa atingea atunci nivelul mijlociu, *Black-Warrior* putu să treacă fără riscul de a se împotmoli.

După Natchez nu mai întâlnești orașe importante înainte de New Orleans, afară de Baton-Rouge care nu e nici el decât un târg mai mare, de zece mii cinci sute de locuitori. Dar aici este sediul legislaturii statului, capitala parlamentară a Louisianei, pe când New Orleans nu este decât metropola sa ca atâtea alte mari orașe ale Federației. Baton-Rouge se găsește într-o regiune plăcută, cu aer curat, ceea ce nu este de disprețuit într-un ținut unde epidemiile de friguri galbene fac ravagii destul de des. În fine, după Donaldsonville nu se mai vedea decât cătune sau un număr de vile și vilișoare, situate pe ambele maluri până la New Orleans.

Statul Louisiana, pe care primul Imperiu l-a vândut Americanilor cu douăzeci de milioane de franci, deține ca suprafață locul treizeci între țările Republicii federale. Populația sa, în majoritate negri, trece de un milion o sută de mii de suflete. A fost nevoie, spre a-l feri de revărsările lui Mississippi, să se ridice baraje solide în partea de jos, unde producția de zahăr este atât de mare încât îl situează în fruntea acestei industriei. Terenurile mai înalte, aşezate în nord-vest și udate de Râul Roșu și afluenții săi, sunt ferite de inundații și sunt bune pentru agricultură. Louisiana produce de asemenea fier, cărbune, ocru, ghips; câmpiiile de trestie de zahăr, plantațiile de portocali și lămâi sunt numeroase; are de asemenea vaste păduri de nepătruns, unde se adăpostesc urși, pantere și pisici sălbatici, precum și o rețea întreagă de mlaștini pline de crocodili.

În seara de 9 iunie, New Orleans primi în fine pe soții Titbury, după o călătorie de șapte zile de la plecarea lor din Great Salt Lake City. Între timp se anunțaseră tragerile din 4, 6 și 8 iunie, privindu-i pe Harris T. Kymbale, Lissy Wag și Hodge Urrican. Ele nu erau de natură să amelioreze situația lui Hermann Titbury, pentru că nu-i trimiteau înlocuitor la «hanul» din căsuța nouăsprezece. Ah, dacă n-ar fi fost obligat să se ducă în acest oraș costisitor și să rămână aici șase săptămâni, poate că după alte șapte zile zarurile i-ar fi hărăzit un număr de puncte mai favorabil, ca să poată ajunge în rând cu partenerii cei mai avansați!...

La ieșirea din debarcader, domnul și doamna Titbury zăriră o trăsură cu un echipaj superb, care aștepta fără îndoială niște pasageri de pe *Black-Warrior*. Ei aveau de gând să meargă pe jos la *Excelsior Hotel* și să ia un hamal să le ducă bagajele. Dar vă închipuiți surpriza lor – surpriză însotită însă de o strângere de inimă – când un valet negru se apropie și le zise:

— Domnul și doamna Titbury, mi se pare?...

— În persoană... răsunse domnul Titbury.

Desigur ziarele anunțaseră plecarea din Utah, trecerea prin Omaha, călătoria lor pe *Black-Warrior* și sosirea lor iminentă la New Orleans. Ei, care sperau să nu fie primiți cu atâtă pompă, vor putea oare să scape de neplăcerile, totdeauna scumpe, ale celebrității?...

— Și ce vrei de la noi? întrebă aspru domnul Titbury.

— Acest echipaj stă la dispoziția dumneavoastră.

— Noi n-am comandat niciun echipaj...

— Nu se merge altfel la *Excelsior Hotel*, răsunse negrul, înclinându-se.

— Începe bine! murmură domnul Titbury, cu un adânc suspin.

În sfârșit, dacă nu exista alt mijloc mai ieftin de a ajunge la hotel, nu le rămânea decât să se urce în acest landou superb. Cei doi luară loc, în timp ce o altă trăsură încărca bagajele și-i urma. Ajunseră în Canal Street, înaintea unei frumoase clădiri, un adevărat palat, cu un frontispiciu unde străluceau literele *Excelsior Hotel Company Limited* și un hol inundat de lumini. Aici landoul se opri și valetul se grăbi să deschidă portiera.

De altfel, soții Titbury, foarte obosiți și zăpăciți, abia își dădură seama de primirea ceremonioasă ce le-o făcu personalul hotelului. Un majordom în haine negre îi conduse la apartamentul lor. Buimăciți și cu o privire năucă, nici nu văzură luxul din jur și amânăra pe a doua zi gândul la urmările pe care le va avea sederea la un asemenea hotel.

Dimineața, după o noapte odihnitoare petrecută într-o cameră confortabilă, cu ferestre duble spre a nu lăsa să se audă zgomotul străzii, ei deschiseră ochii la lumina blândă a unei veioze, care se alimenta cu electricitate de la centrala hotelului. Cadranul transparent al unei pendule scumpe arăta ora opt. La căpătâiul patului larg, în care se odihniseră atât de bine, se aflau la îndemână o serie de sonerii care nu așteptau decât o apăsare pentru a chema îngrijitoarea sau valetul. Alte butoane erau pentru a comanda baia, micul dejun, ziarele de dimineață și trezirea în zori pentru călătorii grăbiți să se scoale devreme.

Pe acest buton apăsă doamna Titbury cu degetul ei ca o gheără.

Imediat storurile se ridicară automat, draperiile se strânseră și razele soarelui pătrunseră valuri-valuri în odaie.

Domnul și doamna Titbury se priviră. Nu îndrăzniră să scoată nicio vorbă, temându-se să nu-i coste fiecare cuvânt câte un piastru.

Camera era de un lux nebun, de un fast fără pereche: mobile, tapete, covoare și peretei capitonați cu mătase broșată.

Cei doi se sculară și trecură într-o cameră alăturată, de un confort uluitor: baia cu robinete de apă caldă și rece după dorință, pulverizatoare gata să împrăștie stropi parfumați, săpunuri colorate, de diferite mirosuri, bureți moi și catifelați și prosoape albe ca zăpada.

De îndată ce se îmbrăcară, intrără și în camerele celelalte care făceau parte dintr-un apartament complet: sufrageria, cu o masă strălucind de argintarie și porțelanuri, salonul de primire mobilat cu o eleganță nemaipomenită, cu lămpi și aplice, picturi ale unor artiști celebri, bronzuri, perdele de brocart auriu, buduarul doamnei cu un pian și partiturile cuvenite, romane la modă și albume cu vederi din Louisiana aşezate pe o măsuță, biroul domnului, unde se găseau reviste americane, ziarele cele mai cunoscute ale Federației, hârtie de scrisori și chiar o mică mașină de scris, ale cărei clape erau gata să funcționeze sub degetele călătorului.

— E peștera lui Ali Baba!... exclamă doamna Titbury, cu totul fascinată.

— Și cei patruzeci de hoți nu sunt departe... adăugă domnul Titbury, vor fi cel puțin o sută!

În acest moment, ochii lui zăriră pe perete o listă într-un cadru aurit, cu diversele servicii ale hotelului și ora meselor pentru cei ce nu doreau să fie serviți în apartamentele lor.

Dedesubt sta scris: «Rezervat jucătorilor meciului Hyperbone de către *Excelsior Hotel Company*».

— Sună, Hermann, se mulțumi să spună doamna Titbury. Aproape numai de cât se prezintă la ușa salonului un gentleman în haine negre, cu cravată albă.

În primul rând, în cuvinte alese, el le transmise urările Societății *Excelsior Hotel* și ale directorului său, onorați să aibă ca ospete pe unul dintre cei mai simpatici parteneri ai marelui meci național. De vreme ce era nevoie să rămână un timp în Louisiana, și mai ales în New Orleans, cu onorabila sa soție, vor căuta să le procure tot confortul posibil și cât mai multe distracții. În ceea ce privește mesele, dacă sunt de acord să le ia la hotel, ele se compuneau din ceaiul de dimineață, la ora opt, prânzul la unsprezece, gustarea la ora patru, cina la șapte și ceaiul de seară, la zece. La alegere – bucătăria engleză, americană sau franceză. Vinurile cele mai alese din Europa. Toată ziua un echipaj va fi la dispoziția marelui bancher din

Chicago (sic!) și un iaht elegant va sta tot timpul gata de plecare pentru a face excursii până la gurile lui Mississippi, sau plimbări pe lacurile Borgne sau Ponchartrain. O lojă la Operă, unde cântă acum o celebră trupă franceză.

— Cât costă?... întrebă brusc doamna Titbury.

— O sută de dolari.

— Pe lună?...

— Pe zi.

— De persoană, fără îndoială... adăugă doamna Titbury pe un ton în care ironia era întrecută de furie.

— Da, doamnă, aceste prețuri au fost stabilite în condițiile cele mai acceptabile, imediat ce am aflat din ziare că al treilea partener și doamna Titbury vor veni să stea câtva timp la *Excelsior Hotel*.

Iată unde i-a adus ghinionul pe acești nenorociți... și nu puteau merge în altă parte... iar doamna Titbury nu avea nici măcar tăria să-și mute persoana într-un mic han.

Hotelul Excelsior era impus de William J. Hyperbone, și nu-i de mirare pentru că el era unul din principalii acționari... Da, două sute de dolari pe zi pentru amândoi, șase mii de dolari pe treizeci de zile, dacă trebuiau să rămână o lună întreagă în această vizuină...

Oricum, de voie, de nevoie trebuiau să se supună. A pleca de la *Excelsior Hotel* însemna a abandona partida ale cărei reguli nu îngăduiau nicio abatere. Ar fi dat cu piciorul oricărei speranțe de a-și scoate părleala și de a moșteni avereia defunctului.

Și totuși, imediat ce ieși majordomul, domnul Titbury exclamă:

— La drum!... Să ne luăm valiza și să ne întoarcem la Chicago... Nu mai rămân niciun minut aici... la prețul de opt dolari pe oră!...

— Rămâi! răspunse autoritara matroană.

«Orașul semilunei» – cum era denumită metropola louisiană, fondată în 1717 pe curba marelui fluviu care o mărginește la sud – absoarbe, ca să zicem aşa, aproape întregul stat Louisiana. Abia dacă alte orașe, Baton-Rouge, Donaldsonville, Shreveport, au mai mult de unsprezece sau douăsprezece mii de suflete. Situat la cinci sute șaptezeci și patru de leghe de New York și patruzeci și cinci de gurile fluviului Mississippi, e deservit de două linii de cale ferată și o mie cinci sute de vase parcure rețeaua sa

fluvială. Câștigat la cauza Confederației la 18 aprilie 1862, a fost bombardat timp de șase zile de amiralul Farragut și ocupat de generalul Butler.

În acest mare oraș de două sute patruzeci și două de mii de locuitori, foarte deosebiți din pricina amestecului de sânge, unde negrii n-au ajuns la egalitate socială, deși se bucură de toate drepturile politice, în acest mediu pestriț de francezi, spanioli, englezi, anglo-americani, în plină metropolă a unui stat care numește treizeci și doi de senatori, nouăzeci și șapte de deputați și este reprezentat în Congres de patru membri; unde se găsește sediul Episcopatului catolic în mijlocul dizidenților baptiști, metodisti, episcopalii; în această inimă a Louisianei, soții Titbury vor trebui să ducă o existență cum niciodată nu și-ar fi închipuit, departe de locuința lor din Chicago. Dar dacă o soartă rea îi obliga la o asemenea viață, cel mai bun lucru – dacă nu puteau să se întoarcă acasă – nu era să profite cel puțin de banii cheltuiți?... Astfel judeca doamna.

Deci în fiecare zi echipajul venea să-i plimbe cu mare fast. O bandă de derbedei gălăgioși îi însoțea cu uralele lor zeflemitoare, căci erau cunoscuți ca niște avari înrăiți care nu inspiraseră nicio simpatie la Great Salt Lake City sau Calais, cum nu-i putea suferi nimeni nici la Chicago. Dar lor nu le păsa! Nici nu băgau în seamă și nimic nu-i împiedica, cu toate eșecurile lor, să se creadă marii favoriți ai meciului.

Așa că se afișără în partea de nord a orașului, prin Lafayette, Jefferson, Carrollton, aceste cartiere elegante unde se-nalță hoteluri, vile și vilișoare la umbra portocalilor, magnoliilor și altor copaci în floare, în piața Lafayette și în piața Jackson.

Apoi se plimbară pe marea dig, larg de cincizeci de stânjeni, care ferește orașul de inundații, pe chei, unde pe patru rânduri se vedeau vapoare, vase mai mici, remorcheri, corăbii cu pânze, nave de coastă și de unde se expediază anual până la un milion șapte sute de mii de baloturi de bumbac. Și nu e de mirare, pentru că mișcarea comercială a New Orleans-ului se cifrează la sute de milioane de dolari.

Ei fură văzuți în suburbii Algiers, Gretna, Mac Darroughville, după ce trecură pe malul stâng al fluviului unde s-au construit cu precădere uzinele, fabricile și antrepozitele.

Se mai plimbară în fastuosul lor echipaj de-a lungul străzilor elegante cu case de cărămidă și piatră, care au înlocuit casele de lemn distruse de numeroase incendii, și mai ales pe străzile Royale și Saint-Louis, care se

întreiaie în formă de cruce în cartierul francez. Ce case frumoase se găseau pe-aici, cu jaluzele verzi și curți unde murmură fântânile arteziene și unde înfloresc minunate plante de tot felul! Apoi onorară cu vizita lor Capitoliul la întretăierea dintre străzile Royale și Saint-Louis, un vechi edificiu transformat în timpul războiului de Secesiune în palat legislativ și unde funcționează Senatul și Camera deputaților. Dar pentru hotelul Saint-Charles, unul dintre cele mai importante din oraș, nu aveau decât dispreț, lucru explicabil din partea unui oaspete care locuia la incomparabilul *Excelsior Hotel*.

Vizitară arhitecturalul palat al Universității, catedrala în stil gotic, clădirea vămii și Rotonda cu sala ei imensă. Aici cititorul găsește o bibliotecă din cele mai bine înzestrate, drumetul poate hoinări sub bolta aleilor, speculatorii de valori și bunuri publice au o bursă foarte animată, în care se agită febrili curtierii agenților strigând cursurile atât de variabile ale cotelor Hypperbone!

Mai făcură excursii pe bordul elegantului lor yacht, pe apele liniștite ale lacului Ponchartrain și până la vadurile lui Mississippi.

Seară, amatorii de mari opere lirice îi văzură la Operă, lăfâindu-se în loja pusă la dispoziția lor și ciulind deserați, la acordurile muzicii, urechile lor lipsite de orice simț muzical.

Astfel trăiră ca-n vis. Dar ce prăbușire îi aștepta când se vor trezi la realitate!

De altfel, se întâmplă un fenomen ciudat. Da, acești hoți, acești zgârie-brânză, acești avari se obișnuiră cu noua lor viață, fură zăpăciți de această situație anormală și se amețiră la propriu în fața meselor îmbelüşgate din care nu voiau să lase nicio fărâmitură, cu riscul de a se-mbolnăvi la vârsta lor de stomac. Dar trebuiau să nu piardă nimic din cei două sute de dolari plătiți zilnic *Excelsior Hotelului*.

Între timp, vremea trecea, cu toate că soții Titbury abia își dădeau seama. Deoarece rămânerea lor la «han» nu părea că va fi întreruptă de altcineva, patrusprezece trageri trebuiau să treacă înainte ca ei să aibă dreptul să-și reia călătoria. Din două în două zile, aceste trageri erau anunțate la Rotondă după rezultatele de la *Auditorium*. Tragerea din 8 iunie, după cum se știe, trimisese pe comodorul Urrican în Wisconsin. Se știe de asemenea că cea din 10 trimisese pe misteriosul X.K.Z. în Minnesota.

Louisiana nu ieșise nici în 12 pentru Max Réal, nici în 14 pentru Tom Crabbe. În 16 – dată rezervată lui Hermann Titbury, înainte ca nenorocul să-l fi oprit la căsuța nouăsprezece – nu avu loc nicio tragere. În 18, maestrul Tornbrock aruncă zarurile pe masa de la *Auditorium*, pentru al patrulea partener, Harris T. Kymbale.

Oare ambii soți erau condamnați să ducă această viață plăcută, dar distrugătoare pentru punga și sănătatea lor, timp de șase săptămâni, la cât îi obliga excluderea din joc și rămânerea lor în Louisiana? Si înainte de a putea relua ei partida, oare ea nu se va sfârși, câștigătorul ajungând la căsuța șasezeci și trei?...

Acesta era secretul viitorului. Până atunci zilele se scurgeau, și dacă meciul se termina, domnului și doamnei Titbury nu le rămânea decât să se întoarcă în Illinois, după ce vor fi plătit formidabila notă a *Excelsior Hotelului*. Atâtă risipă adăugându-se la cheltuielile avute până atunci, vă închipuiți cât trebuia să-i coste nebunia de a figura printre «cei șapte» ai meciului Hyperbone!

Capitolul X

Peregrinările lui Harris T. Kymbale

Dacă soții Titbury sau comodorul Urrican se plângneau pe drept cuvânt că ghinionul se ținea de ei, se pare că reporterul-șef al *Tribunei* avea și el dreptul să se plângă într-o anumită măsură. O dată aruncarea zarurilor de la începutul partidei îl obligase să plece la podul de pe Niagara, statul New York, și să plătească o penalizare, apoi de acolo la Santa-Fe, capitala statului New Mexico. Si iată că această nouă tragere îl silea să plece întâi la Nebraska și apoi în statul Washington, situat la capătul de vest al teritoriului Confederației.

Într-adevăr, la 4 iunie, telegrama pentru Harris T. Kymbale sosise la Charleston din Carolina de Sud, unde reporterul fusese primit atât de călduros. Numărul de puncte zece, din șase cu patru, dublat, îl trimitea de la căsuța 22 la căsuța 42.

Această ultimă căsuță era cea din Nebraska, aleasă de defunct pentru a fi «labirintul» nobilului joc al găștei. Dar ceea ce era grav era faptul că partenerul, după ce se deplasa acolo și plătea o penalizare dublă, trebuia să se întoarcă la căsuța 30, ocupată de statul Washington. E adevărat însă că traseul de la South Carolina la Washington trecea prin Nebraska.

Se înțelege că, la anunțarea rezultatului, adeptii săi, adunați în număr mare la oficiul poștal din Charleston, se arătară deznădăjduiți. Reporterul era în primejdie să piardă situația de mare favorit pe care i-o atribuise că, cu multă ușurință e drept, mare parte din agențiile de pariuri.

Dar acest om, tot aşa de descurcăreț pe cât era de hotărât, îi liniști pe cei ce credeau în sansele lui:

— Ei, dragi prieteni, nu deznădăjduiți! Știți că nu mi-e teamă de călătoriile lungi... De la Charleston la Nebraska, de la Nebraska la Washington sunt două salturi și am cincisprezece zile, de la 4 la 18, pentru a străbate patru mii de mile!... Merg tot timpul cu trenul! Cât despre penalizarea pe care trebuie să o plătesc, asta îl privește pe casierul *Tribunei* și cu atât mai rău pentru el dacă va face nazuri! Partea proastă nu este că plec de la Nebraska la Washington, ci că mă întorc de la căsuță 42 la căsuță 30! Dar nu merită discuție darea înapoi cu 12 puncte și voi recâștiga repede ceea ce zeul hazardului m-a făcut să pierd!...

Cum să n-ai deplină încredere într-un om care se arată atât de sigur pe sine?... Cum să eziți să riști pe el sume enorme?... Cum să nu-i primești cuvintele cu aplauzele pe care le merită, pe drept cuvânt?... Și într-adevăr, ele răsună din plin și această dimineață văzu cum se reînnoiesc succesele lui din ajun de la banchetul dat la Ashtley, unde s-a servit plăcinta uriașă de opt mii de livre, care a pricinuit o mie cinci sute de indigestii în marea metropolă. Totuși, Harris T. Kymbale greșea când afirma că se putea merge de la Charleston la Olympia, capitala statului Washington, indicată de telegramă, folosind toate posibilitățile oferite de rețeaua federală a căilor ferate. Nu, există însă o soluție cum să-și urmeze drumul și aceasta îi fu semnalată de Bruman S. Bickhorn, secretarul redacției *Tribunei*. Dar jumătatea călătoriei până la Nebraska se putea face repede pe liniile ferate care erau legate de aceea a Union Pacificului.

Cu toate acestea, n-avea timp de pierdut, nici de hoinărit, pentru a preveni întârzierile posibile. Era deci prudent să părăsească Charleston-ul în chiar seara aceasta, ceea ce Steagul verde și făcu. Adeptii săi entuziaști îl aclamară până în momentul când trenul se puse în mișcare pentru a străbate șesurile Carolinei de Sud. Prima parte a itinerarului o parcurseseră înainte câțiva din «cei șapte» trecând prin aceste ținuturi, și o vor mai parcurge probabil în cursul jocului. Harris T. Kymbale lăsa în urmă Tennessee și în seara de 5 ajunse la Saint-Louis din Missouri, unde vor fi «întemnițate»

Lissy Wag și Jovita Foley. Apoi, temându-se că va pierde prea mult timp dacă va urca cu vaporul până la Omaha, el combină orarul căilor ferate pentru a ajunge cu trenurile rapide și accelerate, prin Kansas City, la metropola statului Nebraska – unde sosi în seara de 6.

El avea să petreacă noaptea în orașul Omaha, unde și Max Réal rămăsesese câteva ore în timpul primei sale călătorii.

Aici primi telegrama trimisă pe adresa lui de secretarul de redacție al *Tribunei*. Această depeșă îi organiza zi cu zi etapele, în aşa fel încât să aibă posibilitatea să sosească la Olympia din Washington în 18 înainte de amiază. Iată ce conținea:

1 – Vei părăsi Omaha City în dimineața zilei de 7, cu trenul Union Pacificului de opt trezeci și cinci, pentru a ajunge după nouăzeci de mile la Julesburg-Jonction, în seara aceleiasi zile, la șase și jumătate.

2 – Ai de găsit aci o diligență gata de plecare, cu provizii și având popasuri pe drumul de 100 de mile spre Bad Lands din Nebraska. Vei ajunge a doua zi dimineața, îți vei oficializa prezența și vei reveni cu diligența la Julesburg.

3 – Vei lua în seara de 10 trenul la Julesburg, care se îndreaptă spre California pe liniile Union și Southern Pacific, vei sosi la Sacramento în seara de 12 și vei înnopta în acest oraș.

4 – A doua zi, la 13, vei lua trenul care urcă spre nord și te vei opri la Shasta din California de Sus, la trei sute de mile de Sacramento, lucrări de refacere întrerupând circulația până la stația Roseburg din Oregon.

5 – În această regiune, unde diligențele nu pot circula decât încet, vei străbate distanța de două sute patruzeci de mile călare, pentru a ajunge cel mai târziu la 17 la stația Roseburg. Călătoria se va face în patru zile, câte 25 de leghe pe zi, inclusiv odihna.

6 – În după-amiaza zilei de 17, vei lua din Roseburg spre Olympia trenul care se oprește în acest oraș a doua zi dimineața, după un drum de trei sute cincizeci de mile.

NOTĂ – Harris T. Kymbale este rugat să nu piardă nicio clipă din timpul care-i este strict măsurat și să nu uite de importantele sume ce sunt angajate la ziar pe șansele Steagului verde.

Telegrama era lungă, dar clară, deslușită și categorică. Destinatarul nu avea decât să se conformeze indicațiilor și va ajunge la locul stabilit, în ziua hotărâtă, pentru a primi rezultatul celei de-a patra trageri. Era de sperat că

nu va surveni nicio întârziere, căci chiar de-ar fi fost de numai o jumătate de zi, era de ajuns să compromită rezultatul călătoriei.

Fiți liniștiți, Harris T. Kymbale era hotărât să-și dea toată osteneala. Dacă a rămas o noapte la Omaha, cauza era că primul tren nu pleca decât a doua zi. Îl luă deci și seara coborî la Julesburg-Jonction, lângă locul unde drumul trece foarte aproape de frontieră cu Colorado, nu departe de South-Platte River. De data aceasta, părăsind Charleston-ul, ziaristul avu grija să nu se arate, pentru a evita receptiile și urmările lor supărătoare. Totuși, la Julesburg nu putu să treacă neobservat, deoarece diligența comandată aștepta sosirea sa în acest oraș.

De altfel, adeptii săi veniți la gară înteleseră că nu trebuiau să-l rețină cu niciun chip, că orele-i erau măsurate, că această călătorie la Bad Lands din Nebraska trebuia făcută într-un timp foarte scurt. Ei fură deci primii care, atunci când îl întâmpinărau pe peronul gării, îl sfătuiră să plece imediat. și chiar vreo 12 dintre anglo-americanii care împreună cu emigranții și un anume număr de indieni sioux, deveniți cetăteni ai Statelor Unite, formează populația Nebraskăi se hotărâră să-l însoțească. Această escortă nu era de disprețuit prin ținuturile neumbrate, unde se mai pot întâlni fiare în două picioare sau patru labe.

— Cum doriți, domnilor, răsunse Harris T. Kymbale strângând mâinile ce i se întindeau, numai să puteți încăpea toți în diligență...

— Avem locuri și dacă ne înghesuim... răsunse unul din adeptii entuziaști.

Ca întindere, statul Nebraska deține al cincisprezecelea loc în Federație. La Platte, sau Nebraska River îl străbate de la vest la est și se varsă în Missouri, lângă Platte City. Malul stâng al fluviului merge paralel cu Union Pacific până la Julesburg-Jonction. Stat înfloritor, mai mult agricol decât industrial, are o populație în neîncetată creștere. Lincoln, capitala, oraș aşezat în interior, a ajuns reședință administrativă la un an de la înființare, iar portul Nebraska este situat pe Missouri, la o distanță de 15 mile.

Era într-adevăr păcat că Harris T. Kymbale trebuia, pe teritoriul Californiei și Oregon-ului, să străbată călare drumul de la Shasta la Roseburg, în loc să-l poată face cu diligența. Șesurile nu lipsesc pe platoul nebraskian Great Band, pe care l-a explorat Waren în 1857 și Cole în 1865. Diligența, după ce trece La Platte cu ferry-boat-ul și depășește Fort Gratlan, merge lin pe drumurile netede. E vorba de diligența transcontinentală cu loc

pentru bagaje, a companiei Wells și Fargo, care străbătea altădată teritoriul federal. Arăta ca un fel de trăsură vopsită în roșu aprins, suspendată pe curele de piele. Nu avea decât un compartiment cu nouă locuri, dispuse câte trei pe banchetele din față, mijloc și spate, având centuri de siguranță pentru curajoșii călători.

Se înțelege de la sine că locurile dinăuntru diligenței erau ocupate de al patrulea partener și opt dintre adeptii săi; ei se schimbau pe rând cu alți patru, doi cocoțați pe scaunele exterioare din spate și alți doi lângă vizitiul care, cu biciul desfășurat, mâna cei șase cai puternici ai echipajului.

Alte drumuri decât urmele lăsate de convoaiele de căruțe nu existau. Și era oare nevoie de ele pe aceste șesuri nesfârșite, unde calea ferată nu trebuia decât să așeze traverse? Din timp în timp se întâlnneau diverse pâraie în preajma ghiolurilor Raymond și Cole, Bourdman, Niobrara River, pe care le treceai ușor prin vad, și câte un cătun unde îi așteptau caii de schimb. Și astfel, în seara zilei de 8, după un parcurs de patruzeci de ore, pe o vreme frumoasă, diligența sosi în districtul Bad Lands. Aici nu aflai niciun sat, numai pășuni unde caii puteau să pască în voie. Cât despre Harris T. Kymbale și însoțitorii săi, nu avem ce le purta de grija. Lăzile diligenței erau pline de conserve fine și urările nu se vor face fără a ridica paharul de whisky sau gin.

După o noapte petrecută sub copaci, trăsura fu lăsată în paza vizitiului și coborâră primele trepte ale sălbaticiei văii.

Ah, câtă dreptate a avut William J. Hypperbone să aleagă această regiune a statului Nebraska, pentru a face din ea, «labirintul» căsuței 42! Între contururile șerpuitoare ale Stâncosilor, în apropiere de Black Hills acoperite de conifere, se întindea această depresiune adâncă a solului, largă de treizeci și șase mile și lungă de optzeci și cinci, care ajunge până la teritoriul Dakota. În toate părțile, căldări înconjurate de piramide, vârfuri și ridicaturi de piatră. E într-adevăr un labirint, și încă din cele mai încurate, acest domeniu Bad Lands care-și înalță culmile, coloanele și stâlpii rocilor prismatice pe mii de mile pătrate, de-a lungul straturilor de argilă și al nisipurilor feruginoase. Ici și colo parcă vezi bastioane, forturi sau castele a căror culoare cărămiziu-roșcată contrastează puternic cu alba suprafață a solului.

S-a putut spune într-adevăr despre acest colț al Americii de Nord că formează o lume aparte. În timpurile preistorice ținutul a fost poate străbătut

de turme de elefanți, mamuți și mastodonți uriași, iar oseminte se mai găsesc și acum, pietrificate sau ajunse pulbere. Ceea ce pare însă o ipoteză admisibilă este că depresiunea a fost altădată acoperită de apele ce coborau din Munții Stâncosi și Black Hills, demult infiltrate în crăpăturile solului, căci altitudinea regiunii este mult ridicată peste nivelul mării. Acest rezervor golit a devenit un cimitir unde resturile fosile s-au adunat în cantități surprinzătoare. Cât despre fauna actuală – puțin numeroasă din cauza dificultăților de a se hrăni – este formată din bizoni, bivoli lățoși, berbeci cu coarnele lungi și antilope grațioase. Dar nu aici găsesc vânătorii ce să vâneze. Harris T. Kymbale și însășitorii săi nu avură ocazia să tragă niciun foc. Iar armele ce le aveau asupra lor le luaseră mai mult pentru a se apăra contra tâlharilor care mișunau în această regiune, sau pentru a alunga haitele de coioți, acești lupi ai câmpilor, ale căror urlete fuseseră auzite noaptea trecută.

Nu era nevoie să pătrundă prea adânc în întortocherile Bad Lands-ului. Era suficient ca al patrulea partener să se prezinte în persoană la intrarea labirintului și ca prezența sa să fie constatătă printr-un act semnat. Nici nu se osteniră să îngroape acest document, aşa cum făcuse comodorul Urrican înainte de a părăsi Valea Morții. Actul fu întocmit de Harris T. Kymbale și pe el puseră douăsprezece semnături însășitorii săi, ceea ce era o mărturie suficientă pentru a dovedi sosirea sa în regiunea nebraskiană. Luară o ultimă masă la umbra copacilor și urările fură pe cât de numeroase, pe atât de zgomotoase.

— În sănătatea cronicarului șef al *Tribunei!* În sănătatea favoritului meciului!... În sănătatea moștenitorului celor șaizeci de milioane de dolari ale lui William J. Hypperbone!

Desigur, Harris T. Kymbale avea dreptul să fie încrezător. Adeptii săi nu-l vor părăsi niciodată. Uitară, voiau să uite, că a te duce de la Nebraska la Washington însemna să mergi înapoi, dacă nu pe harta Statelor Unite cel puțin pe harta defunctului.

În realitate, chiar când se va fi întors la a 30-a căsuță, el nu va fi întrecut decât de Max Réal, aflat la căsuța 44, X.K.Z. la căsuța 46 și Tom Crabbe la căsuța 47.

Ridicără cortul la ora trei după-masă. Harris T. Kymbale și însășitorii săi, încălziți de paharele de whisky, își reluară locurile în și pe diligență. A doua zi, la zece dimineața, se întoarseră la Julesburg-Jonction. Trenul Union

Pacificului sosea după o oră, având aci o oprire de zece minute. Dacă ar fi venit doar cu cele zece minute mai târziu, Harris T. Kymbale pierdea trenul – dar nu și partida, căci prin această haltă trec două trenuri pe zi. Desigur, în principiu nu era de pierdut niciun minut.

Se știe care state sunt deservite de linia Union Pacific, căci Max Réal le-a traversat în drumul spre Cheyenne, Hermann Titbury spre Great Salt Lake City și comodorul Urrican spre Valea Morții. Reporterul trebui deci să străbată statele Wyoming, Utah, Nevada și apoi o parte a Californiei, spre a putea ajunge în capitala ei. Aici el coborî în noaptea de 11 spre 12 iunie, vesel, bine dispuși și încrezător, fără a-și pierde faima.

I se făcu o primire frumoasă. Numeroși adepți îl aclamară, dar nu-l reținură niciun moment, căci trenul pleca din Sacramento la unu după-amiază. Între alte persoane care-l întâmpinărau pe Harris T. Kymbale, din interes sau simpatie, era în primul rând Will Walter, corespondentul *Tribunei*. El îi zise:

— Domnule, am fost informat că sosiți azi și vă felicit sincer că nu ati avut nicio întârziere.

— Într-adevăr, scumpe confrate, răspunse Harris T. Kymbale, nici cea mai mică întârziere între Charleston și Sacramento și sper că tot aşa va fi și între Sacramento și Olympia.

— Nicio teamă, afirmă Will Walter. Fără îndoială, e supărător că linia este momentan întreruptă, dar trenul vă va duce până la stația Shasta, unde veți găsi caii gata de plecare. O călăuză, care cunoaște bine ținutul, vă va duce în cel mai scurt timp la Roseburg unde veți lua din nou trenul Southern Pacificului, spre Olympia.

— Nu-mi rămâne decât să vă mulțumesc pentru amabilitatea dumneavoastră, domnule Walter...

— Nu, deloc, domnule Kymbale, eu trebuie să vă mulțumesc că am pariat pe dumneavoastră...

— Pe cât? întrebă bucuros ziaristul.

— Unu contra cinci.

— Ei bine, dragă confrate, iată cinci calde străngeri de mâna drept recunoștință...

— Vă întorc de două ori pe atâtea, domnule Kymbale, și acum drum bun...

Locomotiva fluieră și trenul se puse în mișcare, dispărând la o cotitură spre Marysville, unde ajunse în apropiere de Feather River. Un lucru supărător era că trenul mergea încet. El se oprișe la toate stațiile, la Ewings și Woodland. Este adevărat că drumul urca tot timpul, pentru a putea ajunge în această regiune a Californiei de Nord care se află mult deasupra nivelului mării.

Trenul se opri la Marysville, oraș care decade ca și Oroville și Placerville, de când căutătorii de aur, golind ținutul de tot metalul prețios, au fost atrași de teritoriile de nord și Alaska. Numai Marysville se mai opune oarecum părăsirii deoarece, fiind așezat la confluența râurilor Yuba și Feather, asigură o mișcare de vase care activează comerțul întregii regiuni.

Trenul mai staționa la Gridley, Nelson, Chico și Tehama, unde urcușurile foarte accentuate ceruseră locomotivei mari eforturi în dauna vitezei sale. Pe scurt, nu ajunseră la Shasta înainte de ora opt dimineața, oră de altfel reglementară. Era 13 iunie. Desigur că n-ați uitat că, începând de la această stație, circulația era întreruptă. Înainte de a putea folosi din nou calea ferată la Roseburg, Harris T. Kymbale avea de urcat vreo sută de leghe spre nord, cu ajutorul ghidului și al cailor pregătiți de corespondentul *Tribunei*.

Nu-i mai rămâneau decât cinci zile pline spre a ajunge la Olympia, patru fiind necesare pentru drumul călare ce se făcea cu o medie de 24 la 25 leghe în douăzeci și patru de ore. Lucrul nu era deloc imposibil, dar atât caii cât și călăreții aveau de îndurat o călătorie istovitoare.

Trei cai așteptau lângă gară, unul pentru Harris T. Kymbale și ceilalți doi pentru ghid și un grăjdar care-i însoțea. Nu-i nevoie să spunem că reporterul avea obiceiul să practice călăria, ca și tot felul de sporturi.

Călăuza Fred Wilmot era un om în toată puterea celor 40 de ani ai săi.

— Sunteți gata? îl întrebă Harris T. Kymbale.

— Gata.

— Și vom ajunge la timp?

— Da, dacă sunteți un călăreț bun. Cu diligență v-ar fi trebuit de două ori pe-atâta.

— Răspund de mine.

— Atunci încălecarea!

Caii porniră în galop. Cu hrana n-aveau bătaie de cap, căci târguri și sate se găsesc în drum câte vrei.

Timpul părea să rămână frumos, mai răcoros pe măsură ce urcau spre regiunea muntoasă. Ziua călătoria va fi întreruptă de o oprire de două ore și se vor odihni o parte din noapte.

Drumul mergea de-a lungul malului drept al râului Sacramento și după un popas la o fermă unde mâncără, Fred Wilmot se opri la Butter, în plin ținut de izvoare minerale, cum se găsesc atâtea în America.

După șapte ore de somn într-un han, călătorii plecară în zori pentru a putea lua masa la Yreca. La o sută de mile spre est ar fi putut întâlni muntele Shasta al cărui crater se adâncește la douăsprezece mii de picioare între două creste. Trunchiul său puternic e mărginit la poale de viroage înverzite. El trece drept unul dintre cei mai frumoși munți ai Statelor Unite, «cu lava sa trandafirie smălțuită de gheăță», cum a zis un călător entuziast. Harris T. Kymbale trebui însă să-și păstreze admirarea pentru altă călătorie. Stat mare, Oregon-ul, al nouălea din Statele Unite, cu o populație rară, posedă pășuni vaste, dar venitul principal provine din pescuitul somonului care se găsește din abundență în apele sale. De asemenea, terenurile fertile din vest sunt foarte căutate pentru agricultură.

În ziua aceea, Harris T. Kymbale își bucură ochii cu atâtea priveliști minunate! Din păcate, nu putea arunca decât o privire în trecere. În el turistul făcuse loc jucătorului. Seara, după ce trecuă de Pilot Rock, istoviți, oamenii și animalele se odihniră în targul Jackson – care nu trebuie confundat cu omonimii săi din Statele Unite: patru Jackson în Michigan, Mississippi, Tennessee și Ohio și două Jacksonville: unul în Illinois, celălalt în Florida, la mai multe mii de mile depărtare de California.

A doua zi, în 16, după o ultimă etapă pe care caii o parcurseră ușor, deși se prelungi până la 12 noaptea, zăriră luminile orașului Roseburg. Astfel fusese străbătut tot acest drum cu exactitatea unui expres, fără incidente sau accidente. Reporterul nu făcu economie nici de dolari, nici de mulțumiri pentru Fred Wilmot și a doua zi în zori «sări» – cuvântul este întrebuițat de corespondentul *Tribunei* – în primul tren care pleca spre Olympia.

Acest tren deservește principalele orașe și târguri ale bogatei văi Willamette: Winchester, Eugene City, Harrisburg, Albany, Salem, capitala statului, semănând cu un coș cu flori proaspete și verdeată. Canb, Oregon City, cel mai industrializat grație puternicelor căderi de apă care-i alimentează fabricile de hârtie și zahăr și filaturile. Portland cu șaptezeci și

cinci de mii de locuitori, cel mai însemnat centru comercial al Oregon-ului, și Columbia, port unde se desfășoară o intensă activitate.

În fine, trenul trecu peste râul care separă Oregon-ul de Washington și se opri pe malul drept, în susul affluentului Willamettei, la Vancouver, în ziua de 18, ora 8 dimineața.

Harris T. Kymbale nu mai avea decât șase ore disponibile, dar nu mai era decât la o sută douăzeci de mile de Olympia.

Ah, dacă ar fi avut timp, câtă plăcere i-ar fi făcut să viziteze în amănuntele Oregon-ul pe care-l părăsise, Washington-ul unde punea piciorul pentru prima oară!

Stat cu trei sute cincizeci de mii de locuitori, Washington-ul este înfloritor, cu toate că se află la marginea teritoriului federal la care s-a alipit în 1859 și unde ocupă locul al 18-lea. Capitala sa este Olympia, unde navele pot ajunge pe Puget-Sound, dar Seattle o întrece prin rețeaua comercială, iar Tacoma prin traficul său cu Japonia și China; această ultimă odraslă a familiei washingtoniene dă cele mai mari speranțe pentru viitor.

Harris T. Kymbale plecă la ora 8 și zece dimineața, în ultima parte a călătoriei sale, din Vancouver – bineînțeles din orașul cu acest nume al statului Washington și nu din Columbia engleză, situată la o sută de mile mai la nord.

N-avea să se teamă de nicio întârziere sau obstacol. După nouă stații, trenul va ajunge, puțin după ora unsprezece, în gara Olympia. Fură lăsate în urmă stațiile Holbrook, Waren, Kalama, Stockport, Sopenah, Chealis, Centralia. Trenul mergea destul de repede prin această regiune scăldată de numeroșii afluenți și multele pâraie care se varsă în râul Columbia. În fine, la unsprezece și trei minute, se opri la târgușorul Tenino, la douăzeci și patru de mile de capitală, adică circa cincisprezece leghe. Aici se auzi o știre proastă pentru călători și zdrobitoare pentru Harris T. Kymbale – avusese loc un accident pe care meticulosul Bickhorn de la *Tribune* nu putuse să-l prevadă. Era cu neputință ca trenul să înainteze dincolo de Tenino. La zece mile de stație se prăbușise un pod cu o oră mai înainte și circulația a trebuit să fie întreruptă pe această linie.

Lovitură mai grea nici că se putea, și al patrulea partener n-avea să-și revină!

— Ghinion blestemat, exclamă el sărind din vagon, mă faci să mă încerc la mal!

Ei bine nu, și poate că va ieși din încurcătură.

Trei tineri coborâră din tren și se apropiară de el.

— Domnule Kymbale, îi zise unul din ei, știți să mergeți cu bicicleta?

— Da.

— Atunci veniți.

Nu se schimbară alte cuvinte. Cum se vede, se trecea direct la partea practică, cum se cuvine între oamenii practici ai Statelor Unite.

Nu era vorba de o bicicletă, ci de o tripletă, adusă de la vagonul de bagaje pe peronul gării.

— Domnule Kymbale, spuse Tânărul, unul din noi va lăsa locul de la mijloc, altul va merge în spate și eu în față. Avem șanse să ajungem în Olympia la ora douăsprezece!

— Numele dumneavoastră domnilor?

— Will Stanton și Robert Flock.

— Și al dumneavoastră, domnule, care-mi cedați locul?

— John Berry.

— Ei bine, domnilor Stanton, Flock și Berry, vă mulțumesc... și acum la drum... și fie ca sfântul Cycle, patronul biciclistilor, să ne ocrotească!...

Cincisprezece leghe în mai puțin de o oră!... Acest record nu era încă deținut de niciun profesionist.

Înainte de a pleca, Harris T. Kymbale zise:

— Domnilor, nu știu cum v-aș putea arăta recunoștința mea..

— Câștigând, răspunse simplu Will Stanton.

— Noi am pariat pe dumneavoastră, adăugă Robert Flock.

Tripleta ieșise din atelierele Cambden and Co. din New York și, înzestrată cu un lanț de douăzeci și sapte de picioare și două degete, luase parte la un concurs internațional chiar pe velodromul din Chicago. Vestii Will Stanton și Robert Flock, originari din Washington, erau așì ai bicicletei, cu mari performanțe și capabili de maximum de randament în acest sport.

Harris T. Kymbale, așezat pe şaua din mijloc, putea să se lase dus numai de ei, dar el întelesă să adauge puterea mușchilor săi la aceea a sprijinitorilor lui – acesta e cuvântul potrivit – și să pedaleze și el.

Will Stanton încălecă în față, Robert Flock în spate, și Harris T. Kymbale între ei doi. Câteva persoane amabile, care ținuseră tripleta pe șosea, o împinseră cu putere și ea porni salutată de urale zgomotoase.

Acest start fu minunat. Vehiculul rapid mergea ca un «fulger uns», expresie specific americană – pe o șosea bine întreținută, o veritabilă pistă de velodrom, fără viraje și foarte netedă în această parte a Washington-ului încercat cu litoralul. Cei trei bicicliști nu vorbeau, țineau gura închisă și între buze își puseseră un tub din pană de pasare care, fără a permite aerului să ajungă prea brusc în plămâni, îi ajuta totuși să respire pe nas.

Nu ezitară să accelereze de la început în această cursă vertiginoasă. Roțile tripletei se învârteau cu viteza unui dinam acționat de un motor puternic, și de data aceasta motorul erau cei trei oameni ale căror picioare, transformate în biele, mișcau aparatul cu toată forța lor. Triplata stârneea un nor de praf în urma ei și când trecea peste vreun șuvi ridica un val de apă care cădea pe apărătoarele roților... Claxonul suna tot timpul pentru a avea șoseaua liberă și oamenii se trăgeau pe margini ca să lase loc acestei mașini-fulger.

Astfel, după primul sfert de oră, cum le spuse Will Stanton care ctea kilometrajul pe bornele de pe șosea, străbătuseră cinci leghe și era suficient să păstreze aceeași viteză ca să ajungă la țintă cu câteva minute înainte de ora douăsprezece. Se părea că niciun obstacol nu se putea ivi, când, puțin după ora unsprezece, pe când triplata străbatea o câmpie întinsă, se auziră niște urlete fioroase. Robert Flock scoase un strigăt și lăsa să-i scape tubul de pană.

— Coioții!

Da, coioți, vreo douăzeci dintre primejdioșii lupi ai câmpiei. Fără îndoială turbați de foame, se apropiată cu o iuțelă și mai mare decât aceea a biciclistilor și se repeziră asupra lor.

— Aveți un revolver? întrebă Will Stanton, fără a încetini un moment mersul tripletei.

— Da, răspunse Harris T. Kymbale.

— Fiți gata să trageți – și tu, Flock! Eu nu dau drumul ghidonului... Să pedalăm toți trei și poate că vom scăpa de haită...

Să scape?... Curând văzură că nu era cu puțință.

Coioții urmăreau în salturi triplata, gata să se arunce asupra reporterului și însoțitorilor săi, care ar fi fost pierduți dacă se răsturnau.

Răsunară două detunături și doi lupi răniți de moarte se rostogoliră urlând pe șosea. Ceilalți, în culmea furiei, se repeziră la roțile tripletei care nu se putea feri decât printr-un ocol brusc, gata-gata să-l dezechilibreze pe Harris T. Kymbale.

— Pedalați!... Pedalați! strigă Will Stanton.

Picioarele apăsară cu atâta putere, că dinții lanțului trosniră de parcă s-ar fi rupt.

În al doilea sfert de oră străbătură alte cinci leghe. Dar trebuia, mai mult ca oricând, să alunge coioții care săreau pe axul roților și zgâriau spițele de otel. Traseră cu revolverele până la ultimul glonte și haita înjumătătită lăsa vreo zece leșuri în urma ei.

Atunci Harris T. Kymbale, luând mâinile de pe ghidon, reuși să încarce din nou revolverul. Șase gloanțe puseră coioții pe fugă. În acel moment era douăsprezece fără zece minute. La vreo două leghe depărtare se zăreau primele case din Olympia.

Tripleta parcurse această distanță cu viteza unui expres, ajunse în oraș și, fără a ține seama de regulile de circulație, cu riscul de a strivi câțiva din cei cinci mii de locuitori, se opri în fața poștei în clipa când bătea ora douăsprezece.

Harris T. Kymbale se dădu jos. La capătul puterilor, abia putând să respire, își croi drum prin mulțimea de curioși care aștepta pe al patrulea partener și se repezi în sală la a 10-a bătaie a ceasului.

— A sosit o telegramă pentru Harris T. Kymbale... strigă funcționarul de la telegraf.

— Prezent! răspunse cronicarul șef al *Tribunei*, care se prăbuși fără cunoștință pe o bancă.

Ocrotitul sfântului Cycle ajunse la timp grație devotamentului și energiei însoritorilor săi. Cât despre domnii Will Stanton și Robert Flock, cu cele cincisprezece leghe străbătute în patruzeci și șase de minute și treizeci și trei de secunde, ei băteau recordul vitezei în cele cinci părți ale lumii!

Capitolul XI

«Închisoarea» din Missouri

La 6 iunie, la *Mammoth Hotel*, după cele şase zile petrecute la grotete din Kentucky, Lissy Wag promise ştirea fatală. Numărul de puncte şapte, din patru cu trei, dublat, o trimitea la căsuţa 52, Missouri. Călătoria nu va fi nici obositoare, nici lungă. Cele două state se mărgineau. Distanţa de la Mammoth Caves la Saint-Louis era de numai două sute cincizeci de mile, opt până la zece ore cu trenul, nu mai mult. Dar ce dezamăgire, ce prăbuşire!

— Nenorocire!... Nenorocire! exclamă Jovita Foley. Era mai bine să fi fost trimise, ca Urrican, la capătul Floridei, sau, ca domnul Kymbale, la Washington. Cel puţin nu eram silite să renunţăm la această oribilă partidă...

— Da, oribilă, acesta este cuvântul, sărmana mea Jovita! răspunse Lissy Wag. Dar de ce doreşti s-o joci?...

Jovita, măhnită, nu răspunse. Ce putea să răspundă?... Chiar dacă ar fi vrut să nu abandoneze meciul, să plece în Missouri şi să aştepte ca unul din parteneri – printr-un punctaj nenorocit pentru el, dar fericit pentru dânsa – să vină s-o elibereze din «închisoare» pe Lissy Wag, luându-i locul, ea nu putea face acest lucru decât după ce plătea o penalizare triplă, pentru fondurile care aparțineau celui de-al doilea sosit la ţintă! De unde să aibă ea trei mii de dolari?... Putea să şi-i procure?... Nici gând. Într-adevăr, numai câţiva bogătaşi, care pariaseră mult pe Lissy Wag, ar fi fost în stare poate să avanzeze această penalizare, cu condiţia ca şansele Steagului galben să nu fi fost atât de împuţinate. Când Hodge Urrican trăsese numărul «morţii», nu avea decât să ia partida de la capăt. De asemenea Hermann Titbury, la data fixată, va părăsi «hanul» din Louisiana şi va reîncepe jocul. Niciunul, nici celălalt nu erau excluşi din partida pe un timp nedeterminat, pe când sărmana Lissy Wag...

— Nenorocire... nenorocire... rosti Jovita Foley, care nu mai repeta decât acest, cuvânt funest.

— Ei bine... ce facem?... întrebă prietena ei.

— Să aşteptăm... să aşteptăm, draga mea!

— Să aşteptăm... ce?

— Nu ştiu... De altfel... avem 15 zile înaintea noastră pentru a merge la «închisoare»...

— Dar nu pentru a plăti penalizarea, Jovita, şi asta mă încurcă cel mai mult...

— Da... Lissy... da!... În fine... să aşteptăm...

— Aici?

— Nu, asta în ruptul capului.

Şi acest «nu», ieşit din inima Jovitei, era pricinuit de schimbarea în purtarea oaspeţilor hotelului *Mammoth* faţă de a cincea parteneră.

Într-adevăr, Lissy Wag se văzu părăsită după această jalnică aruncare de zaruri. Favorita de ieri nu mai era favorita de mâine. Cei care pariau şi alergau după noroc, pontând pe ea, cu siguranţă că ar fi blestemat-o. La «închisoare»! Nenorocita va intra la «închisoare» şi partida se va termina înainte de ieşirea ei de-acolo! Ca urmare, din primul moment se făcu un gol în jurul ei. Acest lucru îl observă imediat Jovita Foley – şi era omenesc, nu-i aşa?

Pe scurt, din acea zi, cei mai mulţi turişti plecară, şi printre ei guvernatorul din Illinois. Şi probabil că John Hamilton regreta acum gradele onorifice acordate celor două prietene. Atât colonelul Wag cât şi locotenent-colonelul Foley nu mai erau bineveniţi în sănul miliţiei din Illinois.

În aceeaşi zi, după-masă, ele plătiră nota hotelului *Mammoth* şi luară trenul pentru Louisville, pentru a aştepta acolo... ce?...

— Draga mea Jovita, spuse atunci Lissy Wag când coborâră din tren, ştii ce ne rămâne de făcut?

— Nu, Lissy, mi-am pierdut capul!... Nu mai ştiu încotro s-o apuc.

— Ei bine, ar trebui să ne continuăm călătoria până la Chicago, să ne întoarcem liniştite acasă şi să ne reluăm slujba la magazinele Marshall Field... N-ar fi cel mai cuminte?...

— Foarte cuminte, draga mea, foarte cuminte!... Dar... e peste puterile mele... aş dori mai curând să surzesc decât să ascult vocea înțelepciunii!

— Asta este o nebunie...

— Fie... sunt nebună! Sunt aşa de când a început partida şi vreau să fiu până la sfârşit...

— Da... dar aşta-i sfârşitul pentru noi, Jovita!

— Nu se ştie, şi aş da zece ani din viaţa mea să fiu cu o lună mai bătrână!

Dădea din nou acești ani, cum îi mai dăduse de atâtea ori și, făcând o socoteală, își sacrificase zadarnic până acum o sută treizeci de ani din viață. Jovita Foley mai avea aşadar vreo speranță? În orice caz, ea obținu de la Lissy Wag, care avu slăbiciunea s-o asculte, să nu abandoneze partida. Ambele vor rămâne câteva zile la Louisville. Nu aveau oare tot timpul, de la 6 la 20 iunie, ca să se ducă în Missouri?

Ele își tăinuiră deznădejdea într-un modest hotel din Louisville, mai ales Jovita Foley, căci prietena ei se resemnase ușor, deoarece nu crezuse niciodată în succesul final.

Trecuă zilele de 7, 8 și 9 iunie. Situația fiind aceeași, Lissy Wag insistă atât de mult încât Jovita Foley consimți să se întoarcă la Chicago.

De altfel, ziarele – până și *Chicago Herald*, care o susținuse întotdeauna pe a cincea parteneră – o părăsiseră. Jovita Foley turba de mânie citindu-le, apoi le făcea bucați cu o mâнă, ca să nu zicem cu o gheară, furioasă. Lissy Wag nu mai interesa pe nimeni la agenții, unde cota ei scăzu la zero și chiar sub zero. În dimineața zilei de 8, cele două prietene aflară ca Hodge Urrican atinsese punctajul nouă, din șase cu trei, ceea ce-l făcea să ajungă dintr-un salt în stalul Wisconsin, căsuța 26.

— Din nou a pornit-o foarte bine!... exclamă nefericita Jovita Foley.

Și în ziua de 10, când telegraful anunță că omul mascat era trimis la Minnesota, căsuța 41 cu numărul de puncte 10, ea își dădu cu părerea:

— Nu-ncape îndoială că omul acesta are cele mai mari șanse și va fi moștenitorul milioanelor lui Hypperbone!

Se vede că excentricul defunct scăzuse mult în stima ei de când zarurile făcuseră o prizonieră din scumpa ei Lissy Wag!

În fine, se hotărâră ca în aceeași seară să ia trenul spre Chicago. Cu toate că ziarele din Louisville făcuseră cunoscut la ce hotel trăseseră Lissy Wag și Jovita Foley, nu mai e nevoie să spunem că niciun reporter nu veni să le viziteze. Dacă lipsa de publicitate o bucură pe una din ele, fu o mare decepție pentru celalătă, pentru că, repeta ea, mușcându-și buzele, «e ca și cum n-am mai exista!»

Dar le fusese scris să nu plece încă în metropola Illinois-ului. O împrejurare din cele mai neprevăzute le permise să-și găsească o parte din șanse, reintrând în meciul pe care ar fi trebuit să-l abandoneze dacă nu plăteau penalizarea.

La ora trei după-masă, factorul bătu la ușa celor două prietene. Îndată ce i se deschise, întrebă:

— Domnișoara Lissy Wag?

— Eu sunt, răspunse fata.

— Am o scrisoare cu valori pe adresa dumneavoastră și dacă îmi semnați de primire...

— Dă-mi-o! rosti Jovita Foley, a cărei inimă bătea să se spargă...

După ce formalitățile fură îndeplinite, factorul plecă.

— Ce este în scrisoarea aceasta?... zise Lissy Wag.

— Bani, Lissy...

— Și cine poate să ni-i trimită?...

— Cine? replică Jovita Foley.

Ea rupse sigiliile plicului și scoase o scrisoare care avea înăuntru o hârtie împăturită. Scrisoarea nu conținea decât următoarele rânduri:

Alăturat un cec de trei mii de dolari către banca din Louisville, pe care domnișoara Lissy Wag este rugată să-l accepte pentru a-și plăti penalizarea – din partea lui Humphry Weldon.

Bucuria Jovitei țâșni ca un foc de artificii. Țopăia și râdea până i se tăia răsuflarea și învârtindu-se de i se înfoiau fustele repeta:

— Cecul... Cecul de trei mii de dolari!... De la domnul acela care a venit să ne vadă când erai bolnavă, draga mea... De la domnul Weldon!

— Dar, spuse Lissy Wag, nu știu dacă se cade... dacă pot să primesc...

— Mai e vorbă dacă se cade... sau dacă poți! Nu-ți dai seama că domnul Weldon a pariat sume importante pe tine?!... Ne-a spus-o, de altfel, și vrea să joci mai departe partida! Vezi, cu toată vârsta sa respectabilă, m-aș mărita cu el... dacă m-ar cere!... Hai să încasăm cecul!

Și se duseră să încaseze cecul, care le fu plătit imediat. Să-i mulțumească onorabilului, excelentului și respectabilului Humphry Weldon nu puteau, fiindcă nu-i cunoșteau adresa.

În aceeași seară, Lissy Wag și Jovita Foley părăsiră Louisville, fără să destăinuie nimănui nimic despre scrisoarea primită la momentul oportun, și a doua zi, pe 11, coborâră la Saint-Louis.

Desigur, dacă te gândeai bine, situația Lissyei Wag nu era mult mai bună, pentru că tot nu putea să ia parte la trageri, atâtă timp cât unul din parteneri nu o va fi înlocuit în căsuța 52. Dar acest lucru – dacă o credeai pe încrezătoarea, preaîncrezătoarea Jovita Foley – nu va întârzia să se întâmpile

și, în orice caz, Lissy Wag nu va mai fi eliminată din partidă pentru neplata penalizării.

Missouri, unul dintre cele mai importante state ale Republicii americane, al 17-lea ca suprafață și al cincilea ca număr de locuitori, e cel dintâi în producția de zinc. Mărginit de liniile de longitudine și latitudine la sud și la vest, are în partea de est și nord fluviile Mississippi și Missouri, ale căror ape se unesc, mai sus de Saint-Louis, într-un unghi unde se află orașelul Columbia. E lesne de înțeles cât de mult se dezvoltă comerțul datorită celor două căi fluviale pe care se transportă grâu și făină, cânepă – cultivată pe mari suprafețe – porci și vite cornute.

Metalele nu lipsesc, nici zăcămintele de zinc și plumb. În districtul Washington, se află Iron Mountains și Pilot Kirol, mase enorme de trei mii de picioare, pe care americanii vor avea poate într-o zi ideea să le transforme în doi electromagneți de o putere formidabilă.

Statul Missouri era altădată un district al Louisianei, dar a intrat cu autonomia lui în Federație din 1821 și orașul Saint-Louis a fost întemeiat de francezi în 1764.

În acest stat trebuie să amintim cel puțin unsprezece orașe pentru valoarea lor comercială sau industrială, din care trei au mai mult de o sută de mii de locuitori. Unul din ele, Kansas, situat în fața lui Kansas City din statul Kansas, a fost, după cum se știe, vizitat până acum de Max Réal, când în prima sa călătorie el a coborât pe râul Missouri de la Omaha până la acest oraș dublu. Dar sunt și altele ca Jefferson City, capitala statului, menite să atragă atenția turiștilor prin aşezarea sa pitorească pe o înălțime care domină valea missouriană.

Totuși, primul loc se cuvine, fără doar și poate, orașului Saint-Louis care ocupă o suprafață de zece mile pe malul drept al marelui fluviu. Această metropolă se numea altădată Mount City, pentru că este înconjurată de o serie de coline calcaroase de culoare albă. Ea ocupă o arie cu o pătrime mai mare decât a Parisului și i se mai adaugă suburbii East-Saint-Louis, Brooklin, Cahokia, Prairie of Port, cu toate că ele se găsesc pe teritoriul statului Illinois.

Acesta era deci orașul, indicat de către răposatul membru al *Excentric-Clubului* spre a servi de «închisoare» jucătorilor meciului, firește întreg orașul cu suburbii sale. Se înțelege de la sine că nu era vorba să fii încis între zidurile unei celule! Nu! Lissy Wag nu era pusă în rând cu răufăcătorii.

Nici ei, nici Jovitei Foley nu li se va răpi libertatea... Ele vor putea să se plimbe în voie în acest superb oraș, unde sunt opt-sprezece grădini publice, din care una are nu mai puțin de o sută cincizeci de hectare.

Cele două prietene trebuiră să aleagă un hotel și se deciseră pentru Lincoln Hotel, unde ocupară aceeași cameră amândouă în după-amiază zilei de 11 iunie.

— Ei bine, ne găsim în această oribilă «închisoare», exclamă Jovita Foley, și mărturisesc că, pentru o «închisoare» oribilă, Saint-Louis îmi pare destul de plăcut.

— O «închisoare» nu poate fi plăcută, Jovita, din moment ce nu ai voie să o părăsești.

— Fii liniștită, vom ieși din ea, draga mea!

Iată că Jovita Foley își recăpătase încrederea de altădată și, în același timp și buna dispoziție – de când sosise cărei trei mii de dolari trimiși de simpateticul Humphry Weldon, care fuseseră expediți în aceeași zi printr-un cec la Chicago maestrului Tornbrock.

Dar această încredere nu părea să fi revenit în lumea jucătorilor care pariau și nici în aceea a curtierilor din agenții. Într-adevăr, deși ziarele din Saint-Louis semnalaseră prezența celei de-a cincea parteneră la Lincoln Hotel, niciun reporter nu se prezintase pentru vreun interviu. Ce mai putea aștepta de la Lissy Wag care avusese ghinionul să cadă în căsuța Missouri?

Dar poate că această «întemnițare» se va sfârși mai repede decât se credea. A doua zi, 12, o altă tragere va avea loc și apoi vor urma altele, din două în două zile... și cine știe?... «Cine știe?... Cine știe?...» repeta fără încetare Jovita Foley.

Cele două prietene își întrebuițără timpul liber de după-masă vizitând câteva cartiere ale orașului, pe care o vale paralelă cu Mississippi îl taie în două părți inegale. Magazinele luxoase ale străzilor principale își luau ochii. Femeile, mai ales, puteau vedea nu numai bijuterii minunate, dar și vitrine cu blănuri de toată frumusețea. Rochiile elegante erau lucrate cu garnituri de opposum, piele de căprioară, vulpe, lutru, wolverenă și pisică sălbatică, cu care indienii de aici fac un comerț intens. Și nu era de mirare, căci se mai întâlnesc, cu miile, până și bizoni și bivoli, vânați neîncetat de lupi pe câmpurile întinse de pe malurile fluviilor.

În fine, cele două prietene nu-și pierdură vremea în zadar.

A doua zi, vă închipuiți ce nerăbdare o stăpânea pe Jovita Foley, care se sculă în zori pentru că la ora opt maestrul Tornbrock trebuia să arunce zarurile.

Jovita Foley o lăsă pe Lissy Wag să doarmă și ieși din hotel să afle ce se întâmplă.

Două ore... da, lipsi două ore încheiate! Deodată a cincea parteneră se trezi sărind în sus la zgomotul ușii deschise năvalnic. Jovita Foley intră strigând de răsună întreaga casă:

— Eliberate... draga mea, eliberate!...

— Ce spui?

— Opt din cinci cu trei, el...

— El?...

— Și cum era la căsuța 44, iată-l expediat la a 52-a.

— Cine el?...

— Și cum a 52-a este «închisoarea», el va veni să ne ia locul...

— Dar cine?...

— Max Réal, draga mea... Max Réal...

— Ah, bietul băiat! răspunse Lissy Wag. Mai bine rămâneam eu aici...

— Asta-i bună! exclamă triumfătoare Jovita Foley, pe care regretul Lissyei o făcu să sară în sus ca o capră neagră.

Nimic mai adevărat. Această aruncare de zaruri punea în libertate pe Lissy Wag. Ea va fi înlocuită la Saint-Louis de Max Réal al cărui loc îl va lua la Richmond, statul Virginia, la șapte sute cincizeci de mile, adică douăzeci și cinci de ore de drum... Dar pentru a ajunge acolo avea destul timp de la 12 la 20. Ceea ce nu o împiedică pe nerăbdătoarea ei prietenă, nemaiputând de bucurie, să exclame:

— La drum!

— Nu... Jovita, nu!... răspunse hotărât Lissy Wag.

— Nu!... De ce?...

— Găsesc că se cuvine să-l aștept aici pe Max Réal... Măcar atât îi datorăm nefericitului Tânăr!

Jovita Foley se încamătă, cu condiția ca prizonierul să nu întârzie mai mult de trei zile, pentru a trece pragul «închisorii» sale.

Dar chiar a doua zi, în 13, Max Réal coborâ în gara Saint-Louis. Între dorințele celor doi tineri exista desigur o legătură tainică, pentru că dacă ea

nu voia să plece înaintea sosirii lui, el voia să ajungă cât ea se mai afla acolo.

Biata doamnă Réal! În ce stare trebuia să fie această preabună mamă, la gândul că fiul său era oprit de atâta nenoroc, în drumul spre succes!

Se înțelege de la sine că Max Réal știa din ziare că Lissy Wag locuia la *Lincoln Hotel*. Se duse imediat acolo și fu primit de cele două prietene, în timp ce Tommy aștepta întoarcerea stăpânului său într-un hotel din apropiere.

Lissy Wag, mai emoționată decât voia să pară, îl întâmpină pe Tânărul pictor:

— Ah, domnule Réal, zise ea, cât vă plângem!...

— Din adâncul inimii... adăugă Jovita Foley, deși nu-l compătimea deloc și ai cărei ochi nu reușeau să exprime mila.

— Nu... domnișoară Wag... răspunse Max Réal, după ce își recapătă răsuflarea care i se tăiase, deoarece urcase prea repede, nu!... Nu sunt de compătimi, sau cel puțin nu vreau să fiu, pentru că am fericirea să vă redau libertatea...

— Și câtă dreptate aveți!... declară Jovita Foley, care nu se putu stăpâni să nu dea acest răspuns, pe cât de sincer, pe atât de nepotrivit.

— Scuzați-o pe Jovita, spuse atunci Lissy Wag. Vorbește nechibzuit, domnule Réal, dar, în ce mă privește, credeți-mă, sunt profund întristată.

— Fără îndoială, reluă Jovita Foley. De altfel, nu trebuie să desperați, domnule Réal!... Ceea ce ni se întâmplă nouă poate să vi se întâmple și dumneavoastră!... Desigur, ar fi fost preferabil ca alții și nu dumneavoastră să fi fost trimiși la «închisoare», ca de pildă Tom Crabbe, comodorul Urrican sau Hermann Titbury!... Am fi primit cu mai multă placere vizita lor... decât pe a dumneavoastră... adică... mă-nțelegeți... în fine... vor veni poate ei să vă elibereze...

— E posibil, domnișoară Foley, replică Max Réal, dar nu mă bizui prea mult. Vă rog însă să credeți că privesc cu multă filosofie acest necaz. N-am crezut niciodată că voi câștiga partida...

— Nici eu, domnule Réal, se grăbi să spună Lissy Wag.

— Ba da... ba da... o întrerupse Jovita Foley, sau cel puțin eu am crezut!...

— Eu mai sper și acum, domnișoară Wag, că veți câștiga, adăugă Tânărul.

— Iar eu vă doresc dumneavastră acest lucru, domnule Réal, răspunse fata.

— Stai puțin, interveni Jovita Foley, nu puteți câștiga amândoia...

— E imposibil, într-adevăr, zise râzând Max Réal... Nu poate fi decât un câștigător...

— Haida-de! exclamă Jovita Foley, din ce în ce mai pornită... Dacă Lissy câștiga, ea va avea milioanele... și dacă dumneavastră ajungeți al doilea... veți avea totalul penalizărilor...

— Cum le aranjezi tu pe toate, sărmana mea Jovita! observă Lissy Wag.

— Să aşteptăm, spuse atunci Max Réal, și să lăsăm soarta să decidă!.. Vă doresc să vă fie favorabilă, domnișoară Wag...

Găsea într-adevăr din ce în ce mai încântătoare pe Tânăra fată!... Aceasta se vedea destul de limpede...

Și Jovita Foley, care nu era proastă, își zise în sine: «Ei, și de ce nu?... Asta ar simplifica situația și ar fi totuna dacă unul sau celălalt ar ajunge la țintă!»...

Ah, cât de bine cunoștea ea sufletul omenesc și mai ales pe cel al prietenei sale! Toți trei începură să vorbească despre peripețiile meciului, de incidentele întâmplate în cursul călătoriei, de frumusețile naturii pe care le-au putut admira mergând dintr-un stat în altul. Max Réal nu va uita niciodată minunățiile Parcului Național din Yellowstone, iar grotele din Kentucky vor fi pentru Lissy Wag și Jovita Foley o veșnică amintire.

Apoi ele povestiră ce s-a întâmplat cu cei trei mii de dolari. Fără cecul trimis cu generozitate de domnul Humphry Weldon, în termeni care nu permiteau niciun refuz, Lissy Wag ar fi trebui să se retragă din partidă.

— Și cine este acest domn Humphry Weldon?... întrebă puțin neliniștit Max Réal.

— Un domn bătrân și mărinimos, care se interesează de noi... răspunse Jovita Foley.

— Ca jucător care, fără îndoială, a pariat... adăugă Lissy Wag.

— Și care e sigur că nu-și va pierde banii! declară Jovita Foley.

Ceea ce Max Réal nu spuse, era că și dânsul avusese ideea să dăruiască prizonierei această sumă... Dar în ce fel ar fi putut dânsa s-o accele?...

În fine, Max Réal și cele două prietene petrecură împreună această zi și cea următoare, stând de vorbă și plimbându-se. Dacă Lissy Wag se arăta

foarte necăjită de ghinionul lui Max Réal, acesta era foarte fericit că ea scăpase datorită lui.

Și într-adevăr, în ultimele douăzeci și patru de ore se produsese o schimbare la agenții, în favoarea celei de-a cincea parteneri. Reporteri stăruitori veneau să-i intervieweze pe Lissy Wag la Lincoln Hotel, deși ea nu-i primea, și cei care pariau începută să părăsească pe vechiul favorit pentru noua favorită! Din situația partidei reieșea că dacă Lissy Wag revine în Virginia la căsuța 44 părăsită de Max Réal, nu mai era depășită decât de Tom Crabbe aflat la căsuța 47 și de X.K.Z. în căsuța 51.

— Și acest omizar cu inițiale, întrebă Jovita Foley, s-a descoperit în sfârșit cine e?...

— Nu, nu se știe, răsunse Tânărul pictor, și rămâne mai misterios ca oricând!

E de la sine înțeles că Max Réal, Lissy Wag și Jovita Foley nu vorbeau numai despre meciul Hypperbone. Ei vorbiră despre familiile lor, despre Tânără fată care nu mai avea pe nimeni pe lume... de doamna Réal, care se găsea la Chicago și va fi fericită să-o cunoască pe Lissy Wag... de Sheridan Street, care nu era prea departe de South Halstedt Street etc.

Totuși Jovita Foley încerca tot timpul să aducă din nou vorba despre partidă și despre tragerile care trebuiau să mai aibă loc.

— În fine, spuse dânsa, poate că la viitoarea tragere, draga mea, vei împlânta steagul galben în ultima căsuță.

— Cu neputință, domnișoară Foley, cu neputință! declară Max Réal.

— Și de ce?...

— Pentru că domnișoara Wag va lua locul meu în căsuța 44.

— Ei și... domnule Réal?

— Ei bine, cel mai mare număr de puncte pe care l-ar putea obține domnișoara Wag ar fi zece, care, dublat, adică douăzeci, ar face-o să treacă de căsuța 63 și să revină la 62... Și atunci, imposibil să câștige cu aruncarea următoare de zaruri, deoarece un punct nu poate fi realizat cu două zaruri...

— Aveți dreptate, domnule Réal, răsunse Lissy Wag. Deci, Jovita, trebuie să te resemnezi să aștepți...

— Dar, reluă Tânărul pictor, există un alt punctaj care ar putea fi foarte prost pentru domnișoara Wag.

— Care?

— Dacă zarurile ar totaliza opt puncte, pentru că ar trimite-o din nou la «închisoare»...

— Asta... niciodată!... exclamă Jovita Foley.

— Și totuși, răspunse surâzând Tânără fată, aş avea la rândul meu fericirea să-l eliberez pe domnul Réal!

— Cinstiți vă spun, domnișoară Wag, nu doresc acest lucru, afirmă Tânărul...

— Nici eu... declară neastâmpărată Jovita Foley...

— Atunci, domnule Réal, întrebă Lissy Wag, care este punctajul cel mai bun pe care mi l-aș putea dori?

— Doisprezece, căci v-ar trimite la căsuța 56, statul Indiana, și nu în depărtatele regiuni ale vestului sălbatic.

— Perfect, îl aprobă Jovita, și la tragerea următoare am putea ajunge la țintă?...

— Da, cu punctajul de 7.

— Șapte, strigă Jovita, bătând din palme. Șapte, și prima din «cei șapte»!

— În orice caz, adăugă Max Réal, nu trebuie să vă fie teamă de căsuța 58, aceea a Văii Morții, unde a sucombat comodorul Urrican, pentru că ar trebui să aveți punctajul 14, ceea ce nu se poate. Și acum reînnoiesc, domnișoară Wag, sincerele mele urări pe care vi le-am făcut la început. Să fiți victorioasă este ceea ce doresc cel mai mult pe lume!

Lissy Wag nu răspunse decât cu o privire în care se citea o vie emoție.

«Nu-ncape îndoială, gândi Jovita Foley, că domnul Réal e un om bine și un artist de viitor, plin de talent!... Și să nu vină cineva să-mi spună că Lissy Wag nu-i decât o ființă simplă, de origine modestă. Ea este încântătoare, încântătoare și încă o dată încântătoare și de o mie de ori mai bună decât fiicele milionarilor care merg în Europa să se mărite, ca să aibă un blazon, cu prinți fără principate, cu duci fără ducate, conți ruinați sau marchizi în mizerie.»

Astfel judeca bătăioasa Jovita, cu firea ei dreaptă, deși cam zăpăcită. Totuși socoti că nu e cuminte să prelungească peste măsură șederea lor la Saint-Louis. Atunci aduse din nou vorba despre plecare.

Firește, Max Réal stăruia că să mai rămână. Cele două prietene puteau să aștepte până la 18 iunie înainte de a ajunge la Richmond, și a doua zi nu era decât în 14... Poate că și Lissy Wag simțea că plecarea este prea apropiată. Ea nu vrăi însă să mărturisească nimic și se lăsa în voia Jovilei Foley.

Max Réal nu căută să ascundă amărăciunea care-l cuprindea la despărțire. Dar își dădu seama că nu trebuia să insiste mai mult și în cursul serii le conduse la gară pe cele două călătoare. Acolo el repetă pentru ultima oară:

- Toate urările mele vă însoțesc, domnișoară Wag...
- Mulțumesc, mulțumesc... răspunse fata care-i strânse mâna cu sinceră căldură.
- Și eu?... întrebă Jovita Foley. Niciun cuvânt pentru mine?
- Da, da... domnișoara Foley, răspunse Max, căci aveți un suflet de aur!... Aveți grijă de prietena dumneavoastră până la întoarcerea noastră la Chicago...

Trenul se puse în mișcare și Tânărul rămase pe peronul gării până ce luminile ultimului vagon pieriră în noapte.

Era mai mult ca sigur acum. Iubea, iubea pe blânda și gingăsa Lissy Wag, pe care mama lui o va adora când i-o va prezenta la întoarcere. Nu-i păsa defel că pentru el partida era ca și pierdută și că este închis în această metropolă până la o foarte nesigură eliberare viitoare!

Se întoarse foarte întristat la hotel. Cât se simtea de singur! De altfel și el din cauza jalnicei situații de prizonier, fusese părăsit, nu mai avea adepta și cota sa scădea la agenții ca și coloana barometrului când bat vânturile din sud-vest, cu toate că se achitase de obligația de a plăti tripla penalizare...

Tommy, în schimb, era desesperat. Stăpânul său nu va mai încasa milioanele meciului. Nu va mai putea să-l cumpere, spre a-l reduce la cea mai «crudă», dar și cea mai dorită servitute.

Dar este totdeauna greșit să nu pui și norocul la socoteală. Dacă nu are reguli, cum s-a observat pe drept cuvânt, are cel puțin capricii și acest lucru se întâmplă din nou în dimineața de 14.

De la ora nouă, multimea celor care pariau asedie biroul telegrafului din Saint-Louis, pentru a afla cât mai repede punctajul obținut în această zi de cel de-al doilea partener.

Rezultatul pe care suplimentele ziarelor îl publicară imediat fu acesta: cinci, din trei cu doi, Tom Crabbe. Și cum Tom Crabbe, găsindu-se atunci în Pennsylvania, ocupa căsuța 47, numărul de puncte cinci îl trimitea la căsuța 52 în Missouri, Saint-Louis, adică la «închisoare»...

Gândiți-vă la impresia produsă de această neașteptată aruncare de zaruri!...

Max Réal, care luase locul Lissyei Wag, înlocuit numai de către Tom Crabbe, pe care-l va înlocui la rândul său în Pennsylvania!... Ca urmare, se petrecu o bruscă răsturnare a situației la agenții, ceea ce făcu ca suporterii și curtierii să alerge la hotelul unde se afla Tânărul pictor; iată că din nou cota sa urcă, iar adeptii lui, în fața acestui noroc de necrezut, îl proclamară iarăși mare favorit al meciului!...

Dar cât de mare trebuia să fie furia lui John Milner, căruia, hotărât lucru, nu-i mai ieșea nimic!... Tom Crabbe în «închisoare» la Saint-Louis și având de plată o triplă penalizare! Cum vedeti, fondul Hypperbone creștea văzând cu ochii și dolarii se înmulțeau pentru cel de-al doilea sosit!...

Cât despre Max Réal, el avea timp să ajungă la Richmond între 14 și 28 iunie, însă nu se grăbi să plece. De ce?... Pentru că voia să cunoască tragerea din 20 pentru Lissy Wag. Poate că Tânăra fată va fi trimisă într-unul din statele vecine, unde ar fi atât de plăcut să petreacă și el câteva zile...

Capitolul XII

Un fapt senzațional pentru «Tribune»

Harris T. Kymbale se afla, după cum știm, în persoană la oficiul telegrafic din Olympia, înainte ca amiaza din 18 iunie să se fi pierdut în tainițele trecutului. Se găsea deci la locul indicat, rupt de oboseală, istovit moralicește și fizicește, ceea ce nu-i deloc de mirare după minunata performanță a ciclistilor profesioniști Will Stanton și Robert Flock. Deși se prăbușise pe o bancă a oficiului poștal aproape leșinat, el putu totuși să răspundă «Prezent» când funcționarul rosti: «O telegramă pentru Harris T. Kymbale».

Câteva minute mai târziu, după ce își veni în fire în urma unui puternic amestec de whisky și gin, el putu să ia cunoștință de telegrama care suna astfel:

Chicago 8 și 13'

Kymbale, Olympia, Washington

Nouă din cinci și patru. South Dakota, Yankton.

TORNBROCK

Astfel, tragerea din 18 iunie se menținuse la această dată, deși putea fi făcută cu patruzeci și opt de ore înainte, lui Hermann Titbury. Dar Hermann Titbury era obligat să rămână la New Orleans pentru tot timpul prevăzut de regulile jocului, și cei doi soți căuta să se amețească pentru a uita situația

în care se aflau, la prețul de două sute de dolari pe zi, plătiți la *Excelsior Hotel*. Li s-a părut logic, maestrului Tornbrock și membrilor *Excentric-Clubului*, să nu modifice datele tragerilor, pentru a nu micșora termenele acordate pentru deplasarea diversilor parteneri, interpretând just intențiile lui William J. Hypperbone.

Cronicarul șef al *Tribunei* nu avea de ce să se plângă de această ultimă aruncare de zaruri. El nu era obligat să revină în partea prea cunoscută a teritoriului federal, ci va străbate o regiune nouă pentru el, în drum spre South Dakota, la aproape o mie trei sute de mile departe de statul Washington.

De altfel, trebuie observat că Harris T. Kymbale, intrând în căsuța 39, nu mai era întrecut decât de X.K.Z., primul, care se găsea în Minnesota, de Max Réal, al doilea, care se găsea în Pennsylvania și de Lissy Wag, a treia, care se găsea în Virginia. El era deci al patrulea, înaintea comodorului Urrican care aștepta la Wisconsin viitoarea sa plecare. Cât despre Hermann Titbury, el mai era întuit în Louisiana douăzeci și opt de zile și Tom Crabbe se vedea condamnat să putrezească în «închisoarea» din Saint-Louis până la terminarea meciului, dacă niciunul din partenerii săi nu venea să-i ia locul.

Nu se putea spune că Harris T. Kymbale își recăpătă încrederea în succesul său final, fiindcă nu o pierduse niciodată, dar împreună cu partizanii săi se arăta mai avântat ca oricând. Fără îndoială, trei obstacole grele se aflau în drumul său: «labyrințul» din Nebraska, prin care trecuse, «închisoarea» din Saint-Louis și Valea Morții. E adevărat că din aceste trei pericole unul îl mai amenință și pe X.K.Z. și două pe Lissy Wag și Max Réal. De altfel, hazardul juca un rol atât de mare în meciul Hypperbone!... Singurele două punctaje de care trebuia să se teamă reporterul erau cel de doisprezece, care l-ar fi făcut să reia drumul spre Nebraska, și cel de zece dublat, care l-ar fi trimis să-i ducă omagiile și complimentele sale lui Tom Crabbe în «închisoarea» din Missouri.

Între timp, cu toate că dispunea de cincisprezece zile, de la 18 iunie la 2 iulie, pentru a ajunge la South Dakota, Harris T. Kymbale nu vră să piardă nicio zi. Fără să aștepte de data aceasta ca amabilul secretar al *Tribunei*, Bruman S. Bickorn, să-i trimită itinerarul la Olympia, el și-l alcătuì singur în chip foarte satisfăcător.

Teritoriul din South Dakota și North Dakota este despărțit de acel al statului Washington de două state: Idaho și Montana. În acel timp, linia

ferată Northern Pacific fusese dată în folosință. Traversând Wisconsin, Minnesota, North Dakota, Montana și Idaho, ea punea Chicago și New York-ul în legătură directă cu capitala statului Washington. Din Olympia la Fargo, situat pe frontiera de est a statului Dakota septentrional, sunt o mie trei sute de mile și alte patru sute pentru a coborî din Fargo la Yankton, în sudul Dakotei meridionale – adică în total o mie săpte sute de mile.

În mod obișnuit, trenurile americane parcurg, și nu rareori, o mie de mile în treizeci și două de ore și unele din ele au străbătut această distanță chiar în douăzeci și patru de ore. Dar trebuia ținut seama de trecerea peste Munții Stâncoși și avură în vedere posibilitatea unor mari întârzieri. De astfel, Harris T. Kymbale va avea timp să se odihnească la Yankton, în aşteptarea tragerii din 2 iulie. Prin urmare, hotărârea să părăsească Olympia chiar a doua zi dimineața era foarte înțeleaptă.

Patru sute de mile despart capitala Washington-ului de primele dealuri ale Munților Stâncoși, apoi două sute cincizeci din vestul în estul masivului, ceea ce se cheamă că sunt aproape șase sute de mile între Olympia și Helena, capitala statului Montana. Această parte septentrională a Statelor Unite până la Chicago era deservită de Northern Pacific, aproape paralel cu linia Grand Trunk, la șase grade mai la nord. Reporterul, având timp cincisprezece zile pentru a ajunge la South Dakota, va sosi la Yankton cu mult înaintea telegramei care, nu se îndoia, îi va asigura un loc favorabil. În orice caz, linia Northern Pacific ar avea avantajul să-l ducă prin Idaho, Montana și North Dakota și să-i prilejuiască articole interesante pentru *Tribune*, spre mulțumirea cititorilor săi.

La ieșirea din Olympia, după ce urcă spre Tacoma în nord-est, trenul coborî din nou, străbătând lanțul Cascade Mountains prin Hotspring, Clealum, Ellensburg, Toppenish și Pace-Pasco, unde trecu Columbia River.

Harris T. Kymbale stătea mai mult pe platforma vagonului său și privea acest ținut minunat, al cărui aspect se schimba la fiecare stâlp de telegraf, cum s-ar spune, traversând prăpăstii adânci unde fierb șuvoaiele munților Cascade. Ochii săi nu fură mai puțin uimiți când trenul, lăsând la nord muntele Stuart, trecu peste râul Columbia care se întinde de la nord la sud până la cotul pe care-l face pentru a se vârsa în Pacific, formând astfel frontiera meridională a statului Washington.

Marele râu este puțin navigabil în această parte a cursului său din cauza numeroaselor vârtejuri, ca acelea din Buckland, Gualquil, Islands și Priest.

Mai departe, locomotiva străbătu marele deșert columbian, lipsit de ape, între Salt Lake și Silkatwa Lake și brăzdat încă de drumurile de căruțe. Aceste drumuri au fost folosite fără opreliști de indienii Nas Găurit, și Pujallups – acum strânși în câteva rezervații.

Statul Idaho, care aparține bazinei Columbia, mărginindu-se la nord cu Canada, este încă bogat în păduri și pășuni, cum era și altădată, înainte de exploatarea zăcămintelor aurifere. Capitala sa, Boise City, așezată pe râul cu același nume, este un oraș de două mii trei sute de suflete și metropola sa Idaho City, așezată pe un affluent al râului Snake, domină partea meridională a acestui teritoriu. Aici chinezii reprezintă un procent foarte mare al populației, de asemenea și mormonii, cărora li se refuză dreptul de alegători dacă nu jură că au renunțat la bigamie și poligamie.

Dincolo de Idaho, în Montana, de-a lungul acestei regiuni fără pereche a Munților Stâncoși, Harris T. Kymbale fu uimit de noile priveliști, deși ochii săi ar fi trebuit să fie blazați de atâtea frumuseți naturale ale lanțurilor de munți din New Mexico și Washington, între viroagele și trecătorile acestui teritoriu, căruia meridianele și paralelele îi servesc de frontieră geodezică, curg spre nord mii de pâraie, șuvoaie și râuri, scăldând vastele pășuni bune pentru creșterea vitelor. Împreună cu zăcămintele miniere, ele alcătuiesc cea mai însemnată bogăție, căci clima este prea aspră pentru culturi de cereale, în afara masivului de munți, acest stat are un număr de orașe principale, deservite de Northern Pacific: Missoula, Helena, Butte, toate situate într-o regiune minieră unde se găsește aur, argint și cupru.

După ce trece de Charles-Forke River, de piscurile înalte Wiessner și Stevens, apoi de Eagle Peaks care le domină, trenul coboară din nou spre Helena, capitala statului Idaho.

În această regiune muntoașă trebuia desigur să ai geniul îndrăzneț al americanilor pentru a fi construit o cale ferată. Solul este sterp, accidentat în partea de nord a teritoriului, având cu totul altă înfațuire decât acolo unde a fost construită linia Union Pacific, la patru sute de mile mai la sud. De aceea, Harris T. Kymbale, după ce străbătuse drumul de la Omaha la Sacramento pe cea de-a doua linie, socoti, comparându-le, că prima e mai avantajoasă.

Din păcate, timpul se-nrăutăți și cerul se acoperi de nori amenințători, în ultimele douăzeci și patru de ore atmosfera era din ce în ce mai încărcată. Nori grei de furtună se ridicau la orizont și Harris T. Kymbale putu să ia

parte la unul din acele teribile uragane, atât de impresionante în asemenea ținuturi muntoase.

Furtuna nu întârzie să ia proporții înfrișătoare – un «blizzard», adică un vânt puternic însotit de ploaie și zăpadă, îi țintuia pe locuitori în casele lor. Călătorii erau neliniștiți cu toate că trenurile în mers sunt de obicei mai puțin primejdioase, căci apa găsește o scurgere usoară printre șine. Totuși, deseori fulgere, din secundă în secundă, bubuiturile teribile ale tunetului, repetate de ecou într-un vuiet nesfărșit, trăsnetele lovind stânci și arbori de-a lungul drumului, blocuri de piatră desprinse, rostogolindu-se în avalanșe formidabile, animalele speriate – bivoli, căprioare, antilope, urși negri – fugind în toate părțile, toate acestea erau un spectacol de neînchipuit pentru călătorii care putură să-l vadă în după-amiază zilei de 20. Reporterul *Tribunei* avu atunci prilejul să trimită ziarului său o observație din cele mai neașteptate, dar în același timp și o curioasă descoperire care să rămână în istoria zoologică a Munților Stâncosi.

Pe la cinci, trenul urca o pantă foarte abruptă, în timp ce furtuna era în plină dezlanțuire. Harris T. Kymbale rămăsese pe platformă pe când însotitorii săi nu se mișcau de pe locurile lor din vagon. În acest moment el zări un urs superb, un grizzly enorm cu blană neagră, înnebunit de lupta dintre stihiiile naturii care neliniștește atât de mult animalele. El mergea în două labe de-a lungul căii ferate. Dar iată că ursul, orbit de un fulger violent, ridică laba dreaptă, o duce la frunte și își face repede semnul crucii.

— Un urs care face semnul crucii!... exclamă Harris T. Kymbale. Nu e cu putință... N-am văzut bine!...

Nu, văzuse bine și în mijlocul fulgerelor orbitoare ursul își făcu semnul crucii de mai multe ori, arătându-se însăspăimântat.

Apoi trenul, ajuns în vârful defileului, își mări viteza și lăsa ursul în urmă. Imediat, reporterul scrise această notă în carnetul său:

Grizzly, o nouă specie de plantigrad. Face semnul crucii pe timp de furtună. A fi numit pentru fauna Stâncosilor «Ursus christianus».

Și această notă figură în scrierea expediției din Helena a doua zi către redacția *Tribunei*.

Depășind stațiile Missoula, Bonita, Drummond, Garrison, locomotiva, după ce străbătu un tunel lung al masivului, aflat sub defileul Mullan, se opri la peronul gării din Helena în dimineața zilei de 21.

Acest oraș, așezat la o altitudine de o mie de stânjeni pe versantul oriental al Munților Stâncosi, pe marginea unui torrent care se varsă în fluviul Missouri, formează un depozit vast pentru produsele miniere ale regiunii și numără patruzece până la cincisprezece mii de locuitori. Trenul Northern Pacificului nu se opri aici decât câteva ore. Apoi coborî spre câmpii brăzdate de cursul fluviului Yellowstone și al numeroșilor săi afluenți.

Regiunea fusese locuită altădată de triburile Capete-turtite, Pântece-mari, Picioare-negre, Corbi, Cheyenne, Modoc și Assiniboine, izgonite în diverse rezervații a căror vecinătate e chiar și ea nedorită de unii albi.

După ce trenul se îndreptă spre sud-est prin Loquart și Bozeman, el întâlni fluviul Yellowstone la Livingstone, apoi diverse stații: Lauri, de unde se bifurcă o linie spre Parc National, Howard, Miles City, apoi trecu din Montana în North Dakota și pe la Beach, situat pe al șaptezeci și patrulea grad de longitudine.

Northern Pacific deservește Dakota de Nord, mergând prin vastele câmpii puțin mai înalte din apropierea Heart Buttes-ului, după Fort Lincoln. În fine, el trece în statul Missouri la Edwinton, capitala, căreia populația germană îi spune mai bucuros Bismarck. Orașul nu-i mai puțin izolat ca purtătorul acestui nume, detestat în singurătatea sa din Friedrichsruhe.

Harris T. Kymbale ar fi putut să ia la stația Jamestown un tren care coboară direct la Yankton. Dar, împins de imaginația sa, el se îndreptă spre Valley City, Oriska, Cassilton, până la Fargo, unde ajunse în dimineața zilei de 23, pe frontieră occidentală a statului Minnesota.

Aici, aproape de granița acestui stat, se găsea atunci, după aruncarea de zaruri din 10, fantasticul X.K.Z. așteptând la Saint-Paul, capitala, ca tragerea din 24 să-l trimită... La ce căsuță?... Fără îndoială foarte aproape de țintă, dacă nu chiar drept acolo – ceea ce-l făcea furios pe cronicarul *Tribunei*, cu toată încrederea pe care o avea în sine.

Dakota, despărțit de Minnesota în 1861, este împărțit în două cadrilatere aproape egale, unul la sudul celuilalt. Acest teritoriu la mare altitudine, puțin muntos, se deosebește de vecinul său din vest. Populația albă s-a așezat de preferință în partea sud-orientală pentru a cultiva tutunul, porumbul, ovăzul și legumele pe un pământ excelent, nordul fiind plin de lacuri și iazuri numeroase. Fluviul Missouri îl străbate oblic până dincolo de

Yankton, de unde coboară spre Omaha, în timp ce Râul Roșu îl separă la est de statul Minnesota.

Calea ferată care pleacă din Fargo urmează în parte cursul acestui fluviu, pentru a putea trece prin Yankton, vechea capitală a statului South Dakota, înlocuită de Pierre City, cu o aşezare centrală mai potrivită pentru planul administrativ al Confederatiei.

Harris T. Kymbale petrecu la Fargo toată ziua de 23, fără să-și dezvăluie prezența. Poate făcându-și gustul de turist ar fi vizitat cele câteva orașele situate pe malul stâng al Râului Roșu și pe cele din fața lor, așezate pe malul drept, dacă o întâmplare neașteptată nu l-ar fi împins să-și schimbe intențiile.

Pe când se plimba după-amiaza în împrejurimile micului oraș, fu oprit de un individ, probabil american, de vreo cincizeci de ani, de statură mijlocie, cu nasul ca un sfredel și ochii mici ce clipeau tot timpul – având în totul un aer destul de nesuferit.

— Domnule, zise acest om, dacă nu mă înșel, v-am văzut azi-dimineață coborând din trenul Northern Pacificului.

— Într-adevăr, domnule, răsunse Harris T. Kymbale.

— Mă numesc Horgarth, urmă individul, Len Horgarth, Len William Horgarth...

— Ei bine, domnule Len William Horgarth, ce doriți de la mine?...

— Probabil plecați la Yankton? întrebă personajul în chestiune.

— Exact... la Yankton...

— Atunci permiteți-mi să vă ofer serviciile mele...

— Serviciile dumneavoastră... Pentru ce?...

— O simplă întrebare, înainte de toate, domnule... Ați venit singur?...

— Singur... răsunse Harris T. Kymbale, destul de mirat... Da... singur!

— Doamna nu v-a însotit?...

— Doamna?

— Fie. O să ne lipsim de ea. Nu-i neapărat nevoie de prezență ei ca să divorțezi...

— Dar, ca să divorțezi, trebuie să fii căsătorit... și, credeți-mă, eu nu sunt!

— Nu sunteți căsătorit și mergeți la Yankton?... exclamă Len Horgarth, care păru uimit la culme.

— Astă-i! Dar cine sunteți dumneavoastră, domnule Horgarth?...

— Sunt vânător de divorțuri și martor în ele.

— Atunci, regret, răsunse Harris T. Kymbale, dar nu am nevoie de serviciile dumneavoastră.

În definitiv, reporterul nu putea fi prea mirat de propunerile onorabilului Len William Horgarth. Dacă în Illinois divorțurile sunt curente, dacă se poate striga călătorilor: «Chicago, zece minute oprire, timp suficient pentru a divorța», trebuie totuși ca acest act să fie însotit de anumite garanții. Dar în South Dakota lucrurile se petrec cu totul altfel. Este prin excelență țara divorțurilor și este suficient ca un martor să declare că te-ai stabilit aici de șase luni, ca să beneficiezi de toate avantajele.

Ca urmare, meseria de vânător de divorțuri și martor la dispoziția oamenilor legii. El recrutează clientul, depune mărturie în favoarea sa, îi găsește un înlocuitor – dacă nu vrea să vină în persoană și preferă să acționeze prin procură – în fine, îi oferă toate înclesirile imaginabile. Recordul acestei destrămări matrimoniale aparține târgului Sioux Falls, mai mult chiar decât orașului Yankton.

— Ei bine, domnule, adăugă foarte politicos domnul Horgarth, regret foarte mult că nu sunteți căsătorit...

— Și eu, răsunse Harris T. Kymbale, pentru că aş fi avut o ocazie atât de frumoasă să desfac căsătoria!

— Dar pentru că vă duceți la Yankton, încercați să ajungeți mâine, înainte de ora trei, pentru a fi de față la marea miting care se va ține.

— Un miting... cu privire la ce?

— E vorba să se ceară ca termenul de stabilire a domiciliului să fie redus la trei luni ca în statul Oklahoma, care ne face o concurență supărătoare. Acest miting trebuie să fie prezidat de onorabilul domn Heldreth...

— Nu mai spuneți, domnule Horgarth! Și cine este acest domn Heldreth?...

— Un respectabil comerciant... care a divorțat până acum de șaptesprezece ori... și se zice că are de gând să continue...

— Domnule Horgarth, nu voi întârzia și voi fi la timp la Yankton.

— Vă las, deci, domnule, punându-mă la dispoziția dumneavoastră dacă în viitor... veți avea nevoie de mine.

— În regulă, domnule Horgarth, răsunse Harris T. Kymbale.

Și se despărți de acest preacinsit martor, dublat de un vânător care lucra pentru avocații din Dakota.

Rămânea de văzut dacă la Yankton mitingul prezidat de onorabilul domn Heldreth va obține prețioasele înlesniri de care se bucura statul Oklahoma. În fine, a doua zi, în 24, la șase dimineața, cronicarul șef al *Tribunei* se urcă în trenul care pleca spre South Dakota.

Acolo există o foarte complicată rețea de căi ferate de la un stat la altul. Dar cum nu sunt decât două sute cincizeci de mile între Fargo și Yankton, Harris T. Kymbale era sigur că va ajunge în oraș înainte de ora de deschidere a mitingului.

Din fericire, construirea ultimei porțiuni de cale ferată între stația Medary și Sioux Falls City se terminase și ea trebuia să fie dată în folosință în această zi. Astfel, Harris T. Kymbale nu va fi nevoie să facă această parte a drumului în trăsură sau călare, aşa cum fusese obligat să călătorească la timpul său între New Mexico și California.

El trecu deci granița convențională care despărțea cele două Dakote, dar la ora unsprezece trenul se opri aproape de micul orășel Medary de pe malul râului Big Sioux, unde văzu coborând toți călătorii. Adresându-se atunci unui feroviar de serviciu, întrebă:

- Trenul oprește aici?
- Chiar aici, răsunse feroviarul.
- Deci nu se inaugurează azi porțiunea de cale ferată între Medary și Sioux Falls City?
- Nu, domnule.
- Și atunci, când?...
- Mâine.

Acest lucru îl cam necăji pe Harris T. Kymbale: cele două stații erau la distanță de vreo șasezeci de mile una de alta și, plecând cu trăsura, ar fi ajuns prea târziu pentru a lua parte la mitingul onorabilului domn Heldreth.

Dar iată că observă în gara Medary un tren gata să pornească în direcția Yankton.

- Și trenul acesta?... întrebă el.
- Ah, acest tren... răsunse feroviarul pe un ton cam ciudat.
- Nu pleacă?...
- Da... la 12 și treisprezece minute.
- Spre Yankton?...
- Oh, Yankton! rosti feroviarul clătinând din cap.

În acest moment, chemat de șeful gării, omul nu putu să dea până la capăt informațiile pe care i le cerea Harris T. Kymbale. În plus, trenul nu părea a fi de călători și nu era format decât din două vagoane de bagaje și o locomotivă sub presiune.

«Pe legea mea, își spuse Kymbale, iată ce-mi trebuie, de vreme ce nu se inaugurează secțiunea decât mâine. Și ce dacă-i un tren de marfă, bine că merge de la Medary la Sioux Falls City... Dacă pot să mă strecor fără să fiu văzut într-unul din aceste vagoane, voi lămuri situația la caborâre...»

Și încrezătorul reporter nu se îndoii că vor fi primite cu amabilitate explicațiile date de unul din celebrii parteneri ai meciului Hypperbone, când își va dezvălu numele și funcția, plătind totodată și prețul acestei călătorii nereglementare.

Proiectul lui Harris T. Kymbale se realiză mai ușor prin faptul că în acel moment gara din Medary era goală, căci toți călătorii se grăbiseră să părăsească. Niciun feroviar nu se mai afla pe peron. Singuri numai mecanicul și conducătorul trenului erau ocupați să umple cazanul locomotivei cu lopeți mari de cărbuni.

Fără să-l vadă nimeni, Harris T. Kymbale putu deci să pătrundă în wagon, așteptând plecarea trenului.

La 12 și treisprezece minute, trenul se puse în mișcare cu o smucitură neobișnuită.

După zece minute, viteza lui începu să crească și deveni apoi excesivă. Lucru curios, când trenul trecea pe dinaintea stațiilor, mecanicul nu fluiera. Harris T. Kymbale, ridicându-se, privea printr-o ferestruică zăbrelită din partea din față a vagonului.

Nimeni nu se vedea pe locomotiva care scotea trâmbi de fum și de aburi, nici conducător, nici mecanic.

«Ce înseamnă toate astea?... se întrebă Harris T. Kymbale. Să fi căzut amândoi... sau blestemata astă de locomotivă a scăpat singură din gară ca un cal din grajd»... Deodată el scoase un strigăt de groază.

Pe aceeași linie, la un sfert de milă depărtare, se ivi un alt tren care venea în sens invers, având și el o viteză vertiginoasă.

Câteva minute după aceea se produse o ciocnire groaznică. Cele două locomotive se izbiră cu o violență de nedescris, fărâmând vagoanele ce intrară unul în altul. Apoi, după o explozie formidabilă, rămășițele celor două cazane zburără în aer.

Și deodată, la bubuitul exploziei se adăugară uralele și «hip-hip»-urile miilor de persoane aflate pe ambele părți ale căii ferate, la o depărtare suficient de mare pentru a fi la adăpost de formidabila ciocnire.

Erau niște originali care-și oferiseră acest spectacol senzațional al ciocnirii a două trenuri în plină viteză, organizat pe cheltuiala lor – spectacol mai american ca oricare.

Astfel fu inaugurată porțiunea de cale ferată între Medary și Sioux Falls City, paradisul divorțurilor americane.

Capitolul XIII

Ultimele aruncări de zaruri ale meciului Hyperbone

E de prisos să mai descriem starea sufletească a Lissyei Wag, când se despărți de Max Réal pentru ca să-și ia locul la Richmond. Plecată în seara zilei de 13, ea nu putu sănui că, a doua zi chiar, soarta va face pentru Max Réal ceea ce făcuse pentru dânsa – adică să-l pună în libertate și să-i dea posibilitatea «să ajungă din nou în pluton», pe vastul hipodrom al Statelor Unite ale Americii.

Pradă unor emoții atât de mari, cufundată în gânduri, Lissy Wag se ghenui într-un colț al vagonului, iar Jovita Foley, așezată lângă dânsa, nu o tulbură cu vorbe fără rost.

De la Saint-Louis la Richmond sunt cel mult șapte sute de mile de-a lungul statelor Missouri, Kentucky, Virginia occidentală și Virginia orientală. Cele două călătoare ajunseră în dimineața zilei de 14 la Richmond, unde urmau să aștepte viitoarea telegramă a maestrului Tornbrock. Se știe, pe de altă parte, că Max Réal decisese să nu părăsească Saint-Louis decât în ziua când se va fi ținut tragicul din 20, cu gândul că ar putea să întâlnească în drumul său pe Lissy Wag, când va pleca la Philadelphia să-l înlocuiască pe Tom Crabbe.

E ușor de ghicit bucuria celor două prietene – bucurie intensă, dar rezervată la una și demonstrativă la cealaltă – când, la sosirea lor, ziarele din Richmond anunță «eliberarea» lui Max Réal.

— Vezi tu, draga mea, declară emotionată Jovita Foley, există o soartă!... Unii pretind că nu există... nebunii!... Dacă n-ar fi existat Tom Crabbe, ar fi avut vreodată numărul de puncte cinci? Nu! Soarta știe ce face și noi trebuie să-i mulțumim.

— Din tot sufletul! spuse Lissy Wag, adânc mișcată.

— La urma urmelor, fericirea unuia este de multe ori nefericirea altuia, reluă Jovita Foley. De aceea am gândit întotdeauna că pe pământ există o anumită cantitate de fericire la dispoziția oamenilor și că oricine ia o parte din ea o face în detrimentul altuia!...

Ia te uită ce persoană uimitoare cu vederile ei filosofice! În orice caz, dacă există o anumită cantitate de voioșie pe acest pământ, ea probabil că nu lăsa nimic altora, căci o lua mai toată pentru dânsa!...

— Deci, continuă Jovita Foley, iată-l închis pe Crabbe în locul lui Max Réal! Pe legea mea, cu atât mai rău pentru dânsul, în afara de cazul când comodorul Urrican l-ar elibera... Dar, dacă se va întâmpla aşa ceva, n-aş vrea să mă găsesc în calea acestei bombe marine!

Acum nu le mai rămânea decât să aștepte liniștite data de 20. În timpul celor șase zile timpul le va trece în mod plăcut, vizitând Richmond, metropolă a cărei frumusețe le-o lăudase Max Réal. Și desigur, ea le-ar fi părut și mai frumoasă dacă Tânărul pictor le-ar fi însoțit în plimbările lor. Cel puțin aşa susținea Jovita Foley și este mai mult ca sigur că și Lissy Wag îi împărtășea părerea.

De altfel, ele seudeau cât mai puțin în hotel, ceea ce le permise să evite pe reporterii ziarelor din Virginia, care anunțaseră cu mare vâlvă prezența la Richmond a celei de-a cincea partenere. Spre marea supărare a Lissyei Wag, mai multe ziare îi publicaseră portretul, și pe cel al Jovitei Foley, lucru care nu displăcea alter-egoului ei. Și cum puteau să nu răspundă la semnele de simpatie cu care erau întâmpinate în plimbările lor?

Da, lumea le saluta ca pe două moștenitoare bogate, de când nu mai erau întrecute decât de extraordinarul X.K.Z., de existența căruia mulți se îndoiau. Pariurile pentru Lissy Wag se înmulțeau din ce în ce pe diversele piețe ale Statelor Unite. În agenții se putea auzi:

- Vrem să pariem pe Lissy Wag!...
- Înregistrez Kymbale contra Lissy Wag!...
- Am de vânzare Titbury!
- Cine vrea Titbury?...
- Poftim Titbury!...
- Și Crabbe câteva pachete.
- Cine are de vânzare Réal?...
- Cine a pariat pe Lissy Wag?...

Nu se auzea decât asta și sumele angajate pe partenera a cincea, atât în Statele Unite cât și în străinătate, erau de neînchipuit. În două aruncări de zaruri favorabile, ea putea să atingă ținta și să devină astfel, chiar împărțind cu devotata sa prietenă, una din cele mai bogate moștenitoare ale acestei țări a dolarului, care figurează în cartea de aur a Americii.

Când sosi ziua de 16 cum nu mai era cazul să se ocupe de Hermann Titbury, osândit să guste încă o lună din plăcerile oferite de *Excelsior Hotel*, câțiva interesați – cum ne amintim – avuseseră pretenția ca tragedia să fie făcută pentru Haris T. Kymbale, al patrulea partener, și ca fiecare aruncare de zaruri să aibă loc cu patruzeci și opt de ore înainte. Dar nici Georges B. Higginbotham, nici ceilalți membri ai *Excentric-Clubului* și nici maestrul Tornbrock nu fură de acord.

În ziua de 18, după cum se știe, cronicarul *Tribunei* fusese trimis de la Olympia la Yankton și a doua zi ziarele anunță că el părăsise capitala Washington-ului, luând trenul transcontinental de pe Northern Pacific.

Prin trecerea sa de la căsuța 30 la căsuța 39, el nu amenința cu nimic situația Lissyei Wag care ocupa căsuța 44.

În fine, în ziua de 20, înainte de ora 8, Jovita Foley, silind-o pe prietena sa s-o urmeze, se duse la oficiul poștal din Richmond. Apoi, după o jumătate de oră, telegraful le comunică numărul de puncte doisprezece, din șase cu șase – cel mai mare pe care-l pot da două zaruri. Era o înaintare cu douăsprezece căsuțe, care le transporta la căsuța 56, statul Indiana.

Cele două prietene se întoarseră în grabă la hotel, pentru a scăpa de ovațiile prea mari ale publicului, și Jovita Foley exclamă:

— Ah, draga mea!... Indiana și Indianapolis capitala sa! Este permis să ai o asemenea șansă?!... Iată că ne apropiem de Illinois-ul nostru și acum ești în frunte și l-ai depășit cu o căsuță pe nepoftitul X.K.Z., iar Steagul galben bate Steagul roșu! Nu mai ai nevoie decât de șapte puncte pentru a izbândi! Și de ce n-ar ieși numărul șapte?... Nu este cel al brațelor candelabrusului biblic... al zilelor săptămânii... al Pleiadelor³² (nu îndrăznea să spună și al păcatelor capitale)... și, în același timp, cel al partenerilor în cursa pentru moștenire!... Dumnezeule, fă ca zarurile să dea șapte și să câștigăm partida!... Dacă ai ști, și trebuie s-o știi, ce întrebuițare bună vom da acestor milioane!... Am face bine... am face bine tuturor. Vom înființa instituții de binefacere, ateliere de lucru, un spital!... Da, spitalul Wag-Foley

pentru bolnavii din Chicago – cu litere mari!... Și eu voi construi o instituție pentru tinerele fete fără avere care nu se pot mărita și voi fi directoarea, și vei vedea cum o voi conduce!... Ah, fii sigură că tu, domnișoară milionară, nu vei intra aici niciodată... pentru că... știu eu ce știu... Și, de altfel, marchizii, ducii și prinții îți vor cere mâna!...

Nu-ncape îndoială că Jovita Foley aiura!... Și o îmbrățișa pe Lissy Wag care asculta cu un zâmbet ușor pe buze toate aceste vise de viitor, pe când Jovita le suceau și le învârtea ca pe un titirez mânuite de un copil!

Pentru moment trebuiau să se decidă dacă să părăsească imediat Richmond-ul, deși mai aveau timp până la 4 iulie să ajungă la Indianapolis. Dar cum ele se găseau de șase zile în orașul virginian, Jovita Foley spuse că ar fi mai bine dacă ar pleca mâine la noua destinație.

Lissy Wag încuviință, mai ales că indiscrețiile publicului, insistențele reporterilor devineau din ce în ce mai supărătoare. Și apoi, dacă Max Réal nu se afla la Richmond, la ce bun să-și mai prelungească sederea aici?... La acest ultim argument al Jovitei Foley, repetat stăruitor spre plăcerea prietenei ei, ce ar fi putut obiecta Lissy Wag?...

Deci, în ziua de 21, dimineața, ambele plecară la gară. Trenul, după ce va traversa Virginia occidentală și Ohio – un parcurs de patru sute cincizeci de mile – le va duce în aceeași seară în capitala Indianei.

Dar se întâmplă următoarele: ele fură întâmpinate pe peronul gării de un gentleman politicos care le zise înclinându-se:

— Am onoarea să vorbesc cu domnișoara Lissy Wag și domnișoara Jovita Foley?

— Da, răspunse cea mai grăbită din amândouă.

— Eu sunt majordomul doamnei Migglesy Bullen și doamna Migglesy Bullen ar fi fericită dacă domnișoara Lissy Wag și domnișoara Jovita Foley ar accepta să urce în trenul domniei-sale, care le va duce la Indianapolis!...

— Vino, zise Jovita Foley, fără să-i dea răgaz Lissyei Wag să se gândească.

Majordomul le însobi spre o altă linie pe care aștepta un tren compus dintr-o locomotivă care strălucea de curățenie, un vagon-salon, un vagon servind de sufragerie, un vagon-dormitor și un vagon de bagaje la urmă. Tot așa de elegant pe afară ca și pe dinăuntru, părea un adevărat tren regal, imperial sau prezidențial. Așa călătorea Mrs. Migglesy Bullen, una dintre cele mai bogate americane ale Federației. Rivală a familiilor Whitman,

Stevens, Gerry, Bradley-Nartens, Sloane, Belmont etc., care nu călătoreau decât cu propriile lor iahturi și nu luau decât propriile lor trenuri – până să-și construiască propriile lor căi ferate – doamna Migglesy Bullen era o văduvă simpatică, în vîrstă de vreo cincizeci de ani, proprietara unor nesecate mine de petrol, sau, mai bine-zis, a unor nesecate mine de dolari.

Lissy Wag și Jovita Foley trecuă pe lângă numerosul personal de serviciu rânduit pe peron și fură întâmpinate de două doamne de companie, care le conduseseră în vagonul de primire unde se afla miliardara.

— Domnișoarelor, le spuse cu multă amabilitate gazda, vă mulțumesc că ați primit invitația mea și că sunteți de acord să mă însuțezi în timpul acestei călătorii. O veți face în condițiuni mult mai bune decât într-un tren obișnuit și sunt bucuroasă să-mi arăt astfel interesul pentru a cincea parteneră, cu toate că nu am Mizat nimic în această partidă...

— Suntem extrem de onorate... de onoarea pe care ne-o faceți, doamnă Migglesy Bullen... răspunse Jovita Foley.

— Și vă exprimăm via noastră recunoștință, adăugă Lissy Wag.

— Nu-i nevoie, răspunse surâzând amabila doamnă, și sper, domnișoară Wag, că tovărășia mea vă va aduce noroc.

Călătoria a fost încântătoare și, în ciuda milioanelor ei, doamna Migglesy Bullen s-a dovedit o femeie foarte bună. Ele au petrecut ore plăcute împreună, fie în vagonul de primire, fie în sufragerie. Uneori fetele se plimbau de la un capăt la altul al trenului, elegant mobilat și înzestrat cu un număr de instalații de neînchipuit.

— Și când te gândești, zise Jovita Foley către Lissy Wag, într-un moment când se găseau singure, că am putea în curând să călătorim și noi în trenul nostru...

— Fii serioasă, Jovita!

— Vei vedea!

De fapt aceeași era și convingerea absolut dezinteresată a doamnei Migglesy Bullen și anume că Lissy Wag va atinge prima ținta «celor şapte».

În fine, spre seară trenul se opri la Indianapolis și, cum el își continua drumul spre Chicago, cele două prietene trebuiră să coboare. În amintirea acestei călătorii, doamna Migglesy Bullen le rugă să primească fiecare câte un inel frumos, cu o mică montură înconjurate de diamante; apoi, după ce mulțumiră nu fără oarecare emoție, își luară rămas bun, foarte mișcate de această ospitalitate princiară.

Încercând pe cât posibil să nu fie recunoscute, se îndreptară spre Sherman Hotel, cum li se recomandase. Totuși ziarele anunță că două zile să sosirea lor aici.

Indianapolis, ca și cea mai mare parte a capitalelor, e așezată spre centrul teritoriului și din acest punct se îndreaptă trenurile în toate direcțiile din jur. Dacă privești harta statului Indiana, ai spune că arată ca o pânză de păianjen, cu firele sub formă de linii ferate țesute între gradele geodezice care-i servesc de frontieră pe trei laturi: Ohio la est, Illinois la vest, Kentucky la sud, iar la nord colțul lacului Michigan.

Altădată, dacă acest stat justifica numele de «Pământ Indian», el este acum foarte american, cu toate că primii săi coloniști au fost emigranți francezi. Max Réal n-ar fi putut să găsească în această regiune priveliști pitorești. Înținutul este mai degrabă neted, puțin vălurit de coline. Foarte prielnic pentru construirea căilor ferate, el s-a pretat la o mare dezvoltare comercială. Solul este bun pentru toate varietățile de produse agricole, bogat în terenuri arabile, nu mai puțin bogat în zăcămintele de petrol, cărbune și gaze naturale.

Statul Indiana, cu cei două milioane de locuitori, nu ocupă decât locul al 37-lea ca suprafață, dar are orașe foarte importante, active și prospere: alături de Indianapolis – Jeffersonville și New Albany pe care Louisville din Kentucky, situat pe malul stâng al râului Ohio, le consideră ca suburbii ale sale; Evansville, al doilea din stat, la intrarea frumoasei văi a Green Riverului, legat de lacul Erie printr-un canal de aproape cinci sute de mile, și altele, ca Fort Wayne, deservit de linia Pittsburg-Chicago, Terre-Haute unde se concentrează comerțul agricol, Vincennes, care a fost câțiva timp capitala Indianei.

Nu se poate spune că Indianapolis n-ar merita atenția turiștilor. Dar cu toate că e unul din marile orașe ale Republicii americane, în zadar îi cauți surprizele și pitorescul. De altfel, cele două prietene îl vizitaseră înainte, când fuseseră trimise în Kentucky.

Desigur, în cele cincisprezece zile de care dispuneau, ele ar fi putut drumeți prin principalele ținuturi sau să facă o excursie la grotele Wandyott, între Evansville și New Albany, care concurează cu Mammoth Caves. Dar Jovita Foley preferă să rămână cu amintirea minunăților din Kentucky. Nu în acele locuri încântătoare obținuse ea gradul de locotenent-colonel al miliției din Illinois?... Chibzuiau căteodată, nu fără să le vină la râde,

obligația pe care o aveau amândouă ca, imediat ce vor ajunge la Chicago, să se pună – în calitate de cadre militare – la dispoziția guvernatorului...

Și când o vedea pe prietena ei că, fără a fi măhnită, cade pe gânduri, Jovita îi spunea:

— Lissy, nu te înțeleg... sau, mai curând, te înțeleg prea bine!... E un Tânăr de ispravă... simpatic... amabil... are toate calitățile... și între altele aceea de a nu-ți displace!... Dar, în fine, de vreme ce nu-i aici, pentru că se află probabil la Philadelphia în locul nefericitului Crabbe, care nu se poate mișca nicăieri ca și crustaceul al cărui nume îl poartă, resemnează-te și, dacă ții la reușita lui Max Réal, ține și la a noastră...

— Jovita, exagerezi...

— Hai, Lissy, fii sinceră... mărturisește că-l iubești!...

Fata nu răspunse – ceea ce bineînțeles era un fel de a răspunde.

În ziua de 22 zilele publicară rezultatul tragerii pentru comodorul Urrican.

Nu s-a uitat că Steagul portocaliu a trebuit să reînceapă partida revenind din Valea Morții și că un număr favorabil de puncte îl trimisese în căsuța a 26-a, statul Wisconsin. Aceasta dovedește că la fel ca zilele, aruncările de zaruri se urmează, dar nu seamănă deloc între ele. Desigur, maestrul Tornbrock n-a avut mâna bună de astă dată, căci punctajul cinci, din unu cu patru, îl trimitea pe Hodge Urrican la căsuța 31, statul Nevada. Tocmai acolo William Hypperbone plasase «puțul», în fundul căruia va rămâne nefericitul comodor atâtă timp cât unul din parteneri nu va veni să-l scoată.

— S-ar crede că o face dinadins acest Tornbrock!... exclamă Hodge Urrican, în culmea unei groaznice izbucniri de mânie.

Iar când Turk declară că la prima ocazie îi va suci gâtul maestrului Tornbrock, stăpânul său nu mai încercă să-l liniștească. În afară de asta, al șaselea partener va fi nevoit să scoată din buzunar o penalizare triplă, adică trei mii de dolari.

Lissy Wag, cu inima ei bună, nu putu decât să plângă pe nenorocitul lup de mare.

— Să-l plângem, sunt de acord, răspunse Jovita Foley, cu atât mai mult cu cât numai domnul Titbury l-ar putea elibera dacă, ieșind din «hanul» său, el va mai avea parte și de numărul de puncte doisprezece... În definitiv, important este că Max Réal a ieșit din «închisoare» și am impresia că-l vom revedea mai curând și nu mai târziu.

Această persoană ageră nici n-ar fi putut să-o nimerească mai bine.

Într-adevăr, după ce se întoarseră din plimbarea făcută în dimineața aceea, ajungând în fața hotelului *Sherman*, Lissy Wag nu-și putu săpâni un strigăt de mirare.

— Ei, ce-ai pățit?... întrebă Jovita Foley. Apoi, la rândul ei, exclamă:

— Dumneata, domnule Réal!

Tânărul pictor se afla în fața ușii hotelului, însorit de Tommy. Puțin emoționat, chiar stânjenit, el căuta să-și explice prezența.

— Domnișoarelor, rosti, mă duceam la postul meu din Philadelphia și cum Indiana se află din întâmplare în drumul meu...

— O întâmplare geografică, răsunse râzând Jovita Foley, și în orice caz o întâmplare fericită!

— Și cum acest lucru nu-mi prelungea călătoria...

— Căci, domnule Réal, dacă ar fi prelungit-o, nu v-ați fi expus să nu ajungeți...

— Ah, până la 28, domnișoară Wag... încă șase zile libere... și...

— Și când dispui de șase zile libere în care nu știi cu ce să începi, e mai bine să le petreci cu niște persoane cu care-ți face plăcere... multă plăcere...

— Jovita... zise încet Lissy Wag.

— Și întâmplarea, tot această fericită întâmplare, continuă Jovita Foley, a vrut ca dumneavastră să alegeti tocmai *Sherman Hotel*...

— De vreme ce ziarele anunțaseră că aici a tras a cincea parteneră cu credincioasa ei însoritoare...

— Și, răsunse credincioasa însoritoare, din moment ce a cincea parteneră a tras la *Sherman Hotel*, e firesc să vină și primul partener... Ah! Dacă ar fi fost al doilea sau al treilea... dar nu! Era exact al cincilea! Și în toate acestea, întâmplarea...

— N-a avut niciun amestec... o știți prea bine, domnișoară Wag... mărturisi Max Réal, strângând lung mâna pe care i-o întinsese Tânăra fată.

— Spune aşa, exclamă Jovita Foley, și atunci vom spune și noi deschis că suntem foarte bucuroase de vizita dumitale, domnule Max Réal!... Dar vă previn că nu veți rămâne nicio oră mai mult decât trebuie și că nu vă vom lăsa să pierdeți trenul spre Philadelphia!

N-are rost să mai adăugăm că Max Réal a așteptat la Saint-Louis ca ziarele să anunțe sosirea Lissyei Wag și Jovitei Foley în capitala Indianei, și că înțelegea să petreacă cu ele tot timpul liber de care dispunea.

Stătură de vorbă ca «vechi prieteni», după cum spunea Jovita Foley, hotărâră plimbări prin orașul care, grație prezenței lui Max Réal, va fi cu siguranță mult mai interesant de vizitat. Cu toate acestea, trebuiră să discute puțin și despre partidă, în urma insistențelor «credincioasei însotitoare»... Lissy Wag se găsea acum în frunte, și nu X.K.Z. va fi acela care s-o depășească!... Pentru a ajunge primul la viitoarea aruncare de zaruri, norocosul personaj ar fi avut nevoie de doisprezece... dar acesta nu se putea obține decât într-un singur fel, prin șase cu șase, pe când numărul de puncte șapte, care i-ar permite steagului galben al Lissyei Wag să fie înfipt în căsuța 63-a, se poate obține în trei feluri: trei cu patru, doi cu cinci și unu cu șase... De aici, trei șanse contra uneia – cum pretindea Jovita Foley.

Max Réal nu se preocupă dacă acest raționament era bun sau nu. Lissy Wag și el nu pomeneau deloc de meci. Vorbeau despre Chicago, de întoarcerea lor apropiată, de plăcerea pe care o va avea doamna Réal să le cunoască pe cele două prietene; printre-o scrisoare, preabuna mamă – fără îndoială, după ce luase informații despre ele – le invita cu multă căldură să vină să o vadă.

— Aveți o mamă iubitoare, domnule Réal, zise Lissy Wag, ai cărei ochi se umplură de lacrimi, luând cunoștință de scrisoare.

— Cea mai bună dintre mame, domnișoară Wag, și care nu poate decât să iubească pe cei ce-mi sunt dragi...

— Și ce soacra bună va fi! exclamă Jovita Foley, izbucnind în râs.

A doua parte a acestei zile trecu în plimbări prin frumoasele cartiere ale orașului, care se aflau mai ales pe malurile lui White River. Să fugi departe de nepoftiții care asaltau *Sherman Hotel* și voiau cu toții să se căsătorească cu viitoarea moștenitoare a lui William J. Hyperbone – după spusele Jovitei Foley – devenise absolut necesar. Strada nu se mai golea de lume. Prevăzător, Max Réal, judecând bine lucrurile, nu spusese cine este, căci altfel adeptii lor s-ar fi adunat cu miile.

Astfel, pictorul așteptă să se facă noapte înainte de a se întapoia la hotel și după ce luară ultima masă – supeul – nu le mai rămase decât să se odihnească, după o zi petrecută atât de plăcut.

La ora zece, Lissy Wag și Jovita Foley se întoarseră în camera lor, Max Réal în a sa și Tommy într-o odăiță învecinată. Și în timp ce una adormea având vise «țesute din fir de argint și brodate cu aur», pe ceilalți doi îi frământau aceleași gânduri, fără să-și poată găsi odihna. Da, amândoi n-

aveau în minte decât întoarcerea la Chicago, realizarea celor mai scumpe dorințe ale lor... Își spuneau că această partidă nu se mai termină... că dura de mai mult de șapte săptămâni... că în câteva zile vor fi din nou siliți să-și facă bagajele... că iar îi vor despărți sute de mile... că ar fi mai bine să renunțe... Din fericire, nici Jovita Foley și nici doamna Réal nu-i puteau auzi...

Max Réal, studiind harta meciului, făcuse o remarcă destul de îngrijorătoare: anume că din cele șapte state, aşa cum erau dispuse pe harta Hypperbone între Indiana și Illinois-ul final, se găseau cinci în regiunea occidentală a Federației, la mari distanțe, în mijlocul unor ținuturi insuficient înzestrate cu căi ferate – Oregon, Arizona și Teritoriul Indian – fără a mai vorbi de căsuța 58, aceea a Văii Morții, unde avuseseră loc peripețiile comodorului Urrican. Or, era destul ca Lissy Wag să aibă numărul de puncte doi, pentru a fi obligată să reînceapă partida, după un drum chinitor până în California. Deci, dacă nu obținea la tragerea următoare șapte, ea risca să fie trimisă foarte departe de Indiana și să se expună la nenumărate pericole...

Lissyei Wag nu-i treceau prin minte aceste complicații îngrijorătoare. Ea nu era preocupată decât de prezent, nu de viitor. Se gândeau doar că-l avea pe Max Réal alături... E drept, numai pentru câteva zile, după care soarta îi va despărți din nou...

În fine, ultimele ore ale nopții trecuă și a doua zi, la deșteptare, gândurile neliniștitoare se risipiră.

— Ce vom face azi?... întrebă Jovita Foley, când se întâlniră toți trei la micul dejun. Se vestește o zi splendidă... Briza și soarele te poftesc la plimbare... Ce-ar fi să ieşim din Indianapolis?... E adevărat că este un oraș cu străzi drepte, foarte îngrijit și curat... dar se spune că împrejurimile au priveliști minunate... N-am putea să plecăm cu un tren și să ne întoarcem cu altul?...

Propunerea merita să fie luată în seamă. Max Réal consultă un mers al trenurilor și rândui plecarea. S-a stabilit că vor lua trenul care urca de-a lungul lui White River până la stația Spring Valley, la vreo douăzeci de mile de Indianapolis, și apoi se vor întoarce pe alt drum. Veselul trio porni, lăsând de data aceasta pe Tommy la hotel.

Deoarece Max Réal și Lissy Wag erau prea ocupați unul cu altul ca să mai vadă ceva în jur, Jovita Foley ar fi trebuit să observe că cinci indivizi i-

au urmărit de la plecarea lor. Și nu numai că acești indivizi s-au luat după ei până la gară, dar se și urcară în același tren, dacă nu în același vagon, apoi coborâră imediat după ce Max Réal și cele două prietene se dăduseră jos pe peronul de la Spring Valley.

Toate acestea nu atraseră atenția Jovitei Foley care se uita tot timpul pe fereastră, când nu privea spre Max Réal și Lissy Wag.

E adevărat că indivizii se arătară destul de prudenți și, temându-se să nu fie văzuți, se despărțiră la ieșirea din gară.

Pe scurt, Max Réal, Lissy Wag și Jovita Foley porniră pe un drum care trebuia să-i ducă pe malul lui White River. Puteau să se rătăcească? Nu, fără îndoială.

Merseră astfel timp de o oră prin roditoarea câmpie scăldată de pâraie, ici cu semănături, colo cu păduri dese, rămășițe ale vechilor codri doborâți de toporul civilizator al tăietorilor de lemn. Această plimbare fu foarte plăcută, pe un timp frumos și călduț. Jovita Foley alerga fără astămpăr, când înainte, când în urmă, mustrând Tânăra pereche care nu se ocupa de ea. Și n-avea ea dreptul la atențiile datorate unei mame «și chiar unei bunici», pe care le înlocuia?

Era ora trei când trecură cu bacul pe malul celălalt al White River-ului. Dincolo, sub frunzișul pădurii, șerpua un drum care ducea la stația uneia din numeroasele linii spre Indianapolis. Max Réal și însoțitoarele sale își făgăduiră să mai facă până în ajunul zilei de 28 și alte excursii în jurul capitalei. Apoi, în seara zilei de 27, spre marea lui neplăcere, ca și aceea a prietenelor sale, Max Réal se va urca în trenul de Philadelphia. Apoi... dar mai bine era să nu te mai gândești...

După o jumătate de milă de drum pe cărarea mărginită de copaci frumoși, dar foarte pustie în timpul când oamenii erau la câmp, tot alergând încoaace și încolo, Jovita Foley, obosită, propuse câteva minute de odihnă. Aveau timp destul să ajungă la *Sherman Hotel* înainte de masa de seară... Se opriră la un cot al drumului între două șiruri de copaci, în plină umbră și răcoare.

În acel moment, cinci oameni se repeziră asupra lor. Erau aceiași care coborâseră în stația Spring Valley. Ce voiau acești indivizi?... Ceea ce voiau – căci nu erau asasini sau hoți de meserie – era pur și simplu s-o răpească pe Lissy Wag, s-o ducă într-un ascunziș și s-o țină acolo pentru a nu se putea prezenta la oficial poștal din Indianapolis la 4 iulie, la sosirea telegramei.

Astfel ea va fi scoasă din joc, ea care se afla în fruntea celorlalți șase parteneri și era pe punctul, poate, să ajungă la țintă...

Iată până unde îi mâna patima pe jucătorii angajați în pariuri enorme de sute de mii de dolari! Da! Acești răufăcători – cum i-am putea numi altfel?! – nu se dădeau înapoi în fața unor asemenea fapte!...

Trei din cei cinci oameni se aruncără asupra lui Max Réal pentru a-l împiedica să le apere pe cele două prietene. Al patrulea o ținea pe Jovita Foley, în timp ce ultimul încerca să-o târască pe Lissy Wag în adâncul pădurii, unde ar fi fost cu neputință să i se mai găsească urma.

Max Réal se zbătu și reușind să scoată revolverul, pe care orice american îl poartă întotdeauna la el, trase. Unul din oameni căzu rănit.

Jovita Foley și Lissy Wag strigă după ajutor, fără speranță că vor fi auzite...

Dar la țipetele lor, din spatele unui desis din stânga, de unde răsunări mai întâi voci, se iviră câțiva fermieri din împrejurimi. Erau vreo 12 și veniseră în pădure pentru o vânătoare. Un adevărat noroc îi adusese în preajma locului unde se săvârșea agresiunea.

Cei cinci oameni făcură o ultimă încercare. Pentru a doua oară Max Réal trase asupra aceluia care o ducea pe Lissy Wag în partea stângă a potecii și răpitorul fu silit să dea drumul fetei. Dar Tânărul pictor primi o lovitură de cuțit în piept, scoase un strigăt și se prăbuși leșinat la pământ.

Vânătorii se apropiară, și agresorii, dintre care doi răniți, înțelegând că totul era pierdut, fugiră în pădure.

Oamenii aveau ceva mai bun de făcut decât să-i urmărească pe răufăcători: ei se gândiră să-l transporte pe Max Réal la stația cea mai apropiată unde să trimită după un medic, apoi să-l ducă la Indianapolis dacă starea sa ar fi permis.

Lissy Wag, cu ochii rătăciți și înlăcrimați, îngenunche lângă Max Réal. El respiră, pleoapele i se zbătură și putu să îngăime următoarele cuvinte:

— Lissy... dragă Lissy... Nu-i nimic... nimic. Și tu... tu?...

Ochii i se închiseră din nou... Dar trăia... O recunoscuse pe Lissy... îi vorbise...

O jumătate de oră mai târziu, în gara unde îl aduseseră vânătorii, un medic se prezenta aproape imediat. După ce examină rana, el afirmă că nu este mortală, apoi făcu un pansament și dădu asigurarea că rănitul va suporta fără pericol drumul până la Indianapolis.

Max Réal fu deci aşezat într-unul din vagoanele trenului care trecea la ora cinci și jumătate. Lissy Wag și Jovita Foley luară loc lângă dânsul. El nu-și pierduse cunoștința și nu se simțea prea rău. La ora șase se odihnea în camera sa de la Sherman Hotel.

Dar vai! Cât timp va trece până să poată ieși! Și nu era oare sigur că nu va putea fi în ziua de 28 la oficiul poștal din Philadelphia?...

Ei bine, Lissy Wag nu-l va părăsi pe acela care fusese lovit pe când o apăra... Nu! Va rămâne lângă el... și îl va îngriji...

Și trebuie să mărturisim, spre cinstea ei – cu toate că aceasta însemna spulberarea speranțelor sale – Jovita Foley aprobă purtarea nefericitei ei prietene.

În plus, un al doilea medic care veni să-l vadă pe Max Réal nu putu decât să confirme cele spuse de confratele său. Plămânlul nu fusese decât ușor atins de vârful cuțitului, dar nu lipsise mult ca rana să fi fost mortală. Totuși, acest medic declară că Max Réal nu va fi pe picioare înainte de 15 zile. Ce importanță avea!... Ce-i păsa lui acum de avereia lui William J. Hyperbone! Iar Lissy Wag se sinchisea prea puțin că trebuia să sacrifice şansele pe care le avea de a deveni moștenitoarea originalului defunct!... Nu, ei visau amândoi la cu totul alt viitor, un viitor de fericire care va ști să se lipsească de milioanele acestui meci!...

Totuși, după ce chibzui îndelung, Jovita Foley își zise: «În cele din urmă, deoarece sărmanul Max Réal va rămâne la Indianapolis 15 zile, Lissy va fi și ea aici la 4 iulie, data viitoarei trageri, și dacă din fericire ar ieși numărul de puncteșapte... Dumnezeule, fă-l să iasă!... ar câștiga partida»...

Era un raționament just și, după ultimele încercări prin care trecuse, Cerul îi datora desigur o răspplată celei de-a cincea partenere.

Trebuie spus că s-a ținut seama de recomandările făcute de Max Réal, să nu se scrie nimic mamei sale despre cele întâmplate. El nu-și dăduse numele la hotel, după cum se știe, și când ziarele povestiră despre atentat, arătând motivele care l-au determinat, nu vorbiră decât de Lissy Wag.

Când se răspândi știrea, vă închipuiți vâlva pe care o făcu în lumea jucătorilor. Și era oare de mirare că Steagul galben fu aclamat în toată America?... De altfel lucrurile, după cum se va vedea, urmau să se desfășoare mult mai repede și cu totul altfel decât aștepta mareea majoritate a publicului.

A doua zi, în 24, la ora opt și jumătate, vânzătorii de ziare străbateau străzile Indianapolis-ului cu copii de telegramă în mână și vesteau, sau mai bine-zis urlau, rezultatul tragerii din dimineața aceea la Chicago, pentru cel de-al șaptelea partener.

Numărul de puncte obținut era doisprezece – șase cu șase – și cum acest partener occupa atunci căsuța 51, statul Minnesota, el era câștigătorul partidei. Or, acest câștigător nu era altul decât enigmaticul personaj indicat sub inițialele X.K.Z...

Și acum steagul roșu fâlfâia deasupra statului Illinois, de 14 ori repetat pe harta nobilului Joc al Statelor Unite.

Capitolul XIV

Clopotul din Oakswoods

Un bubuit de tunet, care s-ar fi auzit în toate părțile globului terestru, n-ar fi avut mai mare răsunet ca această aruncare de zaruri, rostogolite din cornetul maestrului Tornbrock în ziua de 24 iunie, ora 8 dimineața fix, în sala *Auditorium*. Miile de spectatori care asistau la tragere – cu gândul că ar putea fi ultima din meciul Hyperbone – răspândiră rezultatul în toate cartierele orașului Chicago și mii de telegrame îl făcând cunoscut în cele patru colțuri ale Lumii Noi și ale vechiului continent.

Omul mascat, partenerul de ultimă oră, intrusul din codicil, într-un cuvânt, sau mai bine-zis în trei litere, X.K.Z. câștiga partida și odată cu ea cele șasezeci de milioane de dolari!

Nu s-ar cădea să urmărim cum s-a desfășurat mersul acestui favorit al norocului?... În timp ce ceilalți șase concurenți erau victimele câtorva loviturilor ale soartei: unul închis la «han», altul obligat să plătească vamă la «podul» Niagara, unul pierdut în «labirint», altul aruncat în fundul «puțului», trei din ei condamnați la «închisoare», toți având de dat penalizări, X.K.Z. trecuse tot timpul cu un pas sigur din Illinois în Wisconsin, din Wisconsin în districtul Columbia, din districtul Columbia în Minnesota și din Minnesota la întă, fără a fi penalizat și într-o rază de ținuturi restrânsă, de unde economie de oboseală și cheltuieli în cursul unei călătorii ușoare!

Aceasta nu dovedea o șansă puțin obișnuită, ba chiar extraordinară? S-ar spune norocul unui privilegiat căruia totul îi reușește în viață!

Rămâne de văzut cine era X.K.Z. Si el nu va întârzia să se arate, fără îndoială, chiar dacă numai pentru a intra în posesia imensei moșteniri.

Sigur că la epocile indicate pentru tragerile sale, când se prezentase la oficiile poștale din Milwaukee-Wisconsin, din Washington-Columbia, din Minneapolis-Minnesota, curioșii se adunaseră grămadă, dar o dată zăriseră un om de vîrstă mijlocie, altă dată unul de peste sasezeci de ani care dispără imediat, fără să-i mai fi putut găsi urma. În fine, în curând se va ști totul despre prenumele, numele și starea sa și, după ce i se va stabili identitatea, Federația va avea un nou nabab în locul lui William J. Hyperbone.

Iată acum care era situația celorlalți șase în ziua de 3 iulie, nouă zile după ultima tragere.

Mai întâi trebuie să spunem că toți se întorseră la Chicago, da toți, unii desesperați, alții furioși – e ușor de știut care – și doi cu totul nepăsători în ce privește rezultatul final al meciului – și nici pe aceștia nu e nevoie să-i numim.

Puțin după sfârșitul săptămânii, Max Réal, cu rana aproape vindecată, reveni în orașul său natal însotit de Lissy Wag și de Jovita Foley. El se înapoie în locuința sa din South Halstedt Street, în timp ce ambele partenere se întoarseră în casa din Sheridan Street.

Și atunci doamna Réal, care cunoștea atentatul comis contra Lissyei Wag, află împreună cu toată lumea numele Tânărului care o salvase.

— Ah, copilul meu, copilul meu!... exclamă strângându-l în brațe pe Max. Tu erai acela... tu erai!...

— De vreme ce sunt vindecat, dragă mamă, ce rost mai are să plângi!... Ceea ce am făcut, am făcut pentru ea... înțelegi... pentru ea... pe care o vei cunoaște și o vei iubi cât te iubește și ea și cât o iubesc eu!

În orice caz, în această zi Lissy Wag, însotită de Jovita Foley, veni să facă o vizită doamnei Réal. Tânără plăcu foarte mult preabunei doamne, cum și ea îi plăcu fetei. Doamna Real o copleși cu dezmerdări fără să uite nici pe Jovita Foley, atât de deosebită de prietena sa și totuși atât de drăguță în felul ei...

Astfel se cunoscură aceste trei persoane și ceea ce se întâmplă mai departe vom afla după ce vor trece câteva zile.

Tom Crabbe ajunse la Saint-Louis după plecarea lui Max Réal. De prisos să vă spunem în ce hal de furie și rușine era John Milner! Atâția bani cheltuiți în van – nu numai prețul călătoriilor, dar și tripla penalizare pe care

a trebuit s-o plătească în «statul-închisoare» Missouri! Apoi reputația campionului Lumii Noi compromisă în întâlnirea cu nu mai puțin umilitul Cavanaugh, când adevăratul învingător fusese reverendul Hugh Hunter din Arondale! Cât despre Tom Crabbe, el continua să nu înțeleagă nimic din rolul pe care-l juca, mergând unde-l ducea antrenorul său. Oare animalul din el nu era satisfăcut din moment ce i se garantau șase mese pe zi?! Și câte săptămâni va mai fi închis John Milner în metropola missouriană?...

Dar chiar a doua zi fu lămurit în această privință: terminându-se partida, nu mai avea decât să se întoarcă la locuința sa din Calumet Street din Chicago.

Același lucru făcu și Hermann Titbury. Trecuseră patrusprezece zile de când cei doi soți ocupau apartamentul rezervat jucătorului din meciul Hypperbone la *Excelsior Hotel* din New Orleans, patrusprezece zile în care timp, în definitiv, mâncaseră bine, băuseră bine, având trăsură și iaht, la dispoziție, lojă la teatru, în fine se bucuraseră de avantajele oamenilor cu venituri mari și care știu să cheltuiască. E drept că acest fel de viață îi costa două sute de dolari pe zi și când primiră nota de plată, ce lovitură de măciucă! Ea se ridica la suma de două mii opt sute de dolari și, adăugând penalizările din Louisiana, amendă din Maine, furtul din Utah, plus cheltuielile necesare pentru deplasări, pe cât de departate pe atât de costisitoare, totalul se ridică la aproape opt mii de dolari!

Loviți în inimă, adică la pungă, domnul și doamna Titbury se dezmeticiră la ultima tragere. După ce se întoarseră la locuința lor din Robey Street, izbucniră între ei certuri de o rară violență, în timpul cărora doamna își mustre soțul de a se fi lansat în această aventură distrugătoare, cu toate că ea se împotrivise, și îi demonstra că el era vinovat de toate. Și domnul Titbury, ca de obicei, se convinse de vina sa, cu atât mai mult cu cât teribila slujnică era – tot ca de obicei – de partea stăpânei. Se hotărî ca, drept urmare, cheltuielile de menaj să fie reduse. Dar aceasta nu împiedică pe cei doi soți să rămână obsedați de amintirea zilelor petrecute la *Excelsior Hotel* – și ce decepție pentru ei când se trezeau azvârliți de pe aripile visului la crunta realității!

— Un monstru acest Hypperbone, un monstru groaznic!... exclama câteodată doamna Titbury.

— Trebuia ori să puneți mâna pe milioanele sale, ori să nu vă amestecați în afacerea asta!... adăuga slujnica.

— Da, să nu ne amestecăm, striga matroana, asta-i spuneam și eu tot timpul domnului Titbury! Dar du-te și fă-l să înțeleagă, pe un asemenea...

Nu se va ști niciodată cum fusese calificat în ziua aceea soțul doamnei Titbury!

Harris T. Kymbale?... Ei bine, Harris T. Kymbale a scăpat teafăr din ciocnirea premeditată pentru inaugurarea porțiunii de cale ferată dintre Medary și Sioux Falls City. Înainte de ciocnire putuse să sară pe linie și, rostogolindu-se, rămăsese fără cunoștință la poalele pantei, fiind la adăpost de explozia celor două locomotive. Desigur, se întâmplă ca și în America trenurile să se ciocnească și să se sfarme, dar e rar să afli dinainte, pe când de astă dată spectatorii, care se găseau la o bună distanță de ambele părți ale căii ferate, reușiseră să-și ofere această priveliște incomparabilă. Din nefericire, Harris T. Kymbale, în starea în care se afla, n-avusese cum să se bucure de spectacol.

Trei ore mai târziu, când echipele veniră să curețe linia, fu găsit la capătul pantei un om fără cunoștință. Îl ridicară și-l duseră până la o casă din apropiere, unde fu chemat un medic care constată că necunoscutul nu era grav rănit. Când își veni în simțiri, aflără că era al patrulea partener al meciului Hypperbone, precum și că se urcase în acest tren experimental, menit de la început distrugerii complete, îl mustrară cum merita și-l puseră să plătească prețul călătoriei, căci pe căile ferate americane poți plăti în timpul mersului sau la sosirea trenului. Apoi telegrafiară întâmplarea directorului Tribunei și imprudentul reporter fu expediat pe calea cea mai scurtă la Chicago, unde la 25 se găsea acasă, în Milwaukee Avenue. Curajosul Harris T. Kymbale se declară bineînțeles gata să-și reia călătoria, să continue meciul și să străbată din nou, dacă era nevoie, Statele Unite dintr-un capăt la altul. Dar auzind că partida se terminase în ajun în favoarea lui X.K.Z., nu-i mai rămânea decât să stea liniștit locului și să-și scrie interesantele croniți despre ultimele peripeții la care participase, în orice caz, nu pierduse degeaba timpul și osteneala, căci adunase amintiri de neuitat din călătoriile sale prin New México, South Carolina, Nebraska, Washington, South Dakota și mai ales despre felul original cum se inauguratează porțiunea de cale ferată între Medary și Sioux Falls City. Se simți însă rănit în amorul său propriu de reporter bine informat, din cauza unei destăinuiriri care provocă glumele și ironiile unor ziare de mâna a doua. Era vorba despre ursul pe care-l întâlnise în trecătorile din Idaho, acel

grizzly care-și făcea semnul crucii la fiecare tunet, ursul pe care-l denumise așa de frumos «Ursus christianus». S-a văzut mai târziu că era vorba, pur și simplu, de un locuitor de prin partea locului, care luase de la blănăr pielea unui superb plantigrad și o ducea acasă. Cum ploua torențial, el se acoperise cu ea și, fiindu-i teamă, se crucea la fiecare trăsnet, ca un bun creștin ce era.

În cele din urmă, Harris T. Kymbale râse de aventura sa, dar râsul era de culoarea steagului pe care Jovita Foley nu putuse să-l desfășoare victorios pe cea de-a 63-a căsuță.

Cât despre a cincea parteneră, se știe în ce condiții se întorsese la Chicago cu devotata ei prietenă, cu Max Réal și cu Tommy, tot atât de necăjit de insuccesul stăpânului său ca și Jovita Foley de acela al Lissyei Wag.

— Dar resemnează-te odată, sărmانا mea Jovita!... îi tot spunea Lissy Wag. Știi bine că niciodată n-am crezut...

— Dar eu am crezut!

— Greșeai.

— La urma urmei, n-ai de ce să te plângi!

— Păi, nici nu mă plâng... răspunse surâzând Lissy Wag.

— Dacă ai pierdut moștenirea Hypperbone, totuși nu mai ești o fată fără avere...

— Cum asta?...

— Fără îndoială, Lissy!... După X.K.Z., care a ajuns primul la țintă, tu ești aceea care te-ai apropiat cel mai mult de ea, și deci suma penalizărilor îți revine în întregime.

— Pe legea mea, nu mă gândisem deloc...

— Dar eu gândesc pentru tine, nepăsătoare Lissy, și e vorba de o sumă nu prea mare, dar nici de disprețuit, care îți va aparține ca proprietară legitimă!

Într-adevăr, mia de dolari pentru Niagara, cele două mii de la «hanul» din New Orleans, două mii de la «labyrinthul» Nebraska, trei mii de la Valea Morții din California și cele nouă mii plătite la «închisoarea» Missouri făceau șaptesprezece mii de dolari care aparțineau, după clauza testamentului și fără niciun drept de contestare, celui de-al doilea sosit în cursă, adică partenerei a cincea. Dar, așa cum spusese, Lissy Wag nu era preocupată de câștigul ei, ci de cu totul altceva.

Totuși mai exista o persoană pe care Max Réal nu putea fi gelos, deși logodnica sa se gândeа uneori la ea – căci e de prisos să spunem că pictorul și Tânăra fată hotărâseră să se căsătorească. Această persoană, după cum vă

închipuiți, era respectabilul Humphry Weldon, care în timpul bolii Lissyei Wag o onorase cu vizita sa la locuința din Sheridan Street și trimisese suma de trei mii de dolari pentru plata penalizării la «închisoarea» din Missouri. Chiar dacă nu era decât un simplu jucător care pariase și «alerga după banii săi», cum se zice, totuși o îndatorase și încă foarte mărinimos pe prizonieră; de altfel, Lissy voia să-i înapoieze banii din câștigul ei. Avea pentru el o firească recunoștință și ar fi fost bucuroasă să-l revadă. Dar aceasta nu se întâmplase încă.

Pentru a termina cu înfățișarea întregii stări de lucruri, nu mai rămâne decât să ne amintim de situația lui Hodge Urrican.

La 22 iunie se ținuse pentru el tragerea, pe când se găsea la Wisconsin. N-ați uitat că numărul de puncte cinci, din unu cu patru, îl trimitea la căsuța 31, statul Nevada. O nouă călătorie de aproape o mie două sute de mile, dar o va face pe linia Union Pacific. Nevada, unul din ținuturile cele mai populate din Confederație, cu toate că suprafața sa deține locul şase, este cuprinsă între statele Oregon, Idaho, Arizona și California. Dar, culmea ghinionului, în acest stat William J. Hyperbone a plasat «puțul», în fundul căruia trebuia să se arunce nefericitul jucător. Furia comodorului nu cunoscu margini. El se hotărî să ceară socoteală maestrului Tornbrock. Se va răfui cu el când se va termina partida și Turk declară că-l va sugruma, că-l va sfâșia cu dintii și-i va despica burta, și-i va mâncă ficatul...

De altfel, grăbit cum era în toate, Hodge Urrican părăsi în 22 Milwaukee, se sui în tren cu nedespărțitul său tovarăș, după ce trimisese notarului cei trei mii de dolari cât îl costa ultima aruncare de zaruri, și se îndreptă cu toată viteză spre Nevada.

Steagul portocaliu trebuia să se găsească înainte de 6 iulie la Carson City, capitala statului. Se cuvine să spunem că menirea Nevadei pe harta meciului, după voința defunctului, se explică fiindcă puțurile sunt numeroase acolo – se înțelege că e vorba de puțuri pentru mine de extracție, Nevada deținând al patrulea loc în ceea ce privește producția de argint și aur. Denumită în mod impropriu astfel, deoarece lanțul de munți Nevada se găsește în afara teritoriului său, ea are ca orașe principale Virginia City, Gold Hill, Silver City – nume care se întemeiază pe zăcămintele sale. Aceste orașe sunt construite peste filoanele de argint cum e Comstock Lode și există puțuri care intră în pământ până la două mii șapte sute de picioare adâncime.

Puțuri de argint, dacă vreți, dar puțuri care justifică alegerea teritoriului și de asemenea furia îndreptățită a celui trimis aici de soartă. El nu apucă să ajungă! Află marea nouitate în dimineața zilei de 24, la Great Salt Lake City. Partida se terminase în favoarea lui X.K.Z., învingătorul meciului Hypperbone.

Comodorul Urrican se întoarse deci la Chicago, și în ce hal e mai ușor de închipuit decât de scris. Nu exagerăm dacă afirmăm că, de ambele părți ale Atlanticului, în sfârșit oamenii respiră în voie. Agențiile se vor odihni și curtierii își vor trage sufletul. Pariurile vor fi plătite cu sfîrșenie, ceea ce va face cinsti lumii atât de pestrițe a speculatorilor. Totuși, pentru toți cei ce se interesaseră de această partidă națională – chiar și platonic – se mai cerea satisfăcută o curiozitate, și nu cea mai mică.

Cine era X.K.Z. și își va dezvălu el oare identitatea? Nicio îndoială în această privință... Când e vorba să încasezi șasezeci de milioane de dolari, nu ții să rămâi necunoscut... nu te ascunzi sub niște inițiale!... Fericitul câștigător trebuie să se prezinte în persoană, și se va prezenta. Niciun termen nu fusese fixat de testament... Totuși nu credea nimeni că deznodământul va întârzia mai mult decât câteva zile. Numitul X.K.Z. se afla în Minnesota când telegrama cu ultima tragere îi fusese expediată, și jumătate de zi era de ajuns pentru a sosi de la Minneapolis la Chicago.

Dar trecu o săptămână, apoi încă una, și nicio știre despre necunoscutul nostru.

Una dintre cele mai nerăbdătoare – se înțelege de la sine – era Jovita Foley. Neastâmpărată cum o știm, voia ca Max Réal să alerge de zece ori pe zi după informații, să stea în permanență la Auditorium, unde cel mai norocos din «cei șapte» își va face cu siguranță prima apariție. Dar Max Réal avea capul la cu totul altele.

Și atunci Jovita Foley exclamă:

— Ah, dacă aş pune eu mâna pe câștigător!...

— Stăpânește-te, draga mea, îi spuse Lissy Wag.

— Nu... nu mă voi stăpâni, Lissy, și când voi pune mâna pe el, îl voi întreba cu ce drept și-a permis să câștige partida... un domn al cărui nume nici măcar nu este cunoscut.

— Dar, draga mea Jovita, răspunse Max Réal, dacă îl vei întreba, înseamnă că va fi acolo și nu va mai fi necunoscut.

Nu trebuie să ne mirăm că cele două prietene nu se întorseră încă la magazinele domnului Marshall Field spre a-și relua slujba. Mai întâi, Lissy Wag va trebui să fie înlocuită, iar Jovita Foley aştepta ca întreaga poveste să ia sfârșit înainte de a reveni la raionul său ca primă vânzătoare, căci cele întâmplate o zăpăciseră cu totul.

De fapt, nerăbdarea oglindea exact starea opiniei publice din Statele Unite și din alte părți. Pe măsură ce trecea timpul, imaginația lucra. Presa – în special cea sportivă – era înnebunită. Numeroși oameni veneau la maestrul Tornbrock, dar primeau mereu același răspuns. Notarul afirma că nu știe nimic în ceea ce privește pe purtătorul steagului roșu... nu-l cunoștea, nu putea spune unde plecase când a părăsit Minneapolis după ce telegrama îi fusese predată în mâna... Si când stăruiau potopindu-l cu întrebări, se mărginea să răspundă:

— Va veni când va avea chef.

Atunci partenerii, în afară de Lissy Wag și Max Réal, crezură de cuviință să intervină, oarecum pe drept. Într-adevăr, de vreme ce câștigătorul nu se prezenta, nu aveau motive să pretindă că partida nu era câștigată și că ar trebui reluată și continuată?...

Comodorul Urrican, Hermann, Titbury, John Milner, împuternicitul lui Tom Crabbe, sfătuți de avocații lor, refuzară orice discuții și anunțară intenția lor de a da în judecată pe executorul testamentar al defunctului. Ziarele, care-i susținuseră în timpul meciului, nu-i părăsiră. În *Tribune*, Harris T. Kymbale publică un articol fulminant împotriva lui X.K.Z., căruia i se nega existența, iar *Chicago Herald*, *Chicago Inter-Ocean*, *Daily New Record*, *Chicago Mail* și *Freie Presse* apără cu o violență nemaipomenită cauza partenerilor. Toată America lua parte pătimăș la acest conflict. Imposibil, de altfel, să se vadă ce-i cu pariurile, atât timp cât identitatea câștigătorului nu era constată printr-un act autentic, atât timp cât nu va exista certitudinea că meciul se terminase definitiv. Toți erau de această părere, se auzea chiar că se va face o manifestație monstră și se va ține un miting la *Auditorium*. Dacă X.K.Z. nu se va prezenta în termen de... maestrul Tornbrock va fi somat să reia tragerile. Tom Crabbe, Hermann Titbury, Harris T. Kymbale, comodorul Urrican, până și Jovita Foley, dacă i se va îngădui s-o înlocuiască pe Lissy Wag, erau gata să plece în oricare parte a Statelor Unite, unde soarta va voi să-i trimită.

În fine, agitația atinse o asemenea intensitate, că autoritățile trebuiră să ia măsuri. Mai ales la Chicago a fost nevoie să fie apărăți membrii *Excentric-Clubului* și notarul, care erau făcuți răspunzători.

Dar la 10 iulie, trei săptămâni după ultima aruncare de zaruri care-l făcuse câștigător pe omul mascat, avu loc o întâmplare dintre cele mai neașteptate.

În această zi, la ora zece și șaptesprezece minute dimineața, se răspândi zvonul că bătea clopotul la monumentul funerar al lui William J. Hypperbone, din cimitirul Oakswoods.

Capitolul XV

Ultima excentricitate

E de neînchipuit cu câtă repeziciune se răspândi această știre. Chiar dacă fiecare casă din Chicago ar fi avut o sonerie în comunicație cu un aparat instalat la gărdianul Oakswoods-ului, cei un milion șapte sute de mii de locuitori ai metropolei din Illinois tot nu ar fi aflat-o mai iute și simultan.

Mai întâi, în câteva minute cimitirul fu invadat de populația din cartierele învecinate. Apoi multimea sosi de pretutindeni. După o jumătate de oră, circulația începând din Washington Park fu complet întreruptă. Guvernatorul statului, John Hamilton, chemat în grabă, trimise detașamente puternice de miliție care pătrunseră, nu fără greutate, în cimitir și evacuară pe numerosii curioși în aşa fel ca intrarea să rămână liberă.

Și clopotul bătea fără întrerupere în clopotnița superbului monument al lui William J. Hypperbone.

E de la sine înțeles că printre primii care sosiră în cimitir se număra Georges B. Higginbotham, președintele *Excentric-Clubului*, și colegii săi, precum și notarul Tornbrock. Dar cum au putut ei să ajungă înaintea mulțimii enorme și zgombotoase, dacă nu fuseseră preveniți dinainte?... Sigur e că sosiseră acolo la cele dintâi bătăi ale clopotului tras de gărdianul din Oakswoods.

O jumătate de oră mai târziu, veniră și cei șapte parteneri ai meciului Hypperbone. Nu era de mirare că se grăbiră încocace comodorul Urrican, Tom Crabbe, remorcat de John Milner, Hermann Titbury, împins de doamna Titbury, și Harris T. Kymbale. Dar dacă Lissy Wag împreună cu Max Réal se găseau și ei acolo și Jovita Foley alături de dânsii, era pentru că aceasta din urmă o ceruse atât de imperios încât fuseseră obligați să asculte.

Toți partenerii se aflau deci aici, înaintea monumentului păzit de trei rânduri de soldați din miliție, pe care ar fi avut tot dreptul să-l comande cele două prietene, una cu gradul de colonel și cealaltă de locotenent-colonel, deoarece aceste grade le fuseseră acordate de guvernatorul statului.

În fine, clopotul încetă să bată și ușa cavoului se deschise larg.

Înăuntru lămpile și candelabrele scânteiau. În plină lumină, splendidul catafalc apăru aşa cum rămăsese cu trei luni și jumătate înainte, când porțile cavoului se închiseseră după înmormântarea la care luase parte tot orașul.

Membrii *Excentric-Clubului*, cu președintele în frunte, pătrunseră în cavou. Maestrul Tornbrock intră în urma lor, cu haină neagră, cu cravată albă și, ca de obicei, cu ochelarii pe nas. Cei șase parteneri îi urmară, împreună cu toți spectatorii care mai puteau încăpea în holul funerar.

O tacere adâncă domnea atât înăuntru cât și afară – doavadă a unei emoții la fel de adânci. Jovita Foley nu era cea mai puțin mișcată din toată asistența. Se simțea nedeslușit că dezlegarea enigmei, căutată în zadar de la tragerea din 24, va fi în sfârșit cunoscută, că ea purta un nume – numele câștigătorului meciului Hypperbone.

Era ora unsprezece și treizeci și trei de minute când se auzi un zgomot înăuntrul cavoului. Acest zgomot venea dinspre catafalc, al cărui linșoliu alunecă până la pământ, ca și cum ar fi fost tras de o mână nevăzută.

Și atunci, ce minune! În timp ce Lissy Wag se strângea la brațul lui Max Réal, capacul sicriului se ridică și trupul dinăuntru se înălță... Apoi un om se ivi în picioare, viu, teafăr și nevătămat, și acest om nu era altul decât defunctul William J. Hypperbone!

— Dumnezeule! exclamă Jovita Foley, al cărei strigăt fu auzit numai de Max Réal și Lissy Wag, în mijlocul zarvei generale a întregii asistențe.

Și ea adăugă cu mâinile întinse:

— Dar e venerabilul domn Humphry Weldon!

Da, venerabilul domn Humphry Weldon, dar de o vîrstă mai puțin venerabilă decât aceea pe care o avusese în timpul vizitei sale la Lissy Wag... Acest gentleman și William J. Hypperbone erau una și aceeași persoană...

Iată în câteva cuvinte povestea pe care o reproduseră ziarele din lumea întreagă și care explica tot ce părea inexplicabil în istoria acestei fantastice aventuri.

În ziua de 1 aprilie, la hotelul din Mohawk Street, în timpul unei partide a nobilului joc al gâștei, William J. Hypperbone fusese lovit de o congestie. Transportat la locuința sa din La Salle Street, el muri câteva ore mai târziu, sau, mai bine-zis, fu declarat mort de medici.

Ei bine, în pofida doctorilor și de asemenea a faimoaselor raze ale profesorului Friedrich din Elbing, care confirmase spusele lor, William J. Hypperbone nu era decât într-o stare de catalepsie, nimic mai mult, dar având toate aparențele unui om care și-a dat duhul. Într-adevăr, a fost o întâmplare fericită că nu și-a manifestat prin testament dorința de a fi îmbâlsămat după moarte, căci, cu siguranță, dacă această operație ar fi fost făcută, el nu și-ar mai fi venit în simțiri. Și în asta a fost un om norocos!...

Frumoasele funeralii s-au desfășurat după cum se știe. Apoi, la data de 3 aprilie, porțile cavoului se închiseră în urma celui mai distins membru al *Excentric-Clubului*.

Dar în seara aceea, gardianul, care stingea ultimele lumini ale cavoului, auzi un zgomot în interiorul catafalcului. Ieșeau din el niște gemete... răzbăteau chemările unui glas înăbușit.

Gardianul nu-și pierdu capul. Alergă să-și aducă sculele, deșurubă capacul sicriului și primele cuvinte pe care le rosti William J. Hypperbone, trezit din somnul său letargic, fură acestea:

— Nicio vorbă... și te îmbogățesc!...

Apoi, cu o prezență de spirit extraordinară pentru un om revenit de atât de departe, adăugă:

— Tu singur vei ști că trăiesc... tu singur și cu notarul meu, maestrul Tornbrock, pe care te vei duce să-l chemi imediat...

Gardianul, fără a mai aştepta alte explicații, ieși din cavou și alergă în grabă la notar. Și ce surpriză – dintre cele mai plăcute – avu maestrul Tornbrock o jumătate de oră mai târziu, când se găsi în fața clientului său, mai sănătos ca oricind.

Iată la ce se gândise William J. Hypperbone de când încă se întâlnește și la ce anume se decisese, ceea ce nu era de mirare de la un astfel de personaj.

Pentru că el hotărâse prin testament faimoasa partidă care trebuia să dea naștere la atâtea frământări, decepții și surpize, înțelegea ca ea să se joace între partenerii ieșiți la sorti, el suportând toate consecințele.

— Atunci, reluă maestrul Tornbrock, veți fi cu siguranță ruinat, de vreme ce unul din «cei șase» va câștiga... E adevărat că deoarece nu sunteți mort – lucru pentru care vă felicit din toată inima – testamentul dumneavoastră devine nul și dispozițiile lui rămân fără efect. Atunci de ce să lăsați să se joace partida?

— Pentru că voi lua și eu parte.

— Dumneavoastră?

— Eu...

— Și cum?

— Voi adăuga un codicil la testamentul meu și voi introduce un alt partener, care va fi William J. Hypperbone sub inițialele X.K.Z.

— Și veți juca...

— Voi juca, la fel ca și ceilalți.

— Dar va trebui să vă conformați regulilor stabilită...

— Mă voi conforma...

— Și dacă pierdeți...

— Voi pierde... și întreaga mea avere va apartine câștigătorului.

— Rămâne hotărât?...

— Da... Pentru că nu m-am remarcat prin nicio excentricitate până acum, cel puțin mă voi arăta excentric sub taina falsei mele morți.

Se poate ghici ce a urmat. Gardianul din Oakwoods, bine recompensat, cu promisiunea de a primi o răsplată mai mare dacă va ști să tacă până la sfârșitul acestei aventuri, i-a păstrat secretul. William J. Hypperbone părăsind cimitirul – înaintea judecății de apoi – se duse pe ascuns la maestrul Tornbrock, adăugă la testament codicilul cunoscut și indică locul unde se va adăposti, pentru ca notarul să poată comunica cu el la nevoie. Apoi se despărții de acest om vrednic, având încredere în sansa sa

extraordinară care nu-l părăsise niciodată în cursul vieții și care-i va rămâne credincioasă și după moartea sa, cum s-ar spune. Restul se cunoaște.

După ce partida începu în condițiunile stabilite, William J. Hypperbone avu prilejul să-și facă o idee despre fiecare din «cei șase». Nu putură să-l intereseze nici cusurgiul Hodge Urrican, nici zgârcitul Hermann Titbury sau bruta de Tom Crabbe. Poate simți o oarecare simpatie pentru Harris T. Kymbale, dar dacă era vorba să țină la reușita cuiva, în afară de persoana sa, desigur că ar fi fost cea a lui Max Réal, Lissy Wag și devotata ei Jovita Foley. Se poate înțelege de ce în timpul bolii celei de-a cincea partenere s-a dus s-o vadă sub numele de Humphry Weldon și apoi i-a trimis cei trei mii de dolari la «închisoarea» din Missouri. De asemenea, era lesne de priceput satisfacția mărinimosului jucător, prima oară când fata fu eliberată de Max Réal și a doua oară când acesta fu eliberat la rândul său de Tom Crabbe!

Cât despre dânsul, el urmase cu un pas sigur și regulat diversele peripeții ale jocului, ajutat de nesecata șansă pe care se bzuia pe bună dreptate și care nu-l părăsi nicio clipă. Astfel ajunse la țintă el, cel din afara celor aleși în partidă, bătând pe diverșii favoriți de pe acest hipodrom național.

Iată ceea ce se întâmplase, iată ceea ce se spuse și se răspândi imediat în toată asistența. Și iată de ce colegii acestui excentric personaj îi strânseră cu căldură mâna, de ce Max Réal făcu la fel, de ce primi mulțumirile Lissyei Wag și acelea ale Jovitei Foley – care îi ceru și obținu permisiunea să-l îmbrățișeze – și iată cum, purtat de multime, străbătu întregul Chicago, tot atât de triumfal ca și cu trei luni înainte, când fusese dus la cimitirul Oakswoods.

Și acum nu mai era nimeni în toată metropola care să nu fi știut cum s-a terminat acest mister atât de pasionant.

Dar partenerii se resemnară în cele din urmă?...

Da, câțiva, nu toți. Dar acest sfârșit neprevăzut trebuia acceptat.

Hermann Titbury însă nu înțelegea să fi cheltuit degeaba atâta bănet pentru a alerga dintr-un capăt la celălalt al Confederației. De aceea, nu se mai gândeau decât cum ar putea să-și recupereze banii. De acord cu doamna Titbury, care-l împingea pe la spate, el se hotărî să-și reia afacerile, cu alte cuvinte să redevină cămătarul îngrozitor de altădată – și vai de sărmanele victime încăpute în ghearele lui de fieră săngheroasă!

Tom Crabbe nu înțelesese niciodată nimic din toate aceste aventuri, decât că avea să ia o revanșă, și John Milner spera că într-o luptă apropiată își va

recâștiga titlul de primul între pugiliști și va face să se uite faimosul pumn primit de la pastorul Hugh Hunter.

Harris T. Kymbale își privi cu filosofie înfrângerea, căci păstrase amintirea interesantelor sale călătorii. El nu deținea însă recordul lor, căci nu parcursese decât aproximativ zece mii de mile, pe când Hodge Urrican străbătuse mai mult de cincisprezece mii. Dar aceasta nu-l împiedică pe reporter să publice în *Tribune* un articol dintre cele mai elogioase despre înviatul de la *Excentric-Club*. Cât despre comodor, el se duse la William J. Hypperbone și îi spuse cu bunăvoiță sa obișnuită:

— Așa ceva nu se face, domnule! Nu... nu se face. Când ești mort, apoi ești mort de-a binelea și nu lași oamenii să alerge după moștenirea ta când mai ești încă pe lumea asta...

— Ce vrei, domnule comodor, răsunse amabil William J. Hypperbone, nu puteam totuși...

— Puteai, domnule, și trebuia s-o faci! Mai ales că dacă, în loc de sicriu, te-ar fi băgat în cuptorul crematoriului, altfel s-ar fi petrecut lucrurile...

— Cine știe, domnule comodor... Am atâtă noroc...

— Și fiindcă m-ați înșelat, reluă Hodge Urrican, iar eu nu îngădui niciodată aşa ceva, îmi veți da socoteală...

— Unde și când dorîți!

Și cu toate că Turk jură pe sfântul Jonathan că va mâncă ficatul domnului Hypperbone, stăpânul său nu mai căută de astă dată să-l calmeze și-l trimise chiar pe el să fixeze cu fostul defunct ziua și ora întâlnirii.

Dar iată că, de la început, Turk se mărgini să spună lui William J. Hypperbone:

— Vedeți dumneavoastră, domnule, comodorul Urrican nu este chiar atât de rău pe cât ar vrea să pară... În fond e un om cumsecade, pe care-l liniștești cu ușurință...

— Și vii din partea lui...

— Să vă spun că regretă ieșirea de ieri și vă roagă să primiți scuzele sale!

Pe scurt, diferendul se opri aici, căci Hodge Urrican recunoscu în cele din urmă că s-ar face de râs dacă ar stârui. Dar, din fericire pentru Turk, mânișosul lup de mare nu știa niciodată în ce fel își îndeplinise acesta însărcinarea.

În fine, în ajunul zilei când avea să se celebreze căsătoria lui Max Réal cu Lissy Wag, pe data de 29 iulie, ei primiră vizita nu a unui Humphry

Weldon, puțin încovoiat de povara anilor, ci aceea a lui William J. Hypperbone, mai fercheș și mai Tânăr ca niciodată, după cum observă Jovita Foley. Simpaticul gentleman, după ce se scuză că n-o lăsase pe domnișoara Wag să câștige partida, căci cu siguranță ar fi ajuns prima, declară că, fie că voia sau nu, fie că aceasta era sau nu pe placul soțului ei, el depusese un nou testament la maestrul Tornbrock prin care împărțea averea sa în două, o parte fiind atribuită Lissyei Wag.

N-are rost să mai stăruim asupra celor ce i se răspunse acestui om, pe atât de generos pe cât era de original.

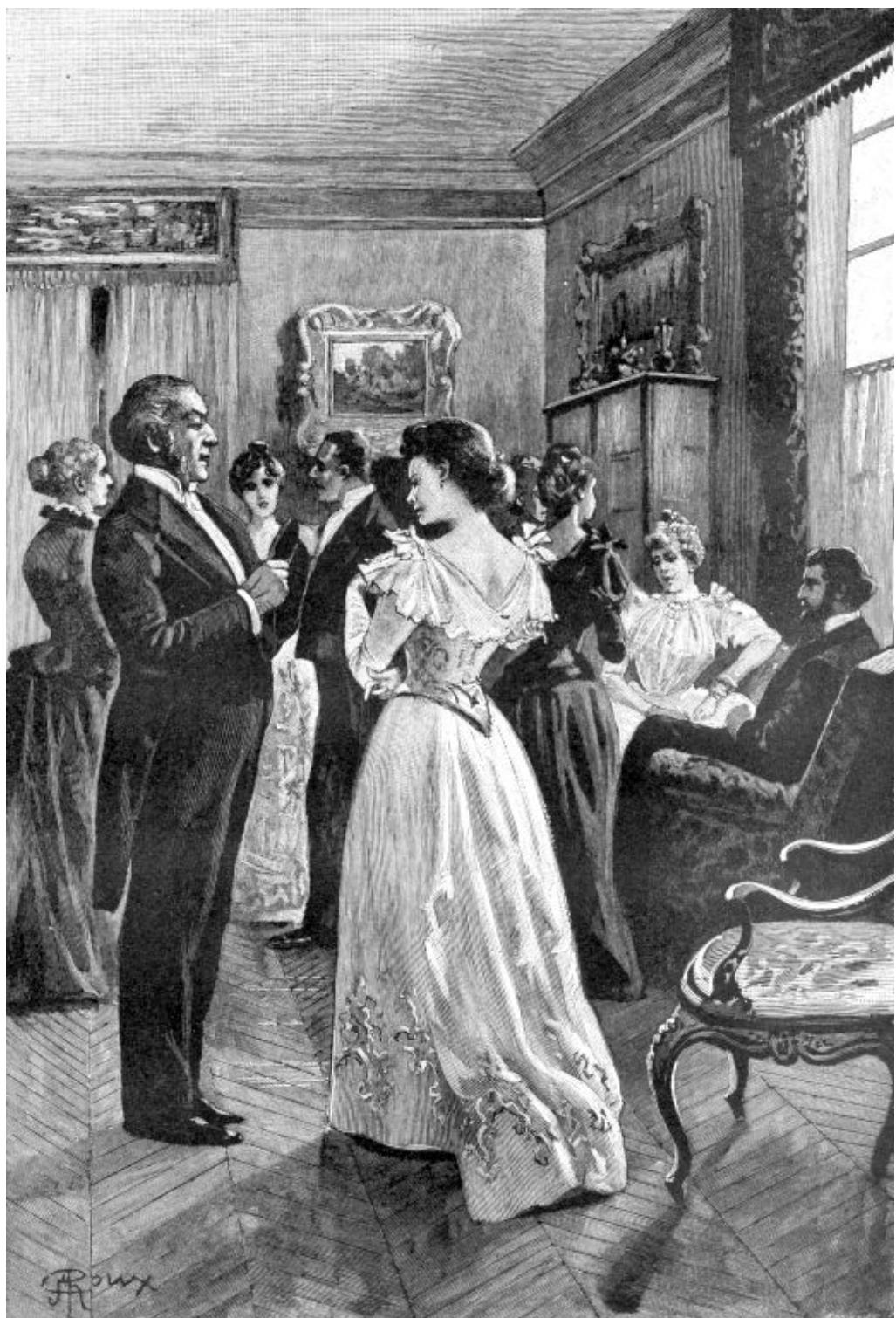
Și iată-l pe Tommy asigurat că va fi cumpărat de stăpânul său la un preț convenabil.

Rămânea Jovita Foley. Ei bine, această sprintenă, vioaie și sănătoasă persoană nu resimți nicio invidie față de împrejurările fericite din viața tovarășei ei dragi. Și ce bucurie pentru prietena sa de a se căsători cu cel pe care-l adora și de a găsi în William J. Hypperbone un unchi bogat pe care să-l moștenească! Cât despre dânsa, după nuntă se va duce să-și reia locul de primă vânzătoare în magazinul domnului Marshall Field.

Nunta avu loc a doua zi, se poate spune în fața întregii metropole.

Guvernatorul John Hamilton și William J. Hypperbone voră să-i asiste pe tinerii căsătoriți la această ceremonie magnifică.

Apoi, când mirii și prietenii lor se înapoiară la doamna Réal, iată că William J. Hypperbone, adresându-se Jovitei Foley, încântătoarea sa domnișoară de onoare, zise:

— Domnișoară Foley... am cincizeci de ani...

— Vă lăudați, domnule Hypperbone, răspunse aceasta râzând... cum știa ea să râdă...

— Nu... am cincizeci de ani – nu-mi stricați socotelile – și dumneavoastră aveți douăzeci și cinci...

— Da, douăzeci și cinci.

— Or, dacă n-am uitat primele noțiuni de aritmetică, douăzeci și cinci este jumătate din cincizeci...

Unde voia să ajungă acest gentleman, tot atât de enigmatic pe cât de priceput în ale matematicii?...

— Ei bine, domnișoară Jovita Foley, pentru că aveți jumătate din vîrstă mea, dacă cumva aritmetica nu este o știință zadarnică, de ce nu ați deveni jumătatea mea?...

Ce-ar fi avut de răspuns Jovita Foley la o propunere aşa de original formulată, dacă nu ceea ce ar fi răspuns oricare în locul ei?...

Și, în definitiv, căsătorindu-se cu simpatica și seducătoarea Jovita, dacă se arăta aşa de excentric pe cât o cerea situația lui de membru al *Excentric-Clubului*, nu făcea totodată și un act de bun-gust și de înțelepciune?...

Și drept încheiere în privința faptelor, poate de necrezut, arătate în povestirea de față, cititorul nu trebuie să uite circumstanța atenuantă, că acestea s-au petrecut în America.

SFÂRȘIT

Cuprins

PARTEA ÎNTÂI	4
Capitolul I <i>Un oraș în sărbătoare</i>	5
Capitolul II <i>William J. Hypperbone</i>	16
Capitolul III <i>Oakswoods</i>	28
Capitolul IV « <i>Cei șase</i> »	37
Capitolul V <i>Testamentul</i>	54
Capitolul VI <i>Harta pusă în circulație</i>	67
Capitolul VII <i>Plecarea primului jucător</i>	82
Capitolul VIII <i>Tom Crabbe tras după sine de John Milner</i>	99
Capitolul IX <i>Unu și cu unu fac doi</i>	112
Capitolul X <i>Un reporter la drum</i>	126
Capitolul XI <i>Temerile Jovitei Foley</i>	145
Capitolul XII <i>A cincea parteneră</i>	163
Capitolul XIII <i>Aventurile comodorului Urrican</i>	180
Capitolul XIV <i>Urmare la Aventurile comodorului Urrican</i>	193
Capitolul XV <i>Situatia la 27 mai</i>	205
PARTEA DOUA	215
Capitolul I <i>Parcul Național</i>	216
Capitolul II <i>Luat drept altul</i>	228
Capitolul III <i>Ca melcul</i>	241
Capitolul IV <i>Steagul verde</i>	258
Capitolul V <i>Grotele din Kentucky</i>	270
Capitolul VI <i>Valea Morții</i>	283
Capitolul VII <i>Casa din South Halstedt Street</i>	297
Capitolul VIII <i>Lovitura de pumn a reverendului Hunter</i>	314
Capitolul IX <i>Două sute de dolari pe zi</i>	326
Capitolul X <i>Peregrinările lui Harris T. Kymbale</i>	343
Capitolul XI « <i>Închisoarea</i> din Missouri	360
Capitolul XII <i>Un fapt senzational pentru «Tribune»</i>	375
Capitolul XIII <i>Ultimele aruncări de zaruri ale meciului Hypperbone</i>	388
Capitolul XIV <i>Clopotul din Oakswoods</i>	405
Capitolul XV <i>Ultima excentricitate</i>	416

JULES VERNE

1. O CĂLĂTORIE SPRE CENTRUL Pămîntului
2. OCOLUL Pămîntului în Optzeci de Zile
3. Cinci Săptămîni în Balon
4. Steaua Sudului
5. Căpitânul Hatteras
6. Școala Robinsonilor. Raza Verde
7. Doctorul Ox
8. Doi Ani de Vacanță
9. Un Bilet de Loterie. Farul de la Capătul Lumii
10. Uimitoarea Aventură a Misunii Barsac
11. Cele 500 Milioane ale Begumei. Șarpele de Mare
12. Vulcanul de Aur
13. 20 000 de Leghe Sub Mări
14. De la Pămînt la Lună. În Jurul Lunii
15. Uimitoarele Peripeții ale Jupînului Antifer
16. Insula cu Elice
17. Burse de Călătorie
18. Casa cu Aburi
19. Indile Negre. Goana După Meteor
20. Insula Misterioasă (vol. I)
21. Insula Misterioasă (vol. II)
22. Minunatul Orinoco
23. Castelul din Carpați. Întîmplări Neobișnuite
24. Tinutul Blânurilor (vol. I)
25. Tinutul Blânurilor (vol. II)
26. Căpitân la Cincisprezece Ani
27. 800 Leghe pe Amazon
28. Copiii Căpitânului Grant (vol. I)
29. Copiii Căpitânului Grant (vol. II)
30. Testamentul Unui Excentric
31. Robur Cuceritorul. Stâpînul Lumii
32. Clovis Dardentor. Secretul lui Wilhelm Storitz
33. Agentia Thompson
34. Hector Servadac
35. Un oraș plutitor. Spärgătorii Blocadei. Invasia Mării
36. Pilotul de pe Dunăre
37. Satul Aerian. Închipuirile lui Jean Marie Cabidoulin
38. Prichindel
39. Cesar Cascabel
40. Cladius Bombarnac. Keraban Încăpăținatul

EDITURA ION CREANGĂ

Observații

[[←1](#)]

O livră - 453 grame.

[←2]

U.S. Grant, președintele Statelor Unite, 1868 – 1876.

[←3]

Abraham Lincoln, președintele Statelor Unite, 1860 – 1865.

[←4]

2000 acri – în jur de 400 ha.

[←5]

Jonathan – nume simbolizind poporul american și care pare să provină de la Jonathan Thimbell, guvernatorul statului Connecticut, prieten și consilier al lui Washington.

[←6]

Mirador – pavilion la unghiul unei terase pe acoperișul caselor spaniole.

[[←7](#)]

Transept - galerie spre naos.

[←8]

Luncheon – gustare. (în limba engleză în text)

[←9]

Cottage – vilă, conac. (în limba engleză în text)

[**←10**]

Kritikstrahlen – raze critice. (în limba germană în text)

[←11]

1 deget – măsură de lungime engleză = 25,4 mm.

[<12]

1 picior – 304,7 mm lungime.

[←13]

1 livră = 453 grame.

[←14]

1 milă – 1812 metri.

[←15]

In petto – în sinea lui. (în limba latină în text)

[←16]

Humbug – înșelătorie.

[<17]

Transire videndo – a trece privind. (în limba latina în text)

[←18]

Balansier – piesa care reglementează mersul unei mașini.

[←19]

Quadrupedante sonitu – zgomot făcut de patrupede. (în limba latină în lext)

[←20]

Ex professo – ca specialist. (în limba latină în text)

[←21]

H.W. Longfellow - poet romantic american (1807 – 1884).

[←22]

Auri sacra fames – foamea sfântă de aur. (în limba latină în text)

[←23]

Cervantes Miguel – scriitor spaniol (1547 – 1616), autorul nemuritorului roman «Don Quijote de la Mancha».

[←24]

Cooper Fenimore – romancier american (1789 – 1851), autorul unor romane de aventuri, printre care «Ultimul mohican».

[←25]

Traveller – călător. (în limba engleză în text)

[←26]

Cablu – lungime de circa 200 metri.

[[←27](#)]

Deget-pouce – măsură dc lungime = 27,7 mm.

[←28]

Cattle-kings – regi ai vitelor. (în limba engleză în text)

[←29]

Ward – district. (în limba engleză în text)

[←30]

Gnom – duh al pământului.

[←31]

Iată ce a spus marele geograf francez Elisée Reclus și sperăm că se va ține seama de cererea lui: «Fiecare din comandanții trupelor federale din timpul războiului de Secesiune își are statuia în piețele Washington-ului sau ale marilor orașe din nord. Dar locul unde a căzut Brown, al cărui suflet mergea în fruntea armatelor și care prin pilda sa a făcut mai mult pentru victoria finală decât toate planurile generalilor, a rămas o grămadă de ruine, necunoscut de popor» (n.a.)

[←32]

Pleiade – numele celor șapte fiice ale lui Atlas. Îndurerate de suferințele tatălui lor, ele s-au omorât și s-au preschimbat în stele. Grupul Pleiadelor constituie o constelație din emisfera boreală.